

ŠKOLA

Božského Srdce Páně.

Časopis pro zbožné spolky a bratrstva mezi Čechoslovany.

S povolením duchovní vrchnosti pořádá

Ročník XLVII.

P. Petr Hlobil, O. S. B.

Rok 1913.

V Brně.

Tiskem a nákladem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradeckých.

OBSAH:

Básně.	Str.	Str.	
Jesu dulcis memoria. (Jar. St. Pavlík)	1	Bohu dík a čest. — Kristu. (A. M. Kadlčáková)	225
Novoroční. Hvězda. (A. M. Kadlčáková)	4	K Bohu (A. M. Kadlčáková)	229
Huc triumphantis. (Jar. St. Pavlík)	9	Kříž u lesa. Slunce — život. (A. M. Kadlčáková)	234
Matce Boží. (A. M. Kadlčáková)	9	V poledne. — O pouti. (A. M. Kadlčáková)	237
K novému roku. (A. M. Kadlčáková)	14	V přírodě. (A. M. Kadlčáková)	240
Ve tmách života. (A. M. Kadlčáková)	16	Maria, pomoz. (A. M. Kadlčáková)	244
Crudelis Herodes. (Jar. St. Pavlík)	19	Pozdraven buď. (A. M. Kadlčáková)	246
O lux beata (Jar. St. Pavlík)	15	Prosba. — O pouti. (A. M. Kadlčáková)	257
U Panny Marie. V slzavém údolí. (A. M. Kadlčáková)	33	Ježíši Kriste. — Důvěra. (A. M. Kadlčáková)	264
Zpívejte chválu P. Marii. (A. M. Kadlčáková)	39	Marii, Matce Páně. — Ranní. (A. M. Kadlčáková)	267
Nuže pospěš, duše. — Tvé oko, Máti. (A. M. Kadlčáková)	46	Kříž na rozcestí. (A. M. Kadlčáková)	270
Útěcha modlitby. — Věčnost. (A. M. Kadlčáková)	55	Vyznání. — Večerní. (A. M. Kadlčáková)	272
Exite filiae Sion. — O sol salutis (Jar. St. Pavlík)	65	Anděl Páně. (A. M. Kadlčáková)	276
Můj Kriste Ježíši. (A. M. Kadlčáková)	71	Obět mše sv. — Skřivan. (A. M. Kadlčáková)	280
Slzičky. — Maria Matka všech. (A. M. Kadlčáková)	76	Rodné zemi. (A. M. Kadlčáková)	283
Salvate clavi. (Jar. St. Pavlík)	81	Jen k Bohu výš. — Obět mše sv. (A. M. Kadlčáková)	289
Venit e coelo. (Jar. St. Pavlík)	86	Pomněnka. (A. M. Kadlčáková)	294
Pějme chválu. (A. M. Kadlčáková)	88	Náš kostelík. — Dobrá Matka. (A. M. Kadlčáková)	299
Tobě, Bože! — V kostele. (A. M. Kadlčáková)	97	Matko, při nás stůj. — Štěstí. (A. M. Kadlčáková)	301
Klekání. (A. M. Kadlčáková)	101	Bůh Otec. — Večerní. (A. M. Kadlčáková)	308
Má duše. (A. M. Kadlčáková)	105	Lilie. — Buď zdráva, Panno Maria. (A. M. Kadlčáková)	310
Večerní. (A. M. Kadlčáková)	109	Před vel. Svátostí. — Ó Maria, veď mne. (A. M. Kadlčáková)	315
Prosba. (A. M. Kadlčáková)	118	Modlitba. — O dušičkách. (A. M. Kadlčáková)	321
Buď pozdravená — Východ slunce. (A. M. Kadlčáková)	129	Jeseň. — O Maria. (A. M. Kadlčáková)	327
Ave Maria. (A. M. Kadlčáková)	136	Dušičkový večer. — Ty náš kostelíčku. (A. M. Kadlčáková)	332
Večerní. Matce Boží. (A. M. Kadlčáková)	142	Na dušičky. — Bohu. (A. M. Kadlčáková)	334
Modlitba. (F. J. Stupavský)	146	Svatá Hostie. — Pojďte ke mně. (Petr Hluchý)	339
Zdravas Kralovnc. (A. M. Kadlčáková)	151	Beránku. (Petr Hluchý)	342
K Panně Marii. (A. M. Kadlčáková)	154	Víra. — Matko Boží. (A. M. Kadlčáková)	344
Bůh. — Na cestách života. (A. M. Kadlčáková)	161	Ve tvé nebe. (A. M. Kadlčáková)	353
Pozdní večer. (F. J. Stupavský)	163	Matko Boží. (A. M. Kadlčáková)	353
Bouře. (A. M. Kadlčáková)	166	Není lásky na zemi. (A. M. Kadlčáková)	358
V zahrádce. (A. M. Kadlčáková)	168	Co jest smutek? (A. M. Kadlčáková)	362
Skřivan. (A. M. Kadlčáková)	175	Panně Marii. (A. M. Kadlčáková)	362
Potok v lese. (A. M. Kadlčáková)	179	Ke komu jíti? (Petr Hluchý)	367
Modlitba práce. (A. M. Kadlčáková)	182	Bol. (A. M. Kadlčáková)	369
Bůh stvořitel. — Pomněnky. (A. M. Kadlčáková)	193	Sirotek. (A. M. Kadlčáková)	372
Z rána. (A. M. Kadlčáková)	198	Zdravas Maria. (A. M. Kadlčáková)	372
Anděl Strážce. — V háji. (A. M. Kadlčáková)	203	Vůle Páně. (Petr Hluchý)	375
Zdravas Maria. (A. M. Kadlčáková)	208	Zdravas Maria. (A. M. Kadlčáková)	375
Božskému Srdci Páně. (Kamil Očko)	211	Pod nebem. (A. M. Kadlčáková)	376
Síla oběti. (Alfred Dnirický)	216		

Nábožná pojednání.

Str.

Čím můžeme ku štěstí svému přispěti (Boh. Hendl)	2
Pokračujeme? (Ig. Zháněl)	5
Obřady sv. svátostí (Boh. Hendl) 10, 46, 72	105
Sv. Jan Evangelista (Jan Tagliaferro) 17, 43, 77, 102	132
Ježíš na hoře Tábor. (Ig. Zháněl)	39
Sněženky. (Jar. St. Pavlík)	66
Otevřel bok Jeho kopím. (Ign. Zháněl)	68
Čtvrté blahoslavenství. (Jar. St. Pavlík)	74
Budme dobrými ovečkami. (Ig. Zháněl)	114
Veni sancte Spiritus. (Ig. Zháněl)	136
Dokonalosti Ducha sv. (Jar. St. Pavlík)	145
Ledoví muži. (Jar. St. Pavlík)	154
Dědictví Kristovo. (Ig. Zháněl)	170
Dvanáct apoštolů. (Jar. St. Pavlík)	175
Sluňce nejsv. Srdce. (Jar. St. Pavlík)	182
Co jsme povinni nejsv. Srdci? (Jar. St. Pavlík)	196
Ó Srdce Ježíšovo, zdroji veškeré čistoty	207
Triumf sv. Kateřiny Bologenské. (Frant. Janovský)	226, 258, 290
Na rozcestí. (Ig. Zháněl)	230
Nanebevzetí Panny Marie. (Jar. St. Pavlík)	235
Královna andělů. (Jar. St. Pavlík)	242
V tomto znamení zvítězíš. (P. A. Odrážka)	264
Uzdravení šlakem poraženého. (Ig. Zháněl)	267
Otčenáš před sv. přijímáním	271
Zbožnost ve vyšších kruzích. (Jar. St. Pavlík)	276
Rodokmen Kristův. (Jar. St. Pavlík)	282
Nebeský Jerusale. (Ig. Zháněl)	295
Cesta k Božskému Srdci Páně. (O. H.)	300
Tajemná čísla. (Jar. St. Pavlík)	305
Královna sv. Růžence. (Jar. St. Pavlík)	308
Na dušičky vzpomínáme!	322
O účtě obrazů svatých. (Ig. Zháněl)	327
Patření na Boha. (Jar. St. Pavlík)	332
Pokání dušiček. (Jar. St. Pavlík)	335
Na dušičky. (H. O.)	337
Oblecme se v odění světla. (Ig. Zháněl)	354

Hlavní úmysly.

Rozšíření Apoštolátu modlitby	30
Katolíci v Mexiku	62
Křesťanský sebezápor	95
Dělnická omladina	127
Pobožnost mariánská	159
Dekret o častém a denním sv. přijímání	191
Portugalsko a církev katolická	223
Křesťanská výchova v rodinách	254
Třetí řád sv. Františka Seraf.	286
Boj pro i svobodným zednářům	318

Str

Duchovní čtení	351
Dekret o sv. přijímání dítek	382

Poučná pojednání.

Africká Zambesia. (P. Šebesta miss.)	15
Vlast a náboženství	16
O úmyslech Apoštolátu modlitby 20, 34, 86, 98.	130
Církev katolická a svoboda. (Boh. Hendl)	36
Oslavy Konstantinova ediktu v Římě. (Al. Vaněk)	100
O našich katechistech. (P. Šebesta)	141
Eucharistický sjezd ve Vídni a Apoštolát modlitby	143
Pravá a tichá snášlivost a nesnášlivost náboženská	151, 166
Utěšený stav Apoštolátu modlitby v Brasílii	162
Jak možno přivést Apoštolát modlitby k rozkvětu	174
Návrat 28 protest. řeholníků a 37 řeholnic k církvi katolické	194
Milosrdné sestry. (Ig. Zháněl)	198
Apoštolát modlitby. (Zprávy měsíční)	203
Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda	209
Zrnka	220, 254
K srpnovému úmyslu Apoštolátu (P. A. Odrážka)	245
Bulharské katol. missie	279
Turecké ukrutnosti v Thracii	310
Nová stanice nejsv. Srdce Ježíšova v Africe	343
Sečítání lidu na onom světě. (Jar. St. Pavlík)	999
Maličkost	777
Panna věrna. (Jarolím St. Pavlík)	000
Advent národů pohanských. (P. J. Gerecký)	888

Ó křesťanských záležitostech.

Obrázky z katol. missií. (M. Weinberger) 22, 53, 82, 109, 147, 179, 212, 238, 272, 301, 339	369
Ctitelé Cyrillo-Methoděští!	164
Na útěku před tureckými hordami. (Pův. dopis od P. Iv. Boneva)	363

Různé zprávy.

Různé zprávy (nasbíral P. Ig. Zháněl) 25, 56, 80, 119, 157, 185, 216, 247, 284, 315, 344	377
Děkuvzdání božskému Srdci Páně 62, 126, 190, 222, 286	382
Co činí Družina sv. Petra Klavera	93
Úmrtí vdp. probošta Boh. Hendla	241

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

LEDEN 1913.

Když přišla plnost času, poslal Bůh Syna svého učiněného ze ženy, poddaného zákonu, aby ty, kteří pod zákonem byli, vykoupil, abychom přijmuli za syny (Boží) dosáhli. (Ke Gal. 4, 4.)

Jesu dulcis memoria.

Sladký Jezu, památko má drahá,
na Tebe vždy myslím, zdroji blaha;
nad mě sladší, v nevyřčeném plesu,
když Tě, Pane, na svém srdci nesu.

Nevím, při čem duch můj raděj dlívá,
nevím, která píseň tak se zpívá,
nevím, ucho raději co slyší,
jak ty sladké zvuky o Ježíši.

Pro Tebe zrak litoší se roší,
štědře daříš ty, kdož za to prosí;
ó, jak's dobrým hledajícím tebe:
kdož Tě našli, těm Jsi zrovna nebe.

Žádná ústa nepoví ti toho,
nevíš, třeba knih bys přečet mnoho,
jenom zkušený má o tom zdání,
Ježíše co blahé milování.

Kristus, náš král přepodivné krásy,
vítěz vznešený a tvůrce spásy,
mistr, jehož slova mě jsou pouze,
ženich, po němž zmrá duše v touze.

Kdy Tě hosta srdce naše vítá,
světlo pravdy věčné jemu svítá,
světa lesk se rozprchává v páru,
nitro taje ve Tvé lásce záru.

Sladký Ježíši, Ty blaho moje,
z tebe prýští se jen lásky zdroje;
Tys mně bloudícímu světlo s nebe,
neznám štěstí jiného než Tebe.

Ó, jen všichni o Něm rozjímajte,
lásku Jeho zasloužit' si spějte,
touhou vřelou hledejte Ho všude,
touha hledáním jen větší bude.

Jezu, zdobo andělů, Tvé jméno
bláží mne, jsouc v ústech rozepěno;
jak mod ono na jazyku tane,
nektar nebeský nám s něho kane.

Kdož Tě požívali, lační zase,
píjícím Tě žízeň růsti zlá se,
po Tobě jen prahne duše sirá,
ona, Jezu, láskou k Tobě zmrá.

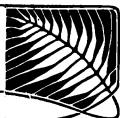
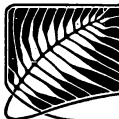
K Tobě důvěra vždy posílí mě,
když mne mnohých svírá hříchů bříemě;
litoš nad nimi mé oko roší,
o milosrdenství lká a prosí.

Pane, zůstaň s námi, noc se sklání,
buď nám světlem na nebeské bání,
zažeň bludu tmy, a svět ten celý
oblaž lásky Tvoji paprsk vřelý.

Jezu, vzácný květe Matky panny,
od nás všech tak vřele milovaný:
Tvému jménu budiž čest a chvála,
blaženost i v nebi neskonálá.

Jarolm St. Pavlík.

Čím můžeme ku štěstí svému přispěti?

K Novému roku.

»Naplnili se dnové«. (Luk. 2, 6.).

Slova evangelisty sv. Lukáše, která se dnešního dne věřícím předčítají: »Naplnili se dnové«, dobře se hodí pro vzpomínku na den včerejší a pro den dnešní. Co bylo včera? Byl to poslední den v roce. Den klonil se k večeru, hodina za hodinou utíkala, až odbila dvanáctá s půl noci a »naplnili se dnové« roku starého; starý rok zapadl do moře minulosti a s ním tak mnohá radost, ale i žalost, starost a svizeľ lidská. Kdož může přehlédnouti to všecko, co jediný jen člověk v roce minulém prodělal, prožil, procitil, utrpěl nebo zažil, a což teprve, co prožilo, zažilo, utrpělo lidstvo celé? Vzpomeňme jen na tu litič válečnou, která rozpoutala se na jihovýchodní části Evropy a sobě vyžádala tisíce tisíců životů mladých za oběť. Vzpomeňme těch slzí, které vyronily oči lidské, slzí bolesti a zármutku, kdo jest s to, aby je sčítal? Kolik tu bylo v srdcích lidských skvělých nadějí dnes před rokem a kolik asi se jich vyplnilo? Tak mnohý pláče dnes nad jejich troskami a nedá se potěšiti. A přece jest dnes slyšeti se všech stran: šťastný nový rok! Ano, přání jest to krásné a doufejme, že vychází ze srdce upřímného — zdali ale také se vyplní? To jest u Boha, jenž v ruce své drží osudy naše, jenž ví, co nás stihne, jenž ale při všem otcovskou ruku nad námi drží a držeti bude. Tot naše naděje, naděje pevná a neochvějná. Než, byť bychom nevěděli, jaký pro nás bude rok budoucí, přece každý v sobě

cítí přání, aby byl šťastným. A tu ovšem z části toto štěstí sobě sami dáti můžeme. A jakým způsobem? Když od sebe odpudíme všecko, co nám škodí a život náš znepokojuje, takřka otravuje. A co jest to? Jest to: 1. Nespokojenost; 2. Nevěrnost v povolání a nepřátelství. To jsou nejhlavnější věci, které život náš takřka rozdirají, štěstí jeho ničí a proto hlavními našimi nepřátely jsou, kterým se co možno nejvíce vyhýbat máme. Podaří-li se nám to, potom bude tento rok pro nás šťastným. Varujme se tedy co možno nejvíce 1. nespokojenosti. A co je to nespokojenost? Jest to jed života, který člověka pomalu a jistě otravuje. Hleďte na člověka nespokojeného, kterak vypadá? Tvář zasmušilá, vpadlá, pohled nejistý a zádumčivý, z úst plynou nářky, ba i kletby a rouhání.

Vypravuje se, že jeden král, procházejce svou zemí, uviděl člověka nařikajícího a lomícího rukama. »Proč tak nařikáš?«, tázal se ho král. »Ale, Bože, kterak nemám nařikati, když jsem jen prostým člověkem, chtěl bych býti aspoň výběrčím daně.« »Budeš«, řekl král a jmenoval jej tím úředníkem. A občan ten vybíral daně. Za rok přišel král a člověk ten zase nařikal a to ještě více, než před rokem. »A co je ti zase?«, vyzvídal král. »Ale, když musím stále jen vybírat peníze, chtěl bych býti mistodržitelem.« »Budiž, jak si přeješ.« Ale brzy nařikal mistodržitel také. »Proč«, otázal se král. »Jsem mistodržitelem

a tu abych ustavičně říkal; poslouchejte krále, buďte poddanými.« »Chtěl bych být králem samým.« Králem, myslil si panovník, králem chce být tento člověk? O, ten by mohl být mně nebezpečným i poručil nespokojence oběsiti. Nespokojenost, zvláště se stavem, užívá člověka, baží vždy po něčem jiném, dle svého mínění lepším; užívá prostředků mnohdy nekalých a špatných a na konec jest úplně nešťastným. — Dobře stojí psáno v Písmě: »Není potěšení nad radost srdce.« (Sirach 30, 6.). Nespokojence Bůh nepodporuje, nýbrž máte zámysly jeho, jako zmátl tehdy po potopě světa úmysly lidu nespokojeného u věže babilonské.

Je-li však srdce pokojné, pak i radost na životě oblažuje člověka. Vždyť to vidno na lidech i chudických, kteří s osudem svým spokojeni jsou, která jsou daleko šťastnější než mnohý boháč, který není spokojen, neboť baží vždy víc a více po moci a bohatství. Bůh určuje člověku osud a chce, abychom poslušně vše z ruky Jeho přijímali, potom vše i to odporne lásky Jeho osladi a k dobru a užítku našemu obrátí. Nespokojenost jest protivna vůli Boží — spokojenost pak vůli Boží ctí a ji se podrobuje; za to pak Bůh štěstím vnitřním blaží člověka.

2. Varujme se dále nevěrosta v povolání. Každý stav na světě jest užitečný a ctihodný, neboť Bůh to tak zařídil, aby stavy všechny jeden pro druhého pracovaly a všechny dohromady k užítku všech byly. Záleží jen na tom, jak člověk si ve stavu a povolání svém počíná. Cesta k nebi jest otevřena pro všechny. Po ní kráčíť může člověk žebrák i člověk boháč, člověk prostý i král, vznešený, člověk, jenž v potu tváří své si vydělává chléb i tomu, jenž hlavou pracuje pro dobro jiných. Bůh žádá věrnost, věrnost i v maličkostech a to až dokonce. »Kdo setrvá až do konce, bude korunován,« přislíbil Pán.

Každý člověk má své povinnosti — tak jako v hodinách každé kolečko svou úlohu. Kdyby ji neplnil, nebo špatně plnil, ruší vespolný, spokojený život, škodí sobě i jiným. Povinnost volá: Jsi otec, konej povinnosti otcovské! Jsi manžel, plň co ti náleží! Jsi předsta-

veným — ejhle, na tebe hledí mnoho očí, kterak plníš, co úkolem tvým jest, ne-li, dáváš pohoršení a okrádáš se o moc a vážnost. Jsi syn, dcera, plň svědomitě čtvrté Boží přikázání a požeňnání Boží bude tebe provázeti. Jsi křesťan, katolík, plň povinnosti křesťanské, dávěj Bohu, co Božiu a bližnímu, co jeho jest. To slyší lidé, ale mnozí se odvracejí a a nechťejí o povinnostech ani slyšeti. A jsou při tom šťastni? Nikoliv. Neboť jen věrné plnění povinnosti stavu a povolání přináší klid, pokoj, dobré svědomí a tím také podporuje právě naše štěstí pozemské. Právě Spasitel: »To dobře, služebníce věrný, že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tebe ustanovím.« (Mat. 25., 21.). Ejhle, jakou odměnu dá Pán za věrnost. Ovšem, jest mnohý stav těžký, avšak, který stav jest úplně bez těžkosti? A zdaž není člověku lehkou u srdce, když všechny obtíže překonal, tak jako chodci, jenž konečně slezl horu a odměněn byl krásnou vyhlídkou. Neplním-li povinnosti, mám výčitky svědomí, plním-li je, jak proto nejlépe svědomí mne chválí. Co je lepší? I v tomto roce se mnohé nám líbiti nebude, mnohé bude se nám zdáti těžké, nepřijemné; řekněme si však — buď jak buď, vždy vyplním; co uloženo mám a tak dojde mě zajisté kýženého štěstí a spokojenosti.

3. Varujme se také nepřátelství! A to je hlavní věc, pokoj s Bohem, pokoj v sobě a pokoj s lidmi. Kde bují nepřátelství, odtud vystěhovala se láska a kde není lásky, nemůže býti štěstí pravého. Mnohdy z malého nedorozumění povstává velké nepřátelství, zaryté a dlouhotrvající, které užívá srdce obou soupeřů a někdy i celých jejich rodin. Kolik tu bývá křiku, kolik pomluv, nadávek, kolik zlých přání a úmyslův, mnohdy škody, soudy i vraždy. A jaký z toho užitek? Žádný! Škoda pro všechny a mnohdy nenahraditelná. Proto dobře nás napomíná Spasitel: »Nad hněvem vašim nezapadejž slunce.« Co proti sobě máte, vyrovnejte v čas a brzy, ať jiskřička nevzplane v požár, který se tak lehkou nedá udusiti, ať z malých a malicherných příčin nevzroste nepřátelství, nevyvine se zloba, nenávisť a vztek, který zahubí duši a škodí tělu i ukracuje věk a dává hrozné pohoršení. Nedejme nepřátelství

v srdci vzklíčiti, řídíce se slovy sv. Pavla, řkoucího: »Prosim vás, abyste chodili, snášejíce se vespolek v lásce, usilující zachovávat jednotu ducha ve svazku pokoje.« (Efes. 4.). Zlatá to slova. Kdyby každý z nás dle nich se řídil, kterak by jinak to vypadalo ve světě. Jednotou a svorností vše se daří a roste, nesvorností a nepřátelstvím vše se rozpadá. Svár vyhání lásku a s láskou pokoj a štěstí z rodin a obcí. Přemůže-li se člověk v hněvu svém a to jednou a podruhé, zajisté pocituje v nitru svém spokojenost. Přemáhá tím také svou nezřízenou žádost, která jej tak lehce k neprozřetelnému slovu nebo skutku nesvede. Přemáhá ale také protivníka a vítězí nad ním klidem a umírněností více než látefením a nepřátelstvím a vrací i jemu klid a pokoj do srdce. Jsme lidé, kteří vespolek žítí musíme, jeden druhého potřebujeme, hledme tedy v míru a v pokoji vespolek dobře vycházeti. A pak-li snad z křehkosti lidské někdy nastane nějaká mrzutost nebo nedorozumění, urovnejme věc dle křesťanské spravedlnosti a lásky, rádi odpouštějme vespolek a pro svatý pokoj raději něco strpme a snesme, neboť se nám to stonásobně vyplatí spokojeností a klidem vnitřním. I v tomto roce spolu a vedle sebe žítí musíme; pamatujme, že jsme dítky jednoho otce, členy jedné církve, vespolek

bratři a sestry, dle toho žijme a jednejme. Kéž ne nadarmo slyšeli jsme zpěv andělů v Betlémě: »Sláva na vysostech Bohu a pokoj lidem dobré vůle na zemi.« Budme vždy dobré vůle zachovávat pokoj a potom vzdáme také Bohu povinnou chválu a slávu, Jeho milost a požehnání snese se na nás. Neztrpčujme si svévolně život, který beztak sám sebou mnoho trudu přináší, za který nemůžeme; co na nás jest, varujme se nespokojenosti, podrobujíce se všemu ochotně, co Bůh na nás sešle, plňme svědomitě povinnosti stavu a povolání svého k našemu i jiných lidí prospěchu a užtku a zvláště vypudíme ze srdcí svých veškeré nepřátelství a zlou vůli, aby panoval nad námi Kristus Pán, Kniže pokoje.

Potom ostatní vše, čeho ke štěstí potřebujeme a co není v moci naší, dá nám Bůh, neboť budeme lásky Jeho a milosti hodni. Kéž tedy Bůh je s námi i v tomto roce a nalézá zalíbení v našem smýšlení i konání, žehná nám, pracím našim a veškerému počínání, v bolestech nás posiluje, v trápení těší a také nám té milosti popřeje, abychom, až naplní se dnové i tohoto roku, stáli jsme všichni před tváří Boží šťastni a spokojeni — chválice Boha a děkujice otcovské lásce Jeho. Kéž takový rok udělí Pán všem milým čtenářům »Školy B. S. P.«!

Boh. Hendl.

Novoroční.

Zase jeden rok tu zapad,
Nový již zas kraluje
a vše co nás roztruchlilo
od nás opět vzdaluje

Nový rok nám mnoho nese
a vše, co má, chce nám dát,
proto spěchám v upřímnosti,
bych chtěla vám také přát.

Nechat štěstí provází vás
v tomto slzném údolí,
ať vás mine každý smutek,
srdce ať vás nebolí!

Hvězda.

Na nebi hvězdička krásná
s večera brzy již plá,
lesk její po celém kraji
s nebička dolů v zemi vlá.

Po celou noc se tu honí
na nebi modravém tak,
když ráno ze sna se vzbudíš,
vidíš jak zachází v mrak.

Tak jako hvězdička v nebi
putuješ, člověče, sám,
ona ti na cestu svítí
bys vyhnul všem nástrahám.

A. M. Kadlčíková.

Pokračujeme?

Novoroční rozjímání. Napsal Ignát Zbáňel.

Každá doba má svá hesla, své fráze, své zvláštní úmysly. Mnohdy není ani známo, odkud vzešly, kde se má hledat jejich původ a přece kde kdo je káže, kde kdo jest ochoten přísahati na jejich pravdivost. V dřívějších dobách rozšířena byla různá hesla; za dnešních dnů je panující heslo: »Pokrok«! Pokrok je zlaté tele, kterému klání se každý člověk, vždyť nekřičí-li neustále se všemi po pokroku, bývá prohlášen za nepřítele pokroku, za tmáře, což je dle domněni mnohých, nejhorší nadávka, kterou lze někomu vmetati ve tvář.

Svatý otec, zemřelý papež Pius IX. často říkával: »Dejte slovům jich pravý význam!« Podívejme se zevrubněji na toto, nyní tolik proslavené a ustavičně užívané, ba zneužívané heslo: pokrok! Pokrok znamená kráčet vpřed; přítel pravého pokroku snaží se kráčet vpřed v dokonalosti mravní, pokračovati ve ctnostech, býti stále ušlechtilejším, co do celého smýšlení svého. Mluvíme-li o takovém pokroku, chceme-li v tomto smyslu pokračovati, dobře s námi, přibližujeme se více svému cíli, rozšiřujeme zde na světě čest a slávu jména Božího a doufáme, že vykonavše dobré, odměnění budeme korunou věčné slávy, která připravena je těm, kteří nejenom říkají: pane, pane, ale kteří vykonávají také vůli Otce nebeského.

A kdy může býti vhodnější doby rozjímání o pravém pokroku a umínil si, že varovati se budeme všeho lžipokroku, jako právě na počátku nového občanského roku. »Čas krátký jest,« napomíná svatý Pavel (I. ke Kor. 7, 29). Známý trpitel starozákonní Job, povzdychl si: »Aj, mijejí krátká léta a beru se cestou, kterou se nikdy nenavráťm« (16, 23). Kdo popřel by pravdu těchto slov? Utikají léta a mizejí, jako vlaštovka, kterou ve vzduchu zahlédneme, ale skoro v tomtéž okamžiku zmizí. Plynou rychle léta, jako voda horské bystřiny, na jejímž břehu sedíme. Dříve než se člověk naděje, přiblíží se Abraham se svými padesáti lety a naše putování nejde do kopce, ale s kopce. Pokračujeme s lety svými vpřed, či jdeme po způsobu

račím zpět? Objasněme si cestu pravého pokroku několika, ze života vzatými příklady. Jde nynější lidstvo vpřed, či kráčí zpátky?

I. Ubývá víry. Kdesi poblízku většího města, bydlíval před mnohými lety bohatý rolník. Vedl bohobojný život, byl přítelem pravého pokroku, dával Bohu, co božího a císaři, co císařovo. Po dlouhou dobu, snad nechybělo mnoho do celého půlstoletí, měl ve zvyku, že každou neděli a každý zasvěcený svátek odcházel ze svého statku již ráno po třetí hodině. Ať bylo počasí pěkné, ať šeredné, ať byla třeskutá zima, ať bylo, jak chtělo, nikdo ho nezdržel, vždy si pospíšil, aby již o pěti stál v městě X., v kostele u Kapucínů, kde se o pěti sloužila první mše svatá. Po ní počkal na kázání. Pak si zašel někam na snídani a o sedmi stál již zase v kostele svatého Jakuba. O osmi byl u Jesuitů na vojenské mši, hlavně když sloužili jeho synové u vojska. Tam poslechl si druhé kázání. Odtud šel na devátou, pak na desátou, až skončil dvanáctou u Minoritů. Všude podělil žebráky, kteří seděli u chrámových dveří. Nikde se více nezastavil, odešel po silnici domů, kamž došel teprve ke druhé hodině. Domácí čekali na něho s obědem a při něm vykládal své zkušenosti; hlavně promlouval rád o kázáních, jež slyšel a vypytał se, o čem se kázalo u nich, v jejich kostele?

Ale i tomuto hodnému muži utíkala leta, sestaral, děti dorostly, synové se oženili, dcery se vdaly; co měl, rozdělil mezi ně a šel na výměnek. U jedné dcery měl snídani, u druhé oběd, u jednoho syna večeři, u druhého bydlil. Nohy mu nesloužily, přestal choditi do města a byl doma každodenně na mši svaté. Bylo-li náhodou v jejich domácím malém kostelíku více mší svatých, měl velikou radost, když ho farář na to upozornil a nejvice se mu zavděčil, pozval-li ho, aby ministroval u oltáře. Po mši svaté chodíval dlouho po blízké silnici, drže v ruce klobouk a říkával, že dořikává své modlitby, se kterými

nemohl v kostele býti hotov. Až vše ukončil, šel domů.

Doufaje v dobré srdce svých dětí, nevymínil si vše do podrobná. Potřeboval na příklad nový zimmik anebo jeho žena nový vlnák. Žádal syna o peníze a dostal třeba zlatku. Stěžoval si: co pak koupím za zlatku? »Tatínku, vytahejte mně z chléva hnůj, dám vám šesták,« vybídl ho jindy syn a tak a podobně choďovalo to. Dokud mohl, pomáhal i cizím lidem, hlavně byl dovedný v rozsívání jetele, k čemuž neměli tehdy ještě strojů. Napřed zemřela mu manželka, pak odebral se, smířiv se s Bohem, sám na věčnost.

Děti jeho pokračovaly v pokroku, ale v tom nepravém. Jsou hlavními sloupy stran, nám katolíkům krajně nepřátelských, nikdy nejdou se svým farářem, ale vždy proti němu; pod křížem, který mají po otci doma, leží noviny, v nichž hanobí se vše, co nám katolíkům svatého, a čím větší úštěpky, tím více se jim to líbí. Nejsou zjevnými, ale tajnými nepřáteli naší svaté víry! A jejich děti? Šel tamnější kněz po osadě, pozdravoval ho, vauk onoho vzorného stařečka volá hlasitě na kamaráda: »A ty ho« — rozumněj domácího kněze, jeho nedávného katechetu ve škole — opakuje, »ty ho pozdravuješ?« Odpovíme si nyní my čtenáři těchto řádků otázku: pokračujeme? (či jdeme po račím způsobu zpět?

Kdo nepředpojatým okem pozoruje nynější svět, je bohužel nucen vyznati: jdeme zpět! Ubývá víry, ubývá dobrých mravů, ubývá věrných dítek naší svaté matky, církve katolické. Jakoby vše šlo proti nám, zdá se, že jsme opuštěni od celého světa a poukázání jediné na své síly. Ale nikdo neztrácěj důvěru v Boha. Bůh neopustí svých věrných!

II. S kázni mizí též bázeň Boží. Roku 1912 vyšly v angličtině »Vzpomínky chotí diplomata«, kde čteme o německém císaři, jako o starostlivém otci, tuto událost: muž pisatelky byl povolán k audienci k císaři, aby se spolu dohodli o jakési otázce; jednalo se o zástupce severoamerických Spojených Států. »Když vstoupil můj manžel,« vypravuje ona dáma, »do císařského hradu a šel nahoru po nádherných scho-

dech, sjel právě po zábradlí bleskurychle malinký korunní princ, při čemž, žena se vedle mého chotě, salutoval mu. Dole chytl prince sluha, který tam čekal, vzal ho do náruče a nesl nahoru do kterýchsi dveří, načež nastal hrozný pláč, křik a nářek malého prince... Asi čtvrt hodiny čekal můj manžel v předsíni a zřetelně slyšel, kterak byl za blízkými dveřmi tělesně trestán princ. Konečně vstoupil císař, byl všecek červený v obličejí a oči mu zlostně svítily. Zdálo se, že úplně zapomněl, proč zavolal vyslance a po celou hodinu měl k mému muži přednášku o potřebě přísné otcovské kázně, při čemž naposledy podotkl, že má otec povinnost, prohlédnouti si někdy důkladně kalhoty svého malého synka.«

Ubývá bázně Boží a s ní mizí i všechna kázeň. Odvaž se učitelé, odvaž se katecheta a potrestej nějakého kluka a uvidíš, že ti vmete v obličej drzá slova: »Já se od vás nenechám bítí, však si na vás dojde můj otec!« Ale kam dojdeme v takových poměrech? Můžeme se dočkat zdarné mládeže?

Ježíš, náš Spasitel, byl poslušný až k smrti a dle Jeho příkladu máme dle slov svatého Řehoře také býti poslušni, neboť »poslušnost je ctnost, z níž se zrodí všechny ostatní ctnosti v duši naší a ty ctnosti, které již máme, poslušnosti se v nás uchovají.« Proto bývala nejprůběžnější poslušnost základem vši výchovy, dokud totiž řídili se lidé naší svatou vírou. Právem táže se jeden starý spisovatel — Bonald: »Co si zapamatovali mladí lidé, když vyšli ze škol? Nic, neboť co ví člověk, když čítá osmnáct let? Ale, když se vzájemně podporovali přirozenost a výchova, pak má jiných ušlechtilého, ke přijetí všeho dobrého vhodného ducha, je tělesně zdrav, zná a váží si pořádku, má v duši lásku ke spolublížnímu a je zvyklý poslušnosti.« Nikdo se nediv, že jsou již zde na světě následky neposlušnosti tak hrozné, vždyť jediná neposlušnost proměnila anděly v ďábly. Proto praví mnozí učitelé církevní: neposlušnost a hřích jsou jedno a totéž, není hříchu kromě neposlušnosti a co z ní pochází. Proto buďž poslušnost základem vši výchovy.

Jaký právě nebeský pokoj má v srdci svém, kdo umí poslouchati? At přijde co chce, stojí poslušný, jako skála. Pán Ježíš upozornil, že úzka je brána do věčnosti, obtížná a trnitá cesta ke spáse a přece učí: „Jho mé zajisté jest sladké a břímě mé lehké.“ (Mat. 11., 30.)

Ethèrich, Ednot, Osvald a Ethelstan. Byli ze zámožných rodin, hezounci mládenečkové a nevinní. Tehdy, za oněch starých dob, řídili se zásadou: quod caret alterna requie, durabile non est, netrvá dlouho, nepopřeje-li se čas od času odpočinku. Proto dovolilo se těmto

Sv. tři Králové.

III. Není vděčnosti? V jedné staré klášterní kronice se vypravuje následující poučná událost: Do opatství Ramsey přišli čtyři hoši, kteří neměli ani sedmi let. Vyrůstali jako větve na stromě olivovém a slibovali v čas příhodný stonásobný užitek. Jmenovali se:

hochům, aby si chvillemi na dvoře klášterním počestně poskotačili a poskočili, někdy mohli po učení také se proběhnouti mimo klášterní zdi. Jednou zaběhli při této příležitosti na kostelní věž, uviděli tam viseti provazy od zvonů. A ve své svévolnosti začali tahat za

provazy. Zvony se rozhoupaly a zvonily. Ale následkem nestejného tahání slabých dětských sil, byl brzy zvuk nepěkný a zvony pukly. Ovšem, vyběhl celý konvent na dvůr, všichni čekali, až sleze někdo z věže, proč se vlastně zvonilo? Chlapci nespěchali, se slzami v očích a s hořkým pláčem stáli konečně před celým konventem. Hrozili jim ranami. Tu vzpomněli si hoši na regulu svatého Benedikta, v níž se předpisuje, že když někdo udělá nějakou škodu, má se přiznati u opata, dříve nežli mu to někdo jiný oznámí. Často slychali předčítati tento odstavec, nyní vzpomenuvše si na jeho znění, spěchali k opatovi, padli před ním na kolena a slízce vyprávěli, jakou udělali škodu. Opat, moudrý muž, měl s nimi slitování, těšil je slovy, svolal své klášterní bratry a pravil k nim: »Tito nevinní hoši pochybili, nikoliv zúmyslně, ale proti své vůli, je tedy naší povinností ušetřiti jich, není proti našim pravidlům, neproviníme se proti svému klásteru, když jim odpustíme. Neboť až hoši dorostou a budou dospěli, protože pocházejí ze vznešených a bohatých rodin, bude jim snadno vynahraditi učiněnou nám dnes škodu.« Pak propustil opat mnichy a napomenul vážně hochy. Sezuli si obuv, šli bosky do kostela, tam se zbožně a dlouho modlili a učinili slib, že škodu vynahradí. Bůh vyslyšel jejich pokornou prosbu, neboť když dorostli a byli samostatnými pány svých statků, vynahradili bohatě klásteru onu škodu a byli vůbec velkými dobrodinci opatství Ramseyského.

Bylo by velmi zajímavo sestaviti u nás nějaký seznam mužů, kteří používali dobrodiní v ústavech církevních a kteří kněžskými penězi domohli se pěkného postavení ve světě. Bohužel, skoro nikdy nelze u nich mluviti o nějaké vděčnosti. Naopak, bývají z těchto odchovanců obyčejně největší, nejšilenější a nejzarytější nepřátelé všeho, co jenom poněkud souvisí s naší svatou virou. Totéž platí o ústavech ženských. Zdá se, jakoby vděčnost v našich dobách u přemnohých vymizela, jakoby mnozí tohoto slova vůbec ani neznali.

Mizí mezi námi život, uspořádaný dle zásad naší svaté viry. Když umíral geniální malíř Michel Angelo, napsal

svou poslední vůli ve třech krátkých řádcích: »Bohu poroučím svou duši, tělo zemi a jmění příbuzným nejbližším. Jim i všem přátelům a známým doporučím, aby měli neustále na paměti umučení Pána našeho Ježíše Krista.« Kéz i my povšimneme si tohoto zbožného přání umírajícího veleducha Michela Angela, pak nezmizí vděčnost ze srdcí našich.

IV. Není obětavosti. Na místě, kde byl umučen náš svatý patron, svatý Vojtěch, vystavěli obětaví lidé k jeho počtě kapli a učinili nadaci na čtyři kněze a dva zpěváky — chlapce, aby se tam mohly každého dne zpívat hodinky ku počtě neblahoslavenější Panny Marie a aby ráno o čtyřech byla sloužena mše svatá. K této, v pustém místě na břehu mořském mezi lesy vystavěné kapli, putovalo vždy mnoho poutníků i z velmi vzdálených končin, aby nabyli odpustků, jež tomuto posvátnému místu propůjčil papež Evžen. Nyní není na onom místě, kde stávala kdysi tato kaple nic více, nežli několik kamenů, ale každý, kdo tam přijde, pozoruje je s úctou a bolestí, že následkem náboženské reformace vše zde vzalo za své. Roku 1669 hrozná bouře mořská vše shladila.

Ze starých dob byli lidé hlavně ke kostelům velice obětaví. Ve francouzském městě Rouenu, v kostele svatého Jiří jest znázorněno malbou na okně, kterak byl vystavěn tento kostel. Anglický šlechtic, který bydlil v Rouenu, těžce onemocněl. Žádal o kněze, aby ho zaopatřil. Jda k němu, uklozkl kněz na ulici, spadl na zem, při čemž mu vypadla svatá hostie. Když to uslyšel šlechtic, měl tak velikou bolest ve svém srdci, že učinil slib, v případě svého uzdravení vystavěti na onom místě kostel k počtě svatého Jiří. Ozdravěl, kostel vystavěl a učinil při něm nadaci pro kanovníky. Podobných příkladů lze mnoho uvéstí ze starých dob. Aspoň ještě jeden: V Sasku byl proslulý klášter Nový-Corvey. Bylo potřebí něco v něm poopravit. Věřící, byvše poprošeni o podporu, přinášeli tolik darů obětů, že opat Adalhard byl nucen odmítnouti je. Když byl kostel umělecky vyzdoben, omezil přijímání darů, řka: »Není naší věcí, abychom se stali bohatí; nechceme

zbohatnouti tím, čím by jiní schudli; nemůžeme se z toho těšiti, co způsobilo jiným starost. Buďme spokojeni s tím, co nám stačí.«

Není-li pro naše doby velmi smutným znamením, že nemůžeme mnohdy ani udržeti v pořádku kostelů a jejich výzdoby, kterou s velikým nákladem pořídili naši předci. Není nikoho, kdo by se smíloval nad mnohými schátralými kostely. Někde mají skvostné bohoslužebné předměty, ale není jim možno, dáti je k opravě; není obětavosti u věřících!

Ale díky Bohu, jsou přece ještě jednotlivci, o nichž můžeme říci, že sou obětavi. Ve Vídni žije velkoobchodník ménem Esters. Měl nemocného syna.

Když ozdravěl, vystavěl na svůj náklad krásný a nádherný kostel blízko Döblingu v Kasgrabenu. Panující kníže Jan Liechtenstein vystavěl na svých panstvích dvacet pět kostelů, velkou většinou úplně na svůj náklad.

Není vše v našem životě takové, jak by býti mělo, nejsme prosyceni zásadou, dokazuj viru skutky, co věříš, také konej! Svatý Pavel praví: »Dnové jsou zlí« (k Efes. 5, 15), ale na nás mnohdy záleží, aby časové byly lepší. Kež se zlepši naše smýšlení, kež staneme se všichni lepšími, pak budou naše doby, naše dny lepšími. Kež jsme všichni dobrými ovečkami našeho Spasitele, jemuz budiž čest a sláva na počátku tohoto roku i po všechny věky věkův. Amen.

Huc triumphantis.

Občané šťastní nebes na Olympu, velebte s námi svatě jméno Ježíš, hvězdným jež krajům, vykoupené zemi radosti nese.

Když Báh vzal tělo na obětování, přijal i jméno, by se mohlo vzývat; našemu dobru věnuje se celý Spasitel světa.

Vyslyšen bývá každý, kdo je vzývá, na duši, těle uzdravení dojde; jménem tím práce pozbývá své strasti, stavší se sladkou.

Okršlek světa, jak daleko pne se, Božské necht jméno velebí a slaví jazykem různým, z jednoho však srdce vzejdi ta chvála.

Ne však jen v ústech buď to jméno sladké, necht i náš život jemu odpovídá: víra a láska, mravy bezúhonné nejlepší chválou.

Ty, jenž nám dáváš ctíti Tvoje jméno, údolím bolu dokud putujeme, Kriste, dej, věčné ať Ti v nebi přejem jásavé písně.

Jarolím St. Pavlík.

Matce Boží.

Cestou bílou volně kráčím do pole tam v kapličku, Marii tam z květů lučních nesu pěknou kytíčku.

Matko Boží, Matko milá, tak má duše prosila, když se zdrávas u Matičky, v kapli bílé modlila.

Matko Boží, Matko svatá, ulev bolům v srdci mém, dej, ať klid je v duši moji a jas v oku zkaleném.

Dej, by duše moje žila bez trudu a bez žele, abych mohla jasným hledem na svět hledět vesele.

A Maria, nebes Matka, vyslyšela prosbu mou, ztíšilo se srdce moje a řadra se volně dmou.

Cestou bílou volně kráčím každý den sem k Matičce a to krásné Zdrávas přidám k prostičké své kytíčce.

A. M. Kadlěková

Obrády sv. svátostí.

V ročníku minulém jsme pojednali o sv. svátostech, jejich významu a účinku pro duši a duchovní život a viděli jsme, že Kristus Pán skrze tyto svátosti posvěcuje člověka na světě od jeho narození až do smrti, aby tak po smrti dojíti mohl spásy věčné. Není důležitější doby v životě člověka-křesťana na světě, kde by Bůh se postaral o nadpřirozenou pomoc pro nás a neskýtal nám potřebné pomoci a milosti, tak že nikdy v životě nejsme opuštěni, jestliže jen si těchto prostředků posvátných vážíme a jich také často a hodně přijímáme.

Cirkev svatá však dobře ví, že člověk z duše a těla sestává a proto, že je třeba, aby na milost, kterou uvnitř přijímá, také zevně upozorněn byl a aby zevnějším úkonem netoliko poznával účinek milosti sv. svátostí v duši, nýbrž také lépe se upravil a připravil, zkrátka, aby se ve věčnost takřka ponořil. Proto provádějí každou svátost zevnější obrády, z nichž některé milost svátosti sdělují, jiné toliko k větší oslavě a pobožnosti napomáhají. Sám Spasitel náš Ježíš Kristus užíval často zevnějších úkonů při důležitých věcech. Tak, chtěje slepého od narození uzdravit, plivl na zemi a potřel oči slepého; anebo vzkládal ruce na nemocné, aby je uzdravil; což zajisté přítomné na velkou milost Boží upozorňovalo. Spasitel také sám svátostem svým dal zevnější znamení, obřad to, kterým se svátost uděluje; církev pak k těmto hlavním obřadům přidala jiné k větší oslavě a také ke vzbuzení pozornosti a pobožnosti přijímajících.

Jsou však, bohužel, přemnozí katolíci, kteří sice sv. svátostí přijímají, ale významu obřadů posvátných sobě vědomi nejsou; mnohé z nich nechápou, krásu a význam jejich neznají a proto také se jimi nepovzbudí a nerozehřejí. Nebude tedy od místa, poněkud obsírněji o obřadech při sv. svátostech se zmíniti, aby jednak jejich krásu, jejich význam vynikli, jednak pak přijímající s pozorností a pobožností je sledovali.

Veliký učitel církve sv. Ambrož napsal o svátostech celou knihu, které si církev velice váží a v té praví tento svatý a nadšený muž toto: »Kdo jest

původcem svátostí, než-li Ježíš Kristus? S nebes tyto svátosti přišly.« A tak tomu také jest. Spasitel sám ustanovil svátosti v církvi své, s nebe přišly k nám. Ve svátostech sklání se Bůh sám k nám, zvláště ve Svátosti oltární — s nebe k nám plyne skrze svátosti milost neviditelná, která ale by se duše předsvědčila o tom, že Bůh k ní přichází a že milost Boží do ní vchází? Jinak se to zajisté nemohlo státi, nežli tím, že původce svátostí, Kristus Pán, něco viditelného a slyšitelného ustanovil, co není jen uvnitř nás, nýbrž co jest zevnější, co nás přesvědčuje, že se nám v tu chvíli, kdy se to koná, dostává milosti Boží. A jako celý život Spasitelův a celé jeho dílo bylo láskou k nám prodchnuté, tak i tu ukázal moudrost a lásku svou a ustanovil zevnější viditelné a slyšitelné úkony čili znamení, která nám ujištění dávají, že se k nám sklonil Bůh, že se duši naší dostalo milosti a těm říkáme svátosti.

A jak krásně vysvítá v ustanoveních těchto znamení moudrost Božská! Neboť máme-li něco smysly pozorovati, musí to býti hmota čili látka. Veškerá pak látka smysly našimi poznatelná jest buď voda nebo vzduch, země nebo oheň. Čtyři tyto věci také nazýváme živly. A hle, tyto živly vyvolila prozřetelnost Boží ke konání znamení svátostných. Při křtu jest látkou voda, při břimování a pomazání nemocných jest látkou olej a ten, poněvadž vonný jest, čítá se ke vzduchu. Při Svátosti oltární užívá se chleba, který jest plodem země, užívá se vína, kteréž, poněvadž teplotu v těle rozmnožuje, k ohni se čítá; vždýť i v obyčejném životě silnému vínu říkáme ohnivě.

Při Svátosti kněžstva jsou látkou ruce biskupovy, které na svěcení vzkládá, při Svátosti manželství musejí snoubenci býti přítomni, jejich slyšitelná slova slibu manželského jsou látkou svátostnou. Při Svátosti pokání jsou látkou tři činy kajnickovy: lítost, vyznání a dostiučnění a i ty mají v sobě ony čtyři živly. Neboť lítost plyne z lásky k Bohu a láska, což jest jiného, než duchovní oheň. A jak jeví se lítost? Lkáním duše, slzou oka a což je to jiného, než-li voda? Vy-

znání pak, které mimo výčitky svědomí a trest lze porovnat k oleji, který také mírní bolesti ran tělesných. Dosti učinění čili pokání, knězem nám uložené, jest zajiště tělu našemu nemilé a odporné a tělo jest ze země vzato, tedy země. Aby pak křesťan ještě lépe přesvědčen byl, že dostává milost Boží ve svátostech, tu Spasitel k látce viditelné přidal i úkon slyšitelný, t. j. slova, která udělování svátosti doprovázejí. Tak na př. při svátosti sv. křtu leje se voda na hlavu křtěnce a při tom se říká: »Já tě křtím ve Jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.« Jak vhodné jest i toto ustanovení! Slovo jest, ač se tělesným jazykem vyslovuje, přece jen úkonem duše, úkonem rozumu. Proto zvíře, nemajíc duše a rozumu, vydává sice hlas, ale netvoří slova. A proč přidáno jest k látce také slovo? Proto, že člověk sestává z duše a těla, tedy z látky hmotné a ducha. Jak hluboká, jak nevystihlá jest v tom moudrost Boží, jak krásné to Kristus Pán při svátostech zařídil! A aby se ukázalo, že milost, provázející jest od Boha, nemůže nikdo svátosti (vyjma křest v naléhavé potřebě) udělovati, leč ten, jenž od Boha k tomu posvěcen jest, t. j. kněz církve Páně. Svati učitelé církevní také důvtipně vykládají, proč jest sedmero sv. svátosti. Čtyry jsou živly, z nichž jest látka veškerá, tedy celý hmotný svět — i člověk. Čtyry jsou tedy číslo člověka pozemského. A které číslo značí Boha nadzemského? Číslo tři — neboť tři jsou božské osoby. Čtyry a tři dohromady jest sedm. Tak ve svátostech s n o u b í se takřka člověk s Bohem, spojuje se s Ním skrze milost Jeho; člověk volá, vzdychá, prosí o milost a pomoc k nebesům a s nebes milost Páně plnou měrou se mu dává skrze sedmerou svátost.

Číslo sedm jest i jinak velice významné. Hned od počátku stvoření věnováno jest šest dní tělu, sedmý den pak duši t. j. na uctění Boha a posvěcení duše. Šest dní pracuj, staraj se člověče o své potřeby tělesné, sedmého dne ale povznese se od této hroudy zemské k výšinám nebeským a Bůh skloní se k tobě. Pěkně o tom píše sv. Augustýn, říká: »V sedmerém čísle první hned jest obsaženo posvěcení.« Ano, v šesti dnech na počátku stvořen svět a sedmý stal se

dnem posvěcení. A hle, když člověk padl a vykoupěn byl, dáno jest mu opět číslo sedm k plnému duše jeho posvěcení, tak že můžeme radostně a vděčně zvolati: »V sedmerém čísle plně obsaženo jest posvěcení naše!« O, blaze nám, že svatá matka církve katolická nám toto sedmero svátostí zachovala. —

Předeslavše toto všeobecně, všem sv. svátostem společně — obraťme zřetel svůj k jednotlivým svátostem a probírejme viditelné jejich znamení a obřady udílení jich provázející.

1. Svátost sv. křtu.

A. Znamení viditelné.

»Vězte, že blízko jest království Boží,« těmito slovy Pisma sv. volá církev na počátku času advenčního k dítkám svým věčím, aby je připravila na příští Páně, slavené milostí plnými svátky vánočními. »Vězte, že blízko jest království Boží,« možno zvolati ke každému katoliku, který chystá přijmouti některou svátost, neboť skrze ni stává se duše jeho opravdu královstvím Božím. Než-li však Kristus na svět přišel, než-li přinesl milost celou pokolení lidskému, poslal před sebou předchůdce, sv. Jana Křtitele, o němž Duch svatý v Písmě praví: »Ať já posílám anděla svého před tváří tvou, kterýžto připraví cestu tvou před tebou.« Sv. Jan Křtitel měl k tomu působiti, aby srdce lidské se stalo schopno býti královstvím Božím a přijati Krista a milost jeho. Tak posílá až dosud předchůdce svatých svátostí a to jest svatý křest. Kdo nepřijal křtu, nemůže přijmouti svátosti ostatní a nemůže učiniti duši svou královstvím Božím. Křest tedy připravuje Kristu Pánu cestu do duší našich. Ba ještě více, že připravuje půdu pro ostatní svátosti; křest tuto půdu — srdce lidské posvěcuje, očisťuje a činí jaksi královstvím Božím. Jaké pak jest při křtu sv. viditelné znamení, jaká jeho látka? Látka křtu jest voda, neboť se křest uděluje vodou.

Druhá kniha Mojžišova vypravuje o lidu israelském, který Mojžíš vyvedl z Egypta, že na poušti reptal proti němu říká: »Proč jsi vyvedl nás z Egypta, abys zmořil nás i děti naše žízni?« Bez vody tedy by byl zahynul národ israelský, jakož

nemůže žádný živočich bez vody žiti, voda jest nutnou podmínkou života. A hle! Jako Bůh dal Mojžíšovi moc, aby lidu žízni hynoucímu vyvedl ze skály vodu, tak dal Ježíš Kristus církvi své, této skále přepevné moc, aby udílela vodou duši život nadpřirozený čili svatý, aby duši probudila ze smrti hříchu dědičného k životu milosti posvěcující. Tak nám připomíná voda křestní, že jako jest voda základem života tělesného, tak křest jest základem života čistě duševního — bohu libého, svatého a tedy věčné spásy, věčného života schopného.

O, jak se máme diviti moci, moudrosti a lásky Boží! Jako udivený lid israelští kořil se a děkoval Bohu za prýstící se vodu ze skály, vodu, která mu zachovala život, tak i my děkujeme, že nám Spasitel dal vodu živou, vodu života. Děkujeme slovy písně Mojžíšovy: »Zpívejme Hospodinu, neboť slavně zveleben jest! Síla má a chvála má Hospodin, a učiněn jest mi spasením i učiněn jest mi životem.«

Voda křestní neukazuje nám toliko, že křest sv. jest základem života nového, bohu libého, svatého, nýbrž že působí ještě něco více. V evangeliu sv. Jana se vypravuje, že byl v Jerusalemě rybník jménem »Betsaida«, tolik v naší řeči jako »Dům milosrdenství«. Jistým časem sestupoval anděl Páně do rybníka a hýbala se voda; a kdo z nemocných první do rybníka vešel, uzdraven býval od veškeré nemoci. (Jan 5., 4.). Voda rybníka »Betsaidy« měla tedy od Boha danou nadpřirozenou moc léčiti neduhy lidské. Však i voda obyčejná mívá moc léčivou. Tak lékař vymývá vodou rány, aby nehnisaly, tak voda v rozličných lázeňských místech pomáhá v nemocích a léčí je. A hle! Křtem sv. léčí se duše. Duše, jakoby poseta byla ranami hříchu prvotního a rány tyto jsou smrtelné, neboť ji zbavují života věčného. A dospělý člověk má mimo to ještě ran jiných dosti, jsou to vlastní jeho hříchy. A i ty léčí sv. křest. Jak vhodně tedy volil Pán vodu za látku křtu svatého! Křtitelnice, toť naše Betsaida, toť náš dům milosrdenství, jehož vodou vyléčení jsme byli, toť Betsaida, která zkrze milosrdenství Syna Božího, za nás ukřižovaného, duši naši ran zbavila. Děkujeme tedy Spasiteli

slovy žalmu: »Chvále Hospodina, neboť jest dobrý a věčně trvá milosrdenství Jeho.«

Voda netoliko léčí, ona také omývá, skvrny čistí a co dříve tělo hyzdilo odstraňuje a tak napomáhá ke kráse tělesné. Tak též křest sv. Křest omývá duši ze skvrn hříchu a činí ji krásným obrazem Božím, jako byla při stvoření, tak že o ní potom platí slova Písma: »Všeka krásná jsi a není poskvrny na tobě.« Abychom si toho byli vědomi, omývá voda křestní tělo a při tom milost Boží duši.

Křest sv. sice duši naši posvěcuje, avšak náklonnost ke zlému v nás úplně neudusí; ta žádostivost hříšná v duši zůstává, neboť nechce Bůh zbavit nás zásluh, proto dopouští, abychom proti zlým náklonnostem i po křtu sv. bojovali a tak nebeské slávy si spíše zasloužili. Avšak neopouští nás v boji tom po křtu, jako před křtem, neboť křest tuto náklonnost a žádostivost zlého mírní, oslabuje, tak že máme-li dobrou vůli a pili, ji přemáhati můžeme. A co duši, co hasí žár nejlépe? Voda. Proto dobře volil i v tomto smyslu Spasitel vodu za látku ke křtu svatému.

V žalmu 40. modlíme se za spravedlivého takto: »Hospodin zachovej ho a obživí ho a nevydávej ho v ruce nepřátel jeho.« A hle! My, když na tento svět jsme přišli slabí, hříšní, nemohli jsme ani ještě Boha vzývat, ani jednoho slova modlitby pronést a že tehdy, bez naší zásluhy, dal nám Pán Bůh, zač tento žalm prosí. Křest svatý nás obživil, křest nás má i zachovati, křest působí, abychom nebyli vydáni v ruce nepřátel svých, žádosti a zlých náklonností, které nás vydávají ďáblu.

Voda křtu sv. mírní tyto náklonnosti a odhání od nás nepřátele. O, jak veliká jest láska Boží k nám, jak v pravdě otcovská Jeho starost o nás! Kterak ji chváliti, kterak za ni vděční býti máme! Však duši naší obohacuje také křest sv., neboť vlévá v ní tři božské ctnosti — každému kdo spasen býti chce tak potřebné: víru, naději a lásku. I tyto tři ctnosti vhodně naznačuje voda křestní. Voda čistá jest průhledná, propouští světlo, vždyť v čistém potůčku vidíme až na dno. A což jiného značí světlo,

Matka učí dítě modliti se.

nežli víru pevnou, božskou, která zba-vuje nás temností pohanských a ďábel-ských a osvěcuje každého člověka, při-cházejícího na tento svět.

Voda však značí i naději. Volat žalmista Páně: »Jako jelen dychtí po prameni vod tak touží duše má po Tobě o Bože.« Tak musíme i my na této zemi, která není naší pravou vlastí volati a toužiti po nebi, kde by naše srdce spo-činulo v Bohu a tak nalezlo pokoj, který na světě nenalézá. A hle! Jako voda hasí prudkou žízeň, tak i křesťanská naděje, čili důvěrně a pevně přesvědčení, že dosáhneme v životě věčném patření na Boha, upokojuje srdce po Bohu prahnoucí. Tak i naději dobře vyznačuje voda.

Ale i láska — která jest ohněm svatým, plamenem v srdci, značí vodu, ač by se zdálo, že ona právě protívou jest, vždyť hasí oheň. A přece i ve vodě jest látka ohnivá. Učenci dovedou roz-dělit vodu na dva prvky, z kterých se skládá: kyslík jest jeden prvek, který dýcháme ze vzduchu a vodík druhý prvek, který hoří. Voda, ač má jeden díl vo-diku, nehoří. Tak i my zde na světě, ač by srdce naše mělo planouti láskou k Bohu celé a ohnivě, přece nechce vždycky, neboť překáží mu to, co denně takřka do sebe vdychujeme, ty světské starosti, ta péče o tělo, o život časný, rozličné radovánky atd. Ale tam, až roz-dělení budeme, kdy duše zbaví se těla, tam bude osvobozena také ta hořlavá látka naší duše, tam zaplane žářem lásky věčné. Tak všechny ty tři božské ctnosti, které křest sv. vlivá v duši naší, dobře na-značuje voda. Jak hluboké je to tajemství, které zde Kristus Pán uložil, chvalmež Jej

za to a děkujeme Mu z hloubi srdce vděč-ného! Voda křestní je tedy tím andělem, který připravuje nám cestu do království nebeského, který nás připravuje, aby-chom se stali tímto královstvím Božím.

K vodě křestní připojil Spasitel i slova slyšitelná — jakožto zevnější zname-ní a sice znamení účinné, neboť jak-mile se voda na křtěnce leje a slova ta se říkají, uděluje se křest jako svátostná milost. A slova ta jsou: »Já tě křtím ve Jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.« Sám Spasitel nařídil tak říka: »Jdouce do veškerého světa, učte všechny národy, křtíce je ve Jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.« Trojjediný Bůh přijímá člo-věka ve svátosti křtu za svého, proto také jménem Nejsv. Trojice se křest sv. uděluje. Víra v Trojici jest základem víry pravé, víry, již sám Syn Boží zde hlásal, víry, která otvírá život věčný. A Syn Boží tuto víru hned při první svá-tosti, svátosti křtu slavně chtěl mítí do-kázanu a proto nařídil, aby se křest uděloval jménem Nejsv. Trojice.

Tak jsme poznali, že Spasitel látku křtu sv. zvolil z dobrých důvodů vodu a že za zevnější znamení ustanovil po-liti vodou, nebo ponoření do ní a ří-kání slov: »Já tě křtím ve Jménu Otce i Syna i Ducha Sv.« To tedy jest obřad křtu sv. Kristem ustanovený. Jelikož však jest svátost křtu tak důležitá, ba nejhlavnější a nejprvnější ze všech, po-něvaž tolik milosti se jí nám dostává a člověk dítkem Božím se stává, přidala církev svatá rozličné obřady k větší oslavě tak přesvatého úkonu a k vzbuzení větší pozornosti a pobožnosti věři-cích. O těchto obřadech promluvíme příště.

Boh. Hendl.

K Novému roku.

Rodičům.

Zase rok minulý ve hrob se klade,
Nový se ku zemi sklání —
s ním pak já přicházím, bych z duše mladé,
zjevila Vám svoje přání.

Bůh sám Vás opatruj v tom roce novém,
On dejž Vám blaho i štěstí!
Žijte vždy v radosti, jak ve snu pouhém,
zdravím nechť líc může vzkvéstí.

Konání Vašemu Bůh žehnej milý,
splň se Vám toužebná přání —
dlouhý rok proměň se v radostnou chvíli
bez smutku, bolu a lkání.

A. M. Kadláčková.

Africká Zambezia.

¹Přívodní zpráva z misíí v Africe. — Píše P. P. Šebesta, missionář v Chupanga.

Když jsem ještě v Evropě svá studia konával, častěji jsem prohlédl i časopis »Škola Božského Srdce Páně«. Mně, jako budoucího missionáře, zajímaly vždy nejvíce misijní články, které v něm byly uveřejňovány. — Nyní však jsem sám s to, z daleké krajiny pohanské, jako missionář, aspoň několik řádků čtenářům »Školy« předložit, a to i proto, abych se též zavděčil těm, kteří mi poskytlí různé podpory.

Daleko od Evropy, ve východním jihu africkém, leží Zambezia, působistiše naší missie. Je to ohromný kus země, větší než Čechy a Morava vespolek. A v této krajině od západu k východu valí se voda řeky Zambezie, která je jedna z největších v celé Africe.

V tom kraji máme své misijní stanice, které jsme od dp. Jesuitů odebrali, kteří od vlády republikánské portugalské vypuzeni byli. Hned u moře leží Omelimane, ondy pěkná stanice a sídlo představeného missie. Nyní leží spustošena — sídlí tam jen jeden missionář. Sestrám hospital a škola je odebrána. Asi 130 km. k západu leží Chupanga, o které se ještě zmíním. Dále k západu na 400 km. leží Boroma, hlavní stanice — více určena k výchování dítek černošských, které velkým dílem z otroctví byly vykoupeny. Odtud asi 250 km. k severu je Angonia a od Boroma asi 400 km. k západu Miruru, stanice zasvěcená sv. Petru Klaverovi.

Z toho čtenář pochopí, že tyto dálky misijní práci neprospívají, ale není jiné pomoci, když země je tak ohromná a velký nedostatek missionářů a i materiální podpory. Chvála Bohu, že missie není docela ztroskotána revolucními sváry portugalskými. Ovšem, mnoho je ztraceno a mnoho zničeno a na některých místech musí se začít takřka znovu. K tomu panuje v naší misii veliký hlad, který i naše křesťany odhaní. Houfy křesťanů stěhují se do jiných krajů, kde je více deště než tam, kde bydleli. I své chovance musíme již do jiných krajů odesílati, jinak je neuživíme, tak bylo na 100 chlapců z Boromy odesláno dál k západu. To všecko misij-

nímu dílu neprospívá — a poněvadž velký díl podpor, které nám dobří přátelé zasílají k výživě křesťanů a pohanů nestačí, není možno na další podniky myslet. Zdejší černoši jsou pěkné postavy, tak že se člověk někdy i pozastaví při takovém pohledu na černého jinocha. Spolu-bratr mi jednou řekl, třeba je jen obiliti a máme nejpěknější evropské jinochy. Má pravdu. Ovšem, jinak to vyhlídá s jejich charakterem a s jejich duší. — Černoši i zde jsou příliš leniví, tak jsem pozoroval často takových, kteří celé hodiny a celé odpoledne na břehu seděli a do vody se dívali. Někteří jsou tak leniví, že raději hladem zemřou, než by pracovali.

Mezi pohany neřesti jsou tak zakořeněny, že jen s obtížností se ke křesťanství tak obrátí, aby zůstali vždy dobrými křesťany. Ovšem, je i tu mnoho výjimek. Znáám některé muže, kteří každou neděli a svátek chodívali ke sv. přijímání. Klečeji před oltářem nejenom přes celou mši, nýbrž i po ní, aby Pánu Bohu děkovali za milost sv. přijímání.

Snadnější děti ke křesťanství přilnou a přivyknou, a když jen bude mnoho křesťanských rodin, pak křesťanství zakoření se samo.

Zmíním se ještě krátce o misijní stanici Chupance, mém působisti. Asi 130 km. od moře na řece Zambezi leží v pralese africkém tato stanice. Chupanga znamená tolik jako »Velký meč«. Proč, nevím pověděti. Missie byla onde vojenská stanice portugalská. Je to již starý dům, více než 100 let. Murý jeho jsou massivní a proto tolik času vzdorovaly tropickým deštům; ale nic méně, je to jen spadlý dům a kaple jest jen malá jizba, temná, bez dlažby. Máme tu již 200 křesťanů a proto kaple již nestačí, a poněvadž hodláme již příštího roku přistěhovat sestry k výchově ženské mládeže, pak jsme nuceni kostelík vybudovati.

Stanice je posvěcena Neposkvrněnému Početí Panny Marie, a kostelík bude také. Hezké by bylo, kdybychom mohli pěknou svatyni vybudovati ke cti Nejsv. Panny — a to na břehu řeky Zambezi, uprostřed temného lesa a ještě temněj-

šeho národa. Doufám, že nám sv. Panna pomůže dobroditelů nalézt, kteří nám pomohou k cíli se dostat. Snad některá soddalka neb i mnohý citel Nejsv. Srdce Páně s radostí nám k pomoci přispěje.

Až se jen do missijní práce vžiji, pak i podrobnosti o tom zašlu čtenářům »Školy«. Mimo missijní práce mám i na starosti tři jiné stanice s kolonisty z Vyspy St. Mauritius, kteří fran-

couzsky mluví. Pracuji tu u Evropanů, jejich víra je tak živá a účinná, že své pány nutili postarat se jim aspoň dvakrát v měsíci o duchovní správu a bohoslužbu. Pěkný to lid.

Prosím, aby milodary k budově kostelíka zasilány byly buď na redakci, neb na mou adresu: P. P. Šebesta, missionář v Mozambique. Missijní dům St. Gabriel u Vídně.

Ve tmách života.

Ve tmách života veď Kriste vždy můj krok
ať neudělám z hříchu chybný krok,
ať nezabloudím hříchu na rozcestí,
ať nedám jemu v obět duše štěstí.

Když první údery mou stihnou skráň,
ó prosím, ty mě Kriste drahý chraň,
dej sílu, ať tu bídně nezahynu,
ó pomoz mi, když k nohoum tvým se vinu.

Jen Ty mně podej svoji pravici
a promluv ke mně slova těšící
když zloba světa srdce bude rváti
jen Ty se Kriste račiž ke mně znáti!

A. M. Kadléčková.

Vlast a náboženství.

V celém světě nyní mluví se o balkánské válce. Pozornost všech je obrácena hlavně na Bulhary. Časopisy předních národů světa s nadšením mluví o vítězstvích Bulharů. A opravdu, hrdinsky válčí a vítězí! Jsou to křesťané, kteří s Kristem začínají i ve vojenství. Každý vojin v Bulharsku, jakmile vstoupí do kasárny, dostane »vojenskou příručku«, jež ho poučuje o všem, čeho vojinovi z oboru vojenství třeba vědět. Toto »vade mecum« u bulharských vojinů, tato bohatě ilustrovaná brožurka začíná takto:

I. Náboženství.

Obsah: — Zbožnost. — Křesťan. — Znamení sv. kříže. — Význam ikón (obrazů). — Ikón pluku a praporu.

»Kdo věří v Ježíše Krista a zachová Jeho sv. zákon, zove se křesťan.«

»Na začátku modlitby, znamenáme se znamením kříže, abychom osvědčili víru v Ježíše Krista, který byl pro nás ukřižován.«

»Máme činiti znamení toto s velikou zbožností a následujícím způsobem:

Přiložíme k sobě první prsty pravé ruky, abychom naznačili víru ve Svatou Trojici; pak ke dlani obrátíme zbývající dva prsty na znamení, že věříme v Ježíše Krista, jenž jest Bůh a člověk. Tak spojené tři prsty položíme napřed na čelo, aby Bůh osvětlil našeho ducha; pak na prsa, aby Bůh zbavil naše srdce zlých žádostí a konečně na ramena, aby rozmnožil naše síly.«

»Svaté ikóny čili obrazy jsou posvátné podoby, jež nám připomínají Boha, svaté a spravedlivé. Když se modlíme před obrazy, neklaníme se jim, nýbrž vyzýváme svatého, jehož obraz představuje.«

»Každý pluk a každý prapor mají svatý ikón (obraz). Ikón pluku a praporu připomíná vojinům jejich sv. patrona, povzbuzuje vojiny, že se mají k svému sv. patronu přechoť modliti a jeho vyzývati ve svých modlitbách o pomoc a ochranu Boží.«

Když tak začíná výzbroj u vojina bulharského, pak se nedivíme jeho statečnosti a skvělým vítězstvím!

Svatý Jan Evangelista.

Sepsal P. Vinc. Jeauroy. — S povolením spisovatele přeložil Jan Tagliaferro.

IV. Rozmnožení chlebě.

Jáť jsem chléb života. (Jan 6, 35.)

Nadešla doba, kdy Pan Ježíš chtěl připravit rozum i srdce lidí na největší zázrak své lásky, na nejsvětější Svátost oltářní. Tato svátost měla již ve Starém zákoně rozličná předobrazení. Poslední, mnohem zřetelnější předobrazení mělo všecka předešlá v sobě přijmouti. Rozmnožuje chleby na poušti, chtěl Pan Ježíš poukázati na onen veliký zázrak, jímž na všech oltářích našich chléb svátostný do nekonečna se rozmnožuje; zároveň chtěl příležitosti této použití, aby jasně a zřetelně ohlásil ustanovení nejsvětější Svátosti.

Byla blízko velikonoc, praví sv. Jan, a za Ježíšem šel veliký zástup, jenž přiváben byl jeho zázraky a divů. Pán Ježíš, vida s hory množství, které nemělo co jísti, slitovale se nad ním a jak jiný evangelista dokládá, když byl viru apoštolů zkoušel, kázal lidu se posaditi. Bylo jich okolo pěti tisíců. Pak požehnal pět chlebů a dvě ryby a celý zástup jedl z pokrmů zázračně rozmnožených. A když byli nasyceni všichni, sebrali apoštolové ještě dvanácte košů drobtů. Tehdy poprvé vyslovil ona slova, kterým smyslní židé neporozuměli, která však po všecky věky s nadšením a láskou měla by býti opakována: »Jáť jsem chléb života. Tělo mé jest pravý pokrm a krev má pravý jest nápoj. Kdo jí chléb tento, živ bude na věky.«

Zbožné cvičení. — Zástup, jenž šel za Ježíšem, trpěl hlad a Pan Ježíš vyřkl lahodné slovo slitování: »Lito mi zástupu, nebo již tři dni trvají se mnou a nemají, co by jedli.«

Daleko větší zástupy i v lidu křesťanském, nedbajíce eucharistické hostiny, která se jim nabízí, trpí duchovní hlad a umírá nedostatkem. Božské Srdce Ježíšovo jest litoostí pohnuto a truchlí nad nimi. Duše horlivé, modlete se za tyto nešťastníky a když některé duše můžete přivést ke stolu nejsvětější Svátosti, buďte ubezpečeny, že vykonaly jste dílo veliké a Božské Srdce jste potěšily.

Škola B. S. P. 1913.

Příklad.

Sv. Petr a sv. Jan zjevují se sv. Janu Zlatoústému.

Svatý Jan Zlatoústý byl z největších biskupů církve východní. Vrstevníci jeho podívovali se nejen jeho vynikající svatosti, ale i vznešené výmluvnosti, pročež nazýván byl Chrysostomus, to jest Zlatoústý. Úchvatnou svou výmluvností unášel posluchače a při rozličných příležitostech se proslavil co nejskvěleji. Tyto výsledky dlužno připisovati nejen jeho vlohám, ale též i modlitbě a pak zvláštní milosti, kterou přijal od svého patrona, sv. Jana evangelisty, jehož velice uctíval. V jeho životopise se vypravuje, že jednou, když se právě modlil, zjevil se mu sv. Jan, provázen sv. Petrem. Oba byli v bílých rouchoch oděni a blížili se důstojně a velebně. Tu jej chopil za ruku sv. Jan evangelista a podává mu knihu, řekl: »Nás poslal k tobě Ježíš Kristus; přijmi tuto knihu; jest to dar, jež ti Pán Bůh posílá. Já jsem Jan apoštol a evangelista, jenž hlavou na prsou Spasitele spočíval. S touto knihou Písmo svaté snadno pochopíš a mým přispěním žádné obtíže v něm nenalezneš.« Dal mu políbení pokoje a vrátil se do nebe. Toť byla slova sv. Jana k jinému Janovi, jež osvěcoval a Zlatoústým učinil. (Život sv. Jana Zlatoústého).

XV. Poslední večeře.

Až dokonce je miloval. (Jan 13, 1.)

Až do konce je miloval, přehojně, nekonečně. Toto vznešené slovo napsal sv. Jan na onom místě, kde o poslední večeři mluví. Není pochybnosti, že miláček při této slavné události, jako jindy, obzvláštní měl účast. Svátý Lukáš praví, že sv. Jan se sv. Petrem byli povoláni, aby připravili beránka; podává nám překrásnou řeč Ježíšovu po poslední večeři; ježž slova všecka hluboce do srdce si všípil.

Vejdme v duchu do večeřadla. Vidíme tam Ježíše seděti uprostřed učeníků. Mluví k nim s neobyčejnou něž-

ností, nazýváť je synáčky svými. Ji s nimi a když povečeřeli, vzal Pán Ježíš chléb, žehnal ho, lámal a dával učenníkům svým a řekl: »Vezměte a jezte; totoť jest tělo mé.« A vzav kalich do svatých rukou svých, požehnal ho a podal učenníkům svým řka: »Vezměte a pijte z toho všichni, neb toť jest krev má nového zákona, která za vás a za mnohé vylita bude na odpuštění hříchů.« Poslouchejme mlčky a klanějme se v tichosti Tomu, jenž tak veliké věci pro nás učinil.

Zbožné cvičení. — Každý den na tisících a tisících oltářích kněz katolický opakuje slova: »Totoť jest tělo mé, toť jest krev má.« Opakuje je ve jménu svého Božského Mistra, jenž takto každý den obět poslední večeře obnovuje a stále k nám volá: »Vezměte a pijte z toho kalicha, jenž vás láskou naplňuje.« Slyšeli jsme jako křesťané tato slova? Snažíme se, jimi řídit se? Přijímáme často tento chléb andělský? Přijímáme ho s čistým srdcem? Prosme sv. Jana, jenž snad první ze všech lidí tak šťasten byl, Tělo Páně přijmouti, aby nám dal pochopiti, jak velikou lásku ukázal Pán Bůh lidem v tomto tajemství.

Příklad.

Svatý Jan dle otců církevních.

Chceme-li ukázati, jak svatý Jan za všech časů církve uctíván byl, jest velmi zajímavo, uvést krásné výroky, jimiž svatí otcové a spisovatelé církevní důstojnost svatého evangelisty oslavovali. Nazývají ho cherubem Božím, miláčkem Kristovým, synem Matky Boží přijatým, orlem evangelistů, prohlubinou moudrosti, požárem lásky, perlou čistoty, panickým apoštolem, mučenníkem, ačkoli v smrti nepodstoupil, sluncem církve, rozkoší věřících, knížetem bohoslovců, králem proroků, hromem, jenž vším mírem zaznívá, Alfou i Omegou Pisma sv., spisovatelem věčného slova, pokladníkem všech bohatství a všech milostí. Sv. Jan dosáhl všech korun jiných svatých, koruny vavřínové učitelů církevních, koruny liliové panen, koruny růžové mučenníků. Bylť bohoslovcem mezi všemi nejvýtečnějším; byl patriarchou, prorokem, apoštolem, evangelistou, knězem, mučenníkem. Byl andělem, nikoliv přirozeností, ale čistotou a ctností svou. Byl panícem,

neb jako paníc přišel k Pánu Ježíši a dle výroků sv. Jarolíma, sv. Augustína a všech sv. otců prvních století, zůstal až do smrti své. Povolán jsa od Krista Pána za apoštola, věnoval mu květ mládí svého neporušený a zachoval jej vždy v téže kráse. Pro zásluhy této andělské ctnosti, miloval jej Pán Ježíš více nežli ostatní apoštoly; byl přítomen jeho proměny a všech jiných zázraků; byl zasvěcen do všech tajemství jeho; spočíval při poslední večeři na prsou jeho a otud čerpal všechna tajemství moudrosti. Jemu posléze, jako panickému učenníku, světil umírající Pán Ježíš panenskou matku svou, jako nejvzácnější poklad svůj. —

XVI. Odpočinek na Srdci Ježíšově.

Byl jeden z učenníků, kterýž ležel na prsou Ježíšových, jehož miloval Ježíš. (Jan 13, 23.).

Při poslední večeři chtěl Pán Ježíš miláčkovi svému podati patrný důkaz své lásky. »Byl jeden z učenníků, jehož miloval Ježíš,« praví sv. Jan, »který ležel na prsou Ježíšových«. Sám se nejmenuje, avšak není pochybnosti, kdo to byl; svatí otcové a církevní spisovatelé roušku jeho pokory odhalili a všichni poznali sv. Jana. Proč jej tolik miloval? Proč dal mu Pán Ježíš tento neobyčejný důkaz své lásky? Proto, jak praví kterýs svatý otec, že zvláštní čistota byla příčinou větší lásky. Ten, jenž z Panny se narodil, vždy nejvíce ty miloval, kteří byli čistého srdce. »Kdož jsi? Jak se nazýváš?« volá sv. Anselm, »ty jenž na srdci svého mistra spočíváš? Jest to Jan, miláček. Odkud se ti dostává toho štěstí? Byl jsi větší než Petr, první a kníže apoštolů? Byl jsi světlejší než Ondřej? Byl jsi milován hodnější nežli ostatní apoštolové? On byl paníc; jako panický učenník přišel k Pánu Ježíši a proto jej vyznamenal tak jeho mistr. Přátelství Srdce Ježíšova jest podílem panických duší.«

O, svatý odpočinku, slasti lásky, důvěrná rozmluva svatého Jana se Srdcem Ježíšovým, kdo byl by vystihl tajemství tvoje? »Nepostačilo Spasiteli,« praví slavný jakýs řečník, »vylíti hojnost milostí na sv. Jana; chce mu dáti i zřídlo milostí. Všecky milosti prýští z lásky; Ježíš dal mu svou lásku. V srdci má své zřídlo; Ježíš mu dává i své srdce a

činí ho majitelem dobrot samých, když mu již dříve ovoce jejich byl daroval. Pojď, praví mu, učenníku milý, já jsem tě od věčnosti vyvolil, bys byl učitelem lásky; pojď a čerpej tuto lásku u zřídla jejího; pojď a vezmi si od tamtud ona slova libezná, jimiž obměkčíš srdce věřících; pojď a přiblíž se tomuto Srdci, které hoří z čistě lásky k lidem; pojď a pozoruj žár, jenž mne rozněcuje.»

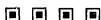
Zbožné cvičení. — My však, ubozí hříšníci, vrhněme se pokorně k nohám Mistrovým a snad nám ve svém nesmírném milosrdenství řekne jako hostu na svatbě. »Příteli, posedni výše,« a pak můžeme i my jeho srdci se přiblížiti a zakusiti odpočinutí svatého, kde, jak sv. František Saleský praví, radosti nebeské pijeme u proudu již dříve, nežli vejdemo do věčné radosti nebeské.

Příklad.

Svatý Jan orlu přirovnáván.

Představuje-li sochař anebo malíř milou podobu sv. Jana, vždy mu orla přidává. Orel jest znakem sv. Jana, jako lev sv. Marka, vůl sv. Lukáše a člověk sv. Matouše. Tyto znaky mají původ svůj ve zjevení proroka Ezechiele a zjevení sv. Jana samého, kteří oba viděli u trůnu Božího orla, lva, vola a člověka. Svatý Jan se proto orlu přirovnává, že jako Isaiaš předčí všechny proroky, tak i sv. Jan vyniká svou vznešeností nad ostatní

evangelisty a jako orel se vznáší k vyšinám nebeským. Nazývají též sv. Jana nejsvětějším učitelem a nejučenějším svatým. Bude záhodno výrok sv. Augustina zde doslovně uvést: »Svatý Jan se právem přirovnává orlu, poněvadž jeho učení se výše vznáší a vznešenější jest než učení ostatních evangelistů a též snaží, aby jeho učením srdce se výše povznášela. Ostatní tři evangelisté zdají se choditi se Spasitelem na zemi; svatý Jan však, jako by se mu protivilo po zemi choditi, ihned na začátku pronáší slova vznešená, an vystupuje netoliko nad zemi a nad nebe, ale i nad sbory andělské a nad všechny moci neviditelné, aby dospěl k Tomu, skrze něhož všechno učiněno jest: »Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Bůh byl Slovo.« Vznešenosti začátku rovná se i ostatní část jeho učení a nikdo nepsal jako on o božství Ježíše Krista. Neboť nechal na zemi zářiti onu pravdu nebeskou, kterou tak hojně čerpal; neboť ne bez příčiny praví o sobě ve svém evangeliu, že při poslední večeři spočíval na prsou Spasitelových Tajně čerpal z tohoto zřídla. Později měl všem zjeviti, co nitru jeho bylo svěřeno a všem národům měl ohlásiti nejen vtělení a utrpení Syna Božího, ale i čím před svým vtělením byl, totiž jednorozeným synem Otce, věčným, jako Ten, jenž Ho způdil a ve všem roven Tomu, jenž Ho poslal.«

Crudelis Herodes.

Herode krutý, čeho se bojíš,
Bohu že Králi záhubu strojíš?
Korunu on ti na hlavě nechá,
duchovní říš jen založit spěchá.

Podivná hvězda mudrce vede,
přeskvělá s nimi družina jede;
světlo je vedlo k prameni světla,
víru jich v darech Maria četla.

V jordánskou řeku Beránek stoupá,
ve vlnách čistých tělo své koupá;
hříchů, jichž neměl, ve svatém brodě
s hlavy nám smývá, ve křestní vodě.

Nový div koná na svatbu zvaný:
vzácným se vínem ruměný džbáný,
poslušná voda mění svůj původ,
všemoci Jeho skýtajíc důvod.

Hlásej Ti slávu všeliké plémě,
jenž Jsi se zjevil národům země,
Ježíši Kriste, tvému i Otci,
Svatému Duchu stejné vám moci.

Jerolém St. Pavlů

O úmyslech Apoštolátu modlitby.

I. Jejich pravý význam, veliká důležitost a cena.

V časopisech, věnovaných pobožnosti nejsvětějšího Srdce Ježíšova a Apoštolátu modlitby jest vždy připojen kalendář na měsíc, pro nějž dotyčné číslo jest určeno s nápisem: Úmysly Apoštolátu modlitby. Pak ihned na prvním místě jest uvedeno, zač mají členové Apoštolátu své modlitby, práce a veliké dobré skutky i utrpení a úmysly toho měsíce obětovati, na př. v měsíci lednu tohoto roku za organizaci Apoštolátu modlitby mezi muži. Mimo to na každý den po udání svátku na ten den připadajícího, jest uvedeno stručně několik zvláštních potřeb a záležitostí, které se tímto členům Apoštolátu doporučují, by dle účelu jeho napomáhaly k jich dobrému vyřízení.

Vedení vroucím přáním, aby Apoštolát modlitby získal též u nás více zájmu a mohl vždy účinněji působiti na oslavu nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista a v pravdě apoštolsky pracovati pro obnovení k zachování katolického ducha u všech věřících, nejvíce však tam, kde zavládla zhoubná netečnost a chladnost náboženská, chceme podati žádoucí vysvětlení o těchto úmyslech Apoštolátu modlitby.

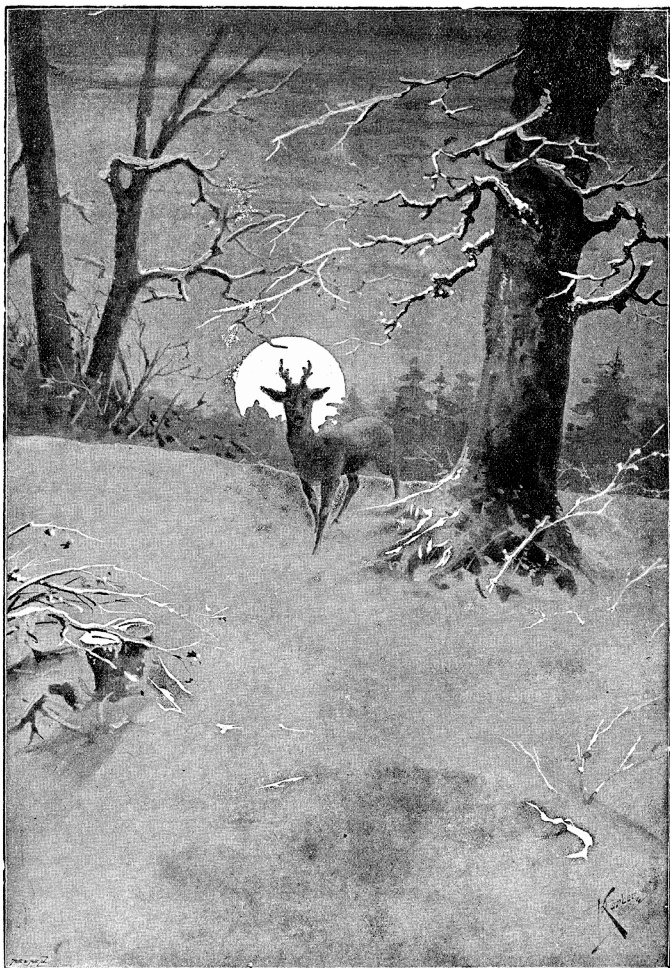
Čtení čtenářové »Školy B. S. P.«, čítajíc ono vzácné poučení o dobrém úmyslu¹⁾ uveřejněné v minulém ročníku našeho časopisu, zjistěte poznali opět lépe velikou cenu dobrého úmyslu vůbec a citili se povzbuzeni používat co nejhorlivěji toho tak snadného, posvěcovacího prostředku dle udaného tam hesla: »Vše z lásky k Bohu a bližnímu a tím ke spásě své duše nesmrtelné.« Míle se dotklo každého cititele božského Srdce Páně, že může vzbuzováním dobrého úmyslu potěšiti božského Spasitele, který dle slov blahosl. Marie Markety Alacque žádá, abychom konali vše v duchu lásky Jeho a ujišťuje, jak tuto omilostněnou služebnici svého nejsvětějšího Srdce, tak i nás, abychom při všelikých obtížích, zvláště v duchovních věcech, neoddávali se přílišným obavám, nýbrž

konali jen co bude nám možno a sice z lásky k Němu a Jej z celého srdce a ve všem milovali. Poznávámeť z toho, jak na to Kristus Pán klade váhu, abychom v srdci stále chovali ten jediný, ryzí úmysl: vše z lásky k Ježíši Kristu! Bude-li tato láska v srdci našem, ta již všecko dobře zařídí a provede. (»Škola B. S. P.« 1912 č. 1. a 3.)

Úmysly Apoštolátu modlitby náležejí též jistým způsobem k takovému dobrému úmyslu¹⁾ mají též svůj základ v lásce k božskému Srdci, jako Apoštolát modlitby sám, směřující k vyplnění »nejsvětějších záměrů a nejslechetnějších zájmů božského Srdce«, jež jsou — dle stanov Ap. m. — »čest Boží, spása a záchrana duší, obrácení hříšníků, ochrana nevinností, utvrzení a posila spravedlivých, zkrátka, udržení a rozšíření království Božího na zemi« dle 2. prosby modlitby Páně: »Přiď království Tvé.« Láska k nejsvětějšímu Srdci činí zájmy Jeho svými zájmy. V úmyslech Apoštolátu modlitby jeví se tedy dobrý úmysl v určitějším a podrobnějším obsahu a tvaru; ona láska k Ježíši Kristu jest zde a chce býti činnou co nejvíce v apoštolské horlivosti pro ony veliké zájmy a zájmy nejsvětějšího Srdce.

Jsou to veliké, dalekosáhlé zájmy, jež Apoštolát modlitby do svých úmyslů uzavírá a pouze dle lidského soudu pro veliké překážky bylo by často velmi málo naděje na jejich uskutečnění. Než, tu právě Apoštolát modlitby sám v sobě má nejmocnější oporu a nejjistější záruku, že tyto jeho neb jemu doporučené úmysly dojdou svého uskutečnění. Jest to samo nejsvětější Srdce Ježíše Krista v jeho ustavičném životě modlitby na nebi i našich oltářích. Takto užívá Apoštolát modlitby k dosažení svého velikého účelu prostředkem sobě nejvlastnějšího a zajisté též neúčinnějšího, na němž i celá podstata jeho se zakládá a spočívá, totiž spojenis úmysly modlitbami svého božského Spasitele, dle čehož

¹⁾ Proto užívá se modlitby určené k dennímu obětování úmysl Apoštolátu modlitby, zároveň k vzbuzování dobrého úmyslu.

Zimní krajina.

jest Ap. m. sdružením modliteb ve spojení s nejsvětějším Srdcem Ježíšovým (název jeho na diplomu pro místní řiditele: Foederatio precum una cum Sanctissimo Corde Jesu) čili spolkem — lépe ligou — horlivosti a modlitby ve sjednocení s nejsvětějším Srdcem Páně. Když tedy členové Apoštolátu modlitby na některý úmysl jeho se modlí, své skutky neb utrpení obětují. Ježíš Kristus, náš jediný a věčný velekněz a prostředník »žije stále, by za nás orodoval« (Žid. 7., 25.) v Něm, v Jeho nejsvětějším Srdci »Duch Svatý« zajistě nejvíce a nejraději »prosi za nás lkánímí nevypravitelnými« (Řím 8., 26.).

S touto přemocnou modlitbou Ježíše Krista, s Jeho přesvatými úmysly Jeho nejsvětějšiho Srdce spojujeme ony úmysly, které v Apoštolátu modlitby buď od jeho generalního řiditele, neb od řiditelů diecesarních, neb i od jednotlivých členů (ano i od nečlenů) bývají na každý měsíc doporučeny a to buďto pouze v myslí, neb i zvláštní modlitbou, jaké lze používatí dle znění udaného ke konci každého čísla časopisu Apoštolátu modlitby (na př. »Školy B. S. P.«). »Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsvětějším Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní

po vši zemi bez přestání vzdáváš . . . obětují Tobě . . . za příkladem nejsvět. srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie všeliké úmysly . . . skutky i slova svá. Obzvlášť Ti je obětují na úmysl pro tento měsíc v Apoštolátu modlitby ustanovený a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.« Nebo dle formule starší : »Božské Srdce Pána Ježíše! Skrze neposkrvněné srdce Marie Panny, obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně modlíš a na oltáři obětujes atd.«

Takto ony úmysly Apoštolátu modlitby nejsou nic jiného, než úmysly samého Božského Srdce. Mimo to na úmysly Apoštolátu modlitby bývají často obětovány mše svaté. V místě ústředním, nyní v Tournai v Belgii, (dříve v Toulouse ve Francii) kde sídlí generalní řiditel Apoštolátu modlitby, slouží se k tomu účelu každého dne mše svatá; v jiných místech a krajinách, obzvlášť kde Apoštolát modlitby jest více rozšířen a řádně zorganizován i spracován, obětují se na úmysly Ap. m. aspoň častěji za rok zvláštní mše svaté, pravidelně na každý první pátek v měsíci. Na týž úmysl obětují členové Apoštolátu modlitby mimo své denní modlitby, práce a utrpení, též častěji sv. přijímání.

Obrázky z katolických misíí.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

Ze života missijních sester na N. Quinei.

Jedna z missijních sester na australském ostrově Nové Quinei píše do své otčiny :

»Zde, na Nové Quinei, jest jedna z nejkrásnějších misíí, právě taková, jak jsem si to prve vždycky představovala. Působí to blaživě na srdce, smí-li člověk uprostřed ubohých pohanů modliti se, oběti přinášeti a trpěti, a tak duše krví Spasitelovou vykoupené pro Boha a nebe zachraňovati. Od té doby, co zde jsem, plakala jsem již mnoho, skoro bych řekla, že více než v celém mém životě,

avšak ne z tesknoty po domově anebo pro nějakou jinou bolest, nikoliv, ale z blažené radosti nad velkou milostí, které se naším dítkám skrze svatou víru dostává, a když pomyslím, že jsem tak šťastna a mohu na vznešeném díle rozšiřování víry spolupůsobiti.«

»My jsme zde v Monumbo pouze tři sestry a máme práce na vrchovato. Mimo obyčejné práce ve škole a po domě, konáme často vycházky do sousedních obcí, abychom navštěvovaly nemocné, jim léky přinášely, je ošetřovaly a hlavně o jejich duševní blaho a spásu

se staraly. Tyto návštěvy nemocných stávají se zřídka hodně dobrodružnými.«

»Tak šly jsme jednou odpoledne, já a sestra Vincencia, do osady, která je odtud asi hodinu cesty vzdálena. Minili jsme navštívit těžce nemocnou ženu a jí, kdyby toho bylo zapotřebí, křest sv. uděliti. Modlice se cestou, kráčely jsme srdnatě v před, když tu znenadání se spustil takový liják, že jsme ve dvou minutách až na niť promokly. Přes to nechtěly jsme a nemohly jsme ani se vrátiti, neboť běželo o věčnou spásu nebo věčné zavržení nesmrtelné duše a nám nebylo neznámo, že žena je povážlivě nemocna. Proto spěchaly jsme vždy rychleji, až jsme se konečně v bídné chatě u nemocné octly. K svému velkému překvapení shledaly jsme však, že stav nemocné je lepší, než jsme se nadály a proto byly jsme na rozpacích, máme-li jí křest sv. uděliti čili nic. Zde totiž musíme býti velmi opatrní, když se jedná o to, pokřtiti nemocného dospělého, dokud není úplné jistoty, že za krátko zemře. Stává se totiž snadno, že mnohý nemocný v nebezpečství smrti opravdově míní křest sv. přijati, když však se potom pozdraví, svých křesťanských povinností docela zanedbává a dřívějšímu prostopášnému životu se zase oddává a to je zajisté nemilá věc. Takového neblahého konce i v tomto případě jsme se obávaly a proto jsme s udělením sv. křtu poněkud posečkaly. Zatím jsme nemocnou o nejdůležitějších pravdách sv. víry poučily, pokropily ji svěcenou vodou a slíbily, že následujícího dne zase přijdeme. Pak jsme se vydaly na zpáteční cestu.«

»Ale jaká to byla cesta! Zatím co jsme byly u nemocné ženy, nejen nepřestalo pršet, ale přivalila se ještě děsná bouře. Blesk stíhal blesk, hrom přehlušoval hrom. S nebe přšelo jen se lilo a v takový nečas musily jsme se prodíratí travou z výší muže a divokým křovím. Úzká stezka stála pod vodou a voda drala se nám do střeвиц. K šesté hodině večer dorazily jsme k našemu milému klášteru, třesouce se mokrem a zimou v horké Nové Quinei! Rychle do postele, to byla nyní první podmínka, neměla-li těžká nemoc býti zlym následkem naší dnešní vycházky.

Sestra Perpetua uvařila nám rychle horký čaj a tak byly jsme po hodině zase suchy a zdravý.«

»Niméně myšlenka na ubohou nemocnou tížila nás velmi na duchu. Opětně jsme cestou své trampoty obětovaly Pánu Bohu, aby se ubohé nemocné milosti křtu sv. před smrtí dostalo. A hle! Bůh naší obět milostivě přijal. Následujícího dne opětovaly jsme se sestrou Perpetuou svoji návštěvu v bídné chatrči. Byl nejvyšší čas, že jsme přišly. Těžce nemocná byla v posledním tažení, smrt nebyla daleko. Vroucně modlily jsme se za umírající. Pak vzala sestra Perpetua křestní vodu a vylila na hlavu ubohé pohanky. Ještě těžce noci zemřela. Jak radostně a vděčně tlouklo srdce naše, že nám Bůh milostivě dovolil, abychom tuto duši v jedenáctou hodinu mu přivedly.«

»Avšak ne všem, kteří za zdravých dnů o pravé víře a upřímném polepšení života nechtějí slyšet, dostává se v poslední hodině milosti obrácení. Tak umřela před několika měsíci jistá žena bez křtu sv. Naše námaha, k přijetí křesťanství jí pohnouti, byla marna.«

Turecké válečné loďstvo před Varnou.

List etih. matky Lidyiny.

Varna, 20. října 1912.

»Turecké válečné loďstvo chce Varnu bombardovati, tak se povídalo v našem městě již po několik dní a veškeré obyvatelstvo bylo plno strachu. Také v našem tichém klášteře vzbudila tato zpráva nemalý rozruch a nepokoj. Ve válce musí býti člověk na všechno připraven a útok Turků z této strany nezdal se býti nemožným. Prosířchalo se sice v městě, že Rusko Turkům nikdy nedovolí, aby se se svým loďstvem k Varně přiblížili, ale tato zpráva měla za účel, vzrušené obyvatelstvo uklidniti.«

»V pátek, 18. října dověděly jsme se však ze spolehlivého pramene, že střelba na město následujícího dne skutečně nastane. V sobotu ráno shromáždily jsme se všechny v naší kapli. Po obvyklých pobožnostech začaly jsme se modliti růženc. Naše chovanky účastnily se též společně modlitby. Právě začaly jsme druhý desátek, když mohutná

střelba z děl otrásla celým domem: za chvíli následovala druhá, pak třetí a tak to trvalo celou půl hodinu. Strach všech, zvláště našich žáků, byl veliký; přes to neopustil nikdo svého místa, neboť nemohly jsme zajisté nikde jinde býti jistější a bezpečnější, jak pod ochranou naší nebeské Matky. Modlily jsme se tedy růženec, dále prosíce vroucně nebes Královnu, aby turecké nebezpečí od nás odvrátila. Naše důvěra nás nesklamala. Ani jediná koule nedoletěla až k nám na horu; stojí totiž klášter sv. Ondřeje na vrcholku hory, na které a kolem které město je vystavěno. Po dokončených modlitbách vystoupily jsme na naší terasu, odkud je moře viděti. Tu leželo před námi tak obávané turecké loďstvo! Bleskotání a dunění děl trvalo posud; mohly jsme se však přesvědčiti na vlastní oči, že ani jediná koule k břehu nedoletěla, neboť po každém zahřmění viděly jsme, jak voda vystříkla. To bylo neklamným znamením, že všechny střely padaly do moře.

»Zatím, co jsme na toto hrůzoplné divadlo zvědavě se dívaly, spatřily jsme směrem k jihu mohutná mračna kouře, která, jak se zdálo, k městu se blížila. Byla to dvě bulharská torpeda, která přicházející od města Burgas, měla se obráně Varny se šťastně. Jakmile se objevila, obrátila se na ně turecká dělostřelba. Ač kulovým deštěm téměř zasypana — my samy napočítaly jsme 48 ran — unikla přece do přístavu bez pohromy.«

»V městském obyvatelstvu způsobila dělostřelba ohromný poplach. Všecko chtělo prchnouti a skutečně některé rodiny vystěhovaly se do Rumunska. Toliko válečnou lší podařilo se úřadům, obyvatelstvo upokojiti. Rozhlásily totiž, že ruské loďstvo spěchá Varně na pomoc. Nadšené »hurrah« na Rusko bylo odpovědí na tuto zprávu. Avšak tato přechodná radost proměnila se brzy v nový postrach. Turci vyzvali totiž město, aby se vzdalo, ne-li, že doopravdy bude bombardováno.«

»Můžeme si pomyslet zimničné rozčilení úřadů, když tuto zprávu dostaly.

Na štěstí je zde moře až do vzdálenosti 15 km. obloženo minami, tak že si turecké válečné lodě netroufaly, k městu příliš se přiblížiti. A ježto turecká děla nosnost jenom 8—10 km. mají, minulo se ultimatum s žádoucím účinkem. Proto vzdálo se loďstvo od Varny s nepořízenou.«

»Přes to objevuje se turecké loďstvo časem ve vodách Varnenských, bezpochyby aby městu nahánělo strachu. Již několikrát snažili se Turci na různých místech vyhoditi vojsko, ale dosud se jim to nepodařilo. My samy činíme seč jsme, abychom turecké nebezpečí od města odvrátily, a bojujeme ve dne v noci, ale zbraněmi modlitby. Nejsvětější zůstává v naší kapli ustavičně vystaveno; žákyně a sestry zápolí mezi sebou, aby co nejlépe uctily Boha, ve velebné Svátosti přítomného. Střídavě po dvou ubírají se do kaple a s rozpjatýma rukama, jak to viděli v Lourdech, modlí se růženec. Žádná z našich nekatolických chovaneček nechce, aby o tuto čest byla oloupena, ano ani ty ne, které teprv měsíc jsou v klášteře.«

»Za prvního poplachu všichni naši sousedé utekli a netroufají si ani nyní se vrátiti. Vědí totiž dobře z vlastní zkušenosti, jak strašný osud čeká ty, kteřížufivým, krvelačným Turkům padnou do rukou. Ukruťností, páchané v Macedonii jsou ještě v živé paměti. Také naše děti vypravují si o těchto věcech. Právě dnes pravila jedna dívčina: »Bojím se velmi, že zli Turci přece jenom přijdou.« — »Nemusila se báti,« pravila sestra, »což pak nebydlíme s milým Spasitelem pod jednou střechou a není On silnější než všichni Turci?« — O, jistě; ovšem, vy sestry nemáte se co báti, neboť každé ráno přijímáte Spasitele do svého srdce, my však toho štěstí nemáme; nicméně jsem zde přece klidnější jako doma, neboť vím, že jsme zde pod ochranou Boží.«

»Z bojiště docházejí nás jen kusé zprávy, ježto bulharské velitelství své válečné výkony v neproniknutelné tajemství halí; jenom časem oznamuje hláhol zvonů slavné vítězství kříže nad půl-měsícem sverfepého islamu.«

O lux beata.

Ó, vítej, světlo blabé nebešťanů
a naděje nás bídných pozemšťanů,
ó, Jezu, jenž Jsi v kruhu rodiny
též zažil mnohé blabé hodiny.

Ó, Maria, kdo popíše tvé štěstí,
že na svých rukou můžeš Krista nésti?
On v dětské lásce tebe objímá
a s mlékem polibky též přijímá.

I ty jak's blažen, patriarcho svatý,
jež s čistou Pannou snoubí prsten zlatý,
jež milým otcem zove Božský Syn,
když ke hře sedá na pěstounův klín.

Hle, vámi třemi kořen Jesse zkvétá,
vy zrozeni jste k spáse všeho světa;
my k vašim oltářům se stavíme
a „vyslyšte nás“ zbožně pravíme.

Když slunce u večer se k horám vrací,
a den svůj lesk a svoji barvu ztrácí,
my před obrazem vašim klekáme
a „vyslyšte nás“ vroucně voláme.

Kéž zbožnost, lásku, též i jiné ctnosti
krb domácí náš dnes a povždy hostí,
jež hostil váš nazaretský dům,
jenž podobal se samým nebesům.

Svět celý Ježíši nechť chválu zvučí,

jenž ctnostem krbu rodného nás učí,

jimž posvěcen je domácností kruh;

s ním chválen buď i Otec, Svatý Duch. *Jaroltm St. Paulík.*

Sen o zlatě. V rodině jednoho uher-
ského vyššího úředníka zavládla po dlouhých
letech zase veselejší nálada. Zmíněný úředník
měl nadějného a velmi nadaného syna,
který však již ve věku 15 let nadělal
svým rodičům mnoho starostí a zármutku.
Jednou byl mladík sám doma a tu k nim
přišla jakási cikánka pod záminkou, že
mu předpoví budoucnost, vylákala ho
z domu. Ale řekla mu tajemně: „Až se
víc vzdálíme od domova, pak vám vyčtu
z vaší ruky vaši budoucnost.“ Mladík
ochotně s ní šel. Když byli hodně daleko
od osady, tu mu cikánka prorokovala, že
budou jednou v jeho životě hrát velkou
rolí zlaté doly. Když pak přišel lehkověrný
mladík zpět do otcovského domu, našel
ho úplně vydrancovaný a od cikánů vy-
kradený. Mladík neměl od té doby pro
nic jiného smyslu a četl nejraději a skoro
výhradně spisy o Americe a o zlatých
dolech. Ba, jednou se tak zapomněl, že
otci ukradl koně a s ním ujel pryč. Ale
četníci mu byli brzy na stopě, chytili ho
a dovedli zpět do otcovského domu. Nic
nedovedlo mladíka přivést k rozumu, žádně

hrozby, žádné prosby, vše bylo marné.
Zase zmizel z domu a s obrovskými obtížemi
dostal se až do Francie. Protože neměl
nic k živobytí, dal se najmouti do cizinské
legie. Nyní nastaly ubohému mladíkovi
nejtrapnější chvíle z celého, již nyní na
dobrodružství všeho druhu, tolik bohatého
života. Žil jako otrok a hlavně ho po-
užívali k pracím u vodních staveb.
Obrovskou a úplně nezvyklou námahou
těžce onemocněl. Když byl k práci úplně
neschopen, dali ho do nemocnice. Na nic
jiného nemyslí, než jak by se dostal odtud
pryč. Pošťestilo se mu oklamati dozorce
a utéci. Na lodi dělal nosiče ublí a dostal
se až do Athén. Odtud pak dostal se jako
žebrák až do své otčiny. Když vstoupil
v oděvu prabídném do rodného domu, tu
ho otec i matka přivítali s otevřenou náručí
a otec objímaje ztraceného syna, řekl mu
se zaslzenýma očima: „Synu, milerád ti
všechna tvá poblouzení odpouštím; zřekl
se's svého ošklivého a nemožného snu
o těch domnělých zlatých dolech?“ Nešť-
astník padl otci okolo krku a s pláčem
řekl: „Místo zlata našel jsem jen okovy

železné.“ Dojatý otec pravil k synovi: „Pamatuj si, milý synu, tam kde přebývají rodičové, tam mají i jejich děti své zlaté doly.“

Katolíci v Anglii. Kardinál a primas irský Logue měl ve Sheffieldu řeč, v níž mezi jiným pravil, že katolická církev činí neustálé a ustavičné pokroky. Míní, že příští pokolení stane se svědkem skvostného jara ve víře. K církvi přistoupí vyznavači lepších tříd a lepšího vzdělání. Kardinál vřeše se přimlouval, by všichni katolíci víru svou skutky vyznávali a dle ní živi byli.

Zhoubá smíšených manželství. V letech 1909 a 1910 odpadlo v Německé říši 7886 katolíků od naší víry. A v téže době prý jen 85 evangelíků přestoupilo ke katolicismu. V téže době bylo 17 754 osob bez vyznání, na čemž je poměrně nejvíce účastněno Prusko. Neboť jenom v samém Prusku učinilo tak 8997 osob. Z této, od protestantů uveřejněné statistiky je zřejmo, že katolíci velmi mnoho ztratí trpí smíšenými sňatky.

Statečné kněžstvo. Když vypukla válka italská s Tripolisem a vešlo ve známost, že mohou se přihlásiti kněží katolíci, kteří by se ujímali nemocných, tu se okamžitě přihlásilo více než 900 duchovních. Vláška však vyvolila z nich jen 36 a ty poslala na bojiště. Vojáci jsou jimi nadšeni a v dopisech svých se o nich zmiňují velmi pochvalně. Všude, kde je jich potřeba, tam je také najdeš. Často spěchají za poraněnými i do boje a nic se nelekají, když i kulky okolo nich fičí. Navštěvují i průkopy, těší nemocné, raněné i umírající. V takové vážné chvíli učí se vojáci italsí znáti obětavost katolických kněží, jimiž doma často opovrhují a pro něž mívají někdy jen pohrdlivý úsměv. Ano, i tu ukázali kněží, svou obětavost, své sebezapření, svou pravou lásku k bližnímu.

Agitační neděle. Jak se již jinde stalo, byla i v Americe zavedena neděle tisková. Všichni katolíci tamější biskupové svým věřícím doporučeli, by co nejúčinněji agitovali pro katolický tisk. Je z toho viděti, že i v Americe se uznává důležitost tisku a povinnost jej co nejvíce podporovati.

Jak cti Američané své kardinály? Nové od svatého Otce jmenovaní kardinálové Falconio a Farley přijeli parolodí do francouzského přístavu Cherburgu. Tam je z rozkazu vlády severoamerických států očekával zvláštní vlak, jež objednálo

zaplatilo severoamerické vyslanectví, bydlící v Paříži. Při příjezdu obou kardinálů na pařížském nádraží očekávali je všichni pánové amerického vyslanectva. Kromě toho byl na vyslanectvu uspořádán slavnostní večírek, jehož se také účastnili francouzští státní nejvyšší úředníci. Když pak kardinálové pokračovali ve své cestě do Říma, byli opět všichni pánové z vyslanectva na nádraží. Ve Francii, v níž jest úplná rozluka mezi církví a státem, působil tento případ veliký rozruch.

Nevzdělaný klerus. Italové vtáhli do Tripolisu a rádi by si ho podmanili. Úředníci, důstojníci a vůbec všichni Italové, chtějí-li se domluvit s domorodci, musejí rozuměti řeči arabské. Stát hledal po vši zemi vhodné a způsobilé učitele. Našel je mezi kněžími, jichž nyní osm je v Tripolisu zaměstnáno jako učitelé řeči arabské.

Zdrávás Maria. Některý kněz ze Švýcar zastupoval jednou v Londýně tamějšího faráře. „Kterýsi týden ležel jsem nemocen“ — vyprávěl příteli svému, „tu pozdě večer byl jsem volán k nemocnému, kamž bylo dobré 2 hodiny cesty. Předvešli mi koně; já se cítil dobře při síle. Šel jsem do kostela pro svatě oleje a pro velebnou Svátost. Kůň byl odpočatý, neboť po celých osm dní, co jsem byl nemocen nepřišel ven ze stáje. Sotva jsem sedl, splašil se kůň, ale já nesloužil jsem nadarmo u vojska. Potrestal jsem ho tím, že jsem ho donutil jeti tryskem celou cestu. Proto jsem byl v malé chvíli u cíle své cesty. Nemocný se přiznal, že již nebyl po mnoho let u svatě zpovědi. Tázal jsem se nemocného a vypytoval se, abych zvěděl, odkud se mu dostalo té milosti, že je nyní ochoten zpovídati se? Přiznal se, že se každý den modlival aspoň jeden Zdrávás. Vypovídal jsem ho a podal mu velebnou Svátost. Ale tu vychrtil se mu z úst proud krve a v málo okamžicích nebožák skončil. Kdyby byli pro mne přišli o den dříve, nebyl bych mohl pro nemoc přijíti. Kdyby se nebyl kůň splašil, kdybych pak ho nebyl potrestal tím, že jsem ho donutil neustále jeti v trysku, byl bych dojel o čtvrt hodiny později, a nemocný by byl zemřel bez kněze. Maria je vskutku naší pravou matkou!“

Milosrdná sestra. Spisovatel Förster vypravuje: „Nedávno setkal jsem se s jedním cizincem a dal se s ním do řeči. Poznal

jsem z jeho řeči, že processoval celý svět, což máje ohromné jmění, mohl po leta činiti. Tu ptal jsem se ho: „Pane, kdy cítíte jste se ve svém životě nejšťastnějším?“ Odpověděl: „Když jsem měl hlavničku a ležel v Mnichově v nemocnici!“ „Jak. táží se pln údivu? V nemocnici jste byl nejšťastnějším?“ „Ano,“ odpovídal, „tu mne ošetřovala milosrdná sestra a její přímo andělská trpělivost tak mne dojímal, že nikdy na to nezapomenu, co budu živ. Měla mimo mne ještě k ošetřování asi osm jiných nemocných, my všichni byli jsme ji úplně cizí a přece žádná matka nemohla nás lépe ošetřovati, než ona se stříčka. Nikdy jsem nezpovídal na jejím obličejí ani nejmenšího roztrpění anebo neochoty, vždy se usmívala, vždy byla veselá. Ano, tehdy byl jsem v nebi!“ „V nemocnici prožil tedy tento světa tolik zkušený muž své nejmilejší chvíle? Může-li býti čestnějšího svědectví pro milosrdné sestry?“

Klásterní výchova. V Itálii vydal senátor Bartoli své vzpomínky a své životní zkušenosti. Dal jim poněkud podivný název „Příhody nadčlověka“. Vypravuje: „Prožil jsem tři leta ve vychovávacím ústavě řeholníkův. Zde jsem žil úplně šťasten a spokojen. Bylo nás 132 chovanců, velkou většinou ze stavů tak zvaných středních. Představení chovali se k nám jako naši otcové. Náš prefekt byl naší opravdovou matkou. Nikdy nezapomenu na tohoto milého, libezného, modrookého, vzdělaného, černovlasého pána se zlatým srdcem; miloval nás a my milovali jej. Jedl s námi, hrál si s námi, spal v naší světnici. Později v životě častěji vídával jsem ho, kterak vodíval své věřence na procházku. Byl již shrbený stařeček, ale čilý a stále milý. Každý nepředpojatý člověk musí s úctou pohlížeti na tyto obětavé, nezištné, záslužné muže.“

Zajímavé přiznání. Známý německý literát Max Harden napsal posudek o kterési katolické knize a podotýká: je v Německu obsáhlá, velická katolická literatura, o níž my protestanté pranic nevíme. Bohužel říká se přemnozí jinověrci, ano i někteří notecni našinci zásadou, že žádného katolického spisu nečtou

Važme si mše svatě! Kterýsi misisionář z Argentiny má mnoho katolíků roztrousených po velké ploše. A vypravuje, že bývá hluboce dojat, když vidí své farníky každou neděli a každý svátek shro-

mážděny v kostele a když povází, že některý z nich urazil až 27 hodin cesty, aby jen mohl býti přítomen naší svatě. Kdo z nich má jen 10 hodin, ten si myslí, že to nic není. Kdo má šest hodin jízdy do kostela, příchází za každého počasí, at je jak chce, dostaví se.

Je to v pořádku? Kdesi žije dělník tovární, otec několika dětí. Jeho chlapi jsou horlivými ministranty. Modlí se doma každý večer všichni pospolu růženec. Otec i s matkou bývají každou neděli i svátek v kostele. A když byly poslední volby, vyvěsil tento muž, který bydlí zrovna proti kostelu na dvířka své zahrádky plakát, v němž se vybízejí soudruzi, by jednohlasně volili soudruha socialistu. Je to zajisté veliká náboženská neuvědomelost, něco podobného učiniti!

Katolíci. Dle nejnovějších zpráv je nyní na celém světě 618 milionů křesťanů, z nichž je římských katolíků 292 7 milionů. Řeckých katolíků je 127 a půl milionu, evanjelíků je 186 milionů. Nekřesťanů je 943 milionů

Zbožňování člověka. Vzdor vší kultuře, kterou se vychloubají a kterou ve vítězné válce s Rusy dokázali Japonci, nemohou si nijak představit, že by jejich císař, jemuž se všeobecně říká Mikado, byl smrtelným člověkem, jako všichni ostatní lidé. Kdo by i nyní v Japonsku i třeba jenom šeptem odvážil se vysloviti tuto myšlenku, dopustil by se hrozného rouhání a urazil by těžce jeho veličenstvo, císaře. Až doposud nazývají se vládcové Japonska „syny nebes“, „potomky bohů“, zrovna jako před 2000 lety; v této říši má se všeobecně za to, že jest přirozenost jejich císařů docela jiná, než všech ostatních lidí. V tomto oboru, v rozpoznání podstaty a podmínek jsoucnosti pokolení lidského, nečinili na venek tolik pokročili Japonci doposud pražádného pokroku. Tomuto názoru, který si uchovali Japonci o svém Mikadovi, odpovídaly také vesměs zprávy, které psaly japonské noviny o úmrtí císařově. Jedna z nich na příklad zněla: „Nejvyšší pán ráčil uznati za dobré vznést se do nadhvězdné výše, vzdáliti se od lidí a bohů. Jeho poddaní jsou pohřženi ve smutek, jejich vzdechy porážejí nebesa a otrásají celou zemi. Byl bohem, byl světcem, byl zosobněná laskavost, byl nejvyšší hrdina.“ Účinek zprávy o smrti císařově na lid,

kteří po celé dny vytrval pod okny jeho paláce a nejpodivnějšími ceremoniemi a modlitbami vyprošoval jeho uzdravení, byl jedním slovem ohromný. Lid vyjadřoval svou nespokojenost s bohy, že nevyšly modliteb lidu, všelkými nadávkami a šfavnatými zlořečenými. Všechno smýšlení lidu japonského jest až doposud vzdor všemu modernímu náteru úplně pohanské, proto nemá o pravém rozdílu věcí lidských a božských, žádného ponětí, císaře má za nesmrtelného, nadává na bohy, protože neponechali Mikada na živě. Do tohoto okna prostředí patří úplně vhodné samovražda japonského generála Nogiho, který, uslyšev o smrti svého císaře i se svou chotí skončil „harakarim“, rozřezav si břicho. Zůstane vždy pravdou: jediné křesťanství může přinést pravou kulturu a vzdělanost; křesťanství objasní svými základními pravdami cíl a konec všech lidí; křesťanství ukládá sladké jho a břímě stejným rozdělením císaři i nejmudšimu z jeho poddaných.

Obrázek z uměleckého ovzduší v Mnichově. V předměstí mnichovském, ve Schwabingu bydlí velmi mnoho podivínských lidí, umělců, kteří nedosáhli svého cíle a nějakým způsobem zkrachovali. V Leopoldově ulici za Vítězným obloukem mnichovským, je dům vedle domu, malířský atelier. Zde přebývají pánové a paničky, poněvorce ve společné domácnosti a ve společném krbu beze všeho požehnání kněze a bez ohlášky na radnici. V brozně bídě a ve vytrvalém strádání čekají, spoléhajíce na své vlohy, jako na výhru na velký los, který učiní z neznámých, světově proslavené umělce a promění bídu v blahobyť. „Ona“ nosí vlasy stočené jako domek hlemýžďe okolo uší, její krok je podivně kolíbatý. Kráčí po ulici s hlavou hluboce skloněnou a pod paží má pokaždé buď malířskou tašku na spisy anebo svazek básní. Její kostým je do očí zrovna bijící nečistotou; beze všeho vkusu má na sobě navlečené šaty, v nichž převládají tři až čtyři křiklavé barvy. „On“ je obyčejně bledý, vysoko vyrostlý mladík s dlouhým vlasem a obnošeným černým šatem. Košile nebývá mnoho čistá, okolo krku má uvázaný široký černý obojek. Jeho chůze je rychlá, nervosní, celé dny i celé noci prosedávají tito ve své kavárně při jednom šálčku kávy. Kouřívají cigarety a hledějí kamsi do neurčité, do neznámé země, do vybledlé končiny,

do pohádkových krajů, až kam má zásahnouti jejich genius štěstí a kde jim má podati věnec nesmrtelné slávy. „Ona“ sedí uprostřed mezi svými citeli, směje se, žertuje, tancuje, libá, chová se jako výstřední, rozpustilá ženština — a přece truchlí celé její nitro a touží všemi silami své duše po vlastním hnízdě, po manželovi, po domácnosti, po spořádaných rodinných poměrech. Veselost těchto lidí bývá šibeničním humorem; bída, nervové rozrušení, zoufalost skrývají se pod bezstarostnou přetvářkou. Bídě se živí velká většina z nich opisováním, příležitostným namalováním, příležitostnými básněmi ke svatbě, svátku a pod. Jak dlouhá je řada těchto zoufalců a beznadějců, kteří vyšli z domů otcovských plní sebedůvěry ve svoje nadání a svou píli. Nyní čekají v bídě a v neuznání, jest-li usměje se na ně štěstí a majetnost. Zatím však hynou v bídě...

Služky. Městský úřad v Charlottenburgu u Berlína otevřel loňského roku 1. května poptávacímu pro služby. Z jeho zpráv stůj zde něco: Ve 154 nabízených místech odeprly služby nastoupiti službu. Za důvod udali v 5 případech nečistotu v domácnosti, ve 4 nebylo slušného místa pro spaní, ve 4 byla pro mladou služku příliš těžká služba, v dalších 4 domech se vůbec neřídilo; jednou správa sama odmítla nabídku, protože chtěl jakýsi příliš mladý pán služku. 137 míst bylo uznáno za dobrá, ale obsazeno bylo jenom 35. Po třech měsících bylo k vůli statistice pozeptáno 1., je-li služka ještě na tomtéž místě, 2. je li, zda jsou s ní spokojeni a za 3. není-li na místě, proč vystoupila ze služby? Otázky byly vesměs zodpověděny a výsledek byl překvapující. Jenom deset služek bylo doposud na tomtéž místě a pání byli spokojeni. 25 služek opustilo svá místa, za příčinu udáno ve 24 případech nechuť k práci, drzé a vůbec nevhodné chování, příliš velké nároky na vycházky. 12 služkám dali výpověď pání, ve 13 případech služby. Skoro ve všech odpovědích nařikali pání na drzé odpovědi služek. Nutno podotknouti, že byly všechny tyto služby dívky, právě ze školy propuštěné. Není tedy pravé výchovy, není žádné bázně Boha.

Alkohol u školních dětí. Všichni rodičové si přejí, aby jejich dítky měli co nejlepší prospěch ve škole. Ale je mnoho

příčin, které překážejí zdarnému rozvoji žactva. Postup a vůbec všechny prospěch závisí od vloh, přirozené schopnosti, výživy, domácího dohledu atd. Lékař v Hamburгу dr. Meyer, činil mnoho pozorování ve školách za přispění učitelstva a shledal, že je požívání alkoholu od žactva velikým a důležitým činitelem v této otázce. Žáci byli rozděleni dle prospěchu ve tři skupiny, a sice v dobré, méně dobré a ve špatné. A v každém případě bylo skvěle dokázáno, čím méně pili alkoholu, tím lepší měli prospěch a naopak, čím více pili alkohol, tím menší byl prospěch.

President Taft a katolická církev.

President severoamerických Států Taft, byl přítomen při udělování diplomů při katol. universitě ve Washingtoně, dne 22. června loňského roku a proměl při této příležitosti významnou řeč, z níž uvádíme kratičký výňatek: „Katolická církev byla po všechny věky a ve všech zemích spravedlivá a mocná. Velké její papeže středověké, hlavně Řehoře VII. a Innocence III. nemá dle úsudku samého Gladstone nikdo práva považovati za utlačovatele a opovrhovatele občanské autority. Nutno uvážiti, že králové a ostatní náčelníci, jejich povinnosti bylo hájiti zákony a zjednávati jim úctu, byli neschopni, kdyby lenoši anebo tyraři. Proto musili papežové, kteří byli schopni nejen řídit duše, ale i vládnouti říši, vzít na sebe tyto povinnosti. Papež Pius IX. byl zrovna tak liberální, jako jeho největší protivník Garibaldi, ale nesmířitelnost a neochota vyjednávati, již ukazoval všude Garibaldi a anarchistické chování Mazziniho nedovolovaly Piovi IX. dáti svým státům onu svobodu, o níž snil. Dohromady shrnuto, zprostředkovala katolická církev lidstvu známost o Bohu, uplatnila se po všem světě, skrze své kněze naučila jejich příkladem snášeti křesťanským duchem trampoty života, hlásala svatost života od kolébky až do hrobu a co mnohem důležitější, prohlásila svatost a nerozlučitelnost manželství, které našimi nemravními a bohaprázdny rozvoji tolik jest ohroženo; první zakládala nemocnice a útulny všeho druhu pro všechny potřeby životní, bojovala proti otroctví, prohlásila rovnost všech lidí, založila pravou a jediné správnou demokracii. Je bezprostřední, nejlegitimnější církví Kristovou, její kněží jsou pravými missionáři křesťanství. Její převaha spočívá

v tom, že káže dobrý příklad. Kdyby i neměla velkých papežů, byly by dostačily její milosrdné sestry, svatý Vincenc z Pauly, svatý Karel Boromejský atd., jejichž celý život pozůstává ze skutečného kázání a z nesmrtelných příkladův. To jsou světci a církev potřebuje svaté. Přednost, že jste byli vychováni takovými učiteli, budí vaše chloubu, neboť vám podává záruku šťastné budoucnosti, je ctí a hlavním znakem tohoto domu.“

Kněží zárukou jistoty. Nedávno jeli kněží kapucíní někým na missie. Mezi jízdou otevřeli se dveře vedlejšího oddělení a obchodník, na němž bylo na první pohled poznati žida, vešel a poněkud ostýchalvě se ptal, může-li v tomto kupě zůstat? Nikdo proti tomu nic nenámítal. Asi po čtvrt hodině, když zatím projel vlak hodně dlouhý tunel, zdvihl se žid a odcházejí do svého dřívějšího oddělení, pravil: „Mám u sebe velký obnos peněz a tu nežli vjede vlak do tunelu, chtěl jsem býti v bezpečném kupě, šel jsem mezi vás kněze, neboť vím, že mezi vámi nic se mi nestane.“ Zdrovoile poděkoval a odešel. — Důvěra tato jest zajisté oběma stranám ke cti.

Křesťaní jména. Kterýsi soudruh-socialista poslal svou nově narozenou dcerušku ke křtu a určil jí jméno po patriarchovi všech socialistů, Lassalovi; chtěl, aby se jmenovala Lassalina. Pastor odepřel křtiti na toto jméno a otec zase nechtěl svému dítěti dáti jiné jméno. Ani tehdy se otec nerozhodl, když ho pastor upozornil, že Lassal byl žid, že tedy jméno Lassalina jest jméno židovské. Povstal z toho soud, který dal za pravdu pastrovi. Otec se z tohoto rozsudku odvolal k vyššímu úřadu, kdež zase dali za pravdu otcovi s odůvodněním, že může potomstvu dáti jména, jaká jest mu libo, stejně, jako může pojmenovati svého psíka, koně, krávu, tele a podobné tvory. Nyní je tedy dovoleno dávat v Německu jména jako: Lasallina, Marxina, Bebelina atd., zdělaná dle jmen vůdců strany soc.-demokratické.

Ruští vyzvědači převlečení za jeptišky. V prosinci minulého roku, kdy se u nás tolik mluvilo o válce mezi Ruskem a naší říší, pozoroval jakýsi vyšší důstojník na nádraží Komarno, které je na trati mezi Lvovem a Samborem, tři klášternice, z nichž mu obzvláště jedna byla velmi podezřelá. Upozornil na ně policii, která

je odevzdala k tomu určené ženě, aby je prohlédla. A tu se shledalo, že to byli za jeptušky oblečení muži, kteří chtěli všelicos vyzvědět ve prospěch Ruska.

Pohanství se šíří v sever. Americe.

Tisk v severoamerických Spojených Státech upozorňuje na smutný zjev, že se pěstuje a šíří pohanství vždy více a více. Nejhorlivější jeho šířitelé jsou „proroci“ z Indie, kteří houfně se stěhují do Ameriky. K pohanství přihlásilo se tam již přes 1400 osob, dříve příslušníků církví křesťanských. Jedni klanějí se Venuši, druhí slunci. Páchají škandální věci a snaží se svěsti americkou mládež. Bohužel, jsou mezi nimi také inteligenti.

Francouzská mládež. Před čtyřiceti lety, kdy chodila skoro všechna francouzská mládež, hlavně děvčata, do klášterních škol, bylo v této zemi napočteno jenom čtrnáct procent analfabetů. Nyní jest jich třicet procent, ač platí stát na své státní školy ročně 350 mil. K. Ve vojsku vzrostl počet sběhů ze 4000 (před 40 lety) na 16.000 ročně; nechtějí bojovat za vlast. Ročně vzpírá se kázní 70.000 vojáků (před 40 lety jen okolo 7000). Odsuzování nedospělých vzrostlo ze 13 tisíc na 30 tisíc. Počet sebevrahů vzrostl z 5000 na 9000. Počet choromyslných, hlavně následkem nemírného pití alkoholismu, vzrostl z 11.500 na 85.000 ročně. Toto jest ovoce svobody bez Boha. Bůh byl vyhoštěn a místo něho přistěhovalo se zlo všeho druhu.

Slovenský překlad Pisma svatého.

Uherští Slovinci dočkali se konečně svého slovenského překladu celého Pisma svatého. Obstural jim je spolek svatého Vojtěcha, který si hned od svého založení vytkl za účel, vydati všechny knihy Starého i Nového Zákona. Již zakladatel družstva dr. Vojtěch

Radlinský chopil se této práce, již však dokončil jeho přítel, kněz Sasinek. Zároveň našel se dobrodinec, který daroval 10.000 zlatých na vydání Pisma svatého v řeči slovenské. Počalo se s tiskem roku 1888, ale překlad neodpovídal požadavkům vědeckým a byl proto z rozkazu duchovní vrchnosti zastaven. Vše bylo odevzdáno učenému jesuitovi, P. Ondřejovi Kubínovi, který opravil, výkladem opatřil i k tisku upravil čtyři evandělía. Ale i tato práce byla uznána za nedostatečnou. Proto v době nejnovější podělilo se několik upřímných přátel národa slovenského touto prací; celý Nový Zákon přeložil Jan Donoval a Starý Zákon Ondřej Hlinka a několik jeho soudruhův. Tento překlad byl uznán církevními úřady za správný a bylo dovoleno tisknouti, což bude asi v šesti svazcích provedeno. Mají na to 40 tisíc zlatých, což však nedostačuje, mají-li býti poděleni všichni členové tohoto spolku.

Apoštol tisku. Ve Vídni žije zbožný muž, profesor X. Každoročně chodívá na prázdniny do Tyrolska a tu bylo mnohým velkým podivením, že přilíží šetří. Tak na příklad si ani nedopřál jeti po dráze, ale aby něco zašetřil, chodil pěšky. Když se mnozí nad tím pozastavovali, plní upřímného podivu, slyšeli, že pan profesor vše, co ušetří, věnuje ve prospěch dobrého katolického tisku. Před dvěma lety zdědil po otci něco přes 80.000 K. Přijal peníze a vesměs jimi podělil dobrý tisk. Kéž by i u nás našinci chápali, jak důležitý je dobrý tisk jaká je to velmoc!

Lid bez Boha. V Havru ve Francii zasedl kongres francouzských dělníků. Přijal návrh horníků z okruhu Seine, že v případě války budou jeho členové střílet na své důstojníky. Tedy dle nich jest vražda dovolena.

Rozšíření Apoštolátu modlitby.

(Hlavní úmysl.)

Ačkoliv již tolik let se v našem časopise, jakož i jinde v Apoštolátu modlitby mnoho píše a mluví, přece ještě není tak rozšířen, jak by toho v pravdě zasluhoval. Apoštolát modlitby měl by proniknout všechny vrstvy lidu, všechny strany v národě našem. Zdá se však, že lidé Apoštolát modlitby dosud neznají anebo neuznávají velikou důležitost jeho. Lidé většinou nedbají modlitby obyčejné,

jak by teprve měli dbát o Apoštolát modlitby, který má proniknout celý život každého křesťana. Jest pravda, že Apoštolát modlitby jest již znám a zaveden v seminářích, v ústavách duchovních, v klášterích, a mezi členy rozličných bratrstev, ale v lidu, který ho nejvíce potřebuje, dosud nemá. Málo se o Apoštolátu mluví mezi lidem dělným, mezi řemeslníky, i mezi vzdělanými. Největší překážkou, že Apoštolát modlitby není dosud rozšířen mezi veškerým lidem, jest veliká lhostejnost, svoboda smýšlení, zanedbávání hlavních povinností náboženských, totiž služeb Božích a přijímání sv. svátostí.

Lhostejnost ve víře jest horší než nevěra a lhostejní křesťané nejsou nic lepší, než nepřátelé, kteří zjevně Bohu odporují. Dříve uvěří pravdě Boží nevěřící, než lhostejný. Nevěřící sic nevěří, jak Bůh káže a církev, ale věří přece. Činí proti víře námitky, ale ty nejsou pevné a stále a proto jsou přístupnější k víře. Lhostejným je všechno jedno, ti o náboženství se nestarají a nezajímají, ale chtějí jen světa užívatí a jen se baviti. Nevěřící spíše také činí dobré než lhostejný a také se nevěřící dříve může obrátiti než lhostejný. Proto je lhostejnost větší překážkou Apoštolátu modlitby jako nevěra sama. Lhostejný třeba zná Apoštolát, ale nedbá o něj, kdežto nevěřící o něm ani neví. Tuto překážku lhostejnosti náboženské třeba jest napřed odstranit, má-li Apoštolát modlitby proniknouti do vrstev lidu. Právě Apoštolát modlitby jest jedním z mnohých prostředků, jimiž má lhostejnost náboženská býti přemožena. Aspoň ti, kteří již členy Apoštolátu jsou, mohou se modlit a dobré skutky na ten úmysl obětovat, aby lhostejnost náboženská byla přemožena a místo její by zaujala horlivost v konání dobrého.

Jinou překážkou jest svoboda smýšlení čili jak přemnozí praví náboženství je soukromou věcí. Kdo tak tvrdí, nemá vlastně již žádného náboženství, to jest smýšlí, jak se mu líbí, přijímá pravdy, které se mu zamlouvají, jiné zamítá, a žije podle své vůle a ne podle předpisů našeho náboženství. Své náboženství takový nikdy nevyzná, jest věcí soukromou, se židy je židem, s pohany pohanem. Kdo nahlédne do srdce jeho? Právě Apoštolát modlitby vede členy své k osvědčování víry, k vyznávání víry nejen srdcem, ale i skutkem. Členové se nejen soukromí modlí, ale i veřejně a společně a tím víru svou vyznávají. Apoštolát modlitby proniká veškeré smýšlení a jednání členů svých, tak že samo sebou se rozumí, že vždy a všude své křesťanské smýšlení na jevo dáváji.

A co mám říci o zanedbávání povinností náboženských? Čím dále, tím více jest těch, kteří ncděle a svátky náležitě nesvěti,* službám Božím neobcují sv. svátostí nepřijímají, posty ustanovené nezachovávají, domácích pobožností nedbají. To všechno může napravit Apoštolát modlitby, an vede členy své k tomu, aby věrně a svědomitě plnili vsecky své povinnosti náboženské, a tato horlivost odměňuje církev m. odpustky, které štědrou měrou Apoštolátu modlitby uděleny jsou.

Již z těchto důvodů lze poznati, jak potřebno jest, aby Apoštolát modlitby všude byl zaveden, v každé farnosti, v každé osadě a rodině též farnosti. Stane-li se tak, brzo bude patrné blahé působení tohoto nad míru potřebného spolku. Táže-li se někdo, jakým způsobem lze zavést Apoštolát modlitby ve farnosti? Tu snadná odpověď, ale těžší je zřízení samo. Než při dobré a pevné vůli se dílo toto jistě podaří. Především třeba lid seznámiti s tímto pobožným spolkem, aby věděl - v čem záleží Apoštolát modlitby, jaké ukládá povinnosti, jaké výhody duchovní přináší členům svým. O tom by se muselo několikrát říkat, nebo na křesťanském naučení vysvětlit. Jakmile lid sezná účel a cíl Apoštolátu modlitby a snadnost jeho povinností, sám se přihlásí u svého duchovního. Tento má si vymoci od diecesního ředitele Apoštolátu plnomoc přijímatí nové členy na základě diplomu generálním ředitelem potvrzeného. Po zapsání nových členů rozděl jim zápisné knížky nebo listy, vyvolí z nich horlitého a horlitelky, kteří mají zase několik členů pod dohledem svým, a zprávy podávají o Apoštolátu duchovnímu svému, jako místnímu řediteli. Ředitel svolává častěji schůze, v nichž členy dále poučuje a povzbuzuje k vytrvání a horlivosti v plnění povinností, které také nejsou

těžké. Hlavní je vzbudit vždy dobrý úmysl a obětovati jej Otci nebeskému ve spojení s úmysly, s jakými se Ježíš Kristus za nás obětoval a dosud na oltáři obětuje. Úmysly takové se každého měsíce členům rozdávají, aby na tytéž úmysly se modlili a všechny dobré skutky obětovali. Členy Apoštolátu modlitby státi se mohou všichni katoličtí křesťané všech stavů, každého povolání, aby tak Apoštolát modlitby vniknul do všech vrstev lidu. Proto mohou býti jeho členy všichni údové růžencového bratrstva nebo spolku živého růžence, členové marianských družin a všech jiných pobožných spolků. Apoštolát modlitby jest takový spolek, jenž v sobě pojmuti může všechny jiné nábožné spolky a bratrstva. Členové Apoštolátu modlitby účastní se pokud možno, všech církevních pobožností a všeho duchovního života a tím obnovuje všechno v Kristu.

Proto s pomoci Boží chopme se práce a věnujme více péče a pozornosti tomuto pobožnému spolku Apoštolátu modlitby, ziskejme jemu členy tak aby vlastně v každé farnosti všichni farníci byli členy jeho. Tak zmizí lhostejnost, netečnost a nedbalost v konání povinností náboženských, tak roznutí se duch modlitby a s ním duch vroucné lásky k prameni lásky největší v božském Srdci Páně.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částku jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření Apoštolátu modlitby mezi naším lidem a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se a pracovati na rozšíření Apoštolátu.

Úmysl v únoru 1913: Stát Mexiko.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

ÚNOR 1913.

Ejhle člověk! Trnová koruna na hlavě jeho, na bedrách plášť šarlatový a v rukou posměšné žezlo!
Ach, jakou bolest působí koruna, již katané, z ruky žezlo berouce, zarážejí do hlavy jeho!

U Panny Marie.

Viji víněk, krásný víněk,
kolem hlavy Tvé,
v modlitbě a písní vroucí,
dám Ti srdce své.

Z rudých růží, z pomněneček,
z bílých lilií,
nosívám ten víněk krásný
Panně Marii.

Tam se sklání před oltářem
duše znavená,
a objímá rukou chvějnou
Matky ramena.

Tam uprchá z duše bolné
všakých trudů vir,
tam je sladko, milo býti,
tam je klid a mír.

V slzavém údolí.

V slzavém údolí jest naše země,
v slzách se zrodilo Evino plémě,
v slzách se utápí bolestný vzdech,
v slzách se dokoná člověka běh.

V slzavém údolí lidského žití
narostlo pramálo šťastného kvítí,
všude zříš: nenávist, pýchu a lest,
a to ti jen každý v srdce chce vznést.

V slzavém údolí trn je a hloží
a to se den od dne víc a víc množí,
na zámcích, v chaloupkách, ve městech všech,
slzami označen života běh . . .

V slzavém údolí toneme v pláči,
ke Kristu hledíme, prosme, nechť ráčí
ulevit bolesti, přispětí nám,
ať smíme zavítat v nebeský chrám.

A. M. Kadlěšková.

O úmyslech Apoštolátu modlitby.

Jest tedy jasné patrné, že úmysly Apoštolátu modlitby, majíce tak mocnou oporu v Ježíši Kristu samém, ve spojení s Ním a s Jeho úmysly v ustavičné modlitbě Jeho božského Srdce, v Jeho nejsvětější oběti a v přijímání Jeho nejsvětější Svátosti, mají převelikou cenu a že tudíž dosáhnou jistě svého cíle.

Jest však ještě něco, obzvláště potěšitelného, co činí tyto úmysly božskému Spasiteli obzvláště milými, co připravuje takměř cestu, aby ony rychleji a snáze a bezpečněji dospěly z našeho nehoďného srdce k Srdci božskému, co působí, aby spojení jejich s úmysly Ježíše Krista bylo tím užší, něžnější a pevnější. Jest to prostřednictví Marie Panny. I zde platí pravda tak známá a povždy osvědčená: Per Mariam ad Jesum; skrze Pannu Marii k Pánu Ježíši, skrze Matku Boží k Synu Božímu. Výborný učitel právě pobožnosti k Panně Marii, blahoslavený Ludvík Maria Grignion z Montfortu († 1716), učí dle příkladu největších ctitelů Panny Marie, že máme vše činiti s touto královnou našich srdcí a skrze ni a ničeho bez ní, aby takto všechny naše dobré skutky šly takřka skrze její přičistě ruce, než dospějí k Bohu, a takto byly více očištěny, okrášleny a zdokonaleny a staly se tím bohumilejšími a pro věčnost záslužnějšími. Apoštolát modlitby jedná dle tohoto návodu. Patrné to právě z oně denní modlitby »obětování dobrého úmyslu« v níž osvědčujeme, že »své úmysly spojujeme s úmysly nejsvětějšího

Srdce Páně a je jemu obětujeme, následující v tom přesvaté Srdce nejblahoslavenější, vždy neposkvrněné Panny,« neb, že je »obětujeme skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny.« A dle nového zařízení Apoštolátu modlitby (o třech stupních), v II. stupni jeho, který lze nazvat »Marianským«, členové berou na sebe povinnost, uctívati a vzývati horlivě Marii Pannu, dle účelu Apoštolátu, zvláště jakožto Královnu apoštolův a prosívatí jí denně aspoň jedním desátkem sv. růžence o její přimluvu, by zvláště právě odporučené úmysly Apoštolátu dosáhly svého splnění. — Vedle pobožnosti k Panně Marii podporuje zdar úmyslů těch uctívání Svatých v kalendáři vyznačených, zvláště pak uctívání jistého měsíčního Patrona, jak bývá od jednotlivých vrchních řádů ustanoveno.

Konečně horliví členové Apoštolátu modlitby sami též hojně napomáhají k uskutečnění úmyslů Apoštolátu modlitby. Pán Ježíš slíbil modlitbě společné a vytrvalé, ustavičné, sdůvěrou a ve jménu Jeho konané obzvláštní svou pomoc a jisté vyslyšení. Slíbil to modlitbě společné, an řekl: »Opět pravím vám; jestli dva z vás na zemi sjednotí se spolu o kterékoliv věci zakterou by prosili, stane se jim to od Otce mého, jenž jest v nebesích. Neboť kde jsou dva neb tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich«

(Mat. 18., 19., 20.). Slíbil vyslyšení modlitbě vytrvalé a ustavičné na př. v »podobenství o neodbytném příteli: «I já pravím vám: Proste a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno» (Luk. 11., 9.). Jakož i slovy sv. apoštola Jakuba: »Mnohoť zajisté může modlitba spravedlivého ustavičná.« Obzvláště pak týká se zaslíbení jeho modlitby konané s pevnou důvěrou v Něho a »ve jménu Jeho« a ve spojení s Ním; proto povzbuzoval tak často k této důvěře: »Důvěřuj, o synu« (Mat. 9., 2.), »důvěřuj, o dcero« (Mat. 9., 22.). »Na světě budete mít souzení, avšak důvěřujte, já jsem přemohl svět« (Jan 16., 33.). »Všechno jest možno věřicím (důvěřujícím se)« (Mat. 9., 22.). »Mějte víru (důvěru) v Boha... Začkolí budete prositi v modlitbě, věřte, že to obdržíte, (důvěřujte), a stane se vám to« (Mark. 11., 22., 24.). »Amen, amen, pravím vám: Budete-li zač prositi Otce ve jménu mém, dá vám. Až dosáváde jste zanic neprosili ve jménu mém; prostě a vezmete« (Jan 16., 23., 24.). »Zůstaňte ve mně, a já ve vás... Zůstanete-li ve mně a slova má zůstanouli ve vás, cokoli budete chtít, prostě a stane se vám.«

Takovou modlitbu konají zajisté členové Apoštolátu modlitby, kteří jsou proniknuti pravým duchem Jeho a v duchu tom konají svůj veliký apoštolát.

Konají předně modlitbu společnou. Jsouť shromážděni v jedno po celém světě množství, jakým se nemůže vykáhati žádný jiný spolek na světě. Čítá Apoštolát modlitby po celém katolickém světě na 26 milionů členů řádně zapsaných, kteří vespolek jsou spojeni jako jedno shromáždění, často i skutečně při společných svých pobožnostech jsou shromážděni, sledující svorně jeden a týž svatý cíl, úmysl pro čest Boží a spásu duší, a obětující proto každodenně své modlitby, úmysly,

tužby, práce i utrpení. A božský Spasitel zajisté dle slibu svého, jest uprostřed nich svou pomocí i skutečnou přítomností. — Modlitba jejich a vše, co konají a obětují pro úmysly svého Apoštolátu, jest v pravdě též modlitbou ustavičnou, neboť právě při tak ohromném počtu členů není zajisté ani okamžiku ve dne i v noci, aby některý člen se skutečně nemodlil neb nekonal, netrpěl něco na úmysly našeho Apoštolátu. A proto též modlitba členů Ap. m. jest zároveň vytrvalá, a zvláště pak osvědčuje se tato jejich vytrvalost ještě tím, že, když leckteré úmysly a záležitosti v Apoštolátu odporučené dle soudu lidského zevně nedošly ještě splnění, členové modlí se a přinášejí oběti dále, opět a opět horlivě na tytéž úmysly jim odporučené aneb sami své dřívější, zvláštní úmysly a záležitosti opětně sami odporučují, jak patrně z kalendáře úmyslů Apoštolátu modlitby. Členové Apoštolátu konají též modlitby a jiné úkony Apoštolátu s pevnou důvěrou v Ježíše Krista a mají zajisté ještě více než mnozí jiní je konati s obzvláštní důvěrou, poněvadž Apoštolát modlitby sám má základ svůj a svou mocnou působivost v úzkém spojení s úmysly a modlitbami samého nejsvětějšího Srdce Spasitelova, a takto zároveň nejlépe a nejdokonaleji modlí se »ve jménu Ježíše Krista.«

Nuže, když jsme toto vše uvážili, zajisté poznáváme dosti jasně, že úmysly Apoštolátu modlitby mají v pravdě velikou důležitost a cenu. Nahlížíme, že tyto úmysly jsou v Apoštolátu modlitby velmi důležitou částí, v níž se modlitební činnost členů nejvíce soustřeďuje, v níž nejvíce se také prakticky jeví a osvědčuje ono spojení s modlicím se Srdcem Páně, jež přináší požehnané ovoce všude, kde Apoštolát modlitby jest v tomto oboru pečlivě pěstován, kde členové projevují svůj zájem pro Apoštolát a jeho účely právě tím, že úmyslům těm věnují patřičnou pozornost, na ně denně pamatují, k jejich uskutečnění všemožně napomáhají. Abychom zájem tento pro úmysly Apoštolátu modlitby ještě více vzbudili, hodláme čteným čtenářům podati v následující části podrobnější jejich výklad a pak žádoucí návod, jak by

mohli sami nejen k vyplnění odporučených úmyslů přispívat, nýbrž též sami za sebe, neb za jiné, v záležitostech všeobecných i soukromých doporučovati své vlastní úmysly v kalendáři úmyslů

Apoštolátu modlitby, na př. naší »Školy B. S. P.« je láska a horlivost pro čest Boží, pro sv. církev, a pro potřeby svoje a svých bližních ve zbožném a soustrastném srdci vznikati dává.

Církev katolická a svoboda.

Jedna z nejčastějších výtek, které se v listech, knihách a přednáškách na schůzích církvi naši dělají jest, že prý nepřeje svobodě, že by ráda lidstvo zotročila a že také zotročuje svědomí jednotlivce. Proto prý je nepřítelkyní lidstva a toto má povinnost proti ní bojovati. Až prý přestane církev katolická, potom prý bude lidstvu dobře, zazaří jako slunce zlatá svoboda a lidstvo dojde svého štěstí, svého nebe na zemi a nemusí teprve čekat na ně po smrti. Tak a podobně mluví nepřátelé církve katolické, aby nemyslivci davu obloudili a proti církvi a jejím orgánům, biskupům a kněžím pošťali. Posvitme si tedy na tuto výtku a rozeberme ji dle rozumu a dle učení naší sv. víry a poznáme hned, že jest nerozumná, planá a rouhavá.

Že jest svoboda něco krásného, ví a cítí každý tvor. Ptáček raději lítá ve volném vzduchu než v kleci, takéž ryba ručeji plove v rybníce než v posadě. Všecko stvoření miluje svobodu a raduje se z ní. I člověk, tvor nade všechny jiné povznesený, jak svým životem, tak i svým určením, miluje svobodu a volnost a jen v ní může se radovati úplně ze svého života. Pouta, kdyby byly ze zlata, jsou přece jen pouta a život v nich je bez radosti. Jelikož však člověk jiným jest tvorem než ostatní a také jiný cíl a jiné určení ve světě má, rozeznává také několikero svobodu svou a to svobodu rozumu, svobodu mravní, svobodu občanskou a společenskou. Nuže pohlédneme, zdali katolická církev jemu v tomto ohledu brání a jej zotročuje.

1. Svoboda rozumu záleží dle mnohých v tom, že si člověk může myslet

co chce — nebo jak se v přísloví říká: »Myšlenky jsou volné.« Avšak není tomu tak. Člověk není v oboru tomto úplně volným. Vždyť předce si nikdo řádným způsobem nemůže mysliti, že dvakrát dvě jsou tři, anebo že kruh jest čtyřhranný, nebo že rostliny mají rozum, anebo že Amerika není na světě a podobných věcí více. Každý by se mu vysmál a řekl, že jest blázen. I myšlenky musejí míti jakýsi zákon a mají jakési meze. Zákon ten jest pravda, neboť každý omyl a blud v myšlení se mstí na člověku samém.

Vše, co se protíví pravdě, musí býti z myšlenek člověka, z jeho žádosti a chování vyloučeno, sice má z toho jen škodu. Zvláště pak je to nutné v oboru nejvznešenějším, v oboru poznání Boha, v oboru náboženském. Zde všechny falešné, nepravé myšlenky vedou člověka v blud a tmu a svádějí k zlému. Vizme lidstvo před Kristem — v jak ubohém stavu jeho poznání nejvyšších pravd a obor myšlenkový, co se týče náboženství, byl. Klaněli se modlám rukama zrozeným, největší zločince stavěli mezi Bohy a uctívali je, neřestí ctili za ctnosti a přinašeli jim oběti. To ovšem nebyla svoboda rozumová, nýbrž veliké otroctví rozumu, neboť se to vše přičilo pravdě, nesrovnávalo se se skutečností. A tu přišel Kristus Pán, osvitil světem učení svého ztemnělý rozum a řekl: »Jeden jest Bůh — Pán a Stvořitel všehomíra — Bůh ve třech osobách, nanejvyšš dokonale, z jehož ruky celý svět i tvorové vyšly. Člověk jest dítkem Božím, stvořený k tomu, aby Boha poznával a Jej miloval, zachováváje Jeho svatou vůli. Cílem.

člověka není tato země, nýbrž nebe. Trestem člověka za hřích jest peklo, za ctnost a lásku k Bohu a bližnímu pak ráj. « To bylo zcela jiné učení, nežli měli staří pohané. Ovšem, ti nejmoudřejší z nich, jako Plato, měli tušení o Bohu jediném, o Trojici, avšak toto své mínění nesdělovali s lidem veškerým, nýbrž jen s několika přátely. Kristus Pán ale učil a také učiti kázal lidi všechny bez rozdílu, ano těm obzvláště, o které se dříve nikdo nestaral, chudým, proto také mohl říci: « Chudým je evangelium zvěstuje. « A toto své učení předal Kristus Pán církvi, aby je neporušené zachovávala a lidstvu zvěštovala a to neustále, až do konce světa. Tak osvobodil Kristus rozum od omylu a bludu nejhoršího — náboženského a osvětlil jej světlem pravdy. Tak to činí církev a proto ona jest pevná hradba a ochrana svobody lidské a ne její nepřítelka. Naopak uvidíme, že kdo se od církve odtrhne, brzy upadne ve tmu rozumu, v rozpor, z něhož si sám nepomůže, jest nespokojen a nešťasten dotud, dokud se k církvi zase nevrátí; jen tak zachová svobodu rozumovou od otroctví bludu. To doznali všichni šlechtetní obrátcenci, že v církvi našli klid a jakoby s nich byly okovy spadly.

2. Jest také svoboda mravní, ta však nezáleží v tom, jak si mnozí myslí, že by nebylo zákona, že by si člověk mohl dělati co by chtěl a hověti svým náruživostem a nápadům. Co by z toho pošlo? Jen nešťastná zlovůle, kterou by se lidé navzájem ničili. Naopak, svoboda mravní záleží v tom, aby lepší stránka v člověku, ctnost a dobro měla převahu a vítězila nad stránkou zlou a to se děje zachováváním příkázání Božích, která jsou tak důkladná, tak spořádaná, že pro každou dobu života vystačí a dostačí. Přemáhati své vášně, které člověku jen zlo a škodu, hanbu a nespokojenost přinášejí jest vítězství a vítězství nad nepřitelem vede k svobodě. Petr Veliký, car ruský se při hostině v opilosti tak rozlobil, že sebe necítil a chtěl svého milce Leforta probodnouti. Když vystřízlivěl stydl se za to a trpce si vyčítal říka: « Hle, Ruskem mohu vládnouti, ale sama sebe ovládati neumím. « A tu je zase křesťanská církev Kristova učitelkou i kterak vítězí člověk může sám nad

sebou a také velikou pomocnicí k vítězství skrze podávanou milost Boží ve sv. svátostech.

Když jednou dvořanini Alfonsa V. krále španělského chválili a velebili, že jest synem krále, synovcem krále, bratrem krále a sám králem, odvětil: « Na to vše nic nedám, neboť to je zásluha mých předků; já považuji za jedinou a pravou čest ctnost. « Ctnost jest také stálým, pravým a oblažujícím dobrem člověka. A kdo ukrádá nám ctnost? Jest to naše vášně, naše nezřízená náruživost, která v pouta jímá člověka a veliké síly je třeba, aby člověk je zlomil a svobody nabyl. A tu sílu nám dává církev, neboť poukazuje na vzor náš Ježíše Krista a příklad náš Rodičku Boží a svatě a světice. Církev nám skýtá v prudkém boji pomoc modlitbou — neboť potom bojuje s námi Bůh sám a kde Bůh bojuje, vítězství jest jisté. Jak šťastným a spokojeným je každý, kdo přemáhá sebe, drží vášně své na uzdě; jest podoben králi, jenž panuje nad poddanými; mravnost podle Boha a učení Kristova, mravnost, ke které nabádá církev katolická, jest pravá mravní svoboda člověka — a církev jest její největší ochrana a nikoliv nepřítelkyně.

3. Jest také svoboda politická, která však zase nezáleží v tom, jak si mnozí přejí, že by nebylo ani vrchnosti, ani poddaných, nýbrž že by zavládla úplná rovnost všech. Člověk však jest tvor od Boha stvořený a k tomu určený, aby žil s ostatními; úplné osamocení jeho — znamená smrt; žádný člověk nemůže o sobě říci, že by nepotřeboval druhého, že by si sám ve všem dostačil. Kdyby se rodiče dítka neujmuli, zahynulo by hned po narození. Život člověka, jak tělesný, tak duchovní dává se jen ve spoluzítí a spolupůsobení s jinými lidmi. Proto lidé patří dohromady a tvoří celek, skládající se z růzností. A co je s to udržeti zde pořádek? Jen autorita — jen to, že jedni jsou představenými, druhí podřízenými. Bez toho by byla anarchie, nepořádek a lidská společnost by se rozpadla. Ovšem, že autorita musí spravedlivá býti, práva a potřeby podřízených v účtě míti, nesmí dle své vůle vládnouti, nýbrž jen tak, aby to prospívalo celku i jednotlivcům, musí všechny moudře vésti

dobro všech má být hlavním zákonem, dobro tělesné i duchovní. Bez Boha se však autorita zvrhne v tyranství a hrůzovládu, jak to vidíme na panovnících pohanských a křesťanských, kteří Boha a církev neposlouchali. Tak Nero, císař římský, jest nazýván šelmou v těle lidském. Zavraždil svou matku, manželku, učitele, zapálil Řím a zničil na tisíce rodin. A hle, mezi bohy povznegli jej zaslepení Římané. Jaké to otroctví! Kristus však a církev Jeho ukázali se být zástitou i svobody politické, neboť učí, že autorita potřebná jest a od Boha pochází, ale že musí být spravedlivá, že má velikou zodpovědnost, proto že fidiť se má zákony Božími ve spravedlnosti a lásce k bližnímu, neboť ona má být jako zástupcem Božím v řízení lidstva, tedy vůli Boží prováděti.

Proto Kristus volal a učil: »Dávejte, co jest císařovo císaři a co jest Božího Bohu.« Proto se církev vždycky utlačovaných národů zastávala, proto špatným pracovníkům domlouvala, byt by za to i trpět musila. Dokud církev měla vážné slovo — vždy se dávalo národům dobře, jakmile však se vyhnala ze zákonodárství, z úřadů, odpýkali to národové. Proto i v tomto ohledu chrání církev svobodu politickou lidstva a není nikterak její nepřítelkyní, nezotročuje — nýbrž osvobozuje.

4. Jest také svoboda zvaná sociální čili společenská. V lidstvu nejsou všichni stejní — jsou silnější a jsou slabší. A tu církev vždy slabších se ujímá a je chrání před přehmaty silnějších. Kdo silnější a mocnější jest, často zapomíná na právo a utiskuje jiné slabší. Když Brennus obléhal město Klusium, poslali k němu Římané vyslance, aby se ho tázali, jakým právem vpadl do jejich území? Sposměchem odpověděl vojevůdce: »Právo jest na špičce mého meče.« Co jest to jiného, než že moc jde nad právo? Ale je tato zásada mravní? Nikoli — ta ničí svobodu lidskou a zotročuje tisíce a tisíce jiných. V pohanstvu panovala zásada tato, proto bylo tolik milionů otroků, nemajících prázdňných práv lidských, tak že pán mohl i otroka zabít, nic se mu za to nestalo.

Přišel Kristus, osvobodil lidstvo i v ohledu tom, řka: »Jste si rovni před

Bohem, každý člověk má právo lidské, není otrokem druhého.« A křesťané brzy propouštěli otroky na svobodu a chovali je jak bratry v Pánu. Po celá století snažila se církev osvobozovati ubohé otroky a v mnohých zemích se jí to podařilo. Kde však se neřídí mocnější zákonem Božím, bují otroctví dále. A za dob našich jest otroků dosti, neboť moc kapitálu vykořisťuje nekřesťanský tisíce a tisíce lidí — a proč? Neřídí se učením Kristovým, ani slovy církve, nýbrž právě proti nim jednají. Z toho plyne otroctví jedněch pod ohromným bohatstvím druhých. Kristus osvobodil manželku, která byla v pohanstvu pod mužem a byla za zboží považována. Kristus postavil ji zase na roveň mužů, že není jeho otrokyní, nýbrž Bohem danou společnicí, spolupracovnicí, kterou ctíti, milovati a s kterou dobře zacházeti má. Skrze Marii Matku Páně a čistou Pannu, povzneseo bylo pohlaví ženské k výsosti účty a vážnosti a to jak v panství, tak v manželství a mateřství. Církev chrání svobodu jim. A co je slabšího nad dítě? V pohanstvu dítě bylo přítěží, zejména dívky a proto se odkládaly, vyhazovaly ven, ba dokonce i zabíjely. Církev svým učením chrání dítě od počátku života, ba ještě před narozením, neboť pod těžkými tresty zapovídá utracení plodu v životě. A kdo se kdy ujmál více chudých, opuštěných, nemocných, nežli církev katolická?

Zapovídá lichvu, zapovídá vykořisťování nesvědomitě v práci mužů, žen a dětí. Káže lásku k trpícím, soucit s chudšími, milosrdenství, štědrost, lidumilnost a sama, pokud možno, provádí, čemu učí. Papež Lev XIII. slavné paměti vydal okružní list o »dělnictvu«, o jejich právech a povinnostech, dle něhož kdyby se všichni řídili, blaze by bylo zaměstnavatelům i dělníkům, neboť spravedlnost by je spravovala a láska by je spojovala. Přestalo by utiskování z jedné strany a z druhé nenávisť a závist, což vše člověka nečiní ani šťastným ani svobodným. Proč tolik se nařiká nyní na nespokojenost, proč tak mnoho lidí jest nespokojeno se stavem svým a cítí porobu? Proto, že neslyší hlasu Kristova a hlasu Jeho církve; Bůh miluje všechny, o všechny se stará, všechny chce mít šťastné a

spokojené; církev katolická hlásá tuto vůli Boží, nabádá, pomáhá k uskutečnění jejímu a kde slyšán její hlas a pomocná její ruka vítána jest, tam není o otroctví a porobě ani tělesné, ani duchovní ani stopy. —

Z toho ze všeho je vidno, že nepřátelé lhou a lid klamou, když církví vyčítají, že svobodu člověka ničí; na-

opak, církev pravou svobodu hlásá, pro pravou svobodu lidstva pracuje, k ní napomáhá, neboť pravdivé jest slovo sv. Jakuba apoštola, jenž nazývá křesťanství »zákonem svobody«, fka : »Tak číňte a tak mluvte, jakožto počínající svými býti podle zákona svobody« (t. j. zákona křesťanského). (Jak. 2., 12.).

Boh. Hendl.

Zpívejte chválu P. Marii.

Zpívejte chválu Marii Panně,
ať vás vždy vede k nebeské bráně,
zpívejte láskou, nadějí, vírou,
ať zní ta píseň andělskou lyrou.

Zpívejte ráno, v poledne taky,
tam k nebi vzhůru, upřete zraky,
zpívejte žalmy nebeské Matce,
pak bude v srdci i v duši sladce.

Zpívejte rádi posvátné písně,
abyste v nebi bez výsádky tísne
z celého srdce zapěli chóry,
až vás kdys odtud povolá v sbory

andělských pluků nebeské vlasti,
kde není žalu, jen radost, slasti,
tam chválit stále v nebeském stanu
budete ctíti nebeskou Pannu!

A. M. Kadlčíková.

Ježíš na hoře Tábor.

Rozjímání na II. neděli postní. Píše Ignát Záhál.

Doba postní, již ustanovila církev svatá před svátky velikonočními, jest doba vážná, dává nám všem příležitost obírat se vážněji, přimějí, úsilovněji záležitostmi spásy své duše. Svým tělem obíráme se snad po celý boží rok, nic nám nevadí a nic nepřekáží, starati se, kdy a jak chceme o potřeby své a

svých domácích a vůbec všech, jichž péče jest nám svěřena. Ale v době postní volá k nám při každé příležitosti církev svatá nejrůznějším způsobem: »Pomni člověče, prach a popel jsi a v prach a popel se obrátíš, tělo tvé zemře, pochovají je, zanesou na místo dočasného odpočinku, na místní hřbitov

ale aspoň nyní, v tuto důležitou dobu svatopostní nezapomínej, že není jediný svět a jeho radosti tvým výlučným ohledím, tvým jediným zaměstnáním, tvým jediným cílem všeho pozemského žití. « Je proto doba svatopostní v mnohém ohledu pro nás veledůležitou!

Ježíš Kristus vzal, jak vypravuje na druhou neděli postní svaté evandélium, tři ze svých učedníků, totiž Petra, Jakuba a bratra jeho Jana sebou na horu vysokou a proměnil se před nimi (Mat. 17., 1.—9.). Apoštolům tolik se tam zalíbilo, že Petr, mluvě za sebe i za své soudruhy, pln radostné naděje zvolal: »Pane, dobře jest nám zde býti, chceš-li, udělejme tu tři stánky.« Dnes uvažujeme s pomocí boží něco o následujících dvou bodech. I. Ježíš vystoupil na vysokou horu. II. Petr zvolal: »Pane, dobře jest nám zde býti.«

I. Ježíš vystoupil na vysokou horu. Každá doba má něco, čím liší se od ostatních; lidé v ní žijící obírají se něčím, co jest jen této době vlastním. Mnohdy připadá pozorovateli, jakoby se všichni lidé zrovna domluvili, že budou to či ono konati, nikdo jich nenutí, nepobízí, sami se rozhodnou a kolik pak jest jich? Nynější doba pěstuje mnoho sport. Na prapuru přemnohých lidí našich dob je zlatými literami napsáno: sport! Sotva se otevře leto, naplňují se nádraží mnohých měst osobnostmi, o nichž jsme v prvním okamžiku věru na rozpacích, mají-li zdravý rozum a sami sebe se tážeme: »Kdo je to?« Zdá se nám, jakoby byly maškary. Vidíme staré, mladé lidi, muže i ženy, oblečené v oblek, při němž převládá zelená barva. U mužů jsou nám nápadná holá kolena, u žen krátké sukně, všichni mají obuv z kůže praprosťá, podešvy jsou pobity tlustými cvočky, v rukou mají všichni vysoké hůlky a na zádech »ruksak«. Čekají na vlak, aby je dovezl do Alp, kdež chtějí se pokusiti o vystoupení na vrchol některého z velikánů a pokochati se vyhlídkou s jeho špiče.

Každoročně, sotva započala cestovní sezona, otvírají časopisy stálou rubriku neštěstí v horách a snad neuplyne ani jednoho dne, že bychom se nedočetli o nějaké, smrti končící nehodě, již

způsobila tato převeliká láska lidí, vystupovati na těžce přístupné špiče velehor alpských. A proč, vzor tolikému a tak častému neštěstí, neustanou lidé od vystupování na hory?

Má zajisté rozhled z veliké výšky mnohou výhodu, má bez upírání vystupování na velehory pro sebe mnoho důležitých a zajímavých důvodův. Aspoň o něčem se zmíníme. Příroda alpská má mnoho svých nadšených obdivovatelů. Nechme za mnohé mluvit jednoho, totiž redemptoristu P. Nováka; píše ve své knize: »Alpský farář.« »Základní tón, který v Alpách nikdy neumlká, udávají alpské vody. Z daleka, nejhlubším basem, mocně, jako hukot bližícího se rychlíku, ozývá se odněkud alpský vodopád. S pravé a s levé strany, ano s pěti a desíti různých konců vpadají v to nižšími a vyššími hlasy, zde klidně, tam bystře a pohnutě, zde tiše, tam jásavě alpské bystřiny, kaskády, prameny a potoky; není nic krásnějšího, nic, co by srdce konejšivěji se dotýkalo, než zpěv alpských vod. A což teprve, když jste slezli ty vysoké hradby, které se vám tu všude staví v cestu? Když vystoupili jste na ta cimbuří, když stáli jste na onech nebetyčných horách, tu kamkoliv jste pohlédli, jako moře daleká a nedozírná, dolinami a výšinami se vlnící, svým nevyslovným majestátem až v duši vás uchvacující rozprostírala se před vámi říše její. Co značil člověk v této úplně nadvládě a vlastně samovládě matky přírody? Jeho nejpýšnější díla, jeho stavby jevil se tu jako sotva rozeznatelné skvrny na jejím dalekém stkvoucím pláští. Kdysi setkal jsem se v takové výši s lékařem z Hamburku. Stál pohroužen do tohoto pohledu s okem jiskřícím, s tváří pohnutou. Já dosud vidal jen moře, řekl jakoby na omluvu a letos ponejprv patřím na hory. Nemohu se toho pohledu nasytiti a váhám, mám-li se rozhodnouti, zdá-li úchvatnější je pohled na majestátní moře nebo na tyto stejně velebné hory...«

Strídají se ve světě údolí a roviny s pahrbky i horami. V Písmě svatém jsou častěji roviny a údolí výrazem a symbolem hříchu. Města Sodoma a Gomorra ležela v rovině; údolí Geheny bylo špatně proslulé modloslužbou, kterou

provozovali tmnější obyvatelé; na obrovské rovině řekli k sobě lidé v hrdosti své: »Pojďte, nadělejme cihel a učiníme sobě město a věž, jejíž vrch by dosahoval k nebi a oslavme jméno své.« Pahrby však a hory jsou napoti tomu odznakem nebes. V žalmu XXIII. táže se žalmista Páně: »Kdo jest hoden vstoupiti na horu Hospodinovu?« A odpoveď zní: »Nevinný rukama a čistého srdce, kterýž nevzal nadarmo duše své, aniž přísahal ve lsti bližnímu svému« (verš 3.—4.). Kdo z nás neznal by hory Sinajské z vypravování starého Zákona, na niž dal Bůh národu vyvolenému desatero Božích přikázání? Kristus proměnil se na hoře, nikoliv na nížině. I my hledejme Krista, nikoliv ve starostech tohoto světa, pracujice o záležitostech světských, blížící hmotě zemské, ale pátrejme po Něm, hledejme Ho na výšinách, po horách ve vzduchu čistém, v jasném ozónu, v rozhledu širokém. Svätý Jan napomíná nás: »Nemilujte světa, ani těch věcí, kteréž na světě jsou. Neboť všecko, což jest na světě, jest žádost těla a žádost očí a pýcha života« (I. sv. Jana 2., 15., 16.).

Již nahoře zmíněno, že jest spojeno s velikými obtížemi vystupování na vysoké hory, ba mnozí, hlavně, kdož by měli slučení srdce, vůbec jsou k tomu neschopni. Kdo chce duchovním způsobem vystoupiti na horu dokonalosti křesťanské, musí též pracovati v potu tváře své, nesmí se báti žádné námahy, žádného pokání, žádného sebekrutšího boje. Svätý Matouš napomíná: »Království nebeské trpí násilí a ti, kteříž násilí činí, uchvacují je« (11., 12.), čímž chce říci tento evandělsta Páně: »Do království nebeského nelze vejíti bez námahy a násilí. lečby kdo sebe zapíral, svůj kříž nesl a následoval Krista.«

Nekráčí pravou cestou, kdo se bojí výstupu na horu duchovní, nařiká na krátký dech, na obtížnou cestu. na překážky všeho druhu, nemíní se zpovídati dobře i úplně a nechce zanechat zlého, jakož i všech příležitostí ku zlému. Nedojde na kopec, kdo by ustál v polovici stoupání, kdyby se vrátil zpět a šel mezi svět a jeho rozkoše, kdo by mnil zachovávat některá přikázání, ale která se mu nelíbí, těch si ne-

všímati. Kdo by kráčel po svých starých, vyšlapaných cestíčkách, nemůže doufat i věčné slávy.

Až doposud ukazuje se v Jerusalemě na hoře Olivetské v kameni stopa šlapky levé nohy, o níž se pravi, že jest otisk nohy Kristovy. Podobné stopy svých nohou, totiž svých prací, bdělosti, modliteb, bojů zanechali nám všichni svatí i světice Boží. Povšimněme si jich a hleďme jich následovati. Ano, nikdo nemůže vystupovati na návrší křesťanské dokonalosti, kdo by nebděl, nemodlil se, nepřemáhal pokušení, nezachovával Božích přikázání, nekonal dobrých skutků, nepodvoloval se ve všem a všudy řízení a vůli Boží, kdo by s Ježíšem nežil a neumíral. Musíme sice žiti ve světě, ale nežijme podle jeho špatného vzoru. nemilujme světa, jako by jediný svět měl vyplniti veškeru naši touhu a jednání. Povznášejme se nad svět, vystupujme v duchu na vysoké hory a pohlížejme s této výšky dolů na lidi a na všechno jejich jednání, pak bude se nám vše jeviti docela jinak.

II Petr zvolal: »Pane, dobře jest nám zde býti!« Při slovech svatého Petra mám na paměti hlavně jedno místo zde na světě, které bývá nám všem katolíkům drahé, totiž přibýtek našeho svátostného Krista, chrám Páně. Kostel měl by nám všem býti oním místem, o němž bychom vždy užili slov, jež provolal svätý Petr na hoře Tábor, když se Ježíš Kristus před apoštoly proměnil a svätý Petr jménem jejich prosil: »Pane, dobře jest nám zde býti, chceš-li, udělejme tu tři slánky, tobě jeden, Mojišovi jeden a Eliášovi jeden« (Mat. 17., 4). Malinký, kratičký okamžik trvalo, co viděli tito tři vyvolení svatí apoštolové otevřené nebe a jeho velebnost a přece se jim vše tolik zalíbilo, že tam chtěli navždy zůstat.

Když vkročíme do kostela, jest první, co v něm do očí padne, hlavní oltář a před ním hořící lampička, kteréž říkáme věčné světlo. Nezdá se nám, jako bychom slyšeli a skoro viděli dobrotivého Spasitele, volajícího na nás: »Pojďte ke mně všichni, kteří jste obtíženi a pracujete, a já vás občerstvim?« Kéž každý z nás uposlechně tohoto lásky plného vyzvání, jděme ku Kristu

a prosmež o potřebné milosti. Zde ve světě máme se za šťastny, najdeme-li pravého, dobrého přítele, vždyť jest dle slov Pisma svatého »vzácnější nad zlato«. Hle, tuto ve svatostánku máš nejlepšího, vždy úplně nezištného, nejupřímnějšího, v každé záležitosti dobře radícího a k dobrému povzbuzujícího, nejtrpělivějšího, ale zároveň nejmocnějšího, neboť všemohoucího přítele. Mnohdy jest duše tvá hladová, nemá tepla, potavy, křičí po nasycení; ejhle, tvůj Spasitel nabízí se ti v kostele za hostitele a nepožaduje od tebe za to žádné odměny, vše dá ti cti i darem z lásky. Ochuraviš-li, sběháš půl světa pro pomoc, všech lékařů, kteří jsou poblízku, ptáš se o radu, vše, kdo ti něco poradí, uděláš. Léku ve Svátosti oltární neminiš použití, tím opovrhuješ ve své protivné nadutosti!

Vše jsou ochotni obětovati lidé pro své tělo, nesetří při tom žádného, sebe většího nákladu; mohou-li, obětují vše. Dle výpočtu lidí, kteří tvrdí, že jsou dobře zpraveni, platívá ruský car každoročně svému krejčímu, který mu shotovuje civilní obleky, 48.000 K a druhému, který mu šije obleky vojenské a státní, platívá okrouhle ročně 72.000 K. Však prý nenosivá car žádného obleku častěji než třikrát a za každý platí nejméně 288 K. Za cylindr dává přes 120 K, za rukavičky 48 K. Každoročně dopřeje si také nový kožich z pravých sobolích kůží, za něj platívá 10 až 12 tisíc K. Král anglický Jiří V. vydává ročně 95.000 K za své šatstvo. Král španělský je velkým přítelem hedvábných košil, jichž spotřebuje ročně několik tuctů a platí za jednu 150 K. Německý císař potřebuje ročně pro svého vojenského krejčího 95.000 K; civilní šaty stojí ho pranepatrný obnos; nosivá každý oblek asi třicetkrát a nedává za něj nikdy přes 190 K. Nejméně ze všech korunovaných hlav spotřebuje na šaty král norvěžský, který nevdá více než každý jiný zámožný člověk, který dbá na svůj zevnějšek.

Tuto malý příklad, kterak starají se mocní tohoto světa o svůj zevnějšek. Ježíš Kristus jest nejskromnější, nejponiženější, jest ukryt pod nepatrnou způsobou chleba a vina, k jejímž

přijímání nás často pobízí: »Jezte všichni z toho chleba, pijte z toho kalicha, pak budu přebývatí ve vás a vy ve mně.« Zda nedokazuje nám tedy svatostánek pravdivost slov Petrových: »Pane, dobře jest zde pro nás býti?«

Ale i jiné předměty, které pozorujeme v kostele, dokazují nám, jak dobře jest tu dlíti. Čtrnáctero zastavení křížové cesty, uvádí nám na paměť přehofké utrpení Spasitelovo; díváme-li se na tyto hrůzyplné výjevy anebo chodíme-li od jednoho k druhému, rozjímajíce, co na nich představeno, kdo nezatoužil by po spojení s tím, který řekl o sobě: »Nikdo nemá větší lásky ku svým, nežli kdo položil život svůj za ně?« Z kazatelen ozývá se hlas kazatelův; jednou zní jako hlahol burácejícího hromu, hřmí do duše, aby se polepšila; jindy vybízí ku pokání, líčí hrůzy pekelné a bolesti v očistci, jindy promlouvá o prostředcích, jak lze dojiti věčné spásy, jindy líčí úchvatnými slovy skutky svatých a světic Božích a pobízí k jejich následování. Ovšem, není každý kazatel ohnivým Janem Zlatoústým, není nyní proslaveným P. Abelem, nedostihuje jiných proslavených vzorů, ale lze přece říci o každém kazateli, že kdo má z posluchačů dobrou vůli, vždy může se všelichému užitečnému pro spásu duše přiučiti.

V každém kostele vidíš ne jednu, ale obyčejně více zpovědnic. Kdybychom uměli se pořádně zpovídati, jak radostný byl by pro nás pobyt v ní; jak rádi a jak často bychom vyhledávali kněze, aby nás smířil s Bohem; jak blaže mohlo by býti duši naší, jako bychom skutečně odpocívali na milujícím Srđci našeho Spasitele, jaké slzy, plné vnitřní radosti mohly by se tu prodrati z tvých očí? Svátá zpověď a časté, ano každodenní sváté přijímání mohly by býti nejčistší a nejdražší duševní radostí jednoho každého z nás, takže účastníci se jich, mohli bychom z plného rozradostněného srdce se svatým Petrem zvolati: »Ó, Pane, zde jest nám dobře býti! Vystavme sobě tuto stánky a zůstaňme tu u Tebe!«

Díky Bohu, zdá se, že nevmřel (aspoň u některých národů), ještě doposud úplně všechen smysl pro důle-

žítost náboženského života. V Novém Yorku, v Americe, vypsal jeden z tamějších, velmi rozšířených denních listů cenu, kterou obdrží onen spolek, který prohlásí jeho čtenáři za nejdůležitější a nejlepší. Je národní necností všech Američanů, že náruživě milují sázky všeho druhu. Proto bylo účastenství všech čtenářů o onu otázku velmi živé a nic více a nic méně, nežli na 200.000 odpovédi obdržel onen list na svůj dotaz a co při tom nejpodivnějším a pro naše evropské poměry zrovna nepochopitelným, velká většina hlasů prohlásila náboženský spolek, totiž spolek katolických товарищů, za nejdůležitější a za nejlepší ze všech z celého veleměsta Nového Yorku. Jako cenu obdržel pak spolek tento od redakce skvostný klavír. Důkaz, že tedy doposud se nepřežily tyto spolky a že aspoň u některých národů doposud nevymřel smysl pro důležitost náboženského života.

Nyní je módou, býti horlivým přívržencem alpského sportu a lézt na alpské špiče, ať to stojí třeba život. Kdo se po prázdninách může pochlubit

mezi známými: vylezl jsem na tu či onu špiču, jest již všecek šťasten a blažen. Vystupujeme také duševním způsobem na hory, totiž nezdržujeme se svými myšlenkami nízko, dole při zemi, ale zabihejme jimi hodně vysoko nade hvězdy, nad slunce, k Pánu světa a Stvořiteli. Při každé mši svaté volá kněz: »Sursum corda«, (vzhůru srdce); ano pozdvihneme aspoň v kostele své srdce od věcí hmoty, od peněžních starostí, vyvolme si spravedlivého a milosrdného Boha za svůj ideál! Jako zvolal kdysi svatý Petr: »Pane, dobře jest nám zde býti,« vyvolme sobě chrám Páně za místo, na němž mělo by zrovna viseti naše srdce; zvláště nyní, v čas svatopostní, přicházejme do kostela na různé pobožnosti, které se v něm konají. Bude nám vždy užitečno, budeme-li rádi a často chrám Páně navštěvovati, Ježíše v něm přijímati ve Svátosti oltářní, smiřovati se s Ním ve zpovědnici, pak budeme uznáni za hodny, patřiti na oslaveného Krista, nikoliv jako Petr se svými třemi soudruhy na několik málo okamžiků, ale budeme Ho požívatí v nebi na věky věkův. Amen.

Svatý Jan Evangelista.

Sepal P. Vinc. Jeauroy. — S povolením spisovatele přeložil Jan Tagliaferro.

XVII. Smrtná úzkost.

Pojal s sebou Petra a dva syny Zebedeovy, počal se rmutiti a těžkliv býti. (Mat. 26, 37.).

Nadešla hodina krvavé oběti. »Vstaňte, pojďte!«, řekl Pan Ježíš svým apoštolům. Pak kráčí na horu Olivetskou, kde své utrpení začíná a sice hroznou úzkostí smrtelnou, jež byla mučnictvím Srdce Jeho. Naposledy, jako jindy činival při všech slavných příležitostech, pojal s sebou Petra a dva syny Zebedeovy, aby, kteří při proměnění svědky byli Jeho slávy, přítomni byli též při Jeho utrpení a Jeho neobyčejném pokoření. Když Pan Ježíš přišel na horu Olivetskou, řekl svým apoštolům: »Blížtež a modlete

se, abyste nevešli v pokušení.« Pak vzdálil se od nich, co by mohl kamenem dohoditi, a modlil se: »Otče můj, je-li možné, ať odjde ode mne kalich tento, ale však ne jak já chci, nýbrž jak ty.« I ukázal se Jemu anděl s nebe, posiluje Ho. A postaven jsa v úzkosti smrtelné déle se modlil. I učiněn jest pot Jeho jako krůpěje krve, tekoucí na zem. Rád by byl nalezl útěchy nějaké u svých apoštolů, i přišel k nim, ale nalezl je, ani spí pro únavu. Opět se modlí a smrtelná úzkost jej pojímá. Po druhé i po třetí přichází ke svým apoštolům, ale vždy je nalézá spící. I vytýká jim něžně: »Tak-liž jste nemohli jedné hodiny

bdíti se mnou?« Svatý Jan též tam byl; i on spal, jako Petr a Jakub. Stalo se tak pro únavu a zármutek; malou slabost tuto Pán Ježíš dopustil i u svého miláčka, aby nás povzbudil v našich křehkostech; aneb spíše chtěl Pan Ježíš, tento tichý beránek, aby ničeho se mu nenedostávalo k mučeníctví Srdce jeho, že mu i ta útěcha odepřena, aby viděl zároveň se modlití ty, které nejvíce miloval.

Zbožné cvičení. — Božský Spasitel blahoslavené Markétě vyslovil přání, že by rád viděl zbožné duše před svato-stánkem, které by útrpnost měly s jeho hroznou úzkostí smrtelnou na hoře Olivetské a s tolikými urážkami jemu každodenně působenými v Nejsvětější Svátosti Oltární. Poklekněmež rádi před Pánem Ježíšem v Nejsv. Svátosti a uvažujme jeho veliký zármutek nad hříchy svými a jistě učiníme předsevzetí, Pána Boha nikdy neurážeti.

Příklad.

Přednosti úcty svatého Jana.

Nelze pochybovati, že svatí nejvíce milostí vyprosí těm, kteří je zbožně uctívají. Svatá Gertruda zkusila to při účtě sv. Jana. Snažila se jej co nejhorlivěji uctívati. Jednou ukázal se jí sv. evangelista, aby jí řekl, jak jest mu účta její milá, i aby ji povzbudil v strastech, které jí bylo snášeti, poukazuje jí na věčné radosti nebeské. Přislíbil jí též, že modliti se bude za všechny sestry, řka: »Já miluji ony, kteří mne milují, právě jako božský Mistr můj.« A pak dodal: »Nevěsto Kristová! Nepozbývej ducha ve chvílích utrpení. Bolesti nynějšího života pominou jako stín; ničím nejsou proti věčné blaženosti, které v nebesích požíváme. I ty ji jednou budeš účastna. Přijdeš k nám, bys se spojila s nebeským svým ženichem, ježž tolik miluješ, po němž tolik toužíš. Ve svém životě jsem více trpěl než ty; ale za to též milost, kterou mi Bůh udělil, srdce všech ke mně vábí. Skoro všichni křesťané mne zvláštním způsobem uctívají. I u tebe tak bude. Tvá památka vzkvete po tvé smrti a v mnohém srdci probudí svaté radosti božské lásky.« Toto přislíbení se plní vždy více a více. Kéž by účta sv.

Gertrudy v duších svaté radosti božské lásky roznítla a účta sv. Jana všecka srdce k němu přivábila!

XVIII. Pod křížem.

Hle, matka tvá! (Jan 19., 27.)

Když sv. Jan při poslední večeři tak blízko seděl Pána Ježíše, neodloučil se již od něho, praví sv. Bonaventura a vskutku, nikdo tak věrně a důvěrně k Pánu Ježíši se nepřidružil. Po jeho zajetí následoval ho sv. Jan do dvora velekněze a neopustil ho ani při ukřižování, ani při smrti, až tělo jeho do hrobu vloženo.

Pod křížem nalézáme při Marii Panně svatého Jana. Jaký pohled! Jan a Magdalena, nevinnost s kajcností. »Stály blízko kříže Ježíšova matka jeho a sestra matky jeho Maria Kleofášova a Maria Magdalena. Tedy uzřev Ježíš matku a učennika tu stojícího, kteréhož miloval, di matce své: »Ženo, hle syn tvůj!« Potom di učenníkovi: »Hle, matka tvá!« A od té hodiny přijal ji učenník k sobě. Pan Ježíš pni na kříži.« Co nám ještě dá,« táže se jeden slavný řečník, »když jest nahý a všeho pozbaven? Kamkoliv pohlédne, nevidí ničeho, co by svým nazvaty mohl. Nikoliv, myslím se; vidí Pannu Marii a sv. Jana, kteří mu praví: »Tvoji jsme.« To jest vše, co mu zbylo a on dává jednoho druhému. Jene, tobě dávám Marii a Marii zároveň dávám tebe. Panna Maria náleží sv. Janu a sv. Jan Panně Marii. Všecka láska, všecka něžnost, všecka účta, kterou choval k Panně Marii, vše to ožije v srdci sv. Jana. Ten, jenž srdce svou vůlí řídí, jehož slovo všemocné jest a vše vykoná, co řekne, činí Marii matkou sv. Jana a sv. Jana synem Marie Panny.« — »Jaká čest, velký Bože,« volá vykladač Pisma sv., »Jan, učenník Ježíšův, stal se jeho bratrem! Tak dobře jest, pod křížem stát s Ježíšem trpícím i setrvati při něm.«

Zbožné cvičení. — Všichni lidé byli zastoupeni v osobě sv. Jana na hoře Kalvarii. I nám řekl Pan Ježíš: »Hle, matka tvá!« Maria Panna těchto slov nikdy nezapomene. Až do konce časů i pro nejnížší a nejpouštěnější dítko lidské bude mít lásku a něžnost mateřskou. Tu jest matka naše! Nezapomínejme na

to! Ano slibme: Nyní i vždycky, ať cokoliv se stane, věčnou lásku, věčnou, neobmezenou důvěru k Panně Marii!

Příklad.

Zjevení bl. Anděly z Foligno.

Svatý Alfons praví, že nejblaho-slavenější Panna nikdy neoslýchá proseb těch, kteří útrpnost mají s jejími bolestmi pod křížem a jí prosí ve jménu těchto bolestí. Zřejmo jest, že do této zbožné útrpnosti lze i toho pojmuti, jenž účast měl na utrpení Panny Marie měrou tak vysokou. — Blahoslavená Anděla z Foligno dosáhla tímto způsobem brzy po svém obrácení veliké milosti. Sama praví:

»Toužila jsem po Panně Marii a sv. Janu; myslívala jsem na ně a žádala, aby skrze bolesti, které pod křížem pocítili, mně vyžádali milosti, pocítili bolesti Ježíšových aspoň oněch, kterých sami pocítili. Vymohla mně tuto milost a sv. Jan mne jednoho dne takými bolestmi obmyslil, že tento den je z nej-hroznějších v mém životě. Ve chvíli, kdy jsem osvěcena byla, viděla jsem, že útrpnost svatého Jana byla více než muč-nictvím u přítomnosti Pána Ježíše a Panny Marie. Proto vznikla ve mně nová žádost, abych se zřekla všech časných statků s plným vědomím. Zlý duch odporoval, ale i lidé všichni, kterých jsem se o radu tázala. Všecky statky i všechna zloba světa by mne nezdržela, bych svého jmění chudým nedala aneb ho aspoň neopou-štěla, kdyby mi nebylo možno bývalo jiným způsobem se ho zříci. Cítila jsem, že nemohu ničeho podržeti, abych nezarmoutila těch, kteří mne osvitili. A přece byla jsem starostliva a nevěděla jsem, zda moje obět Pánu Bohu příjemnou byla, plakala jsem a prosila: »Pane, byť bych i do pekla odsouzena byla, přece chci pokání činiti a všeho se zříci a Tobě samému sloužiti.« Avšak starost neustála; byla jsem bez útěchy. Tolik jsem se změnila.« (Život blahoslavené Anděly z Foligno).

XIX. Nejsvětější Srdce kopím probodené.

Jeden z vojáků otevřel bok jeho kopím a hned vyšla krev a voda. (Jan 19., 34.).

»Pan Ježíš chtěl,« praví kterýsi svatý Otec, »aby jeho Srdce na kříži bylo otevřeno, abychom k němu přístup měli

touto viditelnou ranou, která všem hříš-níkům otevřena byla jako archa spásy.« O této ráně lásky měl rozjímati přede všemi svatý Jan s Pannou Marií. Jako věrný svědek očitý všem stoletím ona slova nesmrtelná podává, jež tak často opakujem: »Když vojáci přišli k Ježíšovi, jak uzfeli ho již mrtvého, nezlámali kosti jeho; ale jeden z vojáků otevřel bok jeho kopím a hned vyšla krev a voda. A ten, kterýž to viděl, svědectví vydal a pravé jest svědectví jeho; a on ví, že pravé věci praví, abyste i vy věřili.« (Jan 19., 33.—35.). »Podivuhodná pozor-nost,« praví sv. Augustýn, »nepraví, že voják bok Kristův probodl, takových výrazů neužívá. Ale praví, že bok jeho otevřel, jakoby nám chtěl v tomto Srdci ukázati bránu života, z níž nám z jeho krve tryaskly svátosti církve, bez nichž nám nelze života dosíci.«

A svatý Otec dodává, že tato krev vylita byla na odpuštění hříchů a že tato tajemná voda každou skvrnu smývá a hříšníky úplně očisťuje. Tato krev na Kalvarii vylitá nepřestane téci, stane se hojným zřídlem, nesmírným proudem pokoje a spásy, jenž všude donese očistění a život. Svatý Jan z tohoto zdroje první čerpal pod křížem; za ním budou čerpati duchovní dítky sv. evan-gelisty, panické duše kněží z kalicha obětí oltářní, aby všem dali pít, kteří touží po víně plodícím panny a po ta-jemné vodě odpuštění, která teče na ubohé hříšníky, kteří jako Magdalena pod křížem klečí.

Zbožné cvičení. — Svatý Jan jest u velké míře vzorem a ochráncem všech duší zasvěcených Srdci Ježíšovu. Šťastné duše, které jste poznaly svatou krásu a veliké přednosti této pobožnosti po-žehnané, které se roznécujete jejím pů-vabem úchvatným, zvolte si svatého Jana za svého zvláštního ochránce. Bude vašim vůdcem při této pobožnosti, která není ničím jiným, než nejvyšším výrazem lásky Boha k lidem a lásky lidí k Bohu.

Příklad.

Cvičba sv. Janu velmi milá.

Božský Spasitel zjevil jednou svaté Gertrudě pobožnost, která sv. Janu velmi milá jest a neobyčejnými milostmi od-měňována bývá. Když jednou sestry na

kůru zpívaly slova: »Ženo, hle syn tvůj!«, pozorovala svatá Gertruda jasný paprsek, jenž vycházel ze Srdce Ježíšova a svým leskem miláčka obléval. Když celý ráj se před ní otvíral, viděla, jak všichni svatí s uctivým obdivem na svatého Jana patřili a nejsvětější Panna libezně s ním se bavila a jemu přála tohoto vyznamenání.

I zatoužila sv. Gertruda po tom, by zvláštním způsobem uctila sv. Jana i prosila dle obyčeje svého Mistra milova-

ného: »Nejmilejší Spasiteli, co činiti, abych se Tvému miláčkovi zalíbila?« Pan Ježíš jí odpověděl: »Naučím tě tomu. Kdo se chce zalíbiti tomuto apoštolu, nechť se modlí toliko modlitbu Páně, připomínaje světci štěstí, které srdce jeho pocítilo, když jsem po prvé tuto modlitbu svým apoštolům říkal. A pak jej pros, aby ti vyžádal milosti, bys až do konce s ním byla spojena.« Chceš-li si tuto cvičbu osvojiti, bys se zalíbil svatému Janu, užij modlitby, kterou v dodatku nalezněš.

Nuž, pospěš duše . . .

Tak miloval svět Bůh, že Syna svého dal,
by každý, kdož v něj věří, odplatu svou vzal
na věčném spasení.

Kdo srdce svoje před Ním celé otvírá
a jeho lásku v sebe cele zavírá,
ten dojde spasení.

On ve způsobě chleba k Tobě zavítá
a potěší tě tak, jak růže rozvítá
a klid ti bude dán.

Nuž pospěš duše, i ty srdce znavené,
ať najdeš blaho štěstí svoje stracené,
jež dává Kristus Pán!

Tvé oko, Máti . . .

Tvé oko, Máti Boží,
jak slunka hřeje svit,
v mé duši boly tiší
a v srdci budí cit.

Tvé oko, Máti Boží,
v mou duši dává klid,
když před oltářem klekám
a jdu se pomodlit.

Tvé oko, Máti Boží,
vždy mile na mě hled,
a po smrti tam k sobě,
mne do slávy své veď!

A. M. Kadlčíková.

Obřady sv. svátostí.

Obřady při křtu sv. dají se rozdělití dle významu svého na tři: a) obřady, které na křest připravují, b) které sv. křest provázejí a c) které po něm následují. Svátost křtu sv., o níž praví katechismus náš, že jest nejprvnější — takřka brána k ostatním svátostem a spolu nejpotřebnější, neboť nelze člověku bez křtu sv. (kromě malých výjimek) spasení dojíti, je tedy i branou do ži-

vota věčného, tak důležitá tedy svátost musí zajisté i také slavným způsobem udělována býti. Proto, aby význam její i účinek jak křtěnci, tak i u stojicím názorně na oči postaven býti mohl, přidala sv. církev ony rozmanité obřady, kterými křest sv. uděluje a které pro hluboký smysl svůj jsou tak krásné a poučné.

Křtěnec není posud údem církve svaté, proto nemůže vejíti do chrámu

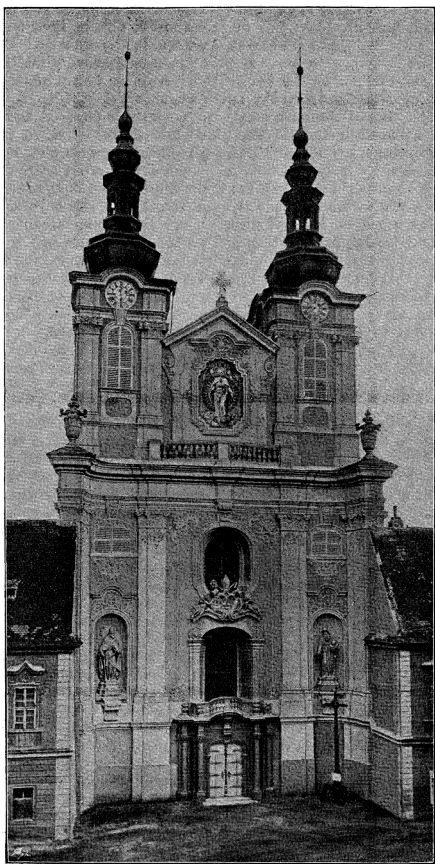
kterýž jest Božím a spolu i rodinným domem věřících, proto očekává kněze v předstíni chrámové, nebo na některém jiném místě. Za prvních dob cirkve křtili se zpravidla jen dospělí; ditky jen v nebezpečí smrti. Za dob pozdějších však i našich, církev křtí i ditky narozené z rodičů křesťanských, neboť je velice pečlivá o věčnou spásu maličkých a má také naději, že rodičové křesťanství dobře ditko toto vychovávatí budou. Avšak i dospělí křtí se dosud; zejména v Římě, slavným způsobem v sobotu bílou a vsobotu před Hodem Božím Svatodušním. Takový dospělý křtěnec musil jméno své udati, které pak zaneseno bylo v knize čekanců sv. křtu. Za dob našich přinášejí děťátko kmotrové, kteří jsou jeho mluvčími a zástupci a přihlašují je ke křtu svatému. Kněz má na sobě bílou rochetku a štolu barvy fialové, přichází, aby jménem cirkve vykonal svatý obřad. Má štolu, odznak právomoci kněžské, ale barvy fialové, barvy to kající, neboť nemluvně toto jest posud stíženo hříchem dědičným, posud nemá v sobě světla Božího, tapá v temnotách, proto ta barva temná, fialová.

První slovo knězovo jest otázka po jméně dítěte, které kmotří udávají. Jaké má býti toto jméno a proč se vůbec křtěnci dává? Církev napomíná věřící, aby ditkám dávali toliko jména svatých a světců Božích a nikoli jména světská, nebo stará pohanská. Neboť k sv. úkonu patří sv. jméno, jméno takového křesťana, který již dobojoval boj životní a to vítězně a který nyní již raduje se u trůnu Božího. Takovéto jméno dává církev novému svému členu, jakoby říkala — hle, vzor tvůj, bojuj tak, jako on a zvíťazíš jako on. Avšak v boji je třeba pomoci a posily a tu může křtěnci vyprostiti světec, který již u Boha požívá vážnosti a jehož přimluva mocná jest. Proto jest světec ten patronem, čili zvláštním ochráncem nového křesťana a neopouští ho, dokud se sám jeho nezřekne. Jakým vzorem a příkladem má býti křtěnci však jméno nesvaté, které mnohdy přináleželo člověku hříšnému, zkaženému, nevěrci, ba i nepříteli Božímu? Jaký to tedy nesmysl, ano, jaká to hříšná opovážlivost těch rodičů a kmotřů, kteří chtějí křtěnci dáti jméno nevěrecké jen

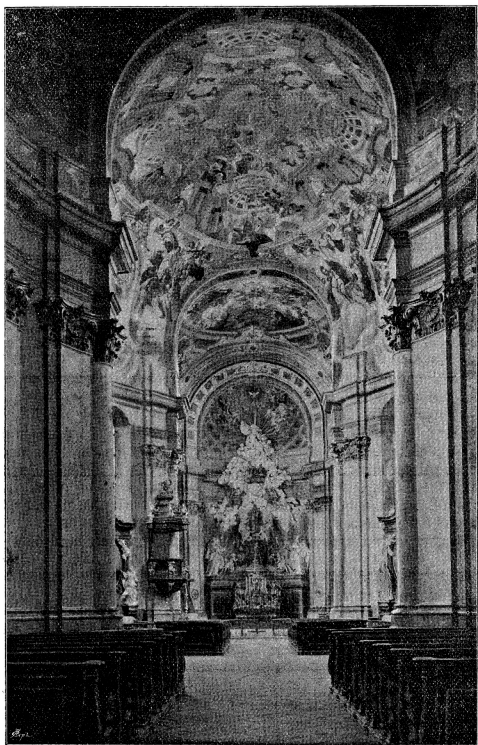
z toho důvodu, že krásněji zní před světem! Ba někdy se bohužel i stává, že se vybírá jméno pohanské, které do křesťanství nepatří, aby se ukázala nevážnost k obřadu křesťanskému; pak je to urážka Boží, je to rouhání, které nikomu štěstí a požehnání přinést nemůže.

A již se kněz křtěnce táže: »Co žádáš od cirkve Boží?« A kmotří jemu odpovídají: »Víru.« A kněz zase: »Vira co tobě dá?« — »Život věčný.« A tu již kněz chápe se slov těchto a uvádí podmínky, za kterých lze života věčného dosáhnouti a říká slova Kristova: »Chceš-li do života vejíti, ostříhej přikázání: Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, ze vši duše své a ze vši mysli své a bližního svého jako sebe samého.« Tento obřad jest velice poučný, zvláště pro kmotry, neboť z něho poznáváme, že kmotry mohou býti jen lidé — věřící a zbožní. Neboť žádá-li křtěnec víru jakožto základ a podmínku života věčného, žádá ji skrze ústa kmotřů a tu církev očekává, že kmotří se postarají, aby ditko opravdu víru mělo, ve víře dobře vychováno a utvrzeno bylo. Z toho je viděti, že člověk nevěřící, nekatolík, kmotrem býti nemůže, neboť nelze se od něho nadíti, že by tuto povinnost svou plnil. Proto si rodičové katoličtí za kmotry dítek svých vybíratí mají jen křesťany katolické, opravdově věřící a zbožné. Dále vidno z obřadu a slov knězových, že sice víra jest základem, ale že předce sama život věčný nedává, nemá-li skutků. »Chceš-li do života vejíti, ostříhej přikázání.« pravil Pán a praví církev ústy kněze křtěnci. A hned nejdůležitější dvě přikázání lásky mu oznamuje, aby tak skutky svými si nebes zasloužil, neboť — »víra bez skutků jest mrtvá.« —

Jelikož dosud jest křtěnec v porobě ďáblově, který následkem hříchu dědičného duši jeho drží — vyhání ďábla kněz zaklínáním: »Vyjdi od něho satane a dej místo Duchu Sv. Utěšiteli.« Církev dal Kristus Pán moc i nad zlými duchy, proto hned na začátku vypuzuje ďábla křesťan ze srdce křtěnce, aby bylo připraveno pro Ducha Svatého, který od nynějška jím vládnouti má. A již znamená kněz ponejprv křtěnce znamením sv. kříže na čele a prsou, aby podle

Průčelí klášterního kostela v Rajhradě.

Vnitřek klášterního kostela v Rajhradě.

slov sv. Augustýna »Kříž Kristův nesu na čele a nestydím se za něj,« víru vždy a všude vyznával a také v srdci ji nosil a dle ní žil byl. A vzkládaje naň ruku svou, bere jej pod ochranu církve a vyprošuje mu milosti Boží, které kříž znamená.

Zdali pak jsme i my po křtu sv. až dosud milovali kříž Páně, kterým jsme byli poznamenáni?

O, jak slabá byla naše statečnost u víře a dobru, jak silná však žádostivost zlého, která nás sváděla k hříchu! Rozpomeňme se často na svůj sv. křest a obnovme zase lásku ke kříži Páně!

Jelikož za dob starých čekatel křtu nebyl hned pokřtěn, nýbrž dříve po nějaký čas, asi po tři léta, učen a zkoušen. Po tom čase představili se biskupovi, obyčejně ve středu po čtvrté neděli postní a skládali zkoušku. Byli-li za dosti vyvíčené uznáni, tedy se s nimi konalo to, co i nyní následuje při křtu sv.

Podala se jim sůl posvěcená slovy: »Vezmi sůl moudrosti a buď ti smířením k životu věčnému.« Sůl značí moudrost křesťanskou dar Duchu Svátého, který nás učí, bychom moudře užívali věcí časných, tak abychom si pro duši získali věci věčných; aby hřích neopadal duši, která by potom hnila. Neboť sůl jest prostředek proti hnilobě. Na tuto sůl moudrosti pamatujeme, abychom neupadali v těžké hříchy, v nichž by duše naše zhylnula. Prosme Duchu Sv. o dar moudrosti křesťanské a potom bude život náš záslužný a také šťastný — spokojený.

Duše moudrá baží po Bohu a blaženosti věčné a proto nyní modlí se kněz, aby Bůh nasýtil křtěnce naději na život věčný. A zase jej vyjímá z područí ďábla a odevzdává vítěznému Ježíši Kristu, jenž ďábla přemohl a jež i ďábel velebiti musí. A křížem sv. znamená křtěnce zase a rukou vztaženou skýtá mu slib pomoci Boží, která jej osvítí, posvěti a hodným učiní křtu sv.

A tu již nadešel okamžik, kdy kněz štolou uvádí křtěnce do chrámu Páně, aby tam ponejprv před tváří Boží a celou církví učinil vyznání víry. Nyní se křtěnec s kmotry modlí »Věřím v Boha« a královskou modlitbu Páně »Otčenáš«. Vážme si modliteb těchto a často je

opakujeme, pamatujíce na onen slavný okamžik, kdy ponejprv za nás kmotři se je modlili a kdy jsme stáli v předšíní ráje — před křtem sv. Podle »Věřím v Boha« a »Otčenáš« poznává se křesťan, to jsou naše nejpřednější a nejkrásnější modlitby.

A již nadešly obřady, křest svatý provázející. Za dob starých čekanci ještě nebyvali hned po podání soli a uvedení do chrámu Páně a složení vyznání víry pokřtěni, musili čekati až do Bílé Soboty. Proto konal se bezprostředně křest a obřad, který až dosud se při křtu sv. zachovává.

Ještě jednou odpuzuje církev od křtěnce ďábla, který křížem Kristovým přemožen byl, trojnásobným křížem, neboť nastává svatý okamžik, kdy Duch Svatý vejíti má s milostí svou do duše křtěncovy.

A nyní připravena jest duše dítky k úkonu sv., tak jako chrám vystavený, ale neposvěcený a neotevřený. Proto, dle příkladu samého Spasitele, otevírá kněz duši křtěncovu pro Krista, neboť slinou dotýká se uší jeho řka: »Effeta« t. j. otevři se, a nosu jeho se slovy: »K vůni líbezná.« Jak posvátný to obřad, který sám Spasitel konal na hluchoněmém! A co znamená? Sv. Ambrož nám to vyládá řka: »Co jsme činili v sobotu? Tajemství otevření slavili jsme, an kněz se tvých uší a tvého nosu dotekl. Uši tvých se dotekl, aby otevřeny byly řečím a mluvám kněze, nosu však se dotekl, aby přijal líbeznou vůni nebeské nábožnosti a abys říci mohl: Očistová dobrá vůně jsme Bohu. Tak apoštol promluvil (II. Kor. 2., 15.) a aby v tobě byla plná vůně víry a pobožnosti.«

O nezapomínejme na to i my! Otevřme bránu srdce svého Králi nebeskému, skrze Jeho slovo a milost, aby tak celý život náš se Jemu líbil, jako vůně rajská.

Už se tedy nesmí vrátiti do duše křtěnce ďábel, ani jeho pýcha a skutkové jeho, proto nyní odřká se slavně: »Ďábla a vši pýchy jeho a všech skutků jeho.« A jelikož ďábel i potom bude činiti nástrahy a boj s ním bude nutný, je třeba, aby křtěnec byl k boji tomu vyzbrojen. Za dob starých se bojovníci mazali olejem, aby údové jejich byli silní a ohební. Tak i nyní maže kněz sv. olejem na prsou

a mezi lopatkama na ten úmysl, aby do srdce nevešla žádost zlá, která by ďáblu povolila a na zádech, aby křtěnec bojuje, vždy sladké jeho Kristovo nosil rád. I my nyní obrátíme se v boji proti úlavnému nepříteli spásy naší a zvolíme: »Nesvolím k hříchu a nepodám se ďáblu!«

Tmy ďábla jsou ze srdce křtěncova zaplašeny, proto blíží se světlo. Kněz bere na sebe stolu barvy bílé, ještě jednou táže se křtěnce slavně věří-li v Boha Otce všemohoucího, stvořitele nebe i země? Věřeli-li v Ježíše Krista, Syna Jeho jediného, narozeného a ukřižovaného? Věřeli-li v Ducha Sv., sv. církve obecnou, svatých obcování, hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný? A na to odpovídá křtěnec slovem »věřím«. Třikrát se ho ptá, neboť tři jsou Božské osoby. A nyní táže ho: »Chceš-li pokřtěn býti?«, neboť svobodně, bez nucení, dobrovolně má přijíti na sebe i milosti i povinnosti křesťanské viny, neboť »veselého dárce miluje Bůh.« Proto dobrovolně a vesele máme Jemu své srdce odevzdati, aby si je ve křtu sv. vzal a učinil majetkem svým. A nyní již jest vlastní obřad křtu: kněz leje ve způsobě kříže třikrát posvěcenou vodu na hlavu křtěncovu, řka při tom: »Já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svätého.« A v témž okamžiku Bůh obmývá duši dítěte od hříchu prvotního a je-li to dospělý i ode všech hříchů osobních, odpouští mu tresty časné i věčné, posvěcuje duši a činí ji pravým zase obrazem Božím, čistým, zářícím, neposkvrněným. To vše znamená obmytí vodou křestní. Tak píše sv. Pavel: »Neboť pohřbeni jsme spolu s Kristem skrze křest ve smrti, abychom jako Kristus vstal z mrtvých, tak i my v novotě života chodili.« (Řím 8., 4.).

Za dob starých se křtění do vody ponořovali na znamení, že odumírají hříchu a vstávají k novému, spravedlivému životu. V podobě kříže leje se voda na křtěnce, neboť jen skrze smrt Kristovu na kříži, působí křest na duši tak blahodárně. Leje se třikrát ve jménu nejsv. Trojice Boží, která jest dárkyní všech milostí.

Tak stala se duše křtěncova majetkem Božím, jest posvěcena, očištěna,

milostí Boží naplněna — aby, pak-li spolupůsobiti bude vůlí svou, mohla záslužně žiti na zemi a jednou také ke Kristu Spasiteli svému přijíti na nebesích.

Ač tímto obřadem křest sv. vlastně ukončen jest, přidala církev sv. ještě některé posvátné úkony na doplnění pobožnosti a na stálou paměť pokřtěnému i kmotrům. Když Spasitel náš se v Betlémě narodil, tu anděl zvěstoval tu světodějnou událost dobrým pastýřům slovy: »Zvěstuji vám radost velkou, neboť narodil se vám dnes Spasitel.« Když dítě křtem sv. obmyto bylo, stává se dítětem Božím a tu kněz také může zvolati ke kmotrům a rodičům jeho: »Zvěstuji vám milost velikou a proto vykonám na něm obřad, který vám připomene milosti jemu udělené.« I maže pokřtěného sv. křížem na hlavě a proč? Svatým křtem stalo se dítě členem veliké, svaté církve, jejíž hlavou Kristus jest. Proto toto pomazání na hlavě připomíná jemu tuto milost, aby si ji vážil a nikdy ji neztratil. Sv. papež Lev praví: »Uznej, o křesťane, hodnost svou! Pamatuj, či hlavy a či těla údem jsi.« Avšak ještě více. Za dob starého zákona poručil Bůh pomazati Davida na hlavě sv. olejem, aby se stal králem. I za dob křest. se mažou králové při korunování na hlavě, rovněž i biskupové při svěcení. Ejhle, kterak království a kněžství se vyznačuje pomazáním na hlavě. A čím jest pokřtěný? V duchovním smyslu jest králem i knězem nejvyšším. Neboť tak volá sv. apoštol Petr ke křesťanům: »Vy jste rod vyvolený, království, kněžstvo.« Sv. Augustýn praví: »Bohu sloužiti znamená královati.« — a Bohu sloužiti jest první povinností křesťana, neboť má krotiti zlé náruživosti své, přemáhati ďábla a tak opravdu králem býti nad sebou samým i pokušelem ďáblem. A jak je knězem? Kněze nejhlavnější povinností jest »obětovati.« A což křesťan nemůže uvnitř duše své obět Bohu přinášeti, dle slov sv. Petra, jenž praví: »Vzdělávejte se v kněžstvo svaté, k obětování duchovních obětí, příjemných Hospodinu skrze Ježíše Krista.« (Petr 2., 5.). Kněz tedy, když maže hlavu pokřtěného, jakoby volal k němu: »Hle, nyní jsi králem i knězem, važ si té důstojnosti a děkuj Bohu za ní!«

Ano i my dospělí pamatujme na to; službe Bohu konáním povinností, zachovávaním příkazání, přemáháním zlého. A při každé mši sv. kněz, obětujeme sami sebe Bohu s tělem i duší v obět přijemnou, obzvláště pak když spojujeme sebe s Kristem Pánem samým ve sv. přijímání. Pomazav pokřtěného na hlavě, podává kněz jemu roucho bílé. Ve starých dobách oblékali se pokřtěni na Bílou Sobotu v roucho bílé, které teprve v neděli provodní, čili bílou, odkládali. Význam roucha toho poznává snadno každý; jestli to znamená nevinnosti a úplné čistoty duše pokřtěného a nevinnost tuto má každý zachováti až do smrti. Proto praví kněz, podává roucho bílé: »Vezmi roucho bílé a dones je neposkvrněné před soudnou stolicí Pána Ježíše Krista, abys měl život věčný!« O, kéž by každý tato slova hluboko si zapсал do duše a nedopustil se hříchu těžkého, který roucho to znečišťuje. O, jak větší bychom měli naději na život věčný! Pak by toto roucho čisté proměnilo se v nebesích v roucho slavnostní, roucho slávy a nesmrtelnosti, ke které jsme křtem sv. práva nabyli! A k rouchu bělostnému přidává kněz hořící svíce se slovy: »Zachovej bez hany křest svůj!« Svíce hořící značí víru i milost Boží, kterou naplněna jest duše pokřtěného. Značí také křest moudrost, aby tak křesťan podoběn byl oněm pěti pannám moudrým v evangeliu, které s vírou přinesly i skutky dobré a tak od nebeského ženicha byly připuštěny k svatebnímu veselí. Sv. papež Lév volá proto při tom: »Rozpomeň se, že vyrván byv z moci temnosti, přenesen jsi v Boží světlo a království.« Jak krásný to tedy obřad, podávání pokřtěnému hořící svíce! Mějme na paměti, že jsme hořící svíci víry, naděje a dobrých skutků přijali; hledme ve světle jejím kráčet, aby tmy nás neobsáhly a my jednou ve světle víry a naděje křesťan-

ské klidně mohli ukončiti tento pozemský život svůj!

Tim dokončeny jsou posvátné obřady křestní a kněz, propouštěje pokřtěného, na rozloučenou praví: »Jdi v pokoji a Pán budiž s tebou!« Sv. Jan Zlatoústý krásně píše: »Slzami, pláčem oznamuje se příchod do tohoto života. Slzy tekou při narození, slzy při smrti, abys pamatoval, že tělesný život smrtí se končí. Ale při znovuzrození duchovním (křtu sv.) není slz, není smutku, ale pozdravení, jež pokojem se nazývá, neboť znovuzrození duchovní nemá končiti smrti, nýbrž ješt pokoj věčný. Kéž bychom všichni došli tohoto věčného pokoje — po tolikých bouřích, svizelích, bolestech a strastech tohoto života! A dojdeme ho, pak-li vše zachováme, co jsme při křtu sv. obdrželi, pak-li vše splníme, co jsme slibili, pak-li vytrváme až do konce. Slibili jsme neochvějnou víru, naději upřímnou a lásku vroucí, slibili jsme pro Boha a v Bohu žiti a tak vůli Boží zachovávat i zlého se odříkati; přijali jsme za to milost posvěcující očišťující, milost, napomáhající ke všemu dobrému a učinění jsme syny a dcerami Božími, kterým dal Bůh právo a naději na nebe. Proto jest křest sv. tak potřebná svátost, první a nejdůležitější, proto také církev ji oděla rouchem tak krásným, tolikými významnými obřady, jichž naučení nikdy nevymizí z mysli dobrého křesťana.

Na svůj sv. křest často pamatujme, den co den večer svědomí své zpytujeme a sebe se ptejme: jaký je rozdíl mezi mnou při křtu sv. a po křtu sv.? Mohu i dnes nositi roucho bílé, mohu se radovati z pokoje svědomí? A poznajice, kde co schází a vadí, napravme, doplňme, dalšími sv. svátostmi duši očistme, aby zase se zaleskla před Hospodinem v záři svatosti a tak neztratila příslibení života věčného!

Boh. Hendl.

Obrázky z katolických misíí.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

Sněhem a ledem k Eskymům.

Asi před pěti roky, vrátil se missionář P. Arsenius Turquetill ze své sedmi-měsíční cesty, kterou na saních vykonal do severovýchodní Kanady. Dlouhou jízdu sněhem a ledem podnikl proto, aby vyzkoumal, zda by u tamnějších osamělých Eskymů bylo možno založiti misii. Pobyt mezi nimi delší čas, naznal, že i pro ně uhodila hodina milosti Boží, a od té doby byl jeho úmysl k nim se vrátiti, nezvratný. Bohužel, bylo teprv v předšlém roce možno, úmysl ten po překonaných mnohých překážkách ve skutek uvést. Nejbližším jeho cílem bylo město Churchill v zálivu Hudsonském; tam chtěl konati přípravy, kterých bylo třeba, aby se k Eskymům mohl odstěhovati. První díl své cesty popsal P. Turquetill prostými slovy ve svém denníku. Doprovoďme statečného missionáře v duchu svém na jeho cestě!

Dne 20. dubna, když konečně nastal odměk, podal věrověstec svým spolu-bratřím na osamělé misijní stanici na Sobím jezeře pravici na rozloučenou. Venku již čekají saně, do nichž jsou zapřaženi věrní psi, a spolucestující vůdce, který se sám nabídl a dva mladí Indiáni z okolí města Churchillu. Jenom stěží jde jízda ku předu. Tající sníh věsí a lepší se na široké, sněhové boky, těžký, kožený oděv deštěm docela promokl. Toliko na zamrzlých jezerech mohou psi rychleji ku předu. Tak to jde již čtyři dny a jízda stává se pořád obtížnější. Saně zůstávají ve sněhové vodě třeti, cestující při každém kroku zapadají do bezedné cesty. K tomu druží se nebezpečností ještě horší: potrava dochází. Ve své úzkosti slibuje missionář duším v očistci mši svatou. K večeru dochází karavana opět k jezeru. Sotva se dostala na druhý břeh, vidí cestující první soby. Několik jich bylo zastřeleno a tím bylo nebezpečství hladu zažehnáno.

V nejbližších dnech přicházejí sobi v hustých zástupech se všech stran; sbírají se totiž, an zima se nyní chýlí ku konci, opět na sever. Jejich maso je

stálou potravou malé karavany. Cozbývá usuší se a uschová.

Sobi, divoké kachny a dropi jsou jediní živočiši, jež cestující potkávají; tu a tam vidí ve sněhu i stopy vlků a a medvědů. Nejhorší den od nastoupení cesty je 27. duben. Od 5 hodin z rána do 9 hodin večer musíme pomáhati psům, kteří nejsou s to, aby saně vlekli přes nesčetné kameny a pafezy a nepřehledné močály. Ani okamžik klidu a oddechu; psi zůstanou ihned státi, jakmile přestane pomáhati. Teprv při ohni a nočním ležení mohou několik různocových desátků se pomodliti. Večer je všechno na smrt unaveno. Jest již noc, když přicházíme k Ptačímu jezeru. Jak smutné to obydli mezi holými skalami! Saně jsou strašně dodělány: plachty roztrhány, tyčky přelámány nebo ohnuty. Psi jsou unaveni a hladoví a my vysileni; 30 mil jsme dnes urazili.

Za následujících dnů pokračujeme v jždě po ledě na kraji velké řeky; lidé i zvířata trpí hrozně. Avšak naděje na blízký příchod k cíli sílí a vzpružuje všechny. Tu přiznává se vůdce, že si zmýlil cestu. Aby bylo neštěstí úplné, ztratil nemotora i kompas. Kam nyní? Bylo rozhodnuto, že půjdeme dále po řece. Četné přítoky naší řeky přecházíme — skákajíc s jedné ledové kry na druhou. Casto není jízda po úzké ledové cestě na okraji řeky možná, ježto kry zastavují saním cestu. Avšak ani po zemi není jízda snadnější. Sníh zmizel a krajina je docela jiná. Pahorky kamení a písku, skály, jejichž slída ve světle slunečním se třpytí, jízdu stěžují a protahují. Vůdce tvrdí, že krajinu zase poznává, ale jeho údaje osvědčují se býti klamnými. Je 1. května, dnes měli cestující doraziti do Churchillu a zatím neví nikdo, kde vůbec jsme. Tak to jde za nevýslovných útrap dále. Konečně dorazí zbloudilá karavana k velkému jezeru. Průvodce zase přemýšlí a vzpomíná, co by to bylo za vodu. Vyslán, aby se po okolí poohlédl a možná vzpamatoval, vrací se s nepořízenou a praví: »Mé oči takového jezera nikdy neviděly; na řece,

po, které jsme měli cestovati, takového jezera vůbec není!« V této osudné nejistotě bere P. Turquetill na pomoc mapu. Zátoka, ve které leží saně, vbíhá na způsob dlouhé špiče do země a na jejím konci vypíná se značně vysoký pahorek. Odtud lze celou ledovou poušť přehlednouti. Podle mapy poznal missionář, že je to jezero, do kterého se vlévá řeka Seal. Běželo o to, naléztí mezi nesčetnými zátokami výtok řeky. Kdyby snad nebyl dlouho k nalezení, byl odhodlán, táhnouti se svými lidmi přímo k moři, jež se nalézalo směrem k východu.

Konečně byl výtok řeky nalezen a další cesta vedla po břehu za starých obtíží. Ke všemu přidružila se ještě bouře s krupobitím a sněhovou vánicí. Ale cestující toho nedbají; jejich heslem je: »Jen ku předu!«, neboť podle mapy musí karavana v několika dnech přijíti k moři, jestliže určené polohy u jezera svrchu zmíněného bylo správné! Poslyšme, jak missionář sám poslední dny jízdy popisuje:

Pátek, 12. května. Dobrá cesta po ledě až dopoledne. Najednou se řeka dělí v rozličná ramena. Všude otvírá se otevřená, zamrzlá voda. Jsouce příliš unaveni, než abychom dělali velké okliky, táhneme přímo k východu. Oheň děláme několika suchými kořeny a nocujeme vedle.

V sobotu, 13. května. Bohu díky! O 10 hodinách vidíme moře. Vůdce nám namlouvá, že to jenom přelud. Ale slabý vítr přesvědčuje mne, že tomu naopak. Na další cestě potkáváme zástup domorodců, kteří praví, že do Churchillu, půjdeme-li po břehu mořském, jest ještě asi 45 mil. Celou noc bavíme se vypravovááním o svých dobrodružstvích na cestě.

V neděli, dne 14. května. Ubozí divoši nedají mi ani chvilku pokoje. Jsou všeci šťastni, že našli bělocha, který mluví jejich jazykem. Jeden z nich dává si jméno »kazatele«. Náš kazatel přiznává se, že svěcení neděle u jeho soukmenovců má velké nedostatky. »Dnes však,« praví, »kdy tě máme mezi sebou, budeme se modlití.« A skutečně podávalo se mu několik oveček sehnati. Pívá s nimi některé písně a předcítá

jim něco z bible. Ale kázati se dnes neodvažuje; za to mne zve, abych v jeho kostele »úřadoval« t. j. služby Boží konal. Musil jsem ovšem odmítnouti, neboť nebylo tu žádného bohoslužebného náčiní. Mnozí z těchto ubohých lidí, ač jsou křesťany, mluví jako praví pohané a bezpochyby také tak žijí. Vánoce jmenují se u nich slavností taneční, velikonoce nejsou vůbec známy. Ubohý lid, nikdo nezná jeho řeči; není divu, že je tak nevědomý. Nejsmutnější je, že se ještě přidružuje kouzelnictví a jiných pohanských obyčejů. Podle všeho, bude to trvati ještě velmi dlouho, až tito domorodci k úplnému poznání pravdy přijdou a křesťanství v jejich srdcích hlubší zapustí kořeny. (O. p.)

Smrt apoštola malomocných.

Ze souostrovní Havajského přichází smutná zpráva, že nástupce P. Damiana, »bratr« Button, rovněž jako jeho předchůdce, na malomocenství zemřel. Tím končí hrdinný život, který nejskvělejším způsobem opět o síle křesťanské lásky podává důkaz.

Ira Barnes Button, tak zní rodné jméno zvčcněného, pocházel z velevázené protestantské rodiny Spojených států a měl výtečné vychování. Americké občanské války účastnil se jako voják s takovou udatností, že konečně jako setník z vojska vystoupil. V následujících letech byl ve službách jedné železniční společnosti. Na konci roků osmdesátých stal se katolíkem, vzdal se svého výnosného postavení a uchýlil se nejprve do dominikánského, později do trappistického kláštera. Tam v osamělé celi slyšel bývalý setník hlas Boží. Byla to — jak se zřídka stává — kniha, která mu cestu ku spáse ukázala: »Život P. Damiana.« Ani okamžik se nerozpokoval; malomocenství se všemi svými hrůzami nedovedlo jej od pojatého úmyslu odvrátiti. Studoval lékařství, opustil vlast a odebral se na osamělý ostrov v Tichém oceánu, kde ho P. Damian, sám již kořist hrozných nemocí, v jeho úřad uvéstí mohl.

Téměř 25 let zůstal bratr Dutton mezi malomocnými. Spolu s bratry řádu Pikpusova a sestrami Františkánkami

ošetřoval bývalý důstojník s rekovnou trpělivostí ubohé nemocné. Žádná práce nebyla mu nízkou. »Každé ráno«, tak líčí jistý methodistický kazatel jeho působnost, »obléká bratr Button modrou kazajku a jde, jak říká, do své »dílny«. Dílna je dřevěné stavení, kde stojí řada lavic a kde větší počet hliněných mis s teplou vodou je připraveno. Ze všech stran přibíhávají se nyní vychrtlé postavy nemocných a sedají na lavice. Bratr Button vymývá pln soustrasti jejich rány, obvazuje čerstvými obvazy, přikládá náplastě, pro každého nemocného má přívětivé slovo, rozdává jim květiny, slabým vymáhá pohodlnější sedadla, aby si mohli odpočinouti, zkrátka, činí vše, aby nešťastníkům jejich strašný osud pokud možno ulehčil«.

S obzvláštní láskou ujímal se milosrdný hrdina nešťastných dětí, které byvše hroznou nemocí postiženy z domu otcovského byly vypuzeny a nyní na osamělém ostrově bolesti a touhou po domově se trápily. Hluboce dojímal, čteme-li, kterák bývalý setník po dětinskou se s nimi baví a veselé hry

vymýšlí, aby ubohé, zohavené bytosti obveselil a potěšil.

Téměř 25 let vydržel bratr Button uprostřed nezměrné bídy na ostrově Molokai. Mohl mu Bůh dáti krásnější odměnu než-li byl osud jeho velkého vzoru P. Damiána? Osudu toho se mu dostalo. Umřel toutéž smrtí, stal se mučedníkem strašného malomocenství. S úžasem pozoroval moderní svět obětavý život P. Damiána a vzdal mu nejvyšší chválu, přítel i nepřítel. Neměl by rovněž tak býti ctěn i jeho nástupce, jenž totéž chtěl a trpěl? Právem napsal jistý časopis v posmrtné vzpomínce o bratru Duttonovi: »Cokoliv se o zbožném belgickém knězi (P. Damiánovi) píše, může se právem říci o bratru Buttonovi, jenž ze vznešeného rodu pocházejí a všestranně jsa vzdělán, všem světským vyhlídkám do budoucna dal výhost a v díle P. Damiánově pokračoval.«

Oba mužové, kněz i pokorný řeholní bratr, jsou nádhernými květy na stromě křesťanské lásky k bližnímu, nikdy nehynoucími.

Útěcha modlitby.

Co mi vyrostlo v duši mladé,
to jak zlata sobě chráním,
neřestí a všemu zlému,
do srdce vždy vejít bráním.

Když v svou náruč chci mne strhnout
proudy krutých světa větrů,
tám mé oko v zanicení,
hledí k Pánu Všemohúru.

K Němu, jenž tam nad hvězdami,
sídlo svoje v ráji tají,
tám mé srdce i mé touby,
v modlitbě vždy zalétají.

Tam má duše navěna,
v každém čase zalétává.
a v modlitbě srdci mdlému
útěchy zas nové brává.

Věčnost.

Ty věčný Bože, Stvořiteli světa,
jenž řídíš vše, co zříme na zemi,
zde lásky Tvoji krásné kvítka vzkvétá,
já chválu volám Tobě se všemi.

Ty nekonečný, nevyzpytatelný,
o němž nikdo nemá ponětí,
zde v světě zpívá se Ti hymnus plesný
a každý tón k Tvé chvále zasvětí.

Kdy's počal, nikdo nevěděl a neví,
zda skončí věčnost, to Ty jenom víš,
nech bádání si lidstvo neuleví,
neb vědětí chci, kdy skončí Tvoje říši.

A proto, duše má se v každé době
chce zbavit hříchu, by došla v rajský luh,
a s vroucí láskou mohla sloužit Tobě
a volat hlasem silným jméno Bůh!

A. M. Kadlěčková.

Různé zprávy.

Kláster benediktinů v Rajhradě.

Nyní máme na Moravě jediný benediktinský klášter v Rajhradě, poblíž Brna. Byl založen knížetem českým Břetislavem roku 1045. Kostel klášterní řadíme mezi nejkrásnější a největší z celé Moravy. Je slohu baročního a byl vystavěn v letech 1722 až 1739. Je jednolodní, rozměry má 70.5 m délky, 32 m výšky a 16 m šířky. Vnitřek je vyzdoben freskovými malbami na klenbě; kromě nádherného, z různobarevného mramoru sestávajícího hlavního oltáře pozorujeme ještě devět pobočných oltářů. Průčelí kostela má dvě úhledné věže; roku 1895 bylo okrášleno mosaikovým obrazem Panny Marie. Z přechýtných památností uvádíme prozatím jenom obrazárnu, v níž jest více obrazův od světových umělců, jako od Rubensa, Brenghela, Škreta a jiných.

Čestné svědectví pro milosrdné sestry. Nevěrecký lékař v Mantuy prohlásil, byv otázán, co soudí o vyhnání milosrdných sester z nemocnic ve Francii: „Mé, klášterům naprosto nepřátelské stanovisko je dostatečně známo, ale vzdor tomu jsem nucen dáti pravdě svědectví, že plně uznávám zásluby jeptišek, jako ošetřovatelek u nemocných a jako pomocnic při operacích. Jsou ochotny k obětem a bohaty na laskavost, jsou nadšeny pro své povolání, jsou přesny na minutu, věrny, svědomity — jedním slovem jsou vzory pro všechny ošetřovatelky.“

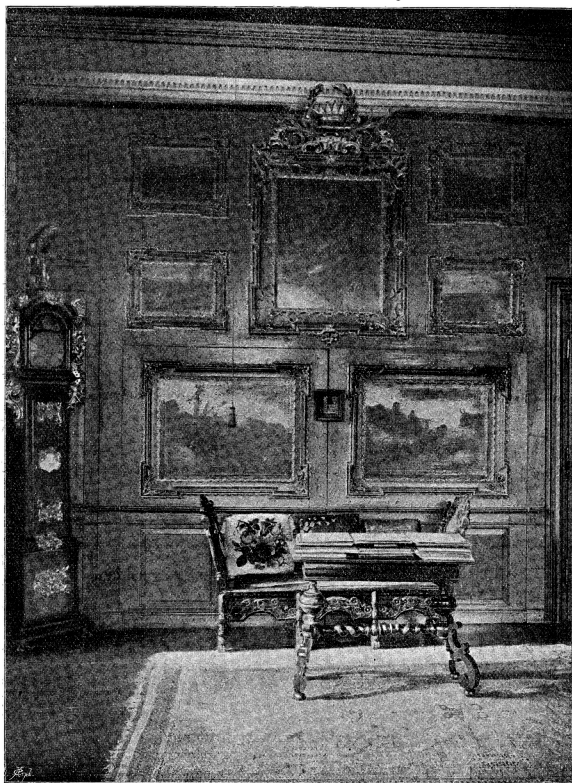
Létadlem k umírajícímu. V létě roku 1912 bylo poprvé použito létadla k zaopatrění nemocného. Listy denní přinesly o tom následující zprávu: „Ve vypráhých, neúrodných krajinách Chebky, chmurné pustiny saharské, leží ve stanu, naspěch zřízeném velitel Largeot na smrt zraněný koulí z pušky, která mu projela hrudi při vražedném biji, v němž oddíl pěti set jezdců a střelců, kterémuž velel, předešlým u Laghouatu na útěk zahnal dva tisíce Tuaregů, kmene to arabského. Na svůj výslovný rozkaz dozvěděl se hrdinský důstojník od plukovního lékaře, že bude ještě žít tři až čtyři hodiny. Rty umírajícího šeptaly: „Umřítí nemá pro mne vel-

kého významu, ale umřítí bez kněze, bez náboženské útěchy, ach, jak je to smutné!“ Poblízkou stál s ostatními důstojníky poručík Bregard. Jsa výborným vzduchoplavcem, doprovázel tento vojenský oddíl se svým jednoplošníkem, aby konal vyzvědačské služby. Uslyšev přání umírajícího, zvolal: „Veliteli, vyhlédám vám kněze!“ Bežel ke svému stroji, v několika minutách uvedl motor do pohybu a letěl jako obrovský bílý pták směrem k severu. Po dvou hodinách, uraziv dvě sté kilometrů, doletěl neďavný pilot k osadě Laghouatu. Seskočiv, utíkal do nemocnice a několika slovy oznamuje P. Andralovi, kterého potkal právě ve dveřích, účel svého příchodu. P. Andral v milé prostotě odvětil: „Milerád vám vyhovím, jenom račte minutku posečkat, až si obleknu rochetu a vezmu Nejsvětější i svaté oleje.“ Za několik minut seděl vedle poručíka v létadle. V krvavě rudém purpuru zapadajícího slunce na poušti, blíž se jednoplošník šíleně rychlým letem k táboru. Modle se, tiskne kněz k prsoum nádobku se svatou hostií. V dáli bělá se již řada stanů — je to polní ležení. Klidně snáší se létadlo k zemi. Hluboce dojat, žebná kněz klekající vojáky, jichž řadou kráčí a vedou ho do stanu velitelova. Ještě žije, jakoby ho sílila nadpřirozená naděje. „Můj Bože, jak Ti děkuji!“, zvolal umírající, když ho byl kněz vyzpovídal a kladl na jeho jazyk Tělo Páně, jež poprvé od devatenácti set let, kdy ustanovena velebná Svátost oltární, byla přinesena k umírajícímu létadlem. Velitel brzy na to s blaženým úsměvem na rtech vypustil spokojené duši. —

Výchova ve Francii. Přátelé nynějších škol ve Francii upřímně uznávají, že posuzující nepředpojatě, nynější veřejnou výchovu, jsou nuceni prohlásiti, že mládež nemá pražádného smyslu pro mravnost a že se všude roztahuje u ní jakýsi duch, který musí u každého přítele vlasti vzbuditi největší obavu o budoucnost. Jako příčinu tohoto naproستého nezdaru, nechtějí tito pánové, kteří jsou původci tohoto nového směru, uznati nedostatek náboženské vý-

chovy, ale též nepřipisují své práci tento nezdar, ale praví, že hlavně jsou dvě hrozné příčiny, totiž špatná četba a kine-
matografy. Pro koho pracujeme, táží se

divných vychovatelů, což jsou špatné listy, které bývají ozdobeny barevnými obrázky. Mají naše obrovské práce a tak velké oběti státu rozmnožovati zákazníky těchto

Obrazárna v rajhradském klášteře.

s rostoucím nepokojem. Praví: „Sotva naučíme tyto děti prvním mravním poznatkům, padnou do rukou nových a po-

špatných novin?“ Ale potřebí povšimnouti si ještě něčeho. Mnohé skutky mladých zločinců dokazují, že nemají pražádného

smyslu pro mravnost, že vůbec ani necítí po lidsku. Na příklad, co říci o dvou chlapcích, kteří nedávno polili psa petrolejem a zapálili, při čemž se chytlo a shořelo děvčátko, které šlo náhodou okolo? Jiný hoch v nepřítomnosti rodičů, polil celý byt i prádlo ve skříních petrolejem a když byl u policie tázán, proč to učinil, odpověděl, že má plnou hlavu myšlenek z četby loupežnických povídek. I když se připisuje hlavní příčina špatné čestě, přece nutno přiznati, že nemůže působiti tolik zhoubné na normálního člověka. A skutečně bylo dokázáno, že všichni mladí zločinci, bez výjimky, byli dětmi alkoholikův.

Statečná dívka. V severních Čechách měla se vdávat dcera bohatého továrníka za obchodníka. Den před svatbou přišel ženich k otci nevěsty a pravil, nedá-li své dceři jednou tak velké věno, jaké slíbil, že si ji nemůže vzíti. Továrník zavolal dceru, přednesl jí žádost ženichovu a dodal: „Rozhodni sama, dám li tobě, co si přeje ženich, okradnu o to tvé dva sourozence; učiň, co uznáš za dobré!“ Dcera prosila, aby vyplnil žádost ženichovu. Druhého dne stáli snoubenci u oltáře a kněz předložil předepsané liturgické otázky napřed ženichovi, který odpovídal na ně hlasitým: „Ano!“ Pak se obrátil k nevěstě a dával jí tytéž otázky; nevěsta však na první odpověděla: „Ne!“ Kněz mysle, že nedobře slyší, opakoval otázku, ale odpověď opět zněla: „Ne!“ Ovšem, bylo po oddavkách a ženich všecek uražen hned z kostela se vzdálil a nešel více do domu nevěsty. Otec odvedl si pod paží dceru domů a ptal se jí, proč tak jednala, proč již včera neřekla, že si ženicha nevezme? Tu pravila: „Kdybych byla řekla včera, že ho nechci, že si nebere mne, ale naše peníze, byl by rozhlásil, že mne nechá seděti. Ale když jsem dnes u oltáře řekla, že si ho nechci vzít, nechala jsem ho já státí, nyní on má z toho hanbu a nikoliv já. Kdo se o této naší příhodě dozví, bude věděti, že nechťel ženich mne, ale mé peníze.“

Neohrožené! V Broklyně v severoamerických Spojených Státech dalo 400 dívek následování hodný příklad neohroženého jednání. Dělníci v továrně dovozovali si všelicos, čímž byly tyto dívky do hloubi duše uraženy, co nemohly srovnati se svým svědomím. Nechtěly toho dělat snášeti a

ohlásily správě továrny, že budou všechny tak dlouho stávkovati, až se jim dostane záruky, že budou se k nim chovati všichni dělníci slušně. Dosáhly, co chtěly. Nebylo by také u nás potřeba, aby naše dělnice následovaly tohoto příkladu svých amerických kolegyní?

Obětavost milosrd. sester. V Avignonu vypukl v loňském červenci v nemocnici tyfus. Nemocnice byla přeplněna těžce nemocnými. Předě třemi lety vyhnala nevěrecká správa městská odtud milosrdné sestry a zavedla tam světské ošetřovatelky. Ač ustavičně se jim přidávalo na plat, přece nyní vypověděly službu a odešly skoro všechny z nemocnice. Nemaje žádných ošetřovatelů, telegrafoval naprosto radikální starosta města na vrchní představenou Milosrdných sester do Paříže, aby mu co nejrychleji poslala několik ošetřovatelek. Představená, neptajíc se na další vysvětlení ani na odměnu, kterou sestry obdrží, odešla v několika málo hodinách šest sester, které ještě na štěstí dostihly rychlík a jedouce celou noc, přijely časně ráno do Avignonu. Šly rovnou cestou do kostela na mši svatou a odtud do nemocnice. Ani si neodpočinuvše, začaly svou službu. Taková hrdinská, anž rekovaná obětavost musí i protivníka donutiti k obdivu!

Krematoria v Německu. V Německu je nyní 27 krematorií. V prvním pololetí, tedy od 1. ledna do konce června 1912 bylo v nich spaleno 4159 mrtvol, oproti loňské téže době o 808 více, o 61 a půl procenta stoupl tedy počet těch, kteří se dali po smrti spáliti.

Dojenný příklad. Úplně chudý katolík Čiňan, přicházel častěji v neděli po mši svaté k missionáři, přinesl několik penízků a prosil, aby za ně sloužil mše svaté za duše v očisti. Jednoho dne navštívil missionář tohoto muže a tu teprve přesvědčil se na vlastní oči o jeho obrovské chudobě; střechu své chaty měl hodné dřavou. „Proč si neuděláš nové střechy, vždyť ti do ní prší,“ ptá se kněz. „Nemám peněz,“ odpovídá Čiňan. „Když nemáš peněz, proč tedy dáváš tak často na mše svaté? Měl bys starati se nejprve o sebe, Pán Bůh nežádá od tebe tak velikých obětí.“ „Otče,“ odpovídá horlivý muž, „když prší a já zmoknu ve své chalupě, vše lehce snesu, pomyslím-li na muku, která snáší ubohé duše v očisti. Prote-

je mou svatou povinností, starati se nejprve o ně.“ — Jak nás zahanbuje a jak by nás měl povzbudit tento příklad chudého Číňana! Častěji měli by si vlažní našinci povšimnouti horlivých katolíků v misiích a věnovati jim více pozornosti a též dle možnosti přispívati penězi, aby se rozšiřovalo po všem světě jméno Ježíšovo.

Zednáři. V Německu bylo počátkem roku 1912 415 lóží zednářských a 58.667 členů, z nichž bylo během onoho roku přijato 3636. 1523 členů zemřelo, 946 vystoupilo a 20 bylo vyloučeno. Na celém světě bylo tehdy 23.304 lóže a přes dva miliony členů. Evropa měla 6474 lóže se 383.319 členy, Amerika 15.840 lóží a 1.594.492 členů, Afrika 28 lóží se 750 členy, Austrálie měla 862 lóže a 50.180 členů. V Rakousku jsou zakázáni zednáři, ale za to daří se jim výborně v Uhrách, neboť je tam 77 lóží a 6.112 členů. V Německu přijímají za členy jenom křesťany, v Anglii jenom, kdo věří v Boha, v Americe okazale účtívají „Bratří Zednáři“, Pismo svaté.

Ubývá porodů v Německu. Roku 1876 připadly v Německu na tisíc obyvatel průměrně 42 porodů, roku 1881 40, roku 1891 38, roku 1901 36, roku 1907 33, roku 1908 31,5, roku 1909 31 a roku 1910 30. Příčin je mnoho; nejhlavnější spočívá v tom, že ubývá víry v Boha.

Rozvody. V Prusku bylo roku 1900 6495 manželských rozvodů, roku 1910 bylo jich již 13.885 a roku 1911 stoupl tento počet na 14.600. V celém Německu připadlo roku 1910 na 100.000 obyvatel 23 manželských rozvodů, kdežto v letech 1905 až 1909 bývalo jich pod 20. Nejvíce rozvodů je ve Švýcarsku, kde připadly na 100.000 obyvatel 43 rozvody, ve Francii jich připadlo 33, v Dánsku 27, v Anglii 17, v Norsku 15, v Holandsku a Belgii po 14, v Bavorsku 13, ve Švédsku 10, v Rakousku 8 a ve Finsku 6. Ale nejvíce rozvodů bylo v severoamerických Spojených Státech, neboť bylo jich tam roku 1911 sedmkrát více než v celé Evropě, totiž 100.000, což jest od roku 1870 o 300 procent více.

Příjmy papežovy. Berlínský katolický deník „Germania“ přinesl od svého římského zpravodaje A. K. Hanerslebena úplně věrohodnou, ze spolehlivých pramenů čerpanou zprávu o příjmech svatého Otce Pia X.

Papež má ročních příjmů pro svou osobu 400.000 marek. Z toho platí své osobní potřeby, které jsou velmi malé a nadmíru skrovné, pak z toho platí almužny, podpory, dary mocnářům, vznešeným osobnostem a podobně. Povázíme-li, že má král pruský ročně od státu příjem 17 $\frac{3}{4}$ milionu marek, nutno vydati svědeckví pravdě, že jsou příjmy sv. Otce, srovnány s příjmy všech mocnářů, velmi skrovné. Každý v Římě sídlící kardinál obdrží ročně od papeže 16.000 marek, všem kardinálům dává tedy 560.000 m. Aby vyšel kardinál s tímto nepatrným ročním příjmem, musí dobře počítati, neboť proseb o podporu bývá neustále celá spousta. Chudým italským biskupům, kněžím a kostelům dává ročně papež na podporách 368.000 m. Udržování budov vatikánských, museí, basiliky, zahrady a pod. vyžaduje ročně 1.440.000 m. Státní papežský sekretář, zástupcové sv. Otce stojí ročně 800.000 m. Uvázíme-li, že má pruský ministr ročně na 50.000 m. příjmů, k čemuž nutno přičítati vydání na četné sekční šéfy, kancelářské řiditele, rady, sekretáře atd., třeba vyznati, že jest správa papežská velmi laciná. Výslužného vyplácí se starým vatikánským úředníkům ročně 1.200.000 m. Na školy katolické v Itálii, z nichž je odstraněno náboženství, na podporu misí a misijních ústavů dává papež ročně 920.000 marek. Když se všecko dohromady spočítá, potřebuje papež ročně 5.700.000 m. Sotva polovici má papež zajištěnu jako úroky z rent a z půjček, jemu poskytnutých. Vše ostatní musí se braditi milodary katolíků, kterým říkáme „svatopeterský halíf“. Dříve býval z Francie slušný příspěvek, což nyní následkem tamějších proticírkevních zákonů přestalo. Proto zavedl nynější papež mnoho úspor při směsí dvore, většina jeho dvoreníků koná službu čestně, beze všeho platu, hlavně italsí šlechtici, plat těch, kteří dostávají peníze byl značně zmenšen. Dvůr papežský podává obraz největší jednoduchosti, spřívosti a skromnosti.

Podpora misii. 260 milionů katolíků sebere ročně na misie okrouhle dvacet milionů marek (marka je 1 K 20 h), kdežto 160 milionů protestantů seberou ročně 80 milionů marek; na každého katolíka případně průměrně roční příspěvek osmi peníků, u protestantů však 50 peníků. Odkud tento rozdíl pro nás katolíky jest velmi nečestný? Protestanti jsou lépe

organizování; protože mají jejich missonáři více peněz než naši, zařizují mnoho škol a dávají svým souvěrcům veliké podpory. U nás katolíků působí v misiích asi 44 tisíc osob, totiž kněží, bratři laiků a sester. Protestanté mají v misiích 45 622 pracovníků, kteří působí na 3790 místech, kdežto naši missonáři mají 30.414 stanic. My máme škol 17.834 se 790.880 žáky a protestanté čítají 18.921 škol s 867.400 žáky. —

Kláštery ruské. V celém Rusku bylo koncem roku 1912 889 pravoslavných klášterů, v nichž žilo 81.007 mnichů obou pohlaví. Katolických klášterů je tam velmi poskrovnu, mají ruce úplně svázané a nemohou nijak čileji působiti. Vláda klade jim v cestu všemožné překážky a často zlomyslně stězuje jim jejich postavení.

Jeptišky — hrdinky. V Americe, ve státu Texas hořelo v noci na 30. října v sirotčinci svatého Jana, v němž měly sestry na ošetřování osmdesát sirotek ve věku od 2 až do 12 let. Dítky byly od sester vyneseny, ale když je počítaly, plny brožného úžasu pozorovaly, že chybějí dvě děti. Ne jedna, ale více sester vrhlo se neohrožené do hořící budovy, která vystavěna ze dřeva, byla nyní pravou ohnivou pecí. Představená, zaslechnuvši pláč dítěte z budovy plné kouře, vrhla se také dovnitř, ač se plameny tu a tam již prodíraly na venek. Za chvílenku bylo viděti z venku, kterak stojí statečná tato žena u okna a drží v náručí dítě, ale v nejbližším okamžiku se sřítla i s dítětem do prohlubně, naplněné ohněm, neboť ohořelá podlahla se pod ubohými prolomila. Když byl oheň uhašen, nalezeny byly obě mrtvolky zuhelnatělé a zdálo se, jakoby dospělá mrtvola tiskla vroucně k prsoum ubohého sirotečka. Zahynulo šest statečných řeholic k vůli pohřešovaným sirotkům. Při pohřbu těchto hrdinek bylo celé město, všichni hleděli nějakým způsobem dáti na jevo svou soustrast. Zde nutno se zmíniti, že těší se „všechny řeholnice v Americe veliké úctě, tam se nikdy nepřihodí uličnictví, že by je někdo insultoval. Neboť všeobecně obdivuje se oběť, kterou přinášejí tyto ženy trpčím lidstvu, často pozdravují je na ulici lidé, jim úplně neznámí. Vstoupili v Novém Yorku řeholní sestra do přeplněné káry (elektrického vozu), vždy se najde pro ni sedadlo, ano, vstane

obvyčejně více mužů, mladíků i žen, kteří nabízejí své sedadlo sestře.

Názory o výchově. V Curychu byl mezinárodní kongres pro mravní výchovu dětí. Je velmi zajímavo čísti, jaké názory přednášeli jednotliví řečníci o této tolik důležité věci, své názory a co vůbec soudili o výchově. Paní Kergomardová z Paříže hájila státní školy francouzské, které prý za čtyřicet let svého trvání nedokázaly sice nic obzvláštního, ale přece se dosti dobře osvědčily. Paní Stoličková z Vídně poukázala, že při mravní výchově nutno počítati nejenom s rozumem dítěte, ale i s jeho vůlí. Pan Kuth z Bruselu odpověděl, že jenom křesťanská morálka učí přemáhati sebe sama. Pan Buisson z Paříže myslí, že škola státní má mnohem menší výsledek než škola náboženská. Pan Leclerc z Bernu prohlásil se za věřícího muže, ale žádal, aby některým částem mravovědy se vyučovalo beze všeho vlivu náboženského. Jemu odpověděl pařížský kanovník Demonten, že pro sebelásku, každému vrozenou, nutno odvolávati se na Boha. Professor Neumann z Nového Yorku myslí, že mravní výchova je nejlepší příprava pro náboženský život. Pan Tomeydu z Japonska sdělil, že v Japonsku panuje mnoho římsko-katolických názorů o výchově. Pan Deckers z Berlína žádal, aby nevtíral se učitel se svou vírou druhým. Hrabě Mörner ze Švedska pravil: „Základem každé výchovy musí býti vychovatel, který sebe vychoval v pokorě.“ Kanovník Langendorf z Lyonu sdělil, že výchova bez-náboženská ve Francii i v Japonsku se nezdařila. Pan Sawathikary z Kalkuty žádá za základ všech náboženství právo, lásku a jednotu. Starejme se proto především o jednotu, ostatní se podá. Pan Kartsoff z Petrohradu se přimlouvá, aby se vysvětloval a vštěpoval dětem pojem o Bohu, aby jim byl k radosti a pronikl celé jejich nitro, jinak vychovává se mládež pro samovraždu. Dr. Klass z Belgie dokazoval, že 200 milionů katolíků je důkazem, že jest nemožna mravnost bez Boha, pouhá humanita nepodává žádné záruky pro mravní život. Pan Coll z Londýna myslí, že mravnost sama je náboženství. Socialista Domala z Holandska praví, že nevěrci, materialisté a anarchisté nemohou souh as se stanoviskem věřícího lidu. Paní Humánová z Paříže udává jako základ vši vý-

chovy zachovávaní desatero Božích příkázání. Pan Zavelhoff z Dordrechtu míní, že místo planého mluvení a hašteření, měli by se všichni přičiníti, aby stav dělnictva byl zlepšen, čímž také nastanou lepší životní podmínky pro děti, z čehož bude mít prospěch mravní výchova mládeže. Pan Scheele ze Štokholmu neslibuje si nic z pouhého učení mravnosti, lépe méně o mravnosti dětem mluvíti, ale navykati je na dobré a ušlechtilé chování a zvyky. Předseda Boutroux ukončil toto zajímavé jednání a potvrdil, že jsou přítomni sice sjednoceni v jednom spolku, ale o jednotě v myšlení nemůže býti mluveno, od té jsou velmi vzdáleni.

Strach před Jesuity. V Německu učila ve škole v Gandersdorfu nadučitelka docela vážně o Jesuitech: Jesuité jsou velmi zlí lidé, dnes jsou největší přátele a zítra namíchají jed do vína, když poručí představený. Na rozkaz jeho musili by zabít i své vlastní rodiče. Též jest jim dovolena křivá přísaha, neboť účel posvěcuje u nich prostředky. Dříve bývali zpovědníky u panovníků a takovým způsobem se dozvěděli o plánech důležitých, jež oznamovali papeži, čemuž pak hleděl papež zameziti, brože církevními tresty... A co nejsmutnější, že jsou jinověrci, kteří těmto tolik nesmyslným pohádkám věří! Báh to naprav!

Bída o služebné. Na celém světě se nařiká, že ubývá služebných. Před 40 lety bylo ve Francii 1,311.000 ženských služebných a 892.000 mužských. Před desíti lety bylo tamtéž služů 160.000 a služek 703.000. Je přirozeno, že při tomto nedostatku a při stálém hledání služebných, dívky, které nešly do továrny, do obchodu a nenašly se psáti na stroji, činí velké a často nesplnitelné požadavky. V Anglii organizovaly se všechny služby a paničky musejí učiniti, co jim sdružení služek předpíše. Mají tam kromě nedělního odpoledne i večera ještě dva půldny v týdně, tedy v celku tři půldny týdně prázdné. V neděli musí si paní, chce-li mít hosty, sama vařiti i posluhovat. V Kanadě v Americe jde služka v neděli hned ráno z domu a netkne se po celou neděli ničeho. V Americe žádají služby dvakrát za týden odpoledne prázdné a kromě toho dvakrát večer od osmi až do půl noci volný východ. Nedávno žádaly a prosadily americké služby, že kromě toho mohou v pondělí ráno ode-

jíti a zůstatí venku až do poledne. Americké rodiny nemají tedy od soboty v poledne do pondělka do dvanácti v poledne doma žádného služebného ducha, neboť v sobotu odpoledne mají tam služební prázdné, rovněž též celou neděli a nyní dostali ještě pondělí ráno. Proto starají se Američané, jak by mohli býti živi bez služebných. V Bostonu jsou společnosti, které dodají do domů horkou, uvařenou kávu. Jiná společnost sebere šaty a obuv k očištění a za hodinu ho zase dodá vykartáčovaný, vyžehlený a vyčištěný. S kázní mizí i bázeň Boží! —

Pověra. Kdo jede automobilem a chce býti ujistěn, že se mu nic nestane, musí míti sebou kousek třísky se stromu, do něhož narazil automobil, rozbil se a lidé v něm jedoucí se zabili. Též se k témuž účelu doporučuje kamínek, vyseknutý z velkého kamene, při němž se stalo neštěstí. Do létacích strojů berou s sebou pestře oděnou pannu, jaké užívají malá děvčátka ke hraní anebo čtyřlístý jetel, což dopomůže, že létadlo bez úrazu doletí k zemi. Ve Francii berou sebou do létadla sele anebo kočku, kterážto zvířátka prý přinesou štěstí. A pak se směje divochům, kteří se ověšují všelijakými amulety.

Dobry příklad. V loňském listopadu, kdy hly u nás tak pohnuté doby, kdy i nejvyšší naše kruhy měly mnoho starostí s udržením míru, jel náš následník trůnu do Berlína na poradu k císaři Vilémovi. Zpět jel v neděli a dojel do Prahy ráno o šesti hodinách. Do kostela sv. Jindřicha bylo oznámeno, zda je v tu chvíli nějaká mše sv. Byla ovšem pro arcivévodu sloužena. Byl jí se svým průvodem přítomen a o sedmi jel zase dále do Vídně.

Volnomyšlenkáři. V Mnichově byl o loňských prázdninách sjezd volnomyšlenkářů. V katolickém spolkovém domě bydla tam klášterní sestra z Mallersdorfu, byla nemocna a chodila k lékařům. Šla okolo domu, v němž měli volnomyšlenkáři své schůze, právě v tom okamžiku, když byla ukončena některá přednáška. Nic netušíc, šla několik kroků za skupinou asi 15 pánů. Najednou se jeden z nich ohlédně a uviděv sestru, čekal, až půjde okolo něho. Sestra, vidouc jeho zutivý zrak, ulekla se a chtěla jíti na druhou stranu. Ale mladík zastavil jí cestu, šel k ní, strhl jí kříž, který měla na šňůře okolo krku, strhl jí též růženec

a vzal do ruky deštník, hrozivě ho vyzdvihl a křičel: „Klidte se odtud, nebo vám dám něco na památku!“ Učí něčemu podobnému mravouka volnomyšlenkářů? Či byl mladík tolik nadchut řeči, které slyšel při sjezdu stoupenců tohoto podvratného směru?

Svoboda v Portugalsku. Vláda portugalská oznámila, že zakazuje všechna shromáždění třetího řádu; do 14 dnů musí se všechny tyto spolky rozejít. V celé zemi jest tedy zakázáno býti členem třetího řádu.

* * *

Z a s l á n o.

Revue „Archa“, kterou měsíčně vydává v Prostějově K. Dostál Lutinov

(ročně 6 K) vydala právě zajímavé čís. 2. Zvláště upozorňujeme na vzpomínky na Jar. Vrchlického a na básně K. D. Lutinova „Osudy“. Obsah čísla 2.: Cizinci. — Dr. J. Hejčl: Jakobova závěť. — Za Jar. Vrchlickým. — Prof. V. Horák: Štěpný rým v českých písních novodobých. — Okna: Divadelní a koncertní ruch v Praze, Marie Herbertová, Národní divadlo, Proti hudbě Dvořákové, F. Eichrt, Rodin, Prof. Bernardi, Dido, Vlnobití, „Herbenovština“, O středověkých mysticích, Professor Jan Kastner †, „Zase jeden!“, Eva, Nobelovy ceny, O Vil. Mrštíkovi, Starosta města Bělehradu, Opravy histor. údajů v breviři, Jan Vyhřídál. — Dr. J. Kratochvíl: Úvod do přírodověd metafysiky. — Osudy: Sedm hroznů, Pelikán a Beppo, Básník. — Illustrace.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Nový Bydžov. Nemajíc odvahy podrobiti se v nemoci své operaci, obrátila jsem se se vši důvěrou k Nejsv. Srdci Páně a dožadovala se přímluvy Neposkvr. P. Marie. Důvěra má nebyla zklamána. Již třetí rok mohu své povinnosti a práce bez obtíží zastávat. Budiž dík a chvála Nejsv. Srdci P. a Neposkvr. P. Marii!

Z farnosti komárovské. Plním slib a vzdávám díky nejvroucenější božskému Srdci Páně, Panně Marii, Matce dobré rady, sv. Josefu a jiným svatým za vyslyšené prosby v duševním utrpení mém.

Čtenářka „Školy B. S. P.“

Z Krakova. Díky vroucné vzdávám nejsv. Srdci Páně, nejbl. Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení proseb svých a za uzdravení z těžké nemoci. K. V.

Z Pavlovic. Díky za vyslyšenou prosbu a za šťastné nalezenou ztracenou věc. Proto budiž veleben ve svatých svých. D.

Z Prus. Slezska. Plním slib, vzdávám tímto vroucné díky nejsv. Srdci Ježíšovu, nejbl. Panně Marii, ustavičné pomoci, sv. Josefu a sv. Antonínu za uzdravení z nebezpečné nemoci. M. G.

Katolíci v Mexiku.

(Hlavní úmysl.)

Mexiko jest jedním ze svobodných států severní Ameriky. Obyvatel čítalo r. 1900 asi 13.605.919 duší a v roce 1903 čítalo již přes 14 milionů lidí a v r. 1910 již 18 milionů lidí; z nich je 19% bělochů (vice na vysocině) 38% Indianů (velmi málo civilisovaných mezi nimi) a 43% míšenců. Zastoupení jsou různí národové: Španělé, Severní Američané, Francouzi, Britové, Němci a Číňané. Ze všech jest nyní dobrá třetina katolíků, ostatní jsou protestanti a jiných různých

vyznání náboženských. Svobodný stát Mexiko prodělává nyní kritickou dobu. Nyní, kdy rozrušeno zástupy revolucionářů a utiskováno svobodnými zednáři, dovolává se bratrské pomoci, modlitby katolíků. Z následujících črtů seznámí se milí čtenáři blíže s poměry této země a budou více nakloněni, vyslyšeti prosbu katolíků mexických a vroucnou modlitbu.

Za přítomné doby velká většina obyvatelstva vyznává viru katolickou. Protestantismus čítá asi jen třetinu v Koloniích anglo-saských. Ti Mexičané, kteří ztratili viru katolickou, stali se bezbožnými ateisty a částečně protestanty. Pohané jsou jen mezi Čiňany a Japonci v Mexiku usazenými. Katolíci jsou rozděleni na osm církevních provincií s 30 biskupy, 1 apoštolským vikářem a jedním biskupem při basilice Panny Marie v Quadelup, blíže Mexika. Jeden delegát apoštolský sídlí ve hlavním městě a sprostředkuje záležitosti s apoštolskou Stolicí v Římě. V roce 1857 zavedena liberální vláda a zákony, čímž nastala úplná rozluka mezi církví a státem, statky církevní pobraány, hřbitovy sekularisovány, řehole zrušeny a zavedeno civilní manželství. Církev musí se hledět přizpůsobit poměrům, má-li dosíci zákonitě platnosti. Už kolik kongregací přišlo z Francie a usadily se v Mexiku.

Mexiko mělo vždy třeňice se státy severní Ameriky. Odtud přišli též do Mexika svobodní zednáři a tu již za nedlouho stalo se Mexiko republikou a veřejný pokoj ztracen byl na vždy. Politický život Mexika jest ustavičnou revolucí a protirevolucí. Unavení třenicemi občanskými, sestoupili se ve spolek katolíci, chtěje opět dřívější císařství založiti. Přišel arcivévoda rakouský Maximilián, bratr našeho slavného panovníka a císaře Františka Josefa I., a byl zvolen za císaře. Než netrvalo to dlouho a ubohý smutnou sešel smrtí s tohoto světa, byv od odbojníků zastřelen. Katolická obrana zmizela, a vojsko katolické nemohlo zdolat nepřátel; tito zvítězili a krutými zákony začali vládnouti v zemi. Ale ani nyní nebyl zjednan pokoj; mezi liberály povstal boj tím krutější, až general Porfirio-Diaz stal se páнем situace. Zjednal zemi pokoj asi na 30 let. Blahobyt a bohatství se rozmáhaly, průmysl a hospodářství vzkvetly, železniční spojení rozmnženo a vezdejší blahobyt — ale jen tento — zaujal v celé zemi místo.

Málo politiky a mnoho práce, bylo heslem Porfiria-Diaze. Nemiloval boje, hleděl smířit protivné strany. Než mnozí nebyli spokojeni s mírnou vládou Perfiria-Diaze a chtěli na místo něho jiného zvoliti za presidenta republiky a v listopadu roku 1910 povstala zase bouře a zvolen původce revoluce Frant. Madero. Než nyní nastaly nové boje mezi přátely Porfiria-Diaze a mezi Maderisty. Navzájem se potírali a hubili, až počátkem roku 1912 staly se poměry Mexika nejvšší kritickými. Nastal boj politicko-socialní a zástupy banditů znepokojovaly celé krajiny a pustošily je. Aby tomu učiněn byl konec, zakročily severní Spojené Státy a toto nebezpečí války sjednotilo opět nepokojné syny Mexika.

Takové bouřlivé poměry nemohly zůstatí bez vlivu na život církevní a náboženský. Místo zbožnosti rozmohla se hrubost a bezbožnost v Mexiku, mravy lidu ustavičnými boji sesurověly, jak se obýcejně stává všude. Lidu se nedostalo naprosto žádného politického vychování. Vznesené a prostřední třídy obyvatelstva opustily politiku a ponechaly vše nejnížší třídě lidu. Tato se skládala z rozličných živil, mezi nimiž byl živel věrných a upřímných katolíků (asi 9 milionů), kteří uchopivše se zbraně, potfeli nepřátelskou stranu, ozdobili se medailkou Panny Marie Quadelupské a na poděkování za vítězství konali průvody po městech. Kněžstvo mexické jest vzdělané, milované, uctívané, jest mravů čistých a bezúhoných, ale nesmělo svobodně mluvíti a lid občanský a nábožensky vychovávatí. Spory mezi stranami měly přece něco dobrého do sebe. Přátelé Porfiria-Diaze a rozhodní katolíci spojili se na obrození života a všemi silami snaží se zavéstí dlouhou želanou reformu ku blahu a štěstí národa mexického.

Seskupili se rozhodní katolíci mužové, osvědčení v práci poctivé, kteří pořádají schůze katolíků, že seznamují se svým úkolem. A proto schází se ke společným poradám živnostníci, dělníci, rolníci i vzdělanci, tvoří jednotlivé spolky a tot první ovoce, tot skvělý výsledek první organisace katolíků na podnět kato-

lického episkopátu a za řízení jeho. Též katolický tisk nabývá více váhy ve veřejnosti. Utvořil se lidový spolek, nejen lidu obyčejného, ale i katolíků vznešených, kteří už doma žili tiše a skrytě. Spolky jednotlivé se nazývají »Dělníci z Quadelupu«. Ovšem, Maderisté nerádi to vidí, ale nemohou zabránit. Organizace katolíků jest tak pevná, že se hned nerozpadne, ani ji nepřátelé tak lehko nerozbijí. Podobá se našemu křesťansko sociálnímu sdružení slovanských dělníků anebo našemu »Rolnickému spolku« a celé katolicko-národní naší straně. Tato organizace katolická jest ovšem trnem v oku straně liberální a zednářům svobodným, kteří všemi prostředky hledí vliv katolíků zničit, hlavně při volbách a ve sněmu zákonodárném; slovem, nastal krutý boj kulturní. Jestliže zvítězí nepřátelé, pak se vrátí zase dřívější smutné poměry, že liberální vláda opět vyžene kongregace a vezme katolické straně všechna vymožená práva. Máme složit zbraň? Máme složit ruce v klín? Máme nečinně hledět na zuřivé řádění svobodných zednářů? Tak volají katoličtí Mexikáni. Nikdy nežadáme práv Božích a církve katolické! Bránit se chceme rozhodně všemi dovolenými prostředky a prosíme všechny katolíky celého světa, všechny členy Apoštolátu modlitby, aby s námi za nás se modlili a nejsv. Srdce Ježíšovo prosili za vítězství církve sv. nad nepřáteli jejími, za pokoj a blaho této krásné země a národů v ni bydlících.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymínám(e), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za katolíky v Mexiku a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, říši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešo apoštolské: Modliti se za katolíky mexické.

Úmysl v březnu 1913: Křesťanský sebezápor.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

BŘEZEN 1913.

Všechny údy Ježíšovy byly zraněny. Jeho sv. hlava a čelo nesly traouvou korunu, obličej byl poplává, ústa zraněna octem a myrbou, ramena poraněna, celé tělo poseto ranami, ruce i nohy břeby probodeny. Ale i Srdce Ježíšovo probodeno, abychom uznali nesmírnou lásku Jeho!

Exite Sion filiae.

Sionské vy cudné panny,
hleďte, Král váš milovaný
korunu má kolem čela,
jež je z trnů, ostnů celá.

Synagoga mu ji svila,
celou tvář mu zohavila,
bledé lice, oči kalné
znamením jsou smrti žalné.

Která země ono trní
davší, smutný úkol plní?
V kterém poli ono zraje?
Která ruka sežala je?

Kristova krev hloží mění,
v růže libé k povonění;
ono cenou nevystihlou
převyšuje palmu štíhlou.

Žel, že sely naše hřichy,
trn, jímž zbodán Ježíš tichý;
kéž on naše trny shladí
a nám v srdce svůj hloh vsadí.

Budiž čest a chvála s mocí
Jemu, též i Bohu Otci,
Svatému též Těšiteli
vzdávaje věčně dík svět celý.

O sol salutis.

Paprsky den nový hází
vůkol v noční temnoty,
spásy slunce, Kristus, vzbízí.

Probuď, Pane, naši duši,
probuď z hřichu mrákoty,
na niž kající čas buší.

Dej, ať naše obětiny
skropí slza lítosti,
dej, ať počnem život jiný.

Kde teď byly hříchů brody,
tam ať z Tvoje milosti,
tekou slzy jako vody.

Vykoupení den se blíží,
v nějž zem celá omládne,
ana v Tvoji krev se shřízí.

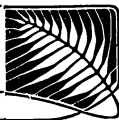
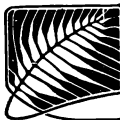
Svaté vítají nás časy,
pokání v nichž zavládne;
buď nám k radosti den spásy.

Tobě, Pane, přehluboko
necht se koří světa stroj,
nad nímž bdí Tvé Boží oko.

A my, ježto z hříchů tísně,
vyprostil Tvé lásky zdroj,
zpívat budem nové písně.

Jarolm St. Pavlík.

Sněženky.

Napsal Jarolím St. Pavlák.

Tento článek ku počtě Mariině začínám slovy velepisně: »Hle, můj mileneček praví mně: Vstaň, pospěš, přítelkyně má, holubičko má, krásná má a pojď! Neboť zima již přešla, déšť přestal a pominul, kvítí objevilo se v zemi naší, hlas hrdličky bylo slyšeti už v zemi naší, čas obřezávání přišel.« — Tento výrok právě se hodí pro nynější čas, kdy zima již pominula a květiny v kraji našem se objevily. Ted je čas, aby se Boží nevěstinka ukázala a milence svého pozdravila. A vskutku, pěkný svátek jejího zvěstování už je tu. Vidíme ji, která poslouchá hlasu svého ženicha, Ducha Svatého, a praví: Staniž mi se podle slova tvého. Zima starého zákona již přešla, jaro nového zákona již je tu. Čas obřezání srdcí, to jest čas kající, přišel; svatý Jan káže pokání a napomíná nás, abychom pěknou cestu připravili Spasiteli, neboť chce nás navštívit při velikonočním přijímání. 25. března zavítal Spasitel do srdce Mariina, Panna Maria je vlastně první prvokomunikantkou nového zákona; Boží Slovo stalo se tělem, aby přebývalo mezi námi. I naše srdce má je hostiti; a proto i do našeho srdce musí jaro zavítati. Nechť zmknou bouřné větry náruživostí, led nechť v srdci roztaje pod vlivem paprsku Božího slunce, nechť se všechno roz-zelená nadějí v milosrdenství Boží a květiny ctností nechť rozkvetou, aby ob-radovaly Božského ženicha.

Kvítky se objevilo v kraji našem! Nejprvnější kvítka, jež nám příchod jara ohlašují, jsou útlé sněženky, opravdu

milé a líbezné květiny. Sotva že sníh roztál, sotva že se trávník rozzelenal, již se budí ze svého dlouhého spánku a vyzvánějí jaru, jako zvony na bílou sobotu času velikonočního. Člověk světský smýšlející, jenž nemá žádného smyslu pro poesii, jde kolem nich, aniž by si jich povšimnul; ale člověk dobrý, jenž má cit, raduje se z prvních květin a velebi Stvořitele, jehož krása a moudrost v přírodě se zrcadlí.

Co pak chce sněženka v této roz-pravě? Chce nám pozdrav vyříditi od milé Matky Boží, která může o sobě říci: Já jsem květina na poli a lilie v údolích. Květinou na poli, květinou nejprvnější je sněženka, kvítka marian-ské, aspoň v mých očích.

Sněženka kvete časné z jara. V zimě též sice nalezneme květiny, obyčejné sedmikrásky nebo jiskerky; ty však se nemohou náležitě rozvinouti, chybí jim teplo a přítok šťávy. V zimě zůstává vše zakrnělé. Zimní květiny jsou mi obrazem svatých starého zákona; zůstá-vají přece pozadu za světci nového zá-kona. Jejich ctnosti jsou ještě nedokonalé, některé, ku př. panenská čistota, ještě neznámé. S malými výjimkami neuctívají se veřejně v církvi svatí starého zákona a ti, kteří se uctívají, stojí již na prahu nového zákona. První květina nového zákona, která oko naše mile dojmá a srdce naše rozkoší naplňuje, je blaho-slavená Panna Maria, bělostná sněženka, panenská nevěsta Ducha Svatého, zaha-lená v bílý závoj posvěcující milosti,

kteřou chovala v sobě již v prvním okamžiku svého početí. U druhých květin rozvine se napřed listí; později teprv, když byla květina dosti sesílila, rozvine se i květ; u sněženky ukáže se květ hned na začátku. Panna Maria je jako ta sněženka; sotva že život započla, již kvete nebí a zemi pro radost. Její tělo je ještě nevyvinuté, ale její svatost už je vyvinuta; bez hříchu stojí před námi, ve zdobě posvěcující milosti.

Křesťanští rodiče, hleďte, aby vaše dítky co nejdříve, už v nejútlejším věku, před Pánem Bohem rozkvétaly, žijíce nábožně, svatě a nevinně. Opatrujte je jako zřetelnici oka, vzdalujte od nich všechna nebezpečství a všeliké zlé příležitosti, nabádejte je k modlitbě a návštěvě kostela, napomínejte je a učte Boha se báti a hříchu varovati. Čím spíše budou k Bohu vedeny, tím hlubší, pevnější a trvanlivější bude jejich přesvědčení náboženské, tím bohatší ovoce dobrých skutků bude vám odměnou za námalu vychování.

Sněženka kvete bíle; bílá barva je barvou nevinnosti; a tu nenajdeme nikde tak pěknou a dokonalou jako u Panny Marie. Nevinní jsou dobří andělé, nevinné jsou malé dítky; ještě nevinnější je Maria. Mohl-li David se modliti: »Chodil jsem ve své nevinnosti« — jeho nevinnost je přece daleko pozadu za nevinností Panny Marie. Na ní nenajdeme žádné skvrny, žádné stopy hříchu dědičného, žádné poskvrny hříchu osobního, ba ani stínu zlé žádostivosti, pod níž přece lidé více méně vzdychají. V Lurdech ukázala se v bílém oděvu, jen stuhou nebeské barvy opášana. Nikdo se nemůže větším právem bíle šatiti, jako Panna Maria; ona je bílou družičkou v neilepším slova smyslu.

Vy děti křesťanské, zvláště ty, které mnohdy bílé šaty směji nositi, milujte nevinnost, stydlivost, čistotu; to jest ta nejkrásnější ctnost; nedopusťte, aby se bílý oděv duše vaší poskvrnil. I vy, mládenci a panny, važte si nevinnosti, milujte a opatrujte ji; jest zajiště nejkrásnějším šatem svatebním v den zdavek. A vy všichni ostatní, velicí a malí, vězte, že nikdo nesmí do nebe, kdo se neukáže před nebeskou branou v šatě nevinnosti. V žalmu 23. čteme: »Kdo

vystoupí na horu Hospodinovu a kdo bude státi na jeho svatém místě? Kdo má ruce a srdce nevinné, ten dosáhne milosrdenství od Boha, svého Spasitele.«

Na sněženke je to zvláštní, že její květ se hluboko k zemi kloní což těm květinám půvabného vzezření dodává. Vidím v tom obraz pokory, již se obzvláště na Panně Marii obdivujeme. Svaté evangelium podává nám důkaz o její pokoře. Svatá Panna praví o sobě: Aj já děvka Páně. Tak mnohé ji vyznamenávají předností a ctností, je vyvolena za matku Boží, předurčena pro královskou důstojnost a přece nechce býti ničím jiným, jak služebnicí Boží. Nepouští s myslí skromnost a ústrannivost. Zasnubuje se s jednoduchým řemeslníkem, spokojuje se, ana přišla její hodina, s chlévem, staví se ve chrámě mezi matky, jež potřebují očisty, žije v ústrani, zatím co její syn triumfy slaví; až teprv, když umírá na kříži jako zločinec, je u něho. — Křesťanská pokora je základem svatosti, první mezi ctnostmi, jež jsou opakem sedmi hlavních hříchů. Zůstaňme vždy pokornými a skromnými v oděvu, v chování, v obcování s druhými; ustupme, abychom druhým dali přednost. Před Pánem Bohem neplatí stav šlechtický, ani úřad, ani bohatství, ani pocty, nýbrž jen ctnost a svatost.

Zvonek sněženky pamatuje nás na zvonek, jímž se ke klekání zvoní, při čemž máme uctívatí tajemství vtělení Syna Božího. Slyšíte-li hlas zvonku, pozdravte Marii andělským ave! Své známé a přátele necháváme často pěkně pozdravovati; neměli bychom i Pannu Marii pozdraviti, modlice se s andělem: Ave Maria, zdravas Maria, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná jsi mezi ženami? O svatém Tomáši Aquinském vypravuje legenda, že když byl ještě malým dítětem, našel jednou lístek papíru, na němž bylo napsáno pozdravení andělské; ten lístek tak pevně držel, že kojná jen s velkou mocí mohla mu jej z ruky vydíti. Když se dal na to do křiku, vrátila mu ho matka zpět; on hned s ním do úst a polkl jej. Držme se pevně pozdravení andělského, modleme se jerádi desetkrát, padesátkrát při růženci. Nechť si druzí ohruží nos nad naší »bigotností«, jak zbožnost nazývají, ne-

pustíme Ave z rukou a z úst. Necht' zní v našem přibytku, na poli a na louce, v lese a křovi a též i na cestách. Když budou zvony na věži naší tělesné schránce jednou vyzváněti a osadníci za nás jedno

zdravas za druhým se modlití, tenkrát doprovodí Panna Maria, nebeská naše sněženka, duši naši do krajin, kde věčné jaro kvete, s pozdravem: Ave pia anima, vítej, zbožná dušičko!

Otevřel bok Jeho kopím.

Několik myšlenek na Velký Pátek. Píše Ignát Zhaněl.

I. David, starozákonní předobraz. Ve Starém Zákoně vypravuje se o boji mezi Davidem, který byl malý, nepatrné postavy a mezi Goliášem, silným a velikým obrem. Goliáš se posmíval Bohu i jeho vyvolenému národu, schlubně vyzýval vojáky národa onoho, aby bojovali s ním. Po mnohých a marných vyzváních uposlechl ho mladičká a nezkušený David. Obr Goliáš viděl, že nemá David v rukou žádné zbraně jenom pastýřskou hůl, proto posměšně volal na něho: »Zdali jsem já pes, že ty přicházíš proti mně s holi?« I odpověděl mládenec na tuto zpupnou řeč obrovu: »ty přicházíš ke mně s mečem a s kopím a pavezou, já pak přicházím k tobě ve jménu Hospodina zástupů, Boha všech vojsk israelských, která jsi zhaněl.« I. kr. 17. 43. David zůstal poblízkou tehdejšího krále Saula a když přišla na Saula těžkost mysle, obveseloval ho hrou na harfu. Ale Saul nenáviděl Davida a jednou, když vešel zlý duch do Saula, vrhl kopím po Davidovi a chtěl ho probodnouti až do stěny. David však uchýlil hlavu a kopí udeřilo ve stěnu. I. kr. 19. 10.

David je v mnohém vzhledu starozákonním předobrazem našeho Spasitele. Jsa poslušen svého Otce, bojoval Ježíš po celý život svůj s Goliášem, totiž se zlým duchem, ďáblem; bojoval bez meče, bez brnění; dobojoval na hoře Kalvarii, vise polonahý na dřevě kříže. Také probodil necitelný voják nejsvětější Srdce jeho kopím. Dle zákona židovského neměla zůstatí těla ukřižovaného Krista i obou lotrů nepohřbena přes svátky velikonoční. Proto odebrali se někteří z vyznavačů jeho k Pilátovi a prosili, aby zlámány byly

jejich hnáty prvnímu i druhému, kteréž byl s Ježíšem ukřižoval. Když pak přišli k Ježíšovi vojáci a viděli, že již zemřel, nezlámali jeho hnátů, ale jeden z vojáků otevřel bok jeho kopím a hned vyšla krev a voda: Jan 20., 32. Je podivuhodno, proč nesplnil voják daného rozkazu a neučinil totéž, co při obou lotrech? Proč nezlomil přesvatých údů Ježíšových?

Ježíš byl třicet let star. Minil započítí svůj úřad učitelský a šel za Janem Křestitelem, který kázal u břehů řeky Jordánu. Když uviděl Jan Spasitele zvolal: »ejhle beránek Boží, kterýž snímá hříchy světa.« Jan 1. 29. Těchže slov užívá kněz, kdykoliv uděluje svaté přijímání věřícím; ukazuje lidu svatou hostii říká: ecce agnus Dei, to jest ejhle beránek Boží... Ve Starém Zákoně bylo doporučeno, že nesmějí zlámati kosti velikonočnímu beránkovi, II. Mojž. 12. 46. Ježíš jest pravý velikonoční beránek jednak podle své přirozenosti, jesti bez hříchu, jesti čistý jako beránek, jednak podle času, neboť byl ukřižován o velikonočních. Vyplnilo se tedy na Ježíšovi, což předpověděno bylo již ve Starém Zákoně a onen voják byl jenom nástrojem v rukou prozřetelnosti božské. Svatý Pavel píše: »nebo beránek náš velikonoční obětován jest Kristus.« I. ke Kor. 5. 7. Tento beránek neposkvrněný určil sám sebe za náš pokrm, kterým má posilněna býti naše duše, aby došla jednou věčné spásy. Přijíme rádi a často Ježíše Krista, neposkvrněného beránka ve Svátosti oltářní!

II. Srdce Ježíšovo prokláto kopím. Z lásky k nám dal si otevřiti Ježíš bok. Láska jeho byla tak veliká,

že chtěl nám ukázati celé, otevřené srdce své. Kdo má k nám otevřené srdce, toho si oblíbíme; u koho vidíme, že má srdce upřímné, laskavé, cnostné, vše podnikneme, abychom ho získali pro sebe,

Všechny údy Ježišovy byly zraněny. Jeho svatá hlava a svaté čelo nesly trnitou korunu, jeho obličej byl poplván, jazyk, ústa, chřtán byly zraněny nápojem z octa a z myrhy, jeho ramena byla poraněna

Modlitba před křížem.

aby se stal našim přítelem. Ježíš chtěl nám ukázati nejen své obyčejné srdce, ale i srdce zraněné, zkrvácené, probodnuté, což snad všechny dojmeme, pohne i přinutí, abys zamilovali takovou lásku.

obtížným nesením těžkého kříže, jeho celé svaté tělo bylo ranami poseto od překrutného bičování, jeho ruce i nohy byly probodeny hřebíky, byl všecek zraněn a nebylo na celém jeho přesvatém těle

místečka, kterého by byli katané ušetřili. Všechny tyto rány byly ranami, z lásky k nám vytrpenými. Jenom jeho přesvaté Srdce bylo dosud ušetřeno. Ale také je dal, abychom uznali jeho nesmírně velikou lásku a uviděli jeho otevřené Srdce. Pokládáme se za šťastny, otevře-li nám některý z našich přátel celé své srdce, je-li jeho srdce nám otevřená kniha, jsme pak přesvědčeni, že nemá před námi žádného tajemství, že je všecek náš. Podobně jest též a chce být Ježíš, všecek náš, jenom pojďme k němu, přijměne ruku, kterou nám nabízí.

Rána, která způsobena byla Kristu kopím, byla ze všech největší. Ježíš ukázal se apoštolům, mezi nimiž však nebylo Tomáše. Vyprávěli mu pak: zjevil se nám Pán! Tomáš odpověděl jim: nevěřím, leč vložím prst svůj v místo hřebů a ruku svou vložím v bok jeho. Přišel Ježíš opět k apoštolům při zavřených dveřích a stál uprostřed a řekl: pokoj vám. Potom dle Tomášovi: vlož prst svůj sem a viz ruce mé a vztáhni ruku svou a vpusť v bok můj. Jan 20, 24—27. Byla tedy rana v boku největší ze všech, neboť mohl Tomáš vložiti do ní celou svou ruku.

Zbožný a učený kněz Liebermann uvažuje následovně o tomto předmětu: láska Ježíšova k nám lidem byla tak velká, že nám chtěl ukázati celé své srdce, všechnym jeho záhyby měly být zjeveny našim očím. Chtěl, abychom rozjímali nejenom o jeho srdci z venku, to jest o jeho učení, jeho cnostech, jeho ranách, jeho bolestech, jeho dobrodincích, ale přál si také, abychom pronikli dovnitř jeho srdce, kdež je počátek, pramen, původ všech jeho dobrotivých vlastností, které při něm cítíme, milujeme, chválíme a jímž se podivujeme. V útrokách jeho nejsvětějšího Srdce jsou ukryty všechny poklady Boží moudrosti i všeho vědění. Tu přebývá hluboká pokora, kterou se pokoril Ježíš a stál nám lidem ve všem podoben, jediný hřích vyjímaje. Tu sídlilo milosrdenství a dobrotivost, které hledaly ztracené ovečky a přiváděly je k dobrému pastýři, nechtěly smrti hříšnickovy, ale aby se obrátil a věčně živ byl, tu přebývá milosrdenství, které přijímalo tak laskavě všechny hříšníky a jim odpouštělo. Tam sídlí mírnost a laskavost, které

zvou všechny zarmoucené a těžce pracující. V útrokách tohoto nejsvětějšího Srdce sídlí smilování, které se ochotně smilovalo nad trpícími; tam jest sídlo neumdlévající trpělivosti, která se neodvrací od těch, kteří mu plivali ve tvář; zůstane klidné při všech urážkách, nemstí se, neodmouvá, nemračí se, zdá se, jako by byl Ježíš němý a hluchý. Tam sídlí poslušnost, ochota, jednocenost s vůlí Boží, podle níž přijal Ježíš na sebe utrpení, kříž, smrt. Tu bydlí všemohoucnost, která konala ve prospěch lidí tolik a tak velké zázraky. V útrokách nejsvětějšího Srdce hoří plamen nejdokonalejší, nejobětivější, nevroucnější lásky, kterou měl k svému nebeskému Otci a která ho přiměla, že se nám dal sám za pokrm, stal se obětí za naše hříchy, našim přítelem. V Srdci Ježíšově je původ, sídlo vši lásky, všeho dobra, všeho, co cítime při Ježíšovi

III. Srdce Ježíšovo neustále k nám promlouvá. Jazyk a řeč Ježíšovy umlkly, když vypustil duši, ale Srdce jeho mluví a ozývá se jako polnice volající na všechny: pojďte ke mně, já vám všem pomohu. Pokud byl Ježíš na světě, slychali všichni jeho milostný hlas. Kázával někdy po celý den a všichni naslouchali jeho svatým slovům s neumdlévající pozorností, ano zapomněli i na jídlo. Ale, ať vstoupil Ježíš na nebesa, opustil svět, hlásá jeho přesvaté Srdce dále bez ustání, bez únavy. Hlavně se obrací na lehkomyšlné, neochotné a neobajující na jeho napominání. Jeho přesvaté Srdce opakuje ku všem lehkomyšlným a nedbalým o svou spásu slova proroka Isaiáše: »navratte se přestupníci (přestupující zákon) k srdci.« 46, 8. Pátrejme v srdci Ježíšově a najdeme v něm mnoho důvodů, proč tolik trpěl; v jeho přesvatém srdci jsou skryty všechny poklady moudrosti a vědění Božího. Srdce Ježíšovo mluví zřetelnou řečí, jenom poslouchejme!

Praví nám: snášel jsem úzkosti smrtelné, abys ty jich byl ušetřen. Bděl jsem, abych tě zbudil ze spánku, do něhož tě uspal hřích. Prosil jsem, abys ty obdržel dary. Potil jsem se, abys usušil mohl na těle svém ošklivý pot, který způsobil tvůj hříšný život. Vyvržen jsem byl z města Jerusalema, abych tebe uvedl do nebeského Jerusalema. Nesl jsem těžký

kříž, abych přenesl tíži tvých hříchů ze tvých, na má ramena. Vzal jsem na svou hlavu trnovou korunu, abych získal pro tebe korunu věčné slávy. Hřebíky ruce přibíli, abych čekal na tebe. Naklonil jsem hlavu, abych ti mohl dát políbení pokoje. Zemřel jsem, abys ty byl živ. Byl jsem kopím poraněn, abych tě svou láskou poranil.

IV. V Srdci Ježíšově naše záchrana. Papež Pius IX. pravil při jedné příležitosti: ničím jiným nebude svět zachráněn leč nejsvětějším Srdcem Pána Ježíše. Připomeňme si častěji tento výrok, budiž toto přesvědčivé slovo náměstka Kristova poučením pro nás všechny. Úcta Srdce Ježíšova je nanejvýš potřebná našemu věku. Co obrátí všechny nyníjší svět, nad nímž nařikáme a který je ve zlém položen? Kdo obnoví ducha pravého a provede nutnou změnu, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř?

Zdálo se dlouhou dobu, že je naprosto nemožné, aby se obrátil svět pohanů ve svět křesťanský. Ale konečně zaleskl se kříž na trůnech, když již dávno zdomácněl v domech, v katakombách, na čele vojáků. Zákonem svobody, rovnosti a tím, že všichni jsme synové jednoho otce a tedy vespolek bratří a sestry otevřela se brána pro všechny. Žena stala se z otrokyně družkou svému muži, děti, které měly nějakou vadu, bývaly od pohanů pohozeny, ale křesťanství ctí v každém z nich obraz boží, hájí jejich nesmrtelnou duši. Otroctví, ta černá skvrna pohanů

bylo zrušeno. U stolu Páně setkal se otrok se svým pánem a klečeli vedle sebe. Znenáhla přetvořilo křesťanství všechny obraz celého světa. Pohanství mizelo a křesťanství bylo prohlášeno za dovolené, stát stal se křesťanským.

V. Chybí nám rozhodnost. Náš znamenitý spisovatel Baar píše kdesi ve svých spisech: mohou o tom být různé názory, ale nám se pořád zdá, že musí být dům staven od základu a nikoliv od komína. Myslíme, že musí zde napřed být zdravé a hluboké kořeny živé víry a z nich že vyroste na stromu život a mohutná koruna se všemi plody života mravního, náboženského; ale před vším, že zde musí být ten základ: důkladné přesvědčení a uvědomění náboženské, tedy ne náladové, prchavé přesvědčení, chvilkové vzplanutí.

Prosme nejsvětější Srdce Ježíšovo, aby nám dalo lásku k naší svaté víře, abychom ji nejenom ústy vyznávali, ale podle ní živi byli. V Tyrolských Alpách sklouzla dívka nad propastí, ale její bratr ještě v posledním okamžiku ji zachytil padající a držel ji po celých osm hodin nad propastí, až přišla pomoc. Tu teprve klesl chlapec únavou na zem. Kdo mu dal takovou obrovskou, přímo nadlidskou sílu? Pryč se vši nerozhodností, slabostí, strachem, buďme hrdí na svou víru! Srdce Ježíšovo učí nás silnými ve všem boji, učí nás hrdými na viru v Tebe, církev katolická budiž naší milou máti, užívejme rádi a často prostředků a milostí, které nám církev nabízí!

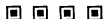
Můj Kriste Ježíši.

Když bolest hlavu kručí,
a smutek táhne duši,
má duše k Tobě pílí
a hledá zrak Tvůj milý.
můj Kriste Ježíši!

Když listivá uškne zmije
a v tvář mne ruka bije,
má duše k Tobě kráčí
a kříž Tvůj slzou smáčí.
můj Kriste Ježíši!

Když v bouřném světa hluku,
druh zrádně tiskne ruku,
má duše letí k Tobě,
by unikla té zlobě,
můj Kriste Ježíši.

A. M. Kadláčková.

Obřady sv. svátostí.

Minule jsme se potěšili rozjímáním o obřadech křesťanských a viděli, kterak církev sv. drží se až posud v celku obřadů starodobých při této první a nejpotřebnější svátosti, s tím toliko rozdílem, že ony tři jily starodobé shrnuje v celek a tak obřady všechny koná najednou, kdežto za dob starých konaly se s přestávkami delšími neb kratšími. Viděli jsme, kterak důmyslně církev užívá zevnějšího úkonu, aby naznačila vnitřní pochod milosti Boží, až k tomu vrcholu kdy vodou obmývá křtěnce a Bůh očisťuje duši jeho a přijímá ji za dítě své. Kéž by sobě všichni katoličtí křesťané vědomi byli toho krásného významu obřadů křesťanských, rádi o nich rozjímali a také rádi kmotrovstvím svým bližním posluhovali, aby tak se rozpoměli i na onen okamžik z dětství svého, kdy sami milostí křestní došli a Pána Boha, dárce milosti chválili a srdečně mu děkovali.

Dnes přistoupíme k úvaze o obřadech při svátosti biřmování.

Křtem sv. stalo se dítě nově narozené pravým dítětem Božím a jeho povinností jest nyní, také jako dítě Boží žiti a prospívat slovem i skutkem ve ctnostech bohubilých. Poněvadž však dle slov apoštolových (2 Řím. 3., 12.) všichni, kteří bohobojně v tomto světě žiti chtějí, protivensví trpí, jest zajisté každému potřebí pomoci s hůry, pomoci Boží a tu mu podává Bůh ve svátosti sv. biřmování. Slovo toto pochází z latinského »confirmatio«, což znamená posílení, utvrzení, vystihuje tedy již i jméno svátosti této, její účinek. Všechny obřady biřmování, které nejsou tak četné a rozmanité, jako křestní, vyjadřují tuto myšlenku posily a pomoci a jsou hlavně dvojí: vzkládání rukou biskupových na biřmovance a mazání sv. olejem, což jest zároveň viditelným znamením svátosti spolu se slovy: »Znamenám tě znamením kříže a biřmuji tě křížem spasení ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.« Sv. Melchiades papež (340) píše o tom: »Duch Svatý, který sestoupil nad vodu křestní, dává ve křtu plnost nevinnosti, v biřmování pak rozmnožení (či doplnění) milosti.« A sv. Hilarius píše:

»Vzkládání rukou na pokřtěného děje se k posílení a rozmnožení milosti.« V dobách starých bylo sv. biřmování udělováno hned po svátosti křtu, což se až posud v církvi východní zachovává. Bylo to však dvě od sebe rozlišných svátostí. Vidno to ze Skutků Apoštolských, kde se vypravuje, že když samarští přijali křest, modlili se Apoštolé nad nimi a vzkládali na ně ruce, aby obdrželi Ducha svatého (Sk. Ap. 8, 15).

Učenníci v Efesu byli pokřtěni ve jménu Páně a sv. Apoštol Pavel vložil na ně ruce a obdrželi Ducha svatého. (Sk. Bp. 19, 5). Sv. spisovatelé dob starých oznamují totéž. Tak píše Tertullian: »My, kteří jsme z lázně (znovuzrození) vyšli, býváme mazáni sv. mastí. Po tom vzkládá se na nás ruka a Duch svatý skrze zehňání se svolává na nás.« Krásně o tom píše sv. Cyrill Jerusalemský rka: »Když Kristus Pán z vody Jordánské vystoupil, sestoupil naň Duch svatý jako na sobě rovného a spočinul na něm; tak i když vy jste vystupovali z vody sv. lázně, dáno jest vám pomazání, které nese obraz toho, kterého Kristus přijal, Ducha svatého.«

Jako křest sv. může udělovati každý kněz, ano v případě nevyhnutelné potřeby každý člověk, tak sv. biřmování uděluje jenom biskup, a to proto, že jen biskup má plnou moc Kristem Spasitelem sv. apoštolům zůstaťenou

Obřady sv. biřmování nejsou, jak jsme se již zmínili, ani četné, ani pestré a to proto, že udělováno bývalo po křtu sv. a obřady křestní samy byly tak mnohé a tak slavné. Nic však méně, jsou i obřady biřmovací krásné a dojemné.

Když byli biřmovanci dobře ve sv. náboženství vyučeni a svátostí pokáni s Bohem smířeni, shromáždí se se svými kmotry v kostele a očekávají příchod biskupův.

Biskup přijde, oblékne se ve velekněžské roucha a usedne na trůn biskupský a káže lidu i biřmovancům. Jak hluboký to má význam. Biskup sedí na stolci na znamení moci své učitelské; na hlavě má biskupskou čepici čili

mitru nahoře ve dva cípy rozdělenou — což značí starý i nový zákon, drží v ruce pastýřskou berlu, neboť jest řádným nástupcem apoštolů a zástupcem nejvyššího pastýře Krista Ježíše. Chrám, v němž se to děje, má všem připomínati ono posvátné místo, kde sv. apoštolé 50. dne po vzkříšení Páně obrželi Ducha svatého a odkud církev sv. vyšla, učíc a vedouc lidstvo ke spáse, kéž by toho byli břimovanci sobě vědomi, že oni také ke sv. životu, putování i boji a utrpení odtud vstříc jíti mají, aby jako praví vojíní Kristovi vítězili nad ďáblem, hříchem a samí sebou a tak vítězství života věčného si zasloužili.

Za každým břimovancem stojí kmotr nebo kmotra, dle pohlaví a má, až biskup je bude mazati sv. křížem, drželi pravou ruku svou na pravém jeho rameni. — Břimovaneč totiž jest ještě jakoby nezletilý, slabý, potřebuje podpory, dohledu a to mu má dáti kmotr, který také ručí biskupovi za břimovance, že své povinnosti konati bude a sám slibuje, že o to dbáti a pečovati chce.

Jak krásný jest tedy úřad kmotrův! Bohužel, zvrhl se tento obyčej a pozbyl významu, neboť přechetní břimovanci, zvláště v městech, nehledí při výběru kmotrův na náboženské jejich vlastnosti, spíše na to, zdali mohou dáti pěkný dar nebo ne. Tak se i ze svatého dělá obchod a ziskuchtivost ubíjí dobrého ducha. To nemá býti. Kmotři mají býti lidé zbožní, věřící, také si břimovanců hleděti. Když je vše připraveno, vstává biskup se stolice, sdělává mitru s hlavý s úcty k Duchu svatému, kterého svolává nyní na břimovance klečící a mající ruce sepnaté. Biskup dojemnými slovy prosí Boha, aby jim seslal Ducha svatého se sedmi jeho dary řka: »Všemohoucí, věčný Bože, který jsi znovuzroditel se dal těmto služebníkům svým z vody a Ducha sv. a který jsi jim dal odpuštění všech hříchů; sešli na ně sedmerého Ducha svého svatého Utěšitele s nebe. Amen. Ducha moudrosti a rozumu. Amen. Ducha rady a síly. Amen. Ducha umění a pobožnosti. Amen. Naplň je duchem bázně své a poznamenej je milostivě znamením kříže Kristova do života věčného.«

Jak vážné to okamžení! Tentýž Duch Boží, který se na počátku světa

vznášel nad vodami a při křtu nad Kristem v řece Jordáně, tentýž Duch Boží vznášel se nad svatyní, ve které se toto děje a sestupuje na vyznavače Kristovy, aby naplnil srdce jejich ohněm lásky a síly, kterým pláti mají po celý život svůj k Bohu Kristu a církvi.

Po modlitbě sestupuje biskup od oltáře k jednotlivým břimovancům — jmenuje je jménem novým, aby měli v něm bojovníka křesťanského a pomocníka v nebezpečnostech, klade levou ruku na hlavu břimovance, pravou pak máže ho na čele sv. křížem řka: »Znamenám tě znamením kříže a břimují tě křížem spasení ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Význam křížma jsme poznali při sv. křtu. Významným obřadem jest mazání na čele a to ve způsobě kříže. Čelo všem je viditelné, je-li na něm kříž, každý uhodne, že jest to vyznavač Kristův. Pak se za kříž Kristův a Krista ukřižovaného nikdy a před nikým styděti nesmí, naopak, jej vždy a všude vyznávati má. Pod praporem sv. kříže má žiti, bojovati a vítěziti, jako Kristus zvíťazil křížem svým. Kříž má býti mu oporou kdykoli klesá, má býti nadějí v zoufalství, má býti jednou proň znamením spásy.

Proto máže biskup břimovance znamením sv. kříže na čele. Jak ob stojí jednou před soudnou stolicí Krista Pána ti, kteří se zpronevěřili kříži, kteří jím povrhli, jej zapřeli a celým životem svým jsou mu na potupu? Ó, jak hrozné to pomýšlení! Necht tedy se vždy stkví znamením sv. kříže na čele našem, necht jest toto znamení pečeti celého našeho jednání a života, abychom pravými byli vojiny nejvyššího krále Krista, Boha našeho a rytířem jeho. A tím se stává sv. břimováním. Za starých dob byl při pasování na rytířství zvyk, že král lehce se dohláhl mečem ramene rytířova. I při sv. břimování biskup lehce udeří v tvář břimovance a řekne při tom: »Pokoj s tebou!« Kdo pro Krista rytířsky bojuje, dojde pokoje, o němž zpívali andělé na luhách betlemských: »Pokoj lidem dobré vůle!« Kdo zde na světě chce míti pokoj a nechá vše běžeti, ať zlé či dobré a nebojuje pro dobré a proti zlému, ztrácí pokoj na věčnosti. Krátký čas boje může nám zjednati věčnou blaže-

nost a pokoji nebeském, ovšem, bude-
meli pravými rytíři Spasitelovými, hor-
livými, bez vady, hany a bázně a vytrvá-
meli až do konce.

Tim jest vlastní obřad biřmovací
u konce. Biskup umyv si ruce a stojí
u oltáře modlí se ještě s biřmovanci
vyznání víry a s požehnáním biskupským
propouští je. —

Z celého dojemného obřadu toho
vysvitá moudrost církve sv., její mateř-
ská péče o dítky její, její horlivost
všechny uvést ke Kristu, všechny po-
silnit v mládí, potěšiti v zármutku a
vyzbrojiti k životnímu boji zbraněmi
potřebnými.

Den sv. biřmování má býti pro biř-
movance dnem posvátným, který v ti-
chosti strávití mají, bez hlučných rado-
vů a roztržitosti mysle. Neboť mají
děkovati Bohu za toliké milosti, uva-
žovati o přijaté povinnosti a s dobrým
úmyslem nový život začítí s milostí Boží.
Co pak ale tomu říci máme, když ně-
kteří nerozumní kmotrové děti po sv.
biřmování snad do hostinců vedou, tam
jim pítí dávají, až se někdy i opijí?
Sotva že Duch svatý usadil se v duších
jejich, již Jej hříchem vypuzují! Není
to rouhání se Bohu? Není to ďábelské
počinání? A na svědomí to mají kmotrové
či rodičové, kteří tak jednají, buď z ne-
vědomych hříšné anebo snad i ze zlo-

myslnosti. Jak ubohý jest potom stav
duše takového biřmovance! Jak kazí se
mu krásný a svatý den života, který se
již nevrátí, neboť sv. biřmování lze jen
jednou v životě přijmouti. Kéž by si
všichni rodičové i kmotrové toto napo-
menutí k srdci vzali a všeho se vystří-
hali, co by biřmovance pohoršiti mohlo!
Proč ale vidíme, že u mnohých sv. biř-
mování nepůsobí dobrý křest. život?

Kde je vina? Na milosti Boží za-
jisté ne, nýbrž na člověku. Ani milost
Boží nemůže sama o sobě v člověku
působiti, pak-li on srdce své ji neotvírá
a dobrou vůli ji neprovází. Jest to zrovna
tak, jako se světlem a teplem slunečním.
Slunce přece všechno při životě udržuje,
ze země vyvádí plody nám potřebné.
A hle ani ono nemůže z kamení vyvo-
diti osení a plody. Tak je to i u člo-
věka. Je-li srdce zkaženo, nepřístupno,
vůle zlá, tu milost Boží i dary nebeské
zůstávají neplodnými, ovšem k veliké
škodě člověka samého, neboť tím stup-
ňuje se jeho hříchy a trestuhodnost!
Vzpomínejme tedy často na sv. biř-
mování a hledme celou silou duše své
plnit, co jsme tehdy na sebe vzali;
s pomocí Boží to půjde a my na konci
seznáme, že milost Boží u nás marná
nebyla. Pak teprve odmění Pán vytr-
valé své a vítězné vojiny odměnou
nebeskou.

Boh. Hendl.

Čtvrté blahoslavenství

Ke svátku sv. Josefa. Napsal Jarolím St. Pavlík.

Jak ve Starém, tak i v Novém
Zákone potkáváme se s osobami, jež
nám jsou příkladem svatého života.
Bohatí i chudobní, páni i služebníci,
vzdělání i neucení, rodiče i děti, manželé
a manželky naleznou pro sebe příklad
jak mezi Israelity Starého Zákona, tak
i mezi křesťany Nového Zákona. V každém
stavě může člověk žiti spravedlivě a

svatě, když jenom chce. Kdo touží po
spravedlnosti, je již na poloviční cestě;
státí se svatým. A kdo už je spravedlivým,
ať nezůstane na cestě ctnosti státí, ale
kráčí ku předu a dělá v ctnosti pokroky.
Kdo je spravedlivým, buď ještě spraved-
livějším, a kdo je svatým, buď ještě
světějším, čteme ve Zjevení sv. Jana.
Svatého Josefa, jehož památku dvakrát

v roce slavíme, 19. března a v třetí neděli po Velikonoci (pod názvem Ochrany sv. Josefa), nazývá Písmo svaté mužem spravedlivým. To je velká chvála proň, protože v tom názvu je všechno dobré obsaženo. Zajiště již jako chlapec a mladík toužil, státi se spravedlivým a svatým.

Spasitel náš Ježíš Kristus blahoslavi ty, kteří touží po spravedlnosti a dosíci ji se snaží. Blahoslavení, kteří lační a žízni po spravedlnosti, neboť oni nasyceni budou.

To jsou předně ti, kteří mají touhu po milosti Boží. Kdo má v sobě milost posvěcující, ten je spravedlivým; neboť ona činí člověka spravedlivým a svatým, předmětem zalíbení Božího. Lidé jsou horečně činní, aby získali časných statků, zvláště peněz. Největším statkem je však milost Boží; ona jest pokladem, ona jest perlou, pro niž, jak v evangelium stojí, má člověk vše obětovati, jen aby ji získal. Kdo je v milosti posvěcující, je bohatcem, i kdyby nic neměl, bez ní chudásem, i kdyby jinak byl milionářem. Jiné statky můžeme proti své vůli ztratiti: pole nám mohou kroupy potlouci, dům může shořeti, dobytek může padnouti, peníze může spouštělník pokladník zpronevěřiti; krása tělesná tím více mine, čím více roků přibývá, aniž bychom ji mohli udržeti, nadání a vědomost můžeme pozbyti — mnozí učenci se zbláznili, mnozí umělci nemohli svého nadání využítkovati. Všecky statky může člověk proti své vůli ztratiti, jenom milost Boží ne; tu pozbude jen tenkrát, dopustí-li se smrtelného hříchu. Smrtelného hříchu však se nelze dopustiti, když vůle se brání, proti přestoupení zákona Božího.

Blahoslavený, kdo lační po spravedlnosti, neboť bude nasycen; blahoslavený, kdo touží po milosti Boží, neboť ji od Pána Boha dostane. Kdo ji ztratil ale zas po ní touží a přijme svátost pokání, aby ji získal, ten ji také obdrží. A kdo ji už má, tomu Bůh pomůže, aby ji zachoval, když on sám pokorně o to prosí a jinak je opatrný, aby ji neztratil. Jak zpívala Panna Maria u Alžběty? Lačné naplní dobrými věcmi, bohaté propustí prázdné.

Po spravedlnosti lační a žízni i ti, kteří rádi poslouchají slovo Boží.

Boží slovo též je pokrmem, pokrmem pro duši. Ne chlebem samým živ jest člověk, ale i každým slovem, jež vychází z úst Božích, pravil Spasitel. Kdo chce býti spravedlivým a bohabojným, ten rád poslouchá slovo Boží, neboť slovo Boží, ať už je slyší v kázání, nebo čte ve zbožné knize, mu dává návod, jak by se mohl státi spravedlivým. Kdo rád poslouchá a čte slovo Boží, toho touha po poučení bývá ukojena; spokojený jde za svou práci, s novou zmužilostí dává se do boje s nepřáteli své duše. Ach, jak neteční jsou mnozí křesťané v poslouchání kázání, ve čtení dobrých knih! Oni sytí svou duši jedovatou potravou, již jim nabízí špatný tisk, zatím co kněz káže prázdným stěnám. Buďme horlivými v poslouchání slova Božího, nenechme duši lačnět. Blahoslavení, kteří slyší slovo Boží a zachovávají je.

Po spravedlnosti lační i oni, kteří upřímně touží po svatě přijímání; budou nasyceni. Ze svatě hostie září slunce spravedlnosti, Kristus, Pán náš; toto slunce osvícuje náš rozum a rozehrává naše srdce. Svaté přijímání je nejlepším prostředkem k zachování spravedlnosti; bez něho brzo bychom pokušením podlehl. Ve svatém přijímání býváme milostmi zrovna zasypani. Již pouhá touha po chlebě nebeském, tak zvané duchovní přijímání, zjednává nám mnoho milostí. Vazbu denně tuto touhu; nechť je nám pobídkou ji skutečně hodně často přijímati. Blahoslavení, kteří touží po milém Spasiteli, kteří lační po jeho těle a žízni po jeho krvi; jejich hlad a žízeň budou ukojeny; už zde na zemi budou mít předchut věčných radostí, a jednou budou seděti za nebeským satebním stolem.

Po spravedlnosti lační a žízni dále, kteří opravdu si přejí a se snaží, aby byli čím dál tím lepšími a ctnostnějšími, vždy víc dobrého konali, víc zásluh si nashromáždili. Kdo je spravedlivým, buď ještě spravedlivějším; kdo svatým, buď ještě světějším. Naším pravidlem musí být: Stále ku předu! Stávka v náboženském životě chová v sobě už zárodek couvání. Mnozí lidé jmenují se rádi pokrokovými; kěž by chtěli dělati pokroky ve zbožném životě!

To se však zřídka stává. Pokrok v civilisaci znamená u takových lidí ústup od náboženství. Nás klerikály jmenuje svět rád zpátečníky. Zpátečníky nejsme; my jsme též pro pokrok, ale pro pokrok v dobrém smyslu. Pokročilost žádá od nás sám Spasitel, an praví: Amen, pravím vám, nebude-li vaše spravedlnost větší zákonníkův a fariseů, nevezdete do království nebeského.

Vyšší stupeň ctnosti, větší míra dobrých skutků získá nám větší blaženost v nebi; neboť kdo málo seje bude i málo žati, a kdo mnoho seje, bude mnoho žati. »Nebot oni nasyceni budou.« V nebi se vyplní všechna naše přání, ba skutečnost je ještě předstihne:

neboť žádné oko nevidělo, žádné ucho neslyšelo, a žádný si ani nepomyslel, co Bůh připravil těm, kteří ho milují. Budou opojeni bohatstvím domu Tvého, a z proudu své blaženosti dás jim pít.

Rozjímání toto nechť upevní nás v předsevzetí, toužiti po pravé spravedlnosti a svatosti. Zachovejme si milost posvěcující; pak-li jsme ji ztratili, neotálejme ji opět získati. Buďme horliví v poslouchání slova Božího, mějme upřímnou touhu po spojení se Spasitelem ve svatém přijímání; shromážďujme zásluhy pro nebe; hleďme býti lepšími od jedné zповědi ke druhé. Blahoslavení, kteří lační a žízní po spravedlnosti, neboť budou nasyceni.

Sližičky.

Když hledala syna svého
svatá Matka Boží,
pospíchala v žalu, hoři
přes trní a hloží.

Její duše umírala
panenská a čistá,
když katané na kříž vbili
Syna — Pána Krista.

Plakala a naříkala,
slzu uronila,
a kam tato slza padla
v květ se proměnila.

Vypučel tu kvítek něžný
ze země v tu chvíli,
na památku, že jej oči
Matky uronili.

A ten kvítek každým rokem
z jara nový vzrůstá,
tak jako ta láska Matky
něžná je a prostá! —

Maria, Matka všech.

Celý svět jen slávu hlásá
Matce, Panně Marii,
a má duše k ní též spěchá
vínek nese z lilí.

Z lilí a rudých růží
ve chrám Boží nosívám
a před sochou Matky milé
vroucným hlasem prosívám:

Matko Boží, Matko milá,
duši mojí sílu dej
a v mé srdce utýrané
novou spokojenost lej.

Chraň mne, Matko, v světa víru
nedej, abych zžehšila,
tak má duše vroucným hlasem
u Matičky prosila.

A Maria, Matka Boží
vlévá milost v duši mou,
když odcházím z chrámu domu
prsa volně se mi dmou.

A. M. Kadlěková.

Svatý Jan Evangelista.

Sepsal P. Vinc. Jeauroy. — S povolením spisovatele přeložil Jan Tagliaferro.

XX. Svátý Jan u hrobu Ježíšova.

Běžel oba dva spolu a ten druhý učenník před-
běhl Petra a přišel první ke hrobu. (Jan 20, 4.)

Kristus Pán přemohl smrt. Vstal z mrtvých, Aleluja! Nikdo však o tom posud neví; ani apoštolové. oplakávající smrti Mistrovny, ani Petr, jenž lká nad zapřením Mistra; ani Jan, jenž dle rozkazu Ježíšova zůstal po boku Marie Panny, aby ji těšil jako syn; ani Magdalena, která ještě před slunce východem přišla k hrobu a užřela hrob prázdný. Všecka zděšená přišla k Petrovi a učenníku, ježž Ježíš nejvíce miloval, a dí jim: »Vzali Pána z hrobu a nevím, kde ho položili.« Tehdy vyšel Petr a Jan a šli ke hrobu. Běželi oba dva, ale druhý učenník předběhl Petra a přišel prve ke hrobu. Došel tam, nachýlil se nad otvorem do hrobu a užřel prostěradla položena, ale nevešel. až přišel Petr. Tento vešel do hrobu i užřel rovněž prostěradla. Roucho však, jímž byla zavinita hlava Ježíšova, nebylo s prostěradly, nýbrž leželo zvlášť, jsouc svinuto. Potom teprve vešel tam i ten učenník, kterýž byl první přišel ke hrobu, a užřel i uvěřil. (Jan 20, 1—8).

Všecky tyto podrobnosti, které sv. Jan vypravuje věrně a prostě. neboť vše na své oči viděl a rukama hmatl, jsou plny důležitých naučení. Proč spíše přišel svatý Jan ke hrobu? Byla to horlivost a mladická síla, která kroky jeho okřídli? Nikoliv, odpovídají vykladači Pisma, láska to jest, která nemůže snést nepřítomnosti Mistra milého, která hoří touhou opět jej spatřiti. Avšak s dojemnou pokorou očekává příchodu Petra, nežli do hrobu vcházi. Tento důkaz poddanosti dává tomu, jenž bude knížetem apoštolů. Proč, když užřel, uvěřil ihned? Jest to opět láska, která jej osvěcuje a vlévá jemu i sv. Petru, dříve nežli se jim zjevil Mistr, víru v jeho vzkříšení a v jeho božství.

Zbožné cvičení. — Máme jiný hrob, v němž se uzavřiti chtěl Ježíš Kristus až do skonání světa; jest to svatostánek. Duše, které Ježíše milujete, pospěšte s horlivostí a láskou k tomuto tajemnému hrobu! Tam naleznete světlo a život.

Příklad.

Svatý Jan a lovec.

Kassian vypravuje v knize své příběh, jenž nám líčí líbeznou prostotu sv. Jana. Sláva svatého apoštola se daleko rozšířila a z daleka přicházely zástupy, aby spatřily toho, jenž spočíval na prsou Spasitele, jenž Panně Marii za syna dán byl, jenž svým kázáním a prací tolik obcí křesťanských na východě založil. Jednou přišel z kraje dalekého jistý lovec, by jej viděl a slyšel a právě zastal světce, jak pohrával si s ochočenou koroptví. Podivil se lovec, nemoha pochopiti, jak se může muž tak veliký takovým způsobem baviti. Svátý Jan však, jenž jeho podivení ve tváři a snad i v srdci četl, řekl mu: »Synu můj, co neseš v ruce?« »Luk,« odvětil lovec. »Proč jej nemáš vždy napjatý?« tážal se dále apoštol. Lovec podivil se otázce této a řekl: »Aby dlouhým napjetím neoslábl; kdyby vždy byl napjat, neměl by pak dosti síly, aby těžkou střelu mrští na divokou zvěř.« »Tak i ty se nediv,« odvětil světec, »skrovnému zotavení, jehož v té chvíli jsem si popřál; kdybychom duchu někdy nepopřáli malého, dovoleného vyzrazení, opustila by nás pozornost přílišně napjatá právě ve chvíli, kdy ji potřebujeme.«

XXI. Zázračný lov ryb.

Řekl učenník ten, kteréhož miloval Ježíš,
Petrovi: »Pán jest to.« (Jan 21. 7.)

Dvakráte se již zjevil po vzkříšení Pán svým apoštolům. Přesvědčil nevěřícího Tomáše, ukazav mu své rány a kající učenník vrhá se k nohou Mistrovým, klaní se mu a volá: »Pán můj a Bůh můj!« Pán se ráčil apoštolům opět zjevit i tu měl svatý Petr, první z apoštolů a svatý Jan zvláštní místo zaujati. Miláček nám celý příběh se všemi podrobnostmi vypravuje: »Potom se opět zjevil Ježíš učenníkům u moře tiberiadského. Zjevil pak se takto: Byli spolu Šimon Petr a Tomáš, jenž slove Bliženec a Nathanael, jenž byl z Káně Galilejské, a synové Zebedeovi a jiní dva z učenníků jeho. Dí jim Šimon Petr: »Jdu lovit

ryby.« Řkou jemu: »Půjdemě i my s tebou!« I vyšli a vstoupili na loď, ale té noci ničeho nepopadli. Když pak bylo již ráno, stál Ježíš na břehu, ale učennici nepoznali, že by to byl Ježíš. Tedy řekl jim Ježíš: »Dítky, máte-li co k jídlu?« Odpověděli jemu: »Ne.« Di jim: »Vrzte síť na pravou stranu lodi a naleznete.« I vrhli; a již jí nemohli utáhnouti pro množství ryb. Tedy řekl učenník ten, kteréhož miloval Ježíš, Petrovi: »Pán jest to!«

Zbožné cvičení. — Tento zázračný lov ryb byl předobrazem obrácení, jaké apoštolové všude působili. Pán jim přislíbil, že učiní z nich rybáře lidí. Této milosti zasloužili sobě důvěrou v Mistra. Snad v té chvíli, kdy nejméně toho očekáváte, kdy nezdarem svých námah, myslí pozbýváte a k Bohu voláte: »Mistře, po celou noc jsme pracovali, avšak nadarmo,« v té chvíli snad vám všemohoucí Pán připravil jiný zázračný lov ryb a řekne vám: »Vrzte síť a naleznete.«

Příklad.

Svatá Koletta a svatý Jan.

Svatí Otcové církevní, vykládající zázračný lov ryb, poukazují na to, že Jan toliko pro svou čistotu Pána první poznal. »Čistota,« praví sv. Jarolím, »první měla poznati tělo čistotné. Blahoslavení čistého srdce, nebo oni Boha viděti budou.«

Pak dodávají, že jako svatý Jan milován byl obzvláště od mistra božského pro svou čistotu, tak že sám chová převelikou lásku k duším čistým, panickým.

Kdož by mohl říci, kolik paniců a panen svatému apoštolu děkuje za to, že i v největším nebezpečí zachovali neposkvrněný poklad ctnosti ze všech nejkrásnější.

Viděli jsme již tuto lásku sv. Jana k čistým duším v příkladě sv. Edvarda; teď podáváme jiný příklad ze života sv. Koletty, jak jej Surlius vypravuje.

Tato svěťice, která znovu zřídila řád Klarisek, konala mnohé skutky kající; aby čistotu zachovala neporušenou, zvolila si svatého Jana za zvláštního ochránce. To nezůstalo bez odměny,

neboť svatý apoštol se jí zjevil a podal jí zlatý prsten na důkaz jejího čistého zasnoubení s ním. Dějepisec dodává, že tento prsten později jako relikvie nosen byl od několika osob, které si chtěly svatou čistotu zachovati.

XXII. Tajemné slovo.

Chci, aby on tak zůstal, dokud nepřijdu.
(Jan 21, 22).

Po zázračném lovu ryb obrátil se Pan Ježíš k svatému Petrovi a třikráte se jej tázal: »Simone Janův, miluješ-li mne?« Třikráte odpověď svatý Petr s velikou pokorou a se zkroušeným srdcem: »Pane, ty víš, že tě miluji.« Když byl tak napravil Petr troji zapření trojím osvědčením lásky, ustanovil jej Pan Ježíš pastýřem beránek a ovci t. j. pastýřem věřících a hlavou všech ostatních apoštolů. Prorockými slovy dal mu pak na srozuměnou, jakou smrti země a dodal: »Pojď za mnou.« Obrátiv se Petr, uzel toho učenníka, kteréhož miloval Ježíš, který i odpocíval při večeri na prsou jeho a řekl Pánu Ježíšovi: »Pane, co pak tento?« Jaká to laskavá přívětivost svatého Petra, jenž povzdy, jak praví svatý Jan Zlatoústý, dobré i zlé časy sdílel se svatým Janem. Slyšel, že mu Pan Ježíš slibuje korunu mučnickou, celý svět svěťuje a zvláštní lásku prokazuje, i rád by, aby i svatý Jan toho vyznamenání účasten byl. Ale Pan Ježíš mu odvětil: »Chci, aby on tak zůstal, dokud nepřijdu, co tobě po tom, ty pojď za mnou.« Z toho povstala řeč mezi bratřími, že učenník ten neumě. A neřekl jemu Ježíš: »Neumře«; ale: »Chci, aby tak zůstal, dokud nepřijdu, co tobě po tom.«

Co znamená toto tajemné slovo, kterému apoštolové tehdy nerozuměli, a jež zvláštní místo naposled vykazalo sv. Janovi mezi bratřími? Znamenalo, jak uči vykladatelé Pisma, že jako svatému Petru bylo Mistra následovati ve smrti kříže, tak že i sv. Janovi určeno bylo všechny bratry přežiti a jako svědku velikých událostí na zemi zůstat až do dne, kdy duši svou odevzdal v ruce Mistra svého.

Zbožné cvičení. — Snad jsme již často toto slovo slyšeli a nerozuměli jsme však významu jeho pro život. Slovo

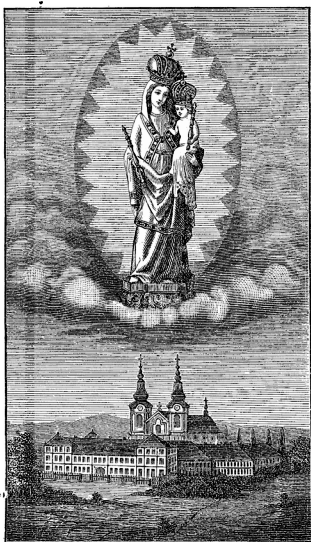
toto učí nás, abychom byli vždy připraveni a vždy po svatosti toužili, ale hodinu smrti na vůli ponechali tomu, jenž lépe, než my sami, zná náš pravý prospěch a nás více miluje, než my sebe.

Příklad.

Božské Srdce Ježíšovo jest
všem otevřeno.

Svatá Gertruda měla podivuhodné
vidění, jež znázorněno jest na obraze

svou položil na srdce božského Mistra a rukou krk jeho ovinul. Ve své pokoře vrhla se svatá Gertruda Spasiteli svému k nohám a nikdy by se neodvázila, tak veliké důvěrnosti si žádati. Svátý Jan ji však povzbudil a řekl jí jako bratr: »Neboj se, pojď se mnou a měj účastenství na mém štěstí. Přítomnost má nechť tě neodpuzuje. Božský Spasitel jest tak laskav, že důkazy lásky jednoho člověka neodnímají mu tisíců jiných a právě tak

[Rajhradský klášter s milostnou soškou (obrázek z r. 1881).

v kostele jí zasvěceném a které všechny zbožné duše mělo by pohnouti, by s důvěrností k božskému srdci Ježíšovu se obracely. Důvěra, již žádá božský Mistr od tolika duší, byla by pro mnohé zdrojem nejčistších radostí a snad i největší svatosti. Svěťice snažila se právě dle svého zvyku co nejvíce skutků lásky k božskému Spasiteli vzbuzovati, když náhle spatřila svatého Jana, an hlavu

rád poslouchá důvěrné řeči tisíců, jako lásky plné hovory jednoho člověka.«

XXIII. Uzdravení chromého.

Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod.
(Sk. ap. 3, 6).

Pan Ježíš vstoupil na nebesa a sedí na pravici Boha Otce. Dle příslibení seslal apoštolům Ducha Svatého, když shromáždění byli ve večeradle. Divná

změna stala se s muži těmito, kteří nedávno ještě byli rybáři, a nyní se stavají sloupky církve a podmaniteli země. Naplňují svět úžasem nad svými zázraky; neb moc Boží na ně sestoupila. Chodí dobře činíce a uzdravující všechny nemocné v lidu. Nejpatrnější uzdravení vypravují Skutky apoštolské. Tento zázrak učinili sv. Petr i sv. Jan, které naposled spolu vidíme. »Petr a Jan vstupovali do chrámu v hodinu modlitby a to devátou. A muž nějaký, jenž byl chromý od narození, byl nesen, kterého kladli na každý den u dveří chrámových, které slovou krásné, aby prosil za almužnu ty, kteří vcházejí do chrámu. Uzřev Petra a Jana vcházející do chrámu, prosil je o almužnu. I pohleděv naň Petr s Janem, řekl: »Hleď na nás!« A on pilně hleděl na ně doufaje, že něco od nich dostane. Tedy řekl Petr: »Zlata a stříbra nemám, ale co mám, to tobě dám: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a choď!« A ujav jej za ruku, pozdvihl ho, a hned utvrzení jsou kloubové jeho i nohy. A vyskočiv stál i chodil; i vešel s nimi do chrámu chodě a poskakuje a chvále Boha. I uviděl jej všecken lid, an chodí a chválí Boha, i naplnění jsou úžasem a divením nad tím, co se s ním stalo.»

Zbožné cvičení. — Kněž, jako nástupce apoštolů, říká totéž slovo postiženým duchovní nemocí, duším bohužel čestným, které jen s obtíží po cestě Páně krácejí. Pro Ježíše Krista vstaň, duše křesťanská, která lkáš v smrtelné lhostejnosti, vstaň a choď! Slyš, duše vlažná hlas tento, jest to hlas Ježíše Krista samého; slyšelas-li jej, pak se střež za tvrditi srdce svého!

Příklad.

Závět svatého Jana.

Svatý Jarolím nám zachoval velmi dojemný příběh ze starých let svatého Jana, které velmi krásně zobrazuje evangelistu lásky, učenníka a apoštola božského srdce.

Světec dosáhl vysokého věku. Tělo jeho oslabené přísnými cvičeními kajícími a námahami apoštolskými, nemohlo se již vzpřímiti. Hlas jeho zesláblý, nemohl jako dříve hlásati svaté jméno Vykupitelovo před množstvím lidu. Avšak

byl věrným, očitým svědkem minulosti, hodně podporován svými ditkami duchovními, kteří teď již kněžími a biskupy byli, jimž vléval onu horlivost ohnivou, které duše jeho plna byla i u vysokém stáří.

Když věřící v Efesu shromáždili se v malické prostře, která jim kostelem byla, kráčel stařec skoro stoletý k svatyni opřen o dva sluhy, aby sloužil svatá tajemství. Ještě kázal svým bezmála vyhaslým hlasem, ale vždy opakoval zvláště laskavě tatáž slova: »Synáčkové, milujte se vespolek!« Když však věřící vždy tatáž slova slychávali, řekli jednou apoštolovi: »Mistře, proč nám vždy totéž povídáš?« On jim pak dal odpověď, hodnou opravdu apoštola lásky: »Ponevadž to jest přikázání Páně; zachováte-li je, učiníte dosti.«

XXIV. Vyznání jména Ježíšova.

Vidouce stálost Petrovu a Janovu a shledávše, že jsou lidé neučení a sprostní, divili se. (Sk. ap. 4, 13.)

Po uzdravení onoho chromého, jehož každý znal, všecken lid sběhl se k Petrovi a Janovi do síně, která slove Salamounova. Petr vida to, kázal Ukřižovaného, vytýkaje jim, že původce zabili, chtěje je tím k pokání a obrácení pohnouti. I svatý Jan mluvil se svatým Petrem k lidu. Slovo jejich nebylo bez úspěchu. Zázrak nového divného lovu ryb se podruhé opětoval. Pět tisíc lidí uvěřilo v Ježíše Krista a stalo se křesťany. To však vzbudilo závist kněží. Fariseové a Saduceové těžce nesli, že kázali o zmrtvých vzkříšení Ježíše; vsadili proto Petra a Jana do žaláře, kdež přes noc zůstali. Nazejtří sešla se vysoká rada, Annáš a Kaišáš mezi nimi. I tázali se apoštolů, jakou mocí aneb v kterém jménu to byli učinili. Petr ujal se slova a hlásal s odvahou neohroženou božství svého Mistra i před těmi, kteří jej byli ukřižovali. Vidouce tedy stálost Petrovu a Janovu a shledávše, že jsou lidé neučení a sprostní, divili se a poznali je, že s Ježíšem bývali. Jak pravi svatý Jan Zlatoustý, neobyčejně směle vystoupení a náhlá změna, kterou u nich zpozorovali, naplnila je úžasem. Při umučení Páně viděli je bázní se třásti. Nyní to nebyli titěž; nyní byli svědky neohroženými, až se později

mučenníky stali. Když členové vysoké rady nepopíratelné pravdy tohoto zázraku popřít nemohli, usnesli se apoštolům zakázat, aby ve jménu Ježíšovu nemluvili. Apoštolé však odpověděli se svatou upřímností: »Zdali to spravedlivé jest před obličejem Božím, abychom vás více poslouchali než Boha, suďte sami. Neb nemůžeme nemluvit toho, co jsme viděli a slyšeli. Toť bylo první svědectví, které svatý Petr s Janem vydali svému Mistru, první pronásledování, které pro něho trpěli.

Zbožné cvičení. — I nám se naskytují příležitosti, snad méně slavné, ale přece důležité, kde i nám bude pravdě svědectví vydati a jméno Páně před lidmi vyznati. Nepřihodilo se nám ještě, že jsme se za něho styděli z bázně před lidmi? Prosmě proto svatých apoštolů Petra a Jana, aby nám vyžádali milosti, abychom budoucně statečnost a věrnost vždy osvědčovali.

Příklad.

Odpor svatého Jana proti kacířům.

Svatý Jan měl v posledních letech svého života boje s kacíři, které již za jeho času rušily pokoj církve. Mezi jinými bylo bludařství žida Cerintha zvláště bezbožné a nebezpečné. Tento pyšný bludař chtěl křesťanství s gnosticismem spojit. Pod pokryteckým zevnějškem skrýval falešné učení, ničící celé křesťanství; po-

piral totiž božství Ježíše Krista. Svatému Janovi bylo bojovati proti nepříteli svého božského Mistra a při té příležitosti bylo viděti, jak nejmilosrdnější apoštolů pronásleduje blud s přisností neoblomnou a silou nepřemožitelnou. Dějepisec Eusebius nám zachoval příběh jeden a odvolává se na svědectví svatého Polykarpa, prvního a nejmilejšího učenníka svatého Jana. Světec setkal se jednou v lázních s bludařem Cerinthem. Sotva uslyšel, že tento vkročil do domu, ihned uprchl, nechtěje pod jednou stěchou s bludařem prodlévati. Pak napomínal svatý Jan i své společníky, aby ho následovali: »Prchněme, aby tento dům, v němž kacíř prodlévá, nesřítel se a nepochoval nás ve svých rozvalinách.«

I ve svých listech jeví všude tentýž odpor proti bludařům, píšeť: »Přichází-li kdo k vám a nepřináší-li toho učení, nepřijímejte ho do domu, aniž ho pozdravujte.« Totéž vštěpoval i svým učenníkům. Vypravuje se, že svatý Polykarp, jehož se jednou kacíř Marcion tázal, zdali jej zná, odvětil: »Znám tě prvorozený zlého ducha.« Žijeme v době, kdy všechny bludy se trpí, ano ještě se podpvrhují od těch, kteří by je měli potlačovati. Následujeme příkladu svatého Jana dle hesla svatého Augustina: »Milujte lidi, zničte bludy!« Své bližní milujeme, byť i pobloudili sebe více; nikdy však neschvalujeme bezbožnosti, nýbrž nesmířitelnou nenávistí pronásledujeme učení bludná.

Salvete clavi.

Zdravíme vás v úctě vřelé,
kopí, hřeby v údy vbité;
dosud celé zrezavělé,
krví Krista teď se rdíte.

Ke zločinu, ku pohaně
uchystané od zlých židů,
staly jste se vůlí Páně,
nástroj spásy všemu lidu.

Kolik ran jste v Pána údy
zasadily přebolestných,
tolik darů nebes tudy,
teče v proudech blahověstných.

Buď Ti, Ješu, chvála, sláva,
jenž Jsi zbožán kopím, hřeby;
Otci, Duchu čest necht vzdává
všechno na zemi i v nebi.

Jarolm. St. Pavlák.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

Sněhem a ledem k Eskymům.

(Dokončení).

V pondělí, 16. května. O 8. hodinách z rána vydáváme se na další cestu. Jest nám překročiti několik potoků, které jsou velmi hluboké, ale jenom 8—10 stop široké. Následuje krajina bařinatá a konečně stojíme u moře. Spoušt ledu nahromaděného na pobřeží, nelze popsat. Některé ledové kry stojí kolmo, jiné jsou nakloněny a opět jiné leží. Velikost a podoba jejich je rozmanitá. Mistry, kde tolik ker není nahromaděno, proskakuje voda. Tak přicházíme z nebezpečí do nebezpečí, z lázně do lázně.

Konečně dostali jsme se na pouhý hladký led, bez ker a kalužin. Z dříví, které vlečeme s sebou, udělali jsme si ohýnek, abychom si něco teplého uvařili. Poněvadž bezpochyby na ledě přenocujeme, šetříme dříví jak můžeme. Ne bez bázně vydáváme se na cestu k poslednímu noclehu. Jak bude dále? Potravu máme již jen tolik, abychom hlad neukojili, ale — draždili. Smutný to obraz; my všichni churaví, zimou se třese a hladovi. Místo vydatné večere čeká nás nocleh uprostřed zamrzlého moře. Najednou vidíme před sebou ležení Eskymů, pravidelný tábor, stany z plátna a sobích a tuleních kožešin, ve stanech lovecké a rybolovské náčiní. A nejenom to; na ledě je rozprostřena tulení kožešina a na ní vrstva tuku. Na této kožešině rozdělává šetrná eskymácká žena ohýnek a udržuje ho ne dřívím a uhlím, ale tukem z tuleňů. Nad ohněm visí velký hrnec a nejméně 20 liber masa se v něm vaří. Na blízku cihají mužové na zvěř a zdá se, že jsou všichni šťastni a spokojeni a bez starosti.

Potkáváme však i jiné Eskymy — jenom muže, kteří přicházejí z Churchillu a jsou na lovu. Jednoho z nich prosím, aby mi dal nějaké boty z tulení kůže; dobrák, dává mi hned své vlastní a zároveň se nabízí, že mi udělá oheň. Avšak my nemáme více co jísti a doufáme, že nebudeme musit pod širým nebem nocovati. Proto děkuji Eskymovi

za jeho ochotu a obouvám si pouze jeho boty. Potom táhneme dále. Již se stmívá, stop saní nelze více pozorovati. Konečně objevuje se země. Spěcháme tam, abychom si odpočinuli. Ale jaké zklamání! Zdálo se mi z daleka, že vidím les a těšil jsem se již na teploučký ohníček. Ale co se zdálo lesem, jsou jen skaliska. Náš oděv a naše příkrývky jsou mokré a vlhké. Spálili jsme tedy jedny saně, uvařili si čaj a spali jsme, pokud bylo možno, dobře.

V úterý, 17. května. Velké překvapení. Došli jsme cíle a ani jsme nevěděli. Před námi leží město Churchill. Zdá se mi, jako by to byl sen. Vidíme zdejší obchodní domy, budovy poštovní a policejní. S mnohých budov vlají prapory. Smutný pohled na holé kopce, skaliska, močály a bezedné cesty brzy je zapomenut, neboť jsme hosty štědrého a šlechtetného velitele Churchilla.

Tak skončil první díl obtížné misijní cesty, 500 mil t. j. asi 760 km. urazili naši cestující vodou, sněhem a ledem. Prímá cesta mohla být vykonána v době mnohem kratší, ježto měla pouze 300 mil. »Přes mnohé obtíže« — dodává P. Turquetil — »zasluhuje naše cesta, aby byla nazvána velmi úspěšnou, ježto vedla ku konečnému založení misijní stanice mezi Eskymy.« Kéž by odvážný věrověstec druhý, obtížnější díl cesty šťastně vykonal a za své námahy a obětí skvělými úspěchy misijní své činnosti byl odměněn!

Z Balkanského bojiště.

Kolej sv. Augustina ve Srđdci vojenskou nemocnicí.

»Školní rok na našem ústavě« — píše představený koleje — »byl již v plném proudu, když nastala mobilisace. Měli jsme tehdy 300 chovanců. V předvečer války byli všichni posláni domů, mimo ony, kteří byli z Turecka a Ruska. Čtyři z nich byli z Drinopole, tři z Brussey v Malé Asii a tři z Oděssy. Mimo ně zůstal u nás osmiletý Bulhar ze severního Bulharska, jehož otec sloužil jako

záložník pod generálem, jenž nám byl též své dva syny na výchování svěřil.

Brzy na to proměnily se naše učirny v nemocnice a missionáři professoři a učitelé docházeli plně do zvláštních samaritánských kursů, aby se na výpomocné lékaře a ošetřovatele nemocných vycvičili. Katolický missionář používá totiž každé příležitosti, aby spásu svých spolubližních prospěl, buďsi jako kněz, který duchovní správu zastává, buďsi jako učitel, který ryzí pravdou ducha a srdce mládeže vzdělává, buďsi jako Samaritán nebo vojenský kněz, který do temné noci strašného bojiště útěchou sv. náboženství svítí a bolestí krvácejícího těla nebeským balsámem křesťanské lásky k bližnímu mírí.

Již první srážky Bulharů s Turky přinesly nám 60 raněných. Nejvíce jich přišlo z Tömreše, hlavního to města pověstné země Pomáků, t. j. poturčených Bulharův, kteří v době povstání v roku 1876 kvetoucí tehdy město Perušici byli přepadli a na tisíce Bulharů, mužů, žen a dětí byli povraždili. Brzy po mobilisaci přitáhli stateční synové oněch obětí do našeho města a přísahali si navzájem, že nevinnou krev svých rodičů, bratří a sester pomstí. A dostali slovo. Tři neděle později, bylo asi dvacet raněných, udatých Perušičanů přineseno do naší nemocnice. Ačkoliv nepřítel čtyřikrát tak silný náspem byl bezpečně ohrazen a od lstivých Pomáků byl podporován, stekli naši hrdinové oheň sršící pevnůstky a zahnali Asiaty na útěk. Jeden z nejzámožnějších občanů, které jsme v Perušici znali, vyskočil první za deště smrtonosných koulí na násep a srazil osm Turků k zemi. Sám podlehl nepřátelské kouli v okamžiku, když mu druhové spěchali na pomoc.

Včera navštívila jednoho raněného z téže osady jeho stará, ale ještě statečná matka, která mi mnoho z doby turecké hrůzovlády vypravovala. Ona samaúčastnila se v mužských šatech zoufalých bojů bulharských povstalců.

V naší nemocnici stojí 150 lůžek a všichni snažíme se, abychom raněným obhájčům vlasti kruté utrpení ulehčili. Nešetřili jsme ani peněz, ani námahy, abychom léčebné prostředky si zaopatřili. Královna, pravá to milosrdná sestra,

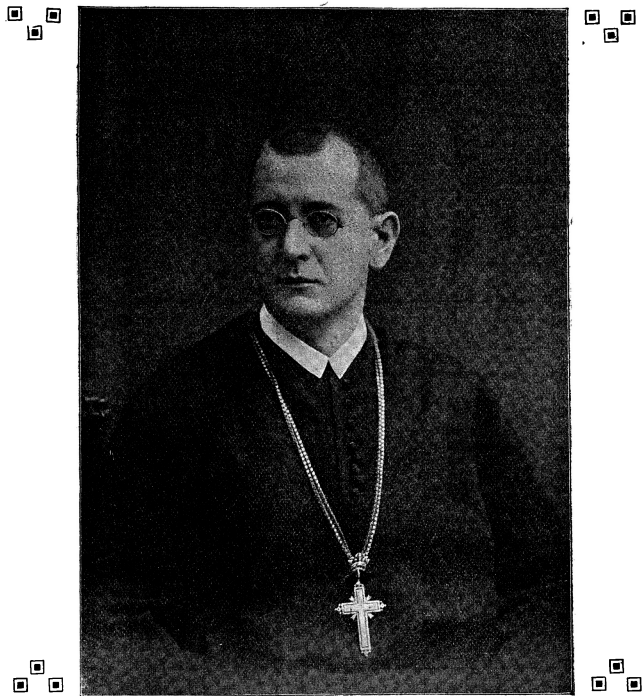
zřídila si svou vlastní nemocnici nedaleko nádraží a nocuje nyní ve spacím železničním voze, aby, kdykoliv nějaký vlak s raněnými přijede, byla ihned po ruce. Navštívila také naši nemocnici a byla všechna unešena, když viděla, jak účelně je zařízena. Zapůjčila nám také svého ranhojiče do té doby, až bychom měli lékaře své vlastní. Za jedné její návštěvy byly jí představeny naše ošetřovatelky, které z nejlepších městských rodin pocházejí a denně několik hodin raněným věnují. »Buďte mi srdečně vřelými,« oslovila je, »zde v této výtečné nemocnici. Kolem byla již dávno mým milým domovem, ale nyní cítím se tu ještě více doma od toho okamžiku, kdy právě záznaky lásky k bližnímu mé srdce tu radosti naplňují.«

Božská prozřetelnost poslala nám brzy na to katolické a dovedné lékaře z Paříže. Od té doby jsme léčebnými prostředky tak bohatě zásobeni, že pokud to na lidech závisí, raněným každého jen možného ulehčení škýtkati můžeme. Nejenom sta těžce raněných vojinů, ale i mnozí chudáci z města naplňují náš dům. Onino zaujmají místa klášterních chovanců v prostranných spárnách a třídách, jejichžto zcela moderní zařízení od vrchního dozorce za nejlepší mezi osmi nemocnicemi v městě v úřední zprávě prohlášeno bylo, tito, od starců počínaje až k dětem, přicházejí ve dne, aby se nechali od lékaře prohlédnouti anebo některého z lékařů ke svým nemocným zavedli.

Dojde-li nová zásilka raněných, sezvání zvon všechny obyvatele domu dohromady. Vojáci sundávají se obezřetně s vozů, zanášejí na nosítkách na uprázdňená místa, svlékají ze zakrvácených šatů, umývají se, kladou na měkká lůžka a za pomoci lékařů ihned ovazují. Jsou-li rány s vnitřními poruchami spojeny anebo kosti zlomeny, vypomáhá lékařovi při operaci náš učitel přírodopysu Röntgenovými paprsky. Operace konají se v síni, vedle které je světnice zařízená za koupelnu. V přední leží v zasklených skříních potřebné operační nástroje. Přes dvacet těžce raněných, kteří z počátku nebyli smrti daleko, nyní po operaci šťastně odbyté, ponenáhlu tam okřívají.

Až dosud dařilo se vše dobře, byť i ranění dlouhou jízdou na neohrabaných bůvolích vozích mnoho trpěli a jejich rány následkem stálého otřásání se zapalovaly a jítřily. Značné úlevy poskytuje raněným jízda drahou, ale obyčejně

z nás přičiňují se, seč jsou, aby se stali užitečnými, každý podle svého nadání a postavení. Otec domácí hospodář, šuká po celém domě a stará se o zásobování jeho obyvatelů potravinami. Otec tajemník obstarává za dne dopisování, koleje i

J. M. Prokop Šup, opat rajhradský.

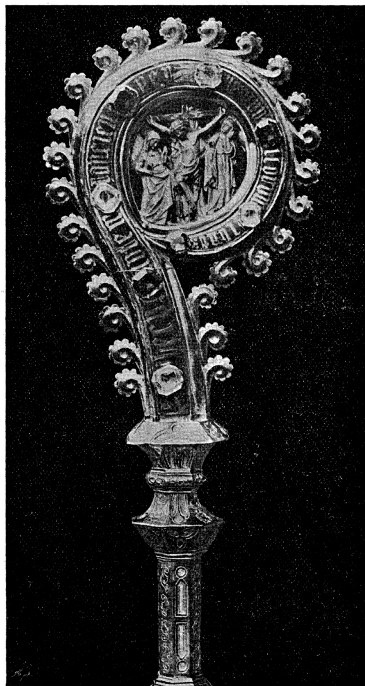
uplyne několik hodin, nežli se dostanou k nejbližší bulharské stanici. Náš učitel lučby připravuje ve své laboratoři, kterou byl proměnil v pravidelnou lékárnu, všechny potřebné léky přesně dle lékařských předpisů. Také všichni ostatní

vojáků, vykonává všechny předpisy, jichž vyplnění hlavní vojenská nemocnice od nás žádá a půl noci stráví u lůžka raněných a nemocných. A tak to činíme všichni. Každý, ať má zaměstnání jakékoliv, půl noci dohlíží v jedné z osmi

nemocničních síní. Mimo to obstarává každý střídavě šatstvo, prádlo, obvazy a jiné při ošetřování nemocných potřebné věci.

Každá síň má své určité ošetřovatele, jímž ve dne vypomáhají ošetřovatelky

razila: ve strašné bitvě u Lüle Burgas, kde všechny své důstojníky a tři čtvrtiny svých vojáků ztratil, koule z ručnice levé oko. Rána byla čím dál tím větší a palčivější, ježto cesta k nejbližší bulharské opatrovné stanici, kam jej nesli

Opatská berla v Rajhradě.

dobrovolné, tak řečené Samaritánky. Ostatně lze většinu našich raněných snadno ošetřovati, ježto jsou rovněž tak trpělivi a stateční na nemocném lůžku, jako byli trpělivi a stateční na bojišti. Jednomu setníkovi z mé světnice pro-

vojáci na třech křížem položených puškách, trvala několik hodin. Jenom stěží bude možno zachrániti mu druhé oko. A přece přes veliké bolesti a pravděpodobnou ztrátu zraku, neslyšeti z úst jeho ani jediného nářku; zatíná pouze zuby a

svírá křečovitě pěstě, když mu lékaři nahnilé maso vyřezují a hlubokou ránu vymývají. Tato železná síla vůle, spojená s neobyčejnou, houževnatou povahou, nám připomíná staré Sparfány, jímž se Bulhaři, zvláště pak rozvášní selští synkové na vlas podobají. A přece vězí mnoho něžného citu pod touto tvrdou korou. »Nestarejte se o mé oko,« pravil mi jednou večer onen setník, »obětuji ho rád za Macedonii, neboť vysvobození potlačovaných bratří zajisté toho zasluhuje, abych bez nejmenší litosti se ho vzdal.« Jindy zase pravil mi: »Hle, milý otče, ve zdraví byl jsem tvrdý jako skála

a horší než nejdrsnější voják. Avšak zde, uprostřed této mateřské péče mé srdce se tak obměkčilo, že bych skoro plakal a nikdy nenaleznu slov, která by byla s to, aby mou vděčnost za vaše láskyplné ošetřování s dostatek vyslovila.« Týž důstojník pravil královně, když se ho tázala, zda-li se mu něčeho nedostává: »Co bych si ještě mohl přát, vždyť jsem zde jako v ráji!«

Podobné cesty vděčnosti vzbudila naše nezištná péče také u ostatních vojínů a mnozí uzdravení vyslovili nám své díky nejen ústně, ale použili i časopisů, aby se nám poděkovali. (Dokonč.)

Venit e coelo.

S nebeské výše Smírce Božský přišel,
proroci svatí o němž kdysi pěli:
„Zármutku ulev, hořkým též i slzám,
sionská dcero.“

Zahrada stará smrt nám přivodila,
zahrada nová nový život nese;
tam Ježíš sklíčen zármutkem, čas noční
v modlitbách trávil.

Chvála, čest Otci, též i jeho Synu,
jemužto dáno jméno nad vše jména,
svatému Duchu též buď stejná pocta
po všechny věky.

Vzplanutý Otce hněv on usmíruje,
do ruky chytá blesky kárající,
za naše hříchy v obět konejšivou
zpědy se dává.

Pekelných duchů osidla on potře,
otevře bránu dlouho uzavřenou,
k nebi jež vede, volaje nás vlnidě
k radostem věčným.

Jarolím St. Pavlík.

O úmyslech Apoštolátu modlitby.

II. Hlavní úmysl měsíční.

Úmysly Apoštolátu modlitby, dleníchž mají členové tohoto spolku obětovati své denní modlitby, práce a utrpení — jsou-li v II. stupni, též denní »desátek« v III. stupni týdně neb měsíčně jedno svaté přijímání zvané nahrazující či smírné —

jsou dvojího druhu: I. hlavní; II. zvláštní.

K prvému druhu náleží onen úmysl, který bývá ve »Škole B. S. P.,« jakož i v jiných časopisech Apoštolátu modlitby věnovaných uveden v čele měsíčního kalendáře o sobě a v modlitbě

obětování denního úmyslu a jehož význam a podrobný výklad se podává buď na začátku neb ku konci měsíčního sešitu; v naší »Škole« bývá ku konci kalendáře napřed ohlášen hlavní úmysl následujícího měsíce. Úmysl tento zove se též měsíční, poněvadž jest určen pro každý měsíc zvlášť, jako jediný hlavní úmysl; jiný název jeho jest »generální« (»všeobecný«), poněvadž jest určen pro všechny členy Apoštolátu modlitby v celém katolickém světě.

Úmysl hlavní má veliký význam a dalekosáhlou důležitost; jemu náleží v obětování úmyslů místo nej přednější; on má vždy přednost před úmysly zvláštními, uvedenými v apoštolátním kalendáři.

Veliká důležitost hlavního úmyslu se nám nejlépe objasní, přihlédneme-li blíže k jeho původu, předmětu a určení.

I.

Původ svůj má u generálního řiditelství čili v ústředí Apoštolátu modlitby, jemuž jest od sv. Stolice svěřeno řízení tohoto největšího modlitebního spolku. Sídlo jeho nyní jest v Tournai v Belgii. Zde generální řiditel, vždy kněz z Tovaryšstva Ježíšova od generálního představeného Tov. J. zplnomocněný, volí a ustanovuje pro každý měsíc hlavní úmysl a předkládá jej pak prostřednictvím jednoho z kardinálů, který jest protektorem Apoštolátu modlitby, sv. Otci s prosbou, aby Jeho Svatost ráčila úmysl schváliti (potvrditi) a jemu zehnatí.

Proto bývá při hlavním úmyslu vždy připojena obvyklá, ale důležitá poznámka: (Úmysl) schválen (ustanoven) a zehnan sv. Otcem. Též bývá tam — ku konci kalendáře — uvedeno »heslo apoštolské, jímž dle úmyslu sv. Otce se označuje stručně obsah hlavního, generálního úmyslu na př. pro měsíc leden 1913 znělo heslo apoštolské: Všude šířiti Apoštolát modlitby. Pro měsíc březen t. r. ustanovený hlavní úmysl: křesťanský sebezápór označen apoštolským heslem: přijímati, vyhledávati příležitost ku přemáhání sebe. (Dle znění franc. časopisu Ap. m.)

Z toho již dosti patrné, jak důležitým jest vždy hlavní měsíční úmysl,

an pochází z generálního ústředí největší modlitební organizace jako nějaký vojenský povel ohromné a mocné armádě duchovního vojska a jsa potvrzen autoritou nejvyššího velitele sv. Otce a obdařen požehnáním jeho, může dosáhnouti tím bezpečněji žádoucího výsledku.

II.

Předmětem hlavního úmyslu jsou vždy záležitosti co nejdůležitější a rázu více povšechného, veřejného, týkající se sv. církve a její nejvyšší viditelné hlavy, celých národů neb zemí a říší, missií, rozšíření sv. víry, katolického života ve farnostech, blahodárných spolicích atd., slovem zájmy Božského Srdce Páně a vyplnění prosby jeho, že jest heslem Apoštolátu modlitby: Adveniat regnum tuum, Přijď království tvé. Proto lze nazvati hlavní úmysl po výtece úmyslem Božského Srdce samého, neboť vyjadřuje vždy věrně nej přednější zájmy Jeho pro čest nebeského Otce, pro sv. církve a celé člověčenstvo v potřebách všeobecných i zvláštních. Generální řiditelství Apoštolátu modlitby jest v úzkém spojení se sv. Stolicí, má výbornou znalost o záležitostech a potřebách království Božího ve všech dílech světa, jakož i jednotlivých krajích a říších, odkud se jemu dostává hojně důkladných zpráv, nejvíce z Říma samého, pak prostřednictvím diecesanních řiditelů Apoštolátu a těch četných časopisů apoštolních, vydaných v různých jazycích katolických národů celého světa a jest proto jisté s to, aby vyvolilo jakožto hlavní, generální úmysl záležitosti právě nej příhodnější, časové, v pravdě apoštolské, účelu Apoštolátu modlitby zcela přiměřené, dle poměrů a zvláštních potřeb doby a místa, země neb národa, o něž se jedná.

Na potvrzení toho může nám postačiti na př. pouhé vypočítání hlavních úmyslů za rok 1911 a 1912, jak jsou uvedeny v naší »Škole B. S. P.« v obsahu dle pořadu dvanáctera měsíců:

R. 1911. 1. Apoštolát modlitby mezi dělnictvem. 2. Náboženské zájmy ve Španělsku. 3. Dělnictvo. 4. Synovská odanost k papeži. 5. Náboženství v životě veřejném. 6. Roční missie Božsk. Srdce

Páně. 7. Náboženství a křesť. mravy ve Spojených státech v Americe. 8. Pokoj mezi křesť. národy. 9. Křesťanská střídmost. 10. Missie etiopské. 11. Zbožnost kněžská. 12. Boj proti špatnému tisku.

R. 1912. 1. Horlitélé a horlitélky pobožnosti k Božskému Srdci Páně. 2. Ošklivost nad hříchem. 3. Organisaace katolíků. 4. Zachování víry v národě polském. 5. Námořníci. 6. Povolání ke stavu duchovnímu a řeholnímu. 7. Obrácení Číny na víru katolickou. 8. Katolíci vystěhovalci. 9. Katolické školy a semináře (vychov. ústavy). 10. Šíření dobré četby. 11. Chudina a skutky milosrdenství. 12. Republika argentinská.

Proč zvolený v posledních letech právě takové úmysly, pozná snadno laskavý čtenář sám, je-li poněkud obeznámen o větších událostech těchto let a důležitějších potřebách, jaké zasáhly do života sv. církve, národů a celé lidské

společnosti. Vzpomeňme jen na převraty, které se staly na př. ve Španělsku a v Číně. Jinak se může každý čtenář »Školy« vždy blíže poučiti o účelu hlavního úmyslu měsíčního, poněvadž bývá vždy zevrubně vysvětlen v tomto časopise.

Z předmětu hlavního úmyslu lze zároveň vždy posouditi, kterak Apoštolát modlitby všímá sobě všech nejdůležitějších otázek církevních i světových a kterak všude a všem chce přispěti na pomoc prostředky nejmocnějšími, jaké poskytuje tak účinně apoštolská horlivost, již se věnují modlitbou a obětí přečetní členové jeho ve spojení s modlícím a obětujícím se nejsvětějším Srdcem Páně; poznáváme z toho též, jak veliké dílo konáme pro čest Boží, sv. církve a pravé blaho lidí, když, jsouce členy Apoštolátu modlitby, hlavnímu úmyslu věnujeme denně svou obzvláštní pozornost a k jeho splnění všemožně napomáháme.

Pějme chválu.

Pějme chválu libohlasnou
a tu radost duše jasnou
uslyš hvězdná výšino.
Pějme chválu Kristu Pánu
ať zaletí k Jeho stanu
láska naše jediná.

Pějme chválu Mesiáši,
jenž snal hřichu tíhu naši,
když se v obět za nás dal.
Pějme chválu světa králi,
ať zní z blízka i ze zdáli,
že On Bůh je, lidstva král.

Pějme chválu k nebes výši
Kristu, jenž dlí v rajske říši,
utvrdí nás ve ctnosti.
Pějme chválu na vše časy,
ať zní naší lásky hlasy,
Bůh dá nám své milosti!

A. M. Kadlčáková.

Různé zprávy.

Kláster benediktinů v Rajhradě. Nad hlavním oltářem v klášterním kostele rajhradském jest uprostřed soch a výzdob umístěna milostná soška Panny Marie, která se uctívá až doposud poutěmi z okolí Pochází snad z let 1270. — Cínová křtitelnice jest ojedinělá vzácnost z celé Moravy, je ze století 16 v gotickém slohu a ozdobena vypuklými obrazy Krista a 12 apoštolů, snad ji zhotovil mistr Jan Benešovský (†1597) v Moravské Třebové. — Opatská berla slohu gotického, ze století

Křtitelnice v Rajhradě.

14. je ze slonoviny a pozlacené mědi s místně provedeným vypuklým obrazem, představujícím Ukřižovaného Krista, vedle něhož stojí Matka Boží a svatý Jan. — 100 leté jubileum svobodné volby opata. (1813—1913.) Rajhradský klášter byl od založení svého knížetem Břetislavem I. dcerou mateřského kláštera Břevnova blíž matičky Prahy. Že oba kláštery jak Břevnov tak Rajhrad mnoho zkusily, kdož by o tom pochyboval. Kolik bouří v minulých stoletích vzneslo se nad Čechami a nad sesterskou jejich Moravou, tolik pohrom oba kláštery utrpěly. Příčiněním reholníků a přispěním dobrodinců vždy

opět k novému se povzněsly rozkvětu až na dobu nejnovější. Rajhrad jsa vzdálen od kláštera mateřského Břevnova přirozeně během doby počal více a více samostatněji se vyvíjeti a po samostatné volbě opatu toužiti, kteréžto přání konečně vyplněno dekretem vydaným od císaře Františka I. r. 1813 od kteréžto doby se vystřídaly 4 opatové a sice Augustín Koch 1813—1832. Viktor Schlossar 1832—1854, Gunther Kalivoda 1854—1883, Benedikt Korčian 1883—1912, ve kterémžto roku nový opat zvolen bratřími rajhradskými ve šlechtěném a milém spolubratru Prokopu Šupovi, jenž před tím velmi mnoho pracoval ve směru křesťansko-sociálním a národohospodářském. Na oslavu 100 letého Jubilea zařídil sv. missie ve farnosti rajhradské k obrození života křesťanského, čímž zahájil blahodárnou činnost svou nejen pro klášter, ale pro celé širé okolí jeho. Bůh žehnej budoucím šlechtěným snahám jeho i jeho spolbratřím

Volnomyslenkáři. V loňských prázdninách měli v Mnichově volnomyslenkáři sjezd. Universitní profesor dr. Oetz z Tübingenu napsal o něm mezi jiným: „Nestálo za hluk. co na kongresu se projednálo. Je proti vši zkušenosti, nazvatí potřebu náboženství zastaralým požadavkem. Veliká většina učenců se shoduje v tom, že se volnomyslenkáři opírají o falešnou vědu, nedokázaná tvrzení a věci dávno překonaného stanoviska.“

Otec hrdina. Za války německo-francouzské roku 1870 bylo v městě Saarbrücken ve stodolách mnoho raněných vojáků. Velitel 9. sboru šel se na ně podívat a hledal vojáky pluku, u něhož byl jeho syn setníkem. Brzy našel jednoho vojáka, který byl těžce poraněn. Ptal se ho: „Znáte setníka z Mansteinů. Voják těžce odpovídal: „Ano, byl mým velitelem, sloužím u jeho setniny.“ Jenerál ptal se dále: „Jak se mu daří?“ Voják odpovídal: „Nyní je mu dobře“ a dodal: „Zemřel jako hrdina.“ Tu hluboce dojat podal jenerál ruku umírajícímu vojákovi a pravil: „Těší mne, že to slyším z vašich úst, neboť je mým synem.“

Kláštéry a chudina. V Řezně přičinil se redaktor, aby vyzvěděl, jaké almužny dávají tamnější kláštéry. Zkusil následující: karmelitě dávají průměrně každý den sto chudým polévku, chléb a zeleninu. Ročně rozdává tento klášter za šest až sedm tisíc marek chleba, též podporuje pravidelně studující. U klarisek dostane v úterý každý chudý pět peníků, 50 studentů má tam stravu a dostane měsíční příspěvek na penězích. Denně dávají jídlo 20 až 30 lidem. Dominikánky stravují denně 28 chudých, ale někdy přijde jich sto, 60 studentům také dávají jídlo. Je tedy podpora klášterů v tomto městě veliká.

Friedrich Velký a Jesuité. Král pruský, Friedrich II. zaslal katolickému biskupovi v Ermlandě zajímavý dopis o činnosti Tovaryšstva Ježíšova ve svých státech. Zní následovně: „Milý kněze-biskupe! Není Vám neznámo, že velmi mně záleží na tom, aby byla výchova mládeže v mých státech pokud možno dobrá. Všude lze viděti důkazy této mé péče, ve všech zemích mých jsem se o to přičinil. A právě když mluvím o výchově mládeže vaší víry, zaslechl jsem a mrzelo mne to. Neboť hrozí úplná zkáza mým plánům vychovávacím, když chtějí zrušiti řád Jesuitů, který je dle mého úsudku velmi vhodný ku vzdělání a vedení mládeže, která si chce osvojiti potřebné vědomosti. Učinil jsem proto co jsem mohl, aby řád tento byl uchován v mých zemích a sám papež dal za pravdu mým důvodům, pro které jsem podporoval tyto vhodné učitele.

Jednota v církvi. Arcibiskup ve Frýburgu dr. Nörber měl o posledním katolickém sjezdě řeč, v níž pronesl mimo jiné následující pozoruhodná slova: „Co nám škodí anebo prospívá, naučme se nejjistěji od nepřátel. A myslím, že jsou hlavně dvě věci, nám katolíkům za nynějších dnů velice potřebné. Chtějí nás katolíky rozdrojiti a chtějí vytrhnouti z našeho srdce lásku a náklonost k apoštolské Stolicí. K těmto dvěma pokusům nutno obrátiti naši obzvláštní pozornost. Naše síla spočívá v naší jednotě. Je nám velmi snadno zachovati jednotu, protože jsou nám k tomu podány všechny potřebné podmínky. Ať zkouší nás katolíky někdo kdekoli v světě a přesvědčí se, že jsme ve všech hlavních věcech za jedno. Není-li snad v něčem úplné shody, jsou to věci pod-

řízeného významu a snad je toliko nějaké nedorozumění anebo zašel někdo ve své vášni příliš daleko. Myslím proto, že by nemělo býti nesnadno pro nás, uchovati si jednotu a tím udržeti se při síle. Zdá-li se někdy, že není všude jednotu, pak myslím je chyba na dvou místech. Byla by jistě velická chyba, jest-li každého, kdo sem a tam má nějaký jiný názor, ihned prohlašujeme za kacíře a odpuzujeme ho od sebe.

První mučedníci z Ugandy. Před 26 lety bylo v Ugandě v Africe mezi černochy umučeno 22 mladých černochů, kteří byli pro víru spáleni. Kongregace římská radila se o jejich blahorečení a kardinálové kteří byli přítomni dle zaručených zpráv dojatí až k slzám, když se četla zpráva o jejich hrdinnosti. Svatému Otci děkoval prokurátor Bílých Otců za tuto milost a Svatý Otec vyslovil uspokojení nad těmito mučedníky a že doufá, že mu bude brzy možno dokončiti tuto záležitost a prohlásiti pak ony jinochy za blahoslavené.

Zvláštnosti při sčítání lidu. Teprve nyní uveřejňují v Německu dopodrobný výsledek posledního sčítání lidu ze dne 31. prosince 1910. Jsou tam mnohé zajímavosti. Na příklad byl tehdy nejmladší ženatý muž ve věku 15 let. 16letých ženatých mužů bylo 16 a jeden z nich byl již vlovcem, 17letých bylo 63, mezi nimi jeden vdovec, 18letých bylo 511, z nich 8 vdovců a jeden rozvedený. Nejmladší manželky byly také ve věku 15 let a bylo jich 64. 16letých manželek bylo 539 a mezi nimi bylo již 10 vdov a jedna rozvedená. Mužů, čítajících přes 100 let čítá tato statistika 15, z nich byli dva neženatí, 1 ženatý a 12 vdovců. Ženy těší se delšímu věku než mužové; žen, čítajících přes sto let bylo 48, z nich byly čtyři svobodné, dvě vdané a 42 vdovy.

Moderní služky. Pán přijde do poptavárny a žádá, aby dostal kuchařku. Paní představí mu městsky oblečené děvče a rozpřádá se mezi nimi tato rozmluva. Pán: „Hledám kuchařku, můžete ihned u mne nastoupiti.“ Kuchařka: „Ale máte paní?“ Pán: „Ovšem mám ženu.“ Kuchařka: „Takového mistra nepřijmu, já chci jíti jenom k samostatnému, osamělému a vysoce postavenému pánovi.“ Tu pán poněkud přemýšlel a za chvíli pravil ke kuchařce: „Chcete-li jenom takové místo, snad vám

je zaopatřím, pojďte se mnou.“ „Ano, ihned jdu s vámi,“ odpovídá kuchařka. Pán vedl ji několika ulicemi a přišli ku pomníku admirála Tegethova. Hle, zde by byl pro vás vhodný pán, je samostatný a osamělý a též vysoce postavený. Usmál se na udivenou dívku a s úsměvem na ústech odešel.

Lurdy roku 1912. Během celého roku 1912 přijelo do poutního mariánského místa Lurd 446 zvláštních vlaků poutnických. V hospici přihlásilo se a bylo zaznamenáno 9702 přivezených nemocných. V koupelnách poblízkou skály, vykoupalo se 88.971 ženských a 41.079 osob mužských. Stálých nosičů nemocných bylo 258, dobrovolných 3125. Lékařů se dostavilo 560. Mši sv. bylo slouženo 65.000, svatě přijímání bylo uděleno 791.000 osobám. Data tato jsou vyňata z časopisu lurského „Journal de la Grotte“, číslo 2. ze dne 12. ledna 1913.

Jak dříve děti vychovávali. Děti polního pruského maršálka z Yorků měli (asi roku 1820) hodinu zdějepisů a maršálek, který seděl ve vedlejší světnici a měl polootevřené dveře slyšel, kterak vypravuje učitel jeho dvěma chlapcům o hrdinském skutku římského hrdiny Mucia Scävoly. Dal totiž dobrovolně ruku do ohně a vydržel až byla upálena. Večer při jídle vyptával se maršálek obou hochů, o čem jim vyprávěl učitel a podotkl, co by oni učinili v podobném případě. Ovšem se oba nabídli: totéž Nuže, praví otec: zkusíme. Vzal kus papíru, sbalil ho a starší, 12letý Jindřich nastrčil ruku. Otec dá mu do ní papír, zapálí ho a Jindřich vydrží až mu papír v ruce úplně shoří. Nyní je na řadě mladší Louis, šestiletý, slaboučký chlapec. Se slzami v očích je také ochoten a vydržel skutečně až mu papír na dlaní shořel. Nyní vzal otec papír, dal si ho na dlaně a učinil totéž co hoší. Ovšem, měl důkladnou popáleninu. a když druhého dne ráno přišel adjutant s nějakým podpisem, měl maršálek šátkem obvázanou ruku. „Nemohu psát, to má člověk, když si hra s dětmi“ řekl a vyprávěl, co se stalo.

Ohrožená kathedrála svatého Pavla v Londýně. Proslulý, nyní anglikánský kostel sv. Pavla v Londýně je dle ujištění odborníků velmi vážně ohrožen. Chtěli vésti pod kostelem tunel s podzemní dráhou, z čehož však prozatím sešlo. Nyní zeje v předu, poblíž hlavního oltáře v podlaze

dlouhá trhlina a k ní se přidává v postranních lodích klesání půdy, spojené taktéž s trhlinami. Znalci pronesli úsudek, že je půda pod kostelem nestejná, že nemá všude stejné nosnosti pro pilíře a věže. Zejména klesají pod tíhou ohromného zdiva hlavní věže a jejich pilíře, což přímo nutí ku katastrofě. Pilíře nebyly původně spojeny v jeden celek, ale stály o sobě, čímž značně utrpěla jejich jednota. Byl povolán nejslavnější londýnský stavitel Mervay a vyslovil své mínění, že pilíře stojí o sobě jako tři mužové na vlastních nohou, aniž by byli k sobě přivázáni. Prostřední muž může prý se propadnouti, aniž by upadl. Kathedrála prý se nalézá v postavení muže v prostředku, je prý však podpírána postranními tělesy. Dosavadní klesání nemá dle jeho úsudku žádného blízkého nebezpečí. Jest-li se však nevyvine prostředek, který by zamezil další sesouvání, může prý se jednou náhle státi, že se sesuje celá obrovská kathedrála a bude z ní rozvalina, neboť stržne pak jedna část druhou. Nynější trhliny jsou prý výstražným poukázáním.

Socialisté a křesťanství. V kalendáři, který vydali němečtí socialisté na rok 1913 čteme: „Až jednou budeme mítí svůj socialistický stát, snadno budeme hotovi s náboženstvím. Odstranění křesťanství je nutností; vždyť je proti vši svobodě a proti vši kultuře. Křesťanství a socialismus jsou oproti sobě, jako oheň a voda.“

Výrok našeho císaře. Až později po slavnostních dnech vídeňského eucharistického sjezdu vešel v širší známost výrok našeho císaře, který zasluhuje, aby byl zvěčněn. Bylo v neděli dne 15. září 1912, kdy mělo býti procesí. Pro deštivé počasí nebylo jisto, zda bude procesí? Císař vstal jak obyčejně před pátou hodinou a rozkázal, aby průvod byl odbýván za všech okolností a že se zúčastní. O půl šesté přišli lékaři a radili císaři, aby nechočil na průvod, odmítl též všechnu zodpovědnost. Císař však odpověděl: „Tisíckrát šel jsem na hon při horším počasí, než je nyní, proč bych dnes neuctil Všemohoucího Pána?“ Všichni mlčeli a konali přípravy k slavnostní vyjížďce císařově.

Trpělivost milosrdné sestry. 92 letý, vzdělaný muž přináležející stařec, přišel v mládí špatnou četbou o svou víru a nebyl již 72 let u svatě zpovědi. Onemocněl a

milosrdná sestra byla požádána, aby ho ošetřovala. Její přítomnost velice rozeznila nemocného; nejšťavnatějšími poznámkami dával na jevo svou nenávisť proti všemu náboženství. Když ho sestra žádala, aby se dal zaopatřit anebo aby aspoň s ní se modlil nějakou kratičkou modlitbu, místo odpovědi zlostně vyplil a hrozil pěstími. Sestřička klidně pravila: „Nechcete-li se vy se mnou modlit, budu se já za vás modlit.“ Ale uslyšela tutéž odpověď, nehodnou zajisté vzdělaného muže. Jednou v noci, myslila sestřička, že nemocný spí, poklekla u postele a modlila se za něho. Ale byl vzhůru a svou nevělu vyjádřil nehledanými a nevybranými slovy, které metal ve tvář pokorné sestřičce Ale i tyto urážky rozvášněného starce snesla beze slova. Následujícího dne určila představená, aby šla někam jinam do nemocnice a na její místo půjde jiná sestra. Obávala se však, že by si nemocný mohl myslit, že se tak stalo následkem jeho osklivého chování, proto pronesla žádost, aby opět mohla jít k témuž nemocnému, což jí bylo po vysvětlení jejím také dovoleno. Byl právě svátek svatého archanděla Michaela, dne 20. září. Sotva vstoupila sestra do světnice, v níž ležel nemocný, již uslyšela jeho hlas, kterak pln podivu pravil: „Když vy po věřejšku ještě ke mně jdete, to již věřím, že jest Bůh.“ A téhož dne smířil se s Bohem a zemřel pak příkladnou, křesťanskou smrtí.

Protestanté a večeře Páně. Z protestantů v Schaumburg-Lippe přijalo večeři Páně 75·14 procent, Waldeck vykazuje 71·48 procent, Bavorsko 61·02, Poznaňsko 57·74, Lippe 50·37, Hanover 48·82, Berlín 13·91, Hamburg 7·48 a Břemý 7·08. Data jsou z roku 1910 a protestanté sami tvrdí, že v posledních dvou letech se poměry tyto nezlepšily, ale naopak velice zhoršily.

Alkohol a duševní nemoce ve Francii. Roku 1871 spotřebovalo se ve Francii 15.521 hektolitrů absyntu, roku 1908 však 172.000. Zároveň stoupl také počet choromyslných ve veřejných blázincích ze 49.789 v roku 1871, na 96.247 r. 1908. Stejně stoupl počet vražd. Roku 1871 připadlo na tisíc obyvatel 47 vražd, roku 1904 57.

Katolíci v Číně. Roku 1903 bylo v Číně 783.000 katolíků, 1904 803.000, 1905 880.000, 1906 950.000, 1907 1.014.265, 1908 1.141.711, 1909 1.210.054

1910 1.292.287, roku 1911 okrouhle půl druhého milionu. Během desíti let zdvojnásobil se tedy počet katolíků.

Křesťanství v Japonsku. Roku 1912 bylo v Japonsku 181.903 křesťanů, více o 7334 než rok před tím. Z nich bylo katolíků 66.019, protestantů 83.688 a řecko-orthodoxních 32.246.

Katolíci v Korei. Roku 1883 přijel ponejprv veřejně do Korei biskup Blanc a nikoliv tajně, jako jeho všichni předchůdci. Byl první, který přijel veřejně na parníku a našel v celé zemi 8 misijnářů a 7000 katolíků. Nyní je tam dle zpráv časopisu „Catholic Herald“ 78.600 katolíků. 52 cizích, 15 domorodých kněží a 50 kandidátů domorodců na kněžství. Sestry mají 50 domorodých novic a žadatelek. Kostelů a kaplí je 73, škol 125.

Kněží vynalezli zpověď? V Pešti byl u soudu projednáván případ neuvěřitelné surovosti. Nádenník Kovacs byl žalován z úkladné vraždy na vlastní tchýni. Jsa ve vyšetřovací vazbě, dal si Kovacs zavolat kněze, aby se prý mu vyzpovídal. Když však kněz přišel, vrhl se na něho a prsty mu vytlačil obě oči. Za tento nanejvyšší surový skutek, jakož i za zabití své tchýně a za těžké zranění své ženy dostal Kovacs patnáct let těžkého žaláře. Kovacs ztrávil již před tím 25 let v různých věznicích.

Obraz z pokrokové Francie. V těchto dnech udál se na mostě přes Sekvanu v Paříži hrozný výstup, který výstižně charakterisuje ducha jaký je nyní ve Francii a je důkaz opěvované lžipokrokovosti. 23letý vozač Pierre Chabot chtěl v sebevražedném úmyslu skočit s mostu do řeky. Dva muži ho zachytili v tom okamžiku, kdy již padal přes zábradlí. „Nechte mne,“ křičel nešťastník „život je mi břemenem a chci mu udělati konec.“ Ale čtyři silné páže držely jej pevně. Za chvíli shromáždilo se více než sto diváků a tu stalo se něco neslyšného. Z řad diváků ozvaly se hlasy a výkřiky: „Chce-li skočit do vody, tak jej nechte! Nikdo nemá práva bránit mu v tom! Nechte jej, ať vezme lázeň, to jej trochu ochladí! Možná, že udělá při tom pěkný kotrmelec!“ A špalír diváků se roztoupil a nešťastník mohl se opět dostat k zábradlí. V tom vrhla se mu k nohám elegantně oděná dáma a prosila se sepatýma rukama: „Pro Boha vás prosím, neberte si život!“ Ale Chabot zůstal tvrdým. Vytáhl z kapsy

dopis a dal jej důmě se slovy: „Vezměte tento dopis a dejte jej mé ženě!“ A po třetí obrátil se k zábradlí, ale s hrůzou ustoupil zpět, příšerná hlubina zarazila jej. Tu však množství shromážděné řvalo: „Jen dále! Ku předu starý!“ Jiní křičeli o přítrž: „No, bude to anebo ne?“ Ba již se ozývala posměšná písnička. V tom okamžiku se objevila paní Chabotová s dvěma dětmi a prodírala se k muži. To rozhodlo Chabot vyšvihl se na zábradlí a hned na to zmizel ve špinavé vodě... Diváci odcházeli uspokojeni... Za hodinu vytáhli Chabotovu mrtvolu... Vskutku přišli smutný obraz zvrácené morálky. A to má být pro nás příkladem civilisace? Podobná bestialita má být následována?

Zeměli hrdinové. Roku 1911 zemřelo, bojující na válečném poli jako hrdinové, 160 katolických misionářů a 12 misionářských biskupů. Z nich bylo 61 Francouzů, 20 Němců, 16 Španělů, 14 Belgičanů, 13 Italů, 8 Holanďanů 6 Irčanů a 4 Angličané.

Postní kázání a tisk. Americký tisk bez rozdílu stran, zabývá se vážně v postní době kázáními, která jsou v katolických kostelích Unie Považují je za událost, na niž prý nutno upozorňovati obecnost. Je to také nový důkaz účty, jaké se těší katolická církev v těchto zemích. Čelnějším kazatelům věnuje se velmi chvalitebná pozornost. Mezi nimi byl loňského roku hlavně proslavený kazatel v katedrále sv. Patrika v Novém Yorku P. Vaughan, který kázal o socialismu. Novyorské časopisy všech barev přinášely delší anebo kratší výňatky z jeho kázání. Tak psal „Herold“: „Není dosti sedadel pro ty tisíce, které naplňují katedrálu sv. Patrika,“ když ráno o 11. hodině vystupuje na kazatelnu P. Vaughan a mluví o „socialismu a papežství“. Jiný list píše: „P. Vaughan vydobývá si v Americe úspěch za úspěchem. Jeho práci je, že přestoupila ke katolicismu švegruše Taftova. Pojednává o socialismu jako o filosofické teorii, nikoliv jako o teorii hospodářské. Když mluvil o tom se sv. Otcem Piem X., pravil mu: „Jdi, můj synu v pokoji, smiřuj chudé boží s bohatí božími!“ P. Vaughan nechválí dnešní odcizování bohatců od chudých v americké Unii, jež může vésti s velikým uspišením k velikému otřesení. Nynější sociální roztržštění vrstev lidských nemůže již dlouho trvati, buď musí nastati

návrat k sociálnímu učení církve anebo dostane se Americe pochybného vyléčení od socialistů.“ — Podobné pozornosti těšily se přednášky msgra. rektora Brauna v kostele sv. Ondřeje, který pojednával o nemravnosti amerického divadla a tance; došel souhlasu i u přemnohých nekatolíků. V Brooklyně kázal křesťsi benediktin o americkém přepychu, jenž sociální propast ještě více prohlubuje. V Chicagu kázalo se o vylidňování lidstva gumou a nemravností. A jak náš tisk, zmíní se někdy o postních kázáních katolických?

Katolický misionář rytířem čestné legie. Z vlasti ho vyhnali a jako misionáře v cizině vyznamenali! Je to kněz P. Jindřich, příslušník francouzský, vyhnanec ze své vlasti a nyní v Tokiu v Japonsku, který z ušlechtilé pomaty šíří slávu své vlasti na cizí půdě. Francouzský ministr Pichom napsal za přičinou vyznamenání o jeho činnosti: „Bylo by velmi zvláštním, kdyby Francie nechala bez podpory tolik chvalnou propagandu, jakou provádí P. Jindřich od r 1888 ve škole „Stella matutina“ v Tokiu.“ Ve dvou letech vzrostla tato škola na 800 žáků. Pomocné školy zřizuje v Nagasaki, Osaka a Yokohama. Japonská vláda prohlásila jeho školy za rovnocenné domácím. Pichom navrhoval, aby dostal roční podporu 12 000 K. Dle toho není přece katolická církev takovým protikulturním ústavem, za jaký ji prohlašují zednáři a nevěrci!

* * *

(Zasláno.)

Co činí Družina sv. Petra Klavera*) pro šíření účty Nejsvětější Svátosti v Africe? V ohlase světového eucharistického kongresu ve Vídni bude zajisté zajímavé, osvětlíme-li aspoň poněkud, co „Družina sv. Petra Klavera pro africké misie“ vykonala až dosud pro šíření účty Nejsv. Svátosti a pro výzdobu domu Božího

*) Družina sv. Petra Klavera je náboženská společnost ku podporování afrických misí. Sv. Stolicí schválená a po celé Evropě rozšířená. Pro země české trvá již 12 let filiálka v Praze IV. 33. Aby seznamovala katolíky s činností misijní v Africe, vydává v 9 řečech obrázkový měsíčník „Echo z Afriky“, přinášející zajímavé původní zprávy afrických misionářů. Celoroční předplatné na české Echo (1 K 30 h). Adresa: Družina sv. Petra Klavera v Praze IV. 33.

v Africe. Nemůžeme zde ovšem vypočítati všechna ta místa, kde přispěla značnými obnosy při stavbě kostelů a kaplí. Pomíjíme též katechismy, modlitební knihy a zpěvníky, tištěné v řetích černochů a zhotovené v misijní tiskárně Družiny. Podáme jen nastíněný výkaz kostelního nářadí, bohoslužebných rouch a kostelního prádla. Družina rozeslala v době svého 18ti letého trvání následující bohoslužebné nářadí do Afriky: 20 zvonů, 15 oltářů s posvěcenými oltářními kameny, 9 svatostánků, 82 kalichů s patenami, 61 ciborí, 47 monstrancí, více než 61 párů mešních konviček, 31 kadidelnic s lodičkami, 76 věčných lamp, 3 lustry, 388 různých svícenů, více než 62 zvonků ke mši sv., 43 oltářních křížů, více než 41 mešních knih atd. Paramenty byly posílány následující: 10 baldachýnů, 92 kostelních korouhví, 57 pluviálů, 1425 úplných mešních rouch, 30 dalmatik, 178 komží pro ministranty, 110 různých vel, asi 850 štol, 306 pláštův na ciborium, 466 burs k sv. přijímání a k zaopatřování, 106 oltářních polštářů, 341 antependií atd. Z kostelního prádla uvádíme jen to, kterého se používá bezprostředně při mši sv. a při udílení sv. přijímání; jako: 560 alb, více než 784 rochet, 415 rochet pro ministranty, 1057 humerálů, 581 cingulí, 1006 různých oltářních plátén, 163 plátén k sv. přijímání, 2119 ručníků, 2234 korporálů, 2384 pal a 3528 purifikatorií. Ač se snad tato čísla zdají na první pohled velká, musí přece každému po krátkém uvažování napadnouti, jak nedostatečně je dosud postaráno o oltář Páně v Africe. Jak málo je ku příkladu těch 82 kalichů, 61 ciborí, 47 monstrancí, 41 mešních knih, z nichž má být v každé misijní stanici aspoň 1 exemplář, kalichů a mešních knih dokonce tolik, kolik je kněží. A potom těch 43 oltářních křížů, když je přece předpis, aby byl na každém oltáři kříž. Mezi kostelním prádlem jsou zvláště alby (586 kusů) a humerály (1057 kusů) poměrně v malém počtu zastoupeny. A právě těch se nejvíce používá; bylo by tudíž zapotřebí mnohem značnějšího počtu, aby se mohlo vyhověti potřebám a aby

mohli misijníci přistupovati k nejsvětějšímu úkonu v důstojném ústrojí. Zjistěte najdou se mezi čtenými čtenáři a čtenárkami takoví, kteří z lásky k Bohu pomohou buď svou ruční prací nebo almužnou Družině sv. Petra Klavera, aby eucharistický Bůh mohl i v Africe sestupovati na oltáře důstojně připravené. Či nebyl by někdo ochoten, na vyprošení nějaké milosti přinést Pánu v obět kadidelnici (asi 30 K), aby mohl se žalmistou prositi: „Budiž příjemná modlitba má jako kadidlo před obličejem tvým.“ (Žalm 140.) — ? — Nebo přeceňujeme snad vděčnost a velkomyslnost našich čtenářů; předpokládáme li, že k částečnému odvděčení se za milosti dosažené v častých sv. přijímáních rádi přispějí k tomu, aby se mohl Syn Boží, skrytý v Nejsvětější Svátosti, podávati jako nebeský pokrm z více ciborí a-poň 60 K) a aby mohl být ve více monstrancích (aspoň 200 K) nesen v eucharistickém vítězném průvodu uprostřed černochů? Jak šťastnou byla by Družina sv. Petra Klavera, kdyby se jí podařilo jako ovoce XXIII. mezinárodního eucharistického kongresu dosáhnouti rekordu ve sbírání a zaslání do Afriky posvátných nádob a paramentů k výzdobě oltářů eucharistického Boha! Jak šťastnou by byla, kdyby mohla Ježíši v Eucharistii připravovati daleko a široko slavné vítězné průvody! Kdo bude jí v tom nápomocen? — Peníze a jiné dárky vyprošují se na adresu: Družina sv. Petra Klavera pro africké missie. Praha-IV. 33.

Účastníkům eucharistického kongresu ve Vídni! Upíše-li se nejméně 500 předplatitelů, vydá redakce „Naši Omladiny“ svým nákladem slavnostní album eucharistického průvodu ve Vídni. Album bude mít 80 vyobrazení na křídovém papíře, formátu „Naši Omladiny“. Připojen bude obšírný úvod a vysvětlivky. Cena i úprava bude tazák, jako u vydání německého, totiž dvě koruny pro předplatitele. Při bromažných objednávkách 10—20% srážky. Ceny tyto platí pro předplatitele, kteří před vyjitím alba si je objednájí. Pro pozdější objednávky je cena alba 2 K 20 h.

Křesťanský sebezápor.

(Hlavní úmysl.)

V této době uvádí nám církev sv. na paměť utrpení Pána Krista. Představuje nám Ježíše při křížové cestě, jak nese těžký kříž na zraněných ramenou a jak klesá pod tíhou jeho a opět povstává a s největší námahou a sebezapřením běže se dále na horu Kalvarii. Co jiného chtěl tím Spasitel na jevo dáti, než abychom i my sebe zapírali. Právě Pán výslovně: »Kdo chce za mnou přijíti, zapře sebe sám, vezmí kříž svůj a následuj mne!« A sv. Petr dí: »Kristus trpěl za nás, zanechav nám příklad, abychom následovali šlépějí Jeho, t. j. sebe samých zapírali.« A co dí sv. Pavel? Tato vyvolená nádobu volá: »Tresci tělo své a ve službu je podrobuji, abych sám, an jiným kážu, nebyl zavržen.« Ale právě toto sebezapření se nyní lidem nelíbí a proto jsou také proti křesťanství, že ono žádá takové oběti na svých věřících. Jsou lidé, kteří vůbec toho slova neznají anebo znáti nechťejí. A přece není jiného léku proti zlému, proti hříchu, jak sebezápor. Sv. Augustin dí: »Celý život křesťana, žil-li podle evangelia, jest kříž a mučnickství.« Sv. Jan Klimakus dí: »Tot jest práce naše v tomto životě, skutky těla duchem mrtviti, každodenně zmírňovati, na uzdě držeti a potlačiti. to jest náš boj.« Sv. Terezie pravi: »Nikdy nevykoná mnoho a něco velkého pro svou spásu a pro dobro jiných, kdo příliš se stará o zachování života a zdraví svého.« Není jiné pomoci, musíme tedy, ať se nám to líbí nebo ne, sebe zapírat, zlé žádosti a náklonnosti v sobě mrtviti, potlačovati. Tímto způsobem nabudeme pokoje ducha, lehkosti v konání ctností a v jednání našem slušnosti. »Buďtež tedy bedra naše přepásána a lampy hořící v rukou našich!«

A co máme tedy v sobě mrtviti? Především svůj rozum a vlastní úsudek. Člověk mnohdy by rád proniknul svým rozumem největší tajemství víry a z toho pochází proti víře, neboť kdo zkoumá velebnost Boží, bývá slávou zničen. Mnohý opět na vše je zvědav a nemusí vše vědět. Jiný opět tvrdošíjný a to je znamení pýchy. Proto se mějme na pozoru a mrtvěme trochu tyto schopnosti, aby nám neškodily; mějme v moci myšlení své, nepřepínejme rozum svůj často zbytečnými věcmi a nepleťme se do záležitostí jiných. Dále máme mrtviti vůli svou. »Vůli nazýváš svou,« dí sv. Bernard, »která není společná s Bohem a lidmi, nýbrž naše toliko, když co chceme ne ke cti Boží, ne k užtku bližních, nýbrž sobě prospěti chceme.« A tato vlastní vůle je kořenem hříchu, neboť dí sv. Bernard: »Ať přestane samoláska a vlastní vůle a nebude pekla.« Jako je celé štěstí člověka milovati Boha, tak zase celé neštěstí je milovati sebe nezřízeně. Kdo nenávidí duše své, zachovává ji pro život věčný!« Nechtějme tedy opustiti, odepřiti nebo činiti, leč co chtějí rodiče, nebo představení. »Nebudete-li jako dítky, nevejdete do království nebeského.« Vše ať se děje počestně a dle řádu. Řád jest vůdcem k Bohu a co od Boha jest, sporádáno jest. (Sv. Aug.). Nečinně něco, že se to nám líbí, nýbrž že Bohu se to líbí. »Dej mi synu srdce své a oči tvé nechať sledují cesty mé!« (Přísli.). Ve všem pak hledejme vůli Boží a nikoliv vůli svou.

Též paměť svou mrtviti máme, ne tak, abychom ji ničili, nýbrž co zlého nám připomíná, z ní vymýtili. Nechtějme tedy povolovati obrazotvornosti; od marných věcí ke smyslným jest jen krok. Na hříchy dřívějšího života pokáním smazané, nevzpomínejme, leč bychom je oplakávali. Při modlitbě nepřistojných myšlení nepřipouštějme a na krivdy nám učiněné nevzpomínejme, ale raději zbožné myšlenky, dobrá předsevzetí obnovujeme, viru, naději a lásku k Bohu častěji vzbuzujeme.

Nenechme se vzrhat v sobě zlým náklonnostem nebo vášním, protože nás o vnitřní pokoj olupují a nestálými činí, hned bázlivými, hned hněvivými, hned veselými, hned smutnými a dusí v nás všecku ctnost a ženou do hříchu. »Konec je křesťanské dokonalosti, kde není mrtvení náklonností zlých.« Abychom však zlé náklonnosti a vášně zkontrolili, třeba jest častého rozjímání, duchovního

čtení, zpytování svědomí právě o té nebo oné vášni, její povahu, hanebnost, její kořen a následky, bychom ji statečně potírali vždy a všude. Vzbuzujme ctnost, která je té vášně protivou, neboť zvyk se přemáhá zvykem. Bdi nad sebou a střež se každé zlé příležitosti, odporuj hned v počátku každé zlé žádosti, aby nezplanula v oheň. Sobě nedůvěřuj, ale důvěřuj v Boha dle sv. apoštola Pavla: „Nedostateční jsme sami ze sebe něco mysliti jako sami ze sebe, ale všechna naše dostatečnost z Boha jest.“ (2. Kor.). Pros tedy Boha o milost, abys pokušení přemohl a dosáhl koruny života.

Nestačí mrtviti toliko vnitřného člověka, t. j. duševní schopnosti rozum, vůli a paměť, nýbrž třeba je i zevnějšího mrtvení sebe a sice pěti smyslů našich. Ku příkladu krotiti máme zrak svůj, aby nám se nestalo to, co Davidovi nebo Samsonovi. Krotiti máme sluch svůj, jak napomíná kazatel: „Ohrad' uši své trním, a jazyka zlého neposlouchej.“ Neposlouchej řeči hříšných, dvojsmyslných, pomluvačných a světských novinek, ale slyš raději řeči zbožné a užitečné. Mrtviti máme chuť svou, neboť jíme proto, abychom živi byli, ale nežijeme proto, abychom jedli a pili, jako Epikurejci. Proto střídmost, mírnost ve všem dobrá jest a půst jest nejlepším lékem pro tělo i pro duši. To uznávají nyní všichni dobře smýšlející, proto jsou spolky abstinentů a antialkoholiků. Mrtviti máme čich svůj tím, že nevyhledáváme všelijaké vůně, abychom se jí ustavičně naplňovali, ale budme spokojeni s čistým vzduchem. Mrtviti máme též cit svůj a pamatovati, že oudy naše jsou chrámem Ducha sv., který v nás jest, kterého máme od Boha, jsme vykoupeni cenou velikou! O jak mají býti ruce naše čisté a jak čisté tělo naše. Proto přemáháme všechnu změkčilost a všechno pohodlí, ale utužujeme se ustavičnou prací a zaměstnáním. Konečně krotíme i jazyk svůj, který je sice malý nástroj řeči, ale může natropit mnoho zlého a proto milujeme mlčenlivost, neboť mluví-li mnoho, hříchu se nevyhne. O sílu k tomu sebezáporu prosme nejsv. Srdce Páně, největší vzor všeho odřikání a strádání.

Ovětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za dar sebestmrtvení a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše, a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Vždy sebe mrtviti.

Úmysl v dubnu 1913: Omladina rolnická a dělnická.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

DUBEN 1913.

Mysleme často na nebe, onu vlast, která nezná nepřítel; na ono světlo, kde není stín; na štěstí, kde není utrpení, na Otce, jenž slzy naše setře a nás navždy oblaží.

Tobě, bože!

Sláva Tobě, Bože milý,
zavzní světem každou chvíli,
Tebe chválí celý svět
v písni své Ti spěchá pět.

Tebe všechno tvorstvo chválí
hymnus zní ti z blízka, z dále,
všecko moc tvou velebí
mocný Bože na nebi.

Ty jsi světa utěšitel
a nás hříšných Vykupitel,
kdož by tobě v světě rád,
nepřicházel díky vzdát?

Valebí Tě, oslavuje,
moc Tvou každý ohlašuje,
vše se sklání před Tebou,
před Tvou svatou velebou.

Tobě Bože vše se koří
od pevniny až tam k moři,
Tebe chválí celý svět,
lidstvo, tvorstvo, ba i květ!

V Kostele.

Před tebou o Matko svatá
na kolena poklekám,
duše má jest v bolu jatá
v srdci velkou žalost mám.

Prosím Tebe, Matko Boží,
ulev duši znavené,
ať mne mine trůd a hloží,
přijde štěstí ztracené.

Prosím Tebe, Matko milá,
a modlím se s důvěrou,
neb mi vždycky ulevila
a podala's těchu svou.

Nuže Matko, Panno čistá,
vrať v mé srdce mír a klid,
duše má Ti lásku chystá
jde se k Tobě pomodlit.

Neopouštěj, Matko moje,
neopouštěj v světě zlém,
neboť jsem vždy dítko Tvoje
nuže, zůstaň v srdci mém!

A. M. Kodlčáková.

O úmyslech Apoštolátu modlitby.

Na volbu a ustanovení předmětu pro hlavní úmysl Apoštolátu modlitby mívá, jak velmi pravděpodobno, nemalý vliv též stav Apoštolátu modlitby v jistých zemích a u jistých národů, větší zájem pro tento důležitý spolek. Kde jest náš Apoštolát hojně rozšířen a proto všeobecně znám, kde jest zařízen a spravován přesně dle stanov, vůbec dobře zorganizován, kde časopis Apoštolátu jest hojně odbírán a čten, tak že duch Apoštolátu proniká členy a na ostatní též působí; kde spolek Apoštolátu jeví patrnou známku čistého života, zvláště tím, že členové jeho plní horlivě ty nepatrné a přece tak důležité povinnosti členské a konají hlavně »apoštolát« dle návodu stanov a zvláštního poučování i povzbuzování na měsíčních shromážděních a apoštolátních pobožnostech; kde zvláště vhodní a vy-cvičení horlivé osobním stykem a dobrým příkladem působí na členy jim přidělené a o větší rozkvět Apoštolátu modlitby všemožně pečují získáváním nových členů a doporučováním příhodného čtení, jaké poskytují zvláště časopisy Apoštolátu modlitby a pobožnosti k Božsk. Srdci věnované — tam jest též lepší porozumění pro Apoštolát a jeho svatý účel, tam zajímají se živě a čile o všechno, co se týká tohoto spolku, zvláště pak tak důležitého předmětu jeho, jako jest hlavní úmysl, a jehož veliký význam velmi dobře chápají. A proto předně sami věnují tomuto všeobecnému úmyslu horlivou pozornost a snaží se den ně přispěti k jeho uskutečnění apoštolátskou obětavostí jak v modlitbě a po-

božnostech, tak v obětování svých prací a utrpení, sjednocující se s nejsvětějším Srdcem Spasitelovým. Tak činí vždy, i když úmysl hlavní týká se mnohdy zpřímá jen zemí, národů neb záležitostí jim jinak cizích; neboť apoštolátská láska, která má býti všem členům Apoštolátu společná, nikoho nevyklučuje; jí není vlastně žádný cizím; ona všechny záležitosti jiných v hlavním úmyslu doporučené přijímá za své, poněvadž v nich vidí vždy zájmy Ježíše Krista samého, s jehož láskyplným srdcem se upřímně spojuje. Jest však při tom zcela pochopitelné, že tito mnozí členové Apoštolátu modlitby, přispívající v apoštolátské lásce jiným v jejich důležitých a naléhavých potřebách, pamatují též na potřeby a záležitosti své vlastní země, své bližší vlasti, svého kraje a národa, které jsou též mnohdy neméně veliké a naléhavé, nežli jinde v kraji daleké. Proto mají přání, aby i tyto jim bližší zájmy byly někdy doporučeny všem členům Apoštolátu modlitby v celém světě jakožto hlavní, generální úmysl; neboť doufají právem, že pomoc denní modlitby a obětování skutků, těch mnohých milionů členů mocně bude působiti na Božské Srdce, aby dostalo se též jim kýženého vyslyšení v záležitosti jejich vlastní. A takového přání zajisté ochotně dbá generální ředitelství Apoštolátu modlitby a běže k němu zřetel při volbě a ustanovení hlavního úmyslu.

To však jest samozřejmě možno hlavně tehdy, když přání takové pochází z kraje, kde Apoštolát modlitby jest již velmi rozšířen a kde proto členové

tamější pro záležitosti Apoštolátu modlitby také již něco více vykonali a majice výbornou organisaci, jsou v bližším spojení s generalním ředitelstvím.

Že tedy na př. r. 1912 pro měsíc duben jako hlavní úmysl doporučeno »Zachování víry v národě polském«, má svou příčinu asi právě v tom, že u Poláků jest Apoštolát modlitby velmi rozšířen a sice více než v celé ostatní říši rakousko-uherské. Neboť časopis polský »Posłaniec Serca Jezusowego« vychází téměř v 160.000 výtiscích, což předpokládá ještě větší počet členů Apoštolátu modlitby. Též jest u Poláků Apoštolát modlitby velmi dobře zorganizován věrně podle zařízení, jak je žádá a pěstuje samo generalní ředitelství.

Dle toho lze souditi, že též zájem pro záležitosti Apoštolátu modlitby jest u Poláků hojný a účinný, že takto polský národ vykonal již nemálo pro dobro celého Apoštolátu modlitby skrze tak hojné a horlivé členy tohoto spolku, pročť také více mohlo se k němu vziti zření, když jednalo se o to, aby i tento náš bratrský národ byl doporučen modlitbám všech členů veškerého Apoštolátu v záležitosti tak veliké jako jest zachování víry v národě.

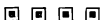
Doufáme, že i náš národ český právě v téže tak důležité potřebě sv. víry bude jednou doporučen 25 milionovému spolku Apoštolátu modlitby. Jak příhodným byl by k tomu rok 1915, k němuž se nepřátelé víry katolické u nás chystají v zuřivé zášti proti sv. církvi, aby přivedli lid k odpadu od sv. víry katolické pod záminkou oslav Husových. Kéž se onoho významení (vzhledem k hlavnímu úmyslu pro národ náš) dočká naše milá »Škola Božského Srdce Páně«, která v brzké době na to r. 1916 bude slaviti 50. výročí svého založení! Patřít tedy náš český časopis, věnovaný Apoštolátu modlitby a pobožnosti k Božsk. Srdci Páně k nejstarším bojovníkům na obranu a upewnění sv. katolické víry u nás, který jako statný vůdce vodil tolik let

k boji své čtenáře, cviče je ve zbrani nejdůležitější: v apoštolské modlitbě a obětování se ve spojení s nejsvětějším Srdcem Páně, a v pobožnosti k Němu.

Řadíme se proto vždy hojněji a těsněji okolo tohoto vůdce, získávejme vždy více nových členů Apoštolátu modlitby a členů tohoto časopisu, budme všichni horlivými apoštoly modlitby, a takto připravíme aspoň cestu k tomu, aby též národ český v tak důležité době a potřebách tak povážlivých mohl též stát se brzy předmětem »hlavního úmyslu« pro celý katolický svět a v Apoštolátu modlitby získal sobě záchranu, »dědictví otců«, o které jej oloupiti chtějí vlastní synové. Splnění tohoto upřímného přání bude ovšem velmi záviseti od většího rozšíření Apoštolátu modlitby samého a časopisu našeho a to ve všech krajích českých a též mimo ně na př. ve Vídni, ano i za hranicemi mezi bratřími vystěhovalci na př. v Americe, kde národ náš jest tak četně zastoupen a potřebuje právě tam tohoto důležitého činitele pro pěstování katolického života*)

Až bude tímto způsobem vzbuzeno více zájmu pro dílo Apoštolátu modlitby a osvědčí se naše horlivost a obětavost pro úmysly nám odjinud doporučované, pak lze se nadíti, že i záležitosti naše dosáhnou tím dříve žádoucího povšimnutí dle slov Páně: »Dávejte a bude vám dáno.« (Luk. 6, 38.) Zatím zbožnou svoji tužbu přednášejme často Božskému Srdci a Královně apoštolů a doporučujeme všeliké důležitější náboženské potřeby národa našeho aspoň užšímu kruhu našich členů Apoštolátu modlitby v úmyslech zvláštních, k čemuž snadnou příležitostí poskytuje naše »Škola B. S. P.« v měsíčním kalendáři.

*) Naši ostatní bratři slovanští na př. Poláci, Rusíni, Chorvaté a Slováci, žijící v cizině, nalézají právě v Apoštolátu modlitby velikou oporu pro zachování sv. katolické víry, jak nasvědčují časté zprávy v jejich velmi rozšířených časopisech Apoštolátu modlitby.

Oslavy Konstantinova ediktu v Římě.

Letošního roku má se konati z Moravy velká pouť do Říma pod protektorátem Jeho Excellence nejdůstojnějšího našeho pana biskupa Dr. Pavla hraběte Huyna. Pouť, která se měla již konati 27. května t. r. pro nahodilé překážky odložena na dobu pozdější. Pout do Říma jest již sama sebou pro každého křesťana významnou a důležitou. Nelze vysloviti, jak mocnými pocity chvěje se srdce křesťana, který po prvé svou nohou stanul v staroslavném věčném Římě, a slzy pohnutím derou se do oka, když poklekne na hrobech sv. mučedníků zvláště na hrobech sv. apoštolů Petra a Pavla. A jestliže poštěstí se mu spatřiti náměstka Krista Pána na tomto světě, sv. Otce, nejvyšší hlavu celého křesťanstva, tu obraz velebné Jeho postavy zmysli nikdy mu nevymizí. Nad to pak spatřiti velebné a mohutné chrámy římské zvláště pak chrám sv. Petra a Pavla, knížat křesťanských a spatřiti ostatní památky upomínající na slavnou minulost církve sv. jest věru vroucím přáním každého křesťana, každého katolika. Než letos zvláště významnou bude tato pouť oslavami Konstantinova ediktu, kteréžto slavnosti se budou hlavně odbyvati od měsíce března až do měsíce června. Poutnický vlak z Brna přijede právě také k těmto oslavám.

Chceme-li věděti, jaký význam mají tyto oslavy Konstantinova ediktu pro církev, musíme myslí svou zaletěti daleko do minulosti církve sv. a sice 1600 let zpět v tu dobu, kdy naposled ještě vyšlehl plamen pronásledování prvých křesťanů za císaře Diokleciána. Tento ukrutný císař přibrav sobě ještě spolucísaře Maximiana vládnul nad světovou říší římskou něco přes 20 let, a potom složil svoji vládu a přiměl též svého spolucísaře, aby tak učinil a sám uchýlil se na odpočinek na letohrádek Salone do rodné Dalmatie.

Po augustech t. j. císařích Dioklecianovi a Maximianovi stali se císaři dosavadní císařové (nástupci trůnu) Galerius a Konstantius; za následníky trůnu, t. j. cesary prohlášeni Severus a Maximus Daja. Konstantius za nedlouho umřel a po něm stal se císařem jeho syn Kon-

stantinus. Maximiana, který spolu s Diokletianem musel se trůnu vzdáti, mrzelo, že se trůnu vzdal a proto spoléhaje se se svým synem Maxenciem na své stoupence v Římě prohlásil se zase v Římě císařem. Proti němu vyslan do boje Galerius caesar Severus, který však byl zabit. A tu Galerius dosadil na jeho místo za augusta Licinia. A tak ze šesti císařů (augustů) v říši římské na jedné straně stáli pospolu Konstantinus, Maximian a Maxentius, na druhé pak straně Galerius, Maximinus a Licinius.

Maxentius vyhnal brzo svého otce z Říma, a on uchýlil se ku Konstantinovi. Poněvadž však pobuřoval vojsko proti Konstantinovi, byl popraven. Na východě umřel v Nikodemii hnílobou střev Galerius. Před smrtí svou odvolal všechny edikty proti křesťanům. A tak ze čtyř císařů vládli nyní Konstantin a Maxentius na západě, Licinius a Maximinus na východě veleřiše římské. Mezi Maxenciem a Konstantinem došlo brzo k boji. Záminku k boji vzal si Maxentius, aby pomstil smrt svého otce Maximiana, kterého dal Konstantin popravit. Konstantin stanul se svým vojskem u Říma, než obával se velmi Maxencia, ježto tento měl počtem silnější vojsko. V poledne uviděl Konstantin i vojsko na jasném nebi kříž a kolem něho nápis: *In hoc signo vinces!* t. j. v tomto znamení zvítězíš! Konstantin porozuměv tomuto znamení, dal ihned všechny vojenské korouhve ozdobiti křížem a nad nim řeckými hláskami jméno Kristovo XP. V nastalém boji dne 28. října r. 312 u mostu milvíského Konstantin zvítězil a Maxentius zahynul na útěku v řece Tibeře. Když pak Konstantin po boji v triumfu vjížděl do Říma, nešel již, ačkoliv byl dosud pohanem, obětovati bohu Jovovi, jak dosud bylo zvykem. Senát římský postavil císaři čestnou sochu na fóru t. j. náměstí římském a dal ji do rukou místo žezla kříž. Pod sochou pak na podstavci byl nápis: *•Tímto spásným znamením, pravým to znakem statečnosti, osvobodil jsem vaše město od jha tyranova.*

Konstantin pak brzo na to s porozuměním císařem Liciniem vydal slavný edikt milánský r. 313, v němž prohlásil

úplnou volnost náboženskou. Křesťané směli volně a svobodně vykonávat své náboženství, přistupovati k církvi, stavěti kostely a veškeren majetek byl jim vrácen. Tímto ediktem upevnil Konstantin své panství.

Když pak po 10 letech Licinius byl odstraněn, panoval Konstantin sám ve světové říši římské ještě 14 let (323—337.) Chtěl se dáti pokřtiti v řece Jordánu, avšak starostmi vládními stále zdržován od cesty do Palestiny. Když již cítil, že smrt jeho se blíží dal se pokřtiti před svou smrtí a zemřel 22. května r. 337. ve věku 63 let.

Letos tedy slavíme 1600letou památku vydání ediktu milánského, kterým veškeré církvi dostalo se úplné svobody. A zajisté významnou jest slavnost tato pro křesťany zvláště v nynější době, kdy nepřátelé církve všemožně obmezují svobodu církve sv., chtějice zase jho tyranské vložiti na bedra její. Zdá se, jakoby zase vracely se doby pronásledování církve o císařů římských. S bolestí pozorujeme, kterak církve sv. ve Francii úpí pod tyranskou vládou zednářů, kteří oloupili ji a ožebračili a nyní chtějí ji úplně zničiti. S bolestí též díváme se na to, jak týž krutý osud stihl od zednářů církve sv. v Portugalsku. A v ostatních říších evropských liberální vlády utiskují církve, chtějice z ní učiniti otrokyni pro sebe. Církve vyhánějí ze škol, ačkoliv církve školy založila. Chtějí odloučení církve od státu, aby s tím větší dravostí mohli se vrhnouti na církve. Rozlukou man-

želskou sáhají na posvátnost rodiny. Zákonodárství státu obrací se proti církvi. Není divu, že zraky církve sv. obracejí se k těm dobám, kdy pro církve vzešla svoboda, a v nynějších těžkých dobách volá církve sv. ku svým věrným ovečkám: „Vzpomeňte, věrné dítky moje, na ty doby, kdy vaše drahá Matka přetrpěla velká pronásledování ediktem milánským od císaře Konstantina Vel. stala se svobodnou. Nedopusťte, aby vaše Matka všech práv zbavena v krutou porobu od nepřátel byla uvržena! Hajte ze všech sil svou pečlivou Máti, církve, proti všem nepřátelům!“ A bohudíky tklivý hlas své milé Máti, církve sv., slyší celý křesťanský svět. Živý zájem pro oslavy Konstantinovy jest nejen v celé Italii, ale v celé Evropě, v Americe a Asii, a na sta komitě zřízeno po celém světě k mohutnému projevu viry a lásky k apoštolské stolici v jubilejním roce. Celá řada poutnických vlaků z celého katolického světa přibude do Říma. Oficiální list pro oslavy Konstantinovy XVI. Centenario della pace della Chiesa označuje pro poutní vlaky dobu nejvhodnější od března do června, a žádá, aby v těch měsících pouti byly konány.

Také náš poutnický vlak z Brna přibude v této době do Říma. Kéž jen miliony katolíků z celého světa příjezdem do Říma potěší sv. Otce v jeho těžkém postavení, a projeví mu svou oddanost a lásku v těchto trudných dobách, aby zase pro církve vzešla pravá svoboda.

Alois Vaněk.

Klekání.

Zvučně zvony hlaholily
Matce Boží Marii
a já jí tu z tří Zdravasů
věčný vínek uviji.

Modlí se má duše k Matce,
k Bohu Otci, Ježíši
prosim, ať se duše moje
i srdéčko utiší.

A Marie, nebes Matka
svého dítěte slyší hlas,
útěchu dá srdci jeho
v neštěstí i trudu zas.

Proto ráda při klekání
k nebi zvedám kalný hled,
prosim Otce, Syna, Matku,
pak jdu lehnout naposled.

A. M. Kadláčková.

Svatý Jan Evangelista.

Sepsal P. Vino. Jeaurouy. — S povolením spisovatele přeložil Jan Tagliaferro.

XXV. Svátý Jan a Panna Maria.

Přijal ji učenník k sobě. (Jan 19, 27).

Svaté evangelium ničeho nám o tom nevypravuje, ale ctihodné podání nám praví, že svatý Jan, plně slovo Ježíšovo, Pannu Marii do domu svého přijal a konal všechny povinnosti nejoddanějšího syna. Jaký život vedli Panna Maria a svatý apoštol v chudém domě, do něhož ji svatý Jan přijal, když přišli s Kalvarie? Nikdo to nevypravoval a sotva by dovedl lidský jazyk podat tyto rozmluvy nebeské. Modlili se, praví slavný řečník, a ztrativše jeho viditelnou přítomnost, věrou k němu se blížili. Jak podivné modlitby, v nichž Maria Panna útěchy hledala v sladké vzpomínce na vše, co pro ni učinil Syn milený. Jak láskyplné modlitby, v nichž s ním rozmlouvala, ačkoliv ho již neviděla. Jak útešné modlitby, v nichž více slzami než slovy na jeho dávala svou lásku, bol a touhu, by jej brzy spatřila.

Taková byla též modlitba sv. Jana, jenž spojoval svou modlitbu s modlitbou Panny Marie. Jistě často spolu plakali a křížovou cestu konali. Z rána učenník přistoupil k oltáři a obětoval obět nového zákona, Maria Panna klečela před ním a přijala z rukou jeho onoho, jehož nosila v přecistém lůně svém, jenž tak často v náručí jejím spočíval.

V této posvátné samotě po pracích apoštolských posvěcoval se svatý Jan v společnosti nejsvětější Panny a připravoval se na apoštolát požehnaný, jenž mnohem déle trvat měl, než apoštolát jeho bratří.

Zbožné cvičení. — Svátý Jan byl první a největší ctitel Marie Panny. Zvolme si jej za vzor a za vůdce v úctě královny nebeské. Tak jedněm, aby po příkladě svatého Jana pobožnost tato nám k srdci přilnula: »Pravý ctitel Panny Marie nikde nezahyne.«

Příklad.

Obraz sv. Jana a jeho mše svatá dle vidění Kateřiny Emerichové.

Kateřina Emerichová, jejíž vidění jsou velmi známa, která nám v obrazech

velmi dojemných líčí život a smrt božského Spasitele, podává nám i obraz mše svaté svatého Jana u přítomnosti Panny Marie.

»Jednou přišel svatý Jan k Panně Marii; byl všecek sestárlý a hubený. Vcházejce, měl bílý řasnatý plášť podpásaný. Svůj pás odložil a jiný vzal, na němž písmena byla vyšita. Na rámě vzal nějaký manipul i štolou se oděl. Brzy vyšla ze spárny své Panna Maria bíle oděná, opírajíc se o rámě své služky. Tvář její byla bílá jako sníh, zdála se plna nebeského nadšení. Po nanebevstoupení Syna svého toliko po něm toužila. Vešla do modlitebny; když svatoostánek byl otevřen, ukázal se kříž v něm ukrytý. Oba se pomodlili; svatý Jan povstal, vzal ze záhradky svého měděnou nádobu, otevřel ji a vyňal pytlíček jemného plátna a z něho složený roucho, které skrývalo nejsvětější svátost oltářní v podobě čtverhranného kousku bílého chleba. Pak vyslovil několik slov slavně a vážně a podal svaté přijímání Panně Marii; nejdražší krve ji však nepodal.«

XXVI. Apoštol.

Učiním z vás rybáře lidí. (Mat. 4, 19).

Když Panna Maria v zanicení lásky smrti zakusila, vzata jest na nebesa, aby tam vládla nad anděly a svatými. Již nic nevázalo pak svatého Jana k Jerusalemu. Odcestoval do Asie, již mu prozřetelnost za působitě určila. Dlouho tato země byla jevištěm jeho práce, bojů i vítězství. Napřed se usadil v Efesu, jsa s Timotejem prvním biskupem tohoto města. Co vykoná chudý rybář galilejský v nádherném městě s obyvateli vzdělanými, mezi lidem v tomto životě rozmarilým a bezuzdným, mezi bohatými měšťany, kteří všem požitkům hověli a naruživě ctili velikou Dianu Efesskou? Tam že bude rybářem lidí, Pán mu předpověděl. Tam zahanbí marnou učenost moudrých tohoto světa, odkud, jako ze střediska, bude zářiti pravda, láska a život. Svátý Jan, jak svědčí svatý Jarolím, zakládal a řídil církev v Asii a svatý Jan Zlatoústý dokládá, že celá Asie od něho

řízena byla. Z Efesu vyslal Karpa do Alexandrie v Troadě, Gaja do Pergamu, Aristona do Smyrny, Epafra do Kolosy, Achipea do Laodicey. Neunavnou horlivostí svou ospravedlnil přijetí »syn hromu«, které mu dal jeho Mistr. Podrobnosti této apoštolské činnosti nám pokora apoštolova zatajila, toliko Pán Bůh sám je zná. A apoštolská podání však nám zachovala památku únavné působnosti, kterou potíral povstávající bludy Cerinthianů a jiných.

Zbožné cvičení. — Nejsme všichni od Pána Boha k vznešenému úřadu apoštolskému povoláni, avšak k rozšíření božského učení přispěti můžeme dobrou radou, příhodným napomenutím. vždy však svým příkladem a svou modlitbou. *Pán Bůh každému světil péči o svého bližního.*

Modleme se též často za missionáře, kazatele a kněze, aby Pán Bůh pracím jejich žehnal.

Příklad.

Obrácený hříšník.

Svatý Klement alexandrijský vypravuje obrácení, které zde podáme. Svátý Jan nalezl na svých cestách jinocha, jenž měl příjemný zevnějšek, šlechetnou tvář, ale ještě krásnější duši. Vzal jej s sebou a odevzdal jej biskupovi řka: »Tohoto jinocha ti svěžuji; ty za něj odpovídat budeš před církví Ježíše Krista.« Biskup přijal jinocha, pokřtil jej a miloval jej jako syna. Brzy však upustil od přísného dohledu a mladík dostal se do společnosti nebezpečných, klesal pomalu, až klesl tak hluboko, že prchl a vůdcem loupežníků se stal. Když svatý Jan po několika letech opět přišel, žádal od biskupa svého jinocha zpět. »Není ho více, Bohu odumřel,« řekl se studem biskup, »v horách jest nyní vůdcem loupežníků.« Při těchto slovech zaslzel svatý Jan; ale hned si dal koně osedlati a odjel. Od loupežníků byl brzy zajat a k vůdci veden. Tento, spatřiv apoštola, dal se na útěk. Svátý Jan však volal za ním: »Proč prcháš, synu můj? Měj útrpnost se mnou! Naděje není ztracena. Přicházím, bych ti odpustil, bych tě zachránil.« Mladý muž se zastavil, zbraň odhodil a začal plakati. Svátý apoštol

přichází k němu, povzbuzuje jej, líbá mu ruku a vede jej zpět k biskupovi. Tento mladík byl ovci ztracenou, kterou do ovčince opět přivedl učenník toho, jenž chtěl být dobrým pastýřem nazýván a jenž řekl: »Nepřišel jsem hledat spravedlivých, ale hříšných.«

XXVII. Mučenník.

Kalich můj pít budete. (Mat. 20, 23).

Přes všechny práce a strasti apoštolské svatý Jan dosáhl vysokého věku. Ostatní apoštolové jeden po druhém pomřeli jako mučenníci pravdy. On sám ještě žil. A přece i jemu, jakož i ostatním apoštolům božský Spasitel přislíbil, že kalich mučnickví píti bude. Předpovědění božského Mistra se vyplnilo. Tehdy panoval krutý císař Domitian, jenž křesťany všude pronásledoval. Když se dověděl, že svatý Jan v Efesu prodlévá, kázal jej do Říma přivést, kde byl vhozen do kotlu vřelého oleje. Pán Bůh opětoval při něm zázrak tří mládenců v peci ohnivé a svatý Jan vyšel z kotlu, nepocitív ani nejmenší bolesti.

Nebyl tedy mučenníkem? Byl jim přece a sice dvojnásobně, neboť dle slov svatého Jarolima, předně svědectví vydal jménu Pána Ježíše a třebas mu Pán Bůh zázračně život zachránil, přece jemu nescházela statečnost k mučnickví. Byl mučenníkem i z jiné příčiny: neboť toužil velmi pro Mistra svého umřít, i byl tedy život tak dlouhý pro něho obětí ze všech největší. Výmluvný jakýsi biskup volá: »Jaká muka! Božský Spasiteli, Tvá láska jest příliš přísná na něho! Není kruto, že ten, jenž Tě nejvíce miloval, déle než ostatní musí čekat na štěstí, aby Tě spatřil tváří v tvář?« Tak pil tedy svatý Jan kalich, jež mu božský Mistr slíbil, a jeho koruna mučnická byla právě tak pěkná jako ostatních apoštolů, ba ještě větším leskem zářila.

Zbožné cvičení. — Pán Bůh nás sice nepovolal, abychom se stali mučenníky. Avšak v jisté míře můžeme být mučenníky, když věrně Jeho jménu svědectví vydáváme, kdykoliv se k tomu naskytne příležitost; pak, když trpělivě, ano radostně všechna protivensví snášíme, která na nás sesílá Božská prozřetelnost, posléze, kdyby nám Pán Bůh vnukl,

abychom se obětovali za spásu těch, kteří nám jsou drazí a za vítězství církve svaté a my bychom ochotně poslechli vnuknutí milosti.

Příklad.

Kaple mučennictví sv. Jana.

Tam, kde svatý Jan trpěl, postavena krásná kaple, kterou nazývají kapli svatého Jana v oleji. Ve vzácném relikvíři chovají se vlasy, které mu ustříženy byly před mučením, které pak zbožná křesťanka sebrala. Obraz nástěnný představuje svatého Jana, jak jej vrhají do kotlu se vřelým olejem a pod obrazem čteme nápis: Joanes, Christi Apostolus, Evangelista, Propheta et Martyr e dolio ferventis olei vegetior exivit. — Jan, Kristův apoštol, evangelista, prorok a mučenník, vyšel z kotlu vřelého oleje ještě čerstvější.

Na stěně čísti lze latinské verše
Martyri calicem bibit hic athleta Joanes
Principii Verbum cernere qui meruit.
Verberat hunc fuste Prokonsul, forfice tondet
Quem fervens oleum, laedere non valuit.
Conditur hic oleum, dolium, error atque
capilli,
Que consecratur, incluta Roma, tibi

To jest:

Zle pil kalich mučennictví bojovník Jan,
jenž hoden byl viděti Slovo, které bylo na počátku.

Prokonsul jej dává pruty bičovati a vlasy
mu ostříhati.

Vroucí olej mu však škodit neměl moci.
Zde se chová olej, kotel, krev a vlasy,
které se věnují tobě, slavný Říme.

„Šťastná církvi římská,“ volá Tertulian, „které svatí apoštolové celou svou nauku dali i se svou krví; kde Petr podstoupil smrt svého Mistra, Pavel osud svatého Jana Křtitele, kde svatý Jan byl vržen do kotlu vřícího oleje, aniž jaké bolesti pocítil.“

XXVIII. Prorok.

Musí opět prorokovati. (Zjev. 10, 11).

Svatý Jan Křtitel, předchůdce Páně, byl posledním prorokem a posledním kroužkem tajuplného řetězu, jenž prvního

člověka s Kristem Pánem, starý zákon s novým spojoval. Než, po něm ještě jiný prorok přišel; této cti dostalo se svatému Janu Miláčkovi. Co bude ještě asi prorokovati? Messias již přišel a v něm se vyplnila všechna prorocství. Ale bylo mu popřáno orlím zrakem nahlédnouti do krásy nebeského Jerusalema, v nadšení vznešeném viděti, čeho oko nevidalo, slyšeti, čeho ucho neslyšalo. I předvídá veliké převraty, které předcházeti budou konec světa, opěvuje velebnost Beránka, jenž byl zabit, jenž nyní živ jest a vládnoti bude po všechny věky.

Zjevení jest nejtajemnější kniha Písma svatého. Nejslavnější bohoslovci se snažili ji vyložit, ale žádnému se to úplně nezdařilo. Na pustém ostrově Patmos, kam po svém mučennictví do vyhnanství byl poslán, sepsal svatý Jan své Zjevení. Končí knihu svou výkřikem lásky a touhy po svém mistru, jehož na zemi tolik miloval: „Přiď, Pane Ježíši!“

Zbožné cvičení. — Mysleme často na nebe, onu vlast, která nezná nepřátel; na ono světlo, kde není stínu; na štěstí, kde není utrpení; na Otce, jenž slzy naše setře a nás na vždy oblaží. — Než, připravujme se k tomu. Modleme se a bděme, abychom do nebe se dostali, které nám připraveno jest, které však můžeme i ztratiti a do temnoty pekelných upadnouti.

Příklad.

Zjevení svaté Brigitty o Zjevení svatého Jana.

V prvních stoletích církve byly pochybnosti některé o pravosti Zjevení sv. Jana. Svatý Dionys Alexandrijský nepřipisoval této knihy sv. Janovi, nýbrž stejnojmennému knězi. V některých církvích východních neodvázili se knihu tuto věřícím předčítavati a nejasnost její zdála se podezřelou. „Když některá bludná učení, tehdy se šířila,“ praví jistý učenec, „právě touto knihou se hájila, snadno pochopíme pochybnosti a rozepře, které zavládly po nějaký čas až do té doby, kdy vše úplně bylo objasněno.“

Sněm tridentský právoplatně rozhodl, když se usnesl, že každý se vylučuje z církve, kdo by nepřijal za zjevené všechny knihy Písma svatého, k nimž

náleží i Zjevení. Též jest pravdou, že pochybností těch všude nebylo. Avšak pochopitelně jest, když dříve někteří učenci čtouce spisy odpůrců Zjevení, začali pochybovati o pravosti této knihy tajuplné a hrozné. To se přihodilo jistěmu učenému spisovateli za času sv. Brigitty. Svatý Jan ráčil viděním učení církve o této věci potvrditi. Ve spisech svatě Brigitty čteme, že učenec jistý, jenž Zje-

vení chtěl vykládati, světici prosil, aby se božského Mistra otázala, kdo tuto knihu sepsal. Učinila tak a slyšela sv. Jana odpovídatího: »Já Jan jsem to, jemuž Jsi na kříži Marii za matku dal, ó božský Spasiteli. Tys mi zjevil a mně vnukl všecka tajemství a já jsem ji sepsal k útěše Tvých věrných dítek, aby nebyly ve víře otřeseny převraty, které nastanou.«

Má duše.

Má duše k trůnu Věhovládců
by ráda vlétla v nebes říš
a tam by zašeptala sladce
ach srdce, stíš se, stíš!

Má duše denně Boha chválí
a zpívá píseň vděčnosti,
byť třeba smutek srdce halí
vždy doufá v záblesk milosti.

Má duše Boha denně chválí
a ráda k nebi zalétá,
má duše jako skřívan malý
se pod hvězdy až propílá.

Má duše ve modlitbě vroucí
zalétá v nebes rajskej luh,
tam hledá lásky čistě, žhoucí
a milost, již nám dává Bůh!

A. M. Kadlěková.

Obřady sv. svátostí.

Svátost pokání.

Velikou a neocenitelnou milost udělil nám Pán ve svátosti sv. křtu — biřmování a nejsv. Svátosti oltářní — avšak dobře víme a cítíme to všichni, že ač Bůh velikou pomocí a milostí nás v dobrém udržuje, přece nám svobodnou vůli naši nebere a tedy také ne možnost hřešiti. A člověk hřeší — hřeší často, hřešívá těžce. Má-li člověk zde na světě pravého štěstí a tam na věčnosti dle svého určení — spásy věčné dojiti, musí býti beze hříchu a poskvrny život jeho; to je určení Páně a apoštolů. Avšak slabý je každý člověk a silná jest

jeho žádostivost, jak praví sv. apoštol Pavel (2 Kor. 12, 7.). Také silní a mocní jsou nepřátelé spásy jeho. O, jak tedy snadné jest padnouti do hříchu a to i do těžkého; co ale potom? Ztracena by byla veškerá pomoc a milost Boží, marné všechny účinky ostatních svátostí. Bůh odňal by lásku svoji a časně i věčně by musil hříšník nešťasten býti, kdyby opět mu na pomoc nepřispěchala dobrotivost a shovívavost Boží, která jest přímo nevyčerpitelná. Krásně o tom píše Kastner v díle svém: »Vítězství křesťanské víry« takto: »Klopýtnouti jest smutný osud člověka na zemi, křest, biřmování a Sv. oltářní nechrání člověka se svo-

bodnou vůlí tak, aby nehřešil. Vždy a všudy ozývá se hlasitě pro hříšné člověčenstvo potřeba po odpuštění hříchů a to ve jménu Božím a s úplnou jistotou. Zde nalézá člověk hřešící druhé prkno, na němž se před utonutím ve hříchu zachrániti může.*

Ovšem, může hříchy odpouštět jen Bůh sám, neboť jest hřích urážka jeho. Avšak, kdo může překážeti Bohu, aby moc svou nesdělil jiným — svým zástupcům? A Syn Boží učinil tak. Víme, že sám hříchy odpouštěl — víme také, že moc tuto apoštolům — církvi své odevzdal, aby tak na místě Božím hříchy odpouštěli. »Jako mne poslal otec, tak i já posílám vás,« pravil Spasitel po svém vzkříšení k apoštolům — dechl na ně a řekl dále: »Přijměte Ducha sv., kterýmžkoli hříchy odpustíte, odpuštěny jsou, kterým je zadržíte, zadržány jsou.« (Jan 20, 21.)

To je základ té veliké a užitečné svátosti pokání, která po křtu sv. nejpotřebnější svátostí jest, a kterou dříve člověk přijmouti má, nežli ostatní sv. svátosti přijímat, aby duše jeho byla očistěna a tak milostem Božím přístupna.

Svátost pokání uděluje toliko biskup a kněz k tomu od biskupa splnomocněný, neboť tak to žádá právomoc apoštolská. Již od prvo počátku církve užívali věřící hojně této svátosti, přicházeli k biskupům a kněžím a vyznali hříchy své; vyznávali je někde veřejně, zvláště ty, které zjevně byly, aby tak sebe tím více pokorili a tak zadost učinili; ale vyznávali se také tajně, ve zpovědi ušní. Sv. Klement římský, učenník sv. Pavla apoštola píše: »Litujeme upřímně, jak dlouho žijeme, hříchů svých, kterých jsme se v těle dopustili, neboť opustíme-li jednou tento svět, není pro nás ani zpovědi, ani pokání.« Ve svátosti pokání stojí naproti sobě vina, hřích člověka a odpuštění Boží. Bůh však, jenž spravedlivý jest, neodpustí jen tak ledabylo, nýbrž jen tomu, kdo si toho zaslouhuje a kdo činí, co Bůh v tom ohledu žádá. Sledujeme-li skutky Páně, ve kterých Kristus hříchy odpouštěl, vždy vidíme, že hledal a žádal srdce litostí naplněné a také pevný úmysl nehřešiti více. Tak když Maria Magdalena plakala nad životem hříšným a Pán viděl

do jejího srdce, odpustil jí, ale řekl: »Nehřeš více!«

I na kříži viděl kajícnost lotrova a odpustil. Zatvrzelým však neodpouštěl nikdy. Z toho viděti, že Bůh žádá srdce kající, žádá vyznání se před zástupcem jeho a skutky, kterými by se člověk potrestal za hříšnost a tak poněkud dosti učinil. Je to také zcela rozumné, neboť kterak hřešíme? Srdcem, ústy a skutky, tedy zase srdcem — litostí, ústy — vyznáním se, skutky — pokáním se s Bohem smírujeme. V tomto trojím také záleží hlavně obřady sv. pokání. Nejsou četné ani okázalé, neboť směřují více k vnitřnímu životu našemu a také rozděleny jsou mezi kajícího a kněze.

První obřad kněze při sv. pokání jest, že se posazuje do zpovědnice. Kněz ve zpovědnici je soudcem na místě Božím a svátost pokání jest soudem. Při soudu však soudce sedí, vinník buď stojí nebo klečí. Jestliže Kristus odevzdal moc odpuštění hříchů apoštolům a ti zase jejich nástupcům, zajisté nechtěli, aby odpouštěli ledabylo, bez dobrého posouzení, zdali kajícník hoden jest čili nie. Proto souditi musí zpovědník kajícího a to soudem duchovním, nežli vynese rozsudek nad ním, buď odpuštění hříchů nebo zadržení jejich.

Avšak tato soudní moc trvá jen, když kněz soudí jiného, chce-li sám sebe očistiti, s Bohem smířiti, tu jako každý jiný kajícník se musí ponížiti, pokleknouti u zpovědnice a sám na sebe žalovati. Zde není výjimky. Ani císař, aniž papež, ani biskup, ani kněz nemá zde přednosti nějaké před ostatními. Z toho vidno, že Pan Ježíš nedal soudcovskou moc kněžím, aby snad vyvýšení byli dle svých osob nad jiné. Velebme moudrost a spravedlnost Boží, která se i v tomto zařízení tak krásně jeví.

Pravili jsme, že sv. pokání jest soud duchovní, který se také velice liší od soudu světského. Na soudě světském jest hlavní věcí zjištění viny a trest obžalovaného. Na soudě duchovním jest hlavním úkolem a účelem odpuštění a smíření duše zbloudilé s Bohem. Na soudě světském nepomůže nic nebo jen málo lítost a dobré předsevzetí; kdo uznán jest vinným, trestán bývá. Ne tak ve sv. pokání. Zde právě hledí se na upřímnou

vnitřní lítost, která vymáhá si odpuštění. Vždyť Hospodin sám pravil: »A kdyby hříchové vaši byli jako šarlat, nad snih zbělení budou.« Ano, v tom je to veliké tajemství lásky a milosrdenství Božího, v tom také ta veliká cena utrpení a smrti Spasitelovy, že i největší hříchy člověku mohou být odpuštěny, jen když jeví upřímnou, pravou lítost nad nimi, lítost, která prýští z lásky Boží, kterého urazil, když se z nich také upřímně a dokonale vyzná a jest hotov podrobiti se tomu, co duchovní soudce uloží. Naopak ale ani malý hřích, není-li lítostí a vyznáním a chutí pokání, odpuštěn být nemůže. Proto kajcnost jest hlavní věcí. K tomu také poukazuje štola barvy fialové, kterou zpovědník na sebe bere. Štola jest odznakem kněžské právomoci, zde tedy i právomoci soudcovské. Fialová barva značí kajcnost, bolest nad hříchy, lítost nad nimi a skutky kající, které by zádost činily.

A nyní již vítá kněz kajcníka sv. pozhnáním, k úkonu tak důležitému, posvátnému a užitečnému řka: »Hospodin buď v srdci tvém a na rtech tvých, abys hodně a úplně vyznal hříchy své ve jménu Otce i Syna i Ducha sv. a při tom zehná jej křížem svatým skrze nějž odpuštění doufati lze. Jak krásný to začátek. Ne s bázní ohromující přistupovati má křestan do zpovědnice, ale s bázní spasitelnou, proto kněz povzbuzuje ho a dodává mysl, aby jaká duše je uvnitř, také učinil vyznání zevnitř, nic nezatajoval, nic neomlouval, nic neokrašoval, nýbrž upřímně a jednoduše vše řekl, co a jak zlého učinil. Proto mu vyprošuje ještě pomáhající milosti Boží, neboť jej nechce od Boha odpuditi, nýbrž k Bohu zpět přivesti.

Nyní přichází obřad na kajcípíka. Požehnáv se sv. křížem, začíná svou zpověď a to kleče. Klečení jest výraz ponížení se, a toho jest nanejvýše třeba ve sv. pokání, neboť zde kajcník jest vinným, Bůh pak urozeným. Zpověď jest v církvi od počátku a nebyla, jak protivníci říkají, teprve během času od kněží zavedena. Vždyť již v dobách apoštolských se píše v Písmě sv., že věřící přicházeli k sv. apoštolům, vyznávající skutky své. Jaké skutky? Zajisté ne dobré, aby se chlubil tím a nad jiné vynášeli

a tak pýchu svou živili, nýbrž špatné, zlé hříchy, aby jim odpuštěny byly.

A kněz trpělivě slyší vše, co kajcník na sebe žaluje a tím také poznává stav jeho vnitřní, aby mohl i svůj druhý úkol vyplnit, t. j. úkol lékaře. Nemají být jen hříchové s duše sňati, nýbrž kajcník má být proti nim obrněn, v nemoci duševní má se mu podat lék, kterým by se léčil, aby zase do dřívějšího bídného stavu nepadl. Proto zkoumá stav kajcníka jako soudce, uvažuje jeho vinu, prohlédá jeho lítost a ochotu se polepsiti a tak poznává hodnotu rozhršení; zkoumá však i jako lékař příčinu hříchů spáchaných, jejich počet, jejich velikost, aby usoudil, který lék by kajcníkovi nejlépe prospěl. A když kajcník skončil a nic už na svědomí nemá, začíná zase práce zpovědníkovy. Jako soudce ukazuje na velikost, zlobu a škodlivost hříchů, na nevědk na Bohu spáchaný, na trest, kterého si kajcník zasloužil. Nápňuje duši kajcníkovu bázní spasitelnou, aby odstráena byla od hříchů, ukazuje na krásu ctnosti, na její odměnu a na spokojenost dobrého svědomí. Neví-li dostatečnou lítost u kajcníka, musí zpovědník důtklivými slovy jej hleděti k lítosti přivesti a tu zajisté i srdce kamenné by se pohnulo, když zpovědník rozpráví o té velké lásce Spasitelově, jenž se obětoval, na kříži trpěl a zemřel, aby jen duši vykoupil. Ale také ovšem poukázati musí, že Bůh jest spravedlivý a že tedy by kajcník bez pravé lítosti nedošel odpuštění a že by si zasloužil jen věčný trest.

Duše citlivé a úzkostlivé pak zpovědník těší, uklidňuje, duše zbožné povzbuzuje a posiluje k dalším ctnostem, duše trpící poukazuje na trpícího Spasitele a bolestnou jeho Matičku, aby posilil jejich trpělivost a tak aby získali si velikých zásluh. A tak ke každému dle potřeby a úsudku nejlepšího promlouvá zpovědník a udává léky a prostředky pro budoucnost, by se kajcník zlého vystříhal a ctností pilen byl. A nyní na konec ukládá zpovědník kajcníkovi nějaký dobrý skutek za pokání a na dosti učinění a sice dle hříchů. Obvyčejně jsou to ty tři dobré skutky: půst, modlitba, almužna se vším, co v sobě zahrnují. Dosti učiněním tímto

ovšem nečiní se zadost za hříchy spáchané, neboť člověku to nemožné jest, proto Kristus Spasitel za nás dosti učinil; ale člověk přece ze své strany, co učiniti může, učiniti má. Proto se nespokojí pravý kajcník uloženým pokáním od kněze, nýbrž sám sobě ještě jiné dobré a spasitelné kající skutky uloží. Vime, že Maří Magdalena plakala hořce a že sama sebe umrtvovala, že Petr hořké slzy proléval, kdykoli si na svůj hřích vzpoměl a slzy vybrázdily mu tváře a mrtvil tělo své. Ejhle, zdaž nemáme i my co největší pokání činiti, když tolikráte a mnohdy i těžce hřešíváme? Čím větší pokání na zemi, tím menší jednou na věčnosti.

Když tak byl kněz úřad svůj jako soudce a jako lékař vykonal, když uznal, že kajcník hoden jest rozhrěšení a duše jeho připravena pro milost Boží, pozvedá ruku svou, aby vyřkl rozsudek nad hříšníkem a sice ve jménu Božím. Prosí nejdříve Boha, aby odpustiti ráčil a pak sám z pravomoci své kněžské říká krásná a útěchy plná slova: »Já tě rozhrěšuji od hříchů tvých ve jménu Otce i Syna i Ducha sv.« a znamená kajcníka při tom znamením sv. kříže. Znamení toto znamená, že soud je vykonán, hříšniku odpuštěno, a že má býti pevně přesvědčen, že odpustil i Bůh na nebi a sice zkrze kříž, zkrze smrt svého milého Syna, Spasitele našeho. V témž okamžiku radují se andělé v nebi nad omilostněnou duší, Bůh ji přijal zase na milost a otevřena zase jest mu brána ráje, hříchem zatvrzená, zase všechny milostí Boží mohou působiti v duši takové k její časné i věčné spase.

Tím jest obřad sv. pokání ukončen a kněz propouští kajcníka slovy: »Pokoj

s tebou!« Kajcník pak na důkaz věčnosti a synovské úcty, líbá pravici zpovědníkovu, která i když trestati musí, jest přece jen rukou otcovskou a milosrdnou.

V některých krajinách visí u zpovědnice metla, kterou kajcník odcházeje políbí, na znamení, že uznává, že trest zasloužil a že se uloženému pokání také rád a ochotně podrobuje. —

Vidíme, že obřady svátosti pokání jsou nemnohé a jednoduché, ale jak důležité a v účincích svých blahodárné. O, užijeme tohoto prostředku smíření s Bohem co nejčastěji. I kdybychom neměli hříchů smrtelných, všední máme vždycky a ty jsou také prachem a nečistotou duše. Smyjme je s duše co nejčastěji ve svátosti pokání, aby zářila ustavičně v kráse a jasu jakožto obraz Boží a slunilo se v lásce a milosti Boží. Za dob našich ovšem posměch stihá ty, kteří do zpovědnice přiklekají. Avšak nic si toho nedělejme. Plňme to, co nám prospívá. Posměch bude nám k zásluze a na posměváčky dojde též; ba budou jednou volati po knězi — a kdo ví, zda jim Pán Bůh tu milost dá. Ne svět nás spásí, ale Bůh. Toho se držme, neohlížeje se na úsudky světa, které marné a liché jsou; svět nás opustí, držme se toho, jenž nám vždy zůstává, Boha. Proto rozjímajme často o svátosti sv. pokání, její užitečnosti, o kráse a významu sv. obřadů jejích a zajisté bude nám vždy hrdostí velikou, kdykoliv přiklekneme do zpovědnice, abychom hodně svátost tutu přijali. Potěšení, povzbuzení, posílnění a očistění odejdeme ze zpovědnice k hodům Beránkovým ve sv. přijímání. O čemž přišť.

Boha. Hendl.

Večerní.

Nebe čisté, bezmračné je
všude ticho, pusto je
a má mysl z toho světa
jinde kams se vzdaluje.

V tichém snění hled upírám
tam v tu nebes jasnou bář
kde má Otec, Pán Bůh milý
se synem svým věčný stan.

A Maria, Matka Boží
jíž se koří andělé,
pohlíží tu na mne k zemi
s trůnu svého vesele.

Proto večer vždy se dívám
na tu třpytnou hvězdičku,
neboť se mi vždycky zdává,
že zírám Krista Rodičku.

Rety tiše šepotají:
Maria, rač při mně stát
ochraňuj mne v každé době
i když budu umírat.

A Maria, Matka Boží
vyslyší mé prosby hlas,
duši moji ochraňuje
pomoc skýtá v každý čas!

A. M. Kadláková.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

Z Balkanského bojiště.

Dokončení.

»Včera přišel k nám uzdravený záložník z blízké vesnice a chtěl nás vši mocí přinutiti, abychom od něho vzali sáček ořechů. Nechtěl jsem jich vzíti, věda dobře, že je chudým rolníkem s pěti dětmi a že mimo to živí rodinu svých tří švekrů, jejichž mužové jsou dosud na vojně a možná nikdy se nevrátí. On sám viděl umírati svého bratra, zasaženého nepřátelskou koulí, netroufá si však ubohé vdově to oznámiti, aby

ji nezbavil naděje a útěchy. »Dopřejte mi té radosti,« pravil »a přijměte jenom malý důkaz mé vděčnosti. Vy jste mi zachránili mou nohu a mimo to mnoho dobrého prokázali. Spíše ať mé nohy shnijí, než abych kdy zapomněl, co jste mi učinili.« Abych dobráka nermoutil, vzal jsem ořechy, na kterých pak někteří lehčeji nemocní s povděkem si pochutnali.

Jak mnoho dobrého mohli bychom těmto statečným Bulharům prokázati, kdybychom měli více pomocných prostředků! Všichni jsou ohniví vlastenci,

kterí zapomínají sami na sebe a jenom litují, že tak záhy musili z bojiště odejít a netrpělivě na své uzdravení čekají, aby boj zase obnoviti mohli a sverepého Turka docela a na vždy z Evropy vyhnali. »Prolévali bychom marně svou krev a své statky nadarmo obětovali za osvobození našich bratří,« praví, »kdybychom krvežíznivého vlka vedle pokojného stáda žítí nechali. Pryč s tygrem v podobě člověka. Turci nesmí více špinit naši balkanskou půdu a křesťanské národy pronásledovati. Pryč s nimi do Asie, neboť příliš dlouho byli mezi povlivými lidmi trpěti. My se teprv potom vrátíme k rodinnému krbu, až půlměsíc z Balkanu zmizí a svatý kříž znovu s vrcholu sv. Sofie na nás bude svítiti. Vždycky v před ve jménu sv. kříže!«

Jestliže však ve dne duch vnějšími dojmy se zaměstnává, jsou noci tím smutnějšími. Za ticha nočního, kde každý svými vlastními myšlenkami se obírá, nálada se obměkčí; otec i syn vzpomínají plni starosti svých milých domácích a obět, kterou Bůh a vlast od nich žádá, spadá dvojnásobně těžce na jejich duši.

Předešlou noc — abych uvedl aspoň jeden příklad mezi mnohými — upozoroval jsem za své obchůzky, že jeden těžce raněný zádušně před sebe hledí a těžká skličenosť v jeho obličejí se zračí. Laskavými slovy útěchy snažil jsem se skličného potěšiti. Najednou vylil se proud hořkých slzí po jeho vyhublých lících a vzlykaje, přerušil dusné mlčení slovy: »O, můj dobrý otče, všechno, co mi pravíš, vstupuje mi hluboko do srdce. Hled! Jsem jenou chudým nádenníkem ve ztracené vsi u Vaštery, ale nikdy nebylo mi tak blaze u srdce, jako od té doby, co ležím ve vaší nemocnici. Každého z nás ošetřovati ve dne a v noci s takovou láskou, to přesahuje všechno, co jsem dosud viděl. To nejsou obyčejní lidé, myslil jsem si. Ti, kteří jsou mezi námi učenější nežli já, pravili mi, že jste katolíci, a ježto jsem tomu slovu nerozuměl, pravil mi spoluraněný krajan: »Ale pitomče, což nevidíš, co všechno pro nás dělají! Jsou to učené professori a přece snižují se k nám ubohým a stelou nám naše lůžka, že toho nejdovednější chůva lépe učiniti nemůže. Víš přece, že už přes dva týdny jsem upoután na

lůžko a nemohu se ani hnouti a tito dobří lidé ošetřují mne s takovou láskou, že je mi často až do pláče. Po dobrých myšlenkách a útěchplných slovech, která nám jen tak mimochodem našeptávají, která však cestu do našeho srdce rovněž tak dobře nalézají, jako naše koule do hrudi prokletých Turků, mohl jsem ihned poznati, že jsou nejen učitelé, ale i kněžími, kteří zároveň jak naši duši, tak i tělu jsou nápomocní. A za všechno, co nám činí a dávají, viděl jsem už, že by za to něco vzali? Slyš Todore (tak se totiž jmenuji), oni jsou tisíckrát lepší než my. My osvobozujeme Makedonii, nejprve abychom vyprostili své bratry z tureckého poddanství, ale mimo to odpadne zajisté také něco pro Bulharsko samo. Avšak tito zde plahočí se ve dne i v noci a to z čisté lásky k nám, protože trpíme. Jako andělé s nebe přicházejí, aby nám přispěli ku pomoci. Jsou to katolíci a nebudeš-li jim až do smrti vděčným, nebudeš mít větší ceny jako bídný turecký pes.«

»Nyní vím, co jsou katolíci,« pokračoval můj nemocný, »a ježto jste k nám tak dobrotiví, řeknu vám, co mne tlačí na srdci; snad se mi potom ulehčí, neboť rozdělené břemeno snadněji se nese. Ačkoliv mne mé rány často hrozně pálí, nevšímám si toho příliš, neboť mnohem větší bolest hlodá v mém srdci. Čtyry neděle uplynuly od té doby, co jsem mou ubohou ženu s pěti nedospělými dítkami opustiti musil ve stavu, který jedině Bohu je znám. Dokud moje ruce mohly pracovati, žili jsme skrovně ode dne ke dni z peněz, které jsem namahavě vydělal. Poslední peníze pohltila má výzbroj. Kdož ví, jak moje opuštěná žena s hladovými dětmi doma živoří? Na to si vzpomínám vždycky, když jsem sám a po celou bezesnou noc zdá se mi, že slyším jejich žalostný nářek.«

Nedal jsem mu domluvití, neboť nejlepší útěchou pro něho byla rychlá pomoc. Nejprve jsem ho povzbudil, aby důvěřoval v Boží prozřetelnost a pak jsem se ho tázal, kolik peněz by pro první čas potřeboval. »O,« pravil, »deset lvů (asi tolikéž koru) by stačilo, aby si moji nakoupili mouky, až se zase vrátím, ale odkud mám tak velikou částku vzíti anebo kdo by si troufal mi ji zapůjčiti!«

»Nestarej se o to více, můj milý příteli,« pravil jsem rychle se rozhodnův, »zítra tvá žena potřebné peníze dostane a ty jich nebudeš nikomu dlužen. Jenom na jedno nezapomínej: důvěřuj vždycky v dobrotivého Boha, neboť jest naším otcem.« Ještě jsem nedomluvil, když slunný paprsek radosti ozářil jeho bledou tvář a jeho rty vroucí díky šeptající s takovým vnitřním pohnutím líbaly mé ruce, že jsem sám sotva slzí se zdržel.

Následujícího dne poslal jsem posledních 15 lvů ze své chudinské pokladny rodině raněného ubožáka, pevně doufaje, že Otec nebeský i budoucně o naše chudé se starati bude, kteří zvláště nyní naši podpory potřebují. Třeba jen povážiti, že mimo sto rodin, které náš chudinský spolek podporuje, denně noví chudí se hlásí, jejichž živitelé a podporovatelé, otcové, bratři nebo syni do války byli táhli. Většinou opustili své domáče a příbuzné, aniž jim mohli něco zanechat na výživu a jejich rodiny jsou nyní odkázány na veřejnou dobročinnost. Kolem sv. Augustina učinila se býla, aby bidu opuštěných křesťanských rodin zmírnila, na sta raněných a nemocných ošetřila a pohostila ve svých místnostech a je ochotna i další oběti přinášeti, radujíc se, že konečně po tolika sta letech s pomocí Boží se sv. kříží podařilo zvítěziti nad půlměsícem krvelačného islamu.

Národ na kolenou.

Je podzim r. 1912. Bulharsko chystá se k válce. Zavítejme v duchu svém do Srédec, druhého to hlavního města Bulharského. Je časně z rána, včera právě byla válka proti Turkům vypověděna. Počasí je nádherné, nebe již po několik dní bez mraků. Nad celým městem jakoby ležela vážná, skoro stišněná nálada, obyvatelé krácejí po ulicích, jakoby pohřížení v modlitbách. Nikde neviděti hulákajících zástupů, chraplavým hlasem bruchících písní válečné.

Najednou zazní bubny ve všech částech města. Vyvolavači oznamují obyvatelstvu, že dnes všechny veřejné místnosti, hostince, obchody atd. zůstanou zavřeny a že všichni poddaní se vyzývají, aby se s vládou ke společné národní

modlitbě spojili a tak vlasti ve zbraních požehnání Boží vyprosili.

* * *

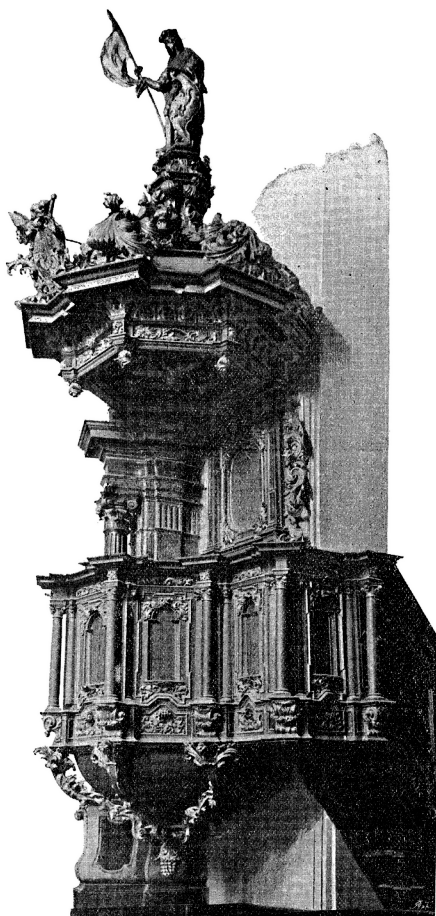
Brzy na to bere Sriedec na sebe podobu velikého chrámu. Okna a balkony zdobí se prapory a náboženskými odznaky. Ve svátečních sátech vychází lid mlčky z domů, mlčky ubírá se ulicemi do katolických nebo pravoslavných svatyní. Chrámy jsou brzy plny a zástupy, které uvnitř nedostaly místa, tlačí se na prostranstvích před svatyněmi. Celé město je jeden velký chrám a nade všemi těmito modlicemi se zástupy jakoby kovové hlasy zvonů svolávaly ke slavnosti vzkříšení.

V bulharském stoličním chrámu konal bohoslužbu pravoslavný biskup. Na konec udílel požehnání zástupům, které pokorně klečely na kolenou. Ježto pravoslavní jenom jednou za rok, totiž o slavnosti sv. Ducha, při bohoslužbách klečí, nebylo pochybnosti, že se jedná o věci vážné.

Také katolíci konali slavné služby Boží. Arcibiskup Menini zpíval slavnou mši svatou uprostřed nesmírného množství věřících, kteří rovněž jako jejich pravoslavní bratři za vítězství křesťanských zbraní vroucně se modlili.

* * *

Avšak hluboce náboženskému citu lidu bulharského to nestačí. Národ nalezl sice v modlitbě posilu a útěchu, ale to, co v srdci svém chová a cítí, chce ukázati i na venek. Je třeba i veřejné manifestace. Proto kde kdo, v čele ovšem kněžstvo, pak vojsko pěší i na koni, náčelníci občanských i vojenských úřadů a konečně nesmírné množství lidu chystá a řadí se k velkolepému průvodu. Hlasitě se modlice, ubírají se všichni k paláci carovu. Tam stává se vojsko do řady a biskup udílí jeho zbraním a praporům apoštolské požehnání. Potom předčítá general Iliev hlasem rozčilením se třesoucím manifest carův. Když pak přichází ke slovům krále Ferdinandy upravedě křesťanským: »Spojení kříže s bulharskými zbraněmi pod ochranou Boha spravedlnosti,« poznamenává se muž vedle muže znamením sv. kříže na prsou

Kazatelna v průmyslovém museu v Brně.

Kazatelna v kostele redemptoristů v Brně.

a zavzní radostné hurrah, které nebere konce.

Prve, nežli se lid rozchází, zvou kněží všech vyznání své věřící, kteří nejsou zbraně schopni, aby se každý večer v kostelích shromažďovali a zatím, co na hranicích vojáci krvavým bojem se utkávají, vystupuje bez přestání modlitba starců, žen a dětí k nebesům, modlitba za raněné a padlé syny vlasti.

* * *

Válka začala. Každý večer plní se kostely věřícími, avšak každý večer množí se také počet černých závojů, do kterých se halí matky, ženy nebo sestry těch, kteří padli na polích, která tak mnoho krve již byla vypila. Ale ony nepláčou,

jsou to ženy hrdinné, hrdě na svoje za vlast padlé syny, manžely nebo bratry. V jejich žilách proudí krev oné statečné matky, která synu svému, odcházejícímu do boje, podávala štít se slovy: »Vrať se buďto s ním, nebo na něm!« Jsoutě si toho vědomy, že všichni, které skolily turecké koule, padli za věc nejspravedlivější a nejslechetnější. — Srdečný pozdrav těch, které potkávají, zářící pohled těch, kteří s jakousi tichou závistí na ně pohlízejí, vřelé stisknutí ruky jejich přátel, příbuzných a spoluobывatelů jsou jim takorba odměnou, které jim skýtá vlast náhradu za krutý bol a zármutek a neméně i zárukou, že na hrobech padlých hrdinů vzejdou a pokvetou květy dávno kýžené náboženské i národní svobody!

Budme dobrými ovečkami.

Napsal Ig. Zháněl.

Klassickým nazýváme, co je ve svém oboru nejvýtečnějším. Mluvíme proto o klassicích v malířství, sochařství, literatuře a vůbec ve všech oborech věd i umění. Máme tedy klassiky také v naší svaté církvi a s chloubou čítáme k nim svaté učitele církevní, z nichž mnohým dala církev svatá čestný titul »doktorů církve«. Mezi ně je také vpočten svatý Řehoř Veliký. V homílii, kterou měl jednou ku svým posluchačům na II. neděli po velikonočních mezi jiným praví: »slyšeli jste, nejmilejší bratři, čemu nás učí dnešní evangelium, slyšeli jste však také, jaké nebezpečí je v něm pro nás.«

Není zajisté nikoho mezi námi, kdo by neznal onoho vzácného a překrásného podoběnství našeho Spasitele, které se nám předčítá v evangeliu na druhou neděli po svátcích velikonočních, je to podoběnství o dobrém pastýři. Těžko si věru představití něčeho libeznějšího, jako obrazy anebo sochy, na nichž vidíme Ježíše nesoucího na rameni ovečku, anebo kterak u jeho přesvatých nohou leží, stojí a k němu se tulí několik oveček, anebo

kterak stojí předrahý Spasitel u trní a nedbaje na bolesti, jež mu působí pichláči, vydělává z něho ovečku, která do něho zapadla. A přece nás varuje klassik církevní, svatý Řehoř, před nebezpečím, které je tu pro nás ukryto. V čem záleží toto nebezpečí? Je-li Kristus našim dobrým pastýřem, je naší svatou povinností, abychom byli my ovečkami dobrými. Ejhle ono nebezpečí! Mnozí z nás nesbaží se, nijak se nepřičinují, aby byli ovečkami, z nichž by byl poštěn dobrý pastýř. Co tedy činiti, abychom byli ovečkami dobrými, z nichž by měl radost Ježíš Kristus, náš dobrý pastýř?

Naše dobrotivá matka, svatá církev, dává nám přehojné prostředky, přecetné pomůcky k svatosti, tak že je naprosto nemožno o všech i třeba stručně se zmíniti. Jsouť to svátosti a svátostniny, je to nesmírné množství ctností, dobrých rad, dobrých skutků; vykonávající je, mohli bychom právem připočítati byti k dobrým ovečkám Spasitelovým. Zmíníme se dnes aspoň o něm. Miním poněkud obšírněji pojednati o dvou prostředcích

kteřé napomohou nám býti a zůstatí ovečkami dobrými, totiž: 1. užívajme svěcené vody, 2. dělejme zbožně a častěji svatý kříž.

I. O užítíku svěcené vody. Byly u nás svaté missie, dny milosti a spásy. Jak již bývá zvykem v těchto dnech, dostavil se větší počet kramářů a obchodníků, kteří postavili si poblízkou kostela své boudy a prodávali v nich všeliké předměty, které by mohli býti památkou na tuto posvátnou dobu, na niž se těšívá každá zachovalá farnost. Šel jsem po ukončení této pobožnosti z kostela. Chvilku stojím na kopečku, na němž stojí náš kostel, pozoroval jsem, jak jdou naši domácí po všech cestách do svých domů a do svých osad přespolní. Jda dolů se schodů, vidím malé děvčátko, které si nese v papíru zaobalené nějaké památky na svatou missii. Chtěje zvědětí, jaký vkus mají naši venkované, ptám se: co pak si's koupila? Děvče pootevře papír a vidím, že v něm má kroupenku. Nuže, myslím si, ještě nevymřel zvyk mítí u dveří ve světnicích v kropence svěcenou vodu. Pochválil jsem děvče, že si jeho matka vzpomněla na tuto věc, na kterou mnozí nepamatuji a již mají za příliš malichernou.

Asi před třemi lety šel u nás do kostela stařec, čítající svého věku skoro osmdesát let. Bylo to sice v zimě, v poslední neděli v roce, tedy po svátcích vánočních, ale byla pohoda mírná, takže mohl i tento stařec dostaviti se k službám Božím. Šel pomalu, došel do předsíně chrámové, namočil prsty do kroupenky, v níž jest svěcená voda. Udělal na sobě kříž na čele, na ústech a na prsou, ale v tom okamžiku připadla na něj mdloba, padl na zemi a byl bez sebe. Byli ihned po ruce ochotní lidé, vzali dobrého, všem milého stařečka a donesli ho do domku hrobaře, který stojí vedle kostela; ale než ho tam položili do postele, vydechl nemocný. Děti jeho i vnukové byli právě také v kostele. Zavolali je. Rozlítostněli se, že tak náhle zemřel jejich milovaný otec a dědeček, ale přítomní je těšili jak uměli a kterýsi písmák řekl: může-li býti krásnější smrti? Váš otec zemřel v předsíni chrámové, sám se ještě požeňnal svěcenou vodou a skonál.

Oba tyto případy uvedl jsem z toho důvodu, aby bylo zřejmo, že jsou si věřící

doposud povědomí milostí, kterých mohou býti účastní, užívající svěcené vody. Neboť dle učení naší svaté církve očisťuje nás užívání věci žehnaných a svěcených ode hříchů všedních a chrání nás před mnohým pokušením a zlem tělesným. Pouze od takových pokušení a utrpení tělesných nebyváme osvobozeni, která nám prospívají ku spasení. Hlavně chrání nás svátostniny před pokušením ke hříchu, proto nemůže se svatá Teresie dosti vynachváliti moci svěcené vody v pokušeních. Jsou nám všechny svátostniny jakoby lékem. Nechybje, kdo se v nemoci často kropí svěcenou vodou a znamená jí nemocné údy své, doufaje takto v rychlejší uzdravení. Mnohým lidem to již pomohlo. V životě svatého Anselma se vypravuje, kterak uzdravil slepého, pokropiv ho svěcenou vodou. Ctihodný Beda vypravuje ve svých dějinách církevních: svatý Germanus byl se svým soudruhem, svatým Lupusem na lodi a plavili se po moři. Povstala obrovská bouře, takže byli všichni ve strachu, zda nezahyne loď? Oba světci vyzývavě nejvyšší jméno Ježíš, kropili svěcenou vodou do vzduchu a do rozbouraného moře a hle, účinek se dostavil, bouře přestala.

Jedině v tom případě, kdyby nemoc prospívala ku spasení duše, nic by proti ní nezmohly svátostniny, neboť by jinak byly na překážku spásy. Zda by byly svátostniny uzdravily svatého Ignáta z Loyoly před jeho obrácením, když ležel v posteli, těžce byv poraněn při dobývání města Pampeluny? Zajisté nikoliv!

Také nesmí nikdo od svátostnin očekávati většího účinku, nežli mají na přímluvu církve, jinak bychom se prohřešili pověrou. Kdyby se na příklad někdo domníval a řekl si: budu mítí při sobě svěcenou vodu a v žádném požáru neshořím anebo nikdy se neutopím a podobně. Je tedy zbožný a užitečný zvyk žehnati se svěcenou vodou, když na příklad vycházíme z domu po nějaké práci, anebo když ráno vstáváme, večer léháme, když žehná matka, otec dětí jdoucí do školy, do práce, anebo po jiném zaměstnání. Ovšem nesmí se pak konati toto žehnání bezmyšlenkově, na nic při tom nemysle, ale jest velmi dobře prosloviti při tom nějakou krátkou, tak

zvanou stíelnou modlitbu, třeba: Bože, stůj při mně při všech mých pracích, anebo pomodlit se některou z krátkých modliteb, na něž udělila církev svatá neplnomocné odpustky jako: »pochválen buď Ježíš Kristus, na věky. Amen (odpustky 50 dní) Nebo řekjeme: ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen. Když se při tom zároveň pokropíme svěcenou vodou můžeme získati odpustků sto dní. Bylo by si vůbec přát, abychom více užívali pokladů, které nám otevřela naše svatá církev svatými odpustky. Málo kdo z nás ví, kdo a při čem by jich mohl získati. Výbornou pomůckou je kniha, vydaná v Brně u Benediktinů pod názvem: »Odpustková kniha modlitební.« Napsal dle původních pramenů dr. Jan Ševčík. Obsahuje výlučně modlitby, které nadala církev svatá odpustky.

II. O užítu k znamenati se svatým křížem. Projel jsem několikráte severní Německo, kde žijí od nás odloučení bratři, evangelici. Bolestně se mně i mého, se mnou cestujícího bratra dotklo, že nikde, ať pohlédneš kam chceš, neuvidíš žádného kříže. V Pomořansku, je veliká rovina, viděti mnohdy daleko, na několik hodin, a přece nikde žádný kříž. Příjemně byl jsem dojat jedá po moři do svaté země, když obyčejný člověk, nějaký rolník z Bavorska, jsa tážán, jaký dojem činí na něj moře, odpověděl docela naivně: škoda, že tu nikde neviděti křížů! Je zajisté chvályhodno, vidíme-li někde zrovna jako nadbytek křížů a svatých soch, lépe více, než méně. Vždy jsem dojat úctou a ctím zbožnost mé sousední obce Střelice, když přijda tam vidim uprostřed návsi u mostu nádherný kříž mramorový, hned pak vedle stojí zase velkolepá socha svatého Jana a několik kroků dále zase veliký sloup s nejsvětější Trojicí; je zajisté známkou zbožné mysle obyvatele té, oné osady, mají-li doma a v polích pěkné kříže.

Naši zbožní předci zdobivali vše svatým křížem. Mivali vyklenky ve svých domech poblízkou dveří a stával tam buď kříž, buď socha některého světce, anebo některé světice Boží. Kdo vstupoval do domu, uviděl kříž na dveřích, na vratech, když se pak otevřely dveře, první co uzřel vcházející, byl opět kříž visící na zdi v síni. Když jsi pak vešel do

světnice, opět mohl jsi pozorovati svatý kříž na předním a čestném místě, ano byly jim také ozdobeny mnohé předměty, kterých se užívalo v domácnosti, jako třeba hrnce, nože, talíře, džbány, vozy atd. Kříže pozdravovali na osadě. v polích na rozcestích, na každém poněkud významném místě. Křížem byly zdobeny mosty, lodě, peníze, prapory, šavle, přilby, štíty, meče. Kde se stala nějaká významnější událost, ať smutná, ať veselá, ať místní, ať všeobecná, lidé neznali lepší a důstojnější oslavy, nežli postaviti tam kříž. Vypravují dějiny: ve středověku svítlo v městech po ulicích v noci tolik lampiček u soch světců a u křížů, že nebylo potřebi žádného jiného osvětlení.

A) Křížem vyznáváme svou víru. Nemůže býti kratšího vyznání naší svaté víry, jako když se poznamenáme svatým křížem na čele, ústech a prsou. V tomto znamení jsou krátce obsaženy dvě nejhlavnější tajemství, dva hlavní články naší svaté víry. Znamenajice se svatým křížem a vyslovujice při tom jména svatých tří osob, vyznáváme svou víru v tajemství nejsvětější Trojice a též naznačujeme nejpamatnější výkon našeho Spasitele, jeho přehořké umučení a jeho přehořkou smrt na kříži na hoře Kalvarii. Čteme u svatého Jana: »nebo tak miloval Bůh svět, že Syna svého jednorozenného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. 3, 16. »Ježíš ponížil sebe samého, učiněna jsa poslušným až k smrti a to k smrti kříže.« K Filip. 2., 8. Každý voják chlubil se svou uniformou, miluje ji, má ji v úctě, říkává o sobě: nosím týž šat, jako můj císař! Každý státní úředník nose uniformu, je hrdý na svůj stav. A čím je vojákovi a státnímu úředníkovi uniforma, tím buď každému katolickému křesťanovi kříž! Křížem dokazujeme, že se hlásíme k učení našeho Spasitele. Nám je kříž znamením naší svaté víry. Židům a pohanům je předmětem pohoršení, nenávisť, potupy a znamením bláznovství. I. Kor. 1., 23. Protože evangelici nic nechtějí věděti o kříži, je tedy kříž znamením naší katolické víry. Má se za to, že jest původ, dělati kříž prastarý a že pochází od samých svatých apoštolů.

Kříž děláme obyčejně palcem pravé ruky a poznámenáme se malým křížkem

na čele, na ústech a na prsou a zároveň říkáme: ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen. Tím vyznáváme, že chceme v učení Ukřižovaného věřit, je vyznávati a plnit. Zároveň prosíme Boha o milost, aby mocí svatého kříže osvětlil náš rozum ku poznání víry, otevřel naše rty ku vyznání víry a pohnul naše srdce i vůli k plnění přikázání Božích. Rovněž zasvěcujeme Bohu Otci původci všeho, své myšlení, Bohu Synu, Bohu vši pravdy zasvěcujeme svá slova, řeči, Duchu svatému, duchu lásky, zasvěcujeme všechny city svého srdce.

Před lety stal se poblíž Vidně následující případ: na konci osady A... byla hospoda a za ní stál na zděném podstavci dřevěný kříž. Jednou časné z rána byla všechna, jinak úplně zachovalá obec vyrušena zprávou, že jest onen kříž povelan na zemi. Obraz Spasitelův byl nalezen o několik dní později v nedalekém lesíku, leže v příkopě, ale měl uříznuté nohy i ruce. Bylo zřejmo, že učinil tak nějaký zloduch. Ale, ač všichni pátrali po něm, nic se neprozradilo. Po dvou letech obdržel tamnější dělník tovarní X. dopis z vídeňské všeobecné nemocnice. Píše mu tam jeho bývalý spolupracovník v tovarně Y, že před dvěma lety skácel u nich u hospody kříž a že obraz Kristův zanesl do blízkého lesa a tam ho zneuctil, uřezav mu ruce i nohy. Nyní ležím, dokládá, jako bidný Lazar ve všeobecné nemocnici a lékaři mně musili uřezati obě nohy. Vidím v tom trest Boží, proto píši o tom tobě, milý kamaráde, abys vše oznámil ve vaší osadě, aby lidé viděli, že nebývá Bůh nadarmo pokoušen.

B) Znamením svatého kříže dosahujeme požehnání Božího. Znamení toto chrání nás před ďáblem a rozličným zlem těla i duše. Dlati svatý kříž není nějakým planým obřadem, ale přináší s sebou požehnání, slouží ku vyprošení Božího požehnání a toto požehnání Boží záleží v odvrácení zla a v udělení dobra. Svatým křížem zaháníme zlého ducha a jeho pokušení. Pes utíká a léká se před holi, kterou dostal bití, podobně utíká dle slov svatého Cyrilla ďábel, vidí-li někoho dělati svatý kříž, neboť vzpomíná na dřevo kříže, na němž visel Spasitel a přemohl ďábla.

V každé válce jsou označeni ošetřovatelé nemocných. po nich nesmějí střelci nepřátelé; podobně nesmí ublížit ďábel těm, kteří se znamenají svatým křížem.

V dějinách mučedníků, které sestavil podle starých zpráv Ruinart čteme: mučedníci Firmus a Rustikus byli na rozkaz pohanské vrchnosti uvrženi do ohně. Když je házeli do hořící hranice, udělali nad ní znamení svatého kříže a oheň se rozdělil; obrátil se na ty, kteří je do něho chtěli vhoditi a spálil je, kdežto jim nebyly ani vlasy spáleny; vyšli z ohně beze vší pohromy. O svatém Janu evangelistovi se vypravuje, že podali mu jeho nepřátelé pohár s vínem, jemuž byl přimísen jed. Jan podle zvyku svého dříve než pil z poháru, požehnal ho a ač vše vypil, nic mu jed neuskodil.

Císař Ferdinand II. byl ve velké tísní. Se všech stran hrozily mu nesnáze. V Čechách usnesh se odbojní stavové, že svrhnu Ferdinandu s trůnu, že země česká má odpadnouti od vry katolické, též ustanovili různé, církvi katolické nepřátelské zákony. Roku 1619 byl Ferdinand ve Vidni; protestantští vídeňští měšťané vtrhli do hradu císařského a chtěli násilím vymoci různé svobody. Vůdce odbojných Čechů Thurn, přitáhl se svým vojskem až k Vidni a dal právě toho dne z děl střeliti na císařský hrad. tak že koule litaly až do oken císařského hradu. Král Ferdinand trna v největších úzkostech, poklekl před křížem a modlil se: »Pane, nedej nám zahynouti«. Legenda vypravuje, že uslyšel slova s kříže: »Ferdinande, neopustím tě!« Šestnáct vyslaných měšťanů kalvínských z Vidně znovu naň dotíralo, aby podepsal žádost o povolení náboženské svobody. Poukazovali na Čechy, že prý jenom z té příčiny vztýčili prapor revoluce. Nejsmělejší z deputace zurývají hlasem naň vzkřikl: »Podepíšeš nám to?« Král všecek bledý, chvílenku mlčel. Tu najednou zazvzněla pod samými okny vojenská trouba, bylo slyšeti dupot koňstva a hřmotu stále přibývalo. Co to? Snad zmocnil se města Turn a jeho vojsko vrazilo již do hradu císařského? Král poručil svým pobočníkům, aby se podívali. I přiskočili k oknu a spatřili, že vojáci mají prapore královské a znaky krále Ferdinanda! A vojsko hlučně troubilo, stavělo se na

nádvoří vesele do řad a provolávalo »slávu«, císaři. Sotva prošla minuta, dveře se otevřely a vešli dva důstojníci. Oba se uctivě uklonili a pravili: »Záe jsme vaše královská milosti a s námi došlo pět set srdnatých kyrysníků.« I podivil se král tomuto obratu věci a dí: »Odkud jste se tu vzali, moji milí synové? Toť sám Bůh posílá vás mně na ochranu a obranu! Povězte, jak jste sem došli?« »Leželi jsme v Kremži,« odpovídají, »včera zavolal nás plukovník a rozkázal: pět set vás pojede do Vídně na ochranu našeho milostivého krále, že však je kolem Vídně plno Turnova vojska a zrádců, posedali jsme na lodě a tak po Dunaji jsme nyní došli.« I vyjasnila se trudná tvář moudrého krále, vzhledl k nebi a pravil: »V Tebe Hospodine jsem doufal, Tys mne nezahanbil. Amen.« Dotěrní kalvinisté již se zatím vytrhli strachem z poradní síně. Též Thurn musil brzy na to od táhnouti od Vídně a vojsko císařské zvítězilo.

Znamenejme se často znamením svatého kříže. Kdykoliv děláme kříž a říkáme při tom: ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého Amen, můžeme získati pokaždé padesát dní odpustků, dle dekretu papeže Pia IX. ze dne 28. července 1863. Již starý spisovatel církevní Tertulián, který zemřel roku 220 po Kristu napomíná: »Počínajice a konajice každé dilo, vcházejice a vycházejice, oblékajice se, jdouce spáti a při všem, co činíme, znamenáme čelo znamením svatého kříže.« Joinville, přítel a životopisec krále francouzského, Ludvíka IX., který žil v letech

1226 až 1270 vypravuje o něm: »Vše, co král konal, vždy počal, znamená se svatým křížem, což činil před poradami se svými ministry, před bojem, při jídle, zkrátka vždy a všude.

Všichni byli bychom rádi dobrými ovečkami našeho Pána a Spasitele. Po-užívejme k tomu všech prostředků, které nám podává naše milá matka, svatá církev. Neboť »Bůh nechce smrti hříšníka, ale aby se polepšil a věčně živ byl.« Povšiml jsem si dnes dvou prostředků, které nám také mohou napomáhati, státi se dobrými ovečkami, minim dobré, účelné užívání svěcené vody a znamenati se často a s úctou znamením svatého kříže.

V patnáctém století procházeli často Italii a jinými katolickými zeměmi toulaví (ale ve smyslu dobrém) kazatelé. Koncem roku 1402 chodil po Piemontě španělský kazatel svatý Vincencius Ferrerský. Ne-daleko Turína, v osadě Moncalieri ne-uzrálo tehdy víno, hrozny zůstaly tvrdé, jako broky. Požádali apoštola, aby jim poradil nějaký prostředek. Poradil: »Po-kropte své vinohrady svěcenou vodou.« Ale nikdo rady neuposlechl, až na jed-noho u kterého bydlil světec. Ten po-kropil svůj vinohrad svěcenou vodou a hrozny mu dozrály.

Užijeme v duchu kajcnosti svěcené vody, znamenejme se zbožně znamením svatého kříže a používajice i jiných, od církve ustanovených prostředků, budeme dobrými ovečkami a Ježíš bude naším dobrým pastýřem! Bude pak jeden ovčinec a jeden pastýř.

Prosba.

Ó, skrop nás krví přesvatou
Ty velké lásky Kriste,
a veď nás k bráně nebeské
vždy cestou pravou, jistě.

Ó dej nám svoji posilu
a ukaž nám tu cestu,
po níž by duše znavená
zas přišla k Tvému městu.

Ó nech, až budem umírat
nás u nohou svých dlít,
by duše naše vzkříšena
vždy s Tebou mohla žít!

A M. Kadlůdková.

Různé zprávy.

Tři kazatelny na Moravě. Mezi nejkrásnější a nejemělečtější provedené kazatelny na Moravě počítá se kazatelna v kostele jezuitském v Brně. Je z let 1734 až 1737 a zhotovil ji umělec Schauburger ve slohu baročním. Je bohatě vyzlacena a nahoře trůní Spasitel. Vedle této kazatelny v levo vidíti klekátko, na němž klekával a modlival se před obrazem, nad klekátkem visícím a představujícím ukřižovaného Krista, jesuita P. Martin Středa v době obléhání Švédů r. 1645. Kazatelna v kostele, nyní Redemptoristů, dříve Dominikánů v Brně, je zhotovena roku 1743; nejvíce se chváli skupina, představující pád andělů. Nahoře je archanděl Michael. Nákras ku této vzácné práci slohu, nazvaného jezuitským, podal jesuita Ignát Pozzo. Kazatelna umístěná nyní ve sbírkách průmyslového musea brněnského bývala kdysi v domě v Olomouci; je z roku 1660 v slohu přechodním z renesance do baroku.

Po 308 letech vynořil se kostel a osada. Roku 1604 přihnala se na anglickém břehu obrovská bouře, které padla mezi jiným také za obět poblizku moře vystavená vesnice Cacles v Norfolku, čítající 68 čísel domovních. Vlny dostoupily tehdy takové výše, že také ještě uchvátily 800 hektarů půdy. Z moře vyčnívala až doposud toliko špiče věže. V poslední době začalo moře ustupovati od břehu, do širokých vrstev písku začal vanouti vítr a půda, která byla přes třista let pod vodou, vystupovala na povrch. Právnucci vidí nyní hřbitov svých pradědů. Našlo se 36 koster, z nichž měly některé ještě složené ruce křížem. Pod sutinami kostelíka byl nalezen bronzový klíč krásného díla, jenž dle domnění byl od sakristie. Věž se zatím rozpadla.

Katolický učenec. Při posledním rozdělování ceny Nobelovy ve Štokholmu ve Švédsko obdržel také odměnu učenec a fyziolog professor Carrel, nyní v Americe. Býval dříve profesorem ve Francii, kde ho však pro jeho katolické smýšlení, za něž se nikdy nestyděl, pronásledovali, proto odjel do Ameriky. Odměna Nobelova obnáší 180 tisíc korun. Carrel měl nedávno před-

nášku, v níž podával důkazy, že člověk za žádných poměrů nepochází z opice a že theorie Darvinova je veskrze neudržitelná. Důkaz provedl tím, že se mu doposud nepodařilo z těla opice přenést menší anebo větší ktyy kůže na tělo lidské, transplantace. Za to však prováděl s úspěchem transplantaci z vepřů, psů a jiných zvířat s úspěchem na člověka. V tom spatřuje důkaz, že organické ústrojí opice a člověka tolik se od sebe liší, že nepřijímají jejich organismy pranic od sebe.

Kněží v Římě. Dle pallotinské ročenky je počátkem roku 1913 v Římě 57 farností, 365 kostelů a kaplí, 550 kněží světských. Generálů a prokuratorů řádových sídlí v Římě 99, řeholníků je 890, řádových bratří laiků je 200. Italských seminářů je 7, cizozemských 22, mezinárodních kolegií 15. Katolické university jsou 4, bratrstev 82, výchovacích ústavů s duchovním vedením je 11 pro hochy se 1095 žáky, pro dívky 19 se 3600 závkyněmi. Katolických spolků je tam 26 výpomocných, 9 odborových, 32 pro omladiny, 52 sportových a 20 různých spolků.

Vyznamenání mnich. Kongregace beuronských benediktinů má také opatství v Belgii v městě Maredsou. Mnich z tohoto kláštera P. Ursmar Berlière byl jmenován správcem státní knihovny v Bruselu. Potvrzení královno bylo ohlášeno v úředním listě. P. Berlière je na slovo vzatým dějepiscem; byl delší dobu ředitelem historického ústavu belgického v Římě a nabyt velký vzhlas svým učeným spísem „Kláštery belgické“, nejen ve své otčině, ale i v cizině.

Pomník Kalvinovi v Ženevě. Protestanté v Ženevě chtějí postaviti u nich pomník Kalvinovi, který má býti odznakem kalvinství. Sebrali mnoho přes 500.000 K. Povšimnutí hodna je cifra obnosu, jímž přispěla reformovaná církev uherská, totiž 50.000 K. Českomoravská církev přispěla 2000 K. Reformovaný sbor v Petrohradě, skládající se z Francouzů, Němců a Holanďanů přispěl 4900 K. Německý císař daroval 10.000 marek. Všecko toto je dle liberálů a protestantů úplně v pořádku,

ale když stavějí katolíci sochy světcům, je z toho ihned veliký pokřik v jejich kruzích a tisku. Kážou slovy sice svobodu, ale skutky ji nedokazují.

Arcibiskup prezidentem republiky.

V San Domingo byl zvolen na dvě léta nový prezident republiky. Zvolili tamnějšího arcibiskupa Mag Nouela. Nový prezident sestavil řádný kabinet a v programu nového ministerstva jest mezi jiným: obnovení osobních svobod, volební reforma, povolání ustanovujícího sněmu a vydání zákona o amnestii. Jak patrně, je program této vlády velmi rozumný a svobodomyslný.

Kněží zachránci života. V prosinci loňského roku šli procházkou dva kněží v okolí Chebu. Šli okolo slabě namrzlé řeky, na ní se klouzali dvě děti kancelářského sluhy z Chebu. Chlapec byl šest a děvče osm let staré. Najednou se proborili a byli by jistě utonuli, kdyby jim nebyli přispěli na pomoc oba kněží; byli to František Peterka, křížovník a P. Karel Marášek, františkán. Když již P. Marášek nesl obě zachráněné děti ku břehu, proboril se led pod jejich tíží a všichni tři opět se ocitli v ledové vodě. Děvče zmizelo pod ledem, ale v tom okamžiku skočil do vody kaplan Peterka a podařilo se mu zachytnouti děvče, mezitím co P. Marášek zase se zmocnil chlapce a vynesl jej na břeh. Na štěstí neonemocněl nikdo z nich po studené koupeli, ani děti ani jejich zachránci.

Úbytek snatků v Německu. Roku 1909 bylo v Německu vzdor tomu, že přibývalo obyvatelstva o 6500 snatků méně než roku 1908 a o 10 000 méně než roku 1907. Během posledních čtyř let klesl počet snatků z 8·2 procent na 7·7 procent, takže je nyní v Německu méně snatků než ve Francii, kde je 7·6 procent. Počet rozvodů naproti tomu velice stoupl.

Nejmodernější kostel na světě. V Americe vystavěli právě kostel, který je nejmodernějším z celého světa. Má návštěvníkům poskytovat vše možné pohodlí, jako v nejelegantnějším hotelu. Napřed byl vydán rozpočet a plány, které byly zaslány americkým miliardářům; postavili pak kostel na svůj náklad. Nyní zaslán byl všem bohatcům prospekt, kdež se mezi jiným praví: prosíme co nejoddaněji, rače počítati nejmodernější kostel na světě „New Broadway Tabernacle“ svou návštěvou. Rače

věnovati svou pozornost skvěle zařízené kapli, jejíž prostrané síně k modlení jsou ve výšce desíti pater. Bylo při tom použito všech zdravotních vynálezů a všech vědeckých vymožeností, aby tento palác zbudovaný pro spásu duší nesmrtelných vyhovoval svěmu účelu a zpříjemnil pobyt. Je to zajištěn kostel svého druhu jediný. Stavba vyžadovala nákladu více než tři miliony korun, ale je to směs všech možných slohů. Uvnitř láká návštěvníky skvostné a přepychové zařízení, jako v hotelu první třídy. Pro nahluchlé jsou ve veliké síni nejnovější mikrofony, aby slyšeli kázání. V zimě topí se plynem, v létě jsou chladivé přístroje. V nejhorejších patrech jsou koupelny s teplou i studenou vodou. Pro svatební hosty jsou přijímací síně, podobné jsou pro účastníky křtů a pohřbů. Každý sál je vyzdoben v příslušné barvě. Schodiště, chodby i sály jsou okrášleny exotickými květinami. Nechybí knihovna. Pro dámy jsou místnosti pro toaletu i úpravu vlasů. Veřejný notář má tu svou kancelář, kdež lze obstarati vše potřebné ku sňatkům. Výtečný francouzský kuchař strojí svatební hostiny, při čemž bere se ohled na duševní náladu hostů. Též je tu bankovní ústav pro ménění peněz. Kterýsi list, který se o tomto kostele zmínil dodal tuto případnou poznámku: ještě chybí jenom Jakobův žebřík do nebe.

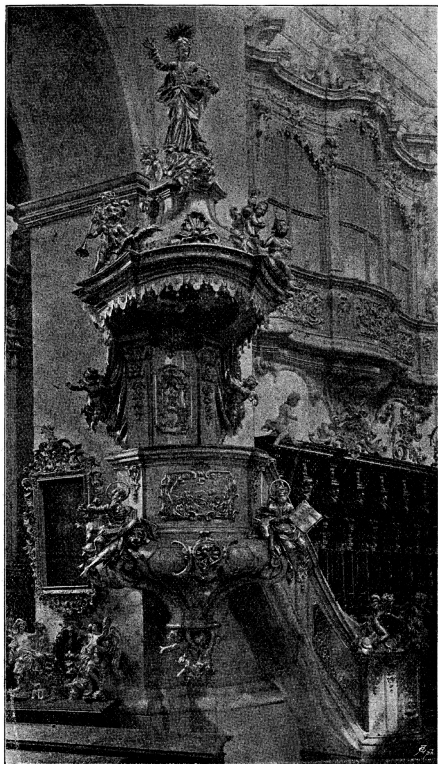
Mariánská země. V Rakousku mohlo by se nazvati Vorarlbersko mariánskou zemí. Čítá 140.000 obyvatel a 120 politických obcí, v nichž je asi 40 kongregací mariánských; z nich je 8 pro jinochy, 2 pro muže. 5 pro studentky, 2 pro studenty.

Ženy, jako pastoři. V Churu ve Švýcarsku zasedala kantonální synodální rada a usnesla se, že mohou býti ženy pastory obcí. Bylo totiž u synody několik takových žádostí. Jako první byla ustanovena kanlitátka slečna Gertruda Petzoldová, která vykonává předepsaná studia v Edinburgu, Oxfordu a na německých univerzitách, byla již pastorem při unitářském kostele v Birminghamu v Anglii. Švýcarské kantony přijaly toto usnesení velmi sympaticky, protože je tam velký nedostatek studujících, kteří by se věnovali tomuto studiu.

Židé v Haliči. Do roku 1877 bylo zakázáno židům v Haliči mti pozemky. V celé Haliči bylo tehdy jenom 38 židů, kteří měli pole. Tři leta na to bylo již

68 židovských statkářů. Roku 1883 bylo jich již 289 a roku 1890 patřila celá pětina velkostatku haličských židům, zbylé čtyři

selských usedlostí, oceněných za 46 milionů korun. Od roku 1895 až 1897 prodali židovští lichváři 2856 selských usedlostí.

Kazaelna v kostele Jesuitů v Brně.

pětiny byly u židů zadluženy. Do roku 1892 přešlo odzíraje od velkostatků, 4300 selských statků do židovských rukou. Během jedenácti let bylo soudně prodáno 21.889

Lze z toho zřejmě poznati, že zmáhá se až příšerně židovská nadvláda v Haliči.

Den matek. Ku povznesení úcty k matkám byla ustanovena v Severní Americe

neděle 12. května 1912. Ve všech kostelích byla kázání, povzbuzující věřící, aby cítili své matky a je milovali. Na počtu matek okrášlili se toho dne všichni mužové, děti, ale i ženy bílým karafátem.

Obrovské varhany. Ve Vídni počalo se se stavbou obrovských varhan, které budou postaveny v koncertním sále. Mají 113 rejstříků, rozdělených na pět manuálů (klaviatur) a jeden pedál. Varhany budou mít dva braci stoly, jeden před varhanami, druhý u pultu ředitele. Pak bude ještě jeden stůl, úplně samostatný na stropě sálu, na který se však bude hrát od stolu při varhanech, což bude poprvé zavedeno v Rakousku. Píšťal bude přes 8000. Varhany budou největší v naší říši a na celém světě jsou jenom ještě sedmery o něco větší.

Křesťanský hrdina. Hrdinou pravé lásky k bližnímu je jesuita P. Isidor Dupny. Jméno jeho je nerozlučně spojeno s dobytím ostrova Madagaskaru Francouzy. Při této výpravě byl polním kaplanem a tlumočnickem. Asi tisíc umírajících vojáků zaopatřil. Za své zásluhy byl tehdy vyznamenán křížem čestné legie. A nyní nosí jiný kříž — jest u malomocných na Madagaskaru a nese tuto hroznou nemoc trpělivě a bez nároku. Je mu 60 let. Bydlí v domku vedle nemocnice.

Katolíci a žurnalisté. Ve Francii mají nyní za nejznamenitějšího svého žurnalistu katolického, který umí řízně a zajímavě psátí Edvarda Drumonta. Napsal do svého listu „la libre Parol“ (svobodné slovo) tato krásná a poučná slova: kdyby všichni katolíci opravdu svého Krista milovali, byli by věru nepřemožitelní. neboť mají neodolatelnou sílu ve svém principu a mají tolik prostředků. Pořídili by prostředky pro své spisovatele a žurnalisty, aby je zaopatřili a povzbudili v boji o pravdu. ujal by se dítek, které padli na bojišti anebo zbyli po nich. Misto, aby psali katolíci hloupé poslední vůle, jimž se úředníci, vyřizující pozůstalost, dosyta nasmějí, měli by použití peněz, které nemohou přece vzít sebou do hrobu ku potřebě vskutku potřebných a užitečných věcí. Měli by založiti katolické ceny Nobelovy, katolické Goncourtovy akademie, ustanoviti poroty, které by odměňovali ty, kteří hájí pravdu oproti židovské moci a nadvládě. Jsou ovšem tato slova určena pro francouzské poměry, kde mají, jak Drumont píše „Goncourtovu“ akademii;

platí každoročně 5000 K jako odměnu mladému spisovateli za nejlepší román, který vyšel toho roku. Nobel založil ročních pět cen po 140 000 K. Ale hodí se zajisté výtka Drumontova také na naše poměry, neboť nečiní se u nás pramálo anebo nic pro naše katolické spisovatele a katolické listy.

Císař Vilém jako křesťan. Když byli oba nejmladší synové německého císaře Viléma u konfirmace, pravil k nim veřejně mezi jiným: není žádně o tom pochybnosti, že až po dnešní den žije Pán, jako celá osobnost, které nemůže nikdo minouti. Dnes také kráčí mezi námi jeho jasná postava, viditelná našemu duševnímu oku a znatelná naší duši. Vždy a stále jest a bude naším jediným pomocníkem a zachránitelem jediný náš Spasitel. Podstata celého našeho života záleží jediné v postavení, jaké zaujímáme ku svému Pánu a Spasiteli. O tom není žádného sporu a i největší nepřítel a nepřítel to musí uznati. Hned po svém nastoupení na trůn prohlásil císař Vilém, že ve školách má býti hlavně pozornost obrácena k tomu, aby byli vychovávaní chovanci v bázni boží, v radostné víře, k přisnositi k sobě samým, ku snášenlivosti k druhým a mají býti upravení v přesvědčení, že spočívá plnění všech povinností na rozkazu božím.

Tělesný trest v Anglii. Dne 13. prosince minulého roku byl zaveden v Anglii zákon, kterým měli býti potrestáni obchodníci lidským masem a výrobci i šířitelé necudných spisů tělesně, k čemuž rozkázal zákon metlu. Policie den na to rozhlásila, že padesát procent těchto darebů totiž přes tisíc ze strachu před trestem uteklo z Anglie a vyštěhovalo se do Paříže. Doposud neměl přý žádný anglický zákon takového výsledku.

Vyznamenání biskup. Akademie mravoučných a politických věd v Paříži dala biskupovi Msg. Angonardovi v Kongu odměnu 25 000 K. Vyřízení této záležitosti opírá se mezi jiným o následující skutečné události: založení více misí, řemeslnických dílen, škol v nichž kromě dospělých vyučuje se tisíc dítek, výchova a výcvik dělníků, řemeslníků, telegrafistů a telefonistů. V osadách bylo mnohoženství zrušeno a zavedeno křesťanské manželství. Vykoupil dva tisíce otroků.

Mniši na svatém Bernardu. Mniši na svatém Bernardu ve Švýcarsku poskytovali doposud pohostinství zdarma všem svým hostům a dávali jim jídlo, postel s prádlem,

elektrické světlo a otop. Ale tato ochota mnichů byla bídne od turistů zneužita. Celé rodiny přišly v létě několikrát i čtyřikrát, noclehovaly úplně zdarma, zůstaly několik dní a dělaly výlety. V mnohých letních dnech mivali v klášteře 650 až 750 hostů, za celé loňské leto pohostili asi 20.00 turistů. Měli na chodbách pokladnice, na nichž byl nápis, že se žádá, aby každý cestující dal dobrovolný dar, který by uhradil jeho pobyt. A bylo tam tolik, že nebyla uhrazena ani čtvrtina vydání, která měl klášter. Protože klášter nemá odnikud žádně podpory, rozhodli mníši, že budou od svých hostů vybírat určitý poplatek, aby byla jejich existence na dále zajištěna.

Sesurování mládeže. Přítel katolického berlínského denníku „Germanie“ zaslal redakci následující příspěvek: poohlédneme-li se po našich veřejných zahradách kolik tam uvidíme nastávajících mladistvých zločinců? Myslím, že jich nemohu jinak nazvat. Nikomu z nás nenapadne býti vzrušeným, když se tam kluci se kvetoucími tvářemi a silnými pažemi servou a obě strany při tom křičí; toť patří ku hře chlapců. Ale jakého sesurování mládeže bývat tu často svědkem? Včera vběhl mně v cestu chlapec, řval až hrůza, měl naběhlé levé oko a bylo celé zalepeno pískem. Kterýsi surovec tak ho sloukl. Několik kroků dále vidím zástup dětí, kteří obklopovali dva zápasící kluky, děvčátka byla všeka vzrušena. Asi třináctiletý kluk svalil rovněž tak starého kluka na zemi a nyní ho škrtl a bil pěstí do obličejů a oběť jeho řvala zoufale o pomoc. Když jsem k nim přišel, bylo by jediné správné bývalo, surovci několik jich vyplatiti na jistou část těla, ale je to zákonem zakázáno. Spokojil jsem se hrozbou, že mu dá dozorce zahrady několik pohlavků. Nezapomenu na ten výraz obličejů, který se nyní na mne podíval: ta v něm tajemná surovost a ten hněv! celý obličej naznačoval budoucího obyvatele kriminálu, sypaje zlostí řekl mně: tři pohlavky snesu na každou stranu, více ne.

Rozdávání almužny. Ve Frýburgu v Bádensku připadly na pravý způsob rozdávati almužnu. Zřídili tam soukromý úřad, který se obírá rozdáváním almužen. Členové vplati jistý obnos, který zůstává jejich majetkem. Přijde-li k nim žebrák, dají mu lístek, na němž poznamenají, kolik má

dostati. Úředník má veliký a obsáhlý materiál po ruce a zkoumá, je-li hoden. Buď dostane almužnu v potravinách anebo v penězích anebo jest odmrštěn. Úřad je ve stálém spojení se státními policejními a chudinskými úřady a velice se osvědčil. Žebráků s povolání ubylo a jest umožněno dáti více domácím a ostýchavým chudým. Spolek má již po celém Německu mnoho odboček, které jsou v čilém spojení.

Zřídci beze všeho svědomí. U francouzského vojska učinili přesmutné zkušenosti s naboji, které buď vůbec nejsou naplněny anebo jsou naplněny do polovice anebo z části. Příčina tohoto úkazu, který mohl by mít ve válce nejhorší následky je, že jsou v těchto továrnách zaměstnáni anarchisté a socialisté. Prachárny a strojířny vojenské jsou jimi zaplaveny, proto nyní tyto následky.

Víra a statečnost. Za války italsko-turecké vniklo jednou v noci několik italských torpedových lodí mořskou úžinou dardanelskou do Mramorového moře. Měli úkol: přesvědčiti se, kde jsou zakotveny turecké válečné lodě. Každý podíval se neohroženě statečností a dovedností, s jakou byl proveden tento útok. Kapitán, který vedl toto loďstvo, byl povýšen za kontre-admirála, všichni přidělení důstojníci byli povýšeni a mužstvo bylo bohatě odměněno. Dříve než nastoupil tehdejší kapitán a nynější admirál, tuto dobrodružnou jízdu, svolal na palubu všechny důstojníky i námořníky, zděлил jim co chce podniknouti a řekl, kdo chce, ať se vzdálí, což však nikdo neučinil. Pak ještě zděлил, že bude to jízda pro smrt, ať se každý dle toho zařídí. Mílo, tak se jmenoval tento udatný pán, dal zavolati na palubu polního kněze a šel k němu první ku svatě zpovědi. Jeho příkladu následovali všichni námořníci a skoro všichni důstojníci. Poblízkou města Livorna je mariánské putní místo Madonna di Monsenero. Kdo tam nyní přijde najde tu mezi dary záslibnými, důstojnickou námořnickou čepici. Odevzdal ji tam admirál Mílo, jako dík Matce Boží za přímluvu a ochranu za příšerné jízdy do Dardanel.

Kdo je vítězem? Srovnajme státní dluhy poraženého Ruska a vítězného Japonska! Před touto válkou mělo Rusko skoro 14 miliard marek státních dluhů, po válce pak jich přibýlo o 5 a půl miliardy. Japonsko mělo před válkou miliardu dluhů,

po válce skoro pět miliard. Tato válka poskytl velkokapitalismu příležitost umístění výhodně přes deset miliard marek v penězích. Politika seje a bursa klidí, pojistila si půl miliardy na úroci. U burasy byli i Japonci poraženi!

Kostel z papíru. Ve švédském městečku Bergen mají z celého světa co do stavby nejpamatnější kostel. Je totiž zhotoven výlučně z papíru, který byl potřen nehašeným vápnem, mlékem a bílkem z vajec, čímž se stal úplně nepromokavým. A není kostel snad nějakým malinkým stavením, ale má v něm místo asi tisíc účastníků při bohoslužbách.

Spis biskupa Kepplera. Biskup v Rottenburgu dr. Pavel Keppler vydal německý spis pod názvem „více radostí“. V krátké době dosáhlo se 75 tisíc výtisků. Byl též přeložen do češtiny. Je nyní znám po všem světě pro svůj přímo ojediněle výtečný obsah.

Francouzské státní školy. Roku 1911 bylo ve Francii 4.497.298 školou povinných dětí. Z nich 40.845 vůbec nechodilo do školy. 111.739 nepřišlo přes půl roku do vyučování, 68.000 přes pět měsíců, 107.000 přes čtyři měsíce, 165.000 přes tři měsíce, 252.000 dva měsíce a 440.000 jeden měsíc, vesměs bez omluvy. Ze 301.647 nováčků byli 8462 analfabeti, 3712 uměli číst, ale nikoliv psát, u 18.093 nedaly se vědomosti zjistit. Je prý ve Francii, tolik pokrokové, 77 procent analfabetů ale přičtou-li se, kdož dovedou se jenom podepsat a dovedou s bídou slabikovat několik slov, možno říci, jak se vyjádřil svého času sám ministr Briand, že každý čtvrtý, ano i třetí obyvatel Francie neumí ani číst ani psát.

Následník trůnu a chudý chlapec. Ve Vídni udála se v jistém knihkupectví na štědrý den 1912 odpoledne zajímavá epizoda. V knihkupectví byl právě nějaký konduktér vídeňské pouliční dráhy se svým chlapcem, jemuž mnil zakoupiti nějakou vhodnou knihu. Ale pěkná kniha byla drahá, nemohl tolik vydati. Synek hltal zrovna zlaté nápisy skvostně vázaných knih, ale nač se ptal, vše bylo drahé nad jeho poměry. Mezi tím vstoupil do knihkupectví generál s chotí a dal si předložit knihy. Povšiml si bystrého hochy, kterak tolik zádoživě hledí na různé knihy o rytířích, vojácích, králích, dracích a na různé pohádky. Tu uchopil generál pěkně vázanou knihu,

ukázal ji chlapci a pravil: malíčký, hled koupím ti tuto knihu k vánocím! To ti dává Ježíšek! Hoch hleděl velikýma očima na knihu a jsa všecek radostí překvapen nemohl nic jiného říci, než: prosím děkuji! Rovněž jeho otec byl dojat a urbane řekl: děkuji tisíckrát, pane generál! Vysoká vznešená dáma dala nyní rozraddněnému hochovi s úsměvem knihu a tázala se: znáš pána, který ti dal knihu? Hoch kroutil hlavou a také otec řekl: neznáme pána. Je to následník trůnu, praví paní a pamatuj si hochu: buď hodným mužem a dobrým Rakušanem! Dříve než se otec se synem vzpamatovali, aby náležitě se poděkovali vznešenému dárci, odešel již následník trůnu arcivévoda František Ferdinand se svou chotí z knihkupectví.

Židé v Uhrách. Zaslibenou zemi židů jsou v naší době Uhry. Dle posledního sčítání lidu 1910 vzrostl počet židů na 989.598 čili je jich o 135.810 více než roku 1900. Počet židů vzrostl o 20·7 procent, kdežto všeho ostatního obyvatelstva přibýlo jenom 9·2 procent. Nejvíce uhnou židé do hlavního města. Pešť měl roku 1900 732.626 obyvatelů, roku 1910 906.613. Židů bylo r. 1900 169.670, 1910 však 205 213. Přírůstek židovský obnáší 52 procent. Připočtou-li se židé, bydlící v předměstích, čítá se v Pešti 260.000 židů. Uvážíme-li, že židé, bydlící v hlavním městě zaujímají vesměs vynikající postavení, vysvětlíme si ohromný vliv, kterého požívá židovstvo v mariánském království. Pozoruhodná jsou také čísla o nápadném vzrůstu židů v ostatních městech uherských. V Debrecíně vzrostl počet tento za posledních deset let z 6815 na 12.930, v Temesváru z 5995 na 10.685, v Prešburgu ze 7985 na 17 680, v Sibini ze 10.613 na 20.648, a Rábu ze 3715 na 8693, v Šoproni ze 2495 na 7617, v Szegečině z 5613 na 12.163, ve Velkém Varadině z 12.610 na 22.613, v Miskolci z 8615 na 15 995, v Košicích z 9610 na 15.615, v Kašově z 5963 na 10.615, v Kološi ze 4815 na 10.612, v Komárně z 3618 na 8315. Jediná lidová strana v Uhrách bojuje proti židům, ale je doposud příliš slabá a malá. Židům daří se v Uhrách výborně, za to však tisíce lidu domácího stěhuje se každoročně do Ameriky.

K čemu jsou zповědnice dobrými? V Bayonne ve Francii odevzdal nedávno

farář ředitelství celního úřadu 94.000 K, které pocházely z krádeže v pohraniční stanici Hendaye. Zloděj trápen výčitkami svědomí odevzdal onen obnos faráři ve zpovědní s prosbou, aby jej doručil na patřičné místo. Tyto případy nejsou ve Francii řidkými. Jak oznamuje pařížský katolický list „La Croix“, nejsou úředníci v ministerstvu financí nijak překvapeni, mají-li přijmouti návštěvu kněží, kteří jim odevzdají větší obnosy, které obdrželi ve zpovědní, aby je doručili jich majitelům. Toto dají si ve Francii od nenáviděných a pohrdaných kněží ještě libiti.

Obdobník-podvodník. V Chicagu v Americe byl odsouzen ku delšímu trestu v káznici Antonín Erz. Byl odborníkem v podvodech. Obžalován byl pro zneužívání pošty k podvodným účelům. Erz četl velmi horlivě náboženské listy, aby se dozvěděl, kde zemřel některý kněz. Pak poslal na jeho adresu účet za domněle objednané náboženské brožury a knihy. Obvyčejné příbuzní zemřelého zaslaný účet zaplatili a Erz se měl dobře.

Socialisté pro milosrdné sestry. Ministerstvo nařídilo představenstvu města francouzského Cete, že musí býti odstraněny z nemocnice milosrdné sestry. Obecní rada skládá se sice z velké většiny ze socialistů, ale přece odepřela vykonati rozkaz ministerstva a podala sestrám adresu díky a uznání jménem všeho obyvatelstva. Vláda uznala za dobré více se o tuto věc nestarati.

Varhanice. V Americe a ve Švédsku jest již skoro všeobecný obyčej, že jsou ženy v kostele varhanicemi. Obyčej tento zavádí se nyní také v Anglii a Škotsku, ano také i v Německu, kde jsou již v některých městech při protestantských kostelích, jako v Brémách, Hamburgu a jinde.

Víry ubývá. Katolický americký tisk upozorňuje na smutný, na nejvýše neutěšený zjev, že se totiž úžasné zmáhá a rozšiřuje ve Spojených Severoamerických Státech Novopohanství. „Proroci“ pohanští z Indie a jiných krajín zaplavují Ameriku a jejich vliv nezůstal bez výsledku, neboť přiznává se veřejně v těchto státech asi 1400 osob za pohany. Někteří z nich klanějí se slunci, jiní Venuši, někteří, jako indiští Jogasové, přiznávají se k jakémusi osklivému a nemravnému kultu. A jsou to velkou většinou tak zvaní vzdělaní lidé, přináležející k lepším společenským třídám.

Vymřela poctivost? Poctivost anglického obecnictva se neosvědčila. Na hlavní londýnské ulici Liverpool-Street odpoledne, když se právě tam procházely nespočetné zástupy lidí, udeřil jakýsi opilý námořník láhví od kofalky do výkladní skříně klenotníka Allise a udělal u ní dosti velkou díru. Nijak se nerozpakuje sáhl rukou mezi vystavené tam klenoty, nabral jich, co se mu vlezlo do ruky a rozhodil je mezi lid. Jako dravá zvěr vrhl se všichni na skvosty a v okamžiku nastala životu nebezpečná rvačka a tlačenice. Policie byla po ruce a trvalo dlouho, nežli udělala pořádek. Jenom velmi málo lidí vrátilo klenotníkovi ukradené skvosty. Obchodník měl ztráty nejméně 5000 korun. Když byl námořník, který způsobil tuto výtržnost vyslýchán, divil se, že je v Londýně tak málo poctivých lidí.

Podivné lákadlo. Protestantský kazatel Charles Goodrich v Plainfieldu v Americe dal rozdávati v létě mezi svým kázáním limonádu a zmrzlinu, aby nalákal do svého kostela více lidí. V zimě prý rozdává horkou kávu anebo horký čaj s koláči. Můžeme si mysliti většího znesvěcení slova božího?

Věřící učenci. Dlouho se tvrdilo, že víra se nerovnává s vědou, čehož prý důkazem, že je velmi málo věřících učenců. Skoro všichni jsou prý nevěři. Konečně někdo pochyboval o správnosti tohoto výroku a katolíci i protestanti odloučené od sebe pátrali, co je pravdy na tomto výroku, zda jsou přírodopytci opravdu nevěři? A výsledek? Naprosto spolehlivé a nestranné vyšetřování dokázalo, že 92 procent všech skutečně znamenitých a proslulých přírodopytců, učenců a odborníků minulých časů i nyní v přítomnosti žijících, jsou věřícími a převládá většina z nich také křesť. věřícími.

Stvoření světa. Filosof Fichte praví o stvoření světa, jak nám je podává písmo svaté: tato prastará a účtyhodná listina obsahuje nejhlubší a nejvznešenější moudrost a podává výsledek, ku kterému se konečně každá filosofie musí navrátiti.

Mléko zdarma. V továrně na anilin v Grepíně v Pru-ku bylo zavedeno, že dostával každý dělník zdarma denně litr mléka pod podmínkou, že nebude pít žádného alkoholu. Způsob tento tak se osvědčil, že nyní prodávají v továrně všem dělníkům mléko za výrobní cenu.

Kláštéry a lože zednářské. Ve Španělsku je nyní 521 klášterů a 562 zed-

nářských loží. Tisk nám nepřátelský často vyčítá, že je těchto klášterů příliš mnoho, ale ještě nikdy nepřiznal, že by bylo také mnoho těchto loží. Též se doposud nikdo nepřesvědčil, že by byli zednáři odpomohli nouzi a bídě ve Španělsku panující.

(Zasláno.)

Z redakce „Dne“ byl nám dodán milodar na „kostel sv. Josefa u Hejragabis“ v obnosu K 23.— od nejménované osoby.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Brna. Plnic tímto slib učiněný děkuji tuto nejsv. Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. H. F.

Z Čes. Budějovic. Plnic slib svůj veřejně vzdávám díky božskému Srdci Páně, Rodičce Boží, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby. M. R.

Od Litvle. Vzdávám nejsrdečnější díky za vyslyšení prosby za nemocnou matku Nejsv. Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu. Sodálka.

Od Olomouce. Plnic slib svůj vzdávám nejsrdečnější díky božskému srdci Páně, Panně Marii lurdské a sv. Antonínu Pad. za uzdravení mé matky z velmi nebezpečné nemoci. Odběratelka „Školy“.

Mor. Ostrava. Díky tisícové vzdávám Božskému Srdci Páně, Matičce svato-

hostýnské a sv. Josefu za vyslyšení úpěnlivé prosby ve třech různých záležitostech.

Čtenářka Školy.

Z Prahy. Jistí rodiče vzdávají nejvroucenější díky milostnému Pražskému Jezulátku, Panně Marii Lurdské, Panně Marii ustavičné pomoci, sv. Josefu a sv. Antonínu Paduanskému za uzdravení jejich milované dcerušky, která nebezpečně na tři nemoci stonala a na přímělu těchto svatých úplně bez operace uzdravena byla.

R. J.

Farnost Petrovická. Srdečné díky vzdávám Božskému Srdci Páně a Neposkvrněnému Srdci Panny Marie za uzdravení z těžké nemoci jisté osoby. Fr. S.

Nejsrdečnější díky vzdávám nejsv. Srdci Páně, Panně Marii lurdské, sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za vyvážnutí z těžké choroby. M. F.

Dělnická omladina.

(Hlavní úmysl.)

Říká se mladost radost. Ať se mládež vybouří, až dospěje bude klidnější. Není tomu tak vždycky. Jest sice pravda, že mladost radost, ale je-li té radosti příliš mnoho, také není dobře. Že se mládež vybouří; ano a když dospěje bouří dále; čemu mladí neuvykli, nerádi pak odkládají. Právě mládeži naší ať rolnické ať řemeslnické nebo dělnické hrozí ze všech stran veliké nebezpečí a vidíme, že mládež ponechaná sama sobě, tomu nebezpečí snadnou podléhá. Slovem kazí se víc a více, až nad ní plačou rodiče a každý dobrý přítel mládeže.

Za doby naší rvou se rozličné strany o mládež, aby ji získali pro sebe. Mládež svádí různými hesly lákavými, pokrokovými, socialistickými, aby ji takto odvrátili od Boha a víry v něho. Zábavy a výlety časté zdržují mládež od služeb božích a překazí ve svěcení neděle a svátků, svádí k nemírnému hyění a utrácení vydělaných peněz, k nestřídmosti v pití lihovin, k nevázanostem a nemravnostem a tím se zmáhá jen sesurování mravů. Nemalým zlem a nebezpečím jsou pro mládež různé nekatolické spolky pokrokové a národní, s krásnými hesly, v nichž se mládež odcizuje Bohu, církvi a vlasti a sváděna bývá na bezcesti. Ještě rolnická mládež je trochu zachovalá, řemeslnická je trochu přísnosti držána na úždě, ale mládež dělnická je docela opuštěná. Mládež obojího pohlaví jde na výdělek po nejvíce nyní do továren, průmyslových závodů, kde společně pracuje, před a po práci se schází, domů se navzájem doprovází a v závodě hned do spolků rozličných bývají vlákáni a špatnými novinami podělováni a tak zkaženi. Stávají se obětí zásad sociálně demokratických. Taková pak mládež, neštíti se ničeho, je neposlušná, vzdorovitá, zporná, pohoršlivá a k hanbě rodičů i celé obce. Škodí též velice mravnosti mládeže: noční toulky. Nepořádek tento má mrzké náruživosti a nekázeň v rodinách za svoji příčinu i za svoje následky. Všecko lozu pochází z takových toulek nočních, kde jich rodiče trpí. Je to zhoubný zlořád.

Tolik nepřátel hrozí a číhá na mládež sotva škole odrostlou a tak vznětlivou. Není divu, že nyní kde kdo na mládež nynější nařiká pro její hrubost a zpuštělost. Kde najítí prostředky ku záchraně mládeže naší, této naděje naší budoucnosti? Stojí to za přemýšlení a za úvahu. Kdo zachrání mládež, vykoná tím dílo veliké a zachrání duše nesmrtelné, pojistí šťastnější budoucnost. Proti takovým nemocem musí býti užito zase případných léků.

Proti moderním heslům třeba je mládež poučiti o prázdnotě a lichosti takových hesel, aby se jimi nedala svádět, a držela se pevně zásad náboženských a zásad mravnosti. Třeba přidržovati mládež ke službám Božím a stavovským kázáním.

Mládež miluje zábavy, popřejme ji zábav, ale ušlechtilých, poučných a mravných, jako jsou divadla, hry rozličné a poučné vycházky, ale po službách Božích. Konečně i tanec je dovozen, ale s mírou a za dohledu starších. Proto naše křesťanské spolky, které tímto způsobem hledí mládež získati a zachrániti, konají dílo velice dobré, misijní. K zábavám patří též i cvičení těla, což se děje v jednotách katolických. Nabádejme mládež k mravnosti, ke slušnému se chování, ke střídmosti a ukažme slovem i příkladem na prospěch její pro zdraví duše i těla.

Proti spolkům nekatolickým zakládejme spolky katolické pro mladíky i pro panny. Pro mladíky jsou spolky omladinské, které jsou již dosti rozšířeny a pro dívky zase družiny mariánské a spolky hospodyňské. V takovýchto spolecích bývají členové poučováni, povzbuzováni k dobrému, posilováni navzájem, vedeni k Bohu, církvi a vlasti. Bývají členům opatřeny dobré noviny, poučné a zábavné knihy a nezapomíná se též na potřebu duše: mívají totiž i duchovní cvičení. Hůře je postarati se o mládež dělnickou. Kterak tu lze zachránit? Do kostela ji snadno nedostane, do křesťanských spolků též ne, protože již jsou většinou členy spolků

nekřesťanských; jsou takoví mladíci nepřístupni laskavé domluvě. Právě tato třída mládeže vyžaduje největší péče. Dělnickou mládež třeba získati dříve než odejde do práce, aby byla upozorněna na nebezpečí, a nedala se sváděti, ale aby zůstala věrnou křesťanským zásadám věrnou Bohu, církvi a vlasti. Tu připadá veliký úkol — škole a rodičům. Rodiče aby nejvíce syny a dcery své drželi v kázni a ustavičně je napomínali k dobrému. Dobře působí též na mládež dobré noviny křesťanských zásad, dobré knihy, letáčky a brožurky poučné o časových otázkách, ovšem na základě křesťanství. Toto mohou zase konat katolické spolky obstaráním a rozšiřováním křesťanských novin a časopisů. Velmi dobře působí lidová knihovna. Třeba vzbudit v mládeži chuť ku čtení, půjčovat knihy darmo a tím mnohého mladíka a mnohou dívku zachráni od toulek a všelijakých zábav a upevní zásady dobré, že se jich tak snadno nezřekne.

Ale z náboženského hlediska třeba mládeži poskytnouti posily a sice pobožnostmi mládeži přiměřenými jako mariánskými pobožnostmi, úctou sv. Josefa, sv. Aloisia; povzbuzováním k častému přijímání svátosti pokání a nejsv. Svátosti oltářní, k účastenství na krásných slavnostech církevních; vzbuzováním v srdcích mladistvích dobrých a šlechetných citů a získáním mládeže pro nábožná bratrstva přiměřená jednak mladíkům, jednak pannám. Vrcholem pak úcty a lásky mládeže budiž nejsv. Srdce Pána Ježíše, které tolik nevinné duše miluje a k sobě volá, aby hojnou měrou udělilo potřebných milostí v boji života.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za záchranu naší omladiny rolnické i řemeslnické na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu citelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Chrániti mládež před náklazou.

Úmysl v květnu 1913: Pobožnost mariánská.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

KVĚTEN 1913.

Katolíci založili veliký počet velmi prospěšných náboženských spolků; žádný z nich však není prospěšnější nad Apoštolát modlitby. (Sv. Otec Pius X.)

Buď pozdravena.

Buď pozdravena Matko nebes Pána,
a celým světem čest Ti budiž vzdána
neb Tys tou hvězdou v žití boj,
již věčný vede ve pokoj.

Ó, podej svoji ruky lidu mdlému,
a nedej klesnout z hřichu povstalému,
když povstati chce ze svých vin,
opětně hřichu do hlubin.

Zde před oltářem Tvým bolestně lkáme,
vždyť jen Tebe ku potěše svoji máme,
Tys matkou naší laskavou
a proto všichni k Tobě jdou.

Ó, shlédni Matko na nás hříchy spjaté
a dej nám požehnání svoje svaté,
a hřichu zbav nás i od hoře,
my skláníme se u pokoře!

Východ slunce.

Obzor již celý vzplanul
ve slunci zlatém jase,
a celý kraj se probouzí
ze spánku svého zase.

Čarovnou slunce pohádkou,
ožije země znova,
ožije, co v ní zaseto,
co ve svém lůně chová.

Čím výše stoupá sluníčko,
čím výše vzhůru spěje,
tím více budí přírodu,
v ní vše se rozechvěje.

Ve slunci zlaté záplavě,
celý lán země hoří,
a Tobě, Bože všemocný,
co Tvůrci se tu koří!

A. M. Kadlčíková.

Ranní.

Klekání zvoní po kraji
ptáci se budí v hnízdech,
a moje duše hoví si
doposud ve snech.

Když slunce nebe ozlatí,
teprve z lože vstávám,
a Tobě, Bože všemocný,
v modlitbě díky vzdávám.

Děkuji Tobě, Bože můj,
že jsem zas vstala zdráva,
zároveň s písní zpěváků
volám Ti díky a sláva.

A. M. Kadlčíková.

O úmyslech Apoštolátu modlitby.

Žije kdesi mezi členy Apoštolátu modlitby služebná, najatá od jedné z hostilek Apoštolátu modlitby. Čistila jednoho večera v říjnu r. 1911 v kuchyni sporák. Klečíc na dlážce, sotva dechu popadala a pot z ní jen řinul, když sehnuta cidila skelným papírem železné části sporáku a potom pomocí starého plstěného hadru sporák tuhou čistila. V té chvíli paní:

„Je to krušná práce, má drahá, pravda?“

„Ach, co si to myslíte, milostivá paní!« vzdýt třeba přece něco trpěti a obětovati missionáře v Habeši!

„Jak to míníte?“

„Nu ovšem, víte přece, že úmysl tohoto měsíce doporučuje missionáře v Habeši!“

Věděla tudíž, jaký byl hlavní měsíční úmysl Apoštolátu modlitby a že tím, když svědomitě a tak pracně natírala tuhou sporák, modlila se za černochy v Ethiopii.

Hle! tyto a podobné námahy obětované opět a opět od milionů lidí v rodinách, školách, duchovních obcích a ústavech, na nádvorech a dílnách, všude všude, kde se nacházejí horliví členové Apoštolátu modlitby, přivodily onen úspěch v říjnu 1911.

Vizte též, jakého se dostalo výsledku oné pilné kuchařce: že pracovala pro duše, zdála se jí námaha sladší a snesitelnější a únava večer ji méně tížila, protože práce i únava byly již úmyslem učiněny božskými.

Ještě jiný pěkný příklad k tomuto předmětu uvádějí „Zprávy měsíční“ (Com-

municat. mes.) v .č. březnovém 1913 z jistého semináře:

D. p. superior chlapeckého semináře v Ussel, kde Apoštolát modlitby velmi vzkvétá, pravil mi, když jsem tam dlel: „Oh! moji světenci velice dobře chápou Apoštolát modlitby a čerpají z něho v denním svém životě vznět.“ Jeden, nováček, psal v těchto dnech své rodině: „Tento měsíc pracujeme pro missionáře v Habeši!“

Jsou to tedy modlitby dětí a chudých, jež působí různá vítězství církve a spásu duší!

III.

Zbývá nám ještě vyložití blíže určení hlavního úmyslu, totiž pro koho jest tento úmysl určen a jakým způsobem dochází svého určení. Částečně s částí podáno o tom vysvětlení již v předcházejících částech tohoto pojednání, poněvadž věc tato souvisí úzce s původem i předmětem generalního úmyslu; proto co zde následuje jest více doplňkem předešlého a přihlíží hlavně ku praktické stránce, způsobu totiž, jakým se hlavní úmysl přivádí uznamost všech členů Apoštolátu modlitby, ať si bydlí na kterékoli části zeměkoule.

Hlavní či generalní (všeobecný) úmysl měsíční, jak již název generalní naznačuje jest tedy určen pro všechny členy našeho Apoštolátu. Těchto čítá se dle nejnovější statistiky uveřejněné v kalendáři Ap. m. vydaném od gener. řiditelství v Tournai na rok 1913 (Annuaire-

Almanach de l' Apostolat de la Prière 7 na str. 25. pod záhlavím :

Nynější* stav Apoštolátu modlitby (État actuel de l' Apostolat de la Prière) přes 25 milionů soustředěných v 67.238 střediskách (centrech), totiž místech, ve kterých jest Apoštolát řádně zřízen a kde má své místní (lokální) řiditele; jichž počet se rovná právě počtu středisk samých, jsoucích ve spojení s generalním řiditelstvím nyní sídlícím v Tournai v Belgii (jež před vypovězením řeholníků z Francie mělo své stálé sídlo v Toulouse). Tento veliký počet členů rozprostírá se po celém katolickém světě, ve všech dílech světa, též na ostrovech oceanských, zvláště tam kde působí naši katoličtí misijnáři v zemích missijních, kteří Apoštolát modlitby s velkým prospěchem rozšiřují jak mezi tmnějšími domorodci i kolonisty; velikou zásluhu mají tam o rozkvět Apoštolátu obzvláště řeholníci Tovaryšstva Ježíšova, kteří jako pobožnost k Božskému Srdci Páně tak i Apoštolát modlitby od prvního jich počátku přijali mezi nejhlavnější úkoly svého blahodárného působení a věrně všude pro úkol ten pracují a se obětují, úplně dle vzoru a v duchu samého generalního řiditelství, jež svěreno jest od sv. Stolice synům sv. Ignáce z Loyoly.

Generalní řiditelství bedlivě o to vždy pečuje, aby títo všichni členové Apoštolátu modlitby svoji společnou, jednotnou a proto tak mocnou modlitbou a podobně obětováním svých denních prací a utrpení ve spojení s Božským Srdcem, podporovali tak veliké dílo, jaké sleduje vždy generalní úmysl Apoštolátu. K tomu nevyhnutelně třeba, aby všichni členové vpravý čas obdrželi zprávu, co jest ustanoveno jakožto předmět hlavního úmyslu pro nastávající měsíc. Proto generalní řiditelství všemožně se o to snaží, aby oznámení hlavního úmyslu včasné došlo na všechna střediska Apoštolátu a aby každý jeho člen mohl již prvního dne měsíce konati svůj apoštolát ve prospěch hlavního úmyslu.

Proto již několik měsíců napřed zvolí a určí předmět generalního úmyslu pro jistý měsíc a předloží jej sv. Otci ku schválení a vyprosí proň zvláštní

jeho požehnání. Úmysl takto schválený a papežským požehnáním obdařený oznamuje prostřednictvím časopisů věnovaných Apoštolátu modlitby a sice předně oněch, které samo vydává ve francouzském jazyku ve svém sídle, nyní v Tournai. Jsou to tři časopisy, jež vydává samo gen. řiditelství*) dle určitého pořádku.

Předně «Communications mensuelles» (Zprávy měsíční) které jsou určeny obzvláště pro řiditele diecesanní a místní, pro horlitele a horlitelky. Cena fr. 1.50 pro Francii a Belgicko, fr. 1.75 pro jiné země. V tomto časopise, jest obsažen a stručně vysvětlen hlavní úmysl pro měsíc další (třetí; na př. v letošim čísle 2. oznámen již úmysl pro měsíc duben: mládež dělnická — La jeunesse ouvrière). Zároveň připojen k číslu tomu již úplný kalendář zvláštních úmyslů pro následující měsíc. Dále obsahuje každé číslo. »Zpráv měsíčních« vždy velmi důležitá sdělení o Apoštolátu modlitby celého světa, týkající se na př. ustanovení řiditelů diecesanních, činnosti Ap. a jeho rozkvětu. Velmi důležitou jest tam část o měsíčních schůzích výboru a horlitelů Ap. s praktickým návodem, jak je třeba prospěšně konati; ve schůzích těchto určuje, organizuje, připravuje se činnost pro následující měsíc, zvláště »drobná« práce horlitelů mezi členy jim přidělenými odevzdají se horlitelům časopisy a »listky (Billets) apoštolátu, (poslední určené pro jednotlivé členy sestavené nyní dle tří stupňů Apoštolátu), jež pak horlitelé před začátkem nového měsíce členům osobně donášejí zároveň i s časopisy a při té příležitosti konají svůj hlavní apoštolát, půbovice blahodárné jak na členy sami tak i ostatní domácí ve prospěch jejich duchovní.

V touz dobu se »Zprávami měs.« zasílají se diecesanním řiditelům (francouzským a belgickým) zmíněné neb někde zpřímá horlitelům a horlitelkám již »Listky měsíční« francouzsky zvané »Billets mensuels« vydávané jako nějaký časopis.***) jehož každé měsíční číslo obsahuje 30 aneb 31 listků určených pro jednotlivé členy Apoštolátu; tyto

*) Adresa: Apostolat de la Prière, 19., rue des Chaux, Tournai (Belgique). Neb v Toulouse 6, rue de la Dalballe, France.

**) Cena ročně fr. 1: 0 (mimo Francii a Belgii fr. 1.75.

*) V měsíci červnu r. 1912.

obsahují předně praktické poučení a pokyny pro horlitele a horlitelky; pak hlavní úmysl následujícího měsíce stručně vyložený; případné povzbuzení ku křest. životu a konání jeho povinností na př. letos v měsíci březnu důrazně připomenutí povinnosti sv. zpovědi a velik. sv. přijímání; dále kalendář zvláštních úmyslů toho měsíce, oznámení sv. Patrona měsíčního, tajemství a ctnost ku rozjímání a cvičení pro »desátek« II stupně a konečně poznámky pro III. stupeň ve příčině nahrazujícího sv. přijímání. Užívání takovýchto »listků« jest obvyklým posud v jazyku francouzském,* anglickém,

německém, arabském, bretonském, španělském, řeckém, japonském a některých jiných. V našem českém jazyku tohoto druhu listků u apoštolních ještě nemáme. Naše listky živého růžence, vydané v benediktinské knihtiskárně v Brně, obsahují sice na třetí str. příhodnou modlitbu obětování úmyslu (Modlitbu každodenní apoštola modlitby) v níž sice poukázáno na hlavní úmysl, jak časopis »Škola B. S. P.« oznamuje; nestačí však těm, kteří časopisu toho nečtou, poněvadž tam schází udání úmyslu samého. Snad časem budeme mítí Apoštolát. listky, jako mají již mnozí jiní národové.

Svatý Jan Evangelista.

Sepsal P. Vinc. Jeauroy. — S povolením spisovatele přeložil Jan Tagliaferro.

XXIX. Učitel a evangelista.

Bude-li Pán veliký chtít, duchem rozmanosti naplní jej. (Srlach 31, 8.)

Evangelium svatého Jana jest docela zvláštní evangelium; jest bez odporu nejhlubší ze všech. Tento apoštol mluvil nejjvznošeněji o Božství Ježíše Krista. Proto též spisovatelé církevní mluvící o evangelii svatého Jana, nemohou se ho dosti nachváliti. Tak praví Origenes: »Evangelium svatého Jana jest květem evangelií. Ten toliko mohl hloubku prohlédnouti, jehož hlava na prsou Ježíšových spočívala, jemuž Pán Ježíš Marii za matku dal. Tento důvěrný přítel Pána Ježíše a Panny Marie byl jediný schopn myšlenek a citů v knize této obsažených.« Svátý Jeroným praví: »Jan jest ratolest zaštipená na božském stromě, jehož ovoce nese. Jeho evangelium vychází ze spojení jeho srdce se srdcem Božím.«

Tuto vznešenost svatého Jana představuje příznak orla, jež obyčejně svatému Janu přiděluji. Než ačkoliv toto evangelium zavírá nejhlubší vědu o Bohu,

přece má ještě jinou vlastnost. Svátý Jan jest evangelista, učitel lásky. Bůh jest láska. Nikdo nevypravoval tak tklivě jak on o milosrdenství Ježíšově. Od počátku do konce cítíme v jeho evangelii a v jeho listech srdce bítí, které chovalo velikou lásku k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.

Zbožné cvičení. Často čtíme zbožné v evangelii a v listech svatého Jana; skrývají se v nich veliké poklady moudrosti a zbožnosti. Snažme se je nalézt. Nikde nenajdeme nic dojemnějšího, než jest na p. řeč Pána Ježíše po poslední večeři, vypravování, jak Pán Ježíš svaté Magdaleně se zjevuje, zázračný lov ryb a mnohá jiná místa. Též vzrůstati bude v srdcích našich láska k Pánu Bohu a k Pánu Ježíši; jest to jedna z milostí, jež Bůh uděluje těm, kdož čtou evangelium sv. Jana.

Příklad.

Svatá Alžběta a svátý Jan.

Miluješ-li některého svatého, n. p. svého patrona, jehož jméno nosíš, ctíš-li jej velice a konáš-li z lásky k němu mnohé dobré skutky a modlitby, bude

*) Těchto »Měsíčních listků« vydává redakce hlavního časopisu Apošt. modlitby v Tournai jen pro členy ve Francii měsíčně 800 000.

ti zvláště nakloněn a bude se tebe ujmáti. Tak si vyvolila sv. Alžběta, když dorůstala po Matce Boží ještě světce, na němž se jí líbilo jeho panictví a láska, svatého apoštola Jana.

V tehdejších dobách bylo obyčejem losem si voliti ochránce a mladé dívky na knížecím dvoře měly den ustanovený, kdy si každá losem vybírala některého apoštola. Alžběta modlila se vroucně, by svatý Jan losem ji byl přidělen. Dvanácte voskovic, každá s jménem apoštola, položeno na oltář, každá přišla a nedávajíc se vzala jednu svici. Alžběta k velké své radosti dostala právě do ruky svíci se jménem svatého Jana. Aby viděla, zdali se tak náhodou nestalo, ještě dvakrát Alžběta pokus učinila a pokaždé ruka její touž svíci uchopila. Zbožná dívka považovala to za vyšší řízení a od té doby konala ještě pilněji a důvěrněji své pobožnosti k svatému Janovi. Zvláště pak slíbila svému patronovi, že s radostnou štědrostí udělí, oč by byla jeho jménem požádána. A skutečně po celý život jevila velikou svou lásku a úctu k svatému Janovi tím, že každou křivdu odpustila, každé dobrodinní prokázala, když ve jménu svatého Jana o to byla požádána.

XXX. Sv. Jan a Božské Srdce Ježíšovo.

Učenník, kteréhož miloval Ježíš. (Jan 21, 7.)

Svatý Jan jest též učenníkem a apoštolem Srdce Ježíšova. Obzvláště byl milován od svého Mistra, a miloval jej též láskou něžnou a velkomyslnou. Co jest pobožnost k božskému Srdci Ježíšovu jiného než pobožnost lásky? Odpočíval na Srdci Ježíšově; viděl Srdce otevřené kopím vojínovým a bezpochyby byl z nejvěrnějších učenníků a nejdůvěrnějších přátel tohoto božského Srdce.

Slavný kterýsi kazatel má v jednom svém kázání podivuhodné místo. Práví: »Nebudu vám vypočítávati přednosti svatého Jana. Ty však, svatý Jene, jenž jsi v té věci mistrem, otevři nám Srdce Ježíšovo; vysvětli nám každé hnutí jeho způsobené láskou! To učinil ve spisech svých; všechny spisy svatého Jana směřují k tomu, aby vysvětlily božské Srdce Ježíšovo. V tom Srdci nalézáme obraz všech tajemství křesťanstva, tajemství

lásky, jichž pramen v srdci jest. Toť srdce láskou proniknuté; všecken tlukot, všecko hnutí tohoto Srdce láskou jest způsoben. Chcete viděti, jak svatý Jan všechna tajemství tohoto Srdce ukazuje? On jde k počátku »Na počátku bylo Slovo«. A to činí, aby přišel k výsledku: »Přebývalo mezi námi«. Co pohnulo Syna Božího přebývati mezi námi? »Tak Bůh miloval svět«. Nyní vite, bratři moji, jaké jest božské Srdce Ježíšovo. Tu máte celé tajemství křesťanství. Celý souhrn víry obsažen v slovech: »My jsme uvěřili, kterou Bůh má k nám«. Toť celé vyznání svatého Jana.

Zbožné cvičení. — Ke konci tohoto pozhnaného měsíce věnujeme svatému Janovi pevně předsevzeti, že budeme věrně a horlivě konati pobožnost k božskému Srdci Páně, a slibme, že nebude dne v roku ni jediného, ve který bychom neprosili o tuto milost skrze přímělu učenníka a apoštola Srdce Ježíšova. Tato pobožnost nás obrátí, jsme-li hříšníci; učiní nás horlivými, jsme-li vlažní; dopomůže nám k svatosti, když jsme pracovali ve službě Boží pilně. Toť příslibení Páně.

Příklad.

Pobožnost k božskému Srdci Ježíšovu a poslední časy. Nejpodivnější zjevením svaté Gertrudy o Srdci Ježíšově a svatém Janu jest jistě toto. Zdá se, že právě za našich časů zvláštní zájem se jeví pro pobožnosti k božskému Srdci Páně. Svatá Gertruda známa jest pro své důvěrné obcování, jaké měla s Pánem Ježíšem a svatými. Rozmlouvala sbožským Mistrem jako dítko s otcem. Jí byli svatí nebeští přáteli a skoro společníky života. Prodlévajíc na zemi, zdála se v nebi žiti; její láska a živá vira překročovaly tažka meze světa neviditelného. Jednou rozmlouvala se svatým Janem a podivovala se mu. »Proč,« pravila mu, »jsi ty, jenž při poslední večeři spočívati směl na velebné hrudi Spasitelově, ničeho nenapsal k poučení našemu o božských hnutích tohoto Srdce?« Apoštol jí odvětil: »Mně bylo nařizeno pro církev povstávající psáti o vtěleném Slovu; Panu Bohu se zalíbilo, lahodné pohyby tohoto Srdce v posledních časech zjevití, aby lásku roznitil, která v srdcích chladne.«

Nedočkali jsme se těchto časů posledních, časů lhostejnosti a vystydlosti, kdy svět se musí ohřívati na plamenech zářných Srdce Ježíšova? Ó, Gertrudo, o, Jene, pomozte nám toto božské Srdce milovati! Rozšiřujte tuto pobožnost š nebe, aby všichni národové se utkali k poslední naději, k poslednímu útočišti. Tímto svatým znamením ať zvítězí nad mocí pekelnou, a v něm ať začnou nový život. »Obnoví se jako orlice mladost tvá.« Spěšte přivéstí příslibený od Boha čas, kdy nejsvětější Srdce Ježíšovo bude láskou kralovati nade všemi národy; nebo jest nutno, aby kralovalo.

DODATEK.

Modlitby k svatému Janu.

Modlitba svatého Edmunda.

Nejčistší a vždy požehnaná, přeslavná a vznešená Panno Maria, Matko Boží, vzácný chráme Boží, svatyně Ducha svatého, bráno nebeská, Tobě po Bohu děkuje svět za dobrodini života. Obrát se ke mně, matko milosrdenství, a vyslyš milostivě mou pokornou modlitbu! Já jsem největší hříšník; buď mně ve všech potřebách mých laskavou pomocnicí! — Šťastný apoštol, svatý Jene, důvěrný příteli Srdce Ježíšova, jenž jsi byl od samého božského Spasitele vyvolen, více nežli ostatní apoštolové od Ježíše milován a do tajemství nebeských zasvěcen, apoštol Ježíšův a největší evangelisto, i Tebe zývám s Matkou téhož Ježíše, abyste mně ku pomoci přispěli. Ó, Maria, ó, Jene, lesklé perly nebeské, zářící světla, leskem nebeským svitící společně před trůnem Božím, rozptýlte svými paprsky těžké mraky, které nahromadily mě nepravosti; neboť vy jste ony požehnané osoby, jimž Syn Boží poután půvabem vaší panenské čistoty svou láskou na jevo dal, když na kříži své matce řekl: »Ženo, hle, syn tvůj!«, a učenníku: »Hle, matka tvá! Spojuje se s nevýslovnou sladkostí této Božské lásky, kterou vás slovo umírajícího Spasitele sblížilo, odvažují se, nedbaje své nuznosti, Vam oběma světití tělo své a duši svou, abyste vždy byli mými

věrnými strážci a laskavými u Boha orodovníky. Vyžádejte mně od Pána Boha spasení duše mé. Vyproste mně, zapřísahám Vás, aby Duch svatý, velikomyslný dárce milosti, do srdce mého vešel a v něm přebýval, by na mne vylil lesk a krásu svatých ctností a mne posilnil v lásce k Bohu a bližnímu, aby posléze tento Duch útěchy po dlouhé pouti na zemi mne uvedl do radosti vyvolených, kde s otcem i Synem živ jest a kraluje na věky věkův. Amen.

Modlitba sv. Gertrudy.

Šťastný evangelisto, svatý Jene, připomínám ti onu lásky plnou věrnost, kterou jsi pocítil, když Pán Ježíš tebe a ostatní apoštoly učil modlitbě Páně, a prosím tebe, bys mně ráčil vyprosití milost, tomuto dobrému Mistru vždy věrným zůstatí až do konce života. Amen. Otče náš . . .

Jiná modlitba sv. Edmunda.

Milovaný učeníku Ježíšův, panický apoštol, vyžádej mi od Božského Spasitele šťastné hodinky smrti a drahé smrti svatých. Kéž bych zakončil život svůj v pravé víře, pevně naději a dokonalé lásce! Učiň, o svatý Jene, ať zachovám až do skonání svého jasný rozum a pevnou vůli, abych se z hříchů svých upřímně vyzpovídal, sv. přijímáním se posilnil a poslední pomazání hodně přijal. Kéž posléze ducha svého vydechnu s radostnou toužebností spatřiti tvář Ježíše Krista Spasitele svého. Amen.

Jiná modlitba.

Svatý Jene, jenž jsi božské Srdce Ježíšovo z celého srdce miloval, učiň, ať srdce naše přiblíží se nejsvětějšímu Srdci, tomuto pokladu božských dokonalostí. Učiň, abychom jako Ty, čerpali spásenosné vody milosti ze zřídla Páně, aby srdce naše naplněna byla hojnými milostmi, které z něho plynou. Amen.

Modlitba k sv. Janu.

Svatý Jene, omilostněný apoštol Ježíšův, miláčku božského Srdce, Ty jsi

pozval sv. Gertrudu, vyvolenou nevěstu božského Mistra, by položila svou hlavu s tvou hlavou na hrud Spasitele, kde jsou skryty všechny poklady nebes. Pak jsi s velikou uctivostí a velikou láskou položil prst na srdce dobrého Mistra a pravil's světcí: »Zde jest svatyně svatých; všechny poklady nebes i země tam nalzeš«.

Nejsme sice hodni takové milosti, avšak o to tebe prosíme, vyžádej nám od Spasitele, abychom božské jeho Srdce lépe poznávali a více milovali.

¹Svatá Certruda byla milostnými hnutími Srdce Ježísova velmi potěšena a odvážila se tebe tázati, zdalís je pocítil, když spočíval's při poslední večeři na této hrudi svaté, a tys jí zjevil, že jejich sladkost vnikla až do duše tvé.

Vypros nám milosti, bychom ku své útěše a svému povzbuzení někdy při sv. přijímání pocítili líbeznost Srdce Ježísova. Tys ještě této nevěstě Kristově oznámil ráčil, že Pán Bůh sobě vyhradil líbeznost tohoto Srdce v poslední době světa zjevití, aby roznítil lásku, která ochladla. Tato doba nastala; Spasitel otevřel poklady svého božského Srdce a blahosklonně, jak toho ani nezasluhujeme, zve nás abychom po tvém příkladu stali se horlivými učeníky jeho Srdce a jeho kříže.

Prosíme tebe, vyžádej nám milosti, abychom za tak velikou lásku stálou věrností se odvěďčili a pokáním toto milující a trpící Srdce potěšili, jak tys ho miloval a těšil. Amen.

Modlitby církevní.

Modleme se. Rač, ó Pane církev svou laskavě oslaviti, aby učením svatého Jana, apoštola tvého a evangelisty, jsouc osvícena darů věčných dosáhla. Skrže Krista Pána našeho. Amen.

Modleme se. Ó, Bože, jenž vidíš, že na nás ze všech stran protivenství doražejí, popřej nám prosíme, aby nás chránila slavná přímluva svatého Jana,

apoštola tvého a evangelisty. Skrže Krista Pána našeho. Amen.

Slavný apoštolo, jenž jsi pro svou panickou čistotu Ježíši tak milým byl, že jsi hlavu na prsa jeho položil, že jsi za hodna uznán byl, aby tebe místo sebe Matce nejblahoslavenější za syna zanechal; popřej mi, vroucně prosím, abych Ježíše a Marii vřele miloval; učiň, prosím, svou přímlovou u Boha, abych i já srdcem ode všech pozemských náklonností očistěným Ježíši jako věrný učeník a Marii jako syn milující vždy byl oddán na zemi, abych zasloužil s nimi spojenu býti v nebesích. Amen.

(Odpušky 100 dní. Lev XIII.)

Modlitba k sv. Janu o dar čistoty

K tobě, ó svatý Jene, miláčku Krista Ježíše, se utíkám, a tebe o mocnou přímlovu prosím. Tobě se nebesa otevřela i viděl jsi tisíce tisíců vyvolených Páně, oděných rouchem bílým, kteří následovali Beránka a zpívali píseň novou, jakž nebylo dáno jiným. Byli to svatí, kteří na světě čistoty srdce neposkvřnili. Tys sám pro svou čistotu panickou od Pána Ježíše za miláčka vyvolen byl; Tobě popřáno bylo, spočívatí na prsou Syna člověka; Tobě svěřena byla panenská matka Maria. Ó, svatý Jene, vyžádej mi milosti krásné čistoty. Tvůj příklad mne veď, aby duch nečistý nikdy nezvítězil nade mnou. Amen.

Zbožné vzývání svatého Jana.

Svatý Jene, tvé srdce ještě mocně bije; pomýšlíš-li na tajuplný tuokt božského Srdce, jež jsi pocítil spočívaje na něm při poslední večeři. Ty jsi vnikl do tajemství božství a viděl's věci, kterých žádný smrtelník neviděl, kterých ani ucho neslyšelo ani srdce lidské nepocítilo. Oroduj za nás, svatý Jene, abychom se dostali k Pánu Ježíši. Amen.

A. M. D. G.

Ave, Maria.

Blahem se chvěji, chválu když pěji
z plného nitra, u večer, z jitra,
Matičko Tobě, v každické době:
Ave, Maria!

V radosti, trudu, písně Ti hudu,
tulím se k Tobě jak malé robě,
a šeptám stále ku Tvoji chvále:
Ave, Maria!

Často si ve dne oko mé vzhledne
tam k nebes výši a retý dýší,
ve tklivé písni, když žal hrud' tísní:
Ave, Maria!

Vím, že Tvá ruka zmírní má muka,
když duch můj vzletí a počne pětí,
ku Tvoji chvále, stůj při nás stále:
Ave, Maria!

Po tomto žití dej se mi zříti
v nebeské září před Boží tváří,
a v sledním dechu, podej mi těchu
Ave, Maria!

A. M. Kadléšková.

Veni sancte Spiritus!

Napsal Ig. Zháněl.

Byl jsem tak šťasten a mohl jeti do
svaté země. Připojil jsem se ku spo-
lečnosti několika pánů z Bavor. Vyjeli
jsme z našich krajín v neděli bílou, tedy
týden po Velikonocích. Byly tehdy hodně
brzy, a sice počátkem dubna. U nás se
ještě silně topilo, chodili jsme doposud
v kožichu, proto těžko bylo zvoliti si na
cestu příhodný šat; vzítí zimník či letní
kabát? U nás ve vlaku se doposud topilo,
teplo bylo velmi příjemné. Vyjel jsem
časné ráno, za kruté zimy z Brna. Večer
dojel jsem do Korutanska a noclehoval
v rozkošně položeném, na divoce tekoucí
Drávě ležícím, městě Beláku-Villach. Tam
v hostelu se netopilo, ač bych byl snesl
trochu tepla. Druhého dne vyjel jsem

opět dosti časně z rána při malém chladnu,
při němž svrchník konal dobré služby.
Ještě ráno překročil jsem hranice naší
říše v Pontebě a projížděl úrodné roviny
hornoitalské. Jak plesalo srdce mé!
Stromy byly v překrásném ranním roz-
puku, čerstvá zeleň je právě přioděla,
jednotlivé stromy, hlavně třešně byly
v nejlepším květu, vše dýchalo jarním,
svěžím vzduchem, zde byl nejkrásnější
rozpuk prvního jara.

Odpoledne téhož druhého dne pro-
jížděl jsem kraj podél břehu jaderského
moře a tu jákala duše má s přírodou,
neboť tuto bylo jaro v největším rozvoji,
všechny stromy bez výminky kvetly,
hlavně červenavé květy přecetných broskvi

mísily se s bělostnou, čerstvě napadenému sněhu ne nepodobnou bělostí třešní v nádherně zbarvený celkový, nezapomenutelný obraz. I víno v přechetných vinohradech, jímž projížděl bohužel příliš rychle ujíždějící rychlík, byly docela zelené. Mně pak tím více se líbila jízda, protože jel se mnou do mariánského poutního místa, do Lorety, bratr slovanský, bodrý Polák, s nímž jsem se poněkud mohl dorozumět. K večeru byl jsem v Loretě a jel za příjemného tepla drožkou nahoru do kopce. Třetího dne jel jsem dále okolo moře středozezemního a protože byl kraj ještě jižnější, bylo tu již pozdní jaro, totiž všude pyšnily se kvetoucí, různobarevné růže, jež měly mnohem více a jaksi sytější obarvené květy. Obědval jsem v městě svatého Mikuláše, kde jsou jeho svaté ostatky v katedrále, totiž v Bari. Lidé chodili v letním obleku a bylo počasí jako u nás v červnu. Trvalo jenom přes noc a parolod našeho Lloydu dovezla mne čtvrtého dne ráno, ještě skoro za tmy na ostrov Korfu, kde jsem vystoupil a prošel se několik hodin po městě a okolí. Tu bylo právě leto. Ještě téhož večera jsem odjel a byl příštího dne v Řecku, v městě Patrasu, kde byl mučen svatý apoštol Ondřej, jehož ostatky jsem však dříve již uctil v městě italském Amalfi, jež mám za nejkrásnější položené ze všech italských.

Netrvalo dlouho projížděl jsem Řeckem, vzdal úctu Panně Marii objížděje podle přístavu Lepanto, kdež pomohla 7. října 1571, že za vůdcovství hrdiny Juana Rakouského přemohlo loďstvo křesťanské, loďstvo turecké a zničilo skoro všechny nepřátelské lodě. Tu v Řecku okopávali lidé vinohrady a sotva věřil jsem svým očím, vida, že jsou tuto žně v nejlepším proudu; všechna pole byla plna lidu, hlavně žen, žnoucích ječmen, kterým bylo nejvíce polí poseto.

Dle programu měl jsem po pobytu v Athénách jeti do Egypta, ale přišla naší společnosti nemilá zpráva, že je v Egyptě mor a proto desetidenní karanténa; což znamená: loď nesmí přistát, až stála deset dní v přístavě a úředně prohlášeno, že jsou všichni cestující zdraví. Místo do Egypta jel jsem tedy oklikou přes Fesus, kde bydlila kdysi u svatého Jana Panna Marie do svaté země, na jejíž půdu

jsem vstoupil v Jafě. A hle! zde bylo již po žních, chléb byl již z letošší mouky a lidé mlátili, ovšem nikoliv jako u nás strojem anebo cepy, ale svým způsobem. Hnali po obilí, ležícím na zemi, někde v poli, koně a hovězí dobytek, který kopky vyšlapal klasy, v čemž záleželo celé mlácení.

Během několika málo dní prodělal jsem troje roční počasí. Doma u nás byla zima, v Italii jaro, v Řecku leto s počátkem žní a ve svaté zemi měli již po žních, bylo největší vedro. Ale co tuto bylo v přírodě, není v našem životě duchovním. Nedočkáme se nikdy v tak krátké době, aby v duši zaseté semě, v čase tolik krátkém přineslo ovoce a my mohli mít žně. Kolik je tu potřeby trpělivosti, kolik neúměrné práce, kolik potu, slzí, než je po práci možná sklizeň a přechásto, ba skoro obyčejně neodpovídá našemu očekávání, ale vypadla bledě, je slabá. Co činiti, aby byla žně naše hojnější? Čiňme, co činili svatí apoštolové! Když jim slíbil Božský Mistr, že jim pošle Osvětitel, Ducha pravdy, Utišitele, tu nerozešli se, ale trávili všechny čas na modlitbách. Též my prosme, též my se modleme a volejme často: veni sancte Spiritus, ó přijď Duchu svatý, přijď k nám!

I. Nevoláme: veni sancte Spiritus! Dříve než odešel Ježíš z tohoto světa napomenul apoštoly, aby se nerozcházel, ale čekali, až přijde k nim Utěšitel. Řekl k nim: »užitečné je vám, abych odešel, nebo neodejdu-li, nepříjde k vám Utěšitel, pak-li odejdu, pošlu ho vám.« Jan 16, 7. Ač jim tedy slíbil božský Mistr Ducha svatého, nečekávali ho snad s rukama složenýma, nečinně, ale uzavřeli se ve kteréśi místnosti a majíce na paměti slova Sirachova: »modlitba kořícího se (pokorného) pronikne oblaky.« 35, 21, trávili všechny čas na modlitbách. Řekl jim Pán: »jestliže tedy vy, zlí jsouce, umíte dobré dary dávat synům svým, čím více Otec váš nebeský dá ducha těm, kteří ho prosí.« Luk. 11, 13. Trvali s Marií matkou Ježíšovou a s mnohými jinými ženami a učeníky po celých deset dní jednomyslně na modlitbě. Desátého dne po na nebevstoupení Páně konali slavnost letnic a byli všichni spolu ve večeradle.

«I stal se zvuk s nebe, jako přicházejícího prudkého větru a naplnil všecken dům. Ohniví jazykové posadili se na hlavu jednoho každého z nich, i naplnění jsou všickni Duchem svatým a počali mluvíti rozličnými jazyky.» Sk ap. 2, 1—4.

Viz nesmírnou důležitost modlitby. Je vždy prospěšno opakovati častěji důležité a prospěšné pravdy. Proto ač jsou zajisté známy, přece opětne uvedeme dva příklady, jeden z časů starších ze století šestnáctého, ze života svaté Terezie a z doby novější, ze spisů svatého Alfonsa Liguori, od jehož smrti uplynulo teprve 125 let. Nikdo není zajisté lépe uzpůsoben dávati nějakou radu, než kdo ji sám na sobě zkusil. Onemocní-li někdo, rád uposlechne rádce, který prodělal tutéž nemoc a zná prostředek, který mu pomohl ku ztracenému zdraví. Kdyby stálo, co chtělo, lék tolik doporučený musíme míti. Kéž bychom podobně horlivě jednali i v životě duchovním.

Je pro nás nezvyklá podivná, uvidíme-li ve velkých, světových knihovnách spisy tak zvaných klasiků, čímž se vyrozumívají spisovatelé, nad něž není lepších nadanějších, vzornějších, vidíme tu mezi mnohými, kterých nechválíme, od jichž četby zrazujeme, neboť bojují slohem vnadným, proto tím vábi-vějším proti naší svaté víře, v jedné řadě vedle spisů neverců Voltaira, Rousseau a jiných, spisy svaté Teresie, kterou čítají s chlubou Španělé mezi své klasiky. Německý spisovatel, jinak protestant a svobodný myslitel Adolf hrabě Schack, velký znatel literatury španělské píše takto o svaté Teresii: přiznáváti se, že bych za jedinou stranu jejích spisů, plných nejkrásnější poesie a uchvacujícího nadšení dal všechna kázání našich superintendentů a vrchních konsistoriálních radů. A když navštívil rodné město této světky Avillu, píše dále: je tu domov svaté Teresie, této veskrz mimořádné ženy, v jejíž spisech lze nalézt hluboký žár citů, vzlet obsahující plnost myšlenek, které vzbuzují obdiv všech časů, alespoň u těch, kteří dovedou oceniti její literární velikost. Nutká mne k vyjádření, že dle mého přesvědčení žádná žena kterékoliv národnosti ve svých spisech nepovznese se k výši takové, jako tato dcera z Avilly. Člověk by

myslil, že orel s nebes podal jí péro, když psala svou »cestu k dokonalosti a zámek duše.« A co soudí tento vele-duch, svatá Terezie o potřebě modlitby? Často opakovala: »kdybych měla od Boha moc voliti sobě něco, volila bych toto: Kéž bych mohla státi na tak vysoké hoře, aby mne mohli slyšet všichni lidé, kteří jsou na světě a pak bych si přála, abych měla tak jasný a silný hlas, aby mně všichni rozuměli. A tu bych volala bez ustání: modlete se, modlete se!« Takový úsudek měla svatá Terezie o potřebě modlitby.

Přeskočme ze století šestnáctého do století osmnáctého, v němž patřil mezi největší muže, svatý Alfons z Liguori, biskup. Zanechal velkou řadu spisů, které až podnes jsou ctěny a čteny. V každé knihovně redemptoristů, kteří chtějí tohoto světky za svého zakladatele, mají skříň, v níž jsou uložena různá vydání spisů Liguoriho a bývá tato skříň hodně veliká. Svatý Alfons napsal ve sbírce, které dal název: »křesťanské cnosti a prostředky, jich dosáhnouti,« též pojednání o modlitbě. Má asi sto stran. V předmluvě praví světec následovně o důležitosti modlitby: »napsal jsem již mnoho knih a vypočítává nejdůležitější; a pak podotýká: myslím však, že nepodnikl jsem nikdy užitečnější práce jako této, totiž o potřebě modlitby. Neboť modlitba je nevyhnutelný a neomylný prostředek, dosáhnouti věčnou spásu a milostí potřebné dojiti k ní. Kéž bych měl moc, abych mohl tolik výtisků tohoto malého spisku zhotoviti, kolik je věřících na světě. Dal bych každému do ruky jeden výtisk, aby se přesvědčil a naučil, jak je modlitba potřebna ku věčné spáse.«

Vzpomeňte si na našeho Spasitele, kterak vyprávěl o příteli, který se nedal nijak odbyti a dostav večer návštěvu a nemaje doma chleba šel k sousedovi a tam tak dlouho klepal ná dveře až soused vstal a otevřel. Nutnost a neustálou potřebu modlitby naznačil Ježíš těmito slovy: »proste a bude vám dáno, hleďte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno, nebo každý, kdo prosí, bere a kdo hledá nalezne a tomu kdo tluče, bude otevřeno.« Mat. 7, 7, 8.

Mnoho, přemnoho příkladů bylo by možno uvést, kterak vyslyšel Pán modlitbu vytrvalou, pokornou. Ač mnohý z nás přítomných mohl by snad sám vyprávěti nějaký příklad, zmíním se jenom o jednom. Ve Vidni žije velko-obchodník Esders: Před lety onemocněl mu nebezpečně syn. Učinil slib, ozdraví li, že postaví kostel. Syn s pomoci Boží úplně se pozdravil a Esders jsa velkým bohatcem, vystavěl jedině svými penězi, skvostný, renesanční kostel ve Vidni, kde je veliký nedostatek kostelů. Je v okrese XIX., v ulici Kaasgraben. Znalci tvrdí, že věnoval tento šlechtý muž milion na tuto stavbu. A hle! nic nepozbyl, neschudl, ale naopak obchod mu kvete více. Když byl kostel slavnostně za přítomnosti našeho císaře vysvěcen, ze skromnosti odmítl tento dobrodinec každé vyznamenání.

Modlili se snad lidé, v minulých stoletích žijící, častěji: veni sancte Spiritus? Probíráme-li se dějinami, připadá nám, že měli vznešenější názor na svět, mnohem přísnější než my. Když hřešili, konali pak obrovská pokání. Mnohem vážněji pohlíželi na svět a jeho úkoly než my. Mnoho měl na svědomí vévoda hornoitalský Galeazzo Visconti, ale jaké konal pokání! Položil základ ku dvěma stavbám, které čítáme až do dnešního dne ku nejvelkolepějším a nejkrásnějším z celého světa. Který přítel umění nezná velechrámu milánského a Certosu u Pavie? Dostavění domu se ovšem nedočkal, ale Certosu dostavěl roku 1399 a obydliť ji dvacetipět mnichy Kartusiány.

Apoštolové prosili po celých deset dní Ducha svatého, aby na ně sestoupil a přišel. My naříkáme, že nesestoupí na nás Duch svatý, prosíme ho, by tak učinil?

II. Nedbáme napomenutí a dobrých vnuknutí Ducha svatého. Duch svatý sestoupil na svaté apoštoly, ale nespokojili se tím, nýbrž milostí, které jim při tom byli uděleny, hleděli si uchovati a také je rozmnožiti. Poslušni rozkazu svého mistra: »jdouce do celého světa, učte všechny národy, křtíce ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého,« Mat. 28, 19, nebáli se žádné práce, žádných námah, použili všech milostí, uposlechli všech vnuknutí, bděli

sami nad sebou, čemu učili své věřící, sami také vykonávali. Právě svatý Pavel o sobě: »tresci tělo své a ve službu je podrobují, abych snad, an jiným kážu, sám nebyl zavržen.« I. ke Kor. 9, 27. Svatý Pavel výslovně o sobě praví: »milostí boží pak jsem to, což jsem a milost jeho nebyla marna ve mně, nýbrž hojnější než oni všickni jsem pracoval. I. ke Kor. 15, 10. Dle zpráv, které se nám uchovaly z dob apoštolských, můžeme míti za jisté, že všichni apoštolové také sami používali prostředků ku uchování milostí, které jim dal Ježíš Kristus a které doporučeli svým věřícím.

Počínáme si my podobně? Když nás posílil Duch svatý ve svatých svátostech, hledíme si uchovati milost Boží, či nejsme zlomyslni, nejsme hříšně neteční, nevyhledáváme rádi takových příležitostí, o nichž víme, že tam pozbudeme milost Boží a staneme se z přátel Ježíšových, jeho nepřátely?

Jak často mluví k nám Bůh, napomíná nás, volá k nám, podává nám svou pomocnou ruku, osvícuje náš rozum, posilňuje naši vůli, ale my odmítáme, nepřijímáme jeho pomocné ruky, odvracíme se od něho. Jak často ovanul nás Duch Boží, my nedbáme a oddáváme se jeho nepříteli, duchu světa tohoto. Nemůže však nikdo z nás sloužiti zároveň oběma Duchu Božímu a světu. Sám Ježíš to praví, řka: »žádný nemůže dvěma pánům sloužiti: nebo zajisté jednoho bude nenáviděti a druhého milovati aneb jednoho strpí a druhým pohrdne.« Mat. 6, 24. Pokud bude srdce naše přináležeti světu a jeho radostem, nebudeme účastni milostí Ducha svatého.

Různým způsobem mluví k nám Bůh. Ani nevíš, odkud namanula se ti ta, ona, dobrá myšlenka, bereš do ruky knihu a v ní utkví zrak tvůj na nějaké dobré větě, jsi podřízený a tvůj pán napomenul tě, jsi pán a uslyšel jsi v kázání něco dobrého, byl jsi ve společnosti, tam padlo to, ono, slovo, které bylo jako meč, prorážející tvé svědomí, Bůh poslal nemoc na tebe, na někoho z tvých domácích, zemřel ti někdo z tvých milých, přátel, známých, stihla tě nějaká nehoda, přišlo neštěstí, přišel oheň, povodeň, udeřil a zapálil blesk, atd. Přemnohými způsoby mluví k nám Bůh,

ale srdce naše je tvrdý kamen, uši naše jsou ucpány, oči zavřeny, neslyšíme, protože slyšeti nechceme.

Před lety četl jsem, ale nevím již kde, příklad, který mne mocně dojal. Bylo to na počátku minulého století, kdy byl Napoleon všemohoucím pánem a opanoval půl světa, ale ve své nenasytné žádosti chtěl ho mít celý. Po některé z tehdejších, tolik četných válek, navštívil jakýsi kněz vojenskou nemocnici. Chodil od lůžka k lůžku, těšil, napomínal, sliboval, co u každého z raněných vojáků bylo potřeba. Přistoupil k jedné posteli, v níž ležel voják, celý přepadlý v obličeji. Pln vřelé soustrasti tázal se také tohoto vojína po jeho bolesti a upřímně ho litoval. Ale voják kroutil hlavou a pravil: nelitujte mne velebný pane, raďte prosím, oddělati deku z mých nohou. Kněz nevěda, co znamenají tato slova, vzal deku, kterou byl raněný přikryt po ruky, oddělal ji z jeho nohou a velmi se polekal, uviděv, že nemá nohou, ale že jsou obě až nad kolenama uříznuty. Hluboce dojat díval se pln účasti na vojáka, ale dříve než mohl promluvit, požádal ho voják, řka: raďte laskavě také oddělati mně deku od mých úst; byl totiž přikryt dekou až po samá ústa či až ku bradě. Kněz učinil dle jeho přání. Ale sotva odkryl deku, všecek sebou zděšením trhl a oči zalily se mu slzami, mělť voják i ruce uříznuté nad loktem. Tež voják byl dojat, vida tuto účast, kterou má s ním kněz, pravil však po chvíli: nijak mne nelitujte, pane, neboť já plně zasloužil, co se mi stalo. Vyjeli jsme s našim husarským plukem do pole, já byl s několika soudruhy poslán pro píci do osad, podle kterých jsme táhli. Byl jsem rozpustilec již z domu a u vojska jsem úplně zdivočil. Na nic jsem nedbal, nic mně nebylo svaté, vše bylo mně na posměch. Jeli jsme tehdy okolo dřevěného kříže, na němž visel z dřeva zrozený, neuměle omalovaný

Kristus. Já uviděv kříž, byl jsem popaden jakýmsi šilenstvím, hnal jsem koně svého poblíž k němu a přiblíživ se, tasil jsem šavli, sekl do pravé, pak do levé ruky, potom utal jsem obě nohy a trup těla Kristova spadl na zem a já po něm šlapal s koněm tak dlouho, až z něho zbylo několik neforemných kusů dřeva. V první šarvátce, kterou jsem prodělal, byl jsem těžce poraněn na ruku i nohou a v nemocnici odňali mi lékaři obě ruce i obě nohy. Je to trest Boží, ale beru ho trpělivě a stále se modlím a prosím, aby mně byl Bůh milostiv a odpustil mé těžké provinění.

Kdo má oči otevřené, přesvědčuje se, čím je starší, tím více o pravdivosti známého úsloví: mlyný Boží melou pomalu, ale stále! Ne nadarmo říká se těmto a podivným ukazům: prst Boží!

Ježíš Kristus pravil ku člověku, kterého uzdravil z jeho 37 leté, těžké nemoci: »hle, učiněn jsi zdrav, již nehřeš!« Jan 5, 14. Slova tato promlouvá vlastně božský Mistr také k jednomu každému z nás, praví: varuj se každé příležitosti, všeho co by mohloškoditi zdraví tvé nesmrtelné duše a uvrhnouti tě v bývalý hřích; používej všech prostředků, které nám dal náš Pán, abychom dosáhli svého cíle, totiž věčné spásy a byli živi na věky.

Svátky svatodušní připadají obyčejně v roční dobu, kdy obléká všechna příroda svůj nejsvětější, nejpestřejší a nejmalebnější šat. Všude nastal nový život, strohá, nevládná zima zmizela, vypučel nový život, zmizela tma, vzešlo světlo. Kéž i my se odějeme v roucho nové. Prosme Ducha svatého, volejme často se všech sil k němu: veni sancte spiritus, přijď Duchu svatý, naplň nás svou milostí, my o ni prosíme a slibujeme, že chceme se přičinit, pokud stačí síly naše, aby milost tvá v nás zůstala, s ní a v ní chceme žít i umřít, tvými zůstaneme až do své smrti. Amen.

O našich katechistech.

Přávnostní zpráva z misíí v Africe. — Píše P. P. Šebesta, missionář v Chupanga.

V těchto dnech jsem si pomyslel, že snad nějaká osoba mnoho za nás missionáře v Chupanie se modlíla a zvláště za naše záležitosti. Starosti tu máme sice mnoho, ale vedle té o vybudování našeho kostelíka a domu pro sestry tížila nás velmi otázka: jak si vyúčtíme katechisty. — Posud missijní stanice neměla žádných, a když mi náš P. Superior odevzdal touto stanicí Chupangu, která jest samojediná v krajině a jest mnohem větší než celá Morava, řekl mi při odjezdu: »P. Šebesta obstarajte se o mnoho dobrých katechistů a o znovuzřízení školy«. Od této doby myšlenka ta mě víc již neopustila, a každodenně jsem rozmyšlel jak věc zařídit — až přece jeden plán uvažl, jenž nyní ve skutek proveden bude. Již jsme i s tím začali.

Po dlouhém hledání a zkoušení nalezl jsem několik jinochů; někteří jsou již starší, jiní ještě hoši a tři již jsou i ženatí. Všech jich jest 15, jistě značný to počet. S vyučováním je mnoho práce, poněvadž mimo školy třeba zvláště vyučovati i katechisty, které jsem na dva díly rozdělil. Vyrostlé třeba zdokonaliti v náboženství a také v jazyku portugalském a ještě i v některých menších věcech, aby od lidí byli ctěni. Jest totiž pravda, že černoch má veliký respekt před takovým, jenž se v něčem vyzná a umí-li k tomu psát i čísti.

V náboženství se vyučují tak, že jeden každý přednáší náboženství ve škole před žáky. Tím je nucen dobře se připravit k tomu, poněvadž i missionář je přítomen a poslouchá jak vyučování vypadá. Myslim, že tím způsobem během roku asi 8 větších jinochů se zdokonalí v náboženství, že již v příštím roce vyjítí mohou mezi lid a tam začít školou.

Menší hoši, jest jich 7, připravují se tím způsobem, že více ve škole musí pracovati než jiní žáci. Jsou ještě menší a proto mám naději, že asi v 3 rocích hodné prospějí ve všem.

K tomu účelu vybral jsem si jen takové, na které se lze dobře spolehnouti, kteří jsou pořádnější než jiní a také se lépe učí. S jejich životem duchovním

missionář může býti spokojen. Vždyt hned všichni naši interní školáci chodivají aspoň 2 neb i třikrát k sv. přijímání. Že toto přijímání sv. svátosti dobře působí na všechny jest ovidné. Jen jeden neřád pozoruji při tom — větší díl z nich přichází k sv. přijímání jen příliš skrovně oděni — nemají látek na oděvu. Teď jsem aspoň vystrojil katechisty těmi látkami, které mi od dobrých přátel z Evropy poslané byly. Aspoň ti přistupují čistě nastrojení ke stolu Páně. S jinými P. Ježíš musí mítí trpělivost, až zase jiní nám vypomohou.

Také i škola je znovu zřizána. Jsme zde dva missionáři, ale práce budeme mítí již dosti. Z rána ve škole — která má dva kursy — menší a větší školáci — a odpoledne mezi katechisty a jiné práce. — Že jsem měl velikou útechu z toho, když jsem se viděl u svého cíle pochopí každý. Náhle mi napadlo, že za prospěch nenadálý musím děkovati nějakým osobám, jenž se za nás modlily; jsem totiž přesvědčen, že mnohá staženka svou obětavou prací a svou modlitbou pohanům více pomůže k poznání svaté víry než missionář svým kázáním. Oboje je nutné a proto prosím laskavé čtenáře by se našich záležitostí dále ujímali, zvláště též našich budoucích katechistů. Jsme takřka teprve na počátku. Obvyčejně se říká, že černoch jest ve všem nespolehlivý. Mnozí tedy i někteří missionáři vůči černým katechistům mají jakousi rezervu, ale není to oprávněné, vždyt hned každá missie má své katechisty. Tak mají naši sousedé, Bili otcové — na 300, kteří ve 700 školách působí. Že takovým způsobem missie velmi rozkvétají jest jistó. Ovšem jest černoch křehký, zvláště co se týká dobrých mravů. Stojí-li katechista dlouhou dobu sám mezi pohanskými obyvateli, jest v nebezpečení. Ale, vždyt není nutno nechávati katechistu samého tak dlouhou dobu. Bili otcové posílají své katechisty jen na tři neděle mezi lid. Čtvrtý týden vrátí se do stanice, kde se dále vyučují a kde přijímáním sv. svátosti okřejí. Proč by nebylo možná to ve skutek učeství i jinde. K tomu jest missionářovi možná

své katechisty navštěvovati znenáhla i na odlehlých místech, užívá-li kola. Když se oboje spojí nebezpečnosti není již veliké, ovšem dá mnoho práce missonářovi.

Obstaráme-li si též takové katechisty kteří mají již rodinu a žijí šťastně, pak o nebezpečnosti nelze již mluvit. Ze tu i tam neštěstí se stane, musí se připustiti, ale to se stane i tam, kde lid jest již dlouhou dobu křesťanským.

I my missionáři v Zambezi jsme toho mínění, že rozkvět naší missie závisí od našich budoucích katechistů.

Snad smím tuto záležitost všem laskavým čtenářům doporučiti. K ustavení jednoho katechisty je nám měsíčně zapotřebí asi 25 korun; ten plat musíme dáti každému. Není to mnoho, porovnáme-li to s tím, co černoši dostávají ve zdejších cukrovarech. I ten nejmenší dárek je nám vítán. Snad slavná redakce bude ochotná takové přijímati. Kdo by tedy chtěl něčím této missii přispět, ať pošle dárek svůj do benediktinské tiskárny v Brně, která nasbírané dárky zašle našemu horlivému missionáři P. Sebestovi v Chupangu — Zambezia Afrika orientál.

Večerní.

Již zapadlo slunce zlaté
červánky jen zlatí zem,
k odpočinku kloní hlavu
dobrou noc tu přeje všem.

Ale sotva slunce zlaté
ukrylo se za horou,
jasný měsíc prochází se
modrojasnou oblohou.

A hvězdičky stříbrojasné
na nebi se kmitají,
jasný měsíc mezi sebe
jako bratra vítají.

A hlas zvonů z blízké vsky
„Anděl Páně“ vyzvání,
modlete se a pak jděte
odpočinout křesťani! —

Matce Boží.

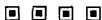
Když své oči vzhůru zvednu,
k Tobě, Boží Máti,
musím Tebe z celé duše
vrouceně milovati.

Tvoje oči jsou tak milé,
a Tvé srdce zlaté,
pomůže a radu podá
duši v bolech jaté.

Proto ráda k Tobě spěchám,
Boží Máti milá,
neboť jen Ty jsi tak mocna,
bys mi ulehčila.

Svoje oči k Tobě zvedám,
ret modlitbu šepce,
a hned prchá bolest z duše
a je mi tak lehké!

A. M. Kadlěčková.

Eucharistický sjezd ve Vídni a Apoštolát modlitby.

Na eucharistickém sjezdu vídeňském byl též Apoštolát modlitby zastoupen členy z různých zemí a národů a sice tak četně, jako posud při žádném z dřívějších kongresů. Při slavnostním průvodě Božího Těla bylo pozorovati ve špalíru též skupinu francouzských horlítek Apoštolátu modlitby s odznaky a ozdobnou tabulkou označenou nápisem: Apostolat de la Prière. (Ap. modlitby). Mimo zvláštní delegáty, diecesanní fidele a redaktory mnohých časopisů Ap. modlitby, byl přítomen i sám generalní ředitel P. Jos. Calot T. J. z Tournai v Belgii. V některých sekcích, jako německé, francouzské, italské, španělské a portugalské, ze slovanských, v polské, konány též zvláštní přednášky o Apoštolátu modlitby. Pisatel těchto řádků měl to štěstí býti přítomnu německé přednášce, kterou konal ve chrámu Páně Tov. Jež. »Am Hof« (Na dvoře) v pátek dne 13. září před polednem d. p. P. Josef Hättenschwiller T. J. redaktor časopisu Sendbote des göttl. Herzens Jesu (Poslanec božsk. Srdce Ježíšova) a vrchní ředitel Apoštolátu modlitby pro členy německé národnosti. Vzácný řečník mluvil »o významu Apoštolátu modlitby pro naši dobu,« a dovedl, kterak jest právě pro naši dobu velmi vhodno ba potřebno, aby Apoštolát modlitby, který svého času tak mocně působil na utěšený rozvoj a posilnění katolického sebevědomí a ducha u katolíků německých (centrum), tak že byli dobře připraveni na kulturní boj a v něm se tak statečně osvědčili — byl více rozšiřován a pěstován v tak vážných dobách nynějších, kdy jest nám připraviti se u nás na boje těžké pro království Boží na zemi, sv. naši církev a její sv. zájmy.

Podávame tuto důležitou přednášku v českém překladu dle zprávy jak ji podal list »Reichspost« ze dne 13. září 1912. Laskavý čtenář pozná brzy, že důvody, které d. p. řečník uvádí pro rozšíření Apoštolátu modlitby vůbec, hodí se úplně právě na naše poměry ve vlasti naší uží a v národě našem.

Význam apoštolátu modlitby pro naši dobu.

(»Z řeči P. J. Hättenschwillera P. J., pronesené o vídeňském světovém eucharistickém kongresu.«)

Papeži Piu IX. připisuje se vznesené heslo: »Dejte mi duše — s modlitbou na rtech sbor mužů vytvářele se modlící a obrátím svět« Podobné heslo vyslovil již dříve muž, který jako málo kdo jiný viděl a cítil svým prozíravým duchem potřeby naší doby. Byl to Jos. z Görresů. Každoročně, když připomíná si církev sv. o Velikém Pátku dílo vykoupení předvádějíc nám v paších děj umučení Ježíše Krista vysílá vroucí prosby k Bohu, v nichž zřejmě obsaženo je všechno, zač po celý rok modliti se chce. Láska Spasitele Ježíše Krista, k vykoupení lidstvu, jeví se v modlitbách jejich. Církev sv. modlí se tu za sebe, za svou nejvyšší viditelnou hlavu, biskupy a kleriky všech hodností, modlí se za veškerý, křesťanský lid, za panovníky, za katechumeny, za nemocné a trpící, modlí se za kacíře a bludaře, za nevěrné židy a pohany, kteří dosud ve tmě sedí. Tyto modlitby, jež církev sv. vysílá, v nichž každá událost lidského života zahrnuta jest, v nichž pamatuje i těch, již od skály Petrovy a jednoty katolické se odtrhli, vystupují k nebesům, zároveň s modlitbou Ukřižovaného Velekněze, jehož přesvatá krev nevolá k Bohu spravedlivému o pomstu, ale za odpuštění a smilování.

Ovoce apoštolátu modlitby brzy po jeho zřízení, ku kterému Görres vyzýval bylo takové, že řečník nazývá výzvu Görresovu podobnou proroctvím. A význam tohoto spolku modlitby není v naší době menší, než byl za onoho slavného vůdce německých katolíků.

Poměry, jaké vládou dnes, nutí nás, abychom přičinili se o probuzení mocného hnutí k modlitbě; má-li vzrůstati království Boží na zemi, nutno ve společné modlitbě sloučiti se v nový svazek srdcí lidských se Srdcem Ježíšovým jako věčným zřídlem všech milostí.

Jen dvojí jest možno: Buď poskytně Evropa dosavadním pohanům pouze civilisaci (vzdělání) bez víry anebo

dostane se jim od ní vzdělanosti křesťanské. Apoštolát modlitby není jen prostředkem, aby říše Kristova na zemi se šířila, ale též, aby byla zachována a obnovována, jsa účinným lékem a protijedem proti všem ranám, jimiž churaví naše doba, obzvláště však proti nevěře. To jest jisto, že nelze se nevěře ubrániti, leč budeme-li bez ustání, pevně a stále vyznávati svou víru v Ježíše Krista, Syna Božího.

K nevěře naší doby družně se poji sobectví a poživavost, ať již ji předchází, nebo z ní vyvěráji, otravující srdce lidí všech stavů a vtírající se do všech oborů lidského vědění.

Svou zdatnost a způsobilost dosvědčil Apoštolát tím, že se postavil do služeb Nejsv. Svátosti oltářní a bojuje pro zvelebení úcty tohoto tajemství víry a lásky. Božský Spasitel, ukryt pod tajuplnou záclonou chleba, jest nám nejen nejlepším vzorem, jak modliti se máme, nýbrž i zřídlem, z něhož jediné plyne horlivost pro spásu duší. Novými nařízeními sv. Otce o častém a denním sv. přijímání utužuje se pouto lásky mezi členy Apoštolátu modlitby a Nejsv. Svátosti oltářní. Zda nepostaví se v první řady bojovníků za sv. víru, zda neuposlechnou slov náměstka Kristova a přání Spasitele samého na prvním místě ti, kdož si zvláště umínili poslouchati a plniti vůli Božského Srdce Páně? Jako však každý oheň svítí a hřeje, tak bude i příklad horlivých členů Apoštolátu modlitby a jejich milá, Tělem Spasitelovým přeměněná duše, rozšiřovati kolem sebe vůni dobrých skutků a přivábí a přitáhne mnohé. Tak vyplní se vždy víc a více přání, které vždy, zvláště však o těchto slavných dnech z hloubi srdce tolika účastníků se řine: Přijď království Tvé, Tvého Božského Srdce království eucharistické!

Na velikou důležitost Apoštolátu modlitby poukazovat též ve francouzské sekci eucharistického sjezdu, která měla své schůze ve chrámu P. sv. Karla, kde o Apoštolátu řečnil již zmíněný generální ředitel tohoto spolku P. Jos. Calot T. J.; tento ku konci své přednášky navrhl kongresu ku schválení dvě resoluce (návrhy) tohoto obsahu: 1. Kongres

uvažuje, že Apoštolát modlitby, správně řízený, mocně rozněcuje duše ku lásce k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a ku nejsvětější Svátosti oltářní, vyslovuje přání, aby tento spolek, tak jednoduchý a prospěšný, který dá se velmi dobře spojití se všemi ostatními nábožnými spolky neb bratrstvy, byl zřízen ve všech farnostech, duchovních obcích (ústavech), školách (katolických) a katol. spolicích. 2. Aby časem svým dostalo se Apoštolátu modlitby v pravdě horlivých (misijních) fideletů, jakých jest nevyhnutelně třeba, má-li Apoštolát proslovati, prosí uctivé kongres patřičné duchovní vrchnosti, aby chovanci bohosloveckých seminářů byli pečlivě poučeni o podstatě a organizaci tohoto spolku o němž sv. Otec Pius X. se tak krásně vyjádřil: *) »Katolíci založili veliký počet velmi prospěšných náboženských spolků: žádný z nich však není prospěšnější nad tento (Apoštolát modlitby).

Návrhy tyto podány ve velmi četné navštívené schůzi francouzské sekce; bylot tam přítomno asi 1500 věřících v čele s arcibiskupem Burgeským a 5 jinými biskupy. A jako kongres v závěreční schůzi schválil rozličné návrhy v jednotlivých schůzích učiněné, schválil též ony důležité resoluce předložené od generálního ředitele Apoštolátu modlitby.

Má-li tedy eucharistický sjezd vídeňský, vynikati také účinky, jako vznikl ohromným účastenstvím a lesem a to valně i přičinním se strany naší, třeba nyní více uvažovati o tak důležitých projevech a návrzích učiněných tam pro větší rozkvět Apoštolátu modlitby a přiložiti ruce k dílu zvláště u nás, u našeho lidu, aby i on byl brzy účasten onoho blahodárného vlivu, jaký působil a působí Apoštolát modlitby v krajinách, kde jest více znám a pečlivě pěstován. Napomáhejme k tomu jeden každý dle sil svých dle pokynů a návrhů v tomto časopise již často opakovaných.

*) Ve vlastnoručním listě zasláném r. 1911 býv. generálu Apoštolátu modlitby P. Jos. Boubée T. J. u příležitosti jubilea 50letého vydávání prvního (franc.) časopisu Apoštolátu modlitby a pobožnosti k B. Srdci Páně »Le Messenger du Coeur de Jésus. (1861—1911.)

Dokonalosti Ducha sv.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Času zimního svítí na nebi krásné souhvězdí; jmenuje se Orion; poznáme je na třech hvězdách, jež stojí v jedné řadě vedle sebe: to je pás Orionův. Takové tři hvězdy na obloze církevního roku jsou tři Boží hody: vánoční, velikonoční a svatodušní. Tento poslední slaví se s vigílií, jež má podobné obřady jako bílá sobota a jest přísným postem s dvěma zasvěcenými svátky a s oktávou, jejíž dny mají zvláštní formulář pro mši svatou, kromě čtvrtku, jež vyjímaje epistolu a evangelium, má tutéž mši jako neděle svatodušní.

Svatému Duchu, jež v týden letnic uctíváme, náleží tatáž úcta, poklona, oslava a dikůslava jako Otci a Synu, neboť je oběma roven. máje tutéž Božskou přirozenost a tytéž dokonalosti. Pán Ježíš staví jej do téže řady s Otcem a Synem, an poroučí křest udělovati ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Vyslovujice tyto tři Božské osoby, děláme svatý kříž. Při vyslovení Ducha svatého děláme kříž na srdci, jedná-li se o kříž evangelní, nebo se aspoň srdce dotýkáme při kříži obyčejném. Srdce je sídlem lásky; Duch svatý je Duch lásky. I sv. Jan píše: Tři jsou, kteří dávají svědectví na nebi: Otec, Slovo a Duch svatý, a ti tři jsou jedno.

Duch svatý je věčný. Při stvoření světa už byl tu. V první kapitole první knihy písma svatého čteme: Na počátku stvořil Bůh nebe i zemi; avšak země byla pustá a prázdná a tma byla nad propastí, a Duch Boží vznášel se nad vodami.

Duch svatý je všudypřítomný. Duch Páně naplňuje okrášek zemský, čteme v knize moudrosti. A žalmista se modlí: Kam bych šel před Duchem tvým a kam bych utekl před obličejem tvým? Stoupil bych na nebe, ty jsi tu; sestoupím-li do podsvětí, též jsi tam; vzal-li bych křídla zory a bydlel na nejzazších končinách moře, i tam by mne vedla ruka tvá a držela pravice tvá.

Duch svatý je všemohoucí; neboť uděluje vyznavačům svým různé dary, i takové, jež jen Bůh uděliti může, ku příkladu dar jazyků, uzdravování, konání zázraků, rozeznání duchů.

Duch svatý je vševědoucí, neboť zkoumá všechno, i hlubiny Božství, jak podotýká svatý Pavel, a nikdo nepozná, co Božího jest, jak jen Duch Boží.

Duch svatý je nejvyšší moudrý; moudrost jeho lze seznati v uspořádání a kráse stvořených věcí. Duch Boží okrášlil nebesa, volá Job. V žalmech se modlíme: Slovem Hospodinovým jsou upevněna nebesa a dechem jeho úst (Duchem) všechna jejich ozdoba. Vyšli Ducha svého a stvořena budou a obnoví tvářnost země.

Duch svatý je nejvyšší svatý; to praví už jeho jméno. On to jest, který i nás činí svatými. Vy jste posvěceni, vy jste ospravedlněni ve jménu Pána našeho Ježíše Krista a v Duchu Boha našeho, píše apoštol národů. Duch svatý je to, jenž nás na křtu svatém posvětil a k životu vzkřísil milostí; jemu máme k poděkování duchovní otcovství, neboť Spasitel praví: Nebude-li kdo znovu zrozen z vody a Ducha svatého, nemůže vejíti do království Božího.

Svatý Duch je nejvyšší spravedlivý. Ananiáš obelhal Ducha svatého a Petr pravil k němu: Proč zaslepl satan srdce tvé, že jsi lhal Duchu svatému? Ne lidé jsi obelhal, ale Boha. Duch svatý hned ho potrestal; neboť Ananiáš svalil se k zemi a byl mrtvý v okamžiku; taktéž i žena jeho Safira. Řekové nechtěli uznati učení o vycházení Ducha svatého od Otce i Syna; podivným způsobem vzalo řecké císařství za své právě ve svatodušní svátky; bylo to roku 1453.

Svatý Duch je nejvyšší dobrotivý. O jak dobrý a lidebný jest Duch tvůj ve všem o Hospodine, čteme v knize moudrosti. Svátý Duch je Duch dobrotý a lásky; ve své dobrotivosti uděluje nám sedm svých darů: dar moudrosti, rozumu, rady, síly, vědomosti, zbožnosti a bázně Boží. Svátý Pavel píše Římanům: Láska Boží rozlita je v srdcích našich skrze Ducha svatého, jenž nám jest dán.

Duch svatý je nejvyšší milosrdný, odpouští kajícimu hříšniku jeho hříchy a oblékaje jej opět ve vyprané roucho nevinosti. Skrze Ducha svatého nabývá rozhřešení knězovo síly očistovací. Přijmete Ducha svatého, pravil Pán Ježíš

k apoštolům; komu odpustíte hříchy, odpouštějí se mu. Jenom o šesti hříších proti Duchu svatému se praví, že nebývají odpuštěny. Spasitel pravil sám: Pravím vám, každý hřích a každé rouhání se člověku odpustí; ale rouhání proti Duchu svatému se neodpustí, ani na tomto, ani na onom světě. Tim však není Duch svatý vinen, ale hříšník sám, protože zapuzuje od sebe milost Ducha svatého. Ustane-li však hříšník ve své tvrdošijnosti a zaslíbenosti a poddá-li se napominající jej milosti Ducha svatého, mohou mu i takové hříchy býti odpuštěny.

Duch svatý je konečně nejvyšší pravdomluvný a věrný; Spasitel sám nazývá ho Duchem pravdy, jenž od Otce vychází, a jenž nás učí vši pravdě; proto se obracejí ti, co se musejí učit a studovati v modlitbách na Ducha svatého. Lhář uráží obzvláště Ducha svatého.

Vidíme z této rozpravy, že Duchu svatému přísluší božské dokonalosti; on je pravý Bůh a proto jej musíme za pravého Boha uznávat i jej jako takového

uctívati. Uctivejme v modlitbách Ducha svatého. K němu se máme modlití, kdykoliv něco důležitého máme před sebou. Odporučuji nověnnu k Duchu svatému nebo sedm otcenášů o sedm jeho darů, hymny církevní a litanii k němu; ač tato není pro veřejné bohoslužby schválena, k soukromé pobožnosti může se jí používatí beze všeho.

Uctivejme Ducha svatého i svým životem, žijíce přiměřeně jménu třetí Božské Osoby duchovně a svatě. Žijme duchovně; potlačujeme žádosti tělesné, duch náš nechť má vždy tělo pod svou mocí. Nejsme dlužníci těla, píše sv. Pavel, abychom podle těla žili; neboť když žítí budete podle těla, zemřete; pakli však duchem skutky těla umrtvovati budete, živi budete. — Žijme svatě. Toť je vůle Boží, vaše posvěcení, napomíná týž apoštol. Andělé v nebi provolávají Bohu třikrát svatý; třetí »svatý« platí Duchu svatému. Toto »svatý« bude směti spolupřizpívati jen ti, kteří svatě žijí, svatě zemřou a do společnosti svatých přijati budou.

Modlitba.

Božské Srdce Páně, skryj mne ve Svě ráně,
skryj v té pevně skryší, plné sladkých těch;
dopřej milost Svoji, vítězství dej v boji,
abych Tobě sloužil, dokud ve mně dech.

Ó, kéž v každé době s touhou lnu jen
k Tobě,
z Tvoji těžím lásky, kterou blažíš svět,
vždyť, kdo pozná Tebe, rád dá v obět
sebe,
tomu nelze nikdy Tebe zapomnět.

Dej ať s duší mojí Tvá se úzce spojí.
Lásko věčná, svatá, stále k Tobě ždám,
pak mi život může v trní měnit ráže —
vše mi bude sladké, jen když Tebe mám!

F. J. Štupanský.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

V Drinopoli v čas obležení.

V Kaza—Agači 3. listopadu 1912.

Bratr Pankrác — píše Augustinian P. Girard — přijel právě s nákladním vozem z Drinopole. Byl oblečen jako laik a všecek bílý od vápna, které přivezl. Potká ho turecký štábní důstojník a měří ho nedůvěřivým pohledem. Najednou obrátí svého koně a táže se: »Kdo pak jste, můj pane?« — »Katolický řeholník z ústavu sv. Basila«. Přes to a ačkoliv se prokázal doporučovacím listem tureckých úřadů, vyzýval ho důstojník, aby ho následoval. Bratr Pankrác ohražuje se a praví, že je za zboží na voze zodpověden. »Neznepokojujte se v té příčině a následujte mne!« A skutečně dva vojáci s puškami na ramenou dopravili vůz až k ústavu, aniž však o tom, co se stalo se zmínili.

Zatím byl bratr Pankrác dvěma četníky přiveden k vojenskému velitelství. Výslech začal hned: »Vy jste před dvěma dny měl u pevnůstky Maraš—Arda jiný oděv na sobě?« — Měl jsem svůj oděv řeholní. — »Co jste měl tam co na práci?« — »Byl jsem tam od otce představeného poslán, abych všelicos prodal a nakoupil«.

Ježto se byl bratr Pankrác nazval katolickým řeholníkem, byl zavolán tlumočník francouzského konsulátu a zdaleka, aniž byl blíže připuštěn, byl tázan: »Znáte tam toho?« Ale tlumočník je velmi krátkozraký a nemůže z takové vzdálenosti tahy obličejce rozeznati. Dopouští se proti politování hodné neprozřetelnosti a praví: »Neznám«. Důstojník jásá a oznamuje celou záležitost svým vyšším představeným. Vše nabývá hrozivé tvárnosti.

Na štěstí dověděl se o všem zavčas představený kláštera P. Saturnia a popsal co možná nejrychleji na vojenské velitelství. Přišel v nejvyšší čas. Turečtí důstojníci znajíce ho, pozdravili jej obvyklým způsobem a vykážali mu místo, aby se posadil. P. Saturni tázal se, proč jeden z jeho řeholních bratrů byl zatčen. »Je tento řeholní bratr z vašeho ústavu!« — »Ovšem«. — »Ale on nemá vašeho

oděvu!« Nyní musí otec představený o klášterních mravech a obyčejích konati celou přednášku, aby Turky přesvědčil, že řeholní bratři, kteří nemají hodnosti kněžské, smějí při jistých pracích a zaměstnáních nositi šaty pohodlnější a hrubší, ale za to trvalejší. »Dobře, rozumím. Avšak mění-li bratr svůj oděv, mění také klobouk?«

My si ovšem těžko dovedeme představit někomu, kdoby nosil světský šat a duchovní pokrývku hlavy, jako na př. mají kněží v kostele. Ale turek byl jiného náhledu. Dle jeho mínění je klobouk, nebo vůbec pokrývka hlavy odznakem duchovní hodnosti, bez něhož vůbec ani z domu vycházeti nemá. Řečti nebo bulharští popové na př. odkládají často své duchovní roucho, nosí však vždycky i při práci polní svou kamilavku, t. j. duchovní pokrývku hlavy. Ale P. Saturnia nedal se námitkou důstojníkovou mýliti a pravil: »Když vy důstojníci chodíte v občanském oděvu, dáváte si na hlavu vojenský kalpak anebo občanský fez? Fez je červená, vlněná čepice. »Ovšem fez!« odpověděl důstojník. »Tož vidíte, také řeholní bratr, jde-li v občanském oděvu, musí mít pokrývku, jakou mají ostatní občané«. — »Ah? Na to jsem nepomyslel. Odpusťte, my jsme obklopeni vyzvědači a musíme býti opatrní!«

Vyšetřování trvalo půl druhé hodiny.

Návštěva u katolických bulharů.

Venkovský pop.

Seděli jsme oba, ctihodný vesnický pop a já pod chatrnou verandou, která byla zároveň předsíní skrovné farní budovy v Ak—Bunaru. Slunce, jediné to zdejší hodiny, ukazovalo na dvanáctou hodinu podle tureckého časoměru. Jeho krvavě zbarvená plocha mizela znenáhla za vrcholky pohoří Sakar-Daghu, odkud mnohonásobnou ozvěnou ozýval se bekot a bukot domácích stád, která do po-hostiného chléva pospíchala.

Pop Ivan prožil dnes nepokojný den od rána byl u svých lidí, kteří kopali studni pro jeho kostel a k jeho únavě

přidružila se i tíživá starost. »Hle«, pravil, »již dva měsíce pracujeme a dosud nepřišli jsme na vodu. Studně jest již 15 sáhů hluboká a půda je čím dál tím suchší«. — Můj milý pope Ivane«, odvětil jsem, abych ho trochu poškádlil, »to lze snadno vysvětliti. Ty jsi jistě práci začal bez modlitby. Proč pak jsi tu na př. nevyzval děti, které každodenně vyučuješ, aby se za zdar práce pomodlili?« — »Máš pravdu; ostatně i v našem rituálu (obřadní kniha) je obsaženo žehnání nové studně, ale já jsem na to docela zapomněl«. — »Chci se vsaditi, nevím oť, pope Ivane, že jsi včera večer zapomněl i na svou večeři!«

Co se týče kuchyně a spížířny, je totiž farář Ak—Bunarský nejbezstarostnějším člověkem na širém okrsku zemském. Spížírnou je skříňka ve zdi v nejzačmoudějším koutku kuchyně. Příprava jídla je nanejvýš jednoduchá. Pop kráčí slavnostním krokem ku své skřínce, otevře špinavá, zamaštěná dvířka a co nejprve uvidí, to padne jeho žaludku za obět. Jednou je to sýr, podruhé česnek, cibule zbytky od předešlého oběda, jindy zase kousek bůvolího masa, ořechy, chléb atd. Tak pojídá pop každé jídlo pro sebe, jak mu je náhoda, anebo lépe řečeno neslychaný nepořádek ve spížířně podává do rukou. Viděl jsem kdysi v této schránce ve zdi salát, který zajisté už dlouho čekal na své určení, který však přes to neušel svému osudu, ačkoli na jeho povrchu bujně pučely ctihodné šediny.

Jednou — přiznal se mi otec Ivan důvěrně — koupil jsem soudek mešního vína, dopravil do sklepa a šťastně naň zapomněl. Tak zůstalo víno celé tři léta ve svém úkrytu. Konečně přišel jedenkráte do sklepa můj kostelník, a když tak dole kramářil, našel soudek. Zpočátku nemyslíl jsem, než že se stal zážrak, ale poněmáhla vracela se mi vzpomínka, na koupi vína na mysl. Neřeba dokládati, jak jsem se těšil, že budu moci svým hostům skleničkou dobrého vína posloužit. Tak rychle tedy soudek narazil! Ale jaký úlek! první, jenž víno okusil, zašklebil se až po uši; mé dobré vínko proměnilo se v ocet, jehož lepší v celém Bulharsku nelze dostati.

Zatím docházeli popovi lidé z práce pomalu, těžkým krokem, který připomíná

chůzi medvědí. Všichni se u popa zastavili, poklonili se hluboko a doteknuvše se pravici těžkého turbana, jenž hluboko na čelo zapadal, druhou rukou pravici popovu k ústům zvedali a libali. Pro každého měl otec Ivan přívětivé slovo. Nejstarší sedli si v bezprostřední blízkosti popově na kámen nebo na zem, mladší zůstali stát. Když už všichni byli shromážděni, obrátil se pop ke mne řka: »Půjdeš s námi? Moji farnici dnes na kostele a studni zdarma pracovali; vždy pak, když zdarma pracuji, chodím s nimi do krémy, abych je skleničkou rakije občerstvil; to okrášlí večer, tak namáhavého dne«. — »Pojďme tedy«, odvětil jsem, »je to nejmenší pocta, kterou těmto křesťanům, kteří celý den pro Boha pracovali, prokázati můžeme«.

Pop vzal svou hůl, zhotovenou z třešňového dřeva, na konci ohnutou, tak že vypadala jako biskupská berla. Již jsme byli vyšli ze dvora; tu zdálo se, jakoby bylo popovi něco důležitějšího napadlo, neboť obrátil se zhuřla a zvolal, až se dům i zahrada rozléhaly. »Mišo, Mišo!« — »Skoro bych byl zapomněl na večeři«, vysvětloval mi, »dobře, že jsi mi to připomněl«. Ze zadní zahrady přiběhl hoch asi jedenáctiletý, rozčuchané vlasy na hlavě a marně se namáhaje oběma rukama, vytáhnouti kalhoty, které mu na kotníky spadaly. Miša je chlapec sirotek, kterého dobrák pop vzal k sobě. Navštěvuje farní školu a v prázdné chvíli posluhuje na faře. »Nejprve si uvaž kalhoty«, pravi pop, hroze mu svou holí, »my jdeme do krémy, ty zatím uchytej něco k večeři. Co pak máš ve své přihrádce?« — »Nevím, oťče«. Tato odpověď neodpovídala pravdě úplně, neboť nikdo nevěděl lépe, co v nejskrytějším koutku přihrádky se nalázá, jako Miša, popa však přiváděla, jak se zdálo, do nemalých rozpaků. »Běž«, pravil k hochovi, »a podívej se, je-li ve spížířně ještě dosti bobů; vezmi několik přehrslí, umyj a uvař!« Miša rychle odběhl a my jsme pomalu ubírali se do krémy.

Ulice vesnice byly tou dobou velmi oživeny. Ze všech stran vracel se dobytek z pastvy a u obecní studně byla tlačence, že bylo těžko tuď projíti. Před každým dvorem stála hospodyně a očekávala své stádo. Chlapci a děvčata utíkali za telaty

a mladými buvolý, kteří jak se zdálo, byli by raději dali přednost večerní přednášce před dusným chlévem. Výrostci vyšinuli se na koně, aby cestu k napájedlu klusem urazili. U domů a zahradních plotů vrtalo se ušípané a nerádo se loučilo s tímto sobě tak milým zaměstnáním.

pěvec David líčí stvoření a předvádí nám živočišstvo, jak si u Pána hledá potravu a nasycení.

Krčma byla do polovice obsazena venkovany. Bylo tam také několik cestujících a zaptijí t. j. turecký četník. Když jsme vstoupili, přistoupili všichni a líbali

Královna máje.

A do všeho toho mísil se hluk a křik, až uši zaléhaly; hospodyně volaly dobytek domů, hoši křičíce, pobízeli své koně, lidé se navzájem hlasitě pozdravovali, psi štěkali bučel, a dobytek jakoby o závod. Každý večer, když tento roztomilý koncert začíná, vzpomínám si bezděky na nádherný obraz, kterým královský

popovi ruce; potom sedli jsme si na kraj dlouhé lavice, která stála podél zdi naproti oknům. Mně a popovi donesli šálek kávy a před dělníky postavili láhev rakije a dvě nebo tři skleničky. Všichni připlíjeli po pořádku popovi na zdraví, a z hrnce na stole stojícího brali si tabák a točili cigarety. Při tom vypravovali s

rozličné věci, veselé i smutné anekdoty ze svého života, hrdinná dobrodružství z dřívějších povstání proti Turkům a válek tureckých a podobné. Že ne jeden příběh měl přibarvení pověřivé, netřeba dokládati. Také já jsem se dal do řeči. Vypravoval jsem jim o evropských velkých městech, překrásných chrámech, nádherných stavbách, nejnovějších vynálezech a tu žasu a divům nebylo konce.

Konečně šli jsme domů. V osadě byl již klid, hvězdy svítily na obloze, jen tu a tam zaštěkal pes. Když jsme přišli domů, klečel Miša před hrcem, v němž boby ve vařící vodě se zmitaly. »Nechtějí se vařit!«, vzdychal. »To věřím«, pravil pop zoufale, »jak mají vařit, když jsem zapomněl je namočit!«. Aby se totiž boby mohly uvařit, je třeba dát je před několika dny do vody, aby změkly, ale na to pop Ivan zapomněl.

Aby své rozpaky zakryl, přistoupil ku své příhrádce ve zdi a otevřel ji. A co tam nespátřil? Na talíři leželo 12 vajec, pěkně srovnaných a bílých jak padlý sníh. »Co je to? Mišo, kdo pak ty vejce přinesl? Ty?« — »Ne otče.« — »Odkud jsou tedy, kdo je sem dal?« — »Nevím«. Ivan nemá kohouta, ani slepice, vejce také nekoupil, ale přece tam byly, kde se vzaly, tu se vzaly. A nejenom to. Když Ivan pozorněji do příhrádky nahlédl, viděl tam velkou cihlu domácího sýra. »Mišo, kdo přinesl tento sýr?« — »Otče nevím« pravil kluk a zraky jeho nově objevený poklad zrovna hltaly. »Dnes je zase zázračný den«, pravil pop; a jestliže nám Bůh ty dary poslal, chce také, abychom jich užili. Mišo, odstav boby od ohně, sníme je jindy, až změknou«.

Vaječník byl brzy hotov a nebyl špatný. Večeřeli jsme však stoje, ježto vhodného stolu a židlí nebylo po ruce.

Za večere ptal jsem se dobráka popa, zdali takové zázraky jako dnes v jeho spížiřně se často dějí a jak možno tak beze všeho do jeho kuchyně se dostat. »Ah«, mnil dobromyslně, »můj dům je pro každého otevřen a nikým hlídán. Moji farníci jsou tam více pány, než já, dívají se na všechno, dotýkají se všeho, otvírají i mé zásuvky, ale nikdy mne nebylo něco uzmuťo«. — »Divil jsem se skutečně«, pravil jsem, »když jsem viděl, že tvoje obilí a tvé zásoby nejsou zamknuty, tak že by si každý mohl vzít c. by chtěl. Také tvá komora a tvůj sklep jsou stále otevřeny a žádné dvéře nemají zámků. To se mi zdá přece jenom na pováženou«. — »O nikoliv, naopak, to je nejlepší způsob, jak si majetek zachovati: Moji farníci opatrují můj majetek mnohem bedlivěji než já sám. Má zahrada nemá žádného zámku, každý jí může procházeti jak mu libo. Kolikrát pracují tam ženy celé hodiny a kradou mi snad zeleninu? Bůh uchovej! Pleji sice trávu a krmí ji ušipané, ale zeleniny se nedotknou. Mé mandlovníky a jiné ovocné stromy stojí v širém poli, ale není ruky, která by po jejich ovoci sáhla. Ani děti, ač jinak rády mlsají netroufají si po nich sáhnouti, okrástí svého faráře, zvláště když jim úplně důvěřuje, jako já, pokládali by za nejtěžší svatokrádež«.

»Avšak ty jsi ještě nezodpověděl druhou otázku. Stává se často, že ti vejce a podobné věci do příhrádky bývají vkouzleny?« — »Tu a tam. Lidé vidí mne denně jísti a ví, že mám jen to, co od nich dostanu. Mají-li nějakou slavnost, pošlou mi též nějaké dobré sousto, vždyť znáš přísloví: „Z každého chleba kousek popovi“. Nalézám často ve své příhrádce věci, kterých jsem tam nedal, o kterých vůbec ani nevím, od koho jsou.

(Dokončení)

Zdrávas královno.

Královno nebe, velebím Tebe,
večer i ráno, nebeská Panno,
Zdrávas královno!

V kapličce chudé, píseň má hude,
vznešená paní, duch se Ti klání,
Zdrávas královno!

Žalem když hynu, k Tobě se ynu,
a duše má ráda o pomoc žádá,
Zdrávas královno!

A v Tvoji tváři, zřím jas a září,
zapudíš žaly, jež duši hálí
Zdrávas královno!

Královno, Tobě v každické době
zpívat chci stále ku Tvé cti, chvále,

Zdrávas královno!

A. M. Kadlecíková.

Pravá a tichá snášelivost a nesnášelivost náboženská.

Úvod.

I. Židovsko-liberalní strana pustila do světa celou řadu nenávistných hesel, kterými by ráda hodně pošvala klidné myslí proti katolické církvi. Mezi takovými hesly častokrát ozývají se též slova »intolerance« — po česku nesnášelivost — a »tolerance« — snášelivost . . . a dává se jim ten přiřazený význam, jakoby církev byla k jinověrcům nejvýše nesnášlivá, kdežto protestanté, židé a zednáři jakoby vůči církvi projevovali nejneustrannější snášelivost. Objasníme si věc tu mistněji s obou stran, aby laskavý čtenář poznal, kde pravda, kde klam. A tu poslouží nám zcela žádoucně, uvedeme-li předem dvě události, jež se v životě církve stále obnovují, aby nám řádně ozřejměla pravá intolerance a tolerance, na to však též intolerance a tolerance lichá. Pro první účel svůj vyličíme slavnost letnic v Jerusalemě, druhý díl úkolu našeho objasní kulturní boj židovstva proti božskému Vykupiteli.

Slavnost letnic v Jerusalemě jest co do významu svého velikolepá. Jako na počátku světa Duch sv. vznášel se nad beztvárnou směsí oddělil vodu od země a vzdělal rostlinstvo a zvířectvo, tak snesl se v Jerusalemě nad beztvárnou směsí člověčenstva, v nepravost

pohříženého, oddělil světlo zjevení ode pohanstva, zarazil vlnný příboj všeobecné zkázy, vzdělal pevnou zem svaté církve a vzbudil svět k životu milosti a viry.

Slavnost letniční má ještě jiný nezměrný význam, jest pravým protikladem, právě opačným obrazem stavby věži babylonské a tamnějšího zmatení jazyků. Po potopě založili lidé město Babylon a chtěli vystavěti věž, jejíž vrchol by se vysoko tyčil k nebi, aby tak, zdaleka jsa viditelný, tvořil středisko jednoty.

Bůh zničil zločinný pokus, uvedl zmatek v řec jednoho jediného národa, rozdělil jej v různé kmeny dle synů Noemových a donutil jej, aby se v šíř rozešel po zemi. Toto zmatení jazykův a rozdělení bylo zároveň úkonem božské Prozřetelnosti, aby se lidstvo opětně pyšnou bujností nerozpadlo, nebo násilnictvím se nepotřelo. Jsouc rozděleno v jednotlivé národy, mohlo se zachovati a pokračovati ku vzdělanosti. Právě rozrůznění řeči zachovalo národům jejich národně osobitý život, jejich povahu, jejich bytí a trvání. Kdyby i svou dobou ten onen národ zahynul, za to zase druhý vzomhl se k neobyčejné velikosti jako na př. staří Egypťané, Assyrové, Řekové a Římané. Aťsi nevěrci o zmatku babylonském třeba i vtípkují: dějiny

světové potvrzují dalekosáhlý ten úkon božské Prozřetelnosti.

S rozrůzněním řečí přibývalo i různosti náboženské, lidstvo stále více se odkloňovalo od víry v jediného Boha, až vzešlo pohanství se svým bezmezným zmatkem. Kde který národ měl nekonečný počet svých národních bohův a přestihoval národy ostatní hanebnou modloslužbou. Písmo sv. a dějiny zpravují nás o tom, ba ni vyvolený národ židovský nečinil ve příčině té začasté výjimky. Aťsi pak mezi pohanskými národy — mezi sebou — vše nepřátelství sebe větší, nicméně pohanství přece je všechny sdružuje v nenávisti a boji proti křesťanstvu.

Opačným obrazem stavby věži babylonské a tamního zmatení jazyků jsou Letnice katolické církve. Božský Vykupitel sám podjal se stavby věži nové a zbudoval ji na skále Petrově, aby se vykoupené lidstvo kolem ní seskupilo a udružilo k nové a vyšší jednotě. Duch sv. sestoupil ve způsobě ohnivých jazyků, zrušil bývalý zmatek řečí a co bylo trestem, změnil v požehnání vykoupení. Na znamení nové a jediné řeči, která ještě více s nebe pochází, než první — Adamova —, mohli se apoštolé státi srozumitelnými všem všude posluchačům, aťsi jejich národnost byla sebe rozdílnější.

Věž nová, na skále Petrově vzdělaná, — církev katolická — pojí nyní národy všeho světa v jediné vykoupené lidstvo, v jedinou řeč víry a povznáší je k jednotě vyšší. Jednota ta zrušila staré mezníky, zničila národní božstva, odtčnila otroctví a shladila výstřelky modloslužby, na mnoze děsné. Ať římsí císařové a jiní panovníci pohanští, pronásledovali křesťany až do krve, — přece národ za národem vcházel v katolickou církev a ujmál se podílu na vykoupení a na rozkvétající křesťanské vzdělanosti. Vzdělanost ta pohněhla časem vyspěla k netušené výši a hloubce v netušený půvab mravův a zákonů, vtělila se v umění a vědy, mocným účinem zasáhla v obchod a průmysl, takže ve všech vzhledech těch i starí Řekové a Římané zůstali daleko pozadu. Božská Prozřetelnost zatím dopustila, že tato jednotná řeč víry, již pro spásu a blaho světa tak potřebí, ostrými protivami ještě zřetelněji vystoupila. Takovými

protivami jsou nauky bludné, jež se průběhem staletí oddělily od jednoty víry katolické. Kde jsou ta sta kacířských sekt, jež se za vlády řeckých císařů na východě pozvedly proti církvi katolické? Způsobivše církvi mnoho pohrom, rozháranosti, často i krvavých pronásledování zanikly v záplavě Turectva téměř beze stopy. Toliko tu a tam v Egyptě a v Malé Asii zachovaly se jednotlivé úlomky, jež prabídně živoří na důkaz věru skvělý, kam vede odpad od jednoty víry. Druhy tak mohutné císařství řecké jakmile se odstěpilo ode skály Petrovy, oslabilo se rázem ve vlastním nitru svém rozkoly a náboženskými spory až na vrchol malomoci a padlo jako prasnadná kořist tureckým hordám do rukou. Na nádherném chrámě Sofie kmitá se nyní ode čtyř set let půlměsíc, odznak islamu a v palácích, kde řeční císařové v přepychu svém se domýšleli, že mohou papežům předpisovati zákony a s katolickou církví řádití libovolně, sídlí sultáni, diktuji rozkolným Řekům zákony, dle choutky své dosazují a sesazují patriarchy a biskupy a rozhodují i v jejich záležitostech náboženských.

Nejinak jest tomu i s tak zvanou »reformací«, která však nebyla reformou, to jest obnovou, opravou, nýbrž odpadem od jednoty víry a revolucí proti nejvyšší autoritě (úřední vážnosti) církevní. Po 300 letech dospěla domnělá reforma k nejkrásnější rozervanosti. Čítá se přes 300 sekt, v něž protestantismus u nás, v Německu, Anglii, Americe, Hollandsku, Švédsku, Švýcarech a Sedmíhradsku jest rozdělen. Sekty ty jsou navzájem úplně rozštěpeny ve svých vyznáních, ale jako sekty východní, nebo náboženstva pohanská jednotny a svorny jsou v nenávisti a boji proti katolické církvi. V divnojmenné směsi té mihají se: Valdenští, Irvingiani, Svedenborgiani, Mormoni, Metodisté, Puritáni, Kvakeři Vesleyani, Independenti, Herrnhuti, Bibličtí křesťané, Pietisti, Křesťanští bratři, Kalvinci, Lutheráni Cvingliáni, Unitáři, Husité, Čeští Bratři, Novoprotestanté, Anglikáni, Universalisté, Indifferentisté, Episkopáti, Presbyteriáni, Společnost přátel, Baptisté, Antibaptisté, Novokřtenci, Spiritisté, příslušníci tak řečené armády spásy, členové společnosti chrámové atd. Což

jsou všechny ty sekty jiného, nežli nestálý odpad od onoho odpadu církve, jež ve století šestnáctém způsobili Luther, Kalvin a Zwingli, co jsou jiného, nežli stálý protest proti onomu prvnímu protestu tak zvaných reformátorů? Proto též mají společný název: protestanté, každá jednotlivá však sekta pro sebe má jméno svého zakladatele, jímž po pravidle byl odpadlý mnich, kněz, nebo nějaký pyšný učenec. Tato okolnost stačí, aby co nejzřetelněji objasnila rozpor těchto sekt s jednotou zjevené víry.

Již ve čtvrtém století upozornil svatý biskup z Barcelony, Pacianus, ve spise svém proti sektářům své doby na tuto okolnost. Onté napsal krásná slova: »Moje jméno jest křesťan, přijmení mé jest katolík; to znamená: ať se bludaři zovou i křesťany, přece nenáleží k jedné, svaté, všeobecné a apoštolské církvi Boží, kterou božský Vykupitel jako pevnou věž vystavěl na skále Petrově, aby ji uduřil národy v novou jednotu víry, Bohem zjevené. Jediné katolíci neměnují se nikdy po jméně nějakého člověka, nýbrž po svém božském Vykupiteli a jeho církvi. Táže li se tedy cizinec v některém městě po katolickém kostele, neukáže žádná sekta na svou modlitebnu, nýbrž na chrám katolický.

Laskavý čtenář dohadne se z této směsice sekt, jaká asi tu zavádá rozháranost v učení víry. Mnozí kazatelé popírají již i božské zjevení, božství Ježíšovo, nejsvětější Trojici, nezbytnost křtu sv. a snižují křesťanství v náboženství přirozené, asi tak na onen stupeň pohanství, k jakému se přiznávali osvícení pohané jako Sokrates, Plato, Cicero a j. A přece ostávají protestanty, poněvadž bytí ne společná věrouka, přece však společný protest proti katolické církvi pospolu je udržuje; Název »protestantismus« dává právo k naprosté svobodě víry a učení, takže každý může věřit a učit, co chce, ať jest sebe více na odpor božskému zjevení. Proto jistý protestant vydal r. 1840. knihu s názvem »Vlastní rozklad protestantismu« (Selbstauflösung des Protestantismus); kniha došla neobyčejného obdu. Četní protestanté, kterým se zošklivila tato zmatenost u víře, vrátili se zpět v luno katolické církve. A učinili

by tak zajisté i mnozí kazatelé, jižto dosud věří v božského Vykupitele, kdyby nemusili ztratiti své existence a s rodinami svými upadnouti v nejtísnější bídu. Když před několika roky jistý hannoverský protestant zjevil svoje rozhodnutí, že se opět vrátí do církve katolické, svému kazateli, blahopřál mu ten a podotkl jak rád by i on sám za tak neutěšného stavu vyznání svého taktéž učinil, jen kdyby mu to jeho poměry dovolovaly. Samy protestantské »Všeobecné Noviny« (»Allgemeine Zeitung« str. 1292., 1875.) když líčí, kterak Baptisté, Anglikáni, Methodisté a jiné sekty za přítomné svatokrádežné vlády zřizují svoje modlitebny, pousmívá se tomu a dodává: »Při všem tom nelze pochopiti ani potřebu zakládati takové obce bez občanův, ani vhodnost toho, že se takto katolickému Římu podává doklad o bezmezné roztržitémnosti protestantismu«.

Neméně řízné vyslovil se i protestant general Carleton vůči vládě Spojených států, když měl podati svoje dobrozdání, zda by se měly zavésti protestantské či katolické missie mezi Indiany: Měla-li by býti připuštěna všechna (protestantská) náboženská vyznání, pak se bojím, že by kazatelé tak pomatili a v pochybnost uvedli ony divochy, že by své staré, od otců zděděné pohanské víře dali přednost před oněmi mnohými cestami ku spasení. Jelikož se tyto různé cesty spásy rozcházejí do všech stran světa (»nach allen Richtungen der Windrose«), bylo by za těžko Indiany přesvědčiti, že každá z těch různých cest spásy jistě vede k nebi. Abych tu užil sverazného úsloví indianského, pravím: Indiani by takovou zmatenost u víře jistě nazvali špatnou medicinou.

Kdo by zúplna vypočetl všechny ty nesčetné bludy, lži, falšování dějin, věčné si odporující tak zvané vědecké výsledky a nekonečné pomluvy proti církvi katolické? Hůře, než nejhorší chumelenice víří veškerou společností lidskou a působí zmatení pojmů, jež jest věrným obrazem zmatení jazyků při stavbě věží babylonské. Ano, jako tam zmatek rušil stavbu a to, co již bylo vystavěno zničil v ssutiny, nejinak i nynější zmatení řečí a pojmů podvrací vývoj solidního kře-

stanského řádu co do občanského a náboženského života národů. Kam oko popatří, kam sluch dosáhne, všude viděti trosky zříceného pořádku a slyšeti postrašné hlasy o zmáhajícím se schudnutí, nedostatku výdělků, o váznutí obchodu a průmyslu o přibývání úřednictva a vojska, aný přece všechny poměry ostávají

tak nejistý. Nic tudíž neopravňuje tak zřejmě nezbytnost věži, božským Vykupitelem založené a jednoty u víře, jako pevná ochrana proti roztržistosti v náboženském a politickém životě: »Království proti sobě rozdělené — spustne...«

(Dokončení)

K Panně Marii.

Svatá Panno, Matko Boží
modlitbu mou slyš,
rozervanou duši moji
i srdéčko ztiš!

Dej mi svoje požehnání,
Matkou dobrou buď,
a až budu umdlévati
přitiskni mne v hrud.

Nedej, by mně srdce bolné
lkal nadarmo,
ale skýtej útěchu mu
Maria Panno.

K Tobě spějí v každé době
jako k Matičce,
třeba někdy v modlitbičce
jenom kratičce.

Vím, že Ty mě neopustíš,
vím to, Matko, vím,
a proto vždy jenom k Tobě
se vším pospiším!

A. M. Kadlčíková.

Ledoví muži.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Jsou tři světci v katolické církvi, které lid jmenuje ledovými muži. Jméno to mají k poděkování jen té okolnosti, že svátky jejich připadají právě v čas, kdy se poslední mrazy dostavují. S velkou pravděpodobností můžeme ovšem každý rok v květnu očekávati pozdní mrazy i snih; ale ledoví muži nemohou za to zholat nic; nemají co činiti s ledem a mrazem; právě naopak, jejich srdce plápolá láskou k Ježíši Kristu, za něhož a za jeho víru dva z nich krev svou prolili. Ti tři ledoví muži jsou: Pankrác (12. května), Servác (13. května), a Bonifác

(14. května). Ve všeobecném církevním kalendáři jsou jen první a třetí.

Je toho málo, co víme o svatém Pankráci. Pocházel ze vznešené rodiny ve Frygii, části to malé Asie. Čtrnáct let starý dostal se do Říma, za času Diokleciána, největšího pronásledovatele křesťanů. Papež sám ho vyučil v křesťanském náboženství a pokřtíl. Brzo na to byl zatknut, neboť býti křesťanem, bylo tenkrát zločinem. Nutili ho, aby obětoval římským bohům, ale bezvysledně; chlapec se držel vytrvale své křesťanské víry. Proto byl mečem stat. Se zmužilou nehrožeností

a udatností sklonil šíji svou pod meč katův. Jedna zbožná paní jménem Oktavilla odnesla v noci tělo jeho s popravistiště, pomazala je a pochovala křesťanským a důstojným způsobem.

Tento čtrnáctiletý mučeník zahanbuje dorostlé a obstarlé muže za duň našich, kteří si jinak zmužile počínají, aspoň zmužile se ukazují, ale ve vyznávání víry a plnění náboženských povinností jsou bázlívi jako zajíci. Shýbají šíj před moudrostí nevěřících professorů (ku příkladu Haeckla), před náhledy zlupáčených a nedostudovaných studentů, kteří se vrhli na psaní novin, před evangeliem červené strany; neshýbají ji však před křížem, před velebnou Svátosti, neshýbají pod sladkým jhem zákona Kristova. Jsou v náboženství náramně neteční a chladní jako led. To jsou ti praví ledoví muži — ledové ženy též k nim patří; srdce jejich nemůže se rozehrát v lásce k Bohu a k horlivosti náboženské; vládne v něm polární noc náboženské vlažnosti. Bohu žalováno! Budme aspoň my horlivými ve službě Boží a pevnými ve víře. Mládež necht' si vezme příklad ze čtrnáctiletého Pankráce, necht' žije zbožně a nevinně a má se na pozoru před pozdním mrazem, v máji života, před ztrátou cti a nevinnosti.

O svatém Serváci, biskupu a vyznačci čteme v církevních hodinkách: Svatý Servác ze vznešené rodiny stal se řízením Božím biskupem Tongerským v Belgii. Byl světlem víry a zbožnosti nejenom ve své provincii, ale na celém světě. Tenkrát půl světa bylo opředeno bludem Ariovým; tím více svítilo světlo víry sv. Serváce. Súčastnil se všeobecného církevního sněmu v Sardes, kde nicenské víry vyznání, jakž se ho při mši svaté užívalo, bylo potvrzeno. Se svatým Maximinem, biskupem Trevirským byl od vládce země své poslán jako vyslanec k řeckému císaři Konstanciovi. V egyptském přístavě Alexandrii byli oba jako muži o víru velice zasloužili od tamnějšího biskupa svatého Atanasia, s veškerými poctami přijati. Jako Atanasius, tak i Servácus bránil viru katolickou proti bludům Ariovým, jenž tvrdil, že Kristus není Bohem, ale jenom člověkem, ovšem svatým člověkem idealem člověka, což i mnozí z moderních protestantských

kazatelů učí. Tenkrát hrozilo diecesi Servácově nebezpečení se strany Hunů. Kde se ti ukázali, panoval strach a zděšení. Svatý biskup putoval do Říma k hrobu svatých apoštolů, postil se a modlil, aby zlo odvrátil. Bylo mu zjeveno, že nastávající neštěstí nelze pro hříchy lidu odvrátit, on však ze ho nedožije. Se slzami vrátil se domů, napomínal lid k pokání a zemřel brzy na to 13. května 384 následkem lehké zimnice u vysokém stáří. Nad jeho hrobem, ježž Bůh zázraky oslavil, byl kostel vystavěn, k němuž až dosud zbožný lid v zástupech putuje.

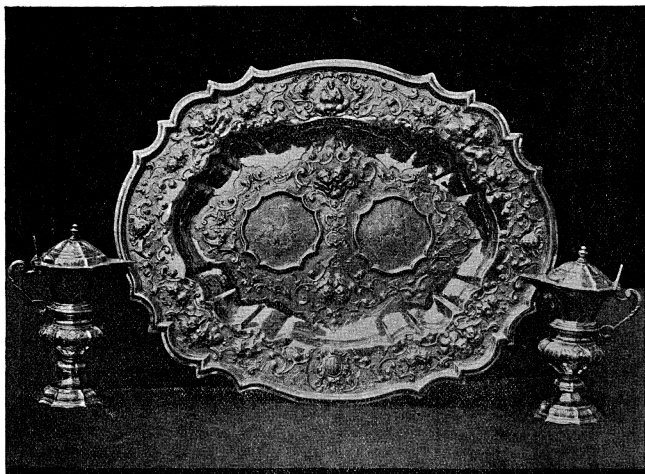
I svatý Servác je nám příkladem věrnosti u víře. Hájl Božství Kristovo proti Ariánům. Nynější poměry jsou tehdejšími velmi podobné. Víra v Božství Kristovo vymizela u mnohých křesťanů; jsou i takoví, kteří se opovažují tvrdit, že Kristus ani nežil; co evangelium vypravuje, je jim všecko pohádkou. To nejsou již žádní křesťané, to jsou pohané. Pohanské jsou i mravy. Ne sebezapírání a umrtvování, ale jen požitek a vynášení sebe je pohnutkou jednání všelikého a bodem, kolem něhož se celý život točí; to je to moderní evangelium: Užívej, udělej si život příjemným, neboť jsi jenom jednou na světě. Ovšem, že jsme jenom jednou na světě; ale právě proto, že jenom jednou jsme na světě, máme žiti zbožně, abychom života věčného v nebi dosáhli.

Třetí ledový muž je svatý Bonifác. Na začátku čtvrtého století žila v Římě jedna mladá a hezká paní jménem Aglae. Obcovala prostopášně s Bonifácem, správcem jejich rozsáhlých statků. Tento byl oddán nestřídmosti i jiným neřestem, ale měl na sobě i mnohé dobré vlastnosti; byl dobročinným k chudým, pohostinným k poutníkům. V noci obcházel náměstí a ulice a pomáhal, kde viděl, že je pomoci potřebí. Técho dvou hříšníků, Aglae a Bonifáce dotkla se milost Boží; poznali převrácenost svého vzájemného poměru a ustanovili se, činiti pokání. Za pokání si uložili sbíratí těla mučeníků a počestně je pochovatí, aby na jejich přimluvu odpuštění hříchů dosáhli. Proto odcestoval Bonifác do východních zemí, kde právě pronásledování křesťanů zuřilo; tam měl příležitost dostatí těla mučeníků. Cestou ani masa nejedl, ani vína nepil,

a mnoho se modlil. Přišel až do Tarsu, kde právě asi 20 křesťanů bylo mučeno. Jeden visel za jednu nohu a oheň mu hořel pod hlavou; druhý visel roztažený mezi dvěma kůly; třetího pilou přefezávali; čtvrtému ruce useknuli; pátému bylo hrdlo kůlem probodnuto; pro každého bylo jiné mučidlo vyhlédnuto. Nasoudné stolici sedící mistodržitel pásl se na mukách křesťanů. Neohroženě přistoupil Bonifác k mučovníkům a zvolal: Veliký jest Bůh křesťanů, veliký jest Bůh svatých

promlouval nad ukrutností mistodržitelovou a volal: Veliký je Bůh křesťanů. Polekán odešel mistodržitel domů.

Na druhý den zasedl opět k soudu a kázal Bonifáce přivést. Tento trval v neohroženém vyznání své víry, aniž by se jakou hrozbou dal odstrašiti. Uvrhli ho tedy do kotla naplněného vřelou smolou; vyšel však z něho neporušen. Konečně byl odsouzen k smrti mečem. Ještě se pomodlil za odpuštění svých hříchů a obrácení svých pronásledovatelů

Mešní konvičky v Nové Říši.

mučovníků. Proste za mne služebníci Ježíšovi, abych s vámi spojen též proti ďáblu mohl bojovati. Líbal jejich okovy a napomínal je k vytrvalosti, protože po krátké námaze následuje věčný odpočinek v nebi. Mistodržitele pojala veliká zlost i tázal se Bonifáce, kdo že je. Když slyšel z jeho úst že je křesťanem, poručil třetímu zostříti a pod nehty mu vhehati. Když se tak stalo, nalili mu do úst horkého oliva. On však se modlil: Díky vzdávám tobě, Pane Ježíši Kriste, Synu Boží! I lid

a sklonil šij pod meč katův, jenž mu hlavu utal. V tutéž hodinu povstalo hrozné zemětřesení; mnoho pohanů obrátilo se na křesťanskou víru.

Soudruzi Bonifácovi, kteří se byli zatím v hospodě ubytovali, čekali nadarmo na jeho návrat; proto ho šli hledati po městě. Konečně se zdověděli od bratra žalářníkovy, že den před tím jeden cizinec pro křesťanskou víru byl štat. Nechali si mrtvolu ukázati a poznali ji jako mrtvolu Bonifácovu. Odkoupili ji za 500 zlatých

penizů, nabalsámovali a vzali s sebou do Říma. Kajíci Aglae vyšla svatým ostatkům vstříc ve průvodu kněží s pochodněmi a kadidlem a děkovala Bohu, že popřál vítězství jejímu služebníku. Poblíž města dala jej pochováti a kostel nad jeho hrobem postaviti. Žila potom ještě 15 let, za své dřívější hříchy neustále kající skutky konajíc a byla po smrti v témž kostele vedle svého svatého služebníka pochována.

Tito dva světci nechť jsou nám příkladem kajícího srdce. Led na slunci taje; srdce třetího ledového muže roztálo pod vlivem paprsků Božské lásky; rozplývalo se potom v slzách litostných. Bonifác napravil všechno, v čem dříve chybil. Kéž by i naše srdce lítost proniknula! Napravme, co jsme zavinili, činme pokání, modleme se, postěme se, dávejme almužnu, abychom Boží spravedlnost usmířili. Je však všude dosti ledových mužů, kteří se nechťejí obrátiti, nechťejí vyzpovídati; odporučme je Božskému Spasiteli, jenž

i lotra na kříži v poslední hodině volal k pokání; jeho milost ať pohne srdcem jejich, tak aby šli do sebe a roztáli.

Modleme se teď k třem svatým ledovým mužům:

Ke cti a chvále svatého Pankráce: Nechť nás pokazdžé, prosíme tě, o Pane, blahá slavnost tvých svatých mučeníků Pankráce, Nerea, Achilea a Domitilly rozechřeje a tvé služby hodnými učiní.

Ke cti a chvále svatého Serváce: Ó Bože, jenž jsi svému lidu svatého Serváce jako zvěstovatele evangelické pravdy seslal, uděľ, prosíme tebe, abychom na přímluvu tak velkého biskupa a pod ochranou tvé dobrotivosti ze všech protivností byli vysvobozeni a s pokojnou myslí z tvé oslavy vždy se těšili.

Ke cti a chvále sv. Bonifáce: Prosíme tě, všemohoucí Bože, dej, abychom, kteří svátek svatého mučeníka tvého Bonifáce slavíme, jeho přímluvou u tebe byli podporováni. Skrze Krista Pána našeho. Amen.

Různé zprávy.

Mešní konvičky v Nové Říši a na Starém Brně. Z doby barokní, tedy asi z let 1700 pocházejí překrásné vypracované ze stříbrného plechu ruční prací vytvořené mešní konvičky, z nichž jedny jsou v klášteře premonstrátů v Nové Říši, druhé v klášteře augustiniánském na Starém Brně. Oboje jsou velmi vzácnou uměleckou prací.

Reformované náboženství. Proteštantský pastor — evangelisoval Alžírsko rozdávaje zde onde knížečky své sekty. Potkal jednoho dne starého francouzského vojáka a nabízel mu svoje sešitky. — Co pak je tam v těch knížečkách? ptá se zuav. Jsou to nějaké kalendářiky? — Nikoli, nikoli, odvětil ministr, nýbrž mnohem lepší věci — Co tedy? — V nich se vysvětluje náboženství; a co je ještě důležitě, právě náboženství, totiž naše. — A jaké je vaše náboženství? — Náboženství reformované. — Pak ale vaše náboženství není dobré! — Proč ne? — Protože, podívejte se na nás, když je voják reformován — se tím

chce říci, že se nehodí k službě. Proto si nechte své knížečky; nemám už chuti do náboženství, které bylo někým reformováno.

Největší varhany z celého světa. V kostele svatého Michala v Hamburgu, který byl právě dostavěn, mají nyní největší varhany z celého světa. Jsou 17·5 m vysoké a mají pět poschodí. Všechny píšťaly je 12.173, z nichž měří největší 11·28 m výšky, má průměr 55 cm, obsah 2488 litrů a váží 543 kilogramů, nejmenší píšťala měří 25 mm výšky, její průměr má 6 mm. Klaviatur je pět, každá má 61 klavesů, pedálů je 32. Pohon jest elektrický, rejstříků je 207, přes 800 různých spojek a knoflíků. Zvláštní zařízení je: v pátém poschodí varhan je zřízen hrací stroj, jehož zvuk zní z prostředku stropu kostela, jakoby se ozýval z velké dálky.

Opatství emauské v Praze. Jediný klášter benediktinský na Emausích v Praze rozdává každoročně přes 13.000 velkých bochníků chleba a 1506 velkých kotlů polévky.

Hlavními účastníky této podpory jsou invalidi práce, z řad sociálních demokratů a jejich vdovy i sirotci.

Nech Boha svého napřed přejíti.

V Caribradě, hlavním městě islamismu katolíci se těší dosti svobody ve výkonech náboženství svého více jako v Paříži, hlavním to sídle národa, který sobě nechává říkati první dcera církve. V Caribradě mohou katolíci bez všelikých zvláštností z kostelů vyjítí procesím s Nejsvětější Svátostí Oltářní, všeliké oslavy církevní a okázalosti rozvi-

se tlačil dokládaje, že má velice pilnou věc k vyřízení, aby nebyl zdržován. Nicméně turecký vojn jej zdržel a jej se tázal: — Jsi ty křesťan? — Toť se rozumí, že jsem křesťanem, ale mám na sněch; mi je třeba rychle věc vyřídit! — Nuže dobře! poněvadž jsi ty křesťanem, pravil voják s obzvláštní důstojností tož nech Boha svého přejíti napřed a prvního! A ty potom si přejdi za ním . . .

Zionismus v Palestině. Do Palestiny zní nyní heslo židů. Vybízí židy z celého

Mešní konvičky na Starém Brně.

nouti, ulicemi nejlidnatějšími táhnouti. A jsou to právě turečtí vojáci, kteří tvoří po bocích „plot“, bdí nad udržením dobrého pořádku, zabezpečením pokoje a tichosti při takových slavnostech církevních. Není to tak dlouho, co v Caribradě dlicí francouz valil se chvatem s kloboukem na hlavě a snažil se protrhnouti vojenský kordon a projítí procesím právě před baldachýnem, pod nímž zářila monstrance. Arci ihned turecký vojn francouzi zatarasil cestu. Ale francouz jen a jen

světa, aby se stěhovali do této země, kde chtějí zříditi své vlastní království. Kolonizace tato dosáhla právě nyní netušené výše. Jerusalema je přeplněn židy a mají tam již židé většinu; též více okolních obcí je úplně v rukou židů. Správa Zionismu dovedla těžiti z nynějších nepořádků turecké říše a obrátne využítkovala svých úzkých styků s mlado-tureckou stranou.

Samovražda a zpověď. Protestantský měsíčník „Věra a skutek“ píše o samovraždě:

mnohý samovrah, který si vzal život ze
zoufalství nad nějakým tajným skutkem
nebyl by skončil takto, kdyby byl měl
příležitost ulehčiti svému svědomí ve zpovědi
a dosáhnouti rozhršení. Pak by byl našel
novou životní odvalu.

Pobožnost marianská.

(Hlavní úmysl.)

Každý měsíc v roce má své krásy a své výhody i zimní měsíce nevysílají, kdy země a celá příroda v tichý pohroužena je spánek pod přikrývkou bílého sněhu. Avšak měsíci květnu nelze upřít největší krásu! V tomto měsíci vše již probuzeno bývá k novému životu. Země již oděna rouchem krásné zeleným, stromy ozdobeny již heboučkým listím a ozdobeny bohatým květem, jenž šíří libeznou vůni a slibuje hojně ovoce. Ptactvo nebeské vesele jáá a pje Bohu Stvořiteli všeho chválu. Lidé s jasnou myslí pilně pracují na polích, v zahradách a vinicích a mnohdy slyšeti i veselé zpěvy, jimiž mládí prozrazuje svou radost. Jest tedy měsíc máj obrazem mladosti a jarého života. Není divu, že církev sv. právě tento nejkrásnější měsíc zasvětila nejkrásnější, nejsvětější bytosti, nejblahoslavenější Panně Marii, jenž nejen krásou ale i svatostí převýšila vše, co na světě jest krásného a svatého. Proto více než všechny ty libezné hlasy ptactva, více než všechny ty vonné květy okrašluje tento měsíc sama Královna máje, Panna Maria. Kdo raduje se krásy tohoto měsíce, nemá zapomenouti na největší jeho ozdobu, nejsv. Pannu, krásu nevýslovnou. Jako umělci velebí krásu přírody, tak věřící a zbožný lid velebí Pannu Marii, vrchol krásy duševní. To stává se při pobožnostech v tomto měsíci konaných, tak zvaných májových. A jak vynalézavý je duch lidský v uctívání Královny nebes! Doma zdobí obrazy Panny Marie věnci a květin, rozžehují lampy před ní, schází se u večer, pokleknou a modlí se i zpívají ke cti a chvále nejsv. Panny. Jiní zase shromažďují se na návsi, nebo jinde u sochy marianské a konají zde svou pobožnost. Jinde opět, kde to možno, shromažďují se věřící v kostele, aby jednak poslechl slovo Boží, chvály Marie Panny, jinak aby ji chválili a též ji o přímělu vzývali. Pobožnost tato je zajisté nejsv. Panně velmi milou, protože při ní její věrné dívky se kolem ní shromažďují hříšníci se obrací a ctnostní v dobrém utvrzují. To bylo zjevně při obrácení velikého hudebního skladatele Heřmana Kohena, který byl dříve židem a zednářem. Tento odpůrce katol. náboženství se obrátil právě při májové pobožnosti ve chrámě Notredamské. Sám pak popisuje obrácení své těmito slovy: Viděl jsem nesmírnou nekonečnost a miliardy andělských hlav, obklopenými stříbrnými oblaky a chvalozpěvy nevýslovného kouzla zavzněly. Uprostřed světla ještě jasnějšího stál trůn slávy, na němž seděl Ježíš Kristus se svou nejmilejší matkou po pravici. Panna Marie byla v záři sluneční, měsíc vznášel se u její nohou a hlavu její obkličovala koruna ze 12 hvězd. Tak obrácen na víru katol. vyvolil si Marii Pannu za svou matku nebeskou a zůstal vždy věrným cítelem jejím.

Dle příkladu tohoto učiníme i my. Zvolme si Marii Pannu za matku a nebojme se, že bychom tím jednali proti vůli Boží; vždyť sám Ježíš Kristus nám svou přesvatou matku odkázal za matku. Prosme ji za její přímělu se slovy sv. Ignáce mučenika: Pravá matka Vykupitele, matka hříšníků, jenž ti je odevzdán na místo dítěte, uzavři mne v klín mateřské lásky své. Ctímež obrazy nejsv. Panny! Častěji upněme zrak svůj na obraz marianský, v neděli a ve svátek navštív oltář nebo obraz Marie Panny a vykonej před ní aspoň krátkou pobožnost.

Neopomeň konati rozličné pobožnosti ke cti nejsv. Panny. Modlívejme se vroucně pozdravení andělské. Kdykoliv se je modlíme, upomínáme Pannu Marii na největší přednost, pro kterou ji nebe i země velebí! Jiná pobožnost marianská jest svatý růženec. Nesčíslné milosti, jichž křesťané touto modlitbou dosáhli jak

v časných tak i v duchovních potřebách svých. Modlí se růženec nejen lidé prostí ale i vznešení, i králové a knížata nestydí se modliti se růženec zejména v sobotu, v den mariánský. Bývá obvyčejem krásným, že na mnohých místech bývá v sobotu a před svátky Panny Marie, pobožnost mariánská a sice litanie loretanská, modlitby a písně ke cti nejsv. Panny a ku konci svátostné pozhánání. Pobožnost tato sobotní zvláště bývá slavnou v měsíci květnu. Závodte ctitelé mariánští ve chvále a v úctě nejsv. Panny!

Neméně krásnými jsou svátky Panny Marie v roce církevním. Mnozí křesťané připravují se již několik dnů na takové svátky a sice modlitbami, postem a dobrými skutky. Svátek sám zasvěti tím, že přijímají svaté svátosti, totiž svátost pokání a nejsv. Svátost oltářní. Aby neochabli v pobožnosti a v úctě mariánské přistupují za členy do spolků a bratrstev mariánských jako jsou bratrstva svatého růžence, sv. škapulíře, Marie, matky dobré rady, neposkvrněného Srdce Marie Panny. V nejnovější době velmi potěšitelným je zjevem zakládání mariánských družin mužů a jinochů, paní a dívek a též mezi studujícími. Hledme nejsvětější Panně získati co nejvíce duší ji milujících, aby čest a chvála její se více a více šířila a blahoslavili ji všichni národové země.

Nezapomeňme při všem tom následovati ctnosti nejsv. Panny. Tato pocta je asi nejlepší, to je největší služba, kterou ji prokážeme. Tehdy budeme pravými dítkami Marie Panny a ctiteli jejími, budeme-li následovati ctnosti její; tato služba je nejsv. Panně nejmilejší podle sv. Jeronýma. Čím podobnějšími budeme nejsv. Panně, tím budeme milejšími netoliko jí, ale Pánu Bohu samému, k němuž se dostaneme jen skrze mocnou přimluvu nejbl. Panny Marie, mocné orodovnice veškerého lidu křesťanského.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zdar pobožností mariánských v tomto měsíci a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apostolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti úctu Marie Panny.

Úmysl v červnu 1913: Dekret o denním sv. přijímání.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

ČERVEN 1913.

Dám oněm kněžím, kteří pracují o rozšíření úcty mého Božského Srdce, tu milost, že nejzatvrzelejší srdce bříšníků obrátí. — Budu vítěziti vzdor všem nepřítelům. Přislíbení P. Ježíše.

Bůh.

Co ukrývá se za clonou
tam na nebeské báni,
to nedoví se lidský duch
a nemá o tom zdání.

Vše, co se hlásá člověku
od pouhé kapky rosy,
to od pradávna ovládá
zde v světě zvaný — „kdosi!“

Duch lidský touhou unešen
chce proniknout tu clonu,
chce zjistit co tam nad hvězdy,
chce zjistit pravdu onu.

Leč láska moje dětinná,
ta věří, pevně hlásá,
že tam za hvězdy stan Bůh má,
že tam je ráje krása!

Na cestách života.

Na cestách života
tmy jsou všady,
neminou chudých chat,
paláce, hrady.

Ve štěstí sotva kdy
na Boha dháme,
starostí o světské
marnosti máme.

V neštěstí člověk však
Boha vždy hledá,
tam k Němu, ku nebi
ruce své zvedá.

Na cestách života
trudy nás zkruší,
aby se pokora
vloudila v duši!

A. M. Kadlčíková.

Utěšený stav Apoštolátu modlitby v Brasilii.

Přeloženo z něm. »Sendbote d. göttl. H. J.«

Nedávno uveřejnil staříčkový zakladatel apoštolátu modlitby v Brasilii, P. Bartholoměj Taddei T. J. v ltu, po prvé podrobný referát o stavu apoštolátu modlitby v této velké říši. Zpráva neobsahuje snad jen několik stránek, nýbrž jest úplnou knihou, která nám poskytuje jasného přehledu o vývinu apoštolátu modlitby pod rovníkem v Americe. Zajisté, že bude zajímaví čtenáře tohoto časopisu, když z této důležité knihy uvedeme hlavní části.

Celý apoštolát modlitby má dle tohoto referátu v Brasilii 1390 místních spolků dokonale uspořádaných. Jednotlivé spolky jsou rozděleny v rozličných diecesích takto: Arcidiecese Bahiamá 171 spolků, Alagoas 30, Ceara 87, Parahyba do Norte 88, Pernambuco 111, Pará 43, Amazenas 8, Maranhao 22, Piahy 45, Marianna 152, Campanha 36, Goyaz 26, Pauso Alegre 34, Uberaba 16, Rio de Janeiro 36, Espirito Santo 13, Nictheroy 72, Rio Grande do Sul 119, Santa Catharina 50, Rotocatu 32, Campinas 34, Carintha 23, Ribeirao Preto 23, S. Carlos de Pinhal 22, Taubaté 32, S. Pauló 71.

Počet členů obnáší 2,708.000. Pořádavž však mnohé místní spolky nepodalý zprávy o stavu a počtu členů, můžeme čítati celkový počet členů na 3.000.000. Horlitelů má apoštolát 12,090; horlitelek pak 27.000. Apoštolát Brasilský má od r. 1897 svůj vlastní časopis, »Brasilského Poslance«. Každého měsíce rozděluje redakce časo-

pisu 27.000 »lístků měsíčních« lístků pro rozličné skupiny apoštolátu. Roztřídování děje se každého měsíce za příležitosti pravidelných schůzí horlitelů a horlitelek před prvním pátkem. Ve všech diecesích jsou horliví kněží jmenováni diecesními řediteli, kteří neustále a se vši horlivostí pracují pro založení a rozvoj apoštolátu. V mnohých diecesích podrželi si nejd. biskupové sami úřad diecesního ředitele, pokládajice si to za velikou čest. Tak i náš mladý nadaný biskup D. Francisco de Campos Barreto je nadšeným citelem Božského Srdce Páně. Proto má též obraz Božského Srdce ve svém biskupském erbu; od každého kněze vyžaduje dvou věcí: katechisování, vůbec kázání a zavedení apoštolátu modlitby.

Škoda jen, že s rozvojem apoštolátu nevzrůstá počet odběratelů brasílského časopisu. Zatím co polský časopis čítá 158.000 odběratelů a časopis vycházející ve Spojených Státech 160.000, je počet odběratelů brasílského časopisu poměrně malý. Tak jako čteme v časopisu »Fahne Mariens«: »Žádný sodál bez sodalského časopisu«, tak platíž heslo: »Žádný úd apoštolátu, neb aspoň žádný horlitel bez časopisu apoštolátu!«

Ku konci těchto potěšitelných dat, budiz zde podán povzbuzující případ, jenž přihodil se při generalní visitaci svrchu jmenovaného arcipastýře D. Francisca: biskup sám přeje si, aby případ onen byl uveřejněn. Tato dálost označuje nám moc a lásku Božského Srdce, zvláště v řešení těžkých záležitostí farních; Biskup byl visítovat ve farnosti H, v níž

to v náboženském ohledu smutně vpadalo. Od 30 až do 40 let nikdo v osadě se nezpovídal. Za posledních dvou visitací konaných v r. 1891 od biskupa D. Claudia a v r. 1906 od biskupa D. Joao Pimenta, nikdo z osadníků nepřistoupil ku sv. zpovědi; v této době působí tam, dobrý horlivý kněz již 5 let, ale vzor všem námahám a vši horlivosti pastýřské měl vždy výsledek záporný: za celou tu dobu 5 let nebylo ani jedné zpovědi! D. Franciseo, kterého jsem provázal na této visitaci, chtěl dosíci výsledku kýženeho pomocí Božského Srdce. Denně kázával s neobvyklým nadšením a apoštolskou horlivostí ráno i večer. Já řídil jsem četné navštěvovanou katechesi; Slova biskupova došla úspěchu. Byl zřízen Apoštolát Božského Srdce; ihned přihlásilo 40 osob; 21 osob odhodlalo se přijmouti sv. svátosti. Byla to jedna z nejkrásnějších slavností prvního sv. přijímání, jakou jsem kdy za svého 23 letého působení missionářského v Brasilii poznal. Apoštolát byl také ihned zorganizován. Zvolena předsedkyně, tajemnice a ostatní horliatelky, které všechny byly u prvního sv. přijímání. Důkazem toho, že výsledek byl působivý, je, že den tohoto prvního sv. přijímání přistoupilo ještě 7 osob, dobrovolně ku sv. zpovědi. Tato slavnost prvního sv. přijímání ve farnosti H. po 40 letech znamená velký triumf Božského Srdce

Páně. Zde vyplnilo Božské Srdce Ježíšovo ona dvě útěchy plná zaslíbení: »Budu vítězíti vzdor všem nepřítelům« a: »Dám oněm kněžím, kteří pracují o rozšíření účty mého Božského Srdce, tu milost, že nejzatvrzejší srdce hříšníků obrátí.«

Apoštolát modlitby v Brasilii tedy — a tím můžeme ukončiti — chvála Bohu stále se vzdává. Na konci minulého století měl tento spolek modlitby 1.000.000 členů; Dnes, sotva po 12 letech stoupl počet na 3.000.000, počet se tedy v této době strojnásobil; tím však není řečeno, že vše je co nejlepší; mnoho ještě schází a mnohého je třeba. Avšak dobrý začátek byl v posledních 40 letech založením apoštolátu modlitby v Brasilii učiněn. Založení apoštolátu v Brasilii bylo, dle úsudku mužů směrnatých, dle Prozřetelnosti. Bylo to však také nanejvýš nutno! Naši nepřátelé, hlavně svobodné zednářství, jsou zde již ode dávna, jako u vás v Evropě zorganizováni. Boj jejich jako všude jinde naměřen jest i zde proti katolické církvi. Jak nutno je tedy, aby katolíci také se ozbrojili a organizovali a činili; jak nutno je, aby apoštolát modlitby, který tak krásně započal, víc a více se rozvíjel, a zdokonaloval. K tomu nestačí naše práce, k tomu přispěti musí pomoc s hůry. Protož prosíme všechny čtenáře tohoto listu aby vzpomenuli na naši apoštolskou práci vroucí modlitbou.

Pozdní večer.

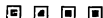
Z fialové záře v červánkové páře
stíny svoje šíří v dál a dále bor;
listí šustí tiše, když v ně vánek dýše,
chlad se v údol snáší s tmavých straní hor.

U kapličky sladce pje Boží Matce
slavík trilkem v houští hláskem plným tuh,
vršek lesa klíme, podrost s mechem dříme,
svatým klidem voní sytý vůkol vzduch.

Kolem tmavé tůně při stříbrné lůně
v rákosové skryši zřadlí se mír,
ticho tihne tiše dolů s nebes říše
šeptem sedá v duši, chladí vášní vír.

Rosa padá dolů ulevujíc bolu,
padá mdlouba z duše, mír v ní stele stan; —
ano, tam se nízí k tomu v jeho kříži
Báh, kdo hledá v tichu najít nebes bran.

F. J. Stupavský.

Ctitelé Cyrillo-Methodějští!

1050 roků tomu, co »Hvězdy dvě se z východu — Berou v svatém průvodu — To jdou blahou bratři snahou — k slovanskému národu.

1050 roků tomu, co Rostislav s národem vítá na Velehradě věrověsty Cyrilla a Methoda.

Přinesli kříž a s křížem první knihu. Kudy jdou, mře mrákota, světlo jasné bleskotá. Hlásají pravdy s nebes lůna přinesené, každou Krista, staví kaple, školy, chrámy marianské. Nastává nová doba, tvář země se obnovuje a veškeré poměry se posvěcují. A kraj celý — ze sna hbdělý k blahu vstává života. Uskutečněn převrat všech převratů nejvzácnější — obrácení na viru Kristovu. Připojení předkové naši a my v nich ku tajemnému Tělu Kristovu. Za dar sv. víry vděční byli předkové. I my vděčnost svou chceme projevit sv. Cyrillu a Methodu, největším tu po Bohu dobrodincům našim. Vždyť dle slov sv. Otce Lva XIII. v okružním listě „vznešený úkol“ »děkuje jim veškerý národ slovanský nejen křesťanskou viru, nýbrž i dobrodiní světského vzdělání. Cyrill a Method vynalezli písmena, kterýmiž jazyk slovanský se vyznačuje a vyjadřuje, a proto právem také pokládají za zakladatele tohoto jazyka«.

Působistěm hlavním byl Velehrad, »nevýslovná« pevnost pro rozsáhlost a nedobytnost. Nynější Velehrad připomíná nám slavný druhdy Velehrad.

Sem pospěšte, ctitelé Cyrillomethodějští, byste díky vzdali za dar víry, sem pospěšte, byste viru oživilí, by byla podnětem k životu obětavému, věnovanému Bohu, vlasti a národu.

Přijďtež, Vy Češi z království! Přijďtež uctít ty, kteří požehnání rozsávali u Vás a základ položili ku Bohu milému, svatému životu u přemnohých, jenž stali se dědici a ochránci Vašimi.

Přijďtež z krajín sv. Hedviky, kteří tak rádi spěchávají na posvátný Velehrad a svou zbožností neličenou tak vzácnou památku po sobě tam zanechávají!

Přijďte Vy, ze Slovácka uherského, kdež kráčela noha sv. Cyrilla a Methoda, kdež prodlévali a kdež dosud trvá tak mnohá památka jejich blahodárné činnosti.

Přijďte, Vy Češi na Dunaji bydlící, však i tu kráčela noha sv. Cyrilla a Methoda, přijďtež Češi, kdekoliv jste si krb domácí uchystali.

Přijďtež, bratři milení, kteří tam za mořem žijete. Viru zděděnou přinesli jste tam do nové vlasti — do Ameriky. Co Bůh spojil, moře nerozdvoji! Ačkoliv jsme tělem vzdálení, přece srdcem, duchem spojení.

A že slavnost rodinná — ta jest nejvzácnější, při níž nikdo z rodiny neschází, zveme Vás všechny pobratimy, již tvoříte rodinu a čeled Cyrillomethodějskou, neb všichni ze společného, od svatého Cyrilla a Methoda otevřeného pramene vše potřebné pro časnost a věčnost čerpáme.

I voláme: »Proste sv. Cyrilla a Methoda, ať s námi slaví duchovní hostiny, všechny slavské rodiny!«

Hlavní slavnosti byly a ještě budou:

14. února: Úmrtí sv. Cyrilla.

13. února večer: Uvítání, sv. požehnání a modlitba večerní.

14. února ráno (pátek) ranní kázání, pontifikální mše sv. se společ. sv. přijímáním, obnovení slibu křesťního, zasvěcení se B. Srdci Páně a modlitba za sjednocení národů u víře.

O 9. hodině schůze a holdování sv. Cyrillu a Methodu.

O 10. hodině kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národů u víře, obnovení slibu křesťního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně a modlitba za sjednocení u víře.

Odpoledne o 2. hodině promluva, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrillce.

6. dubna II. neděle po Velikonoci: Úmrtí sv. Methoda.

5. dubna večer: Uvítání, sv. požehnání a večerní modlitba.

6. dubna ráno: Ranní kázání, pontifikální mše sv. se společ. sv. přijímáním, processí s Nejsv. Svátostí, obnovení slibu křesťního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně a modlitba za sjednocení u víře.

O 9. hodině schůze a holdování sv. Cyrilla a Methodu.

O 10. hodině kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národů u víře, processí s Nejsv. Svátostí, obnovení slibu křestního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně, modlitba za sjednocení.

Odpoledne: Řeč na rozloučenou; sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrilce.

5. července: Svátek sv. Cyrilla a Methoda s oktávou.

4. července (v pátek) večer: Uvítání, sv. požehnání a več. modlitba.

5. července (v sobotu): Ráno o 1/2 6. ranní kázání, pontifikální mše sv. se spol. sv. přijímáním, processí s Nejsv. Svátostí, obnovení slibu křestního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně a modlitba za sjednocení.

O 9. hod. schůze a holdování sv. Cyrilla a Methodu.

O 10. hodině kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národů u víře, processí s Nejsv. Svátostí, obnovení slibu křestního, zasvěcení se Božskému Srdci Páně a modlitba za sjednocení národů u víře.

O 12. hodině společný oběd.

O 2. hodině promluva na rozloučenou, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrilce.

6. července (v neděli): pouť mužů.

7. července (v pondělí): valná hromada družstva Cyrillomethodějského »Velehradu«.

8. července (v úterý): pouť duchovenstva.

9. července (ve středu): pouť matek a dětí.

10. července (ve čtvrtek): pouť Mariánských družin a terciářů.

11. července (v pátek): pouť nejstarších poutníků velehradských, najmě poutníků z r. 1863.

12. července (v sobotu): pouť studujících, profesorů a učitelstva.

Při tom budou průvody z děkanství jak r. 1863. a 1885. bylo ustanoveno. —

13. července (v neděli): pouť omladiny.

Pouti počínají vždy večerem předešlého dne. Každodenně o půl 6. hodině ranní je kázání, pontifikální mše sv. se společným sv. přijímáním, průvod s Nejsv. Svátostí, obnova slibu křestního, zasvěcení se Bož. Srdci Páně a modlitba za sjednocení u víře.

O 9. hod. kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu.

O 10. hod. kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národů u víře, vyznání víry a sv. požehnání.

O 12. hodině společný oběd.

O 2. hodině promluva na rozloučenou, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrilce.

O 6. hodině večer je uvítání od Cyrilly v průvodě, uvítací řeč se sv. požehnáním.

O 9. hod. več. zastaveníčko, průvod se světly a večerní společná modlitba.

Unionistický sjezd bude 24., 25. a 26. července.

27. července (v neděli) schůze Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda.

O půl 6. hod. kázání, pontifikální mše sv., processí s Nejsv. Svátostí, slib křestní, modlitba za sjednocení u víře.

O 8. hodině slavnostní schůze.

O 10. hodině slovanská liturgie.

O 12. hodině společný oběd.

O 2. hodině řeč na rozloučení, sv. požehnání, a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrilce.

15. srpna: Svátek Nanebevzetí P. Marie.

14. srpna večer: uvítání, sv. požehnání, a večerní modlitba.

15. srpna: o půl 6. hod. kázání, pontifikální mše sv., processí s Nejsv. Svátostí, slib křestní, modlitba za sjednocení u víře.

O 9. hod. schůze a holdování sv. Cyrilla a Methodu.

O 10. hod. kázání a pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení národů u víře, slib křestní a modlitba za sjednocení. —

O 2. hod. promluva na rozloučenou, sv. požehnání a uctění ostatků sv. Cyrilla v Cyrilce.

28. září: Svátek sv. Václava.

27. září večer: uvítání, sv. požehnání a večerní modlitba.

28. září o půl 6. kázání, pontifikální mše sv., processí s Nejsv. Svátostí, slib křestní a modlitba za sjednocení u víře.

O 9. hod. schůze a holdování sv. Cyrillu a Methodu.

O 10. hod. kázání, pontifikální mše sv. za dobrodince Velehradu, Apoštolátu a sjednocení u víře, pak »Te Deum«.

23. listopadu: Svátek sv. Klimenta, slavnost děkovací.

Bouře.

Nad krajem mrak černý poletuje,
vítr smutným stonem divě duje,
nebe zakryto již kolem temné,
strachy zachvívá se celá země.

Chmurným krajem krutá bouře kráčí
pole, luka, divý přívál smáčí,
strach zachvívá duši, srdcem všemi,
prosí bouři, ať opustí zemi.

Ale bouře divá, hromu blesky
dál se ženou přes všeliké stesky,
jež tu plynou z retu lidstva všeho
prosíc v modlitbě své Boha svého.

Kriste milý, dobrý Spasiteli,
zažeň krutou bouři v tuto chvíli,
nedej, aby naše přičinění
zmařeno tu bylo v okamžení!

A Bůh slyšel lidu svého lkání,
bouře ztíšila se v nebes báni,
zlaté slunce jasně zaplanulo
a vše rázem sobě oddychnulo!

A. M. Kadlěčková.

Pravá a tichá snášlivost a nesnášlivost náboženská.

Pravá a rozumná nesnášlivost.

II. Laskavý čtenář si asi pomyslí: nač tento úvod? Vždyť nadpis pojednání mluví o pravé a liché toleranci a intoleranci. Toť pravda. Ale právě tento úvod má co nejlépe ozřejmiti jednak nezbytnost pravé intolerance i tolerance

jednak zhoubnost tolerance i intolerance, liché, falešné. Co znamená intolerance ve vlastním smyslu slova? Pravou a náboženskou intoleranci rozumí se slavné vyznání, že toliko Bůh sám může zjevití pravé náboženství a tak pravou víru. To uzná každé dítě. Protož zavrhuje pravá intolerance každé náboženství a

každé učení, které pochází ne od Boha, nýbrž od lidí a jest v odporu s božským zjevením. S osobou bloudícího má slitování, jako Bůh sám, jak se později blíže vysvětlí, se hráchem a se lži slitování míti však nemůže. Bůh sám je intolerantní, smí-li se slova toho i tu užiti. Svědectvím toho jsou první tři příkázání Boží a pokuty, jež přikvačují na národ židovský, kolikrátkoliv upadá v modloslužbu. Bůh nemůže trpěti, aby lidé věčné zákony a pravdy přetvářeli a přistříhovali je po své zvůli a choutce! Kam by postup takový vedl jinam, než k popírání Boha? Všichni lidé musí býti intolerantní, ity, laskavý čtenáři! Panovníci nemohou trpěti, aby si každý jejich poddaný zákony jejich dle libovůle měnil, nebo dokonce rušil. Panovníci musejí tedy, chtějí-li vyplniti povinnost svou, býti intolerantní či nesnášeli ví a to pro blaho svých poddaných.

Ani otec nestrpí, aby děti jeho rozkazy a domácí pořádek podle choutky převracely; jest tudíž intolerantní ve prospěch rodiny. Tak nestrpí učitel ve škole, mistr v dílně, aby žáci, neb učenici jinaká minění stanovili a chtěli vše věděti lépe. Tu by byla škola neb řemeslo brzy v koncích. A tak jest tomu ve všech třídách lidské společnosti mezi představenými a podřízenými. Ba každý jednotlivý člověk o sobě musí býti intolerantním vůči sobě a jiným. Nesmí v sobě trpěti náklonnosti k nepravosti, nýbrž dvěma ji ukázati, nechce-li se uvrhnouti ve zkázu; o druhých naopak nesmí si dáti namluviti nic lživého neb špatného.

Jest tedy pravá intolerance, pro kterou mluví netoliko Bůh a pismo sv., nýbrž i lidský rozum. Tuto pravou intoleranci musí jeviti i katolická církev jakožto zřetelné, před celým světem skládané vyznání o pravdě a božskosti svého založení a víry své. Kříž, na kterém božský Vykupitel ku spáse lidstva krvácel, sám jest nejzřetelnějším protestem proti veškeré náboženské lhostejnosti a zvláště proti všelikému bludu a nevěře.

Nač přišel božský Vykupitel na tento svět, ne-li proto, aby svědectví složil božské pravdě a ku pravdě té lidstvo opět uvedl? Kdyby bylo tak nadobro lhostejno, ku kterému náboženství

nebo bludu, ku kterému preludu lidské pýchy se kdo hlásí, pak by byl zbytečným i božský učitelský úřad Vykupitelův, ano i krvavá Obět jeho na kříži. To nebude tvrditi žádný, nežli ten, kdo si složil nebohrou německou rýmovačku:

»Ob Jude, Heide, Christ oder Hottentot wir alle glauben an einen Gott«

čili po česku a bez toho pěkného rýmu: »atsi kdo jest žid, pohan, křestan, Hottentot, — všichni věříme v jednoho Boha.« Dábel také věří v Boha; ale třese se, protože má více rozumu, než ten slavný básník.

Mnohá místa písma sv. podávají nám důkaz, jak mocný, výslovný důraz kladl sám božský Vykupitel, kterak nezbytna jest víra v úplné jeho zjevení: »Kdo nevěří, již jest odsouzen;« »kdo neposlechně církve budíž tobě jako pohan a publikán (veřejný hříšník).« On sám přese svou nebeskou milosrdnost byl intolerantní, odsuzoval-li lichá učení, blud a nevěru, jež vedou k zahubě a varoval-li před nimi vážnými slovy. A musil tak si věsti, nechtěl-li v pochybnost uvéstí svoje poslání jako božský učitel světa a nezbytnost úplné víry.

Právě tak má i katolická církev úřad a povinnost, zavrhovati každý blud, který se staví na odpor božskému zjevení, býti tudíž intolerantní, poněvadž jest královstvím pravdy a má to božské poslání zvěstovati všem národům plnou pravdu. Neplnila-li by povinnosti té, nebyla by ani královstvím Božím, ani učitelkou národův a sama, sebe by popírala a ničila. Kdyby dokonce, i schvalovala, že jest všecko jedno, zjevení i blud, ať je kdo katolik nebo protestant, žid nebo Turek, byla by první, jež by popírala nezbytnost vykoupení a pravé víry. Kdo by ji přičítal takovou zrádu, ba přímo sebevraždu? Musí tedy býti intolerantní, zavrhovati bludy a věfici varovati.

Tato pravá intolerance má nejzákladnější důvod svůj v nutnosti a pravdivosti božského zjevení, rovněž však v časné i věčné spáse lidstva a v zábranné snaze, aby nesvornost se zamezila. Skutečně, kam by dospěli národové křestanští, kdyby bylo dovoleno kde jakému hrdopýšku, neb nevěreci, aby dle

libosti mistroval náboženství, s nebe pocházející a pozměňoval věčné nauky víry a mravů? I dítě uzná, že katolická církev takového trestuhodného počínání trpěti nemůže, nemá-li v sázku vydání zájmy Boží a dílo vykoupení, nemá-li se státí nejhorší zrádkyní spásy svěřených duší, ba zrádkyní všeho lidstva nynějšího i budoucího. Kde by se byla již dávno poděla jednota katolické víry, ba celé křesťanství, kdyby církev byla ustavičně nebojovala proti bludům a každé bezbožnosti, neodhalovala pravou jejich podobu, ba sama ve věkovitém svém zápase za pravdu netrpěla a nekrvácela? Na sta bludů, na tisíce pyšných lidí povstalo, aby pro sebe i stoupence své smetli poslední stopu božského zjevení bezbožnými soustavami svými a člověka snížili na stupeň opice. Má tu církev k takovému pošetilému řádění mlčeti a bezstarostně dáti věřící v plen svůdcům a věčné záhubě? I Turek uzná tuto pravdu, moderní pohané ovšem nikoli.

Všecka století potvrzují tuto rozumnou intoleranci. Od dob apoštolských uvedli hrdí bludaři mezi národy ne-

výslovná neštěstí. Rozbroje, krutá pronásledování věřících, krvavé války a nekonečné sváry následovaly vždy v zá-pěti za odpadem od církve katolické. Tak tomu bylo za doby Ariovy, Lelagiový, Donatovy, Husovy, Luthrový, Kalvinovy, a Zwingliho, Albigenkých, Hugenottův atd. Žádná země, kde se vyskytly bludy, neostala pokojna: byla rozsápána, nebo zahynula. Egypt, Malá Asie, císařství Řecké, Polska, Německo, Francie, Čechy a Rakousko, v šestnáctém, sedmnáctém století podávají toho smutné doklady. Církev dožila se devatenácti set let s událostmi svými; zná lidi až příliš dobře a vi jaké následky mívají bludy a bezbožné soustavy. Pro víru, pro věcnou spásu věřících, pro blaho národů musí býti intolerantní, jako panovník pro své poddané proti vzburěncům, otec pro dítky své proti svůdcům a každý řádný křesťan pro spásu dušesvé proti hříchu... Právě proto stojí katolická církev až do dneška po všem světě podivuhodně jednotna, že nepřátelé její až zoufají a vidí, že ani brány pekelné ji nepřemohou.

V ř.

V zahrádce.

V té naší zahrádce
vše jako v pohádce,
blaze tu být!
Zde mohu celý den
prožívat lásky sen
zde mohu snít!

Květinky milostné
ku nebi radostné
obrací tvář;
větérek chladí je
a slunka hřeje je
paprsků zář.

Ptáčkové veselo
pějí jak v kostele
na stromčku;
proto jdu každý den
prožívat lásky sen
v zahrádečku.

Zde srdce okřeje
oko se zachvěje
když slavík lká;
v lásce o štěstí
zpěvanky šelestí,
ret umlká...

A. M. Kadláčková.

P. IGNÁT ZHÁNĚL, farář v Troubsku.

Náš horlivý spolupracovník slaví 11. června t. r. své abrahamoviny, t. j. 50. výročí svého narození. Přejeme důstojnému pánu všeho dobra, aby i ve druhé polovici svého věku byl tak čilý jako dosud. Pro Školu B. S. P. píše důstojný pán od r. 1903; každé číslo »Školy« může se vykázat pojednáním i vícero zprávami z dovedného jeho pera. Takových pojednání napsal již 99, všech článků je dosud 107 a pečlivě nasbírané a zajímavé různé zprávy pobaví vždy čtenáře naše. A proto žehnej Bůh další práci důstojného pána ::
Ignáta Zháněla! ::

Dědictví Kristovo.

Napsal Ig. Zháňel.

Duch svatý a církev. Při známé modlitbě »věřím v Boha«, přicházejí za slovy: »věřím v Ducha svatého« slova: »věřím v svatou církev obecnou«. Jak podivuhodné to spojení! Duch svatý jest řiditelem, zachovatelem, podporou, udržovatelem církve. V žádném, dle zdání sebe horší době, neopustila prozřetelnost Boží své církve. I tehdy, když se zdálo, že utone již lodička, se kterou tak rád Ježíš srovnával svou církev, neopustil ji její kormidelník Duch svatý, ze všech mnohdy velmi krutých pohrom vyšla církev, obrozena, jakoby byla obdržela nové síly. Mnohdy zdálo se pozorovatelům, že hrozí nebezpečí skále, na které založil Ježíš Kristus svou církev, připadalo, jakoby vlny rozbouřeného moře tolik do této lodičky bily, že asi nevyvázne bez pohromy, ale marné byly všechny hrozby, všechny útoky, lodička Kristova, totiž církev žije dále a žítí i kvěstí bude dle příslibení svého božského zakladatele až do skonání světa.

Žijeme nyní ve století dvacátém; všechna tato století přečkala církev. Ano právě v dobách pohnutých, zvláště pro církve zlých, až nápadným způsobem bděla prozřetelnost Boží a vždy vzbudila muže osvícené, činné, učené, hodící se v ony doby. Není v tomto krátkém pojednání možno obsáhněji se obíratí touto zajímavou otázkou a zevrubněji vysvětliti ji. Toť úkol dějin a máme dějiny, které mají mnoho svazků; kdo by je chtěl pročísti, potřeboval by k tomu více měsíců plně a neúnavné práce, musil by probdíti mnoho nocí a seděti dlouho při studiu. V této krátké chvíli, v níž čtenáři čtou tyto řádky, možno zmíniti se jenom několika slovy o prozřetelnosti Boží, která nikdy neopustila církev Kristovu.

Sotva vstoupil Ježíš Kristus na nebesa, brzy potom povstali různí bludaři, kteří ty ony články učení svaté církve popírali. A vždy opatřila prozřetelnost Boží muže vhodné, kteří byli jako kladivem, pádně potírajícím ty ony bludaře. Stůj zde aspoň jedno jméno, které známo je z kazatelen, na nichž se často připomíná; minim svatého Augustýna. Překročíme

více století a pozastavme se na rozhraní dvanáctého a třináctého století; povstali hlavně v jižní Francii bludaři, kteří způsobili v církvi velký rozruch, byli to Albigenští. Prozřetelnost Boží vzbudila světce Dominika, který zaváděl modlitbu svatého růžence. Naučil této vzácné pobožnosti katolický lid a přemohl bludaře. Přeskočíme v duchu opět několik století a podívejme se na církev a její věru hrozná utrpení ve století šestnáctém. Tehdy odpadlo od své matky mnoho milionů dříve věrných synů a dcer. Luther, Kalvín jsou každému známá jména. Prozřetelnost Boží použila za nástroj muže úplně neznámého, vojáka, který byl při obléhání pevnosti poraněn. A až do dalekého, tehdy pramálo známého Španělska, vede nás toto jméno. Byl poraněn Ignát, — tak se totiž jmenoval tento voják, ležel s ranou v noze na blízkém hradě, maje dlouhou chvíli, prosil o četu; co měli, dali mu, totiž život svatých a z vojáka a důstojníka světského stal se vojevůdce duchovní, zakladatel Tovaryšstva Ježíšova. S ním působilo v téže době mnoho jiných rovněž výtečných mužů; jeho duchovní synové František Xaverský, Kanisius, pak Terezie, Jan z Boha, Jan z Kříže, Ludvík z Granady a jiní, které vzbudila prozřetelnost boží v těchto pro církve tolik těžkých dobách, kdy se mnozí nepřátelé církve těšili, že již odzvonili církvi Kristově umíráním, že brzy úplně zmizí z povrchu zemského.

Ale povšimněme si věci, nám mnohem bližších: na rozhraní století sedmnáctého a osmnáctého mnoho trpěla naše říše ukrutnostmi a vpády siveřepých Turků, kteří zajížděli nejenom k Vidni, kterou se vši mocí svou obléhali, ale činili vpády až k nám na Moravu. Tu prozřetelnost Boží dala našim předkům v princí Evženovi Savoyském reka neohroženého a vojevůdce slovutného, který pomohl vyháňati Turky a bítí je jako bije hrom do stromů.

A v nejnovější době, kdy asi před čtyřiceti lety zuřil v sousední říši německé tak nazvaný kulturní boj, ve kterém chtěl tehdy všemocný kancléř Bismark

pokořiti a kdyby mohl, zhladiti církev katolickou, tu povstal mu nepřítel, jakého se nenadal. V říšském sněmu zasedal na pohled neúhledný, nepatrný, malíčkový a nijak krásný pán, jménem Windhorst. Ale když začal mluvit, tu i muž ze železa, jak říkali Bismarkovi, trásl se. Windhorst byl duchaplný, uchvacující, věcný řečník, kterému se nemohl tehdy nikdo vyrovnati. Zvítězil nad všemocným Bismarkem a přinutil ho, že šel do Kanossy. Jako totiž za starých dob přišel německý císař Jindřich IV. do hradu v severní Itálii, do Kanossy, aby se smířil s papežem, kterého, jakož i církev jím řízenou těžce urážel, podobně usmířil se Bismark a musil mnoho divějších přísných zákonů kulturních odvolati.

Ale dosti. Není možno šířeji rozváděti tento předmět, jenom ještě jednou s důrazem opakujeme: nikdo se neboj a nestraň, církev přežít a přejít všechny své pronásledovatele a nepřátele; neboť sám její zakladatel Ježíš přislíbil jí, že potrvá až do skonání světa. Mat. 28., 20.

Ježíš, zakladatel naší církve. Ježíš, náš Spasitel velmi rád užíval podobností a srovnával důležité pravdy s věcmi a předměty, které všichni jeho posluchači dobře znali. Byl božský Mistr v tomto ohledu vzorem nedostižným i učitele právě lidového. Všichni jeho posluchači znali zrno hořčičné, které bylo tak malinké a nepatrné asi jako náš mak, ale když se zaseto, brzy vzrostlo v rostlinu, podobnou našemu prosu a vysokou až půl druhého metru. Ježíš pravil: „podobno jest království nebeské zrno hořčičnému kterážto, když bývá vseto v zem, nejmenší jest ze všech semen, kteráž jsou na zemi: ale když bylo vseto, roste a bývá větší než všechny zeliny a dělá ratolesti veliké, takže pod jeho stínem mohou přebývat ptáci nebeští.“ Mar. 4., 30.—32.

Ježíš Kristus odevzdal své církvi, aby vyplnila úkol, který pro ni určil svůj trojí úřad, totiž učitelský, kněžský a pastýřský neboli královský.

I. Úřad učitelský. Božský Mistr poručil svým apoštolům: „protož jdouce, učte všechny národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.“ Mat. 28.,

19. S křížem v ruce vydali se apoštolové a jejich nástupcové na cesty a s pomocí boží podařilo se jim změnití tvárnost celého tehdejšího světa. Byli a jsou sice nyní mnozí, kteří pohrdají církví a jejím zařízením, kteří říkají, že nevládně a nepanuje již Kristus, že prý se přežil a nyní málo kdo se k němu hlásí. Ale sami se usvědčují ze lži; neboť mnohý z takto soudících, píše každodenně jedno anebo snad více dopisů a tu kdykoliv píše vrocení, vždy píše 1913. Tím pak uznává nevědomky, že způsobil Ježíš Kristus převrat ve světě, který až doposud všichni uznáváme, neboť nový letopočet počal narozením našeho milého Spasitele, nynější náš letopočet započal, když přišel na svět náš Mistr; říkáme: léta Páně 1913 po narození Kristově.

Kristem samým vyslaní apoštolové nemohli dojiti do všech zemí a v nich hlásati jeho učení. Do mnohých končin došli věrověstové až později. Vzpomeňme si vděčně na naše svaté věrověsty Cyrilla a Methoděje a to tím spíše, protože letos je tomu 1050 let, co k nám na Moravu došli. Mnohými díky jsme jim zavázáni. Přinesli nám pravou víru, vyučili naše předky písmu, vynalezše je, čímž uchovali nás snad naši národnosti. Kdož ví, zda jinak nebyli bychom ztratili své národnosti, zda nehlaholil by nyní v našich krajích jazyk jiný než naše milá materština? S křížem v ruce procházeli Cyrill a Methoděj naše země a obrátili naše předky ku jhu Kristovu, vykonávajice u nás úřad učitelský.

Vzpomeňme si vděčně ještě na jednoho, nám blízkého věrověsta. Miním svatého Vojtěcha. Pocházel z knížecí české rodiny, ale vstoupil do stavu kněžského a stal se biskupem pražským. Pro nějaké neshody odešel, zdav se své hodnosti do Říma, kdež přijal roucho svatého Benedikta. Vrátil se sice zpět do vlasti a zase na nějaký čas zasedl na prestol biskupský, ale opětně odešel a vydal se hlásati učení Kristovo ku pohanským Němcům. Máje kříž v ruce, hlásal Krista, ale nedošel k cíli, že by mohl obrátiti pohany, našel mezi nimi korunu mučednickou. Proč jen nečtíme a nevážíme si zasloužilých mužů, dokud jsou na světě, proč teprve tehdy, až zemrou? Dvakrát byl nucen

svatý Vojtěch odejiti ze své vlasti pro různé nepřistojnosti a neshody. A sotva skončil jako mučedník 23. dubna 997, daleko od své vlasti, již mění se smýšlení lidu, cti ho jako svěťce a chce mít jeho svaté ostatky. Vydal se na výpravu kníže český Břetislav s biskupem pražským Šebířem a majíce dosti válečných sil, dostali tělo svěťce Vojtěcha a přenesli je s velkou slávou do Prahy (r. 1039). V čele průvodu krácel kníže Břetislav a biskup Šebíř, nesouce na ramenou ve skvostné skříni uložené tělo svatého Vojtěcha. Pln nadšení píše o této slavnosti letopisec Kosmas a končí těmito vzletnými slovy: o mateřské sídlo, Prahu převelmi šťastná, někdy svatým vévodou (Václavem) povznesená, nyní blahoslaveným biskupem ozdobená. Nyní se tedy tvá Bohem tobě propůjčená milost zdvojnásobila! Později byl zařizen na onom opuštěném, na břehu mořském ležícím místě, kde byl kamenován a usmrčen Vojtěch klášter s několika kněžími, ale vše během času zničeno a nyní hlásá tam památku na našeho svatého krajana jenom veliký železný kříž. Byl jsem tak šťasten a mohl jsem se pomodlit na tomto nyní úplně pustém a opuštěném místě, kde nic není a nic neroste, jenom vzpomínka na obětivost a neohroženost našeho svatého patrona.

Kéž bychom častěji vzpomněli sobě na dobrodiní, která nám přinesla víra Kristova, zatlačivši tmy pohanské. Aspoň něco připomínáme: zrušila otroctví, učinila ženu rovnou a stejně cennou mužů, zlepšila osud dětí a jiné.

II. Úřad kněžský. »To číňte na mou památku« Luk. 22., 19. rozkázal Ježíš při poslední večeři. Kdož neznal a necitl by kalicha, kterého užívá kněz při nejsvětější oběti mše svaté? Kalich znázorňuje nám úřad kněžský, který odevzdal Ježíš své církvi. Nejvznešenějším úkonem kněžským jest: přinášení Bohu novozákonní obět nekrvavou, opětovati obět, kterou Ježíš za nás přinesl na kříži.

Není na světě čestnějšího úřadu nad úřad vyslanec, neboť jest vyslanec zastupcem svého pancovníka, který ho pocitil svou důvěrou, ukázav mu tím také svou úctu. Kněze nazýváme v vyslancem Kristovým, není tedy také pro něj čestnějšího a odpovědnějšího úřadu nad

úřad »vyslanec Kristova«. Vyslanec té oné říše je povinen hájiti a chrániti vážnost říše a národa, který zastupuje, podobně i kněz hájí a chrání práva a důstojnost boží u lidu, k němuž poslán jest. Vyslanec je pověřen svým mocnářem ověřovací listinou a může jménem svého suveréna diktovati podmínky smlouv a válek, když uzavírá příměří. Rovněž pověřen je kněz ověřovací listinou božského vyslanectví a diktuje podmínky, za kterých mohou lidé uzavřít smlouvu míru a smíru s králem králův.

Učený a zkušený kardinál americký Gibbons píše takto o kněžích: jest-li církev armádou, jsou kněží jejími vůdci; jest-li ovčincem, jsou kněží jeho pastýři, kteří vodí stádece Jeho na dobrou pastvu a ku pramenům vod osvěžujících. Jest-li nazveme církev městem, jsou kněží jeho magistrátními úředníky, jest-li révou, pak jsou kněží ratoolestmi, vinoucími se těsně kolem její hlavy, z níž čerpají sílu, dávající jim život. Sluje-li církev městem Jerusálemem, pak jsou kněží strážnými a hlídkami na jeho cimbuřích. Jest-li církev jezerem, jsou kněží rybáři, jest-li polem, jsou oni jeho vzdělavateli a rozsevači dobrého na něm semene. Čtème proto kněze, važme si jich! Chodme rádi a často na mši svatou. Dostavme se do kostela nejen v neděli, ale podle možnosti také ve všední dny.

Mohamedáni mají za své svaté město Mekku. Každý příslušník tohoto vyznání náboženského snaží se, aby aspoň jednou za života navštívil toto jim nejdražší místo. V Mekce nikdo nesmí v modlitebně promluvit z úcty k tomuto místu, všichni přítomní jsou pohřženi v modlitbu a nikdo nevšímá si ničeho jiného. Když odcházejí z modlitebny, jdou pozpátky, aby neukázali zád oltářů. Vypravuje se o pohanech, že přijdouce do svých modliteben padají tváří na zemi a dlouho trvá než povstanou.

Nezahanbují nás tito pohané a jinověřci? Chováme my se s takovou úctou v našich chrámech? Často bohužel zapomínáme, že jest Ježíš v každém našem kostele přítomen ve svatostánku, v nejsvětější svátosti oltářní. První křesťané byli nuceni po celých tři sta let skrývati

se pod zemí v katakombách a tam obývali bohoslužby. Jak byli horliví, nebdajice žádného nebezpečí. Zajisté tehdy nikdo z nich nevynechal lehkomyšlné služeb božích.

Choť císaře římského, krutého pronásledovatele křesťanů, Galeria, císařovna Proška i se svou dcerou Valerií byly křesťanky. Tajně opouštěly v noci císařské síň a spěchaly plny radosti do shromáždění křesťanů mezi vyvržené a chudé do katakomb na hrob některého mučedníka, jehož jména třeba nikdo ani neznal a tam uprostřed mezi lidmi, které prohlásily zákony tehdejší za psance a vyvrhely lidstva, hodné, aby život jejich utracen byl, klekaly obě vznešené ženy a klaněly se Kristu ve svátosti oltářní přítomnému.

Svatý Bonaventura popisuje takto užitek přítomnosti při mši svaté: přicházejí k těmto úctyhodným tajemstvím oltáře někteří, protože pobádá je neštěstí a chtějí složití bolesti své u nohou Ježíšových. Jini jdou, aby si vyprosili nějakou milost anebo aby obdrželi obzvláštní důkaz milosrdenství božího, neboť vědí, že Bůh neodmitne žádné prosby svého jednorozrozeného Syna. Jini cítí v sobě touhu a jdou do kostela, aby poděkovali Bohu a podali důkaz svého vděčného srdce, neboť dobře vědí, že nemohou Bohu dát nic vznešenějšího a důstojnějšího jako Tělo a krev v oltářní oběti. Jiné zase nutká srdce, aby velebili Boha a vzdali úctu jeho svatým, neboť slavíce tuto oběť lásky oslavujeme důstojně božskou velebností a sluhům božím prokazujeme naši úctu. Jini spěchají opět do kostelů na perutích lásky a soustrasti, neboť doufají, že tam dosáhnou ochrany pro živé a věčný pokoj pro mrtvé. Tak nachází poutník na tomto světě uprostřed mezi pustými skalisky prameny vod, při nichž může utišiti svou touhu a žízeň po spravedlnosti.

Jak si vážili lidé ve středověku mše svaté! Životopisec císaře německého Lothara, jahan Petr vypravuje: císař byl při svých válečných taženích každodenně na třech mši svatých. Časné z rána byl při mši svaté za zemřelé, druhá byla za jeho vojsko za své vojsko a pak zůstal ještě při třetí, která byla dle denního

předepsaného pořádku světcí, jehož svátek se právě slavil.

Ctihodný Tomáš Kempenský pln nadšení volá: ó, jak vznešený úřad, jak veliká důstojnost kněží, jimž dáno to, čeho ani andělům nebylo dopřáno! přinášení svatou obět a posvěcování Tělo Kristovo. Kněz, oděn jsa v posvátná roucha zastupuje Ježíše Krista, aby Boha vroucně a pokorně prosil za sebe a všecek lid. (Následování Krista, IV. kniha, hlava 5.).

Vzácné příklady obětavosti pro bohoslužby můžeme pozorovati až do dnešního dne v severní Americe. Vyprávěl mi tmnější kněz, že není u nich v přemnohých krajinách nic obzvláštního, jedou-li věřící v neděli vozmo do kostela šest hodin nikdy nezameškají a jsou přestastni, když vůbec mohou být přítomni mši svaté.

Důležitý je úřad kněžský v naší svaté církvi; kněží přisluhují věřícím svatými svátostmi, vedou je na cestu, které dovede všechny do šťastné věčnosti.

III. Úřad pastýřský. Každý z nás zná onen skvostný byblycký příběh o dobrém pastýři. Ježíš praví o sobě: »kdo nevchází dveřmi do ovčince, ale jinudy vstupuje, ten je lotr a zloděj, ale kdo vchází dveřmi, jest pastýř ovci. Já jsem pastýř dobrý, znám své a znají mne mé.« Jan 10., 1.—16. Krásné jsou obrazy, na nichž bývá vyobrazen náš Spasitel, drže dlouhou, pastýřskou hůl v ruce; buď mívá na rameni bělostnou ovečku a nese ji do ovčince, anebo vydává ji z trní, kamž se byla zatoulala, anebo leží mu u nohou celé hejno oveček. Jak milý to obraz; jak nás povzbuzuje, utíkat se ve všech potřebách k tomuto dobrému pastýři.

Až doposud jsou ochotni všichni pastýřové duši obětovati vše za ně. Vypravuje se v životopisu svatého Dominika, že plál takovou plamenou horlivostí rozšiřovati učení Kristovo, že se chtěl mermomocí vydati do krajů obydlených pohany, aby i tam získal duše pro Krista. Za nedávných dob byl misijnář v Korei mučení přímo ďábelským způsobem; byly jim vraženy do masa kleště a tak pozdvihováni do výše, pak maso kleštěmi zatčené bylo vyseknuto s takovou bolestí, že nikdo

z nich nepřežil sedmé rány. A což nevíme nic o nynějších mučednících-kněžích a biskupech v Portugalsku, že jsou týráni a věznění jedině pro víru? Ano až po dnešní den opakují se časy apoštolské, pastýř dobrý jest ochoten položit život svůj za ovečky své.

Připomeňme si častěji kříž, kalich a pastýřskou hůl, jako odznaky trojího úřadu, který odkázal Ježíš Petrovi a jeho nástupcům biskupům a kněžím. Uvažujme častěji o slovech svatého Pavla: »bratři buďtež následovníci moji, jako já jsem Kristův.« I. Kor. 4., 16.

Jak možno nám přivést Apošt. modlitby k rozkvětu.

Hlas pro obnovení Apoštolátu modlitby z Německa.

V 3. sešitě časopisu Münster-»Pastoral-blatt« z r. 1911 byl uveřejněn farářem D. povzbuzující článek o »Apoštolátu modlitby mezi muži«. Pisatel pojednává o časovém významu apoštolátu, praví: Když asi před 40 lety počal neblahý kulturní boj, tu zřízen byl ve většině farností diecese Münsterské apoštolát modlitby; tisíce mužů, žen a děti modlilo se ve spojení s Nejsv. Srdcem Ježíšovým o milost a sílu. Byla to velká doba! A jak je tomu dnes? Nepřišel v tak mnohé farnosti spolek apoštolátu modlitby, docela v zapomnutí? Nevysledujeme příčiny tohoto zjevu! raději však snažme se spolek znovu oživit, snažme se všechny nám svěřené, obzvláště však muže opět povzbudit, aby přistoupili k apoštolátu modlitby a spojili se v modlitbě s Božským Srdcem Páně. Doba jest vážná, velice vážná, potřebující více než kdy jindy modlitby.

1. Obnovme znovu apoštolát modlitby, nebo dejme ho zříditi od diecesního ředitele

2. Čiňme z dítek, hlavně z hochů v době přípravy na jejich první sv. přijímání, apoštoly modlitby tím, že je přijmeme do spolku, a tím že budeme bdíti, aby denně vykonali na př. modlitbičku. »Vše pro Ježíše a s Ježíšem«,

nebo: »Vše pro tebe Božské Srdce Ježíšovo!«

3. Přijímejme také ty, kteří přistupují ponejprv ku sv. zpovědi do spolku; neboť velice rádi a věrně modlivají se spolkovou modlitbu když ji začnou v den první sv. zpovědi.

4. Má-li býti ve spolku život, je nutno, aby duchovní správce, který od diecesního ředitele, byl ustanoven místním ředitelem spolku, když ne každého měsíce, tedy aspoň častěji úmysl modlitby označoval a vysvětloval.

Končím slovy sv. Pavla k učenníkovi Timotheovi: »Prosím pak přede vším, aby činěny byly prosby, modlitby, žádosti, díky činěny za všechny lidi. Nebo to dobré jest, a vzácné před Spasitelem našim, Bohem, kterýž chce, aby všickni lidé spaseni byli, a ku poznání pravdy přišli. Jedenť jest zajisté Bůh, jeden také prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, kterýž dal sebe samého na vykoupění za všechny, na svědectví časy svými... Chci tedy, aby se muži modlili na všelikém místě, pozdvihující čistých rukou bez hněvu a svaru.«

Přeloženy z něm. časopisu »Sendbote des göttl. Herzens Jesu« 1912. (I. Timoth 2, 1.—8.)

Skřivan.

Vyšla jsem do pole
za vesničku
usedla do trávy
na mezičku.

Sluníčko svítlo
cvrčci hrály,
z obilí na mě se
chrpy smály.

Nade mnou skřivánek
zpíval píseň,
z duše mi uprchly
bol i tíseň.

Divám se na něho
do nebička,
do duše znívá mi
ta písnička.

Zpívá si skřivánek
k nebi letí,
hrdélko písni ton
Bůh mu svěť.

Tak jako skřivánek
píseň zpívá,
tak duši modlitba
rozehřívá.

A. M. Kadlčíková.

Dvanáct apoštolů.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Svatí apoštolové jsou v církvi křesťanské v téže vážnosti jako dříve; ale u věřícího lidu už to není jako dříve. Každý apoštolský svátek byl kdysi svátkem zasvěceným a měl i vigílii s postem; bez vigílie byl jen svátek svatého Filipa a Jakuba, protože trefí v čas velikonoční; v tento čas se nepostilo. Teď je pouze jeden apoštolský svátek svátkem zasvěceným, svatého Petra a Pavla; ten jediný má ještě vigílii s postem; ostatní apoštolské svátky slaví se jenom v kostele (v breviáři a při mši svaté); jejich vigílie sice zůstaly, ale post byl zrušen. Příčinu ke zrušení apoštolských zasvěcených svátků zavdaly světské vlády; z ohledu na občanský život spokojuje se církev jen s církevním oslavováním apoštolů; avšak na památku na bývalé časy jsou faráři a všichni samostatní duchovní správcové povinni, v apoštolské dny zrovna tak jako v neděle mši svatou za farníky obětovati. V řecké katolické církvi svěťtí se svátky doposud, jak byly dříve. V minulých časech rádi se brávali

apoštolé za patrona kostelů, i katedrální chrám brněnský je zasvěcen knížatům apoštolským; i za patrona při křtu svatém.

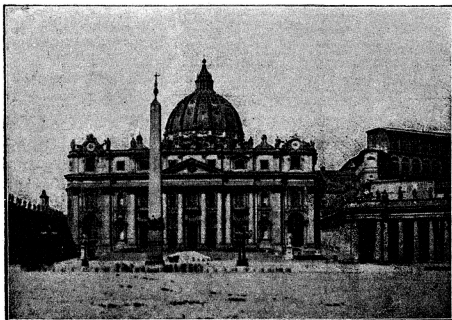
V náhradu za to, že teď apoštolské svátky nejsou svátky zasvěcenými, slaví se 29. června nejenom svatý Petr a Pavel, nýbrž i všichni svatí apoštolové; svátek knížat apoštolských platí jako hlavní svátek, v němž se koná ještě spolupamátka i ostatních apoštolů.

Dvanáct mužů vyvolil si Spasitel náš za své apoštoly; on sám byl třináctý v jejich sboru. Protože se Jidáš stal nevěrným a apoštolský úřad ztratil, byl na jeho místo zvolen svatý Matěj, aby číslo 12 zůstalo úplným. A když Pán Ježíš apoštoly opustil a na nebe se vrátil, nastoupil na jeho místo svatý Petr jako hlava církve; místo Petrovo zaujal zase svatý Pavel, náhradník vskutku hodný a plnoccenný, a tak zůstal počet nezměněn.

Počet 12 je počet posvátný a tajuplný, mající základ v písmě svatém. Kdož by si tu hned nevzpomněl na dvanáct článků apoštolského

vyznání víry? Pravi se, že každý z apoštolů přidáním jednoho článku přispěl k jeho sestavení. Na každý způsob sahá tato modlitba až do apoštolských časů. V apoštolském vyznání víry, ve »Věřím« je krátce obsažena celá nauka křesťanská, je však nápadno, že v něm postrádáme mnohé důležité věci, ku př. učení o mši svaté, o velebné svátosti. Příčinu musíme hledati v obyčeji, jistá tajemství víry před nepovolanými skrývati. Tento obyčej se jmenuje »disciplina arcani«. »Věřím« bylo známo i katechumenům, kteří se teprv na křest připravovali; museli se je nazpaměť učit; nebylo však ještě jisto, zdali

synů, všichni pastýři; i Josef byl napřed pastýřem. Těchto 12 synů mělo se státi praotci národa vyvoleného, v němž se měla udržeti pravá víra. Praotci národa křesťanského, jenž ted přejal hodnotu a práva národa vyvoleného, je 12 apoštolů. Duchovním způsobem, na křtu svatém, zplodili ditky katolické církve. Skrze ně a jejich nástupce má se udržeti pravá víra křesťanská až do skonání světa. Též jsou pastýři, duchovní pastýři stáda Kristova; Svatý Petr a jeho nástupce je nejvyšší pastýř. Byli-li apoštolové dobří pastýři, kteří za příkladem Božského Mistra život svůj za stádo sobě svěřené obětovali, mají býti křesťané

Řím: Chrám sv. Petra.

skutečně budou do církve vzati. Skrze katechumeny rozšířila se známost apoštolského vyznání i mezi židy a pohany; tím však ještě nenabýli tito poslední známosti o tajemstvích víry; byli by jí mohli zneužít, jak se mnohdy i skutečně stalo; neboť pohané, nerozumějice učení o Tělu Páně, obviňovali křesťany, že zabíjejí a požívají ditky. Proto píše sv. Augustin: Tážeš-li se katechumena: Věříš v Ježíše, Syna Božího? odpoví: Ano, věřím! a hned se žehná svatým křížem. Tážete-li se jej dále: Požíváš Tělo Kristovo? neví, co tím míníme.

Počet 12 naskytuje se často v písmě svatém. Patriarcha Jakub měl 12

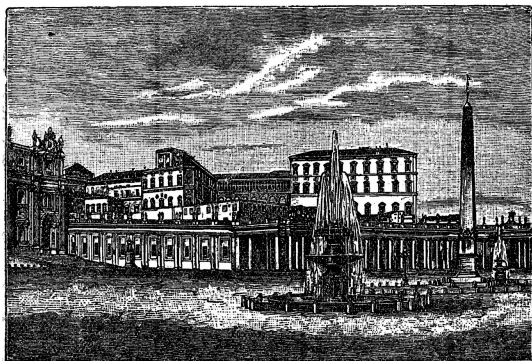
dobrymi ovečkami, jež dávají pozor na hlas pastýře. Poslouchajte svých představených, napomíná nás svatý apoštol, a buďte jim poddáni; neboť bdí nad vašimi dušemi jako takoví, kterým jest se z nich zodpovídati.

Na své pouti do zaslíbené země přišli Izraelité do Elim; tam bylo 12 zřidel a 70 palem; i rozbili stany své u vody. Palmy dávaly jim stín a voda skýtala jim občerstvení. Těch 70 palem může nám na paměť uvést 70 učeníků a apoštolských pomocníků, a 12 pramenů apoštolů samé. Prameny ty Spasitel sám napojil vodou své blahonosné nauky a milosti; z pramenů těch čerpali potom

národové; apoštolé šli do světa a učili všechny národy a zprostředkovali jim milost Boží skrze svaté svátosti, jichž byli rozdávající. Národové mohli se z nich občerstvit, země, jež v mravním ohledu poušti se podobala, stala se úrodnou; zdivočelé mravy se zjemnily, z vlků stali se krotcí beránci; tvárnost země se obnovila; vyplnilo se proroctví Isaiášovo: Tu se zaraduje holá a bezcestná poušť, tu splesá pustina a kvěsti bude jako lilie; zelená se a jásá radostně zpívajíc; v poušti vytrysknou vody a proudy na planině, země žíznivá stává se zřídlem; kde dříve draci přebývali, tam zelená se síť a rákosí; tam nebude žádného

nazývatí svými služebníky, ale svými přáteli, protože jsem vám všechno oznámil, co jsem slyšel od svého Otce. Jako Pánu Ježíši leželi na srdci apoštolové a jejich nástupci, tak zas leží na srdci biskupům a kněžím ovce jim svěřené; mají radost, když jsou ovce jejich dobrými ovečkami; hodný lid slouží kněžím k okrase. Vy jste moje koruna, pravil svatý Augustin k těm, jež byl pokřtil, moje radost, květ moji cti, ovoce moji práce. Žijme tak, aby naši pastýři duchovní totéž mohli o nás říci.

Počet 12 potkáme i ve svatostánku židovském; na zlatém stole leželo tam 12 posvátných chlebů, jež každou

Řím: Vatikán, přibýtek sv. Otee.

lva a žádného zlého zvířete. Prorok chce říci: Z pustiny pohanství, jež nic dobrého nemohlo zploditi, stane se krásná zahrada cirkve, a vzácné, ctností budou v ní kvěsti.

Drahocenný byl oděv veleknězův; jeho nejkrásnější ozdobou byl zlatý náprsník se 12 drahokamy, na památku 12 kmenů israelových. Náš velekněz je Ježíš Kristus; dvanáct přátelů mu leží na srdci, kteří jsou mu tak vzácní jak drahé kameny; je to 12 jeho apoštolů, kteří s ním jak nejdůvěrněji mohou obcovati; jsou jeho zdobou, jeho klenotem. Nechci vás, pravil k nim, více

sobotu byly vyměňovány a potom od kněží na svatém místě požívány. Poprvé v novém zákoně byly při poslední večeři svaté chleby od apoštolů požívány. Od toho času obětuje se při mši od nástupců apoštolských pokrm nebeský a podává se k přijímání. Kdyby nebylo apoštolských mužů, nebylo by i žádné svátosti oltární; neboť nikdo jiný nemůže ji konsekrovati. Jako otec rozdává dětem chléb, tak rozdává duchovní otec chléb andělský mezi dítky cirkve. Jak rád je každý, kdo tento chléb na smrtelné posteli z rukou kněze může přijati. Prosme Boha za tu milost!

12 vyzvědačů poslal Mojžíš do země Kanaan; plni chvály nad krásou a úrodností země té vrátili se zpět a přinesli s sebou vzácné plody. Dvanáct apoštolů je jakoby dvanáct vyzvědačů nebeské země. Spasitel jim ukázal tajemství a poklady Boží; oni ochutnali již sladkých plodů vykoupení. Svätý Jan pil na hrudi Ježíšově z proudu lásky. Petr, Jakub a Jan zakusili na hoře Tábor nebeské sladkosti. Pavel byl vytržen až do třetího nebe. Vypravovali tedy lidem o kráse nebeského Kanaanu a ukázali jim podivné jeho plody. Jejich nástupci dělají tak ještě dnes. Zdověděli se, jak bychom se zmocniti mohli nebeské země, a podávají nám o tom zprávu. Bez boje to nepůjde, tak jako i Izraelité nezmocnili se bez boje zaslíbené země. Bojujme jen zmužile! Království nebeské násilí trpí, a jen ti, kteří násilí používají, zmocňují se ho. Nikdo nebude korunován, kdo jak se patří nebojoval.

Čtyř veliké proroky a dvanáct menších proroků vykazuje písmo starého zákona. I nový zákon má své proroky, 4 větší, to jsou svatí evangelisté, a 12 menších, to jsou svatí apoštolé. Svätý Jan, miláček Páně, je největší prorok nového zákona. Sepsal prorockou knihu pod názvem »Zjevení«, v níž předpovídá budoucí osudy církve Boží a slávu nebeskou. I svätý Pavel předpovídá příchod Antikristův, svätý Petr konec naší země skrze oheň. Proroci byli učitelé a kazatelé pokání; bytí i apoštolové, ve smyslu daleko vyšším; učili všechny národy a napomínali je k pokání a obrácení se a k ctnostnému životu. První takové kázání měl svätý Petr sám, hned ve svátek letnic. Proroci byli ponejvíce zavraždění, jsouť mučedníci starozákonní, mučedníci pro spravedlnost. I Jan Křtitel, poslední prorok starozákonní, sešel smrti násilnou. Též apoštolé, kromě Jana evangelisty, zemřeli smrtí mučnickou; sám Jan nebyl muk ušetřen; pouze že neporušen vyšel z vřelého kotle a později zemřel smrtí klidnou.

V koruně ženy, již viděl svätý Jan ve svém vytržení, bylo 12 hvězd. Žena ukázala se na nebi, vypravuje, oděna sluncem, měsíc pod nohama, a kolem hlavy její vlně 12 hvězd. Žena ta

je blahoslavená Panna Maria. Od nanebevstoupení Syna svého až do seslání Ducha Svatého šlela uprostřed apoštolů; kolem ní byl věnec dvanácti hvězd, dvanácti apoštolů. Vždyť je královnou apoštolů. Hvězdy jsou plavcům na moři vůdci a ukazovateli cesty. Apoštolové ukazují nám cestu do přístavu nebeského, oni nás tam i provázejí; oni nám svítí svou naukou, svým příkladem. Vy jste světlo světa, řekl k nim Spasitel na hoře, když měl to dlouhé kázání.

Kéž bychom přistáli šťastně k nebeskému přístavu, na blízkou nebeského města, jehož zeď podle zjevení svatého Jana má 12 základů a 12 bran. I vedl mne v duchu, píše svätý Jan, na velikou, vysokou horu a ukázal mi svaté město Jerusalema, jež sestupovalo s nebe od Boha. Mělo velkou vysokou zeď s dvanácti branami, na branách dvanáct andělů a jména na nich napsána, ježto jsou jména dvanácti kmenů synů izraelských. Od východu tři brány, od půlnoci tři brány, od poledne tři brány, od večera tři brány. Zeď městská měla 12 základů, a na nich bylo dvanáct jmen dvanácti apoštolů Beránkových. Byly okrášleny různými drahokamy. — Předně musíme pod nebeským Jerusalemem vymezovati katolickou církev, jejížto základové jsou apoštolé, okrášlení všelikými ctnostmi. Proto píše svätý Pavel ve svém listě k Efesanům: Nejste tedy více hosté a cizinci, ale spoluobčané svätých a obyvatelé domů Božího, vzdělání na základě apoštolů a proroků, kdežto Kristus Ježíš je sám hlavním kamenem základním, na němž celá budova drží pohromadě a vzrůstá ve svätý chrám v Hospodinu. Budova katolické církve je pevnou budovou; spočívá na dvanácti základech. Třeba kolem ní zuří bouř, pevně bude státi; brány pekelné jí nepřemohou. Držme se pevně učení církve apoštolské! Vlastnost »apoštolská« je jednou ze známek, podle níž poznáme, že tato církev je církví pravou, a že nám hlásá pravé náboženství a ukazuje pravou cestu do nebe. — Skrže dvanáct apoštolů jako dvanácti branami vešli národové do nového Jerusalema. Brány jeho nebudou se zavírat, čteme ve zjevení; jsou stále otevřeny. Všem národům je volný vstup do církve

až dosud; potřebují se jenom obrátiti na nástupce apoštolů. Moci klíčů otevírají nám apoštolé a jejich nástupci dvanáct bran nebeských. Setrvejme vytrvale ve víře dvanácti apoštolů, posvěcujeme dvanáct měsíců každého roku, dávajíce pozor na kázání čtyř větších a dvanácti

menších proroků, následujícíe v mládí příkladu dvanáctiletého Ježíše, v pokročilém věku příkladu dvanácti apoštolů, abychom tam se dostali, kde »apoštolů slavný sněm a proroků řád veliký odsílá v plesání svém k trůnu tvému vroucné díky : kolik mučedníků, tolik chvalořečníků.«

Potok v lese.

V klíně lesa černé duby
středem potok starý,
temně šeptá píseň svoji,
že má pro svět dary.

Pro hochy a děvy sličné,
místo k milování,
pro sebe však ani chvilky,
že tu nemá stání.

Od rána až do večera
šeptá sladkou píseň :
„Pojďte, pijte z číše mládí,
pohřbete svou tíseň!“

Pojďte, volá v šepotání,
pojdte v stíny lesa,
okřeje tu duše vaše
a srdéčko zplesá!

Najdete tu občerstvení
ve hladině skvoucí,
pro své žití ujařmené
oltář lásky žhoucí!

A. M. Kadlěková

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

Návštěva u katolických Bulharů.

Venkoušký pop. (Dokonč.)

Za řeči vzpomněl jsem si najednou na něco, což jsem také popovi ihned vyprávěl. Když jsem totiž jednou v poledne z fary odcházel, přišly dvě ženy. Políbili mi uctivě ruku a chtěly do dveří. »Neni nikoho doma,« pravil jsem jim; hledáte-li otce Ivana, najdete ho nejspíše u studně. — »My otce Ivana nepotřebujeme.« — »A co tedy na faře chcete?« — »Máme

tam nějakou malou práci.« — Jelikož zdejší zvyky znám, vzdálil jsem se a na věc zapomněl, nyní však vzpomínám si, že ony ženy nesly něco pod zástěrou. »To jsou tedy bezpochyby ony dárkyně, pravil otec Ivan, »než my budeme mítí ještě příležitost je poznati, až si přijdou pro prázdné talíře. Pak je chytíme.«

Bylo již pozdě v noci, když jsme se odebrali na odpočinek. Nejprve však vyšel jsem ven, abych se nadýchal čerstvého vzduchu a pozoroval překrásné

hvězdnaté nebe. Vše bylo klidno, pokojno. Ze spící osady nevycházel žádný šum a hluk, žádný pes neštěkal. Vrata do dvorů byla dokořán otevřena, kolem leželo roztroušeno rozličné nářadí a náčiní, svědectví to tvrdé práce denní. Tu zavlád slastný pocit v mém srdci, pocit klidu a bezpečnosti, blahý pocit, že jsem vzdálen nepokojného velkoměstského ruchu. Viděl jsem před sebou v duchu všechny ty vozy, automobily, kočáry, elektrické vagony a na pokrači tohoto hlučného ruchu na úzkém kamenném chodníku celé řady pěších chodců, kteří tam i zpět spěchají, jeden druhému vyhýbají, aby srážce se vyhnuli, dlouhé řady plynových a elektrických svítilen, nádherně osvětlené výkladní skříně, vážné strážníky pouliční, uvnitř restaurantů a kaváren, hostinců a hospůdek hlučný, až do ulice pronikající křik a ruch... o jaké opovržení toho všeho dralo se mi na srdce, co nazýváme kulturou; než slovo, které jsem tehdy vyslovil, vyznělo od nikoho neslyšeno, jen stříbrný měsíc byl mým svědkem a ten je němý...

Konečně položil jsem se v kuchyni na lůžko a brzy spal jsem spánek spravedlivých; ale ne dlouho. Nejprve slabý šumot, potom vždy větší ruch a hluk, a když jsem otevřel oči, bylo již vše zmizelo. Dvěře a okna byla zavřena; i napadlo mi, že jsem se snad mýlil, a ulehl jsem znovu.

Za nedlouho usnul jsem znovu, ale zase jen na krátko. Ve snu slyším opět jakýs ruch a šum — tentokrát jsem se nemýlil — hlasité dovádění a kňučení — znenáhla vracelo se mi vědomí, — napnutě poslouchám; někdo byl v kuchyni. Zloději? Co možná potichu sáhl jsem po zápalkách a... naposled povzněl jsem celou situaci. Pod mým lůžkem byl pelech obou farských koček a v koutě svítily jak žhavé uhlí oči rezavého kocoura, zajisté vetřelce, jenž se chtěl s kočkami dělit o pozůstatky mé večere. Nebylo však tak snadno udělati mezi rozvaděnými protivníky pořádek; chtěl jsem nechtěl musil jsem použiti hole popovy.

Následujícího dne, když jsem popa po mši sv. domů doprovázel, ptal jsem se ho, jak se vyspal. Vypravoval mi, že byl dvakrát probuzen: ponejprv mým zápasem s domnělými zloději, podruhé

přišel sedlák a vyhuboval ho z postele; chtěl na trh do Drinopole a neměl peněz; proto musil dobrák pop vstát a peníze mu na okno vyčítat. K ránu konečně přišel vozka, jemuž byl farář svěřil nějakou objednávkou v městě a ho napomenul, aby ho dříve z rána z domu vyjel. I přišel milý vozka na faru optat se, kolik je hodin, že nemá žádných hodinek. »Co mám dělat,« omlouval otec Ivan své noční návštěvníky, »musím s lidmi jednat tak jak jsou a jejich velké dědictví trpělivě snést. Dobří ti lidé nečiní toho, aby mne zlobili; každý myslí, že je sám jediný, jenž mne obtěžuje, ba domnívá se, že mne to těší, když mi svými nočními návštěvami svou pozornost věnuje.« Přes to, že jsem se rekovně trpělivosti popově v duchu obdivoval, nemohl jsem se opanovati, abych se nezasmál. Ale pop nebyl uražen, naopak pravil: »Nemysli si však, že moje trpělivost nezná mezí; stávají-li se noční návštěvy příliš častými, mám také svou hůl!«

Potom šel otec Ivan ku svým dělníkům, aby jim vykázal práci, neboť i dnes pracovali na kostele a studni zdarma. Kdo nebyl zaměstnán jako studnař nebo zedník, přivedl svůj bývalý potah a přivázel kamení, písek a vápno. Vše dělo se v nejlepšímu pořádku a s veselou myslí. Jediné slovo popovo přivedlo celý ten zástup pracujících do pohybu anebo stačilo, že všichni práci jako na povel zastavili. Tak velkou váhu mělo slovo tohoto jednoduchého, pokorného kněze nejen u jeho katolíků, ale i u pravoslavných, z nichž také někteří mezi katolíky na katolickém kostele pracovali.

Já sám měl jsem zatím dosti práce; zatím co dělníci svázeli a snášeli staviwo, hotovil jsem plán nového kostela. Šlo to dosti těžko, ježto jsem mimo staré rysovaldo, jaké mají děti ve škole, neměl jiných měřických pomůcek ačkoliv to byla práce velmi jednodušná a zdlouhavá, měl jsem nicméně hojně diváků okolo sebe. Fara je každému otevřena a tak jsem skoro ustavičně pracoval uprostřed zvědavého zástupu. Dětské otázky, jež se mi ze všech stran kladly, byly pro mne pravou zkouškou trpělivosti. Když však konečně pozorovali, že jejich rozprávka má počítání a měření

ruší, usadili se pokojně okolo mne a dívali se mlčky, jak jsem se měřítkem, kružítkem a tužkou oháněl. Mladý dělník, v jehož obličej bylo viděti neobyčejný důvtip a důmysl, ztrávil každý volný okamžik mne na blízku, a brzy se ukázalo, že mi dovede při práci vydatně pomáhati, což také s největší pílí a horlivostí činil.

Krátko po poledni zazněl najednou zvonek. Ježto ten den nebyl žádný svátek, bylo mi zvonění podivným; vyšel jsem tedy, abych se zeptal otce Ivana. Pop mi vysvětlil, že zedníci nemají už žádné vody, aby mohli poříditi maltu, zvonění že je znamením pro ženy ve vsi. A skutečně, asi za čtvrt hodiny přicházely ženy a dívky, nesouce na ramenou tyč, na jejížto obou koncích visela vědra s vodou. Jejich počet množil se rychle jako v mravenčí hromádce, kterou byl někdo rozkopat. Bylo však viděti i děti, kterým matky daly malá vědýrka, aby i ony na stavbu chrámu něčím přispěly. Tak to chodilo od studně ke kostelu a od kostela zase ke studni, za veselého jásání a žertování, tak že nošení vody nezdálo se býti namáhavou prací, ale spíše radostnou zábavou.

K večeru byly všechny nádržky až do vrchu naplněny. Pracovnice poslední kroky učinily kostelem, aby se s Pánem, pro kterého pracovaly, rozloučily. Ty dobré duše! Pod neúhlednou drsnou korou skrývá se u bulharského lidu prostá zbožnost a upřímnost, mravy a způsoby málo hrubé a drsné, ale za to čisté a zachovalé, povahu dobromyslnou ba dětinnou, pracovitost neúmornou... či nezamlouvá se to všechno mnohem lépe, než na povrchu krásná, ale uvnitř nahnívající naše evropská vzdělanost?

Než k čemu takové úvahy? Otec Ivan jim nerozumí a nechce ani o nich slyšeti; jde přímo svou cestou a nestará se o takové plané, jak říká, rozumování. A není vpravdě moudrým člověkem? Doprovodil jsem ho do školy, jejíž jest hlavním správcem. Mimo to má i jiná zaměstnání: duchovní správu ve čtyř osadách, které jeho farnosti patří, návštěvy a léčení nemocných, neboť v lékách vyzná se lépe nežli v ušlechtilém umění kuchařském, mnoho zpovědi, stavba kostela, studně, starosti peněžní,

spory jeho farníků, jichž jest jediným advokátem, pokladna pro jeho sedláky, kterou byl založil atd. atd.

Jeden toliko stín zatemňuje jeho obraz, jeho přílišná bezstarostnost v jeho domácnosti. Od toho dne, kdy Miša nebyl sto, aby boby uvařil, přicházely každodenně do jeho kuchyně různé dary, bezpochyby na počest mé malíčkosti jakožto popova hostě, tak že otci Ivanovi nebylo třeba o vezdejší živobytí se starati. Boby jsou však podnes v hrnci, kde by už dávno byly klíčily, kdyby nebyly na polo uvařeny, a já bych dal za to nevím co, že jednoho krásného dne uslyším tuto rozprávku: »Mišo, co máš k večeři? ve své příhrádce?« — »Nevím« — »Dobře; podívej se, máme-li ještě boby!« — »Ano otče, jsou tu boby od toho a toho času.« — »Dobře, připrav je k večeři, až se vrátíme. Nezapomeň však, nejprve je dobře změkčiti!« Potom obrátí se na mne: »Půjdeš s námi do krémy?« — »Ano, otče Ivane, půjdeme spolu.«

A poněvadž s ním musím jíti, abych ho neurazil, dovol, milý čtenáři, abych se s tebou směl rozloučiti! S bohem!

Zprávy z Drinopole po obležení.

Jako můra tísnila nás za obležení Drinopole, celých pět měsíců trvajících starost, jak se vede našim ústavům a jejich obyvatelům v obleženém městě. S horečnou zvědavostí očekávali jsme proto po dobytí města první zprávy od našich tamějších misijnářů. Dosud jsou ovšem ony zprávy řídké. Jak z některých dopisů lze vycíti, zdá se, že bulharská censura je dosud přísná. Jednotlivé poznámky napovídají, že nám poslány podrobné zprávy s fotografiemi, ale my jsme jich podnes neobdrželi. Bezpochyby zdržela je censura. Jisto jest, že neunavný P. Křištov jako očité svědek po celou dobu obležení psal denník, jehož obsah bude zajisté na výsost zajímavý.

Z Drinopole samého došli nás dosud dva listy. Dne 30. března poslal nám P. Saturnin, představený našich misijních ústavů v Drinopoli a v Kara-Agaci, který leží ještě v pevnostním pásmě, po zvláštním poslu list, kde s nimi sděluje že naše ústavy Bohu díky zůstaly ne

porušeny a že nikdo z našich pohromy neutrpěl.

Druhý list byl nám poslán několik dní později od představené nemocnice sv. Ludvíka v Drinopoli. Dobrá sestra nařiká v tomto listě na úplný nedostatek prádla a obvazků. Turecké vojenské velitelství převzalo tuto naši nemocnici do své zprávy a sestry činily seč byly, aby ubohým raněným poskytly úlevy. Ve dne v noci stály u postelí nemocných.

Sotva někteří nemocní byli propuštěni anebo úmrtím toho kterého nemocného některé lůžko se uprázdnilo, byli od bitevní čary přinášeni noví a noví ranění. Proto nelze se diviti, že zásoba prádla a obvazků brzy se spotřebovala. Dobrá představená zapomíná docela o svých vlastních osudech nám zprávu podati, myslí jenom na své ubohé svěcence a prosí nás, abychom jí co nejdříve zásobu postelního prádla atd. poslali.

(Dokončení)

Modlitba práce.

Ty žhavé máky na poli
jak v slunci planou rudě,
toť krve pot, jenž vzklíčil
na otcovské mé půdě.

Ty modré chrpy v ouvrati
v nich zrcadlí se nebe,
toť moje vroucí modlitba
již chválím, Bože, Tebe.

Ty bílé květy sedmikrás
jež vyrostly mezi travou,
ty jsou mi lásky důkazem,
že volím cestu pravou.

Nuž, Bože, žehnej práci mé
když v potu se k ní skláním,
ať k šťastné rostou úrodě
je dař svým požehnáním.

• A. M. Kadlčíková.

Slunce nejsvětějšího Srdce.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Na slunci postavil stánek svůj. Žalm 18. 5.

V 43. kapitole knihy Sirachovy, též Eklesiastikus zvané, čteme: Obloha na výsosti jest okrasou Boží, tvářnost nebe jak radost se podívati! Slunce vzhled zvěstuje den při východu jeho; ono je podivným útwarem, dílem Nejvyššího. Ono vysílá ohnivě paprsky a oslepuje oči září jejich. Veliký jest Hospodin jenž je stvořil, a na jehož rozkaz ono probíhá svou dráhou. — Moudrý Sirach velebí slunce na nebi, jeho světlo a teplo, jeho

krásu; on je nazývá podivným útwarem, dílem Nejvyššího. On zvelebují Boha, jenž je stvořil, a vyzývá všechny lidi k oslavování jeho, an dí: Chvalte Hospodina, vyvyšujte Ho, seč můžete; neboť on jest větší nad vši chválu.

O, kdyby byl Sirach znal to duchovní slunce, jež nám v novém zákoně svítí a nás hřeje, jak by teprv toto byl zveleboval! Čím více byl by oslavoval Boha, jenž slunce to stvořil. Sluncem tím jest nejsvětější Srdce Ježíšovo, výheň

lásky. Pozorují-li toto slunce na nebi křesťanském, musím též zvolati: Ono je podivným útvarem, dilem Nejvyššího! V klínu panenské matky spolupůsobením Ducha svatého záračným způsobem utvořeno, vysílá Srdce Ježíšovo již 1900 let své ohnivé paprsky do světa a osvětluje všechno lidské pokolení. Sila svítící a hřející slunce toho neubývá; toto slunce bude na nebi ještě i tenkrát pláti, kdy slunce pozemské již dávno bude roztrženo; neboť svatý Jan evangelista píše ve svém zjevení: Nebeské město nepotřebuje ani slunce ani měsíce, aby svítily v něm; neboť sláva Boží je osvětluje a svítlnou jeho jest Beránek.

Uvažujeme vlastnosti pozemského slunce, abychom je přirovnali k slunci nebeskému a božskému! Nej přednější a nejdůležitější vlastností pozemského slunce je síla svítící. Ono nám skýtá světlo, ono osvětluje celý svět. Odrátí-li se země od slunce, je temnou a vládné na ní noc. Srdce Ježíšovo osvětluje všechny, kteří se k Němu obrátí. Kdo mne následuje, ten nechodí ve tmách, ale bude mít světlo života, praví Spasitel. Srdce Ježíšovo svítí nám nejkrásnějším příkladem všech ctností. Chceme-li se naučiti zbožnosti, jděme k Ježíši. On se modlival často celé noci, on se modlil nejvíce ve své smrtelné hodině, on navštěvoval rád modlitebnu a chrám, on chořoval každoročně na slavnost do Jerusalema. — Chceme-li se učit pokoře, jděme k Ježíšovi. Ne sobě, ale svěmu Otci vzdával čest; on se schoval, když jej chtěli vyhlásiti za krále; on si dával jméno »syn člověka«, ačkoliv byl Syn Boží. — Chceme-li se přiučiti tichosti a trpělivosti, jděme k Ježíši. Bez reptání, bez žalování snášel ty největší úračky, potupy a bolesti. — Chceme-li se přiučiti poslušnosti, jděme k Němu. On byl poddán svým rodičům, on byl poddán světské vrchnosti a platil za sebe a za apoštoly předepsané daně, říká: Dávejte co jest císařovo, císaři! On byl poslušen svého nebeského otce až k smrti kříže. — Chceme-li se přiučiti lásce k bližnímu jděme k Ježíši! On navštěvoval a uzdravoval nemocné, těšil zarmoucené, přijímal vidné ditky nevinné a ukazoval se všude dobročinným. Není žádné ctnosti, již by

byl Pán Kristus nekonal. Srdce Ježíšovo je prohlubní všech ctností.

Kdo se však od Ježíše odrátí, chodí ve tmách hříchu a bludu. To vidíme na nevěřících, kteří Ježíše neznají. Upadají do nejhanebnějších nepravostí, do nejhrubších hludů. O kěz by jim vzešlo brzo slunce božského Srdce a je osvitilo! Modleme se za ně, modleme se za missonáře, kteří světlo svatého evangelia v pohanských zemích rozšiřují, podporujme je, aby mohli dostáti svému vznešenému úkolu.

Slunce poskytuje nám nejenom světlo, ale i teplo. Toto teplo je příčinou, že se země zelená, stromy květou a plody nesou, že kvítí se rozvíjí a obilí a ovoce uzrává. Kam slunce své paprsky pošle, tam panuje život a radost; i člověk sám se rozveselí a takřka znovu ožívne. Schází-li teplo, je zima; všechno mrzne, všechno umírá, i člověk se stává nespokojeným, něco mu chybí.

Ach, jaká ztráta by to byla pro nás, kdybychom neměli na blízku Srdce Ježíšovo ve svatostánku oltářním. Prázdným by byl kostel, prázdná i pusto naše srdce, nespokojeno a bezradostno. Srdce Ježíšovo zahřívá naše srdce. Vždyť pravil Spasitel: Já jsem přišel, abych oheň vyslal na zem, a co chci jiného, než aby hořel? Roznítí-li oheň slunce Ježíšova naše srdce, tu zelenají se a květou v něm květy všech ctností a nesou nejkrásnější ovoce dobrých skutků. Ohněm slunečním Srdce Spasitelova roznicen, jde missonář do světa a káže evangelium nebo pokání; kněz je nadšen pro čest Boží; mnich opouští všechno, co má, a slouží Bohu a řeholnice slouží svým ubohým spolubližním, vyučuje malické, vychovává sirotky, obsluhuje starce a neduživce i nemocné. Zahřívá-li nás slunce Srdce Ježíšova, tu jsme horlivými v modlitbě, návštěvě kostela, přijímání svátostí, plnění povinností našeho stavu, v konání skutků křesťanského milosrdenství.

Když z jara slunéčko mile svítí, jak rádi sedíme na slunci; venku je tak příjemně, a nám je tak volno u srdce. Rovněž tak volno u srdce je dobrému křesťanu, smí-li prodlévati v chrámu Páně blízko nejsvětější svátosti, smí-li se hráti na slunci Srdce Ježíšova. A jak

libezně, jak mile bude nám v nebi v bezprostřední blízkosti božského Spasitele, na něhož potom tváří v tvář budeme patřiti! Věčné jaro nebeského jihu bude nám nejpříjemnějších hodin původem.

Slunce je středem čili centrem naší planetové soustavy; ono přitahuje k sobě jednotlivé planety, od něho dostávají ony světlo a teplo; ony krouží okolo slunce, jsouce úplně od něho závislé. Známe osm velkých planet; tyto jsou: Merkur, Venuše, Země, Mars, Jupiter, Saturn, Uran a Neptun.

Je-li Srdce Ježíšovo sluncem, jsou svátosti a svátostiny planetami, jež kolem něho krouží a od něho přitahovány jsou, jež i od něho světlo a teplo, svou sílu dostávají. Svati otcové uči, že z otevřeného Srdce Ježíšova svátosti vytryskly, sedm potoků milosti z jednoho božského zřídla.

Merkur stojí slunci nejbliž, on dostává světlo a teplo z první ruky. Já v něm vidím obraz svatého přijímání, jež Srdci Ježíšovu nejbliž stojí. Ve sv. přijímání dostáváme milost Boží z první ruky, po svatém přijímání stojíme slunci Srdce Ježíšova nejbliž, neboť ono svítí tenkrát v našem srdci.

Druhá planeta je Venuše, krásná hvězda, již známe z rána jako hvězdu jitřní a večer jako večernici. Tak slula u Římanů bohyně krásy a lásky. Ve Venuši zřím obraz svatého křtu, jenž uděluje duši dítěte nevýslovnou krásu a něhu. Jako hvězda jitřní, za jitra životního, září krása nevinnosti a posvěcující milosti, a ona musí i u večer našeho života jako jako hvězda večerní svítiti v srdci našem; neboť kdyby tomu tak nebylo, nemohli bychom vejíti do věčné slávy.

Třetí planeta je naše země, údolí slzavé, místo pokání a zkoušky; ona mně připomíná svátost pokání, již křesťan nejspíš po křtu přijímá, když byl nevinnost křestní ztratil nebo zkalil. Skrze tuto svátost proudí se na nás ze Srdce Ježíšova smilování a milost. — Kolem země točí se měsíc. Nesvíti-li slunce, svítí aspoň měsíc, a nahradí nám, ač nedokonale, světlo sluneční. Nemůže-li křesťan přijati svátost pokání, musí vzíti útočiště k dokonalé lítosti, jež v případ nouze svatou zpověď nahradí. Stanou-li se pokušení prudšími, stává-li se obtížnějším boj proti žádostem

těla, zlému světu a zlému duchu, tu sílu nás Pán Bůh novou svátostí, již obyčejně v mládí přijímáme; jest to svátost biřmování. Obraz této svátosti vidím ve čtvrté planetě, jež má jméno Mars. Mars byl Římanům bohem války. Svátost biřmování činí z nás udatné bojovníky nebeského vojévádce.

Pátá a největší planeta je Jupiter; temná kolem sebe 4 frabanty, 4 měsíce a 4 průvodce. Tato planeta připomíná mi svátost svěcení kněžstva, jež smrtelnému člověku nejvyšší důstojnost a hodnost udílí, již na zemi může dosáhnouti. Kněz stojí ve zvlášť důvěrném poměru k Srdci Ježíšovu; převelikými milostmi je od něho obdařen, poněvadž obzvlášť svatý úřad jest mu zastávati. Svátost svěcení kněžstva obklopují 4 měsíce, tonsura, nižší svěcení (též jsou čtyry), podjáhensství a jáhensství, samé to stupně, po nichž se kráčí k vrcholu kněžské důstojnosti.

Nejbližší planeta je Saturn. Je známo, že má prsten kolem sebe. Tento prsten upomíná mne na prsten snubní, Saturn je mně obrazem svátosti stavu manželského, v níž se dostává křesťanským snoubencům od milého Spasitele milosti a síly, aby mohli svědomitě plniti těžké povinnosti stavu svého.

Sedmá planeta, jež je tak vzdálenou, že našim předkům ani známou nebyla, jest Uran; ta mně připomíná svátost posledního pomazání. Je to poslední svátost, kterouž obyčejně křesťan přijímá, dříve než nastoupí svou velikou cestu hvězdným světem do vlasti věčné. Srdce Ježíšovo je naději všech v něm umírajících, jejich světletem ve tmách smrti, jejich teplem, když stuhne a schladne smrtelné tělo.

Nejposlednější planetou je Neptun. Neptun byl Římanům bohem moře, bohem vody. On mi připomíná svěcenou vodu, již se při svátostnínách užívá. Svátostniny — rozumíme tím různá zehánání a svěcení — jsou svátostem podobny; užíváme-li jich, dosáhneme též milosti a požehnání od božského Srdce v různých okolnostech svého života.

Na slunci postavil stánek svůj, čteme v žalmu osmnáctý. Plnost božství přebývá ve slunci srdce Ježíšova. Přibyték

v tomto slunci je nám otevřený. Vejděme do něho! Nechejme se od toho slunce osvěcovati a zahřívati, nechejme se od něho jako planety přitahovati a ke všem dobrým skutkům povzbuzovati a posilovati. Přijde jednou čas, kdy nám po-

zemské slunce nebude více svítiti. Bláze nám, zůstaneme-li na blízkou slunce nebeského; ono nám bude svítiti, nás obveselovati v kraji blažených, kde není již více ani noci ani tmy, ale jen světlo, život a radost věčná.

Různé zprávy.

Dvoje mešní roucho ze století XV.

Na dómě v Brně mají mezi jinými vzácnými bohoslužebnými předměty, dvoje mešní roucho, pravý triumf starého umění, řídké perly církevních paramentů. Obě pocházejí ze století patnáctého a obě jsou slohu gotického. Na jednom je Panna Maria obklopena anděly. Pod ní je svatý Václav, letopočet zní: 1587. Vedle jsou dva znaky Berky z Dubu, z Lípy a Zostřisel. Vše je vyšito na těžkém, zeleném atlasu. Bohatství úpravy, výpravy, upotřebeného materiálu nemůže býti ničím překonáno. Hlavně vynikají co do uměleckého provedení obě hlavy. Druhé mešní roucho má kříž rozdělený na pět polí, v nichž jsou: nahoře Panna Maria, držíc Božské Dítě, pod ní jsou celé figury svaté Kateřiny a Barbory. Vedle Matky Boží jsou poprsí svatých Petra a Pavla. Podkladem je zlatá výšivka.

Vláda volnomyslenkářů. První a hlavní povinností nové republikánské vlády v Portugalsku byla péče o národní školy. Neboť bylo tehdy při 6 milionech všeho obyvatelstva asi 4·5 milionů analfabetů, totiž lidí, kteří neumějí ani čísti ani psáti, což je ze všeho obyvatelstva 75 procent. Proto, aby tomuto nedostatku odpomohli, zřídili republikáni ihned 500 nových škol, jenom že zůstalo toto nařízení pouze na papíře. Nebylo peněz k zařízení těchto nových škol, nebyly tedy zřízeny a zbývalých již dávno zřízených, musilo kromě toho býti tisíc zavřeno, protože nebylo prostředků ku jejich vydržování.

Křest zrušen. Matce židovské narodilo

se ve veřejné nemocnici v Bazileji dítě, které bylo po protestantsku pokřtěno. Protože matka zemřela, bylo dítě odkázáno rodné obci matčině. Tamnější židovská obec nechtěla se pokřtěného dítěte ujati a protestovala proti udělení křtu dítěti. Obdržela od příslušných úřadů následující vyjádření: protože bylo toto židovské dítě omylem pokřtěno, zrušuje se tímto onen křest. Dle tohoto šalomounského rozudku mohou býti tedy nyní nejenom sňatky ale i křesty zrušeny a prohlášeny za neplatné.

Novomodní manželství. Ve Švýcarsku přijali do bytu manželé Kofmanovi mladého muže jménem Vasona. Zamiloval se do jejich dcery a se svolením rodičů oženil se s ní. Ale zamiloval se brzy do své tchyně, kteráž opětovala jeho lásku a přemluvila jej, aby se dal rozvésti s její dcerou a vzal si ji za choť, což se také stalo. Ale pan Kofman nebyl spokojen s tímto vyřízením. Střílel na svou bývalou choť a těžce ji poranil. Střílel též po svém bývalém zeťovi, ten se bránil a byli poraněni tchán i bývalý zeť. Nyní všechny tyto tři poraněné opatruje paní, rozvedená Vasonová, která si stěžovala na surové jednání svého šestnáctiletého manžela. Manželka tato čítala teprve patnáct jar.

Spolky tovaryšů v německé říši.

V celém Německu je nyní 80.000 řádných a 210.000 mimořádných členů spolků

tovaryšských. Ve 400 spolkových domech bydlí stále 5450 tovaryšů, 96.168 dočasně. Na podporách bylo během roku 1912 vyplaceno 70.000 marek. V 670 záložních uložili členové za rok 1912 2·3 mil. m., takže obnáší jejich úspory nyní přes 6 mil. m.

Zednáři v Uhrách. Koncem roku 1911 bylo v Uhrách 6193 zednářů, jejichž počet je však ve skutečnosti asi mnohem větší. Toto číslo mohlo být zjištěno ze zednářských listů.

Rozvody v severoamerické Unii. Roku 1912 bylo v severoamerických Spojených Státech rozvedeno 100.000 manželství, čímž pozbylo 70.000 dětí otce nebo matku. Během posledních čtyřiceti let bylo tam rozvedeno 1,850 000 manželství, čímž bylo zbaveno živitelů pět milionů žen a dětí.

Poeta vojska našeho zemřelý řeholníci. V Pešti zemřela milosrdná sestra Adéla, rozená Marie Cigangeciová, která působila 17 let v tamnější vojenské nemocnici, kde se stala obětí svého povolání. Měla slavný pohřeb, jehož se účastnila celá vojenská hudba, vojenští lékaři, velitelé obou nemocnic vojenských, přední důstojníci i vojáci a 150 sester z peštských nemocnic.

Sebevraždy v ruském vojsku. Ruská vojenská správa vydala referát o samovraždách v ruském vojsku za rok 1912, z něhož vysvítá, že spáchalo téhož roku sebevraždy 110 důstojníků a 691 vojáků. Pravá bitva v míru!

Vzdělaný nevěrec. Gabriel D'Annunzio je oslavovaným italským básníkem, ale bohužel naší víře nanejvýše nepřátelským. Ale za to je až směšně poverčivým! Netroufá si na příklad ani napsat rok letošší 1913. Obchází to psaním 1912 + 1. Smíškové mu navrhuji, aby raději psal: 1914—1.

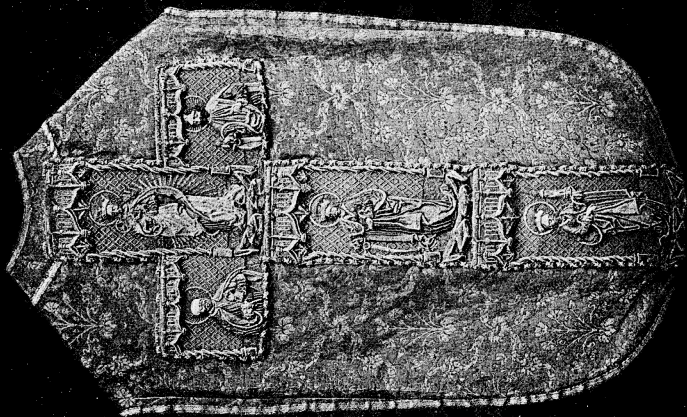
Letoší velikonoce ve Vídni. Velikonoce bývají pravidelně svátky radostnými. Vždyť oslavuje se především Vzkříšení Páně a skoro obyčejně současně také vzkříšení přírody ze zimního spánku. Slunce jako znovuzrozené láká mladé, staré ven do Boží přírody, kdež je vítá jásavý zpěv ptactva. Chorí dávají se vynést služkami ven, aby se nadýchali toho božského sluníčka a pokud možno zapudili ze sebe nemoc a omládli v přírodě. Všecko se raduje a směje. Proto s největším úžasem čteme zprávu, že o letoších velikonicích 22 osob

ve Vídni pokusilo se anebo vykonalo sebevraždy. Zapudili všechnu radost a potácely se v zoufalství, až si sáhly na svůj život. Z četných vídeňských chrámů hlaholily zvony, zněly písně o z mrtvých vstání Páně a v srdcích 22 lidí zuřilo zoufalství a proklínání rodiny, v níž se narodili. Ale zajisté všichni tito nepomyslíli na z mrtvých vstalého Ježíše! Snad ani jediný z nich nebyl o pašijových dnech v kostele a neúčastnil se průvodu o Vzkříšení. Vždyť by nebyl přišel na podobné hrozné myšlenky, pobádající k samovraždě. Jsou to následky nevěry a pijáctví.

Tisk v Rakousku. V Rakousku vycházelo roku 1911 celkem 4261 časopisů a revuí. Z těch bylo 1282 politických a 81 ženských časopisů. Pětkrát až sedmkrát vycházelo 178 časopisů. Německých časopisů bylo 2327, českých 1141, polských 369, italských 131, slovenských 91, ruských 71, srbo-charvatských 35, hebrejských 19, rumunských 14 a 2 esperantské.

Pohanská a ka:olická Paříž. O posledních vánocích jásalí pařížští novopohané, že je křesťanství tamnější již docela vyhlazeno. Staly prý se tyto veliké křesťanské svátky nyní pohanskými a tento návrat z umírajícího náboženství k základům věčné přírody, je prý nejpozoruhodnějším zjevem naší doby. „Moderní“ a „pokroková“ Paříž prožila vánoční noc převezele. Všechna divadla i všechny zábavní místnosti byly přeplněny. A mají tam 240 divadel a varieté, 32 cirkusů a velodromů, 262 baletních místností, 196 koncertních sálů, 78 obrovských tanečních sálů (menších je obrovský počet). A všechny tyto místnosti byly přeplněny. O půlnoci naplnily se restauranty zástupy nočních hostů do posledního místečka, započaly pověstné hostiny. Snědlo se neuvěřitelné množství ustřic, divočiny, pastet a jiných lahůdek; tržní prodejny byly vzdor vysokým cenám úplně vyprodány. Tolik o pohanské Paříži. Ale nyní hlásí se k slovu Paříž věřící a katolická: pařížští katolíci oslavili tenkrát zvlášť dojemné vánoce. Ve všech čtvrtích tlačili se věřící do kostelů. Nával byl obrovský, policie musila konati pořadatelskou službu u dveří chrámových. Též přistoupilo v oněch dnech nesmírné množství věřících ku svatě zpovědi a ku svatému přijímání.

Ani mrtvých nenechají v pokoji. Portugalsí tyraní vyhnali všechny řehole

Brno, dóm, mešní roucho z 15. století.

ze země a nyní chtějí zneuctíti i zemřelé příslušníky řádů. V Guismaresu, malém městečku severní provincie, vedly správu nemocnice sestry svatého Františka. Před lety vystavěl obětavým řeholnicím místní dobrodinec na hřbitově zvláštní hrobku s kaplí, kde byly všechny zemřelé sestry pochovávány a odpočívá jich tam dvacet. Příbuzní zemřelých byly nedávno vyzváni vládou, aby během třiceti dnů rakve odstranili, jinak budou uloženy do zvláštní jámy, město prý hodlá kapli převzít do svého majetku a do své zprávy.

Učený jesuita. V Madridě je academia de la historia, akademie dějin, jejíž ředitelem byl doposud učenec Menendezy Pelayo. Po jeho smrti sešli se členové k volbě nového předsedy a zvolili jednohlasně kněze jesuitu Fidela Fitu, který sepsal celou řadu učených pojednání obsahu dějepisného a archeologického. Hlasovali pro něj i jeho zásadní nepřátelé, uznávali však jeho vědeckou zdatnost.

Zednáři v severní Americe. Zednáři ve Spojených Severoamerických Státech pracují horečně, aby rozšířili co nejvíce své zásady mezi lid. Založili týdeník „The Menace“, který je věnován výlučně na potírání katoliku a vychází v půl milionu výtisků. Jedná se o založení několika podobných listů, které přinášejí nejspínavější články o katolické církvi. Tyto štvácké listy zasílají úplně zdarma katolíkům i protestantům.

Úcta satanova. Ve švýcarském kantoně Tessin spojily se všechny protináboženské strany v jednu. Redaktor tamnějšího zednářského listu, který je také státním radou psal o této události následovně: včera zvítězil ďábel, vítězí dnes a zvítězí zítra. Zvláštní zmínky zasluhuje, že je tento redaktor a rada státní zároveň správcem škol tohoto kantonu.

Řád kapucinský. Počátkem roku 1913 čítá řád kapucinský, který je rozšířen po celém světě 54 provincie, v nichž působí 5303 kněží, 1222 kleriků studujících, 244 kleriků noviců, 2956 bratří laiků, 240 kandidátů a 176 terciářů žijících v klášteře. Provincie česko-moravská má 21 klášterů, v nichž žije 61 kněží, 9 kleriků studujících, 5 kleriků noviců, 53 bratří laiků a 5 kandidátů. Ve všech dílech světa mají kapucíni 41 missijních stanic, v nichž působí 698 kněží a 255 bratří laiků celkem 953 členů. Nyní žije hodnostářů z řádu kapucin-

ského: 1 kardinál Josef Kal. Vivesy Tuto, 6 arcibiskupů a 16 biskupů.

Úředně bez Boha. V Římě slavili velkou slavnost na památku šťastného ukončení výpravy do Tripolis, ale chyběl u ní všecken charakter náboženský, ač převelký počet padlých vojáků i důstojníků podával dosti látky příhodné učiniti zmínku o víře a vůbec o náboženství. V žádné řeči nebylo vysloveno jméno Boží. Mnozí z účastníků, kteří se zúčastnili expedice hlasitě reptali proti tomuto atheismu státu, s nímž valná většina lidu nesouhlasí a ježž rozhodně zatracuje.

Katolíci mezi protestanty. V nejvyšší třídě gymnasia v severním Německu, v městě Lübecku byli mezi samými protestanty dva katolíci. Jednou pravil při započetí ranního vyučování třídní profesor katolickému žákovi: již jste se dnes klaněl Panně Marii? Neklaněl jsem se jí; my katolíci neklaníme se jí, odvětil žák. Profesor však odporoval a tvrdil: vy katolíci klaníte se přece Marii! Žák: pane profesore, když vás o něco žádám, klaním se vám? Načež umkl profesor.

Poincaré — přítel či nepřítel víry? Francouzské listy poukazují na případ, který jasně ukazuje, co nutno smýšleti o novém prezidentu francouzské republiky. V městě Bar-le-duc pochovávali přítele presidentova; prezident dojel na pohřeb, ale zůstal státi před kostelem a nešel dovnitř. Starosta obce, též osobní přítel presidentův šel k němu a domnívaje se, zda nemýšlí president, že očekávají jej úřady venku, žádal aby vstoupil dovnitř. Ale Poincaré nevrle se obořil na starostu a zuřivě pravil: do té „putiky“ přece nepůjdu.

Sociální demokrati a rodina. Vůdce sociálně demokratických novin rakouských, říšský poslanec Silberer zahynul loni v horách. Jeho vdova, paní Růžena Silbererová zaslala na otce chudých ve vídeňském XVI. okresu žádost, aby jí byl zdarma přidělen advokát, protože byla odmítnuta se žádostí u sociálně demokratického pekařského společenstva, které jí má, jako vdově, vypláceti měsíční výslužné 80 korun. Již dříve psal jí vůdce sociálních demokratů, jménem Zipper: nejste ženou našeho kolégy, zbynulého v horách, Silberera, jste jeho rozvedenou ženou. Jeho ženou je ta, s kterou žil. Bydlil totiž s dívkou, která jest až doposud zaměstnána v redakci demokratického listu ve Vídni a této osobě vy-

plácejí soudruzi výslužné, kdežto pravá a zákonitě s ním oddaná choť žije v nouzi. Paní Růžena Silbererová zaslala jistému vídeňskému listu přípis, v němž píše: zářada, zahnatí po letech ženu, jest od velké většiny vědců sociální demokracie ve velké vážnosti. — Je to praktické provedení tak zvané „volné lásky.“

Cisář Vilém a berlínští studenti. V Berlíně slavili v letošim únoru na univerzitě stoletou oslavu německých vítězství nad Napoleonem. Cisář německý Vilém zúčastnil se této slavnosti a promluvil mezi jiným následující pozoruhodná slova: pokukával jsem ve své řeči, kterou jsem měl v městě Královci, že jádro oné veliké doby nutno v tom hledati, že pruský lid, utvrzený ve svých mravních názorech, našel víru, a ta, jak víme, záleží v poměru člověka k Bohu, našel tedy víru v Boha. Nynější pokolení, které žije ve století nemajícím pro věci nadpřirozené žádného smyslu, ale řídícím se jedině tím, co vidí, hmatem, ohmatá a čehož důkazů vidí, toto pokolení potřebuje návodu, kterak by mohlo dojiti ku víře svých otců. Všechny slavnosti, které slavíme na památku oné veliké doby, kdy pozdvihl se náš národ, podávají nám k tomu příležitost. Vzpomeňme si, kterak krátce po panování velikého krále Friedricha ztratil lid všechnu víru, cizáctví se tu u nás rozlezlo, také lehkomyšlnost a nemravnost. Když pak přišla roku 1806 ona zkouška, spadly podpěry a vše se sřítilo, následovala zkáza, jaké svět neviděl a která naplnila srdce všech zoufalostí. Bylo to dílo lidské? Nikoliv, to bylo řízení Boží, i co potom následovalo, ten obrat v dějinách světových. Jest již zajisté podivnou věcí, znovu-li se zrodí člověk, ale znovuzrození celého národa je něco velkolepého. Bylo dílem nikoliv lidským, ale Božím. Tak pozdvihl se k víře v Boha utiskovaný rozčleněný lid — byl to zázrak, jakého svět do té doby neviděl — a vše podmanil si tento lid. Toto také nebylo dílem lidí, ale dílem Božím.

Mravnost v Mnichově. Před 11 lety bylo v Mnichově při půl milionu obyvatelstva 19.000 porodů. Roku 1912 bylo 625.000 obyvatel a porodů místo 23.000, jenom 17.000. Před desíti lety připadlo průměrně v Mnichově na 10.000 lidí 558 porodů, loni však 396, tedy o 162 méně. V Berlíně byl tento poměr 215, v Paříži 176. Roku 1912 byla úplná třetina narozených dětí

v Mnichově nemanželské. V celém Německu je každé deváté dítě nemanželské, v Mnichově každé třetí.

Kam spějeme? Policie mnichovská vydala letos v lednu nařízení, co se zakazuje v zábavách masopustních. Je to kulturní dokument prvního řádu, který dokazuje, jak všechny zábavy stávají se čím dále, tím více surovějšími a mravnosti nebezpečnými. Policie zakázala všechny tance nepočetné a vše co bylo proti mravnosti a také dala svými úředníky dohlížeti, zda se tyto předpisy zachovávají? Stalo-li se něco proti, byl tanec zakázán a místnosti úředně zavieny.

Všude stejně. Americký miliardář Vanderbilt dával letos v zimě svým přátelům zábavný večerek, při němž se netančilo. Bylo pozváno 250 hostů a dostavilo se jich 303. Druhého dne prohlíželi místnosti, v nichž se hosté bavili a paní domu pronesla následující úsudek, svědčící, že je všude na světě nyní stejně sesurování. Pravidla: pořádku jsme poslední zábavu. Tak to nemůže dále jíti. Naše nejdrahoccennější koberce jsou úplně zničeny, odbodili na ně hořící doutníky, polili je celým rybníkem vína. Zdi, které byly pomalovány znamenitými malíři, byly rozškrabány sirkama. Ačkoliv bylo dovoleno kouřiti jenom v některých světnicích, nikdo neřídil se dle tohoto přání, ale kouřilo se všude. Když služové zběhli světo, našli ležeti na zemi více opilců. Podobné zkušenosti učinili i jiní američtí boháči a též ustanovili, že nebudou nikdy více pořádati podobných slavností.

„Inka“ na Moravě. Zpraveni jsme, že lékárna ct. OO. Františkánů v minulém měsíci na Moravu zaslala 3756 lahviček „Inky“ a to je záruka, že „Inka“ výborným léčivým prostředkem. Proto lék ten více doporučujeme.

* * *

Zasláno.

Dělnická otázka. Není zajisté druhé otázky, která by zaměstnávala společnost tou měrou, jako otázka dělnická a snaha ji rozřešiti. Má-li však býti řešena, musí napřed býti jasna. Proto zajisté bude naší veřejností přivítána s povděkem práce profesora münsterské university Dra. Fr.

Hitze, který upřímně a poctivě snaží se ve spisu „Dělnická otázka“ vymezit pojem dělnické otázky a zároveň označuje prostředky k řešení její vedoucí. Spis, který přeložil známý pracovník na poli sociálním, dp. J. Voňavka, není pouhým překladem německého díla, nýbrž je přizpůsoben poměrům našim a ochrannému zákonodárství rakouskému, čímž cena jeho značně vzrůstá. Na 300 stranách snesen tu nejen bohatý materiál o poměrech dělnických, o pojišťování dělnickém, živnostenských soudech, odborových spolcích atd., ale zároveň uvedeno, jaké poměry po této stránce panují ve státech jiných. Kniha jest psána tak, že nejen intelligent, ale i dělník se zájmem ji přečte a aniž by musel přečísti množství odborné literatury, zjedná si o podstatě a povaze dělnické otázky jasně a neměla by proto scházeti v žádné soukromé ani spolkové knihovně. Výprava její jest vkusná. Vydáním této knihy vykonáno kus záslužné práce

na poli otázky dělnické a sociální. Cena 2.50 K, poštou 2.70. K. Objednávky přijímá: „Česká sekce diecévního komitétu“ v Č. Budějovicích.

Věda a víra. Právě vyšel výtečný spisek obsahující populární přednášku Dra. prof. Fr. Šulce z Hradce králové „Věda a víra“. Přednášející vede skvělý důkaz o tom, že mezi pravou vědou a pravou vírou nemůže býti sporu. Spisek jest psán slohem jasným a snadno přístupným, tak že každý náš stoupenec se zájmem jej přečte. Rozšiřujte jej ve spolcích a organizacích hromadně! Cena 10 hal., poštou 12 hal., 11 exemp. 1 K, 22 exemp. 4 K, 100 exemp. 9 K poštou vyplaceně. Objednávky přijímá: „Česká sekce diecévního komitétu v Českých Budějovicích“. Menší obnosy jest nejlépe zaslati v poštovních známkách, k větším zásilkám přiložen jest složný listek pošt. spočítelný.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Bystřice n. P. Byla jsem přítomna rozmluvě, kde se vykládalo, jak mocná je přímliuva nejbлагослаvenější Panny Marie, když se k ní s důvěrou obrátíme. Později nalézala jsem se v takovém postavení, že jsem si nevěděla rady. Vzáyala jsem tedy denně Matku Boží, sv. Josefa a sv. Antonína Pad. důvěřujíc pevně, že mi bude pomoheno a došla jsem skutečně vyslyšení svojí prosby. Proto vzývejte všci tyto 3 svaté osoby, obzvláště Matku Boží neb Ona pomoci může a chce.

F. D.

Z Frýdku. Za vyslyšení v jisté zálež. nejsv. Srdci Páně a sv. Josefu díky veřejně tímto vzdává

T. K.

Ze Strážova. Toužila jsem súčastniti se sjezdu eucharistického ve Vídni, leč právě před sjezdem několik dní roznemohla jsem. Slibila jsem uveřejniti díkučinění, uzdravím-li se. Právě v den, kdy měla jsem odjeti, ulehčilo se mi, takže bylo mi možno euch. sjezdu se súčastniti. Proto s vděčného srdce projevují nejvroucnější díky Pánu Ježíši a Matce „ustavičné pomoci“ za tak veliké milosti. Odděratelka „Školy“.

Dekret o častém a denním sv. přijímání.

(Hlavní úmysl.)

Mile byli překvapeni všichni věřící, zejména ctitelé Pána Ježíše v nejsv. Svátosti oltářní, když vydán byl dekret sv. Kongregace koncili ze dne 20. prosince 1905 o častém a denním sv. přijímání. Pravi se v něm: »Svatý sněm tridentský, dobře znaje nevyvážené podklady milostí, jichž se věřícím křesťanům dostává přijímáním nejsv. Svátosti oltářní, přál by si ovšem svatý sněm, aby při každé mši sv. přítomní věřící nejen duchovně, nýbrž skutečně a opravdu Svátost oltářní přijímali«. Z těchto slov patrně jest přání církve, aby všichni věřící denně se účastnili nebeské hostiny a tak vždy více a hojněji se posvěcovali. Zajímavo bylo, jak byl dekret tento přijat od katolíků ve světě. Jedni plni radosti nad takovou milostí velikou plesali, jiní opět byli naplněni bázní a opět jiní docela soudili, že by tak nemělo býti. První pochopili úplně úmysl Pána Ježíše i sv. církve jeho, co vlastně si přeje dosáhnouti častým a denním sv. přijímáním. Co jiného, než posvěcení duší, obnovení lidstva, oživení ducha křesťanství, rozohnění lásky k Bohu a proto radostí plesali. Vždyť věděli, že se vrátí časy prvotní církve, kdy vlastně všichni svatými byli, kdy denně silili se ve víře a ctnosti hodným přijímáním nejsv. Svátosti, kdy šáteční mučenci s radostí ubírali se na popraviště, posílení jsou nebeským pokrmem těla a krve Ježíše Krista.

Církev sv. vyplnila jen opět touhu zakladatele svého Ježíše Krista, jenž s toužebností velikou toužil po ustanovení nejsv. Svátosti při poslední večeři. Velmi často zdůrazňuje potřebu požívání těla i krve své nejsvětější, když pravi: »Toť jest chléb, který s nebe sestoupil; ne jako otcové vaši jedli mannu a zemřeli. Kdo jí chléb tento, živ bude na věky«. (Jan 6). Z tohoto přirovnání pokrmu andělského ke chlebu a manně mohli učedníci snadno poznati, že jako tělo denně chlebem se krmí, a jako Israelité na poušti denně mannou se sytili, tak i duše křesťana denně se může chlebem nebeským nasititi a posílniti. — Aby tedy věřící denně přistupovali ke svaté hostině, touží Ježíš Kristus i církev svatá hlavně proto, aby věřící touto nejsv. Svátostí s Bohem spojení nabylí síli k přemáhání zlé žádostivosti, k obmytí denních malých poklesků a k uvarování se hříchů těžkých, do kterých může člověk při své slabosti snadno upadnouti. Tuto vůli Boží pochopili hned první křesťané »trvali pak v učení apoštolském a ve sdílnosti lámání chleba«. Horlivost tato později se zmenšila a věřící méně a méně přistupovali ke stolu Páně, zvláště v době, kdy různé bludy počali se jeviti a zhoubné působiti. Mnozí se docela obávali, že denním sv. přijímáním bude nejsv. Svátost zneuctěna, že úcta k ní znevšední, že bude Ježíš Kristus často uražen a mnohé jiné měli obavy. A ehle nyní již věřící víc a více pochopují toho přání Krista svátostného, a nejvroucenější dík Jemu vzdávají a nebo i jiné pobízejí slovy: Vzhůru ke stolu Páně! Všichni, dítky nevinné, mládenci a panny, muži a ženy, prostí i vzdělání jděte denně ke stolu Páně a okuste, jak sladký je Pán těm, kteří Jej milují a denně s Ním ve sv. přijímání se spojují! Že ve klášteřích a seminářích se již dříve denně neb aspoň častěji chodilo ke sv. přijímání, není divu, to je již duch a vedení takových ústavů; ale jedná se o lidi ve světě žijící, kteří mají mnohé překážky překonat, chtějí-li často a denně nejsv. Svátost olt. přijímati. Ale i to se daří. Jsou již nyní mnohé farnosti, v nichž denně větší nebo menší počet zbožných ke stolu Páně přistupují a kde s nadšením velikým Ježíše Krista v nejsv. Svátosti ctí a milují.

Toto časté a denní sv. přijímání přináší utěšené ovoce: posvěcení duší věřících a posílnění jich proti zlému. Tím, že již i dítky útlé mohou často nebo denně nejsv. Svátost přijímati, mají v něm velikou oporu k zachování své nevinnosti a upevnění ve sv. víře. Co prospívá dětem, prospěje i dospělým. Tito tím více mají potřebu milosti k vytrvání v dobrém. Že na mnohých místech nejví se toto utěšené ovoce, toho je příčinou, že lidé ještě neví o častém sv. přijímání a nebyli o tom poučeni. Kde není sethy, tam není zně. Jinde opět touží věřící po nebeském

pokrmu, ale není, kdo by jim ho lámal a podával. Na mnohých místech jest život duchovní jako pohřben a chladnost a lhostejnost veliká brání probuzení jeho. Proto je třeba věřící poučovati o nejsv. Svátosti oltářní a o častém sv. přijímání. Za tou příčinou je dekretem o častém a denním sv. přijímání nařízeno: Poněvadž je zřejmo, kterak častým a denním sv. přijímáním nejsv. Svátosti spojení s Ježíšem Kristem se utužuje a upevňuje, život duchovní vzkvétá, duše vždy více ctnostmi se zdobí a přijímajícímu větší zástavy věčné spásy se dostává, proto nechť faráři, zpovědníci a kazatelé hledí častým vzpomínáním a s mnohou trpělivostí křesťanský lid naváděti k tomuto tak zbožnému a spasitelnému zvyku.

Výtečným prostředkem v duších vzbuditi touhu po nejsv. Svátosti jest pobožnost k nejsv. Srdci Pána Ježíše. Právě tato pobožnost jest mocná roznititi v srdcích lidských pravou lásku ke Spasiteli svátostnému. Čím více poznáme lásku Srdce Kristova, tím více vzroste touha po něm v duši naší. Myšlenka a přesvědčení, Kristus mne miluje a z lásky ke mně přebývá v nepatrných způsobách chleba, proto musím Jej též milovati a po spojení s Ním toužiti ve sv. přijímání. Je to též vyjádření přání Pána Ježíše ke blah. Markétě, šířiti časté ba denní svaté přijímání. Tak často máš mne ve sv. přijímání přijmouti, jak dalece ti poslušnost to dovolí. Právě nastává nám měsíc zasvěcený nejsv. Srdci Ježíšovu. Dle přání sv. Otce Pia X. máme pokud možno každodenně pobožnost k nejsv. Srdci Páně vykonat, něco o účtě jeho si přečísti, nebo kde to možno, kázání třeba jen kratičké poslechnouti, ale hlavně často ba denně Pána Ježíše v Svátosti přijmouti. Měsíc mariánský, květen, uvádí nás do měsíce nejsv. Srdce Ježíšova, v němž se jedná o to prokázati živou víru v Ježíše Krista a posíliti lásku v ohni lásky Srdce Jeho. Ó, přistupujte v tomto měsíci hodně často ke svatým hodům vy milé dítky, členové družin jinochů i mužů, pannen i žen a všichni, kdo lásku k Ježíši v srdci svém chováte, přistupujte často a třeba i denně k sv. přijímání, tím se zavděčíte Pánu, jenž touží býti hostem duše Vaší a tak si navyknete nejen tento měsíc, ale i jiné měsíce živiti duši svou nejsv. tělem Ježíše Krista, Boha a Pána našeho.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření častého i denního svatého přijímání a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michéli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Co možná často i denně jiti ke sv. přijímání.

Úmysl v červenci 1913: Portugalsko.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

ČERVENEC 1913.

Láska trpělivá jest, dobrotivá jest, láska nezávidí, nečiní nic na chloubu, nenadýmá se, není oti-
žádostivá, nehledá co jejího jest, nepouží se, nemyslí zlého . . . ale raduje se pravdě, všecko snáší,
všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká (1. Kor. 13).

Bůh, Stvořitel.

Nač pohlédnu svým okem snivým
kol, vzhůru, dolu, přeluboko,
zřím sílu, moc a slávu Tvou
a moudrost Tvoji velikou.

Klas žita vlní se tu v poli
a skřívan pěje po vůkolí,
a jinde zase kol a kol,
ční vrch, skála, pažit, dol.

Co tvorstvo potřebuje k žití
co den nám krásí, vonné kvítí,
co jímá sluch, co blaží zrak,
vše dal's nám Bože krásné tak!

Ta záře slunce ve dne hřeje,
to světlo hvězd již v noci leje
stříbra jas na spící zem,
to vše Tvé lásky důkazem.

Ó Bože, veleduchu věčný,
náš dík buď k Tobě nekonečný,
ó žehnej dále tvorům svým
z ráje bran kdys vyhnaným!

Pomněnky.

Zdaž víte dívky, mládenci
jak vyrostlo modré kvítko,
jež pomněnkou se nazývá
a Boží prý je dítko.

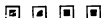
To Matka Páně, Maria
šla s Ježíškem, svým Synem,
a usedla si u vody
ve stínu vrby milém.

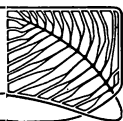
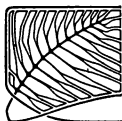
A u nohou jí Ježíšek
zasadil prosté kvítko
to mělo modré očínko
jak samo boží Dítko.

I vzala Panna Marie
ten něžný, prostý kvítek
a políbila kvítek rka
buď zdobou hodných dítek.

A od těch dob si pomněnka
u vody v stínu hová,
v ní mládenec i dívka
svou lásku rádi poví.

A. M. Kadlděková.

Návrat 28 protestantských řeholníků a 37 protestant. řeholnic k církvi katolické.

Významnou událostí, kterou v poslední době se zabývala veřejnost netoliko v Anglii, nýbrž i daleko za hranicemi jejími, jest přestoupení ku katolické církvi 28 členů řeholní společnosti v Caldey a 37 řeholnic kláštera St. Brides. Tato událost vyvolala u anglických katolíků velikou radost, u protestantů však neľibost a zděšení. O průběhu této události podává zprávu anglický benediktin D. Beda Camm, který také dříve byl protestantem.

Protestantská církev v Anglii ode dávna pociťovala bolestný nedostatek v tom, že nemohla u svých věřících svým působením dosáhnouti toho, aby se zcela oddali Bohu a službě Boží, jak se to děje v klášterech církve katolické, která kdysi Anglii ozdobila četnými nádhernými chrámy, které dosud, ačkoliv jsou z části zbořeny, budí obdiv a jsou pýchou země.

Protestantismu se nepodařilo zahladiti u svých anglických přívrženců vědomí, že to byla církev katolická a to zvláště řád sv. Benedikta, který přinesl Anglii křesťanství. Netřeba se tedy příliš diviti, že po rozličných, až dosud nezdařených pokusech vytvořiti život klášterní, stal se opět pokus založiti řeholní obec a sice dle řehole sv. Benedikta, kdež by se ovšem zachovávaly věroučné články církve anglikánské. Pokud tento vyplýval z vážného náboženského smýšlení a z upřímné snahy po dokonalosti křesťanské, která se jeví nepopíratelně i na straně anglickoprotestantské. A tak skutečně utvořila se v Caldey řeholní společnost.

S hrdostí bylo poukazováno na to, že i mimo církev katolickou může vzniknouti řeholní život.

Tato komunita (nejdříve mužská) vytvořila se asi před 15 roky a vzrostla během času na 30 členů. Zakoupila si ostrůvek Caldey na jihu Anglie a vystavěla si pod vedením zvoleného »opata« Aelredo Carlyle kostel a klášter, zavedla řeholi sv. Benedikta a dokonce latinskou bohoslužbu a officium. Členové této řeholní společnosti snažili se upřímně dle svých sil dojití cíle dokonalosti a svatosti po cestě stanovené patriarchou mnichů západoevropských. Tento pokus nikterak neznamenal odtržení nebo jakési vzdálení od církve anglikánské, nýbrž tito řeholníci cítili se zavázáni ve své domí zachovávatí učení anglikánské a žiti v nejužším vztahu a poslušnosti k představeným církve anglikánské. Proto také obrátili se na primasa církve anglikánské, arcibiskupa canteburského Temple a obdrželi od něho sankci svého úmyslu a potvrzení »opata«. Tak vznikl první protestantský klášter s habitem a tonsurou, s latinskou bohoslužbou a officiem zcela dle předpisů sv. Stolice.

Jest pochopitelné, že s počátku leckdo pochyboval o vážnosti a upřímnosti těchto nových řeholníků a hleděl na jejich počínání jako na »hru na Benediktiny«; kdo však přišel s nimi do styku, nabyl ihned jiného mínění, zvláště pokud se týká opata, jenž s veškerou přisností a oddaností věnoval se obětavému životu práce a modlitby. V roce 1905 uveřejnil knihu zvanou »Náš cíl a naše metoda«,

kteří i od benediktinského opata-primasa D. Hemptinne byla pochvalně uznána jakožto obdivuhodný výklad klášterního života a ideálu. Zajisté spočívalo Boží požehnání na díle, které přese všechny překážky a zneuznání bylo vybudováno s takovou vážností a horlivostí, oddaností a vytrvalostí. Ačkoliv bratři v Caldey úzkostlivě zachovávali řeholi, přece cítili, že jsou osamělí a vyloučení z velké řeholní rodiny sv. Otce Benedikta, k níž náležeti chtěli usilující státi se účastnými ducha a života jejího. Tím se stalo, že v postě minulého roku se rozhodli zabývat se vážně otázkou, jaké stanovisko zaujímají k církvi katolické. Onu posvátnou dobu vyplnili modlitbou a vážným studiem, a výsledkem jejich upřímného bádání přirozené bylo to, že jejich víra v církve anglikánskou, která nedovedla zodpovědět otázky, na čem zakládá svou autoritu, byla velmi otřesena. Přece však zcela oddaně obrátili se ve všech svých pochybnostech a nesnázích na hlavu církve anglikánské, arcibiskupa canteburského, a na jeho radu na protestantského biskupa Gorea z Oxfordu, aby vyslechli jeho biskupskou radu a návod.

Korrespondence z toho vzniklá vedla k tomu, že jim bylo zakázáno všechno, co tvořilo podstatu jejich společného života a snahy po dokonalosti a co bylo nutným prostředkem k dosažení jejich cíle. Celá korespondence s biskupem Gorem byla předložena komunitě, a každý jednotlivý člen měl podati písemně své mínění, co jest třeba činiti. Dne 18. února sešli se všichni členové, nejprve bylo čteno prohlášení opatovo a potom ostatních řeholníků; obsah byl v podstatě týž. Opat skončil jednání krásným proslovem. V společném dopise biskupu Goremu vyslovili se, že jest jim nemožno podrobti se v předložených otázkách; toto prohlášení bylo podepsáno opatem, 20 bratry s professi, 4 novici a 3 oblaty.

Za tři dni potom dostal známý anglický benediktin a konvertita Beda Camm pozvání, v němž prosili bratři z Caldey o jeho pomoc a sprostředkování

přijetí do katolické církve. P. Camm vyhověl ihned pozvání. V jeho zprávě o celé záležitosti jest uveden případ, který jest dlužno zde uvést, poněvadž jasně ukazuje ducha, jaký v Caldey vládl. Jakýsi chudý hoch, kdysi novic v Caldey, opustil klášter a stal se katolíkem. Po nějakém čase onemocněl a opat Carlyle, jenž ho v nemocnici navštívil, nabídl mu pohostinství v klášteře. Hoch tuto nabídku přijal. Až do své smrti byl katolík od nich, protestantů, s takovou péčí a pozorností ošetřován, že ubohý nemocný nenalézal dosti slov k vyličení takové obětavosti. Bratři sami přivedli katolického kněze, který nemocnému udělil svaté svátosti; a při jeho smrti obklopovala ho klečící řeholní rodina, jakoby ještě patřil do jejich středu.

Podobný průběh mělo obrácení řeholnic kláštera St. Brides v Milford Haven. V pondělí, dne 3. března obdržel P. Camm do Caldey telegramm toho znění: »V Římě, 2. března. Svätý Otec zehná srdečně nově obrácení k přijetí do církve a prosí Boha, aby jim ráčil poskytnouti všech milostí v míře nejhojnější. Račte, prosím, každému jednotlivci komunity vysloviti mou nehlubší a nejsrdečnější účast. Kardinal Merry del Val. Ke konci sluší podotknouti několik slov. Ačkoliv celá tato událost jest něčím mimořádným a velice potěšitelným, přece poslední krok nebyl asi tak těžký, jak se všeobecně za to má, aspoň ne v tomto případě. Vždyť to, co většinu lidí, kteří jsou v podobném postavení, zdržuje od rozhodného kroku, již dlouho pro tyto muže a ženy neexistovalo, totiž svazky, které je poutaly k světu. Světa se již dávno zřekli, přinesli velikou obět vzdavše se všeho; a poněvadž jejich život po léta byl ustavičným sloužením Bohu, proto nebyl poslední krok jejich tak těžký, zvláště když nabyli jasněho poznání, na které straně je pravda a autorita Ježíše Krista. Tím se chce říci, že krok do církve katolické učinili již dávno, ačkoliv novědomky, totiž již tehdy, když se zcela oddali Bohu a jeho službě bez ohledu na protichůdné zásady protestantské.

Co jsme povinni Nejsvětějšímu Srdci?

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Jak je šťasten, kdo má ještě dobré rodiče na živu, pro koho bije láskou dobré srdce otcovo neb starostlivé srdce mateřské. Žádná jiná láska není tak pravá, upřímná a trvanlivá jako láska rodičů. Nejsou však všichni tak šťastni; velmi mnozí stojí již osamělí na světě, již osiřeli, srdce otecké a mateřské přestalo již pro ně bít; stojí už tiše, a teprv až v soudný den přijde zase nový život do těch věrných srdcí. Teprv potom, když člověk ztratil rodiče, přijde mu náležitě k vědomí, co ztratil.

Znám však dvě srdce, jež bez ustání láskou pro nás bijí; jenom krátký čas stála tiše, jenom tři dny, a opět oživila. Je to nejsvětější srdce Ježíšovo a nejčistší srdce Marino; to jsou ta dvě jediná srdce, která jsou již v nebi oslavena a nesmrtelný život započla. Pohled na ně přivádí obyvatele nebeské do vytržení, jejich tlukot je jim hudbou libeznou. Chceme tentokrát rozjímati o nejsvětějším Srdci Páně a o povinnostech našich k němu.

Nejsvětějšímu Srdci patří naše úcta a úklona. Je zvykem, vyňati srdce proslavených osob z jejich těla po smrti a uschovati ve zvláštní drahocenné nádobě, popelnici neb monstranci, a pakli ty osoby zemřely v pověsti svatosti, je i uctívati. Tak ku příkladu se přechovává v Lyoně srdce svatého Vincence z Pauly, jež bylo k chudobným tak lásky plné. V loretanské kapli kostela augustinského ve Vídni přechovávají se srdce členů naší panovnické rodiny. Kde však najdeme jaké srdce, jež by se vyrovnalo Srdci Ježíšovu? Nezaslouží Srdce toto ještě daleko větší úcty? Je to Srdce božské, protože patří druhé božské osobě; je to Srdce našeho svrchaného krále, našeho velekněze, našeho nejlepšího otce, našeho nejvěrnějšího přítele; Srdce, jež se vyvinulo z těla a krve nejčistší a nejsvětější Panny. Jako nějaké slunce osvětluje toto Srdce nebeský ráj, neboť čteme ve zjevení sv. Jana: A to město nepotřebuje ani slunce, ani měsíce, aby svítily v něm; neboť sláva Boží jej osvětluje, a její lampy je Beránek. Jak je nám blaze, když nás milé slunečko jarní neb pod-

zimní příjemně osvětluje a zahřívá! Jak blaze je teprv vyvoleným na blízku božského Srdce, jak šťastnými se cítí! Rozkoší všech svatých, smiluj se nad námi, modlime se v litanii. — Kladme se tedy tomuto Srdci! Andělé a svatí v nebi též se mu klaní. Chvalme a velebmě je! Uctíváme je zvláště v první pátky každého měsíce, jemu zasvěcené; po- božnost tuto sám Pán Ježíš odporučil.

Úcta budiž nejsvětějšímu Srdci vzdá- vána, ale i dík. Srdce je sídlem lásky a dobroty. Díky Pánu Ježíši za všechnu lásku a dobrotivost, kterou prokázal nám i ostatním lidem. Jak často již ukázal, že má dobré srdce. Byl přítelem dítek, jež bral na klín a tiskl k svému srdci; byl milovníkem čistých duší, ku příkladu svatého Jana, jenž směl při poslední večeři spočívat na jeho srdci; byl dobrodincem lidu, účast máje na každé jeho bolesti; svaďebčanům obstaral zásobu dobrého vína, zástupům na poušti dal se najíst, když zmodlávaly hladem; navštěvoval a hojil nemocné, těšil vdovy zarmoucené a vrátil rodičům zemřelé děti oživené; Lazarovi byl dobrým pří- telem a zaplakal u jeho hrobu, tak že židé sami řekli: Hleďte, jak ho měl rád! Byl shovívavým a přívětivým k hříšníkům a ujímal se jich, aby získal jejich duše, ku příkladu, Magdaleny, Zachae, pu- blikánů, cizoložnice. Srdce jeho bylo- plno lásky a dobroty a zaslouhovalo vděčnost; ale ne všeci mu děkovali. Vzpomeňme si na těch deset malo- mocných, z nichž pouze jeden se vrátil, aby mu poděkoval. Srdce toto se dosud nezměnilo, ještě dnes je plné lásky a dobroty. Bije pro nás ve svatostánku a volá na nás: Pojdte ke mně všickni obtíženi a skličeni, a já vás občerstvím. Láska stáhla dolů Syna Božího na zem, láska vězní jej ve svatostánku; chce býti u nás, protože je našim otcem, přítelem, učitelem a těшитelem. Za to mu dík dluhujeme. Člověk může děkovati slovy anebo nějakým darem za náhradu. Daroval-li nám Ježíš všechno, co měl, své srdce, svou krev, své práce, námahy, bolesti a zásluhy, darujeme mu my své srdce, věnujeme mu svou lásku. Každý

úder našeho srdce má být projevem lásky, díkem a pozdravením nejsvětějšího srdce. Kdož by tebe nemiloval, jenž se za nás obětoval? V srdce jeho popíšejme, v něm se v strasti ukrýváme.

Srdce Ježíšovo třeba je i u smířiti; to je třetí naše k němu povinnost; neboť muselo za nás mnoho trpěti a musí dosud. Koruna trnová srdce Ježíšovo oplétající nám to připomíná. Ublížováno srdci tomu nevděkem, nevěrou, odporností, nenávistí, pomluvou a posmíváním. Zráda Jidášova, zapření Petrovo, útěk apoštolů, tvrdšínost obyvatelů jerusalemských dotkly se bolestně srdce Ježíšova. V getsemanské zahradě strašně trpělo srdce to nejlepší. Duše má smutná jest až k smrti! Tráso se úzkostí a zármutkem; dodávaloť mu úzkosti nastávající utrpení, množství hříchů, jež Spasitel vzal na sebe, je skličovalo, a nejvíce ho bolela bezvýslednost jeho muk u tak mnohých lidí. Zbaveno vši útěchy, přestalo na kříži srdce božské tlouci a probodeno bylo kopím, protože chtěl Pán Ježíš i poslední kapku své krve za nás prolít. — I teď ještě ubližují lidé srdci Páně; Viz zde to srdce, stěžoval si Spasitel blahoslavené Markétě roku 1675, jež lidi tak velice milovalo; ale většina jich splácí mi nevděkem, chladností a lhostejností! Vůbec každý hřích působí bolest srdci Ježíšovu, každý hřích je jedním z trnů, jimiž je poraněno. Jest tedy naší povinností, nahraditi a zadost učiniti srdci Ježíšovu za všechno, co už vytrpělo, a ještě teď trpěti musí a snad budoucně ještě trpěti bude. Tento účel měla i církev před očima, když zavědla svátek nejsvětějšího Srdce a všeliké k němu pobožnosti. Nejprůhodnějším způsobem náhrady je svatě přijímání, zvláště ono v první půlce měsíce; též hodiny adorací (adorace je klanění se Bohu). V basilice nejsvětějšího Srdce v Paříži, v níž je stále velebná svátost vystavena, děje se tím způsobem ustavičná náhrada za ohavnosti revoluce. Ejhle, množství našich hříchů pro svou zlobu a svou pýchu Srdce Boží poranilo, ježto lásku zasloužilo. Neslušno se hříchů oddat a to srdce znova bodat; nech jen láskou srdce hoří a se věčné lásky koří. (Z kancionálu olomouckého.)

Nejsvětější srdce Ježíšovo budíž i našim útěchám v rozmanitých potřebách duše i těla. Vyzýváme je s důvěrou! Co může odepřiti prosímci dítěti dobré srdce otec a milující srdce mateřské? Spasitel sám praví: každý, kdož prosí, obdrží, kdo hledá, nalezne, a kdo tluče, tomu bude otevřeno. Kdo z vás prosí svého otce o chléb, a obdrží od něho kámen? anebo o rybu, a dostane místo ryby hada? anebo prosí-li o vejce, dá mu snad škorpiona? Jak by tedy mohl nám milý Spasitel nějakou prosbu odepřiti, když nás tak miluje? Ale i tenkrát, když nechá prosbu nesplněnou, miní to s námi dobře. On ví nejlépe, co je nám k prospěchu; my to ve své krátkozrakosti nevíme. Modlime se v litanii: Srdce Ježíšovo, z jehožto plnosti jsme všichni obdrželi, trpělivé a plné milosrdenství, bohaté pro všechny, kdož tě vyzývají, zřídlo vši útěchy, spáso těch, kteří v tebe důvěřují! Je tomu vskutku tak. U srdce Ježíšova nalezneme pomoc, to potvrzují tak mnohá odporučení se do modliteb a díkůvzdání, jež v náboženských časopisech bývají uveřejněna.

Ctíme a chvalme tedy povždy srdce Ježíšovo, děkujeme mu, nahrazujeme mu učiněné urážky a vyzýváme je! Cítilům nejsvětějšího Srdce jsou veliké milosti od Spasitele slíbeny; největší milostí bude šťastná hodinka smrti a blaženost věčná. V nebi uzzíme Srdce Ježíšovo v jeho slávě a budeme mít radost z něho. Zavržení nemají žádného přístupu více k srdci Ježíšovu, a to bude pro ně největším trestem.

Zemřelý kněz z řádu Jesuitů, jménem Patiss vyhlíhl při jedné mši i v kázání o posledním soudu dojmavým způsobem rozsudek věčného Srdce nad zavrženými: Pryč ode mne! Vysvětlil, co všechno v těch slovech je obsaženo: jak je člověk od Krista zavržen a ztratil všechno, co by jej mohlo zachrániti. Potom že není tam pro něho žádných svátostí, žádné ochrany andělské, žádné přimluvy svatých, žádné lásky a žádného smilování Matky Boží. Na konec zvolal, sám hluboce pohnut, třesoucím se hlasem: Ach, žádného srdce Ježíšova více! Tu vypukl mezi posluchači všeobecný a hlasitý pláč, tak že misionář musel na chvíli v kázání ustati. Všeci cítili

hluboký význam toho slova: Žádného srdce Ježíšova více! Po kázání šel kněz do zpovědnice. Tu přistoupila k němu ubohá hříšná duše, která již léta vězela v okovech satanových, a složila litostivě jenerální zpověď: Po zpovědi tázal se ho misionář, co jej k obrácení se pohnulo. Hříšník odpověděl: Právě jsem slyšel vaše kázání o posledním soudu. Všechno ostatní nechalo mne chladným; ale jak jste řekl: Ach, žádného srdce Ježíšova více! tu jak kdyby mi někdo srdce pro-

bodl! Ó duchovní otče, žádného srdce Ježíšova více, to by bylo k zoufání!

Přístup k srdci Ježíšovu je nám dosud volný; my máme ještě to milé a dobré srdce na blízku. Zůstaňme mu věrnými, abychom i na věčnosti byli s ním spojeni. O Jezu, lásky zdroji, ty touho duše mé, kéž navždy s tebou spojí mne svaté srdce tvé! Chci upřímně se z hříchů kát, bych jednou směl se radovat tam na nebi, kde v slávě dlí můj Ježíš, Bůh a Pán. (Kancionál.)

Z rána!

Krásné ráno vzbudilo mně
ze smutného ze spánku,
když mi oknem do světnice
zasvitla zář červánků.

Protřela jsem rukou oči
z okna ven se dívala,
poslouchaje, jak pěnička
na zahrádě zpívala.

Za ní kosi, drozdi, špačci
hrdélka svá ladili,
moje líce rozpálené
něžné váňky chladily.

Ticho bylo v celém domě
všecko spalo sladký sen,
odešla jsem potichoučku
do zahrady dvorem ven.

Usedla jsem do besídky
hlavu v ruce sklonila,
v modlitbě své Pána Boha
o klid duše prosila.

Zdálo se mi, že hlas jakýs
volá něžně v duši mou:
„Prosby tvé jsou vyslyšeny,
já jsem přimluvkyní tvou!“

I v tu chvíli dumné zvony
„Anděl Páně“ zvonili,
moje retы krásným Zdrávas
Matku Boží utily!

A. M. Kadlěková

Milosrdné sestry.

Napsal Ig. Zháněl.

Dne 19. července oslavujeme každoročně památku světce Vincence z Pauly. Po všem světě jsou známy jeho duchovní dcery, milosrdné sestry. Kdož by jich neznal? Kdož neslyšel o jejich obětavné, neúnavné činnosti? Kdož by jich

nečil za to? Kdož by nesmekl před každou milosrdnou sestrou uctivě klobouku?

Vyplňuji věrně slova svatého apoštola Pavla, zaznamenaná v jeho prvním listě ku Korintským v hlavě třinácté. Ale dříve, než uvedu tato slova, budíž

mně dovoleno podati malou osobní vzpomínku. Do smrti nezapomenu dojmu nezhladitelného, přímo zdrcujícího, jimiž působila na mne tato slova svatého Pavla, když je ponejprv četl, máje 18 anebo 19 let. Byl jsem buď v osmé gymnasiální třídě anebo v prvním ročníku bohosloví a vzal do ruky zašlý již časopis »Obzor«, který vydával po celou řadu let nebožtík náš professor náboženství na gymnasiu brněnském Msgr. Štátný; četl jsem tam »Vzpomínky Vincence Brandla.« Brandl, jak známo všeobecně věřící, upřímný katolik cituje tento výrok svatého Pavla o pravé křesťanské lásce. Není snad žádné pochybnosti, že učili jsme se v některé náboženské učebnici na paměť tomuto výroku, ale přešel tehdy přes hlavy, jako mnoho jiných užitečných věcí, jímž naučili jsme se ve školách. Ale tehdy četl a několikráte pozdě četl jsem nadšená slova Pavlova a na dojem nezapomněl jsem do dneška. ač uplynulo již snad 32 leta od té doby. Proto prosím: přečtěte se zájmem všichni čtenáři tento citát, zasluhuje největší pozornosti. Zní: »láska trpělivá jest, dobrotná jest, láska nezávidí, nečiní nic na chloubu, nenadýmá se, není cti žádostivá, nehledá co jejího jest, nezpouzí se, nemyslí zlého, neraduje se z nepravosti, ale raduje se pravdě, všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká, láska nikdy nevypadá (nepomijí, přetrvává všecko na světě a jde i na věčnost). I. ke Kor. 13, 4—8.

Nebude zajisté nikoho, kdo by nedoznal, že nikdo z našinců neplní všestraněji předpisů tuto uvedených a nezachovává věrněji návodů, těmito slovy daných, jako právě Milosrdné Sestry. Minim sestry, založené nejen svatým Vincencem, ale vůbec všechny, ať jsou založeny kýmkoliv. Je proto důležité povšimnouti si blíže jejich blahodárné a často i od našinců málo anebo nedoceněné činnosti. Stůjte zde místo dlouhého, pro mnohé snad nezajímavého a suchopárného výkladu některé příklady ze všestranné a po všem světě rozšířené a známé činnosti těchto »andělů v lidském těle«, jak je nazval kterýsi nadšenec správné Milosrdné Sestry.

V severoamerických Spoj. Státech vyhořel koncem roku 1912 v městě

San Antonio, ve státě Texas, sirotčinec. Neohroženost Milosrdných Sester, jimž byla svěřena správa tohoto ústavu, vzbudila tehdy po celé Americe, velikou pozornost a všeobecný podiv. Veškeren americký tisk všech odstínů jednohlasně prohlásil, že neslyšelo se doposud o podobném hrdinství a že by se nenašly na celém světě ženy, které by byly podobné oběťvav a hrdinny, jako tyto katolické řeholnice. Zachránily totiž velký počet sirotek z hořícího stavení s nasazením svého života, ano některé též skutečně život za ně obětovaly. Sestry měly v San Antonio sirotčinec, v němž opatrovaly a vychovávaly 87 sirotek. Oheň vypukl v noci o třetí hodině. Sestry učinily, co se konává za podobných politování hodných neštěstí. Natáhly kolem celého domu síť, pomáhaly dětičkám, aby do nich skočily, což též některé učinily. Bázlivější byly v oknech a netroufaly si skočiti. Sestry povzbuzovaly je slovy, až se také odhodlaly. Výsledek byl, že byly zachráněny všechny děti. Ale nešťastnou náhodou zahynulo šest sester, mezi nimi také představená. Představená byla totiž již na dvoře a mimo všechno nebezpečí. Ohlížela se po jednom dítěti a nemohla je nikde najíti, vrátila se tedy zpět do hořící budovy pro ně a při tom chtějíc zachrániti svou malou svěřenku, sama uhořela Sestra Monika měla právě dozor ve spárni. Probudila dívky a neztrácejíc duchapřítomnost zavedla je k oknům; vrátila se však ještě jednou do spárny, aby se přesvědčila, zda tam nezapomněla na nějaké dítě, zda skutečně jsou všechny zachráněny? V tom přepadl ji zloubný živel. Neztrátila naděje, utekla na druhou stranu budovy, kde byly nataženy síť, které drželi dole hasiči. Ale na neštěstí skočila špatně, padla vedle sítě na holou zemi a byla okamžitě mrtva. V celku uhořelo šest sester a dvě byly nebezpečně popáleny, vytrpěly sice mnoho bolestí, ale s pomocí Boží se uzdravily. Z uhořelých sester byly čtyři Irčanky, jedna francouzská a jedna mexická. Protestantské americké noviny výslovně podotýkají, že by jejich příslušnice něco podobného neucínily, podobně nadchnouti, může prý jenom víra katolická.

Máme zajisté ještě všichni v paměti hrozné, vražedné boje, které tak dlouho udržovaly všechen civilisovaný svět v napětí, když bojovali naši bratři na poloostrově balkánském za svobodu. Kdo spočte ty tisíce nešťastníků, kteří tam obětovali život na oltář vlasti? Kdo spočte ty statisíce hrdiných bohatýrů, kteří bojovali jako lvi a utrhli si rany, z nichž se však po dlouhém utrpení pozdravili? Také tam působily milosrdné Sestry a byly na svém místě. Nezalekly se daleké cesty, neznámých krajin, nezvyklé řeči, cizích zvyků, furie válečné a byvše požádány, ochotně odjely na bojiště a pomáhaly, seč byly. Stůjtež zde slova světského lékaře, který prodělal tuto válku co soudil o světských ošetřovatelkách (což je nejskvělejší vysvědčení pro sestry řeholní, neboť co se tuto vytýká světským ošetřovatelkám, nenajde se u řeholnic).

V plenárním shromáždění spolku lékařů ve Vídni mluvil v březnu 913 dr. B. Breitner o zkušenostech, jakých nabyl sám i jiní lékaři v balkánské válce se světskými ošetřovatelkami raněných vojinů, které se k této službě přihlásily dobrovolně. Úsudek těchto lékařů je přímo zdrcující a dokazuje, že se dámy z kruhů občanských k této službě naprosto nehodí, že nemají pochopení a smyslu pro skýtání pomoci ve velkém a to s úplným sebezapřením, jak je osvědčují při každé příležitosti klášterní sestry. Nelze jim upřít citu a citlivost s nemocným, ale dlužno říci, že jest to více ženská něžnost, která cítí soustrast s nemocným jednotlivcem, který jest jí sympatickým; jest to čistě subjektivní a v mravním smyslu nespravedlivý soucit, protože se nevztahuje stejnou měrou na všechny, kteří nutně potřebují pomoci. Těž postrádají všechny odvahu, obětavosti a sebezapření, když se jedná o těžší případy, které vyvolávají u druhých ošklivost. Takovým případům se dobrovolnice ošetřovatelky jednoduše vyhnuly a lékaři musili na úkor své služby a starosti o ostatní nemocné sami konati to, co bylo nejprvnější povinností ošetřovatelky. Vše to dokazuje, že nebyly k úřadu tomu náležitě vyvyčleny. Než jim schází i ještě něco jiného a to je nedostatek náležitého pochopení pro

službu, již se dobrovolně věnovaly. Skoro nikdy nedostavily se ráno včas k nemocným, lékaři musili sami si nemocné svlékat, čistiti a oblékat, ano ani za dne nebývaly často po ruce a když jim to bylo vytýkáno, bylo jejich odpovědí, že jsou jenom dobrovolnice, že potřebují nějakého oddechu po práci, že mají potřebu vyjít si na čerstvý vzduch. Anebo se stalo, že lékaři obvazovali těžce raněné a byli by nutně potřebovali přispění ošetřovatelek, ale bavily se nedaleko odtud s lehcí poraněnými důstojníky. V celku chyběla jim i vůle ku práci, následkem čehož nepochopily skoro nikdy vážnosti situace, která vyžadovala napjetí všech sil tělesných i duševních.

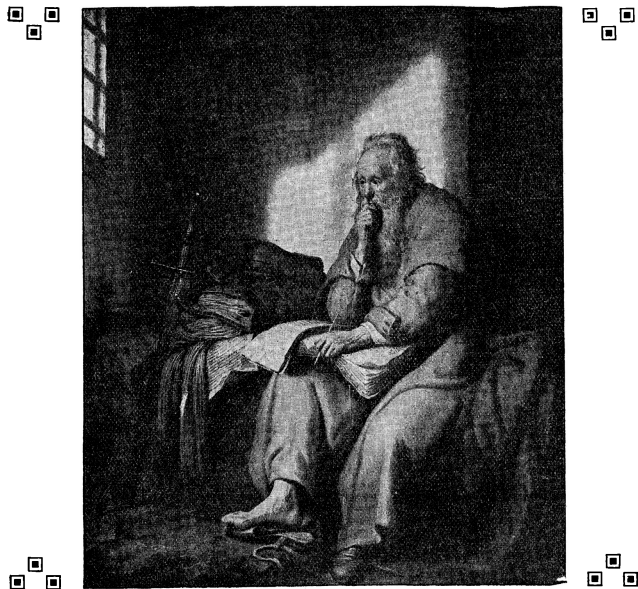
Jak skvělé je toto nikým nevyžádané svědectví, přednesené v tak vážném sporu, jakým je spolek lékařů ve Vídni, v němž se výslovně podotýká, že řeholní sestry docela jinak si počínají, že osvědčují úplné sebezapření. Můžeme užítí o nich slov písma stateho: „podle ovoce poznáte je.“

Katolický biskup Merel z města Kantonu v Číně, psal biskupovi Bruchsimu v Montrealu v americké Kanadě, aby mu poslal několik milosrdných sester, jichž potřebuje do nemocnice pro malomocné ženy. Stůj zde odpověď arcibiskupa montrealského. Píše: Nejdůstojnější pane spolubratře! Na Vašnostin dopis řekl jsem ihned, nijak se nerozpakuje ve svém srdci: ano! Zasehl jsem do kláštera k dobrým sestřičkám Neposkvrněného Početí. Znalý již Vašnostino přání. Očekávalo mne asi čtyřicet sester, novicek a žadatelek. Právil jsem jim: milé děti, naskytuje se vám příležitost vykonávati skutky velkého sebezapření a nadlidské obětavosti, je to dílo, tolik vznešené a slavné, jako jim učil a hlásal a konal sám náš Mistr. Jedná se o ubohé malomocné ženy čínské. Chcete převzít toto dílo? Které se cítíte tolik silny a statečny, obětovati se za svého bližního, povstaňte! A nejdůstojnější pane! Povstaly všechny sestry, ani jedna nezůstala sedět. Je tedy tato záležitost uspořádána, z čehož i já upřímně se raduji a jsem nadmíru šťasten. Váš ústav pro malomocné ženy převezmou sestry z našeho biskupství, což bude dle mého přesvědčení také

pramenem nebeského požehnání a četných milostí pro nás všechny.

Jistý časopis, který přinesl tuto zprávu, napsal k ní tento doslov: tak jednají naše katolické řeholnice, které jsou bohužel každodenně vystaveny v šanc pomluvám, nadávkám, surovostem, podezříváním, svobodomyšlných a sociálně

kněz-spisovatel Šebastian Brunner krátkou črtu. Hledal jsem v těchto dnech tento kalendář, ale, jak již jest osud všech lidí, kteří mají mnoho knih a nenechají jich ležeti ladem a nejen sami čtou, ale také je půjčují, vypůjčil si někdo ode mne tuto knihu a více ji nevrátil (v ničem nemají bohužel lidé tak širokého svědomí,

Uvěznění sv. Pavla.

demokratických novin. Tážeme se, co by se stalo, kdyby byl arcibiskup přednesl tuto prosbu trpících čínských spolusester v nějaké schůzi svobodomyšlných nepřátel církve anebo u soudružek sociálně-demokratických? Byly by vyslyšely prosbu z daleké Číny?

Před mnohými lety četl jsem v kalendáři, který vydával zasloužilý německý

jako aby navrátili zapůjčenou knihu, myslíjící mylně, že to není hřích podržeti si ji).

Tedy jenom podle paměti sestavuji, co napsal ženiální Brunner:

Jel jsem, píše, z Vídne někam na venkov. Bylo to v polovici sedmdesátých let minulého století, které tak smutně vynikly neurvalostí ku všemu náboženství.

V čekárně mezi spoustou jiných cestujících byly také dvě milosrdné sestry. Jely někam, kam je volalo povolání.

Mezi čekajícími byli dva, tak zvaní »vzdělanci« mladí páni. Sotva spatřili řeholnice, umínili si, že jim vyvedou něco a udělají si z nich dobrý den.

Sestřičky seděly si na lavici jako vyplašené holubice. Na nikoho se nedívaly, nikoho si nevšímaly a potichu se modlily.

Oni dva surovci schválně přisedli hodně blízko k nim a počali vésti hohaprázdné, rouhavé řeči; vykládali si hlasitě špinavé šprýmy, aby jenom co nejvíce urazili jemnocit těchto řeholnic. A jak tehdy ve Vídni bylo zvykem, nikdo se nebohých sester neujal, naopak mnozí snad ještě s touto bohaprázdnou cháskou souhlasili. Sestry se tvářili, jakoby nic neslyšely, seděly jako oukropky a jenom toužebně čekaly, až se otevrou dveře od perónu, aby mohly nastoupiti další cestu. Byl vyvolán kterýsi vlak, ale nikoliv ten, kterého minuly použití. Bylo jim tedy ještě dále snažeti surovosti těchto hejsků.

Najednou však jeden z nich umdlěl v surovém hovoru. Kdo by se byl na něj podíval, byl by uviděl, že je asi nějak churav. S výřikem se zapotácel a již letěl dolů z lavice, na níž seděl. Zároveň vychrlil se mu z úst proud krve; bylo zřejmo, že dostal chrlení krve.

Co učinily sestry? Nedbajíce na dřívější urážky, ihned ochotně pospíšily k nemocnému, vytáhly ze své příruční tašky šátky, přidržely je k ústům ochravného a učinily vše, co nutno při takových případech konati. Než přišla přivolaná lékařská pomoc, pomohly nemocnému tolik, že bylo asi další nebezpečí odstraněno. Vždyť záleží často na první pomoci, je-li rychle po ruce, je štěstím pro nemocného a zabrání se všelikým dalším nevilým a dalekosáhlým následkům.

Ejhle, tak jednaly ony sestry! Odměnily se za zlé dobrým!

Může-li býti skvělejších důkazů o výtečnosti, hrdinosti milosrdných sester, jako tuto uvedené příklady ze života?

Ku konci ještě dva obrázky. Prvý zavádí nás do osady, proslulé po širém

okolí, jako obci právě katolickou, v níž žijí lidé doposud podle staročeského zvyku, jsouce věrni církvi, jsouce jí oddáni tělem i duší. Dokazují to skutky. Sotva se otevře jaro, tu kdykoliv tam dojdou, skoro vždy vidám dvě klášterní sestry. Znáám již ten zjev a vím: jsou tu u milých rodičů na dovolené. Stírájí se pak až do podzímku, vždy dvě a dvě. Pokud mně známo, jest z této obce, čítající asi půl druhého tisíce duší, na třicet jeptíšek na živě. Zemřelých, v minulé nedávné době, bude snad deset; může se tedy tato jediná obec chlubit, že dala církvi na čtyřicet řeholnic; zajiště v naší době pozoruhodný úkaz. — Obrázek z druhé, od oné první osady asi tři čtvrtě hodiny vzdálené obce: byly odtud za paměti lidské tři řeholnice. Dvě z nich byly rodné sestry a přijely nedávno domů. Mladší churavěla z příliš pilného studia, připravovala se na zkoušky z měšťanky. Protože byla churava na plíce, měla poručeno od lékaře choditi pilně na procházky. Ale, jak na ně choditi? S pláčem si stěžovala svému faráři, že jim oběma, když se ukáží na ulici, metají ve twář školní a dospělí tolik ošklivé, tolik šfavnaté nadávky, že raději nikam nejdu, ano i když seděly doma u matky v domku u okna a něco pracovaly. nebyly ani tu ušetřeny surovosti svých vlastních rodáků!

Ale praví vzdělanci, lidé opravdu ušlechtilí a šlechtetní chovají se k dobrým sestřičkám docela jinak! V letošním dubnu zemřela v Pešti v Uhrách Milosrdná sestra Marie Cziganeczová, která byla po šestnáct let zaměstnána při tamnější vojenské nemocnici. Ošetřovala nemocného vojáka, který měl černé števovice. Dostala je a stala se obětí svého povolání. Zemřela ve věku poměrně mladém. Jak se zachovala správa vojenské nemocnice? U vojska chodí vše dle rozkazu. Přišel rozkaz: sestra Milosrdná buďž pochována s poctami, příslušející generálovi. A při pohřbu hrála plukovní vojenská hudba, sůčastnili se přečetní vojenští hodnostáři všech hodností, veliký počet důstojnictva, úřednictva i vojáků. Tak zachovala se správa vojenská! A nahoře uvedl jsem, jak se chovala rodná obec ku svým dvěma příslušnicím, které byly skoro se

všemi spřízněny, tolik neurvale, jediné proto, že měly řeholní roucho. Bůh to napraví!

Kéž nám Bůh zachová ty dobré duše, Sestry Milosrdné a vůbec všechny řeholnice! Kéž je silí Bůh v jejich

těžkém, zodpovědném povolání ku oslavě jména Božího zde na světě, ku spáse jejich duší i duší jich péči svěřených! Bůh rozmnožuj jejich řady a přiváděj jim nové, nadějné síly, aby Sestřičky rostly, mohutněly, kvetly!

Anděl Strážce.

Anděl Strážce, přítel dítek,
ochranitel duší,
ten nám v řadru neustále
v životě stále buší.

Anděl Strážce, přítel dobra
od zlého nás chrání,
zlým myšlenkám a zlým skutkům
v srdci vzkličít brání.

Anděl Strážce, přítel krásy,
dobré konat káže,
kdo poslouchá rady jeho
tomu v světě blaze.

Anděl Strážce přítel lásky,
přítel však ctnosti,
toho dítko ve své duši
i v srdéčku hostí.

V háji.

Jak milo v háji být
když slunka pálí zář,
jak milo v něm se skrýti
a v stínu chladit tvář.

Zde sednout v letní době
příjemno bývá nám,
zde ptáček zpívá sobě,
mu les je svatý chrám.

Zde pramen čisté vody
občerstvení žízňivé
a jahody též plody
nám nabídnout jdou své.

A pryskyřice stromů
svou vůni dají též
a ostatní vše k tomu,
nuž, každý v háj tam běž!

A. M. Kadlčáková.

Apoštolát modlitby.

Zprávy měsíční.

Zprávy měsíční vydává a rozesílá gener. ředitelství, které jest zároveň vrchní redakcí všech časopisů Apošt. modlitby, již aspoň tři týdny napřed nežli začnou vycházeti časopisy Apoštolátu modlitby jiných národností (z nichž mnohé bývají rozesílány odběratelům již brzy po 20. měsíce předcházejícího),

aby redakce těchto časopisů mohly hlavně úmysl v časopise svém oznámiti a na základě stručného výkladu ve »Zprávách měs.« podaného, jej obsírněji vyložiti svým čtenářům, jak toho žádají náboženské a sociální poměry jednotlivých krajů a národů. Ve Francii samé (a snad i v Belgii) zasílá se od generálů

ředitelství Ap. modl. listů hlavním úmyslem a jeho výkladem též katolickým listům,*) s prosbou, aby redakce jejich v listech svých před koncem měsíce otiskly znění hl. úmyslu i s výkladem.

Tímto způsobem umožněno, že hlavní úmysl přijde rychle a snadno ve známost těm přemnohým členům Apoštolátu modlitby, jak je čítá Francie, a zároveň získává tím Apoštolát vůbec, poněvadž se o něm takto dočítají a poučují všichni čtenářové oněch listů.

Jest to zařízení zajisté velmi praktické, které by též u nás mohlo se uskutečnit ve prospěch Apoštolátu modlitby bohužel ještě velmi málo známého i u těch dobrých katolíků, kteří pilně čítají katolické noviny, v nichž však o »Apoštolátu modlitby«, jeho velkém úkolu a užitku sotva se něčeho dovidají. Též by bylo výhodno, aby časopisy katolické vydávané pro lid vůbec upozorňovaly na Apoštolát modlitby a zvláště na hlavní jeho úmysl měsíční. Vždyť se při tom jedná vždy o věc výhradně katolickou, o záležitosti a otázky, které týkají se tak blízce všeho toho, čemu naše katol. časopisy a listy se věnují a proč čtenáře a lid získati chtějí.

Z německých listů, pokud nám známo, všimají si Apoštolátu modlitby velmi pilně měsíčníky: »Das Licht« (»Světlo«), missijní list oblatů sv. Františka Saleského (vycházející ve Vídni, I., Annagasse Nr. 3b; cena ročně 1 K) a »Canisiusstimmen« (»Hlasy bl. Petra Kanisie«); list, který ve svém oboru pracuje věrně dle hesla sv. Otce Pia X. »Instaurare omnia in Christo« (»Obnoviti vše v Kristu«) a to cestou nejjistější opět dle hesla: Per Mariam ad Jesum (»Skrze Marii Pannu k Pánu Ježíši«); vychází ve Frýburku (Freiburg) ve Švýcarsku; předplatné obnáší K 1.70. Oba tyto časopisy v každém čísle věnují hlavnímu úmyslu Apoštolátu modlitby obzvláštní pozornost a podávají svým čtenářům obsírnější jeho výklad. —

Z téže příčiny, aby hlavní úmysl Apoštolátu modlitby byl v pravý čas

znám a co nejvíce rozšířen a tím i zájem pro Apoštolát modlitby stále se vzrůstal, vydává generální ředitelství od r. 1874 též zvláštní mariánský časopis (měsíčník) zvaný: »Petit Messenger du Coeur de Marie« (»Malý Poslanec Srdce Panny Marie«), který vychází okolo 10. dne měsíce předcházejícího. List tento jest věnován obzvláště Družinám Mariánským, u nichž přihlíží obzvláště k oně »všestranné apoštolské lásce a činnosti«, která jest dle stanov »význačnou známkou každé Mariánské Družiny« a proto pěstuje se v listě tom na prvním místě Apoštolát modlitby.**) Každé číslo přináší jako první článek dvojí výklad hlavního úmyslu. Apoštolát modlitby pro čtenáře tohoto mariánského listu upravený a sice v každé z obou částí, z nichž se číslo skládá. Ve druhé části každého čísla předsláno výkladu hlavního úmyslu: »Heslo apoštolské«, které na př. pro měsíc březen t. r. vyznačeno vzhledem k úmyslu »Křesťanské sebezapírání« těmito slovy, jež jsou zároveň praktickým předsevzetím pro ten měsíc: »Budu se modlití a umrtvovati s tím úmyslem, abych získal pro sebe a pro své bratry ducha pokání, který jest tak potřebný pro život křesťanský. Také jest v časopise tomto uveřejněn vždy kalendář Apoštolátu modlitby se zvláštními úmysly pro každý den toho měsíce.

Týž časopis věnuje v apoštolském duchu obzvláštní péči též útlejší mládeži ve příhodných, samým dítkám snadně přístupných článcích o nejsvětější Svátosti oltářní, o sv. přijímání přihlížeje zvláště ku dekretům sv. Otce Pia X. Proto je velmi prospěšný i dětem. Aby tento mariánský časopis Apoštolátu modlitby došel svého účelu, rozšířiti včas a rychle známost o hlavním úmyslu Ap. modl. v širších vrstvách, vychází brzy po vyjití »Zpráv měsíčních okolo 10. dne předcházejícího měsíce, a jest takto tento Malý Poslanec

*) Proto ssi za tímž účelem chorvatský časopis B. S. P. »Glasnik« v novém ročníku letoš. stal se zároveň organem utěšené květnatice mariánských družin chorvatských, jímž jest věnována druhá polovice každého čísla, jakožto jejich zvláštní »Věstník« místo posavadní »Zástavy« (Praporu) Neposkvrněné Panny.

*) Výslovně jmenují »Zprávy měs.« vždy dva listy francouzské: »La Semaine Religieuse« (Týden náboženský) a »La Croix locale« (Místní kříž).

jako připravující Poslanec hlavního francouzského časopisu Apoštolátu modlitby »Le Messenger du Coeur de Jesus« (»Poslanec Nejsv. Srdce Ježíšova«), jehož úkol podporuje dle hesla »Per Mariam ad Jesum« (»Skrze Marii P. k P. Ježíši«). Mariánské časopisy toho druhu vydávají se mimo francouzský též v některých jiných jazycích a sice, jak uvádí se ve výroční zprávě o stavu Apoštolátu modlitby v kalendáři na r. 1913, jen v několika málo jazycích a sice: v anglickém, českém, maďarském a portugalském. Úkolem všech těchto mariánských časopisů, tedy i našich »Mariánských květů«, — které generální ředitelství Apoštolátu modlitby výslovně uvádí mezi »Malými Poslanci« čili časopisy Mariánskými Apoštolátu modlitby, jakožto orgány Apoštolátu modlitby — jest: podporovati všemožně toto veliké apoštolské dílo věrně po boku a dle vzoru hlavního časopisu Apoštolátu modlitby.*)

Po vyjití tohoto mariánského časopisu »Petit Messenger«, okolo 25. dne měsíce, zveřejnila generální ředitelství konečně hlavní časopis Apoštolátu modlitby (Organe principal), »Le Messenger du Coeur de Jesus« (»Poslanec Srdce Ježíšova«), který jsa r. 1861 založen, jakožto první časopis toho druhu, jest vůdcem a vzorem všem ostatním 43 časopisům, které v 27 řečech nadšeně hlásají po celém světě dolo Apoštolátu modlitby a apoštolsky rozšiřují pobožnost k Božskému Srdci Spasitelovu. Tento francouzský »Poslanec B. S. P.« jest oficiálním orgánem generálního ředitelství Apoštolátu modlitby, který v objemném měsíčním sešitě o 80 stranách podává důkladné vše, co spadá do oboru Apoštolátu

modlitby a pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci P. a mimo to poukazuje vždy též na literaturu (spisy a knihy), týkající se téhož účelu. Obzvláště podává na prvním místě autentický a obšírný výklad hlavního úmyslu, který byl již v předcházejících dvou časopisech »Zprávách měs.« a »Malém Poslanci« jen stručně vysvětlen. Některé výklady měsíčního úmyslu ve hlavním listě uveřejněné vydalo gener. ředitelství pro jejich velikou důležitost a praktičnost občas jakožto zvláštní otisky, jako na př. z r. 1912 na měsíc leden: »Horlitéle a horlitelky«; z r. 1913 opět za leden: »Apoštolát modlitby mezi muži.«

IV.

Z tohoto obšrnějšího výkladu o časopisech, které vydává měsíčně generální ředitelství Apoštolátu modlitby,*) patrně zajisté jak důkladně a prakticky dbá i v té příčině jisté organizace, aby dosáhlo účelu Apoštolátu předně již vzhledem ku hlavnímu úmyslu. Touto organizací časopiseckou působí ovšem předně na přecetné členy Apoštolátu m. jazyka francouzského ve Francii, Belgii a v koloniích, zároveň však — nepřímou na všechny ostatní jeho členy po celém katolickém světě. Tímto způsobem obdrží takto v pravý čas potřebnou zprávu o hlavním úmyslu vrchní ředitelství Apoštolátu modlitby na př. v Rakousku redakce časopisu »Sendbote des h. Herzens Jesu« (Poslanec nejsv. Srdce Ježíšova pro členy německého jazyka) a redakce naší »Školy B. S. P.« pro kraje české. Podobně redakce ostatních časopisů Apoštolátu modlitby a jeho diocesanní ředitelství, která jsou často v přímém styku s generálním ředitelstvím v Tournai, odebíráním oněch listů, aspoň »Communications mensuelles«, tak důležitých pro diocesanní ředitele ano i horlitele. (Též místní ředitelé, znající poněkud jazyk

*) Naše »Květy Mariánské«, vycházející již třicátý rok (od r. 1883) jsou vůbec nejstarším mariánským časopisem českým. Kéž se jemu dostává jen více podpory odbíráním a literárními příspěvky, aby mohl v úzkém vztahu ku hlavnímu časopisu Apoštolátu modlitby vždy více a vydatněji přestovati svůj veliký úkol Apoštolátu modlitby, který jest jemu společný od mnoha let jen s několika málo mariánskými časopisy jiných národností dle hesla »Skrze Marii k Ježíši!« dle vzoru zvláště onoho výborného francouzského mariánského listu, na jehož obsah a význam jsme zde blíže upozornili.

*) Od r. 1912 vydává Apoštolát modlitby nový měsíčník »La Retraite« (exercit, duchov. cvičení), jehož účelem jest získati veřejnost (hlavně laiky) pro konání pravidelných exercitií a působiti blahodárně na účastníky i pro další dobu, by duch. cvičení dosáhla trvalého ovoce. Obzvláště věnuje se též duchovním cvičením pro vojiny. Cena fr. 1.75 (mimo Francii a Belgii).

francouzský, s velkým prospěchem čítají ony listy, v nichž lze nalézt vždy velmi praktické pokyny pro zařizování a propěšné, účelné vedení Apoštolátu modlitby a pěstování pobožnosti k Božskému Srdci.) Tak se stává možným, že ve všech časopisech Apoštolátu modlitby a pobožnosti k nejv. Srdci Páně, vydávaných ještě před začátkem následujícího měsíce*) nalézá se hlavní předmět Apoštolátu modlitby, generalní (všeobecný) úmysl ustanovený pro následující měsíc, v jehož prospěch má pak toho měsíce oněch 25.000.000 členů jednotně ve spojení s modlitbami a obětujícími se Božským Srdcem obětovati po všechny dny toho měsíce své modlitby, skutky a utrpení. Každý z těch 43. časopisů, jichž vydává se měsíčně celkem na 830.000 výtisků pro čtenáře 27 národností**) směruje v jednotě se svým generálním ředitelstvím a hlavním jeho časopisem k jednomu cíli, všemožně a rozličnými způsoby a prostředky snaží se konati dílo Apoštolátu modlitby ve větší či menší oblasti svého působitě a svého čtenářstva; všechny však v každém svém měsíčním čísle osvědčují obzvláště v jedné věci úplnou jednotu a shodu, doporučující a vykládající svým čtenářům všem členům kterékoli národnosti vždy jeden a týž předmět: hlavní generální úmysl měsíční. Všichni tyto organové Apoštolátu modlitby kladou stejně veliký důraz na tento úmysl a snaží se, aby všichni členové spolku našeho měli k němu každodenně svůj hlavní zřetel a osvědčili takto svého apoštolského ducha pro vše

záležitosti jim v úmyslu tom doporučené bez rozdílu na národnost neb vzdálenost těch, jichž se úmysl blíže týče, poněvadž uznávají a vidí v úmyslu tom vždy zájmy všem ostatním společné, zájmy totiž samého nejsvětějšího Srdce Spasitelova s nimiž jakožto věrní citelé Jeho stotožňují i své vlastní zájmy. A když pak tak četní čtenářové těchto časopisů a též jiných kat. listů a novin a přičiněním jejich neb místních horlitelů Apoštolátu modlitby a jiných velmi důležitých činitelů, hlavně duchovních správců, kteří ve chrámu Páně, v kat. spolecích a schůzích ostatní členy ano i nečleny Apoštolátu modlitby v příhodnou dobu horlivě upozorňují na hlavní úmysl a ještě zvláště v příčině té poučují a povzbuzují, a proto pak členové Apoštolátu modlitby a také ostatní věrní katolíci na úmysl tento denně pamatují obětováním modliteb prací a utrpení — pak hlavní úmysl jistě nemine se s požehnaným účinkem a přinese přehojné ovoce. Apoštolát modlitby během svého trvání ovoce takové již zakusil ve mnohých případech v době dávné i novější. Nelze nám nyní zde blíže o tom se šířiti. Snad později bude nám možno podati zde některé krásné příklady.*)

Kéž milí čtenářové naší »Školy B. S. P.«, poznavše blíže důležitost hlavního úmyslu Apoštolátu modlitby, všemožně k tomu napomáhají, aby hlavní úmysl přinesl i skrze jejich horlivé účastnění hojného ovoce, na př. vzhledem ku měsíčnímu úmyslu pro tento měsíc březen: křesťanské sebezapírání. Tu třeba předně vždy co nejdříve pozorně přečísti znění úmyslu a vyklad jeho, jak jest podán v témže čísle naší Školy B. S. P. (též stručně ku konci kalendáře Apošt. modlitby) a o obsahu jeho poněkud též uvažovati,

*) Časopis něm. »Sendbote« dochází již okolo 25., podobně chorvatský »Glasnik«, polský »Ponięcie« ještě dříve okolo 20.

**) Co do počtu odběratelů časopisů Apoštolátu modlitby stojí na prvním místě katolíti Angličané, pro něž vydává se 6 časopisů toho druhu v soubinném počtu asi 397.000 exempl (160 000 exempl. v jediné Americe; 118 000 exempl. v Irsku) pak následují ihned Poláci (asi 160 000 výt.), Němci se 2 časopisy (50 000 v Rakousku, 13 000 v Kanadě). V samém Rakousku-Uhersku vychází celkem 8 časopisů Ap modl. v těchto jazycích: německém (50 000 ex.) maďarském (41 000 ex.) a ostatní ve slovanských řečech: v české (4000 ex.) chorvatské (28 000 ex.) polské (asi 160 000 ex.) ruské (19 000 ex.) slovačké (13 000 ex.) slovinštině (12 000 ex.). Celkem obnáší počet výtisků časopisů těchto v Rakousko-Uhersku asi 281 000 mezi nimi slovanských ne méně než 234 000!!

* Zde poukazujeme laskavě čtenáře na zprávu ve »Škole B. S. P.« uvedenou v r. 1912 č. 7 str. 193: »Ovoce apoštolátu modlitby«. (Účinek hlavního úmyslu ap. modl. pro měsíc prosinec r. 1911: »Bojovati proti špatnému tisku«. V německém časopise »Sendbote des h. II. J.« r. 1912 jsou obsaženy obzvláště zajímavé a potěšitelné ukázky toho druhu na př. v č. 11.: Apoštolát modlitby v Habši (Etiopie) vzhledem ku hlavn. úmyslu pro měsíc říjen 1911: Missie ethiopské a v č. 12. Stav apoštolátu modlitby v Brasílii.

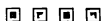
aby srdce naše rozlítlo v sobě upřímný zájem a lásku pro tento předmět tak důležitý pro náš vlastní každodenní křesťanský život, ale zároveň též pro apoštolskou horlivost, v níž bychom také jiným tohoto ducha křesť. sebezapírání získali.

Pak třeba nám denně na úmysl tento pamatovati zvláště hned z rána a proň obětovati modlitby, práce a námahy (desátek živého růžence, sv. přijímání a jiné úkony pobožnosti), ve smyslu známé modlitby »Obětování denního úmyslu« ve »Škole« ku výkladu úmyslu i ku kalendáři připojené. Velmi užitečno bude, vzpomenouti na tento hlavní úmysl též častěji za den a znova v jeho prospěch obětujeme některý úkon více důležitý neb snad obzvláště obtížný a namáhavý. Budme sobě toho vědomi, že obětujeme takto přes den co nejvíce úkonů byt i nepatrných neb obyčejných, pro Apoštolát modlitby a hlavně pro jeho hlavní úmysl, konáme dílo veliké již vzhledem ku velikému a svatému předmětu, jaký úmysl ten vždy obsahuje a pak vzhledem k tomu, že jej konáme s vědomím schválením sv. Otce, který jemu udělil své požehnání; ve spojení s tolika miliony členů Apoštolátu modlitby v celém světě, kteří opět všichni jsou sjednoceni se samým Božským Srdcem Spasitelovým s námi se modlícím a obětujícím: což nám pevně důvěry dodává, že dílo to bude korunováno ovocem požehnaným.

Pamatujeme též, že co konáme a obětujeme každodenně pro hlavní úmysl Apoštolátu modlitby, konáme obzvláště

též pro svou milou vlast; neboť spojení s těmi neméně než 281.000 čtenáři časopisů Apoštolátu modlitby v naší říši vycházejících a mezi nimi s 234.000 čtenáři 6 časopisů slovanských (a členů Apoštolátu modlitby bude ovšem ještě mnohem více), konáme též veliké dílo apoštolské pro naši vlast širší i užší, konáme dílo v nejlepším smyslu vlasteneckém.

A při tomto apoštolském díle pro jiné máme též svůj vlastní, osobní užitek, pro své vlastní duchovní potřeby. Neboť získáváme nejen hojných zásluh již za tento dobrý skutek, nýbrž právě tím, že často přes den pamatujeme na to obětovati co nejvíce dobrých úkonů na hlavní úmysl Apoštolátu modlitby, pamatujeme též častěji na Pána Boha, kráčíme téměř ustavičně a snadno v přítomnosti Jeho, jemuž vše to obětujeme s dobrým úmyslem; cítíme se stále povzbuzeni, abychom vůbec horlivě konali dobré skutky a vše co konáme, aby bylo konáno též co nejlépe, co nejdokonaleji, neboť víme, že jen v pravdě dobře vykonané dobré skutky lze Pánu Bohu obětovati a jimi jiným prospěti. Uchráníme se takto všeliké nedbalosti a vlažnosti, a vůbec hříchu a udržíme se vždy ve větší horlivosti života v pravdě křesťanského. Takto již tato jediná část Apoštolátu modlitby, obětování všeho ve prospěch hlavního úmyslu měsíčního patrně jest důkazem, jak důležitým a potřebným jest co nejhojnější rozšíření Apoštolátu modlitby.

»O Srdce Ježíšovo, zdroji veškeré čistoty, smiluj se nad námi!«

Nová odpustková modlitba. — Z něm. časopisu »Sendbote des göttl. H. J.« 1913 č. 2.

Toto velmi vhodné zvívání největšího Srdce Ježíšova obdařil sv. Otec Pius X.*) odpustky 100 dní. Jest

*) Dne 20. února 1908 (23. května 1912). Povzdech tento jest již obsažen v »Odpustkové modl. knížce« od Dra Ševčíka na str. 496.

to opět střelná modlitba (povzdech), která se hodí pro všechny věřící.

Oni, kdož jsou tak šťastni, že svatou čistotu až do té chvíle zachovali sobě s pomocí Boží ještě neporušenou, mají při tomto zvívání s pokorou sobě

připomenouti, komu třeba jim přičítati záchranu tohoto jejich velikého pokladu: totiž »zdroji veškeré čistoty«, nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše. Pokora jest vždy nejlepším prostředkem, abychom zůstali čistými, jako naopak pycha předchází pád do nejošklivější nepravosti.

Zároveň mají tito čistí býti plni důvěry a úpěnlivě prositi o vytrvalost: »Nejsvětější Srdce Ježíšovo . . . smiluj se nad námi!« dej, abychom nebezpečím ku hříchu se varovali a tobě jak v dobřích tak i zlých dnech věrnost zachovali!

Pro ony, kteří zakoušejí těžká pokušení, má tato modlitbička býti bojovým heslem, jimž vnitřní i zevnější útoky nepřátel spásy odráží. Možná, že úklady ďáblovy aneb žádosti tělesné stanou se někdy tak prudkými, že se proti nim budou sotva moci ubrániti. Avšak jen zmužile! »Veškerá čistota, též ona Svatých, není tak velice ovocem lidských námah, jako spíše dílem milosti, která má svůj původ v Božském Srdci Ježíšovu. Kdo

s upřímnou vroucností se utíká k milosrdenství Božského Srdce, toho nenechá Spasitel v bouři a boji zahynouti, neboť Bůh nedopustí vás pokoušeti nad to, což můžete snést, ale učiní s pokusem také prospěch, abyste mohli snést.« (1 Kor. 10, 13).

A když někdo konečně v proudu života se v nekalých zátopách nečistoty žene se ku věčné propasti, nechť nezoufá, nýbrž toho přesvědčení se drží, že též pro něho jest ještě možná záchrana: ať jen pln žízně po spáse pije ze »zdroje veškeré čistoty«, t. j. milosti Božského Srdce používá skrze horlivou modlitbu a přijímání sv. svátostí. Neboť s takovým má Srdce »Přítele hříšníků« obzvláště útrpnost, má-li dobrou vůli a snaží-li se vymaniti se ze své bídy. Nesčíslný jest počet těch, kteří toho na sobě již zkusili a kteří nyní mohou své volání o smilování proměnit ve volání radostného díky a jasoty.

Zdrávas Maria.

Zvonek veský třikrát deně
volá lidi k sobě jemně,
volá: „Zdrávas Maria.“

Modlete se Anděl Páně
ku nebeské svaté Panně,
krásné: „Zdrávas Maria.“

Ona podá těhu duši,
zmírni co vám srdce kruší,
pějte: „Zdrávas Maria.“

A až vás smrt tu kdys zkruší,
ať vám přijme vaši duši
krásné: „Zdrávas Maria.“

A. M. Kadlěková.

Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda.

Dle stejnojmenného článku Bohumila Podjesenického z »Našince.«

Letos je tomu 1050 let, kdy na Moravu zavítali velcí apoštolové Slovanů, sv. Cyrill a Metoděj. Přinesli našim předkům netoliko pravé náboženství, nýbrž také vzdělanost, neboť přeložili písmo sv. do jazyka slovanského a tím položili základ slovanské literatury. Blahodárným jejich působením přiveden byl národ k poznání vznešeného náboženství křesťanského; světlo Kristovo zaplášilo chmury pohanství, pohanské zlozvyky ustoupily křesťanskému mravnímu řádu. Ve vlasti naší počal zkvétati nový život, posvěcený zásadami křesťanskými, který zaručoval národu šťastnou budoucnost. Blahodárná činnost sv. apoštolů slovanských neomezovala se pouze na náš národ, nýbrž také v jiných zemích slovanských se zdarem šířili učení Kristovo a tím si dobyli velikých zásluh o pokřtění veškerého Slovanstva; a proto právem jsou ve veliké úctě u všech národů slovanských.

Leč všichni Slované nezdůstali věrni víře Cyrillo-Methodějské, neboť mnoho millionů Slovanů bylo odtrženo rozkolem od církve římsko-katolické a také bludy protestantské působily neblaze, tím bylo velkolepé dílo bratří Soluňanů velice poškozeno. Zvláště ale v dnešní době útočí četní nepřátelé na drahocenný odkaz sv. apoštolů slovanských a usilují vyvrátit ze srdcí lidu víru po otcích zděděnou. Proto jest třeba úsilovné práce, aby byla zachována lidu slovanskému víra Cyrillo-Methodějská. Takový vznešený úkol si vytkl »Apoštolát« sv. Cyrilla a Methoda, jehož snahou jest chrániti Slované-katolíky před zhoubnou nevěrou a Slované-nekatolíky přivesti opět do lůna církve katolické, aby tak nastala náboženská jednota Slovanstva. Účel »Apoštolátu« jest totožný s účelem vznešené a velkolepé idey naší Cyrillo-Methodějské, která dle slov Dra M. Hrubana má se jeviti jako snaha, »aby víra katolická pronikla celý náš národ, aby tato víra a národnost česko-slovanská sloučily se v jeden celek tak, aby víra katolická se stala a zůstala náboženstvím národním a národnost česká aby byla křesťanskou.« Proto všichni členové

Apoštolátu mají povinnost pracovati o to, aby národ náš byl vybaven z pout nevěry, která ničí každou ideální snahu po dokonalejším životě, aby si vážil vzácného odkazu sv. Cyrilla a Methoda a vždy byl pamětliv zbožnosti svých předků. Jest tedy třeba stavěti se na odpor zhoubným zásadám nevěreckým a neohroženě hájiti víry po otcích zděděné. K takovému úkolu je zapotřebí lidí nábožensky uvědomělých a charakterních, kteří by s nadšením hlásali slovem i skutkem: »Zůstaneme věrnými katolické církvi, zůstaneme Cyrillo-Methodějskými ve spojení s Římem a katolicismem poučení historií, že boj s těmito faktory vedl vždycky národ k bratrovražedné domácí válce a ke zkáze české samostatnosti! Nedopustíme nikdy, aby z červenobílého praporu českého a z koruny Svatováclavské odstraněn byl kříž, tento symbol naší křesťanské kultury, naší veliké minulosti a bohdá i šťastné budoucnosti.« (Dr. M. Hruban na IV. sjezdě katolíků česko-slovanských v Praze 1908.) Toho chce dosíci »Apoštolát« prohloubením a utvrzením života náboženského; a proto pořádává se na Velehradě duchovní cvičení pro různé stavy. Tato cvičení mají veliký význam pro náboženskou výchovu lidu a jsou důležitým činitelem při šíření katolických zásad, a proto zasluhují hojně účasti a účinné podpory.

Jiným důležitým úkolem »Apoštolátu« jest podporovati missie mezi tisíci českých vystěhovalců v cizině, hlavně v Německu, v Porynsku. Mnoho Čechů hledá za hranicemi živobytí, mnozí z těchto vystěhovalců odcizují se vlivem prostředí svému národu i svému náboženství a propadají zkáze mravní. Dosud byli tito ubozí naši bratři zanedbáváni a tak hynuli národné i nábožensky. Proto i jim chce »Apoštolát« pomoci, chce jim zachrániti nejen národnost, nýbrž i svatou víru, kterou si přinesli ze své vlasti; za tím účelem chce se postarati, aby měli české kněze a kazatele, kteří by působili mezi nimi.

Jiným úkolem »Apoštolátu« jest starati se o utiskovaný a pronásledovaný

lid slovenský, který hyne porobou a utlačováním se strany Maďarů.

V poslední době byly zanášeny na Slovensko také boje náboženské, které by mohly zbavit zbožný lid slovenský víry, která jest mu oporou v boji proti útisku maďarskému. Ubozí naši bratři na Slovensku potřebují naší pomoci; proto se jich ujal také »Apoštolát« a rád by je zachránil, za tím účelem vy-

řady mužů velikých, učených, plných posvátného nadšení, kteří slovem i péfem snaží se překlenouti propast zející mezi církví východní a západní. Za tím účelem ustavují se spolky jako Akademie Velehradská, zakládají se časopisy, v nichž probírá a řeší se těžká otázka církevního sjednocení, konají se sjezdy, na nichž se mluví o této otázce. Členové »Apoštolátu« podporují snahy ony

Sv. Cyrill a Methoděj.

zývá své členy, aby se modlili za utiskované bratry a všemožně jejich snahy podporovali.

Konečně vytkl si »Apoštolát« úkol sjednotiti v jediné pravé církvi všechny odloučené Slovany, celou velikou rodinu slovanskou. Jest to zajisté úkol veliký, přesahující lidské síly, ale netřeba se lekati obtíží, které se stávají v cestu této snaze; vždyť za stejným cílem pracují

denní modlitbou a peněžní podporou. Zvláště jest třeba modlitby, kterou můžeme vyprositi bratřím odloučeným od jednoty církevní milosti, by poznali omyl svůj a navrátili se do lůna naší pravé církve svaté, aby byl opět »jeden ovčinec a jeden pastýř.« Sjednocení to je možno. Velcí papežové, praví to geniové lidstva, z nichž na prvním místě jmenujeme třeba velikého Lva XIII.,

velcí biskupové, zvláště slovanští, jako Strossmayer, Slomšek, hr. Ondřej Szepczycki a nejd. arcibiskup František kard. Bauer věřili a věří, že sjednocení je možno, pracovali a pracují na velkolepém díle církevního sjednocení. To potvrzují také misijníci, kteří působí mezi Slovy na Balkáně a konečně četní konvertité ruští, kteří po svém návratu do lůna církve katolické zasvětili se práci sjednocovací. Největší zárukou, že se dílo toto zdaří, jsou slova Spasitele, jenž předpověděl: »Bude jeden ovčinec a jeden pastýř.« Zvláštní pak záruku v konečné sjednocení církve východní se západní dává nám po Spasiteli Bohorodička, která jest i na vý-

chodě velice ctěna; veliká úcta pravoslavných k nejsv. P. Marii budi v nás naději, že jistě jednou sjednotí se Západ s Východem přes všechny překážky, které sjednocení stojí dosud v cestě.

Toť jsou hlavní úkoly »Apoštolátu sv. Cyrilla a Methoda.« Jsou veliké; jsou však též těžké a nesnadné a vyžadují proto vydatné podpory, nejen podpory duchovní, nýbrž i hmotné, poněvadž potřeby »Apoštolátu« rok od roku se množí. Jest tedy třeba, aby všichni členové plnili horlivě své povinnosti a starali se také o rozšíření »Apoštolátu«, aby mohly býti uskutečněny vznešené úkoly, jež si »Apoštolát« vytkl.

Božskému Srdci Páně.

Volná hymnus z I. nešpor přeložil *Kamil Očko*.

Viz Srdce Páně nevinné jak pýcha hříchu zranila
a kruté množství zločinů! — to vděku má být odměna?
By žoldnéř cíle neminul, hřích udává směr ostěpu
a hrotu kruté železo již zloba ostří smrtelná,
by Srdce Páně ve půli — to Srdce lásky dělilo.
Hle — Církev Kristu snoubená se rodí rány ze Srdce;
to v boku archy položen je otvor k spáse národů;
neb stéká hojně milosti již z rány pramen sedmery
a duše stkví se obmyta zas krví spasnou Beránka.
Nuž v starých hříchů rozkoše bys vrátit' chtěl se bez studu
a Srdce Božské přesvaté zas ranit' zlobou nevděku?
Ó Otče, Kriste Ježíši, ó Duchu, lásky prameni,
jímž sláva všechny po věky, hlas touhy slyšte prosebný:
Kéž krárpěj krve přesvaté v nás lásku k Bohu rozhojní,
by v srdci našem na trůnu jen Srdce vládlo Ježíše.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

Zprávy z Drinopole po obležení.

(Dokončení)

Již od kolika neděl posílali jsme milodary a pomocné prostředky všeho druhu do našich missijních ústavů ve Srēdci a v Jamboli, aby odtud našim missionářům v Drinopoli příležitostně mohly být doručeny. Hned jak obležení přestalo, odcestovali představení obou jmenovaných missijních stanic do Drinopole, aby první pomoc a podporu zuboženým obyvatelům přinesli. Jejich prostřednictvím a pak od P. Urbana, jenž celé obležení v Drinopoli prodělal, dověděli jsme se bližších zpráv o osudu našich ústavů po celý čas obležení. Tak dostali jsme z Jamboli 8. dubna zprávu, že bulharské vojenské velitelství přístup do města přísně zakázalo. Tak lze si vysvětliti, že zprávy z Drinopole tak skrovné jsou a neúplné.

Ze zpráv našeho představeného v Jamboli, které má od očitých svědků, vysvítá, že hájení města nebylo vlastně tak hrdinné, jak evropské časopisy psaly, a že vítězná koruna, kterou přátelé Turků Šukri pašovi posadili na hlavu nebyla tak zcela zasloužená. Turečtí důstojníci i se svým velitelem v čele nechali v poslední době své ubohé vojáky zcela na holičkách. Ačkoli některé vojenské sklady potravinami byly přeplněny, umírali vojáci téměř hladem. Dostávali denně malou porci chleba z rozsekané trávy, pisku a mouky, kdežto vrchní velitel se svými důstojníky z vojenských skladů si dopřávali, co srdce ráčilo. Vojáci umírali po stech anebo pro kousek chleba přebíhali k Bulharům. V bojích posledních dnů netroufali si důstojníci vůbec vojáky vésti do bitvy, ponechávající je sobě samy, tak že kterysi nadšený přítel Turků žalostně zvolal: „Turečtí vojáci jsou lvi, kteří od oslů jsou vedeni!“

Jistý bulharský voják, jenž dobyti Drinopole se účastnil a nyní v naší nemocnici v Jamboli nemocen leží, vypravoval našim missionářům, že ten den před dobytím města Turci se bezpochyby

domnívali, že Bulhaři jsou velmi zemdleni a na nový útok nepomýšlí. Než o devíti hodinách večer připlížili se Bulhaři až k předním tureckým strážím, skolili je a lehli si vedle jejich mrtvol, aniž vojáci Šukri pašovi něco spozorovali. Když několik psů, kteří byli ostražitější jak jejich páni, svým štěkotem blízkost nepřitele prozradili, bylo již pozdě. Za strašného boje byla drátěná ohrada, která v délce 40 kilometrů Drinopol obklopovala, přefezána a Bulhaři vnikli v severní čtvrt města, jménem Kaik, poblíž naší nemocnice do města. V ulicích došlo ke krvavé řezi, při které opět turečtí důstojníci stkvěli se svou nepřítomností. Šukri paša vzdal se bulharskému generálu Ivanovi a nikoliv srbskému vrchnímu veliteli, jak některé noviny nesprávně psaly. Sám Šukri paša jakoby byl ztratil hlavu; daltě rozkaz, aby prachárny a vojenská skladiště byla vyhozena do povětří. Na štěstí nebyl za všeobecného zmatku tento rozkaz vykonán.

Do Jamboli dostala se zpráva o dobytí Drinopole 26. března, o půl desáté hodině dopoledne. Všecky zvony města ohlašovaly bulharské vítězství. Nicméně nebyla radost jaksi opravdová, neboť vzpomínáno zároveň těžkých obětí, kterými vítězství bylo dobyto.

Dne 3. dubna přišlo sem 5000 tureckých zajatců z Drinopole, bylo to jádro vojska Šukri pašova. O 4 hodinách odpoledne šli naši missionáři za město, aby tyto smutné trosky tolik oslavované turecké armády viděli. Byl to děsný pohled! Vyhladovělé, špinavé lidské kostry seděly na rovině zadumčivě hledíce před sebe a vztahovaly k nám hubené ruce prosíce o kousek chleba.

Den na to přišlo dalších 7000 zajatců. Jako stádo ovec byli vedeni k řece Tundže, aby svou palčivou žízeň uhasili. Dva dni na to byli umístěni zatím v kasárnách a koňských stájích. Mnozí z nich byli hladem a nepoživatelným piskovým chlebem, jehož několik kusů máme v našem ústavu na památku uschováno, tak sešli, že řádného jídla ani nesnesli. Jaký div, že úmrtnost v jejich řadách

je nesmírná. Přese všechna zdravotní opatření bulharské vlády obávají se naši missionáři, že nám zajatci donesli z Drinopole nebezpečné zárodky nakažlivých nemocí.

Dodatkem podáváme tuto ještě některé drobné zprávy, jak je byl s námi sdělil představený našich missionářů v Drinopoli, otec Gervasius, jenž se byl právě odtamtud vrátil.

sv. Ludvíka bylo několik zdi jen lehce poškozeno.

Také otec Gervasius dosvědčuje, že chování tureckých důstojníků bylo přímo bídné a trestuhodné. Za bojů v ochranných příkopech přemnozí ukryli se v městě v bezpečných domech a vojáci jsouce ponecháni sami sobě, přecházeli k Bulharům v celých četách. Na ulicích umírali mnozí takofka hladem, kdežto

Ornát na Petrově v Brně. (13. století.)

Střely obléhatelů nepustošily města samého v té míře, jak se vůbec všeobecně za to mělo. Obléhací děla byla vlastně polní děla. Naši missionáři vypravují, že v Kara-Aghači mimo 250 domů podivným způsobem právě bulharsko-rozkolnický chrám, ruský a anglický konsulat střelami nejvíce byli poškozeni. Do našeho semináře padla dělová koule 50 kg těžká; která však na štěstí nepraskla a v naší nemocnici

Šukri paša dal hojně zásoby potravin spáliti.

Ve svém listu ze Sriedce ze dne 11. dubna píše P. Hermann, že také Bulhaři toužebně na konec války čekají. Udatný národ je až na své poslední síly vyčerpán. Již nyní vracejí se starší ročníky záložníků do vlasti, aby pole obdělávali. Ale doma čeká je často hrozná nouze. Křesťanské dobročinnosti otevírá se tu širé pole působnosti, ježto

četným vdovám a sirotkům nedostává se toho nejpotřebnějšího. P. Hermann vypravuje, že díky dobročinnosti přátel našich missií může hladovicím rodinám vojinů týdně tisíc bochníků chleba buďto sám nebo prostřednictvím svých žáků rozdati. Podle této zprávy je ve Sriedci velké množství tureckých vojáků a důstojníků. Důstojníci jsou ubytováni v městských hotelích na státní útraty

naším, že se Šukri paša ohledně malého počtu Bulharů dal oklamati. Dovednými rychlými pochody sem i tam, současným pokřikem válečným na různých bodech, vzbudili Bulhaři dojem, jakoby počet jejich byl mnohem větší.

P. Hermann píše nám dále, že jeden z našich starých žáků, jako důstojník bulharského »pluku čertova« při dobytí pevnůstky Aivas-Baby se zvláště vyzna-

Ornát na Petrově v Brně. (13. století.)

a dostávají kromě toho 7—20 lvů (asi tolikéž korun) denně, podle hodnoty. Podle úsudků mladších tureckých důstojníků, kteří byli v cizině studovali, nezasluhuje Šukri paša slávy, která mu všeobecně byla přisuzována. Mohl prý na začátku války snadno se svými 75.000 muži čáru 30.000 Bulharů prorazit a nešťastnou bitvu u Lüle Burgasu ve prospěch tureckých zbraní rozhodnouti. Titéž důstojníci vypravovali

menal a první ze všech pevnostní čáru prolomil, rekovný čin, který mu zjednal čestný kříž válečný! Minulý týden navštívil tento důstojník s jiným ještě našim žákem své bývalé učitele a líčil jim své příhody. P. Hermann popsal sám v posledním svém listě živý dojem, jaký jednoduché vypravování tohoto starého žáka naň učinilo. Nemůžeme si odepřít, abychom zde dotyčné místo jeho listu doslovně neotiskli:

»Bulharský voják je hrdina, aniž toho lze na něm hned pozorovati. Svou povahou je pokoje milovný, ani ve válce neztrácí své dobromyslnosti, kterou rozkošným humorem okořeňuje. V sama sebe má nezměrnou důvěru. Voják zůstává i ve válce sedlákem a z půdy, které vydobil, ani pídě by nevrátil, kdyby možno bylo. Z toho se vysvětluje, proč v boji nikdy nechce ustoupiti a jako lev se řítí ku předu, když byl dán povel k útoku, ano i samým důstojníkům spílá zbabělých, jestliže z důležitých důvodů velí k ústupu. Toto slepé útočení vyžádalo si už často mnohých obětí, ježto vojáci, nečekajíce mnohdy na povel důstojníků, s nasazeným bodákem za nejhustšího deště kulového neochvějně na nepřítel se řítí. Voják zná jen vítězství, na smrt nemyslí. Znáte opevnění Drinopole se svými drátěnými ploty 2—3 metrů zvýší, která na železných kolích v zemi zaražených jsou upevněny? Po pěti mužích byli vojáci k drátěné ohradě vysláni, aby ji prořízali. Prvních pět padlo, také následujících pět, ale co na tom, rozkaz byl dán, rozkaz musil býti vykonán. Následujícím podařilo se ohradu prorazit a 10. a 23. pluk vrhly se vpřed. Řady útočníků strašně řidnou, nové drátěné ploty staví se jim v cestu. Vojáci vrhají na ně své pláště a na ně kladou mrtvolý padlých Turků. A po tomto děsném lidském mostě lezou útočníci do obvodu pevnostní čáry.

Přísná kázeň, vroucí láska k vlasti a vyučování školní, které v celé zemi je v květu, učinily z bulharského sedláka vojáka, kterého dnes celá Evropa obdivuje. A po válce vrátí se zase k svému pluhu, jakoby se nic nebylo přihodilo.

Dne 12. dubna dostali jsme druhý list od představeného ze Sriedce, P. Gervasia, jenž se byl právě z Drinopole

vrátil. Z celého listu lze vyčísti důvěru, jakou má v budoucí vývoj našich bulharských misii. »Naše ústavy«, píše, »budou se nyní moci všestranně vyvinouti. Tři naše vyšší školy ve Varně, Sriedci a Drinopoli již nyní nám dávají možnost 1000 mladým Bulharům křesťanskou výchovu zajistiti, slovenský kněžský seminář, nemocnici, školy sester a ostatní misijní ústavy v to nepočítaje. Od tohoto dne bude tato stará missie, která odedávna bulharskou se jmenovala, ačkoliv její kolébka na turecké půdě, t. j. v Drinopoli, stála, v pravdě bulharskou, a teprv nyní budeme, dá-li Bůh, kliditi ovoce, které dělníci první hodiny byli zaselí!«

V tureckém vězení.

»Vy si tedy přejete, abych vám o svém pobytu v tureckém vězení vypravoval,« pravil mi otec Ivan, hladě si černý vous, který jeho bradu lemoval, »nebylo to však pranic zajímavého, jak by teprv mělo býti zajímavé pouhé vypravování?« — »O, otče Ivane, je to přece jenom něco zvláštního, neobyčejného, býti v tureckém vězení. A potom musí zkušený člověk své zkušenosti sděliti s jinými, kteří něčeho takového ještě nezažili a je takto na všechno připraviti.« — »Přejete si snad býti tureckým zajatcem? ... Bůh vás toho uchovej!« — »Děkuji za přání, ale trochu zkušenosti přece neškodí. Vypravujte tedy!«

A otec Ivan začal:

Znáte osadu Pokrovany na výšinách Rhodopského pohoří uprostřed lesů, čtyry hodiny od hranic bulharských. Poloha činí ves výborným střediskem pro ozbrojené čtyry komitačtivy. V této vsi byl jsem r. 1903 farářem.«

(Přísleď dále.)

Síla obětí.

Ustaň již srdce zmatené tlouci,
tichá ti píseň strunami hřej!
Rozlévej nitrem nadšení vroucí
pro Krista, v lásce k Němu se hřej!

Zřekni se všeho, Tobě co drahé,
v obět to Pánu úplnou dej!
Štěstí ti nitrem zaplane blahé,
zůstaneš klidným, děj se co děj.

Ode všech mužně odluč se tvorě,
vítězný hymnus obětí pěj!
V nitru ti síla vybují v horu,
nadšeným letem k výšinám spěj!

Alfred Dnřický.

Různé zprávy.

Tři ornáty ze století 13. a 14.
V moravských ženských klášterích pěstovalo se od starodávna s velikou zálibou umělé vyšívaní bohoslužebných rouch. Pro četné a dlouholeté války a s nimi spojená spustošení i drancování klášterů, kostelů a všech v nich obsažených uměleckých pokladů, uchovalo se nám poměrně velmi málo z těchto předmětů. Ale přece podávají i tyto pranepatrné zbytky důkaz, že právem se nazývalo toto umění „malbou hedvábím“. Jaké umělecké výše dosáhlo toto pracné, proto tím cennější umění, svědčí tuto vyobrazené tři ornáty slohu gotického: dva, uchovávané na Petrově v Brně jsou ze století třináctého, ornát mikulovský je ze století čtrnáctého.

Jde to s kopee. Protestanté v Německu nařikají: většina našeho městského obyvatelstva nechodí v neděli na bohoslužby. V tisících domů neslyší dítky pranic o Bohu. Ve škole vyučují učitelé, kteří stavějí boha Wodana do jedné řady s Bohem Otem a Krista s lybrcoulem.

Krátké vyučování před konfirmací i když jest sebe účinnější a srdečnější, nezabrání, že naše mužská mládež se nám houfně odcizuje a že její první Večeře Páně jest také poslední. Není-li poměr mezi církví a státem mnohdy nemravný, lživý, pravdivý? Není-li mravním násilím, že stát předpisuje lidem nevěrcům a bere je pod přísahu a nutí nevěrecké učitele, aby vyučovali náboženství a používali peněz zjevných nepřátel církve k tomu, aby jimi podporoval církevní zájmy? Není-li zaháněním pro církev, že prohlašují: křtíti a konfirmovati je zbytečná věc, nic na tom není. Nelze se ubrániti pocitu, že v krátké anebo delší době dojde ku rozdělení církve od státu. Nepřejeme si tohoto rozdělení a přičiníme se udržeti poměry, jaké jsou, tak dlouho, jak se dá. Ale dějinný postup nedá se zameziti. Jsou u nás katolíků lepší náboženské poměry?

Půst a zdraví. Dr. Möser v Mníchově napsal: mluvím jenom jako lékař a po dvanáctileté zkušenosti odborné tvrdím:

církev zaslubuje za své postní přikázání pochvalu a dík náš i ze zdravotního stanoviska. Přemáhání sebe sama je prvním pravidlem pravé nápravy světa. Býti přísným na sebe je nejen předpisem víry a náboženství, ale také rozkazem moudrosti a zdravotnictví.

Návrat do církve. V březnu letošního roku navrátilo se do církve katolické 28 členů náboženské obce v Caldey a 37 sester ze St. Brides, což způsobilo v celé

ského biskupa Core v Oxfordu, ale zakázal jim vše, čeho používali po způsobu katolickém ku svému zdokonalení. Všichni členové nahlédli, že nejsouce spojeni s hlavou církve, nemohou nikterak pokračovati v cnosti a dokonalosti. Proto požádali katolického, anglického benediktína P. Bedu Camma, aby k nim dojel. Vše jim vysvětlil a výsledek byl, že až na dva bratry všichni se stali katolíky a mnichy, benediktiny.

Ornát v Mikulově. (14. století)

anglikánské církvi nemalý rozruch. Původ této záležitosti je tento: Anglikáni neustále nařikali, že nemají žádného církevního řádu, proto založil před rokem Aelred-Carlyle obec 30 členů, kteří si zakoupili malý ostrůvek na jihu Anglie a tam žili odloučeně od světa a úplně podle regule svatého Benedikta. Chtěli dokázat, že mohou býti církevní řády i v církvi anglikánské. Chtějíce zůstat s ní ve spojení, obrátili se o potvrzení na svého anglikán-

Podobně učinil klášter sester v St. Brides, kdež všechny sestry, počtem 37, vrátily se do církve. Jaký duch již dříve vládl v Caldey, dosvědčuje následující událost. Měli tam mladíka novicem, který vystoupil a stal se katolíkem. Onemocněl a jsa chudý, prosil, zdali by jej nemocného nepřijali, aby mohl u nich pokojně zemřít. Byl ochotně přijat a opatrovali jej s velkou láskou a obětavostí, takže ubohý nemocný nenacházel ani slov, aby dostatečně za vše

poděkoval. Pravidelně dovedl mu bratří / sami katolického kněze, aby mohl přijmouti svaté svátosti a při jeho úmrtí klečela u jeho postele celá obec klášterní, jako by byl jeden z nich.

Stará listina. Ve sbírkách musea berlínského našli listinu z roku 250 po Kristu, v níž potvrzuje jakýsi muž, jménem Charis, že přinesl zákonem předepsanou obět. Je to písemný důkaz o pronásledování císaře římského Decia proti křesťanům. V překladu zní listina takto: na obětní komisi od Aurelia Charise, rozeného z dědiny Theadelfie. Vždy jsem zadost učinil obětem bohů, jak je starodávňým u nás zvykem. A poslušen rozkazu císařova, přinesl jsem u vaší přítomnosti obět krvavou i nekrvavou a jedl jsem z obětního masa. Žádám o vaše písemné potvrzení. Mějte se dobře! — Následuje podpis: my Aurelius Serenus a Aurelius Hermas, viděli jsme tě obětovati. Pak je datum: 16. června 250 po Kristu.

Vědomosti francouzských žáků v gymnasiu. V Lille stěžovali si rodiče, že jsou vědomostí žáků tamějšího gymnasia velice chabé a na důkaz podali odpovědi, které dali žáci na následující dějepisné otázky: kdo byl Goethe, Dante, Petrarka, Beethoven a Pindar. Dle těchto mladíků byl Goethe německý kazatel, znamenitý hudebník, herec, který uměl výborně hráti Fausta. Dante prý byl malíř, řecký sochař, francouzský politik, anglický politik, Ital, který vynikal svou neobyčejnou krásou těla, narodil se r. 1780 a zemřel prý r. 1823. Petrarka byl dle těchto mladých pánů Řek, básník, sochař, dějepisec filosof, malíř, zvláštnostkami vynikající král římský. Beethoven prý byl vynálezce jakési nové metody, hry na klavír. Pindar byl řecký zeměměřič, latinský básník, francouzský spisovatel 17. století. Zjistěte příliš bídavé vědomosti pro gymnasiální abiturienty.

Dobrá čtení. Belgiecý stát uznáváje důležitost dobré četby, zřídí u každého poštovního úřadu půjčovnu knih. Knihy budou zdarma půjčovány, jenom zaplatí každý při vypůjčení první knihy poplatek tří korun, aby mohl býti kryty výlohy za knihy. Protože pošta bude knihy dodávati zdarma a protože bude možno vypůjčiti si knihy i od druhých poštovních úřadů, doufá se, že se rozšíří tím vzdělání lidové a že kniha vnikne i do nejnepří-

stupnějších osad, kam by jinak nikdy nevnikla.

Nepotřebujeme kostela. V Řezné obdržela v klášterní škole sestra učitelka tento list kteréhosi otce sociálního demokrata: Ctěná sestro! Prosim vás uctivě, neposýlejte mé dítě do kostela a nenechte je tam tolik dlouho. My nepotřebujeme žádného kostela! (Pak prý nejsou sociální demokraté nepřátelé žádného náboženství!)

Kříž na hřbitově. V městě Kaiserlautern žádali tamější katolíci, kteří tvoří polovici všeho obyvatelstva, aby byl postaven na místním hřbitově kříž. Návrh byl v obecním představenstvu většinou dvou hlasů zamítnut a socialista, obecní radní řekl, že je kříž znamením poroby. Ani když žádali katolíci, aby jim bylo dovoleno postavit kříž na svůj náklad, byla žádost zamítnuta.

Podivné jméno. V Curychu dostavil se k úřadu italský příslušník a hlásil narození svého syna, kterého chce jmenovati „Komunardo“. Matriční úředník nechtěl připustiti tohoto jména a vyzval otce, aby si zvolil jiné. Otec však stál na svém. Kantonální rada, k níž se Ital odvolal, rozhodla, že není jméno „Komunardo“ přípustno, protože je politické pojmenování jisté strany, z čehož by dítě až doroste mohlo mít jenom nepříjemnosti.

Odstraněné sochy. Na dvoře nynějšího gymnasia v městě Oloron ve Francii byly dvě umělecké sochy, totiž Panny Marie a svatého Josefa. Otcové obce žádali u ministrstva, aby tyto sochy, které prý pobuřují studenty, byly odstraněny a nahrazeny jinými. Stalo se po jejich přání a nyní jsou tam Voltaire a přírodopysce Buffon. Čest města byla zachráněna!

Jak čtí v Číně děti rodiče. Kdosi řekl, že je Čína proto tolik starou zemí, protože se v ní zachovává velmi přísné čtvrté prikázání, jemuž příslibil Bůh dlouhý život, kdo by je věrně zachovával. Jistý missionář vypravuje následující podivný příklad lásky dětské. Píše: máme tu mladou křesťanku, kterou ctí její krajané za světici. Velmi mnoho musila snášeti od své netrpělivé a nesvárlivé tchyně. Dědala jí co jí viděla na očích a přece ustavičně brblala. Tu stařena nebezpečně onemocněla a žádný lék nepomáhal. Snacha ptala se jednou stařenou: chcete jísti? Pohanka v návalu zlosti zakřikla: neozdravím, až sním

kousek svého masa. Snacha, nic neříkajíc, vzala nůž a uřízla si ze stehna proužek masa, připravila jej a dala tchyni jísti a ta ozdravěla. Skutek tento vešel ve známost lidu, který ctil mladou ženu jako světici, což jí však nebránilo, že stala se katoličkou.

Katolíci a protestanti. V Německu není katolické obce, kde by při 40 protestantských dětech neměli své školy. Naopak však tomu není: protestanté nejsou tolik tolerantní jako katolíci. Ano, jsou v Německu případy, že je v katolické obci zvláštní škola konfesionální — pro 10, 9, 8, 3, ano i pro 2 protestantské děti.

Židé ve Svaté Zemi. Roku 1870 bylo v Jerusalemě 200 až 300 židů. Přízní sultána Abdul Hamida a podporou židovských boháčů roste jejich počet. Roku 1878 bylo již v Palestině 34.000, 1907 55.000, 1909 85.000. Poslední statistika udává v Jerusalemě 55.000 židů — 66 procent ze všeho obyvatelstva, v Jaffě je procento ještě větší. Nyní mají židé v Jaffě židovské gymnasium, na něž si povolali profesory z Německa a ze Švýcarska.

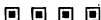
Židé v Uhrách. Dle židovských pramenů bylo v Uhrách bez Charvatska a Slavonie roku 1911 911.175 židů; což je 5 procent ze všeho obyvatelstva. V městech bydlí 334.380 židů, ostatní jsou na venkově. Svých židovských obcí mají 563 a 1324 filiálek. Definitivních rabínů je 416; výpomocných je 1324. Sňatků židovských bylo uzavřeno 7590, z nich bylo 395, čili 5 procent smíšených. Zrodilo se 24.735 dětí židovských. Židů dalo se 473 pokřtiti, ale 113 křesťanů dalo se obřezati. Co do zaměstnání je nejvíce židů obchodníků a pak jsou činní ve vědeckých a tak zvaných volných povoláních. Ze všech soukromých učenců a spisovatelů v Uhrách je 17·9 procent židů, mezi novináři je 39·6 procent židů, mezi umělci 20 procent a mezi herci 20·1 procent. Všechna data jsou z roku 1911.

Kdo šíří nemravnou literaturu? V Německu, hlavně v Prusku je nyní přes

3000 samostatných židovských knihkupectví, kteří pracují svými agenty na rozšiřování krváků a nemravných spisů. Kolportéři zaměstnávali tyto knihkupce 16.000 a ti putují od osady k osadě a výmluvnými slovy doporučují své zboží. Nemravná tato literatura, která je výlučně v rukou židovských, vynáší ročně této knihkupecům 30 mil. marek. U nás v naší říši jsou podobné smutné poměry, také tu mají židé nemravnou literaturu ve svých rukou.

Sežidovštělost peštské university. V Pešti se otrávil PhDr. Štěpán Hazai, křesťan — nepraví se, zdali katolík či protestant — protože jej nepřipustila universita za docenta a místo něho přijala žida dra Menzla. Případ pohnul peštský katolický list zabývat se poměry na této universitě a dospěl ku smutným výsledkům. Skoro celá peštská universita oclla se v rukou židů. Je na ní v celku 265 profesorů a docentů a z nich je 188 židů.

Ze „svobodné“ republiky. Arcibiskup Msgr. Fuzet v Rouenu ve Francii slavil v těchto dnech 25leté jubileum své biskupské činnosti. Duhovenstvo mnilo použití této příležitosti a nějak oslaviti tento památní den. Ale arcibiskup si vše rozhodně zakázal a ve zvláštním veřejném dopise mimo jiné napsal i toto: kam se poděly naše nadace, které byly od staletí odkázány našim kostelům? Kde jsou řehole, které svými škclami prokazovali našemu lidu tolik dobrodiní? Co se stalo dle zákona z tolika skvostných kostelů, v nichž je dnes knězi příkázána úloha trpěnlivě užívatelů? Kamkoliv pohlédnu, všude prázdné kostely, prázdný seminář, prázdné kláštery. Jak bych mohl vzhledem na tento stav mysleti na osobní oslavu? Slavnosti konati, nikoliv, slzy jsou spíše na místě, hledím-li kolem sebe. — Jak srdcervoucí přímo jsou tato prostá, ale výstižná slova arcipastýře dříve tolik proslavené diecese. A u nás bohužel je mnoho příznaků, které tomu nasvědčují, že se něco podobného připravuje i v naší říši.

Zrnka.

Ctnosti se ztrácejí v zájmech, jak potůčky v řekách a řeky v moři.

Každý má mnoho co vytýkati jinému, ale po řídku něco sám sobě.

Na mrtvém lvu odvahu světa ukazuje jenom duševní mrzák.

Zlo o rány jiných snášeti, nalézáme vždycky hojně síly, ale zřídka dosti pro snášení svých.

Marnost nás nechává snadněji dělati věci proti vlastní zálibě, než rozum.

Mnoho lidí pohrdá dobrodiním, ale málo jich je umí vykonávat.

V pravdě poctivcem je ten, jenž sobě na ničem nezakládá.

Máme výtky, jež jsou pochvalou a pochvaly, jež jsou pohanou.

Nic tak rádi štědře nerozdáváme, jak své rady.

Málo se mluví, nemluví-li marnivost a schlubnost.

Snadnějším je ukázat se hodným úřadu a postavení, jehož nemáme, jako které vykonáváme.

Žena spíše snese býti řviněna ze zlomyslnosti, jak z nedostatku vkusu její toalety.

Častěji se povrhne přítelem, než nepřitelem: přítel zná se lépe.

Slovo „upřímný, upřímná“ se všeobecně užívá, když zakrývá se opak.

Zlomyslní lidé jsou méně nebezpeční nežli přátelé, poněvadž se máme před nimi na pozor.

Zlomyslní mají méně nepřátel než jiní: zachází se s nimi šetrněji v bázi před nimi.

Touha, dychtění: budoucí otevření očí.

Příležitosti nás nechávají dáti se poznati jiným, ale ještě více nás sobě samým.

Srdce lidské je nestálou rodičkou zálib: sotva jedna zahyne, druhá skoro vždy za ni se rodí!

Hanebnějším je vystříhati se svých přátel, než jimi sklamánu býti. Chytřejším ovšem ne.

Jak můžeme očekávati zachování tajemství našeho jinými, když ho sami zachovati neumíme.

Touha ukázat se dovedným, často překáží se jim státi.

Nikdy nejsme tak směšnými pro své drobné nedostatky a vady, jako pro veliké domnělé vlastnosti, které sobě připisujeme.

Slabost více se protiví ctnosti nežli hříchu a zlu.

At si hanba jakákoli, již jsme zasloužili: je skoro vždy v naší moci povést naši obnoviti.

Nejotravnějším hadem je — pomluva: jedem rozežírá čest a ctnost a zřídka kdy se rána neznatelně zacelí.

Dokud žijeme, skoro všechno můžeme napravit: a vrátiti: panenství nikdy.

Žert nám často sloužívá říci směle — pitomosti, plzkosti a tajemné zášti a msty.

Žert je nejlehčí a nejdovednější bruslň, ale zhusta už se pod ním i nejsilnější led prolomil.

Člověk může býti vybranějším jiného, ale nikdy ne všech ostatních.

Život náš je velkou básní — nerýmovanou: každý do ní přinese, co se jemu líbí.

Chcete-li z nechtutí někomu ať malé, ať velké štěstí, tož jen často mu je připomínejte.

Spicímu ryby uteču.

Sláva lidí se musí odhadovati dle prostředku, jichž používali k získání jejímu.

Dobře se triumfuje mudrci nad zlem minulosti a zlem budoucnosti, ale zlo přítomnosti triumfuje nad — nim.

Pochlebenství je falešnou mincí, jejíž běžnou cenu určuje toliko naše — marnivost.

Větší ctností je třeba snést štěstí, než neštěstí: v onom případě je pravá ctnost, v tomto její potřeba.

Stárnutím přibývá člověku bláznovství i moudrosti.

Mnohý zákon je dýkou, kterou soudce zapouští do záď, jak hluboce se mu líbí; mnohdy jí proklane i srdce.

Odoláváme-li svým zvykům a zálibám, děje se více pro jejich slabost než pro naši sílu: v tomto případě nesmíme proto se dovolávat za to — cti.

Nemají se zásluhy člověka posuzovati dle jeho velikosti a ducha a vloh, ale dle toho, jak jich užívati umí.

Ničeho není tak poskrovnou, jako opravdivé dobroty: ti, kteří se domnívají ji mít, nemají obyčejně leč úslušnost, povinnost a slabost.

Králové nadělali sobě z lidí — mincí, dali jim cenu dle své vůle a člověk byl povinen je dle ceny běžné, nikoli dle jejich pravé — přijímat.

Rádi o jiném vyzvídáme, ale nemáme rádi vyzvídání se o nás.

Pravda nezpůsobí tolik dobra ve světě, jak její zdánlivé úkazy natropí zla.

Vychvalovat ctnosti knížat, které nemají, znamená, jim beztestně říci — výtky. Jak je čestno býti slavným sám sebou, tak je směšno jím být s jinými.

Pohany hodnými jsou jen ti, kteří se bojí býti pohaněnu.

Mnohem více bychom získali ukazující se takými, jakými jsme, než ukazovat se, akými nejsme.

Co činí rány hanby tak palčivými, je, že naše marnivost nemůže se sprátemi s klidným snesením jejich.

Jak často bychom se styděli za své nejkrásnější skutky, kdyby svět viděl a věděl jaké příčiny a pohnutky je vykonal.

Pokora jest pravdivým průkazem křesťanských ctností: bez ní zachováme si všechny naše vady, jenom že je přikrýváme pychou, která je zakrývá před jinými a často před námi samými.

Domyšliví a lidé středního ducha zavrhují a ztracují obyčejně vše, co je z obsahu jejich.

Štěstí ukazuje naše ctnosti a naše nedostatky, jako světlo osvětluje předměty.

Co nám marnivost jiných dělá nesnesitelným, je, že ranila naši.

Zájem, jenž oslepuje jedno, přináší světlo druhým.

Málo lidí zná smrt: obyčejně se nepostupuje s odhodláním; většina lidí umírá, protože úmuru nemůže zabrániti.

Nic nemůže více snížit naší samolibosti, než, vidíme-li, že časem zamítáme to, co jsme jindy schvalovali.

Málo jest lidí dávajících přednost pohaně, jež jest jim užitečná, jako pochvala, jež je zrazuje.

Jestli marnivost nezvrhne úplně ctnosti, alespoň všemi otrěse a zviklá.

Zájem a prospěch, který jest obviňován všemi našimi vadami a hříchy, často velmi zasluhuje býti chválen dobrými skutky, námi vykonanými.

Mnohý omezený představený stal se člověkem záslužným v umění písemnictví, vlast a církev a národ, o svou obec, lidskost a osvětu, o dobrou věc — pouze z důvodu své hmotné a jiné závislosti na výborném duchu svého podřízeného, povznášející práce vlastně konajícího, v opaku byl tajně často zuřivým ubíječem pokroku a jizlivým nepřitelem vzdělanců.

Přiznáváme se k drobným chybičkám, abychom jenom jiné přesvědčili, že nemáme větších.

Neuznáváme mnoho lidí za hodné, leda ty, kteří jsou našich názorů.

Několik mužů se vychloubá být feministy, aby se zdálo, že jsou ušlechtlejšími a moudřejšími jiných.

Mnohá žena předstírá být antifeministkou, aby se řeklo, že je víc a vznešenější než ty druhé.

Mám dvě přítelkyně. Já se svěřuji jedné, ale ta druhá se svěřuje mně.

Známkou mimořádných zásluh jest, vidíme-li ty, kteří nás nenávidí a nám je závidí, že se protiví je uznati a chváliti.

Vnada je tělu tím, čím je milostnost duchu.

Byl v pravdě nejdůvěřivějším, nejobdanějším: přátelé jeho jej zradili. Než, jeho žena mu zůstala věrna. Ale chudák, on ji neměl rád.

Naše stáří? . . . Zbytek vína, zapomenutý v sudě: obě snadno zkyselá.

Medvěd zůstane medvědem i když se obleče do hedvábí a se mu dají rukavičky.

Není na světě žalu a bolu tak velikého, aby nemohl býti ukojen — slzami.

Znáti sebe, znamená — sebe litovati.

Moudrý nikdy nehledá se smíti se nepříteli a odpůrci: starost takovou ponechává — životu.

Starý pes podaremně neštěká.

Láska . . .? horká polévka: první hříchy jsou vždy obyčejně velice horké, poslední — hodné studené.

Každá liška ráda kuřata.

Jsi-li nešťasten, nehorši se na svět, ale viň z toho život svůj, sebe.

Lihovina zháší anděla — zapaluje zvíře.

Žití se dává přednost v paláci, ale smrti mnohem raději — v nějaké bídne díře.

Kde vlk našel beránka, tam hledá po druhé zase.

Takt je milostnost lidí.

Hodina je dlouhá, léta utíkají.

Kde není koček, myš královnou.

Zlaté tele, jež uctívali židé, dosud žije mezi námi, jenže časem z něho vyroste — vůl, vůl hodně tlustý.

Bez umění zapomínati, stal by se život nesnesitelným.

Kdo nemá sám pýchy, nestěžuje sobě do pýchy jiných.

Nepovrhujeme nikým: jako byliny, tak mnohý v sobě chová vlastnosti, jež náhodou odhalujeme.

Takovou marnivostí jsme naplněni, že, řekne-li nám někdo něco, nám nic nového nepověděl.

Žádost — býti litován nebo obdivován, jest obyčejně nejpevnější příčinou naší důvěry.

Můžeme se zdáti velikými v postavení pod naší úrovní, ale často se zdáme malými v postavení větším nás.

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Se zvláštní důvěrou obrátily jsme se ve svém velkém soužení, v němž nám nikdo z lidí pomoci nemohl, k Naší milé Paní Nejsvětějšího Srdce, k sv. Josefu, Příteli Božského Srdce Páně a k velikému divotvorci Sv. Antonínu Paduanskému. Ku povzbuzení jiných uveřejňujeme, že se nám dostalo pomoci skutečně zázračné. Dosáhly jsme více než jsme žádaly.

Školské sestry.

Z Paříže. Nejsvětější Panně, Matce Boží Marii — Božskému Srdci Páně vzdávám z hlubin duše své a srdce svého

nejvřelejší díky za nesmírná dobrodíní a milosti, jichž jsem jimi a rodina účastni byli a za vyslyšení svých proseb. — Račiz, ó Maria, Panno a Matko, milostdná, nejmilostivěji přijati díky mé hluboké vděčnosti, jakož i navždy v srdci zachovati důvěru v Tebe; račiz díky tlumočiti Božskému Srdci Páně.

J. F. G.

Z Kojetína. Za vyprošení zdraví svému manželovi od Božského Srdce Páně na přimluvu sv. Josefa veřejně díky vzdává
Marianská sodálka.

Portugalsko a církve katolická.

(Hlavní úmysl.)

Často již dovolávala se země portugalská soucituosti ostatních křesťanských zemí a národů, jak dokazují časopisy Apoštolátu modlitby. Tentokráte se však obrací katolíci z Portugalska s velikou prosbou na všechny členy Apoštolátu modlitby a citelé nejsv. Srdce Pána Ježíše s vroucí modlitbou, již tak nutně potřebují. Komu by nebyla známá úkladná vražda krále portugalského? Komu by nebylo povědomo řádění zednářů a volnomyšlenkářů v republice portugalské. S králem padl i pořádek v zemi. Nastala hrůzovláda. Lid zaslepený vrhl se na kostely a oltáře, plenil, kazil, bořil. Z kostelů a klášterů vyhnáni kněží řeholníci a řeholnice. Pronásledování kněží světští a jich biskupové. Naplňují se slova Páně: Bíti budou pastýře a rozprchnou se stáda ovcí. Biji pastýře, biskupy a kněží a krutě pronásledují katolíky na všech stranách této druhdy zbožné země. Dobře napsal P. Boubác: »Portugalsko má velikou potřebu pomoci v této hrozné krizi převratu, v této krizi morální a náboženské, ve krizi národohospodářské a politické.« Od 5. října 1910 stal se veliký převrat v Portugalsku. Od té chvíle, co nastala republika, odloučen stát od církve katolické, vypovězení řeholníci a řeholnice ze všech ústavů i humanitních, jmění církve, kostelů a řádů pobráno a rozptýleno; zejména krutě jednáno proti Jesuitům. Jak to již se stává v takových případech, nic dobrého není za církevní majetek zjednáno — to vše zmizí. Lid se však šve dále, aby neviděl, co se za zády jeho děje. Nebylo na tom dosti, že řehole zrušeny a členové jich vypuzeni ze země, ale vztek nepřátel obrátil se nyní proti biskupům. Patriarcha lisabonský a arcibiskup guarský byli prvními, kteří zakusili hněv protiklerikální republiky, a když se proti tomu ohradil episkopát, byli ze svých paláců vyhnáni. Nyní obrátil se vztek nepřátel proti světskému kléru. Úřední tisk počal bojovati proti kněžím, že nejsou národní, nýbrž katoličtí a bráněno jim u výkonách kněžského úřadu a stávali se oběti hrozné nenávisti nepřátel. Jakmile byli odstraněni biskupové, kněží a řeholníci, tu počal boj proti katolické církvi vůbec. Ústav bohoslovný zrušen, náboženství ze škol odstraněno; kněží nesměli nositi roucho kněžské, jen v kostele, vše, co bylo dříve církevní přelo do rukou světských a tak věřící víc a více odloučení od svých duchovních pastýřů. Ano, círé pohanství zaváděno zrušením křtu a svátosti stavu manželského. President ministerstva měl říci, že po dvou pokoleních nebude v Portugalsku o katolictví ani slechu. Příklad násilí a utlačování práva svádí jiné ku větší a větší troufalosti, o čemž listy ovšem mlčí. Nepřátelé novou republiku oslavovali jako veliký čin, opíjeli se slávou a radostí a vyhlašovali ji jako nejkrásnější ovoce vymoženosti a pokroku. Ze tomu tak skutečně není, to zamlčují listy portugalské a proto nepřichází žádných zpráv, leč velmi sporé. Dle nich podobá se řádění republikánů portugalských úplně onomu ve Francii.

Dle toho systému bývají všichni nespokojenci a to jsou katolíci k nejhorším trestům odsouzeni, do nejspínavějších žalářů uzavírání a mnohým mukám podrobeni, tak že ani »v nejtemnějších středověku« nebyly známy. To se děje v naší nejvšší civilisované době! Portugalsko v tomto ohledu překonává Francii. V únoru nařídil ministr vnitra a kultu, aby všechny hřbitovní kaple byly světskými učiněny; byly z nich oltáře a všechny náboženské znaky odstraněny a pro občanské pohřby upraveny. Když farář lisabonský se zdráhal do takové kaple vkročit, bylo mu za trest zakázáno zaopatřovati nemocné, ač se toto od r. 1911 jen hojně konati má. Republikánský list »Mundo« neštítí se ani proti Nejsvětějšímu vystupovati a potupil kněze nesoucího nejsv. Svátost k nemocnému. Kterí faráři nechťejí uznat odloučení státu od církve, těm zavírá vláda kostely. Nemine ani týden, ba ani den kdyby náboženství katolické nebylo potupeno. V Lisabonu konali volnomyšlenkáři v neděli po Vancích na svých školách slavnost »stromu«. Sta dítě chodilo městem zpívající republikánské písně a nesouce prapory a tabulky, na nichž bylo lze čísti: »Bez Boha, bez náboženství!« Velmi často vidět vozy se zaptaženými

voly, na nichž naloženy jsou obrazy Krista a sochy svatých přeházeny a luza doprovází je posměchem surovým. V Porto, kde mnoho žije dobrých katolíků, uspořádali studenti akademici masopustní průvod na potupu průvodu Božího Těla. Tři hodiny trval potupný ten průvod a nikdo se neodvážil rouhání tomu zabránit. V osadě blíže Figueiro použila správa kostela. sv. Kříže k maškarnímu plesu. Bohužel, že místní »státní« duchovní se toho plesu též účastnil. V Portalegne chce městská rada nejkrásnější klášterní kostel proměnit ve chléb pro mezký pluku dělostřelců.

A co činí katolíci? Nikdo neodvážá se ani ceknout proti tomuto boha-prázdnému řádění buďto z bázně nebo z tupé lhstestnosti. Kdo ještě nejdříve se ozve, jsou to neohrožené ženy a paní, jichž 2000 proti zrušení kapli hřbitovních protestovalo. Na jiných místech násilím otvíraly zavřené kostely a zřídily stalou u nich stráž. Zdá se však, že mnohým lepším republikánům tato Costa-vláda se již nelíbí a prohlašují ji za potupu a hanbu země portugalské. V pravdě nemůže být surovějšího a hanebnějšího jednání, nad toto republikánské řádění proti-církevní. Není tedy divu, že lépe smýšlející již dovolávají se vroucích modliteb všech členů Apoštolátu modlitby, aby pomohli jim vyprosit nápravu neblahých těch poměrů v ubohé vlasti jejich. O kěz zvítězí zase pořádek nad nepořádkem, pravda nad lží, pokoj a mír nad ukrutenstvím! Kěz opět nabude církev katolická svých práv v této zemi! Kěz opět nalezne ubohý, uštvaný lid své duchovní pastýře biskupy a kněze! Kěz opět otevrou se chrámy katolické k bohoslužbě a ústavy řeholní k dobročinnosti křesťanské! Toho popřejž nejsv. Srdce Pána Ježíše všem. o to prosíme!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymámím(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za dosažení svobody a obnovy křesťanského života v Portugalsku a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Co možná často i denně žiti ke sv. přijímání.

Úmysl v červenci 1913: Portugalsko.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

SRPEN 1913.

Nanebevzatá jest Maria, radují se andělé, chválice oslavují Hospodina! Paní naše, Prostřednice naše, Orodovnice naše, přimlouvej se za nás!

Bohu dík a čest.

V zlaté skví se celý svět,
libě voní růže květ,
voní tráva na poli
v báji pěvci šveholí.

A v potůčku vodička
šeptá sladká slovíčka,
z kopce v luka uhání,
hukot její v dáli zní.

A broučkové v jeteli
na slunci se veselí,
cvrček skočnou polku hrá,
větřík travkou začechrá.

A kam oči dohlédnou
uzříš ruku všemocnou
Boha Otce, na nebi,
jehož tvorstvo velebí.

On, Bůh, světa, nebes král
vše co zříme, nám tu dal,
za to Jemu dík a čest
po všem světě vzdána jest!

Kristu.

Když cestou bílou přes pole
jdu v zelenavý les,
vždy hledám kříž tu omšený
jež zapleten je vřes.

Zde ráda chvíli pokleknu
a šeptám Otčenáš,
dej Kriste milý pokoje
mé duši, kterou znáš.

Je plna bolu, žalosti,
je plna neklidu,
a proto Kriste předobry
sem k Tobě prosit jdu.

Dej srdci mému pokoje,
dej duši mojí mír,
ať neutone v neřesti,
ať nesmete ji vír.

A Kristus, světa těšitel
ten sílu podá rád,
on pomohl a uklidnil
mou duši tolikrát!

A. M. Kadlášková.

Triumf sv. Kateřiny Bolognské.

K 500. narozeninám zázračné světice podává Fr. Janovský.

„Podivuhodný jest Bůh ve svatých svých.“
Z. 67, 36.

Slavné, přeslavné jest město Bologna, druhdy Bononia zvané, z nejstarších měst italských, jihozápadně od Benátek, na úpatí Apennin. Má přes 100 000 obyvatelů. Jest velmi výstavné, jest opatřeno množstvím nádherných paláců a chrámů, nad něž vynikají světoznámé šikmé věže, což vše svědčí o bohatství, pro něž nazývána Bologna, »la grassa,« t. j. tučná. Mezi četnými chrámy vyniká chrám sv. Petronia, pradávného biskupa bolognského, sv. Františka, sv. Štěpána, sv. Dominika, sv. Jakuba Většího.

Bologna jako vždy bývala, jest i podnes středem vědy a umění. Bolognská universita spolu s pařížskou jest kolébkou všeho ostatního vysokého učení evropského, a byla pravzorem pro druhé university již od začátku XII. století. Bylať Bologna jedním z nejdůležitějších středisek duševní činnosti pozdějšího středověku. Mezi těmi, kdož v Bologni studia konali, byli zastoupeni všickni národové, zvláště též národ český dokud jsme sami ještě neměli university v Praze.

Sbírky bolognské jsou četné a bohaté; přední místo mezi nimi zaujímá obrazárna, v níž jsou zastoupeni umělci osmi století a zejména malíři školy bolognské. Perlou obrazárny jest obraz svaté Cecilie od Raffaella. Mezi knihovnami vyniká universitní, kteráž má přes 100.000 děl. Hojně sbírky archa eologické má obec i universita.

Bologna jest rodištěm 8 papežů a více než 200 kardinálů; dala Itálii množství slavných umělců a učenců, jakýmž na př. byl světoznámý kardinál Mezzofanti (narozen r. 1776), professor na universitě, jenž znal 52 jazyků. Bologna jest rodištěm i sv. Kateřiny, klarisky tamějšího kláštera, kterouž možno nazvati největší památkou města Bologne, jelikož její tělo zůstává podnes neporušeným, sedíc na pozlaceném trně ve chrámě klarisek a jsouc uctíváno od tolika zbožných návštěvníků. Kolik to poutníků zavítá k ní právě letos, když dne 8. září jest tomu 500 let, co se narodila! Přidejme se v duchu k poutníkům těm, uctěme zázračnou tu světici, uctěme její duchovní matku sv. Klaru, uctěme jejího duchovního otce sv. Františka Serafinského, pokojme se všemohoucností Boží, kteráž tak veliké divy činí na osvětlení naší víry, na povzbuzení naší horlivosti, bychom i my si hleděli svatého života podle rozkazu Páně: »Svatí buďte; neboť Hospodin Bůh váš svatý jest!«

I.

Ve Ferrare.

Na svátek narození blahoslavené Panny Marie, dne 8. září roku 1413, narodila se v Bologni naše přeslavná jubilanťka z rodičů vznešených a zámožných. Otec Jan Vigri, rodák z Ferrary, vystudoval práva na universitě bolognské, stal se vyslancem markraběte ferrarského Mikuldie z Este u benátské republiky.

Matka Benvenuta, ze starobylé šlechtické rodiny Mammolini, rovnala se manželů svému duchaplnosti, ctnostmi a zbožností. Prve než se otec odebral do Benátek za svým úřadem, zjevila se mu v Pavii, kde právě meškal, v noci před narozením dcerušky Kateřiny, Rodička Boží a zvěstovala mu radostnou tu novinu, řkouc zároveň, že dítě ono bude jednou jako hvězda zářiti celým světem. Již od nejútlejšího mládí byla Kateřina velmi štedrá a milosrdná. Pozoruje krásné vlastnosti hodné dívenky, prosil markrabě ferrarský, aby Kateřina byla družkou jeho dcery Markety, k čemuž otec i matka svolili. A tak zříme jedenáctiletou Kateřinu na markraběcím dvoře ve Ferrare. Spolu s Marketou vyučována a vychovávána znamenitě prospívala; zvláště vynikala znalostí řeči latinské; ráda čítala latinské spisovatele, především Písmo svaté a spisy svatých otců církevních.

*

Roku 1426 zemřel Kateřině otec. Marketa z Este provdala se za Roberta Malatestu, vévodu z Rimini a byla by bývala velice ráda, kdyby se Kateřina s ní odstěhovala do města Rimini; té však se tam nechtělo; toužila po tichém bohumilém životě a dosáhla na své matce, že jí dovolila zůstatí zatím ve Ferrare u zbožné panny Lucie Maskaroni, kteráž náležela III. řádu sv. Augustina a kolem níž žilo několik zbožných dívek, toužících po vyšší dokonalosti křesťanské. Roku 1432 vzešel z této družiny klášter Božího Těla dle řehole sv. Kláry. Ze všech sil přičiňovala se Kateřina, aby kráče-la ve slépějích své bohonadšené duchovní matky a nedala se nížádným přemlouváním a pokušením pohnouti, aby se vrátila do světa. Pro osvědčenou její horlivost svěřen jí úřad novic-mistrové, jež zdárně zastávala, vyučující novicky jak slovem, tak příkladem. Její moudrá slova máme zaznamenána v jejích spisech, o jejím příkladě svědčí její svatost. Mocné bylo požehnání, jimž pomáhala novickám, kdykoliv se octly v pokušení a malomyslnosti; znělo takto: »Ježíši, Maria, Františku, Klaro! Smiluj se Bůh nad tebou a požehnej ti, osvětiž

tě, popať na tebe a dopřej ti pokoje sv. Cecilie. Amen!«

Zvláštních milostí dopřáno vzorné novic-mistrově, jakož se dočítáme v jejích spisech. Vypravuje jako o třetí osobě, ale platí to o ní:

»Jedna sestra našeho kláštera byla by velice ráda poznala všechny vnitřní i zevnitřní bolesti božského Spasitele, zvláště pak ony, jež vytrpěl na Veliký pátek. Ustavilně za to prosila, zejména každý pátek. Když tedy v noci ze Zeleného čtvrtka na Veliký pátek poklekla ve své celle před sv. křížem a začala se modliti, naplnila se jí dávná vroucí touha; promluvil k ní božský Spasitel s kříže takto: Tvé přání se mi líbí, tvoje uctívání mého utrpení jest mi příjemné. Ty's i jiné přiměla, by o mém utrpení rozjímaly; proto ti vyhovím. Od té chvíle, co jsem z Marie Panny přijal tělo, byl jsem obklíčen nesčetnými bolestmi; vždyť jsem stále viděl všechny vnější i vnitřní bolesti, jež jsem měl po 33 let snášeti a ukončiti krutou a hořkou smrtí. Byly ty bolesti tím citelnější, ježto jsem věděl, jaká úzkost z nich vzejde mé milé a nevinné Matce; a ještě citelnější byly, když jsem povážil nevědčnost lidí, kteří neuvažují a nepřijmou dobrodíní vykoupení a tak ztratí milost a věčnou spásu. Každý pátek octl jsem se jako v smrtelném zápase, jelikož mi všechny jednotlivosti mého příštího utrpení tanuly na mysli a viděl jsem nad to i nevýslovnou bolest mé Matky, jež při všem byla přítomna... Chceš-li se mi tedy zaveděti, rozjímaj denně o mém utrpení a doporučej to i druhým. Taktéž budete účastní ovoce mého vykoupení...«

*

Ve svatou noc vánoční roku 1435 byla Kateřina odštojněna novou zvláštní milostí. Bůh ji zkoušel. Nařikala, plakala. Chtějíc dojiti potěšení, vyprosila si na představené dovolení, by směla ve svatou noc vánoční bdít v kostele. Šla tedy v noci do kostela, aby se tam pomodlila tisíc Zdrávasů na počest Rodičky Boží, kteráž v tu noc dala světu Spasitele. I ukázala se jí Panna Maria, držíc Jesulátko v plínkách zavínuté; ukázala se jí a podala jí do náručí

božské Děťátko. Kdo vyličí radost Kateřininu! Jak zulíbala božského Spasitele! Jaká to odměna, že se nedala zmásti za předešlé zkoušky! Zaznamenala si tuto milost ve svých spisech, Bůh však sám ji také oznámil tím, že její rty a tvář, kterou se dotýkala božského Dítka, podivuhodně zářily a dech její šířil přelíbeznou vůni.

II.

V Bologni.

Dosavadní kláštery klariské v Assisi, ve Ferrafe, v Mantově nestačily; hlásilot se ustavičně mnoho panen, jež toužily ve svatém II. řádě sv. Františka Serafinského, po příkladě tohoto svěťce i po příkladě sv. Kláry v naprosté chudobě a u velikém sebezapření sloužití Bohu tříjedinému a pečovatí takto o své vlastní posvěcení, však i o posvěcení ostatního světa. Založeny tudíž dva nové kláštery, v Bologni a Cremoně.

Klášter bolognský dostal abatyši a první sestry z Ferrary; abatyši tou byla naše Kateřina. Neznalaf její představená ve Ferrafe, abatyše Leonarda, koho lepšího pro úřad ten. S abatyši Kateřinou šlo do nového kláštera bolognského 17 sester z Ferrary. Slavné bylo jejich uvítání v Bologni, kdež tenkrát sidleli dva kardinálové, kteříž i s veškerým duchovenstvem, s celým magistrátem a senátem, s úřady a občanstvem šli vstříc přichozím pannám a v slavném průvodě uvedli je do nového kláštera, rovněž Božího Těla, jako ve Ferrafe; odevzdán jim trvale dne 22. července 1456.

Po tři dny měl lid přístup do místnosti nového kláštera, pak ale nastala přísná klauzura, přísné uzavření prostor klášterních. Senát projevil klášteru svou přízeň i tím, že jej zprostil všelikých daní a zavázal se, že bude klariskám každý rok potřebnou sůl dávatí, začož vděčné řeholnice ve své chudobě zase navzájem se zavázaly, že rok o rok věnají do biskupského chrámu Páně nové korporale ke mši svatě. Učinila tu Kateřina cos podobného, jako druhdy sv. František, kterýž z vděčnosti za darovaný kostelíček Panny Marie Andělské (Porciunkula) dával dárcům benediktinům každý rok koš ryb. Brzy hlásily se nové

panny do kláštera; dne 12. září oblečeno jich šest v roucho sv. Klary. Nová tato duchovní rodina znamenitě prospívala v křesťanské dokonalosti za mateřské péče abatyše Kateřiny, jejíž vážnost zvýšena i několika zázraky, jež Bůh na její přimluvu učinil; uzdravenot podivuhodně několik oнемocných sester a spomoženo neobyčejným způsobem jedné, kteráž zlým pokušením byla soužena. Roku 1458 dovoleno i osleplé matce Kateřinině, Benvenuté, v kláštere klariském přebývatí, jakž si toho hodná dcera zvláště vyprosila na papeži Piu II., aby mohla své drahé rodiče co nejlépe posluhovatí. Nikterak nebyla Kateřina zarmoučena, že podle nového ustanovení měl úřad abatyše nikoliv doživotně, nýbrž jen po tři léta býti zastáván; naopak byla tomu ve své pokoře velice ráda, že bude opět jenom prostou řeholní sestrou. Tuto svou radost také veřejně oznámila přítomnému provinciálovi. Zvolena tedy nová abatyše, sestra Anna Morandis Ravenny, kteráž byla přišla s Kateřinou z kláštera ferrarského; avšak za několik měsíců upadla do těžké nemoci, takže bylo potřebí novou zařiditi volbu, novou zvoliti abatyši. A kdo zvolen? Kateřina! A nové a nové hlásily se novicky z vážených rodin bolognských; nebylo však pro ně už místa. I darováno klášteru dosti peněz, aby mohl přistavěti nových příbytků, což když provedeno, novicky přijaty.

*

První v novém klášteře bolognském zemřela sestra Samaritana, kteráž byla přišla s Kateřinou z Ferrary. Žila svatě, avšak událo se jí na konec jako mnohým jiným svěťcím a svěťcím, že na ni totiž brozně útočil duch zlý. Kateřina bojí se, aby druhé sestry nevzaly z toho pohoršení, meškala ustavičně u lůžka nebohé nemocné, ustavičně se modlila a chvillemi, když se nemocná vzpamatovala, mateřsky s ní rozmlouvala, ji těšila a uklidňovala. Bály se druhé sestry, že ustavičnou touto bdělostí mohla by si uškoditi na vetchém zdraví svém jejich milená matka představená, a proto prosily ji snažně, aby si šla odpočinout, ony že ji zastanou.

Odvětila Kateřina: »Jen mě zde nechte, abyste pak nelitovaly, vidouce, až bych se vzdálila, že se pokušitel s novou urputností vrhl na ubohou nemocnou; vím, že jí chystá ještě větší trápení!« Sestry však prosily a prosily, až jim abatyše povolila a odešla si odpocínout, ovšem nařídívši, aby ji ihned zavolaly, jakmile zpozorují na nemocné nepříznivou změnu. A ta nedala na sebe dlouho čekat. Sotva že Kateřina odešla, sotva že sestra sakristánka dle jejího rozkazu zhasila jednu ze svěcených svíci vedle nemocné hořících, zhasil ďábel i druhou a uvrhl na duši ubohé Samaritány takovou hrůzu, že jí oči hrozně zaplály, že se jí obličej strašně změnil, že celé tělo prudce zmitáno, takže ji měly na lůžku co držeti. Ihned zavolána Kateřina. Právila: »Zdaž jsem neřekla, že ďábel se vrátí se svou zuřivostí?« Hned byla u nemocné. Pokárala ďábla: »Ošklivý ukrutníku, tušila jsem, co uděláš; avšak spoléhám na Pána Ježíše, že nepodržíš moci nad touto služebnicí Boží. Druhé sestry se nad tím pohoršují,

že uvádíš její ctnost v podezření, kdežto já jsem přesvědčena, že jí, jakožto věrné nevěstě Kristově, přísluší věčná blaženost.« Pokropila nemocnou i lůžko svěcenou vodou, napomenula sestry, by nepochybávaly o ctnostech Samaritany. Bůh sám že je přesvědčí, jen aby se vytrvale modlily. Sama alespoň stokrát za sebou poklekla, nejsvětější jméno Ježíš vzývala a pak zvolala velebně: »Odejdi, proklátče, a neopovaž se vícekrát duši této ubohé trápit!« A ďábel musil poslechnouti. Nemocná se všecka utišila, jako by omládlá a plna vděčnosti hleděla na matku představenou. Byla by ráda vypravovala o přestálém zápase s duchem zlým; avšak Kateřina jí pravila; »Ne-unavuj se, ale poslechni nyní, když ti ve jménu svatě poslušnosti poručím: V průvodě svého sv. anděla strážce ubírej se do radosti nebeské!« Samaritana popatřila mile ještě jednou na všechny přítomné, jako by se s nimi loučila, a vydechla svatou duši svou.

*

(Pokračování.)

K Bohu.

V ladné kráse
v letním čase
zaskvěje se celý svět;
vítr vane,
slunce plane,
sladkou vůni dýchá květ.

Slunce vchází
teplo hází
do zahrad i do poli,
skřivan pje
k nebi spje,
píseň krajem hlalolí.

I má duše
k Bohu kluše,
modlitbou se chvěje ret,
Pane milý
v každé chvíli
chraň mou duši, celý svět!

A. M. Kadlčíková.

Na rozcestí.

Rozjímání. Napsal Ig. Z h a n ě l.

Často srovnává se život náš s poutí. My lidé býváme často nazýváni poutníky. Kdo se někam vydá na cestu a jde pěšky, řídívá se dle tabulek a dřevěných ruk, které bývají upevněny na sloupech u křižovatek cest a vůbec na rozcestích. Na rozcestí musí být každý poutník velice opatrný, aby se přesně řídil dle dřevěné ruky a šel, kam ukazuje její směr. Nefidí-li se dle této značky, pak nedorazí, kam chtěl, sejde ze své cesty a zabloudí.

Podobně daří se nám všem v životě duchovním. Jak často stojíme na rozcestí a nevíme si rady. Tážeme se sami sebe: kam mám jít, co mám konat, mám vykonat toto či ono? Není možno zároveň jít po dvou cestách. Na rozcestí musíme se rozhodnouti pro jeden směr; zvolíme-li si cestu na pravo, jdeme pak po ní; zvolíme-li si cestu na levo, kráčíme jí; oběma směry nemůžeme zároveň jít, ale jenom jedním.

V neděli čtrnáctou po svatém Duchu čteme ve svatém evangeliu: »žádný nemůže dvěma pánům sloužiti: nebo zajisté jednoho nenáviděti bude a druhého milovati aneb jednoho strpí — přidrží se ho — a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti a mamoně.« (Mat. 6, 24.) Každý z nás se musí rozhodnouti, komu se světi, komu se dá ve službu, zdali světu či Bohu? Koho poslechneme? Bude nám praporem, pod nímž miníme bojovati, svět a jeho radosti? Poslechneme volání, jímž nás k sobě zve, řka: »pojďtež tedy a požívejte dobrých věcí, kteréž tu jsou a užívajte tvorstva jako v mladosti rychle.« (Kniha moudrosti 2, 6.) To jest, užívejme, dokud jsme mladí, užívejme rychle, než ujde mladost. Či poslechneme volání našeho Pána, našeho milého Spasitele, volajícího k nám: »Pojďtež ke mně všichni, kteří pracujete a obtěženi jste a já vás obcerstvim. Vezměte jho mé na sebe a uče se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem: a naleznete odpočinutí duševním svým. Jho mé zajisté jest sladké a břímě mé lehké.« (Mat. 11, 28—30.)

Jak se rozhodneme? Chceme sloužiti Bohu či světu? Vezmeme na sebe jho,

kteří nám nabízí Kristus, či které podává nám lákavými slovy svět? Ó, kéž se rozhodneme pro Krista a jeho říši; kéž si zvolíme cestu cnosti, kéž opovrháme cestou hříchu; kéž zůstaneme věrnými syny a dcerami naší svaté víry, naší římsko-katolické církve.

Není jiné pomoci, nežli rozhodnouti se: buď sloužíme světu a mamoně, anebo Kristu; oběma zároveň sloužiti je nemožno, jak dí svatý apoštol Jakub ve své epistole, řka: »Což nevíte, že přátelství s tímto světem jest nepřítelství s Bohem? Protož, kdokoli chce býti přítelem tohoto světa, nepřitelem Božím učiněn bývá.« (Mat. 4, 4.) Uvažujme tedy o této dvojí službě, o tomto dvojím jhu, o jhu světa, o mamoně a o jhu Kristově.

I. Služba světa.

Co námahy stojí služba, kterou někdo věnuje mocným tohoto světa? Židé dobře uměli počítati a vše vyměřují v peníze. Kterýsi židovský list vypočetl, že vyžadovala svatba jedině dcery německého císaře Viléma II. nákladu 366 milionů korun. Německý císař Vilém má šest synů a jedinou dceru, na níž lpěl velikou láskou, nazýváje ji »sluncem« svého domu. Na svatbu bylo pozváno několik tisíc lidí, mezi nimi veliký počet knížat a vysoké šlechty. V onom obrovském obnosu jest obsažen nejen náklad na svatbu samu, ale také všechny výdaje, spojené s ubytováním oněch hostů, dopravou jejich zavazadel atd. Velký počet těchto hostů musil býti ubytován v nejpřednějších berlinských hotelích, kde pro mnohá knížata a jejich družiny byly najaty celé řady pokojů o vysokých cenách. Třeba také uvážiti, že bylo rozmnoženo v oněch dnech služebnictvo při císařském dvoře v Berlíně o dva tisíce osob, což byli jenom sluhové k obsluze hostů, nepočítaje ještě přecetné kucháře i kuchařské pomocníky. Přes půlčtvrtého milionu korun zaplatil německý císař jenom za svatbu své dcery Viktorie Luisy. Jakých obětí vyžaduje tedy služba světa!

Poblíže Vídně má kterýsi boháč obrovské pivovarní závody a je mnohonásobným milionářem. Syn se mu nevydalil a dělá otci pramálo radosti. Oddal se hýřivému životu a kterýsi vídeňský, židovský lichvář byl ochoten zapůjčiti mu milion korun. Na ruku dostal však vyplaceno jenom půl milionu a na směnce, již podepsal, stálo 1 : 3 milionu korun. Je zajisté služba tohoto světa namahavá, vyžaduje mnoho peněz, je hříšně drahá. Vysílí své lidi a pak je odkopne!

Kolik starostí mají mnozí lidé, nevědí si kolikrátě žádné rady, jsou ustaraní, upracovaní, malomyslní. Ale všechny tyto a podobné starosti, jež vyplňují naši mysl, můžeme srovnati s plevem, který roste v poli. Není k ničemu, než aby jej vytrhali, svázali do otýpek a spálili. Jaké bývají starosti, jež si lidé připouštějí? Oč se stará na příklad rolník?

Riká si: co nám přinese letošší rok, bude počasí příznivé, bude leto deštivé, bude suché, nepříjde povodeň, kroupy, neúroda? Otec četné rodiny ptá se sám sebe: odkud vezmu chleba pro tolik hladových krků, čím je po celý rok nakrmím? Kdo nádeniči, myslí si: kam půjdu příští týden na výdělek, kdo mne vezme do práce, kolik mně bude platiti, kam půjdu v zimě, až sníh přikryje celou zemi, nezahynu i se svými? Světák, žijící jenom pro tento svět, myslí si: kam půjdu dnes odpoledne, abych jej zabil a ztrávil v příjemné společnosti a něčeho užil?

A ku všem, kteří takto a podobně žijí, praví starozákonní prorok Aggeus řka: »sile jste mnoho a vnesli jste málo; jedli jste a nejste nasyceni, pili jste a nejste napojeni, přikryli jste se a nejste zahřiti, a kdo shromažďuje mzdu, vložil ji v pytlík déravý.«

Ježíš Kristus napomíná: »protož nepečujte o zítřejší den: nebo zítřejší den pečovati bude sám o sebe: dostit má den na své zlosti.« (Mat. 6, 34.) To jest, dosti má každý den svých trampot. Přílišnou starostí, kterou si někdo připošti, nezlepši svého osudu. Ano často, místo aby si přílišnou starostí pomohl, zhorší si. Ve Starém Zákoně vedl Mojžíš z rozkazu Božího vyvolený národ zpět ze země egyptské do země vyvolené.

Protože neposlouchali, musili z trestu blouditi po poušti celých čtyřicet let; ale Bůh jich ve své shovívavosti nepopustil, ale staral se o ně otcovsky.

Přišli při svém putování na poušť, kdež nebylo daleko široko žádné potravy. I reptali řkouce: ó, kéž bychom byli zemřeli raději v zemi egyptské! Tam nám bylo dobře, když jsme sedávali nad hrnci masa a najíždali se chleba do sytosti! Vyvedl jsi nás, křičeli na Mojžíše, na poušť tuto jenom proto, abys nás všechny zmořil hladem! Bůh, nejvyšší shovívavý a dobrotivý, netrestal jich neděčnicků, ale poslal jim večer tolik křepelek, že přikryly všecko ležení, kdež je bez obtíží chytli. Ráno pak, když ustoupila rosa, ukázalo se na poušti cosi drobného, malá, bílá zrnka, kteráž přikryla svršek země, jako jinovatka. To když užívali Izraelští, pravili vespolek: Manhu? (Což znamená: co je to?) Mojžíš jim řekl: to jest chléb, kterýž vám Hospodin dal k jedení. Vezměte si, kolik potřebujete. Nikdo však nesměl více sobě nasbírat nežli potřeboval pro sebe a pro své domácí. Kdo neuposlechl a přece více nasbíral než potřeboval, do rána měl nádobu plnou červů a manna nebyla ku potřebě. (V. Moj. 10, 13 nn.) Podobně povede se člověku, který se přílišně stará o sebe a o své.

Ježíš Kristus káral tuto přílišnou a jedinou starostlivost o věci pozemské těmito slovy: »pohledte na ptactvo nebeské, žeť neseje, ano žne, aniž shromažďuje do stodol: a Otec váš nebeský krmí je. Zdaliž vy nejste dražší nežli ono.« (Mat. 6, 26.) Ovšem každý rozumí, že není tímto vyloučena práce, rozumná starostlivost a péče o sebe a o své. Platí tu naše národní přísloví: »Člověče přičiň se a Pán Bůh ti požeňná.«

II. Služba Kristova.

Kterýs spisovatel vypravuje: přítel zavedl mne v Praze ke Karlovu kamennému mostu a vyprávěl: jest již dlouho, co jsem byl chudým studentem, chudším než kostelní mň. Zde na mostě stával jsem často zemlený, utrápený, ubitý, utrácený, hladový, již skoro bez naděje. Hochu, skoč dolů, volala ke mně Vltava a táhla mne k sobě. V hlavě

bylo horko, krvavé světlo zalévalo zrak a chtělo do vln. Ano, bylo to strašné; býval jsem kandidátem samovraždy. Přítel přešel si rukou čelo a bledost přelétla přes jeho tváře. Táží se: co vás vždy vysvobodilo?

Odpověď: vždy vzpomněl jsem si na matičku, jak tam daleko na českém jihu táhne pluh otci, jak jedí livance v popeli sušené, jak sama na bedrách nosí do výše hnůj, kamž se ani dobytčeti nechce a jak nás učila večer spínati ruce. Víte pane, tážal se mne, jakou moc má modlitba? Modlil jste se někdy opravdově? Znáte slova: »neuvod' nás v pokušení, ale zbav' nás od zlého?« Tato slova jsou lékem pro duši, zachránila mne, vždy mne posílila! Dnes jsem šťasten, mám hodnou choť, hodné dítky, které mne ctějí a dbají na každý můj pohled. Ale nutno děti naučiti modlitbě, vychovati je ve víře v Boha! Které dítě zná »Desatero«, má v sobě všechnu životní moudrost. Ale kolik jest nyní rodičů, kteří by se poctivě starali o náboženskou výchovu svých dětí?

Ježíš pobádá nás ku své službě slovy: »jho mé zajisté jest sladké a břímě mé lehké.« (Mat. 11, 30.) Kristus chce říci: jho mého učení anebo mých příkazů — ač má-li spasitelné učení, kteréž hlásám, nazváno býti jhem nebo břemenem — jest lehké, snadné a libé, neb nezavírá v sobě nic jiného, než co by sloužilo ku šťastnému a blaženému životu, jak zde časné, tak tam věčné. Jho Kristovo jest lehké, neboť dal nám sedmero svátostí, dal nám nesčetné milosti, svátostniny, které nás posilují ve vykonávání příkazů božích i církevních. Není nikoho mezi námi, kdo by neměl příčiny býti se zkrroušen v prsa a říkati: Má vina, má největší vina. Není nikoho mezi námi, kdo by neměl příčiny prositi Boha za odpuštění svých poklesků. Ježíš silí nás při všech našich křížích, pracích, námáhách, dává nám přestědce své milosti.

A tato služba přináší nám odměnu již zde na světě, odezíraje od odměny na věčnosti. Může-li býti většího pokladu, většího štěstí, nad k idné svědomí? Žádný poklad tohoto světa, žádné bohatství, žádný sebe větší majetek nevyvážá onoho pokladu, který poskytuje nám čisté svědomí. A kdo Bohu věrně

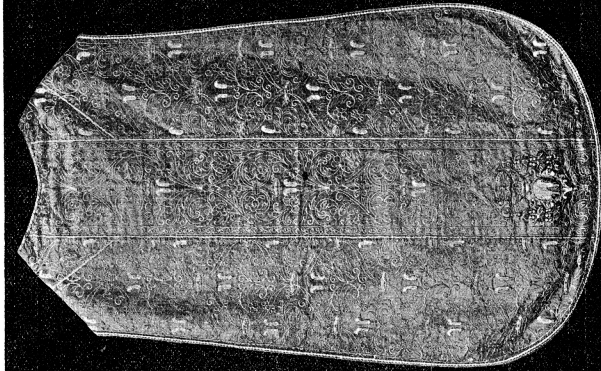
slouží, vyplní, k čemu jej Bůh stvořil; kdo je v milosti Boží, je synem, je dcerou našeho Pána, má pokoj, je svém srdci, má čisté svědomí. Nabízí-li se někomu, hledajícimu zde na světě nějakou službu, více míst, do nichž by mohl vstoupiti, vybere si ze všech služeb zajisté tu, kde mu nabízejí největší mzdu. Nuže, Ježíš nabízí nám mzdu věčnou, kdo mu věrně slouží, bude účasten věčné slávy a bude se svatými v nebi zpívati: »svatý, svatý, Hospodin Bůh zástupů!«

Věrná služba Kristova zpřijemní nám poslední naši hodinku. Na každého z nás pošle Bůh v onen poslední okamžik kostlivce s kosou a zavzní hlas: vydej počet z vládařství svého! Jediná věrná služba Kristova zpřijemní nám tuto nejdůležitější minutu z celého našeho žiti. Budme vždy připraveni, neboť nikdo z nás nezná ani hodiny, kdy, ani místa, kde nás povolá Bůh.

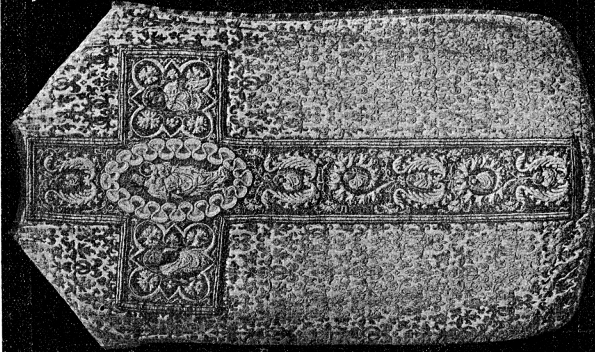
Před málo lety zemřel v missích v Indii kněz kapucín, rodák z Tyrolska, nepředvídané. Právě se vrátil z duchovních cvičení, které konal v městě Bettiah. Přišel na svou missii a najal několik nosičů, aby donesl potřebné potraviny svému spolubratrovi, který nedaleko odtud bydlil, jsa vysoko v horách Himalajských jako na přední stráž. Když se již blížili k jeho obydlí, pospíchal kněz P. Kosmas Glader, touže uviděti milého spolubratra. Ale nedaleko cíle přepadli jej krvežízniví tygři, vlekli jej přes hodinu cesty daleko a roztrhali jej. Našli po něm jenom několik hader z jeho oděvu a několik hnátů z jeho těla, což pochovali na hřbitově v Bettiah. Lid při pohřebě velice truchlil; i jinověrci jej oplakali a litovali dobrého kněze, který byl u všech velice oblíben.

Dej Bůh, abychom jeden každý v poslední chvíli našeho života mohli opakovati slova svatého apoštola Pavla: »dobrý boj jsem bojoval, běh svůj jsem dokonat, víru jsem zachoval. Naposledy složená jest mi koruna spravedlnosti, kterouž mi dá v onen den Pán, spravedlivý soudce.« (II. k Tim. 4, 7—8.)

Konec. Umiňme si, že vyvolíme Ježíše Krista za nejvyššího svého pána a za vládce svého srdce. Jemu se zasvěťme se všemi svými silami, celým svým životem! Jak často osvědčuje se

Ornát v Mikulově.

Ornát na Petrově v Brně.

pravdivost příslovi: když jest nouze nej-
větší, jest pomoc Boží nejbližší! Roku
1853 šel bavorský král Ludvik I. pro-
cházkou a na předměstí mnichovském
byl překvapen nepředvídaným a náhlým
lijákem. Uchýlil se do blízkého domku,
kdež však viděl velikou bídu a nouzi.
Dal se se ženou do hovoru a zvěděl,
že nezaviněně upadli do bída a že v ně-
kolika málo dnech bude jim zabaveno
vše, co mají. Král, kterého žena neznala,
radil jí, by se obrátila na krále. Ach,
miní ta žena, tato rada nemůže nám
pranic prospěti, neboť král jest beztoho
až příliš obtěžován od chudých. Mezi

hovorem vstoupil do domku muž ženy
a ihned poznal v cizinci svého krále.
Když uslyšel, že nabízí pomoc, vrhl se
mu k nohám a děkoval za jeho dobrotu.
Ale král pravil: neděkujte mně, ale Bohu,
který mne zavedl do vašeho domku.
Zitřa přijďte ke mně, pomohu vám!
Pak odešel a zanechal opuštěné, kteří
padli na kolena a modlili se, děkujice
Bohu, že neopustil v této strasti svých
věrných!

Kdo z nás státi bude na rozcestí,
rozhodni se vždy pro cestu, vedoucí
k Ježíši Kristu, neboť „Jeho jho je sladké
a břímě Jeho jest lehké.“

Kříž u lesa.

Na rozcestí — lesa nedleko
kříž tu stojí starý, památný,
k němu vzhledne zarosené oko,
duši hřejí lásky plameny.

O samotě stojí na rozcestí
kříž tu starý, věkem omšený,
srdci mému velkou lásku věští
a vrací klid duši ztracený.

Někdy zdá se mi, že zvedne hlavu
umučený Kristus, Boží Syn,
s výčitkou snad v nevšímavost davu
nebo připomíná jemu vin?

Na rozcestí — lesa nedaleko,
každý den své kroky zastavím,
pokleknou a zvednu kalné oko,
vroucně prosím: „Buď ochráncem mým.“

Slunce — život.

Jak to slunce na nebičku
staví se v plném lesku,
tak má duše lidská v světě
zažít plno stesku.

Slunce svítí po celý rok
na zem naši s nebe,
v létě pálí jako oheň
v zimě mrazí, zebe.

Slunce, toť je jak náš život
v mladosti nás hřeje,
ale čím víc stárneme tu
tím víc chladu leje.

V zimě slunce nemá síly
je jak malé robě —
člověk věkem sšedivělý
najde klidu v hrobě!

A. M. Kadlčíková.

Nanebevzetí Panny Marie.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Mnohému jest jistě nápadno, proč právě na Nanebevzetí Panny Marie čte se evanđelium o obou sestřích, Martě a Marii Magdaleně, když přece v tom evanđelium neděje se žádná zmínka o blahoslavené Panně Marii. Toto zařízení má však svou příčinu; evanđelium o Martě a Magdaleně hodí se i pro mariánský svátek, zvláště pro poslední slova: Maria nejlepší díl si vyvolila, jenž nebude od ní odňat.

Sestry Marta a Magdalena, obě neprovdané, žily zcela pěkně a pokojně se svým bratrem Lazarem v městečku Betanii. Možná, že měly příležitost dobře se provdati, aspoň Marta, jež měla značné jmění. Líbilo se jí však, zůstati svobodnou; na ten způsob mohla pomáhati Spasiteli a chudíně. Vidíme z toho, že vdavky nejsou ještě nejlepší stránkou a největším štěstím na světě. Člověk může i tak žiti zcela spokojeně, u lidí vážnosti požívati a Pánu Bohu sloužiti. Kéž by se všichni bratři a sestry tak dobře snesli jako ti tři v evanđelíu! Čteme v žalmech: Ó jak dobré a jak příjemné, když bratři pospolu bydlí! Jest nepřátelství, nenávisť a hádka už mezi cizími lidmi zavržení hodnou, čím více mezi bratry a sestrami.

Milý Spasitel rád navštěvoval obě sestry. Marta mu ráda poskytla přibýtek ve svém domě, když přišel na svátky do Jerusalema; Betanie nebyla daleko od města. Poutníky přechovávali je skutkem milosrdným. Jest i nám možno, Spasitele u sebe přechovávat? Ó ano! Když chudým poskytneme přístřeší, a obzvláště, když přijímáme svátost oltární. Radujme se z každého dne, v nějž jdeme k přijímání, a připravme Spasiteli hodné krásný přibýtek ve svém srdci.

Marta byla v kuchyni velmi pilnou; chtěla jak nejlépe pohostiti Spasitele jenž jí pokrm tělesný splatil pokrmem duševním, svojí totiž naukou. Nejen samým chlebem živ jest člověk, řekl dříve jednou, ale i každým slovem, jež vychází z úst Božích. Magdalena sedla si k nohám Ježíšovým a dávala pozor na jeho slova. A právě to těšilo Spasitele. Byl by se rád s jednoduchým spokojil

pokrmem, ba i beze všeho pokrmu se obešel, kdyby si i Marta usedla k jeho nohám a jej poslouchala. Měla velkou starost o pozemské věci a zapomínala na nebeské. Ba i zrovna si stěžovala na svou sestru, že jí nepomáhá; ale Kristus Pán vzal sestru do ochrany. On jí řekl: Marto, Marto, ty jsi příliš pečlivá a staráš se o velmi mnohé věci. Jedno jest jenom potřebné. Maria nejlepší stránku si vyvolila, jež nebude odňata od ní. Spasitel chtěl říci: Marto, ty jsi sice pečlivou hospodyní, to je svatá pravda; ale nezapomeň, že člověk má nejenom tělo, ale i duši; a duši tu nutno zachrániti, to je to jediné potřebné. Magdalena stará se o svou duši, protože dává pozor na mé kázání, a dobře má; ona nejlepší stránku si vyvolila.

Vezměme si k srdci i my to napomenutí. Mnozí lidé jsou na straně Marty; jsou pilní a namáhají se, aby si vydělali chleba vezdejšího. Za to je nebude nikdo kárati, naopak, ještě chváliti; neboť člověk nesmí zahálet. Ale i v dobrém může jiti člověk přes míru. Síl je dobrá a nutná; ale přesolené jídlo je nechutné a nezdravé. Spasitel řekl: Nepečujte úzkostlivě o své tělo, co obléčete, ani o svůj život, co pojíte. Hleďte nejprve království Boží! To pravím i já: Hleďte nejprve království Boží, hleďte zachrániti svou duši, hleďte, abyste se do nebe dostali: to je to jediné potřebné, to je ta nejlepší stránka, již si máme vyvoliti. Šest dní můžeme pilně pracovati; když přijde Boží neděle, nechme na pokoji časné práce a starosti, a pracujme pro nebe.

A teď, jak si počínala blahoslavená Panna Maria? O ní třeba mi teď mluviti, neboť na ni vztahuje se evanđelium o obou sestřích. Kde bylo třeba, byla pilnou Martou; stála však i na straně Magdaleny. Ve svém útulném přibýtku v Nazaretě pracovala pilně s Martou. Bylot jí spravovati celou domácnost, vařiti, pomývat, práti, zametat, vodu nositi, obilí mletí, přísti, šaty šiti, nejen pro sebe, ale i pro svatého Josefa a pro své Jezulátko. Ale více než o časný život, ležela jí na srdci starost o duchovní život. Každý den vzala si čas

k modlitbě; i při práci se modlila a posvěcovala ji dobrým úmyslem. Cvičila se ve všech ctnostech. Četla pilně v písmě svatém. Když přišla sobota, šla do synagogy, aby poslechla kázání a zpívala žalmy; přišly-li svátky, šla na pout do Jerusalema. Často sedávala u nohou svého Božského Syna a naslouchala jeho nábožným rozprávkám. Dobře všechno si pamatovala, co druží o Ježíši vypravovali. Evandělsta Lukáš podotýká: Maria však zachovávala všechna tato slova (pastýřů totiž) a rozjímal a o nich v srdci svém. A ještě jednou píše: Matka jeho přechovávala ve svém srdci všechna tato slova, která totiž nalezéný Ježíš v chrámě jí byl řekl.

Maria nejlepší stránku si vyvolila, pravil Pán Ježíš o Martině sestře. I blahoslavená Panna Maria vyvolila si nejlepší stránku, ve smyslu daleko lepším než Magdalena. Jakým způsobem? Předně, že svatě ztrávila svůj mladý věk. Ráda se obešla bez zábav mládeže; její zábavou bylo sloužit Pánu Bohu. Chtěla mu být hodně blízko. Její svatí rodiče zavedli ji, když ještě byla malým děvčátkem, do chrámu, aby ji obětovali, jako svého času Elkana a Anna svého od Boha vyžádaného Samuela. Jako tento, zůstala i Maria na blízku svatyně; vyrůstala pod dozorem kněží; obeznámila se s písmem svatým, zhotovovala, tkala a vyšívala posvátná roucha a konala takové práce, jež byly jejímu stavu přiměřeny; při tom se mnoho modlila a rozjímal, postila se a cvičila závčas v rozmanitých ctnostech. Zdaž nebylo pro ni nejlepší stránkou takové vychování v kněžském pensionátu? Zajistě!

I za dnešních časů mají křesťanské dívky příležitost, v klášterním pensionátu, pod bezprostředním dozorem kněží a řeholnic, na blízku nejsvětější Svátosti, jež se v klášteře přechovává, svůj dětský a panenský věk prožít a ve všem dobrém pro čas a věčnost se vycvičiti a vzdělati. Jak dobře jsou na tom takové dcery! Přemnohým jest však zůstat v domě otcovském; než i takoví mohou a mají v mladém věku svatě žít. Necht se jenom pilně modlí, do kostela a k přijímání chodí, rodičů poslouchají, skromně a stýdlivě si počínají, po zábavách se nehoní, předčasných známosti

se varují, všechno dobré podporují. Dobré svědomí a vědomí, že mladost dobře prožili, připraví jim větší radost než tance a rozpustilé zábavy.

Panna Maria vyvolila si nejlepší stránku, protože se odhodlala zůstat pannou. Ačkoliv jest vůle Boží, aby lidé obyčejně v manželský stav vešli, aby lidské pokolení na zemi nevymřelo, tož přece zůstane panenský stav stavem dokonalejším. Pán Ježíš odporučil jej jak slovem, tak příkladem. Když byl posluchačům vysvětlil, že manželé nemají práva samomocně sňatek rozloučiti, řekli učeníci: Když se takto mají věci muže se svou ženou, tak je lépe neoženit se. Na to Ježíš odpověděl: Ne všeci pochopí tu řeč, ale jen ti, kterým to dáno jest. Chtěl říci: Ano, jest lépe, neoženiti a neprovdati se; ale k tomu patří světlo s hůry a milost zdrženlivosti. Tuto milost může si však člověk podle učení sv. Jarolíma vyprositi a zasloužiti. Kdo to může pochopiti, ten to pochopí! A svatý Pavel učí zřejmě a výslovně: Co se pannen dotýká, tak nemám žádného prikázání od Pána, ale radu dávám: Kdo provdává svoji pannu, dobře dělá; kdo ji však neprovdává, lépe dělá. Panna má na mysli to, co je Hospodinovo, aby byla svatou na těle a duši; provdaná však hledí, jak by se zalíbila muži.

Panna Maria vyvolila si nejlepší stránku, protože se zasnoubila s mužem ctnostným. Zasnoubiti a provdati se musila; tak to chtěl Bůh, aby čest její neutrpěla újmou pro dítě, jež v panenském stavu dostala. Pravi se, že svatý Josef byl již starším mužem. Byl chudobný, zaměstnáním tesář; ale muž nejlepší, jakého si mohla přát. Pod jeho ochranou byla v jistotě Mariina čest, a o Ježíška co nejlépe postaráno. — Křesťanské děvy: uchází-li se kdo o vás, nehleďte na bohatství, ani na tělesnou krásu a jemné či panské chování; spíše se přesvědčte, je-li nápadník hodný a nábožn; pak jste vyvolily nejlepší stránku. O mnohé děvče ucházel se ten a onen. Ten jeden byl pořádný, hodný, nábožný a pracovitý, ale chudý; jenom fomesník nebo selský synek nebo pacholek. Ten jí byl málo. Chtěla toho druhého, jenž uměl sladce mluvit a lichotiti, pěkně tancovati a poklony strouhati. Podle

řeči měl patřiti k lepší společnosti, k těm od péra. Ale není všecko zlato, co se svítí; mnohý «fajní» oděv není zaplacený, mnohý úřad nevynáší tolik jako řemeslo. Z jemného pána se potom vyvinul muž bez Boha, surovec, světák; byl zcela jinak, než dcera si ho představovala. Nebylo by bývalo pro děvče nejlepší stránkou, kdyby bylo zůstalo skromným? Mnohý mladík hledí třebas jen na pěkný obličej nebo několik těch stovek a tisícovek, a potom má jednu, s kterou si neví rady.

Maria Panna vyvolila si nejlepší stránku pro sebe a pro nás, že svolila, býti matkou Vykupitele. Ukázala se k Bohu poslušnou. Pán Bůh nám zjevuje svou vůli ústy svých zástupců, a těmi jsou každému dítěti jeho rodiče. Každé dítě vyvolí si nejlepší stránku, bude-li rodičů poslouchati, podle jejich rady se řídit, jejich přání plniti. Kdo chce všechno

miti po své vlastní hlavě, přesvědčí se vlastní škodou, že nevyvolil nejlepší stránku. Představených poslouchati, to je to nejlepší.

Maria vyvolila si nejlepší díl, protože jenom na to pomyslela, jak by mohla pro nebe zásluh nasbírat. Netoužila po časných statcích, ale po nebeských. Nebylo žádné ctnosti, již by nebyla v hrdinském stupni konala. Nechtěla se lidem líbiti, ale Bohu; chtěla býti v nebi u Pána Boha. — I my vyvolíme nejlepší díl, budeme-li se řídití jejím příkladem, bude-li naší snahou, ne lidem, ale Bohu se zalíbiti; nebudeme-li se sháněti po pomíjitelných statcích a radostech, ale po nepomíjitelných. Zachovejme milost Boží, shromažďujme zásluhy pro nebe, budme na smrt vždy připraveni: to bude pro nás tou nejlepší stránkou.

V poledne.

Slavně zvony hlaholily
Matce Boží zpívaly,
a ptáčkové unaveni
tichounce jen zpívali.

Slunce praží jako oheň
poledne tu právě je
a proto tak v celém kraji
umrtveno všecko je.

Na poli je pusto, prázdno,
odpočívá dělník tu,
zmlkli také zpěváčkové
ve svém hlučném jásotu.

Až zas bude po poledni
s novou chutí budou pět,
aby dělník v těžké práci
na vše mohl zapomnět.

Proto s chutí zpěváčkové
krásné písně zpívejte,
do znavené lidské duše
nové síly nalejte!

O pouti.

Krásné ráno! Neděle je
všude ruch a vsude šum,
sladké znění dumných zvonů
vznáší se až k nebesům.

Zvoní zvony Matce Boží,
hudba hrá a zpěv tu zní,
starci, ženy, muži, děti,
všecko spěchá jenom k Ní.

Pospíchají poutníkové
k té nebeské Matičce,
modlitby a písně plesné
z úst jim znějí sladičce.

Ku oltáři poklekají
modlitbičku šeptá ret
a kněz slavným hlasem „Kredo“
při oltáři počal pět.

Hudba, zpěv a zvonů hlasy
vše to v jedno splynulo,
s vroucí prosbou v náruč Matky
procesí se vinulo.

A. M. Kadlěčková

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

V tureckém vězení.

(Pokračování.)

Tenkrátě měli bulharští povstalci nejlepší časy. Každá horská ves měla svou četú. Turci neodvažovali se povstalcé pronásledovati až do lesů, za to však mstili se na ubohých bezbranných sedlácích, o nichž se domnívali, že jsou s povstalcí ve spojení. Že tito sedláci s povstalcí jakožto se svými soukmenovci sympatisovali, nelze se diviti, ale již tato okolnost Turkům jako dokázaná vina dostala.

V naší krajině bylo časem dosti živo, ježto Turci slídíce po povstalcích často až i do Pokravan své hlídky vysílali, komitači měli však před tureckými četníky tu výhodu, že všechny své výpravy podnikali v noci, kdežto Turci podle starého chvalitebného obyčeje v noci spali. Srážky byly tedy bezmála vyloučeny. Od komitačův dostávali jsme brzy na tom, brzy na onom konci vesnice noční návštěvy. Vesničané ze spánku vyplašení musili jim chťice nechtíce vydávati peníze a potraviny, jiní musili povstalecké tlupy v lesích voditi. A to byla příčina našeho neštěstí.

Moji katolíci zachovávali ovšem o zmíněných nočních návštěvách nejhlubší mlčení. Každé oznámení vládě mělo jistou smrt v zápětí, neboť komitači posílali každého udávace bez milosrdenství na onen svět. A pak udati někoho Turkům znamenalo zrovna tolik jako učiniti kozla zahradníkem. Byli by přišli turečtí četníci a vojáci a ti byli horší a nebezpečnější nežli komitači sami. Nebylo-li však učiněno oznámení tureckým úřadům, byli vesničané podezříváni, že jsou s povstalcí dorozumněni a to Turci nedopustí nikdy. Naše postavení bylo tedy na obě strany nejvýš nebezpečné.

Jako farář byl jsem za své farníky zodpovědným. Po celé léto žil jsem v nepokoji. Ustavičně pozoroval jsem naše mohamedánské sousedy, jichž asi třicet rodin v naší osadě bydlelo, a bedlivě sledoval každé jejich hnutí, abych

se dověděl, zdali mají o povstaleckém ruchu vědomost. Oni to byli, kteří nás mohli zahubit. Dříve žili jsme vždycky jako dobří sousedé, ale od té doby, co mezi Turky a Bulhary vzplanulo nepřátelství, změnili své přátelské smýšlení a stali se nám nebezpečnými odpůrci.

Než léto minulo šťastně a s radostí vital jsem blížící se zimu. Ale proti všemu nadání nestěští se přece a to náhle dostavilo. Jednu sobotu v září byl jsem na trhu v Orta-Köy, abych různých maličkostí a potřeb pro dům nakoupil. Moji průvodčí byli již zboží na osly a mezky naložili, když najednou přitáhli zaptiové (četníci) a k našemu úžasu nám doručili rozkaz, abychom se ihned odebrali do konaku (vládní budovy). Silná hlídka nás tam ihned přivedla. Několik málo z nás bylo brzy propuštěno, já však s ostatními byl jsem beze všeho bližšího vysvětlení zadržen a brzy úpěl jsem ve vězení.

Turecká vězení jsou tak zařízení, aby vězňům život co možná nesnesitelným učinila. Jako většina jich bylo i vězení v Orta-Köy polopodzemní sklepení, jehož malá okna na způsob sklepních děr silně byla zamřížovaná. Za podlahu měli jsme vlhkou zem, za lůžko nízkou vyvýšeninu z prken podél zdi položenou. Vězni sedí celý den ve skupinách a vypravují si; v noci leží jeden vedle druhého, oblečení, hlavu majíce podepřenou o zeď, nohy nataženy doprostřed místnosti. Nábytku není žádného, mimo „vėdro“, které ve svém koutku vzduch otravuje, a několik džbánů na vodu, vláda povoluje každému zajatci denně bochník chleba, který však není příliš velký, tak že většina vězňů jej pojídá najednou. Kdo má peníze, může si, čeho potřebuje, koupiti u kafedžiho,*) který má všechno na prodej.

Ježto jsem neměl žádného pláště, spal jsem zpočátku jako ostatní zajatci: za polštář pod hlavu položil jsem své střevice, které jsem svázal do svého kapesníku. Později dostal jsem od

*) Kafedži = kavárník.

známého měřana plášt darem. Na počátku není možná v této místnosti spáti; v létě může se člověk horkem zadusiti, v zimě div že nezmrzne. Úzké otvory ve zdi nestačí, aby vzduch obnovovaly. Výpary vězňů a zápach čini dýchání skoro nemožným. Vězni kouří celý den, ale smradu tím nezapudí. Docílí pouze toho, že vzduch je pořád hustší.

V létě rvou se nejsilnější z vězňů o nejlepší místa na blízku oken. Avšak byt i tam lehčeji dýchali, jiné trampotě proto neujdou, a to je hmyz. Všechny možné druhy těchto příživníků jsou v těchto děsných dírách zastoupeny. Nejsilnější, nejdivočejší zajatci skrotnou brzy, jakmile mogriády těchto neviditelných nepřátel na ně začnou útočiti. Hmyz vylézá z červotočivých prken, které jsou společným lůžkem, spouští se se stropu, přichází ze skulin ve zdi a přepadá své oběti. Nejtlustší paša zhubeněl by zde na kostilivce.

První noci strávil jsem za strašných útrap. O spánku nebylo řeči. Konečně usnul jsem přece jsa hrozně unaven, ale byl to spánek plný horečnatých představ. Hrozné útrapy se časem sice zmírní, ježto člověk vůči nim později otupí, ale docela nepřestanou nikdy.

Bylo nás v těchto místnostech asi sto vězňů, neboť i z okolních vesnic bylo mnoho Bulharů *zatčeno. Všichni byli tu pro tentýž zločin jsouce v podezření, že jsou ve spojení s komitací. O vlastní příčině, proč my jsme byli zatčeni, jsme se zatím nedověděli, neboť v Turecku bývá mnohdy někdo do vězení uvřazen, kde úpí tak dlouho, až ho vysvobodí smrt, aniž se dověděl, čeho se vlastně dopustil. Hájiti ovšem se nemůže.

Z vězňů, které jsme přišedše ve vězení zde zastali, byli se již někteří podobili výslechu. Jejich naběhlé obličej a nohy krvavými hadry ovínuté výmluvně nám připomínaly, co také nás očekává. Moji farníci myslece na budoucnost, byli plni strachu. Snažil jsem se vštípit jim zneužitost a důvěru vzhledem na jejich vinu. Ty, kteří náhodou s povstalci se setkali anebo donuceni byli jim nějakou službu prokázati, napomenul jsem, aby vinu svedli na mne a o následky se nestarali. Já pro svou osobu doůfal jsem,

že jako katolický kněz u evropských konsulátů najdu ochranu a tak sebe i své farníky zachráním.

Konečně přišla řada na nás a první ze všech byl jsem předvolán já před Kadiho (předsedy soudu), který mi kladl nejprve otázky mé osobnosti se týkající. Odpovídal jsem na jeho otázky různé a nedaje mu přijíti ke slovu stěžoval jsem si na nelidské zacházení, kterého se mi dosud dostalo. — »Jakým právem«, pravil jsem, »vězňte nevinného, neoznámivše mu ani, proč?« — »Nerozčiluj se, otče effendi«, pravil sudi potupně, »však se ti to řekne, až nadejde vhodný okamžik.« — »Jsem katolickým knězem a jako takový pod ochranou evropských vyslanectev. Vy nemáte žádného práva, tak bezohledně se mnou nakládati a já si budu u zástupců cizích mocností na vás stěžovati.«

Kadi pozvěděl všecek udiven svých zraků. Mé chování ho překvapilo. Obvyčejně přicházejí obžalovaní k tureckým soudům pokorně a poníženě. Na okamžik byl na rozpacích, potom pošeptal svým dvěma přísedícím něco do ucha a tázal se: »Jsi cizozemec?« — »Nikoliv, narodil jsem se na turecké půdě, ale jsem katolickým knězem a jako takový pod ochranou cizích mocností.« Po delším šuškaní rozhodl »vysoký soud«, že mám býti souzen od kajmakama t. j. správce sandžaku.

Po té zavedli mne dva četníci do vládní budovy, kde ve velkém sále trněl na svém divaně správce sandžaku, drže v rukou los bit, t. j. turecký rúženec. Vstoupiv učinil jsem hlubokou poklonu, na kterou lehkým pokynutím ruky odpověděl. Stojе před ním čekal jsem potom až výslech započal. »Odkud jsi, otče effendi?«, ptal se konečně na mne nepohlednuv. Pověděl jsem mu své rodiště, své stáří, svůj stav, a nečekaje na další otázku projevil jsem ještě důrazněji než před kadim své ohrazení a doložil jsem: »Jediná okolnost, že jste kněze v jeho úředním oděvu a nemajíce ani nejmenší příčiny zatkl, je nespravedlnost, kterou před evropskými konsuli musíte ospravedlniti.«

Ale milý kaimakam seděl tu jako dřevěný bůžek, oči měl upřeny do prázdna a prsty propouštěl perly svého

růžence. Když jsem svou obhajobu skončil, pokynul hlavou, položil růženec na divan a pravil jako někdo, jenž se byl z dlouhého zadumání probudil: »Velmi dobře!« A aniž se pozvědł vzal z vedlejšího stolu papír, ponořil rourku s přířiznutou špičkou, s jakou Turci obyčejně psávají, do úhledného kalamáře, napsal na papír asi dva řádky, připojil na to svou pečeť a nechal listinu, aniž slova promluvil, stranou padnouti na zem. Jeden z četníků přiskočil, zvedl papír, mlčky se poklonil a pravou rukou k prsoum, ústům a čelu přiložil. Po té propustil nás kaimakan, zlehka rukou pokynuv a zase jako prve se zadumal.

Četník zavedl mne yūsbašovi, t. j. vězeňskému dozorcí. Tento si list uctivě přečetl a ohlásil mi, že zatím budu bydleti v kave-odas, t. j. ve světnici kafedžiho u vězeňské brány. Tak dostal jsem se do společnosti dozorce, četníka a kafedžiho, jenž den co den úředníkům a četníkům nezbytnou kávu vaří. Tam mohl jsem aspoň pozorovati kolemjdoucí a s četníky hovořiti; bylo mi však přísně zakázáno vycházeti. V noci zavřeli mne ve světnici.

V ten čas byl jsem jednou svědkem hrozného výjevu, do něhož jsem také sám měl činně zasáhnouti. Můj příbytek hraničil jednou stranou s chlévem, kde časem zabavený nebo uloupený dobytek se přechovával. První noc slyšel jsem v této místnosti hovor, tu a tam hlasitý rozkaz, potom se mi zdálo, jakoby těžké předměty byly sem a tam smýkány, po té padaly rány a následovalo žalostné volání a úpění. Přiložil jsem ucho ke

zdi a brzy se mi vyjasnilo: chlěv byl mučírnou, kde moji farníci a os'atní vězni byli vyslyšáni.

Výsledky trvaly až do rána. Poznal jsem některé z mých farníků po hlase a mohl jsem zjistiti, že někteří z nich tři- až čtyřikrát za noc byli mučeni. Turecké mučení je strašné. Trestanec se spoutá, položí na břicho, kotníky se svážou, dva holomci vyzdvihnou provazy jeho šlapky vzhůru a jiný holi na ně tluče. Soudce poslouchá křik a sténání docela chladně, a když pozoruje, že bolest dosáhla nejvyššího stupně, dá na jednu mučenému otázku. Podle toho, jak vypadla odpověď, výslech se přeruší anebo se v něm pokračuje. Avšak rány dopadají nejen na šlapky, ale často na celé tělo. Holomci znají místa, kde rány nejvíce bolí. Dobře mířená rána na prsty nebo onu část nohy, která při chůzi země se dotýká, zvyšuje bolest až k šílenství. Nehty na nohou za krátko odpadnou a celé tělo strašně oteče.

S hrůzou naslouchal jsem tomuto výsledku. Mezi ubožáky, které nejvíce trýznili, poznal jsem po hlase svého farníka, Ivana Ruseva, povoláním uhlíře. Tyž ztratil bezpochyby tolik krve, že soudce naznal, že by každý další výslech byl marný a já jsem slyšel, jak četníkům rozkázal, aby jej hodili ke zdi; tam že může zdechnouti, má-li chuť. Bezpochyby chtěli smrt nešťastníkovu jeho spoluvězňům zatajiti. Slyšel jsem skutečně, jak tělo nešťastníkovu na moji zeď dopadlo. Potom umlko mluvení a dvě se zavřely. (Přítě dále.)

V přírodě.

V té krásné boží přírodě
když všecko kolem zraje,
zříš samou modrou oblohu
a slunce, jak v ní plaje.

Tou krásou potěší se zrak
a zplesá srdce tvoje,
zde může krás těch užít
tvá duše bez úkoje.

Tu pocítíš se Bohu blíž,
tu užíš všechny divy,
kterými světa Stvořitel
své tvory všechny živí.

V té krásné boží přírodě
je krásné jako v ráji,
zde Pánu Bohu v modlitbě
rty díky zašeptají.

A. M. Kadlěčková.

† Bohumír Hendl.

Dne 21. července zemřel na sv. Kopečku u Olomouce šlechtýný a horlivý strážce mariánské svatyně pan probošt Bohumír Hendl, kan. prem. ze Strahova, kníže-arcibiskupský rada a děkan, dlouholetý spolupracovník časopisu tohoto. Prosíme o modlitbu za šlechtěnou jeho duši.

Ať odpočívá v pokoji!

Královna andělů.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Čím je božskému Spasiteli den vzkříšení a nanebevstoupení, tím jest blahoslavené Panně Marii den nanebevzetí, 15. srpen. Jsou to její velikonoce, den jejího vzkříšení. Po třídenním odpočinku ve hrobě vzkřísil Bůh z mrtvých její čisté, neporušené tělo. Není to sice článkem víry, není to tak zvaným dogmatem, ale věřeno od křesťanů po vše časy. Která byla prosta hříchu dědičného, měla prosta zůstatí i následků jeho, a ačkoliv musila zemřítí jako její Syn, nesměla přec v hrobě setlíti a v prach se obrátiti. Zpředu vykoupěna měla i své vzkříšení zpředu slavití, aniž by jí bylo čekati na soudný den. Patnáctý srpen jest den jejího nanebevzetí a korunování. Církev svatá jest plna radosti nad jejím nanebevzetím; volá v hodinách: Maria jest na nebe vzata, andělé se radují, za to Boha chválíce a velebíce. Vyvýšena je svatá Boží Rodička nad kůry andělské do nebeského království. Tedy nade všechny kůry andělské jest Panna Maria vyvýšena. Tato okolnost dává mi příležitost, milým čtenářům Panenku Marii jako královnu andělů představití a jim ukázati, jakým právem jí tento pěkný titul přináleží, ježž jí i v loretánské litanii dáváme.

Rozeznáváme devět kůrů andělských: anděly, archanděly, síly, moci, knížata, panstva, trůny, cherubíny, serafíny. Maria Panna jest jejich královna, protože cti a důstojnosti, moci a svatosti všechny převyšuje a vším, čím kůry andělské vynikají a od sebe vzájemně se liší, v daleko větší míře vyniká.

Andělé, to jest první kůr, mají úlohu, nás lidi opatrovati. Bůh poručil svým andělům, aby tě na ruku nosili, tak abys neurazil na kameni nohy své. Maria je též naší opatrovnici; ona je strážným andělem celé katolické církve. V listopadu slavíme i svátek ochrany Panny Marie. Často bývá vyobrazována, jak svůj široký plášť rozprostírá a pod ním křesťany uschovává jako kvočna pod křídlo svá kuřátka. Nazýváme ji hvězdou mořskou, protože je ochranou křesťanům bouři zmitaným, buď bouří skutečnou nebo duševní. Ne nadarmo

modlíme se k ní: Pod tvou ochranu se utíkáme, svatá Boží Rodičko! V nebezpečenstvích tělesných, v nebezpečenstvích duševních obraťme se na ni, a bude nás opatrovati; doporučme její ochraně všechny naší péči svěšené, obzvláště nevinné dítky, a budou dobře zaopatřeny.

Druhý kůr jest kůr archandělů, na něž se Bůh obrací, chce-li důležitá tajemství nechati lidem zvěstovati, a kde se jedná o vyřízení důležitých záležitostí. Ne obyčejný anděl, nýbrž archanděl byl poslán k Marii Panně, aby jí zvěstoval vtělení Syna Božího; jeho si počínání nám ukazuje, že vi, koho má před sebou. Chová se k ní ne jako k někomu, jenž stojí na nižším stupni, ani jako k tomu, jenž stojí na téže stupni; on ví, že má před sebou osobu nad ním stojící, svoji královnu, a chová se podle toho. Uctivě vchází do její komnaty a pozdravuje ji skromně a pokorně: Buď zdráva, Maria, plná milosti, Pán Bůh s tebou! Mluví k ní jako služebník a poddaný. — Tři archanděly známe podle jména: jsou to: Michael, Gabriel, Rafael. Michael znamená tolik co: Kdo jest jako Bůh? Michael jest vítěz nad pekelným drakem. Maria jest přemožitelkyní pekelného hada; ve svém neposkvrněném početí šlápla mu na hlavu. Gabriel značí tolik jako: Boží síla. Vtělení Božího Syna Gabriel pouze zvěstoval; v Marii se však působením Ducha Svatého a jejím srozuměním skutečně stalo. Rafael znamená: Boží lék, protože vyléčil starého Tobíase od slepoty. Zdaž není Maria uzdravením nemocných? Zdaž nevyprosila na svých milostných místech již bezčetným lidem zdraví duše i těla? Zajisté! Proto právem se může nazývatí královnou andělů.

Třetí kůr andělský jsou Síly. To jsou takovi andělé, praví svatý otec Řehoř Veliký, skrze něž mimořádné a podivné věci se stávají. Jeden anděl ku příkladu zanesl proroka Habakuka v okamžení do Babylona, kde Daniel seděl v jámě lvové. Jeden anděl pobil v Egyptě všechny prvorozené; jeden anděl zabil za jednu noc 185.000

Assyřanů. Jeden anděl vlil do vody bravného rybníka sílu zázračnou, jež uzdravovala prvního do vody vkročivšího. — A teď, kdo vypočítá a popíše ony divy, jež skrze Pannu Marii už se staly a doposud se stávají? Kolik nemocných již uzdravil! Kolik tureckých vojsk již potřela! Jako židé k Juditě, tak my můžeme k Marii říci: Požehnal tě Hospodin v tvoji síle, neboť skrze tebe uved v nívec naše nepřátele. Obzvláště v Lurdech můžeme sílu Panny Marie pozorovati; neboť tam se prýští pramen, jenž smrti zavrženým život zachovává. Mohou-li nám jednotliví svatí v jistých pomoci potřebách, může nám Matka Boží pomoci ve všech potřebách; neboť jest královnou Sil.

Čtvrtý kůr jsou Moci. Podle výkladu svatého Řehoře jsou to takovi andělé, kterým zlí andělé jsou podrobeni. Moci nebeské mají na uzdě moci pekelné, tak že nám nemohou škoditi, jak by chtěly. Maria jest královnou Mocnosti; neboť ještě více jak tyto chrání nás proti zlému nepříteli. Svým neposkrvněným počtem potřela hlavu pekelnému hadu; ďábel neměl na ni žádnou moci; nasměl se ani opovážiti ji pokoušeti; byla ušetřena všelikého hříchu, všeliké zlé žádostivosti, všelikého pokušení. I nás vezme do ochrany proti zlému nepříteli, když ji s důvěrou budeme vzývati. Ona to jest, která pomáhá hříšníkům, vymaniti se z otroctví satanova; vždyť jest útočištěm hříšníků. Hlavně ve smrtelné hodině přichází křesťanům ku pomoci; brání je proti útokům ďábelským a pomáhá jim poslední boj šťastně dobojovati a věčného dobytí vítězství.

Pátý kůr tvoří Knížata. Tato vévodí jiným andělům; jsou, jak bych tak řekl, šlechtou mezi obyvateli nebeskými. Maria jest královnou knížat; stav její převyšuje stav andělů; stojí uprostřed mezi Bohem a anděly. Její šlechtický stav je zabezpečený a potvrzený slovy: Požehnaná jsi mezi ženami! Počázela ze šlechtického, ba knížecího rodu Davidova. Větší platnost a vážnost má však její nebeské šlechtictví. Jisté šlechtické rodiny stojí v tetěž vážnosti jako rodiny panujících knížat, tak že mají přístup (vdavkami ku příkladu) do

nejvyšších rodin. Takým šlechtictvím vyznamenává se Panna Maria; je suverenní kněžnou, schopnou k panování. Jako přijatá dcera nebeského Otce, jako matka jeho Syna, jako nevěsta 'Ducha svatého, stala se účastnou královské důstojnosti Boží.

Šestý kůr jest kůr Panstev. Tato panují nad dobrými anděly kůrů nižších; jsou vojevůdci v nebeském vojsku, jichž druzí andělé musí poslouchati; oni vykazují podřízeným andělům jejich úřady a práce. Maria jest královnou Panstev, protože i tato jsou jí s ostatními anděly poddána. Oni tvoří takofka její služebnictvo a úřednictvo, její dvůr. Tvoří kolem ní čestnou stráž a přísluhyji jí. Ve středověku bylo zvykem, že se rytíři zasněcovali službě vznešených paní, že hájili jejich čest a byli jí při ruce, kde se jednalo o vyřízení důležitých poselství a záležitostí. Byli jejími ctiteli, avšak bez úmyslu, je dostati za manželky. Takové rytíře má v nebi Panna Maria; to jsou nebeská Panstva. Ale i mezi lidmi má své rytíře; to jsou věrní ctitelé marianští ze stavu kněžského i světského, buďti již zemřeli nebo dosud žijí. Též i my chceme býti jejími rytíři; chceme horliti pro její čest a každým možným způsobem ji rozšiřovati; náš život její službě má býti zasvěcen.

Sedmý kůr jsou Trůnové. Jsou dvořaniny věčného krále, stojí nejbliže Božího Trůnu. Zasedají při soudech Božích jako porotci. Maria je královnou Trůnů. Nikdo v nebi není tak blízko trůnu Božimu jako Maria. Měla účast na našem vykoupení, bere nyní účast na našem spasení; je zasvěcena do mnohých úradků Božích; je přítomna, když Bůh soudí lidské duše. Necht je naší advokátkou, až budeme jednou státi před soudnou stolicí Boží; necht odhlasování její vypadne příznivě pro nás, když věčný náš osud bude rozhodnut.

Nejvyšší andělé jsou Cherubíni a Serafíni. Svatostí, vznešeností, hodností a krásou nevyrovňají se jim druzí andělé kromě archandělů. Cherubíny vyznamenává jejich hluboká vědomost, protože se ponořují do bezedných tajemství Božích. Serafíny se vyznamenávají svou hořící láskou. Trůnové stojí kolem trůnu Božího; Cherubíni a Serafíni

jsou sami živým trůnem Božím. Tři mládenci zpívali v peci ohnivé: Buď veleben, který prohlédáš propasti a sedíš na Cherubínech, jenž jsi slávyhodný a převznešený na věky. I tyto nejvyšší anděly převyšuje Maria svatostí, milostí, slávou a hodností. Nikdo nemá lepších vědomostí o tajemstvích Božích; nikdo nemá větší lásky k Bohu jak ona. Ona sama je trůnem Božím, trůnem živým, neboť pod jejím srdcem, na jejích rukou, na jejím klíně odpočíval král věčnosti, Bůh velebný. Na viku archy úmluvy klečeli dva cherubové; Maria je živou archou Boží, novozákonní archa, v níž se skrývala nebeská manna, chléb živý. Proto zasluhuje královnou cherubinů a Serafinů se nazývat.

Nechť i naše srdce k serafínské lásce k Bohu rozplamení. Hleďme vždy hlouběji vniknouti do tajemství Božích, vždy víc

a více rozšiřující své vědomosti náboženské. Čteme o Panně Marii, že všechna slova svého Syna nebo o svém Synu v srdci svém přechovávala a o nich rozjímal. Cvičme se i my v rozjímání modlitbě; přemýšlejme o životě Ježíšově nebo nějaké náboženské pravdě udělejme sami sobě kázání a okořeňme je modlitbami stělnými: pak budeme podobni Cherubinům. Milujme též Boha z celého srdce, jak ho miloval serafínský světec František z Assissi; budme často u tabernáklu, klaníce se s anděli Ježíši svátostnému, udělejme ze srdce svého živý trůn Boží, rádi a často přijímající svatosti. Pak budeme podobni Serafinům.

Nechť se přimlouvá za nás královna andělů u Pána Boha milého, abychom už zde na zemi v nevinnosti andělům podobni byli, z jejich společnosti těšili se jednou v království nebeském.

Maria, pomoz!

Když celý svět je zachmuřen
a strach nás mocí jímá,
když z duše se nám dere sten
a kručí tělo zima,
pomoz nám, o Matko dobrá!

Když nouze, hlad a neštěstí
se na nás odvěšad šklebí,
když oklame nás přítel lstí
tu ret náš volá k nebi
pomoz nám, o Matko dobrá!

Když bolest, spor a váda jen
nás stíhá bez ustání,
tu vydere se z duše sten
ze srdce truchlé lkání
pomoz nám, o Matko dobrá!

Když poslední vydere se vzdech
nám z hrudi v umírání,
tu Matko dobrá tiše nech
ať vyřknu v šepotání
pomoz nám, o Matko dobrá!

A. M. Kadlěková.

K srpnovému úmyslu Apoštolátu.

P. A. Odrážka.

S radostí jsem uvítal na konci listku dobrých úmyslů červencových zmínku: Úmysl v srpnu — křesťanská výchova v rodině. To je alespoň jednou časové slovo v plném smyslu. Vždyť kdybychom chtěli dělat špatné vtipy, napočítali bychom všelijakých výchov na kopy, ale dohromady po vseckých málo nebo nic. Smím aspoň nakousnout? Tedy: pokroková výchova, lidová výchova, volná, sokolská, lassa-lácká, »výchova« v hospodách, na výletech, v přírodě — ale snad už dosti. My naproti tomu chceme výchovu křesťanskou, a tam má svůj kořen v rodině. Dnes tedy o ní, a jindy zas o výchově dětí v kostele, škole — a pokud rozumně a s mírou se děje, též o vhodné výchově dětí pro život veřejný.

Máme ještě vzorné křesťanské rodiny? Bohudíky máme. Není jich sice tolik, co bychom sobě a vlasti svoji přáli, ale jest jich zas víc, než by se zdalo. Nevzorných křesťanských rodin jest arci jistě víc.

Za vzornou křesťanskou rodinu považuji tu, kde katolická víra jest prvním, nejvyšším, naprosto žádných výminek neznajícím pravidlem. Tedy, kde rodiče i děti se modlí a dbají desatera i církevních předpisů. V rodinách, kde otec odebírá »pokrokové« časopisy, volí pokrokové, děti jsou členy různých bezbrakových neb někdy i hodné »protiklerikálně« zabarvených spolků, lze mluvit snad o hodných členech (děje-li se to víc z hlouposti než ze zloby), ne však o vzorných katolicích.

Nám se dostalo doma »křesťanské výchovy v rodině«; jest článku tento mimo jiné též vzpomínkou a projevem vděčnosti milým rodičům. Ve vzorné katolické rodině jest otec hlavou, řekl bych biskupem, matka kněžkou, a děti anděli. Ovšem, že těm »andilkům« někdy i třeba napřed růžky otlouct, a to jest právě úkolem výchovy.

Nezapomínejme, že dítě přinese si na svět mnohé sice dobré, ale vedle toho i zlé vlohy a náklonnosti. Tyto musejí býti závčas ničeny a seslabovány.

Nestaje-li se tak v prvních letech u rodičů, děti vyrůstají v postrach celého okolí.

»Ohýbaj mia mamko,
dokud su já Janko,
až já budu Jano,
nedám sa ti mamko,«

povídá synek v národní písni. Mnohá máma na svoji i svých dětí škodu toho nedbá a potom pozdě nařiká.

Mluvíme-li o křesťanské výchově, nemíníme, aby rodiče měli za každým druhým slovem na jazyku Pána Boha. Ne, lépe bude, když ho rodiče i děti budou mít — v srdci. Upřímná zbožnost ať je zrovna teplem, jež mile prozařuje a zahřívá celý dům a všech v něm. Vždyť v čem záleží pravá zbožnost? V tom, abychom stále si byli vědomi všudy přítomného Boha i ochotni plniti jeho vůli.

První vychovatelkou dětí jest matka. Její dobré i zlé vlastnosti ssají takofka (je to víc nežli »okřídlené« slovo) děti s mateřským mlékem. Ona první učí děti základním náboženským pravdám a mívají naše maticky pěkný i lehký katechismus, na př.: kde je Pán Bůh? Pošli Páměckovi pusinku! Kolik jest Pánů Bohů? Kdo tě stvořil? vykoupil? posvětil? a p. Matka učí děti modlitbě. Tu jenom bych snažně prosil maminky naše, aby se chránily nemístné horlivosti. Neukládejte dětem příliš mnoho! Ty mnohé roztodivné modlitbičky a řady otčenášů jsou na dětskou tékavost ukrutná trýzeň. A následek? Odpork modlitbě vůbec. Tož všeho s rozumem! Maličkým stačí kříž a »Andělíčku«, později Otčenáš, Zdravas, Věřim v Boha, Desatera, Andělé boží, Zdravas královno a Anděl Páně. Ovšem tyto modlitby přibírejte jen pomalu a hlavně dbejte dobré svědomí i toho, aby děti věděly co říkají.

Otec tu obyčejně přímo nebývá súčasťněn, víc nepřítomně tím, že dbá, aby děti modlitbu vždy konaly a to řádně. Hlavní ovšem jest, aby pak otec sám dal dobrý příklad, nechal práce a smekl, na př. když zvoní klekání, nesedal ke stolu bez modlitby a p. Společná

modlitba celé rodiny jest věc opravdu krásná, povznášející, škoda jen, že vychází z módy. Rodiče věrní, zachovejte zvyk tento, a dbejte, aby dospělé děti vaše též si ho s sebou odnesli do nových domovů, když se ožení a vdají.

Jiný samozřejmý požadavek křesťanské výchovy v rodině jest, aby se neobjevilo v ní na stole ve dni postní maso. O tom se ani šířiti nebudu.

V neděli ovšem patří celý dům do kostela. Rodiče na ranní, děti na hrubou. To bývá pravidlem, však někde bývá též, že otcové chodí na hrubou, a z dospělých dětí některé na ranní, aby pak v hrubou byli doma k ruce na pomoc. Hlavní jest, aby všichni byli na mši svaté. Dobrou kontrolou bývá při obědě výsledek, o čem bylo evangelium a kázání. Však není dobrým znamením, kde jdou sic rodiče na mši sv., ale na kázání nezůstanou jak je rok dlouhý, neb je-li před ranní, tož vždy pořádně promeškají: chlapi to odsedí v hospodě,

ženy prostoji v »zajímavém« hovorů. Následky takové »horlivosti« se brzy v domě ukáží — náboženská vlažnost, která se v dětech jeví brzy lhostejností, lehko přecházející v úplnou nevěru.

Totéž třeba říci o odpoledním požehnání. Není sice předepsáno pod hříchem, ale kdo má víru, a vzpomene si, že je tu na oltáři Kristus Pán, ten rád sám půjde, a jistě hledět bude, aby žádný z domácích bez potřeby požehnání nevynechal. Vždyť »bez božího požehnání marné všechno namáhání.«

A povážíme-li si dále, že lidé opravdu zbožní hledí si také ostatních ctností, ne jen modlitby a kostela, jsou šetrní, chrání se piti, milují svoje, pak věru ze srdce a rádi se pomodlíme, i na ten úmysl v srpnu dobrého něco vykonáme, aby Pán Bůh hodné rodiče posílil, nehodné obrátil.

Vzorné křesťanské rodiny jsou nám jedinou spolehlivou zárukou lepší budoucnosti!

Pozdraven buď ...

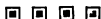
Pozdraven buď svatý kříží
poklade můj pravý,
sejmi s duše co ji tíží
Jezu přelaskavý.

Zavítej v mé srdce vřelé
spoj se s mojí duší,
utiš city rozechvělé,
ztiš, co v žití kruší.

Nedej zhyznout, drahý Kriste
láskou k tobě planu,
vím, že's spasení mé jisté,
příspěj na obranu.

Utiš moje srdce bolné,
chraň mne všeho zlého,
spoj se k lásce obapolné
v trudu žití mého.

A. M. Kadlčíková.

Různé zprávy.

Ornáty v Mikulově a na Petrově v Brně. Ornát mikulovský je skvostná práce ze století sedmnáctého. Zelený aksamit jest ozdoben ze zlata zhotovenými uměleckými vzorky, v nichž se opakují dva vinařské nože — ze znaku Dietrichstejnů, který je dole na ornátě. — Ornát na Petrově v Brně má na světoznámém aksamitu všité sličné vzorky ze stříbra. Uprostřed jest Madonna. Ornát jest vzácná práce ze století šestnáctého.

Papežovo jméno na vozích římské tramwaye. Mnohého z poutníků, kteří byli v poslední době v Římě, naplnilo podivem, že vozy římských pouličních drah mají velikými písmenami malovaný nápis: Sarto, což, jak známo jest rodné jméno nynějšího svatého Otce Pia X. Poutník se diví: jak to, že jméno papežovo ocitlo se na vozích pouličních římských drah? Otázeli se však někoho z domácích lidí, zví, že je to malé nedorozumění. Sarto znamená totiž jenom zkratkou jména společnosti římské tramwaye dle počátečních písmen. Firma společnosti zní: societa anonima romana tramways omnibus. Tak se stalo, že společnost vzdává na každém svém voze, byť i nedobrovolný a dost i podivný hold papeži Piu X.

Láska jest vynalézavá. Na Rokycanskou žil před lety kněz, kterému říkali všeobecně „komediant“. Neříkali mu tak, že by snad byl prováděl komedii, nýbrž že se velmi rád ujímal komediantů a pro ně pracoval v duchovní správě. Často setkává se kněz na procházce s pohyblivým cirkusem, který rozbil někde u lesa svůj stánek a jest postrachem všech kolemjdoucích. Než někdy nalézá tu kněz dobré pole, ano někdy jest lepší než jeho vlastní farnost. V. B., farář na Rokycanskou, pozastavil se u ohnička, jež obléhala dvojí i trojí rodina kočujících umělců. Dal se s dětmi do výkladu katechismu, připravoval je k svatě zpovědi a k I. svatému přijímání. Staré církevní oddal, zač někdy dostal darem na památku břitvu, kterou se neholic, anebo kanárka, umělce z cirkusu. Také býval volán do vozu k nemocné,

umírající paní principálové a říkával, že ani u vzdělaných nebyl tolik potěšen, jako tuto. Vystrojili ubozí komedianti celý oltářík, aby jenom kněz se k nim nestyděl, ano i před vůz nasypali květiny. Tento „komediantský“ kněz chodil i v noci lesy a nikdy nebyl okraden od potulných komediantů, šlejšků a podobných lidí.

Zbožnost nynějšího presidenta seвероamerických Spojených států. Doktor Wilson, nynější president amerických Spojených států, jest mužem zbožným. V čas, kdy vykonává svou pobožnost, chce býti pokud možno nejvíce osamocen; vyhýbá se společnosti a probá před leskem, který se pojí k jeho vysokému úřadu, aby tím lépe mohl soustředit mysl svou k modlitbě. Z téhož důvodu vyhýbá se i velikému, nádhernému kostelu milionářů ve svém sídle v městě Washingtonu. Našel si pro svou pobožnost téměř zapomenutý kostelík v dělnickém předměstí a najal si v něm pro sebe a pro svou rodinu lavici. Je to od padesátí let poprvé, co president americké republiky bere svou pobožnost s tak neobyčejnou vážností, že probá před nádhrou toilet a navštěvuje kostel jedině pro Boha. Když nastoupil Wilson svůj úřad, čekal v neděli obrovský dav lidí před jeho bytem a čekal marně. President modlil se zatím v chudé, předměstské čtvrti. Když se vracel po té do „Bílého paláce“, svého úředního bytu, oznámil mu tajemník, že dav naň marně čekal, aby jej spatřil. Načež odpověděl Wilson: řekněte lidu, že president Spojených států chce býti ve chvíli, kdy se modlí, roven nejnižšímu občanu.

Šlechtný čin. Německý korunní princ jest též spisovatelem. Vydal v posledním čase objemnou loveckou knihu a za zaslání mu honorář vyšle sto chudých žáků, berlínských obecných škol, na letní pobyt do zdravé krajiny u moře, kde obdrží tyto dítky zdarma celé zaopatření.

Jesuita přednášel v japonské horní sněmovně. Známý kazatel jesuita P. Vaughan, byl vyzván presidentem horní japonské sněmovny, knížetem Tokugava ku přednášce v klubu senatorů sněmovny.

Učený řeholník přednášel „o záhadách nevšornosti naší doby.“ Přednášku navštívili také skoro všichni členové panující rodiny. Učená přednáška P. Vaghana byla v celém Japonsku událostí dne.

Výnos sbírek na katolické missie. Květnové číslo „zpráv pro rozšíření víry“ přineslo zprávu o výsledku sbírek na katolické missie zámořské za rok 1912. Spolek trvá skoro sto let a poprvé za svého celého trvání sebral tak veliký obnos. Bylo sebráno totiž v roce 1912 8,051.576 franků, o 777.349 fr. více než roku 1911. Výnos sbírek vstoupil r. 1912 o 9·6 procent, kdežto r. 1911 jenom o 4·1 procento. Lví podíl na těchto sbírkách má Francie, která přispěla k nim 3,106.831 franky; přes milion sebralo se ještě jenom ve Spojených Severoamerických státech, totiž 1,828.832 franků. Na třetím místě jest Německo, kde vynesly sbírky 980.068 franků. Z ostatních států uvádíme: Velká Británie 373.314, Belgie 356 231, Argentina 305.044, Itálie 272.385, Španělsko 204.275 a Rakousko-Uhersko 61.866 franků. Pro Rakousko je to přímo hanbou, že nejenom všechny velké katolické státy jsou daleko před ním, nýbrž že je zastíní v této věci i státy výslovně zednářské. Částečně je tím ovšem vinna i malá propaganda těchto sbírek u nás a pak také okolnost, že národy Rakouska mají spousty sbírek za účely jinými, hlavně národnostními. Francie, jak zmíněno, má dosud lví podíl na těchto sbírkách; vzdor bídě církve ve vlastní zemi, mívala však na nich podíl ještě větší. Před lety pronásledování sebralo se ve Francii k tomuto jedinému účelu více než čtyři miliony. V Irsku stoupl výnos sbírek loni o 50 procent ze 134.117 na 263 684 franků. Rychle také stoupají sbírky v Americe, kde se sebralo v roce 1912 o 400.000 fr. více než rok před tím. Důležitost spolku pro šíření víry pro církev a pro civilisaci vysvítá na první pohled z jeho účelu a proto nemohou i katolíci čeští konati díla pro církev a lidstvo lepšího, blahodárnějšího, než když úsilovně budou podporovati účely spolku také u nás.

Hnutí „prýč od Říma“ roku 1912. Dle sdělení vrchní vídeňské protestantské rady přestoupilo během roku 1912 k protestantismu v Rakousku 4877 osob; z nich přistoupilo 622 ku helvetskému vyznání a

4242 ku augsburskému. Z těchto všech bylo odpadlo 4372 od církve katolické. V témže roce vystoupilo z protestantské církve 1572 lidí a 1262 z nich stalo se katolíky. Skoro polovice všech vystoupení z katolické církve je z Dolních Rakous: 2368, z toho z Vídně: 1670, což jest nejvyšší číselce od počátku tohoto hnutí. Dále jsou Čechy s 1623 přestupy k církvi evandělické; r. 1911 1759, Morava se Slezskem 496, r. 1911 540, Horní Rakousy 221, r. 1911 183. Všude lze pozorovati úbytek hnutí „prýč od Říma“. Nejvíce odpadá u nás Němců. Z čistě německých krajů jest 80 procent odpadů, z krajů národnostně smíšených jest jich 8·4, z krajů čistě českých 10·8 procent.

Svíce hořící devět let. Americký miliardář Morgan zemřel v Římě. V poslední vůli své nařídil, aby hořela za něho svíce ve velechrámu svatého Petra v Římě. Byla objednána ve svíčkové továrně v Harlemu v Holandsku; jest obrovských rozměrů, má výšku pět metrů a půl metru v průměru; váží dva metrické centy, čili 200 kilogramů, má hořeti při každé bohoslužbě. Kdyby se svíce zapálila a nechala neustále hořeti, hořela by bez ustání celých devět let.

Ostatky svatého Martina. V Toursu ve Francii chovají jako drahocenný poklad ostatky svatého Martina, patrona své diecese. Protože nynější poměry náboženské jsou ve Francii tolik smutné, požádala kapitola v Kamenci-Steinamanger v Uhrách, aby jí byly přenechány. Biskup tourský svolil. Ostatky byly slavnostně dovezeny do Kamence. Z té příčiny dovolil náš císař, aby kapitola tamější mohla užívat nových odznaků, pozůstávajících z emajlového bílého kříže, který má na jedné straně obraz svatého Martina a na druhé začáteční písmena císařova. Kříž se nosí na červenozlatohlutě stužce okolo krku.

Protestanté mají prázdné kostely. Pastor kostela Baptistů v Cincinnati v Ohio dal do svého kostela mnoho klecí s kanárky. Když počaly hrát varhany, byli kanárčí podrážděni zvukem tímto a dali se do pronikavého zpěvu a čtyřicet dovedných zpěváků-kanárů již něco vydá. Příklad následovali prý brzy jiní pastoři a docílili prý svého účelu a poněkud si naplnily své kostely.

Krásný příklad vyznání víry. O žádné vynikající osobnosti dozvěděla se veřejnost

poměrně tolik málo, jako o arciknížeti nástupci trůnu Františku Ferdinandovi. Ukazuje při každé příležitosti vždy a všude povznášející věrnost ku katolické církvi. Jeho křesťanský světový názor, jeho pevná oddanost ku katolické víře jsou jistou zárukou, že při budoucích vládních povinnostech půjde jediné správnou cestou, že ten, jenž dává Bohu, co jest Božího, dá i národům svým, co jest jejich, naprostou spravedlnost. Letos dlel následník trůnu se vznešenou rodinou na jaře u slunné Adrie v zámku Miramare. Očitý svědek píše: bylo to v Istrii a podnikl jsem výlet do Promontore, jež tvoří nejjihnější cíp tohoto nepatrného, ale rozkošného poloostrova se starým kostelem. Jda na procházku zaslechl jsem ze vzdálí zvuk zvonku. Upoutal moji pozornost, šel jsem za ním, až jsem zahlédl malý istrijský povoz, do něhož byly zapřaženy dva koně a jež řídil muž v národním kroji. V jedné ruce držel opratě, v druhé zvonek a tak vezl kněze, nesoucího Nejsvětější, jako poslední potěchu někam do vzdálené samoty. Hleděl jsem delší dobu za vozem a tu naskytl se mým zrakům následující zajímavý obraz: cestou proti povozu šel oddíl námořních důstojníků. Jakmile spatřili povoz a kněze nesoucího Pána a Spasitele, poklekli všichni jako na povel, aby vzdali svátostnému Kristu náležitou úctu. Jak jsem se zaražoval z tohoto znamení pravé katolické víry a zbožnosti! Bezděky táhlo mne to blíže ke hloučku důstojníků a přiblížil jsem se až k nim. Ale, jaké bylo teprve mé překvapení a jak rostlo mé nadšení a můj údiv, když jsem poznal v důstojníku, kráječícím v čele společnosti, našeho vznešeného nástupce trůnu. On tedy byl původcem tohoto zbožného skuku, jímž v tolika srdcích vzbudil nadšený cit víry a odvahu ji veřejně vyznati! Kdo by nevzpomenul Jeho osvětleného předka císaře Rudolfa a nepoznal v něm pravého potomka slavných Habsburgů, věrného syna své církve! Cítil jsem štěstí, že jsem dítětem této říše a vyprošoval v srdci hojné požehnání Boží pro našeho milého následníka trůnu.

Katolíci ve Spojených Severoamerických státech. Koncem roku 1912 bylo v těchto státech přes 15 milionů katolíků, v osadách jich bylo přes 8 milionů, tedy v celku přes 23 milionů. Během

onoho roku bylo postaveno 372 nových katolických kostelů, průměrně více než jeden denně. Z nich dostalo ihned svého stálého kněze 244. Celkem bylo tam 14 312 katolických kostelů, z nichž 9501 mělo svého stálého kněze. Kněží bylo 17.945, z nich řádových 4672, světských 13.272. Bohoslovců bylo v 85 ústavech 6619. Vyšších učilišť universit bylo 200, kollejí pro hochy a dívky 648. Katolických farních obecných škol bylo 5256; návštěvovalo je 1.360.761 hochů a děvčat. V sirotčincích, které si vydrží katolíci, bylo 47.415 sirotků. Ve všech katolických ústavech bylo 1.593.310 mladých lidí. Katolíků jest v těchto státech nejvíce ve státu Nový York, kde mají většinu.

Jinak židé, jinak katolíci. V Liberci hráli v městském divadle frašku „Zapadlý kout“, ve které jest několik vtípů o židech. Židé uspořádali ihned demonstraci a jakmile byl při opakování tohoto kusu na jevišti pronesen první vtíp o židech, zavzněly sykot a řada židovek okázale odešla z divadla. Sykot zněl i při dalších vtípech o židech. My, katolíci, dáváme si vše libiti, jakýkoliv nemastný vtíp, ba najdou se mnozí, kteří ještě tomu tleskají.

Nový kříž. Kdesi u Přemyšlu měl žid na svém pozemku starý, schátralý kříž. Byť požádán, uvolil se dát nový, jenom si vymínil, aby mohl dát tam svoje jméno. Obec svolila. Samuel Löwner dal nový, nádherný kříž a na něm skvělo se jeho jméno. Jaké však bylo v celé obci překvapení, když druhého dne ráno byla pode jménem pana Löwnera vytesána slova: „jeden z lotrů“!

Židé a spalování mrtvol. Bavorská biskupové vydali společný pastýřský list, v němž rozhodně odsoudili spalování mrtvol u katolíků. Vrchní bavorský židovský rabín v Řezně dr. Meyer úplně souhlasí. Práví: každý žid musí pronést souhlas s tímto úsudkem katolických biskupů, vždyť je nám také Písmo svaté zjevením Božím, pod jehož autoritou žijeme. Každý rabín, který koná nějakou náboženskou slavnost před anebo po spálení mrtvoly prohřešuje se proti svým povinnostem a staví se proti našim náboženským zákonům.

Anglický romanopisec jako apoget. Znamenitý anglický romanopisec, jehož romány jsou již přeloženy do všech

evropských jazyků, katolický kněz, konvertita R. H. Benson, jest také hledaným kazatelem, jehož kázání jsou velmi oblíbená a četně navštěvována. Některé z nich vyšly tiskem, pod názvem: „Kristus v církvi“. Benson jest bystrý pozorovatel, který vidí věci, které jiným ujdou. Staví je pak v nové, samostatné, původní světlo a působí tak nadmíru účinně. Pozoruhodný jest jeho výrok: mám za to, že nikdy, vyjímaje nejprvnější doby křesťanství a doby velkých pronásledování, nebyla v katolické církvi taková upřímnost a taková bohatost myšlenek, jako nyní. Dva druhy lidí cítí se za dnešních dnů povolány ku katolicismu, kterému zůstanou věrni, totiž lidé nanejvýš jednodušší a nevzdělaní a pak lidé nanejvýš chytrí a mnoho myslící. Dokazuje toto své rčení obráceními z Anglie a Francie, kde lidé nejvzdělanější mají velikou zálibu v naší víře. Konvertity jsou tam buď lidé docela jednoduší, o nic se nestarající, anebo obzvláštně vynikající hlavy, bystrostí a nadáním. Polovzdělanci, lidé bezmyšlenkovití, městští filisté, jsou k náboženství obyčejně nadmíru lhostejní a nepřátelští. Nej nepřátelštější jsou lidé málo vzdělaní. Mladý muž, který něco studoval, ale ne mnoho a hlavně z malých, nepatrných učebnic. Dívka, která navštěvovala přednášky, ale ne mnohé. Pak ještě přísluší sen. Učenec, odborník, který jest ve svém oboru tolik vzdělán, že vše, co nemůže přivést pod své furmulky, je mu bezcenné.

Alkohol a literatura. V Norvěžsku náramně vzkvetl obchod s knihami, a sice o té doby, co jest omezena spotřeba alkoholu. Skoro v téže poměru, jak ubylo alkoholu, přibyla spotřeba knih; čím méně se prodalo opojných nápojů, tím více se prodalo knih, což hlavně bylo pozorováno mezi dělníky, kde vzrostla touha po četbě a po knihách. Má proto v Norvěžsku spolek knihkupců velký zájem na potírání alkoholu. Když lidé především dělníci a lepší třída nepropíjí peněz v hospodě, vzroste zrovna jako ve Skandinávii také touha po jiné, ušlechtlejší zábavě, čímž získá celý národ.

Nynější kinematograf — záhuba lidu. Tak volá professor Brunner, který neunavně bojuje proti nim. A má pravdu. Jak kinematograf znemravňuje, dokázaly nedávno v Německu dva případy, o nichž se rozepisují německé katolické listy, které

dokazují, kam vede stále předvádění surovosti a milostných scén. V jednom případě jednalo se o vraždu chlapce v Essenu, při němž bylo nade vše pochybnost zjištěno, že vrah byl přepilným navštěvovatelem kinematografů, které jej pohnuly ku vraždě. Státní nadvládní dr. Eger pravil při přelíčení: přesvědčil jsem se, že jak jsou nyní kinematografy, jsou naším národním neštěstím a vše musíme podniknouti, aby co nejspíše stala se tu nějaká změna k lepšímu. Neustálé ukazování v kinematografu milostných výstupů, v nichž hraje hlavní úlohu volná láska a cizoložství, mají ohromný význam pro rodinu, jak dokazuje dopis, který obdržel list, dle něhož zprávu tuto podáváme. Někáký pán z Essenu psal do redakce: výrobk pana státního nadvládního jest bohužel úplně pravdivý, což i já dokážu. Kinematografy jsou naším neštěstím. Pravidelnými navštěvovky jejich jsou dle mých zkušeností nervosní, k hysterii nakloněné paníčky. Moje žena pokazila se milostnými dobrodružstvími, které jsou specialitou všech kinematografů. Opustila mne, žije s jiným a zkazila mně i naši celou rodinu život, pokoj a domov. Od té doby, co začala chodit do kinematografu, šlo to s ní s kopce, až úplně sklesla. Za štěstím našeho manželství přišlo neštěstí, jakéhož nelze ani popsat, byl by to celý román. Každému musí přece napadnouti, že od té doby, co se tolik rozšířil kinematograf, přibýlo rozvodů, manželů, kteří nežijí společně, přibýlo samovražd následkem nešťastné lásky atd. Při tom jest nejvíce zastiženo muž. Proto: nejprísrnější censura všech kinematografů.

Katelíci a civilisace. V Toledu v Severní Americe napadl methodistický biskup Burt, jinak šlechtyný muž, katolickou církev a nazval ji „pohanskou v každém vzhledě, sloužící modlám, nevzdělanou a plnou pověry.“ Ihned odpověděl příslušný katolický biskup Msgr. Schrems pastýřským listem, který byl předcítán ze všech kazatelů. Též naše listy ujaly se katolické církve a všechny jednoblasně odsuzovaly nemístné štvání methodistického hodnostáře. V pastýřském listě píše se: katolíci mají nárok a právo na klidné spoluzítí v Americe od dob objevení. Vyzkoumali tuto zemi, mají vynikající účast na jejím hospodářském a sociálním vývoji, prolili za vlast krev na

četných bojištích, spolu pracují hrdinně ve službách trpělivého lidstva. Velikáni Manning a Newmann přidali se ku katolické církvi a znamenitý anglický politik Gladstone pravil: katolická církev kráčí již 1500 let na špičce civilisace a má za koně svého vítězného vozu nejznamenitější síly rozumové i hmotné. Její umění jest uměním světovým, její genius je geniem celého světa, její velikost, sláva, vznešenost, velebnost jsou tím, čím se kdy chlubí i svět. Má více dětí, než všechny sekty dohromady, každého dne rozšiřují se hranice její říše, její oltáře vypínají se do výše ve všech dílech světa a její missionáře najdeme všude, kde jsou lidé, jejichž nesmrtelné duše lze zachrániti evandéliem.

Německo ochránce Jesuitů. V Mozambiku, portugalské kolonii, mají Jesuité missii, která se má za nejlepší z celé Afriky. V Borome mají kvetoucí vychovací ústav s 300 chovanci. Když vláda vypověděla doma jesuity, ohlásila dekret též v zámořských osadách, ale nepočítala s Německem. Německo se ujal svých příslušníků a prosadilo, že v Mozambiku zůstaní jesuité — Němci a že missie nebyla zrušena. Vláda portugalská nebyla z počátku ochotna ponechat si missii. Když totiž Německo prosadilo, že Němci mohli zůstat, nabídla se táž vláda, že mohou býti dle přání vlády portugalské odstraněni jejich příslušníci a že dají tam místo nich samé Němce. Na to portugalcí nechtěli přistoupiti a raději ponechali své příslušníky a neodvolali jich. Dekret byl odvolán.

Francouzská vláda doma a v koloniích. Doma vláda francouzská pronásleduje katolické kněze, ale v koloniích váží si jejich blahodárné činnosti a také ji uznává. Udělila nedávno řád čestné legie dvěma missionářům, působícím v Číně, totiž apoštolskému vikáři Budes de Guébriand v Kien-Tschang a M. Lobrymu. Byli dle připsu, přiloženému ku vyznamenání, odměněni za zásluhy, vykonané pro vlast v koloniích.

Protestant, přítel Jesuitů. V Německu zemřel bývalý vyslanec v Japonsku, o němž uveřejňuje Jesuita P. Bahlmann vzpomínky, sestavené dle listů, které od nebožtíka obdržel. Vyslanec jmenoval se dr. F. z Holleben a byl velkým zastancem všech Němců, žijících v Japonsku a osobním přítelem Jesuitů, obzvláště P. Dahlmanna,

který jest nyní professorem na universitě v Tokiu, kterou založila japonská vláda pro jesuity. Vyslanec Holleben uznává v přechýtných dopisech velký kulturní význam katolické církve ve východní Asii a hlavně líčí zásluhy jesuitů a s nimi pracujících Lazaristů. Praví o nich, že společně kráčeji v čele všech kulturních snah a blahopřeje jim z toho srdce.

Moderní kostel. V St. Louis v Americe vystavěli si příslušníci „první křesťanské obce“ nový kostel, který jest asi nejmodernějším z celého světa. Má zahradu na střeše, zubní a lékařskou kliniku, večerní školu, knihovnu, plovárnu, tělocvičnu, koupelnu, horké lázně a jiné podobné věci. Jakým právem pastor prohlašuje takovou budovu za kostel, není zřejmo? Dosud vyrozumíval se kostelem dům Páně a žádný ústav pro obveselení mysle.

Národní škola ve Vatikáně. V Římě namáhají se rozmanité sekty získati mládež pro své účely. Proto ustanovil svatý Otec Pius X., aby byla zřízena ve Vatikáně národní škola pro 1500 dětí, z nichž bude polovice děvčat a polovice hochů. Přijdou nejchudší z poblížských čtvrtí paláce papežského. Protože jest papež na svém území, ve Vatikáně, samostatným vládcem, nepotřebuje ku zřízení této školy žádného dovolení od vlády. Uhodl, když nazval protestantský žurnalista Harden svatého Otce „papežem dětí“. Též vydal nedávno svatý Otec nový katechismus pro děti, v němž upuštěno od dosud obvyklého způsobu otázek a odpovědí. Nejdůležitější pravdy jsou tu vysvětleny malebnou, na obrazy a podobenství bohatou, dětem přístupnou řečí. Je zajisté papež velebný, když rozhoduje jako otec celého křesťanstva o otázkách, týkajících se všech věřících, ale větší jest, když píše a sestavuje katechismus pro nejmenší ze svých oveček.

Jak pomlouvají Jesuity. V Německu vyprávěl při veřejné přednášce jesuita Lieber své osobní zkušenosti z německo-francouzské války 1870—1871. Byl v nemocnici, kdež mezi jinými, byli také dva vojáci z Pomofanska. Když uviděli dva Jesuity, ptali se, kdo jsou ti mužové. Když uslyšeli, že jsou to jesuité, náramně se polekali a ustrašeně zvolali: jsme ztraceni, neboť učili jsme se ve škole, že každý jesuita musí otrávití jinověrce. Byli poněkud uspokojeni, když uslyšeli, že jesuité nemají

žádného vlivu na kuchyni nemocniční. Pak, mínili: musíme dátí bedlivý pozor, co nám dají pít? Když oba vojáci byli z nemocnice propuštěni, přišli ku P. Lieberovi a vyprávěli: prosíme mnohokráté za odpuštění. U nás v Pomoransku má každý, at' malý, at' dospělý, jesuitu za vyvrhle lidstva. Pak můžete doma vykládati, co jste viděli a jací jesuité jsou. Odpověděli: ano, milý pane, jest vše krásné, ale nám nikdo u nás nevěří. Lidé nám řeknou: když je tomu tak, jak vypravujete, pak to nebyli žádní praví jesuité.

Náboženství vypovězeno ze škol. Hamburská školní rada se usnesla, že nebudou děti prvních čtyř ročníků v národních školách vyučovány žádnému náboženství. Pak bude zavedena nová učebnice, zpracovaná dle výsledků exaktní, přesné vědy. Kdyby byl odpor protu tomuto usnesení příliš velký, bude ponecháno na vůli rodičům, přejí li si, aby děti byly přítomny vyučování náboženství.

Dobrovolné vyučování náboženství. Od té doby, co zakázali ve Francii všude náboženství vyučovati ve školách, přihlásili se katolíci laikové a podporují kněze v této důležité práci. Nyní šťastní se tohoto záslužného podniku přes 40.000 paní a pokud lze sledovati, v celku s dobrým výsledkem.

Mnoho dluhů. V Berlíně ohlásila úpadek firma, která měla zákazníky z nejlepších tříd města. Dokázala před soudem, že má mezi svými odběrateli na 200.000 marek dluhů. Firma hotovila výhradně dámské klobouky. V Berlíně i jinde za vládl takový luxus u dam, že stal se nemocí. Zboží se objednávalo a o zaplacení se nikdo nestaral.

Šlechtí práce? V Německu utrpl při práci úraz kamenník. Podal na úřady žádost o podporu a podepsal se svým úplným jménem Baron z R... Byl odsouzen na den do vězení, protože prý živě se prací svých rukou, pozbyl práva na své šlechtictví. Odvolal se a zemský soud jej osvobodil.

Řeholnice zatajeny? Ve Francii byla udělena mnohá vyznamenání za mimořádné služby. Asi 80 procent vyznamenaných jest označeno v úředním listě jako „ošetřovatelky nemocných“. Ve skutečnosti jsou to řeholní sestry, za něž se stát stydí, jež pronásleduje a trápí, kde a jak

může. Stydí se přiznati, že konají výborné služby, za něž je vyznamenává.

Stávka dětí. V Itálii, v městečku Ongina, poblíže Piacenzy, nechodí děti již přes rok do školy. Tamější obecní rada, složená vesměs ze socialistů, odstranila totiž ze všech městských škol kříže, následkem čehož přestali děti chodit do školy. Byl tam ustanoven státní komisař, který učitele přeložil a dal do jednotlivých tříd zase kříže. Proto povstala vzpoura od některých socialistů zosnovaná a musilo býti povoláno vojsko, aby udrželo pořádek.

Láska k bližnímu. Ve Švýcarsku onemocněla domkařka, vdova, bydlící u Churu, v osadě Halau. Nemohla si popraviti svého vinohradu, který byl její jedinou výživou. Tamnější dívky se domluvily a jednoho krásného dne, vyšly všechny společně do vinohradu nemocné vdovy a pracovaly tak pilně, že byly za půl dne se vši prací hotovy, ač má vinohrad 5600 rév. Zajisté účinná láska k bližnímu!

Z lásky k Bohu. Když nedávno byla cholera v Caribradě, požádala správa města tamnější milosrdné sestry, zda by převzaly ošetřování onemocnělých, kteří byli umístěni v izolovaných barácích. Ihned došly tři sestry a setrvaly celý měsíc ve své namáhavé práci. Když ochabla cholera, tážala se turecká vláda prostřednictvím nemocničního lékaře, který velebil sestry, jako anděle v lidské podobě, jakou žádají odměnu? Odpověděly: pro peníze jsme nepřišly, pro nás nic nežádáme, ošetřovaly jsme nemocné z lásky k Bohu! Lékař byl překvapen, neočekával této odpovědi, spíral ruce k nebi a neustále opakoval: „z lásky k Bohu!“ Něco takového nemohl, jako mohamedán, pochopiti. Vláda turecká zaslala představené přípis, který zní: Allah! Vláda úplně oceňuje lidumilné služby, které vykonaly sestry v době zješší cholery. Vyslovuje nejvyšší spokojenost a nejupřímnější dík. Zároveň prosí, račte přijati obnos 10 liber. Nemá býti odměnou za prokázané služby, ale jenom náhradou za vydání, která jste měli, že jste nám přenechali vaše sestry.

Pocta řeholnic. V Livornu v Itálii odevzdal starosta v přítomnosti všech úřadů sestrám ústavu Cottolengo plaketu, na níž lze čísti: sestry vykonaly za epidemie 1911 a za tripolské války zářnky milosrdenství

a obětavé lásky k bližnímu. Zároveň bylo jim sděleno, že jsou všechny navrženy ku vyznamenání řádem.

Francie v cizině. Apoštolský delegát v Syrii msgr. Giannini prohlížel církevní ústavy a školy. Francouzská vláda dala mu ke službě loď „Jindřich IV.“. Ve všech francouzských ústavech, které navštívil delegát, měli papežský a francouzský prapor, což je doma u nich pod trestem zakázáno. Velitel loď všude delegáta doprovázel a jej představoval místním úřadům

Časté svaté přijímání. V letech 1854 až 1859 sloužil pozdější generál Gaston de Sonis v Africe jako setník. Ač bylo to spojeno s velkými obtížemi, chodil každý druhý den ku svatému přijímání. Roku 1859 byl v Itálii ve válce proti Rakousku. Často, když měl služební jízdy zastavil se u kostela a požádal faráře, aby mu podal svaté přijímání. A co mohl důstojník ve válce, nemůžeme my?

Slepá zlost. V Berlíně byla otevřena jarní umělecká výstava. Malíř Berkens byl též přítomen a domníval se, že jsou jeho obrazy úmyslně tak umístěny, aby způsobily špatný dojem. Tak se rozlobil, že vytáhl z kapsy nůž a tři své obrazy ze vzteku rozřezal. Zda způsobil umění nějakou tím škodu, se neoznamuje.

Analfabeti v armádě. Spolehlivý anglický statistik zděluje, že v Německu jsou ze 10.000 rekrutů jenom 4 analfabeti, ve Švýcarech 9, v Dánsku 20, v Anglii 100, ve Francii 310, v Belgii 533, v Itálii 3073, v Rusku 6110.

Bude lépe? Ve Francii jakoby svítalo pohnutí. Dva čelní oblíbení mladší básníci Francis Callaird a Olivier Hucade vzdali se svých míst, jako redaktoři a vstoupili do kláštera.

Věřejná bohoslužba v Číně. Vláda čínská požádala všechny křesťanské představené, aby měli dne 27. dubna bohoslužby za pomoc Boží v nynějších zlých

dobách pro Čínu. Státní úřady měly nařízeno, aby se oficielně těchto bohoslužeb účastnily, což se též všude stalo.

Čím méně víry, tím více pověry. Italský spisovatel d'Annunzio je znám jako volnomyšlenkář; nemá žádné víry. Ale za to je až směšně pověřivý. Ani se neodvází psátí letošního letopočtu. Ale umí si pomoci. Píše místo 1913 1912 + 1. Že jej neomrzí po celý letošní rok psátí něco takového? Vtipkáři mu radí, aby raději psal 1914 — 1.

Moc jednoty. V Neapoli oznámila obecní rada, že se nebude vyučovati žádnému náboženství na obecných městských školách. Ihned počali sbírat podpisy a sebralo se jich 30.006, jimiž otcové školních dětí se zavázali, bude-li tento zákon proveden, že nebudou posílali do škol svých dětí. Obecní rada byla donucena usnesení své odvolati.

* * *

(Zasláno.)

P. T. rodičům, jimž na tom záleží, aby dítě jejich bylo vychováno v zásadách nábožensko-mravních ve statečnou dceru církve a vlasti, doporučuje se „Ludmila“, vychovávací ústav pro dívky v Napajedlech, řízený konventem sester sv. Kříže. Ústav má: školu obecnou a měšťanskou, jednoletou školu obchodní, kurs pro vzdělání industriálních učitelek, kurs pro vzdělání pěstunek školy mateřské, školu ženských ručních prací, kurs pro přistěhování a šití šatů, školu hudební a školu řečí, jakož i kurs hospodyňský. Ústav je v zdravé, krásné krajině a má rozsáhlou zahradu. Peněžité poplatky jsou velmi mírné. Přihlášky možno činiti po celé prázdniny. Školní rok počíná na ústavě 1. září. Prospekt na požádání zašle ředitelství ústavu.

Zrnka.

Nespravedlivost třeba kárati pro odpor, který v nás budí, ale nikoli pro škodu, již nám způsobuje.

Přirozeno, že dnes se mnohý chvástá, protože skromností svou by u lidí považován byl za — bezvýznamného.

Vyvolávání minulostí u nás všech je ranou se otvírající.

Matka: Nesmíš mně stále do řeči skákat, děvče, když já mluvím; musíš vždy počkat až mluvit přestanu. Dcerka: To potom já nikdy nebudu moci něco říci, maminko...

Čertu nevzpomínej kříž.

Do nebe se nejede kočárem.

Moudrost se zmožila ve mně, až mě skoro dusí: mé nejtajnější myšlenky a činy — paralyzuje.

Jak jsem dřív byla smělá a jakým nadšencem. Moudrost přišla... zmizelo vše... Jakých bolestí jsem byla ušetřena?... Než také kolika radostí.

Život není úplně — moudrostí.

Mé nepotkává ani štěstí, ani neštěstí: jsem moudrá... vidím vše jinak.

Zavři ústa — otevři oči: svět se kolem slunce točí.

Mnohý muž, jenž vzdoroval úderu palice, podléhá píchnutí — jehly.

Mnohý sen trápí nás více, než mnohá nejkrutější skutečnost.

Dobře a snadno se pouští strachy z okna na — býka.

V neštěstí bývá štěstí často spíše přitížením, než polevením.

Hlas lidu, hlas boží: ... kříž, na něm — Syn boží.

Jedinké neštěstí dává zapomenouti tisícere radosti.

Pro vlka nejsou všechny ovce.

Když všechno se nám zdá v přírodě velikým, tož malým zůstává — člověk.

Mnohé zákony plodí — zločince, jak léky — nemocné.

Zbhlý mnich nepochválí nikdy klášter.

Pro svět pravda není tím, čím je: pravda mu je toliko to, co se může — dokázat.

Po psu snadno poznáš domácího pána: špatné vychovaný, má obyčejně takového — pána.

Spolupřetrpění jednoho neštěstí nás váže více k sobě, nežli sto prožitých radostí.

Křesťanská výchova v rodinách.

(Hlavní úmysl.)

Se všech stran slyšeti nářky na nezvedenost mládeže a dítek, že jsou neposlušné, neuctivé, nepobožné, rozpustilé a často i nemravné. Půjde-li to tak dále, s bázní pohlížime do budoucnosti. Jaké to bude pokolení bez Boha a bez náboženství, bez náležitého vychování? A kde třeba vinu toho všeho hledati. Ve škole? Částečně ano. Ve školách nynějších se dítky všemu možnému vyučují, náboženství jen trochu a na mnohých školách co kněz postaví, učitel sboří. Volná škola! Nekřesťanská škola! Ovoce již vidět. Pěstuje se mnoho rozum a srdce se zanedbává; proto zarůstá bejlím jako nevzdělané pole. Ale nesmíme zase všecku vinu na školu svalovat, nýbrž musíme též vyznati, že i rodina má veliký úkol,

ba největší u výchování dítek. I ve škole to poznat, že dítky doma dobře vedené jsou i ve škole a všude hodnější, než dítky z domu zanedbané. Proto obraťme svou pozornost k rodinnému výchování dítek, aby toto dalo se v duchu křesťanském.

Rodiče mají stále pamatovat, že dítky obdrželi od Pána Boha, že dítky nejsou stvořeny jen pro tento svět, ale i pro nebe, a proto mají pečovat nejen o tělo dítek svých, ale více ještě o duši jejich, aby z dítek vychovali hodné křesťany. Výchování dítky mravně jest nejen důležité, ale i obtížno, proto mají rodiče denně prositi Pána Boha k tomu o pomoc. Dbejte rodiče, aby dítky od vás dědily jen dobré vlastnosti — buďte tedy sami ctnostni. Pamatuňte, abyste dítko co nejdříve po narození jeho daly pokřtiti. Často se tážete jako přátelé Zachariášovi při narození Janově: »Co asi bude z tohoto dítko našeho?« Bude z něho to, co z něho vychováte. S mravním a náboženským výchováním musíte začít co nejdříve. Jakmile se zlé náklonnosti počínají jeviti, musíte je hned odstranovati, aby nezapustily kořenů. Každý nezpůsob, každá neposlušnost dítky musí býti hned pokárána a potrestána. Srdce dítky jest jako zahrádka; jestli v ní neplejeme záhy, jistě poškozeny budou v ní květiny. Rodiče mají co nejdříve buditi v dětech lásku k dobrému, mají je povzbuzovati, pochváliť i odměniti. Chraňte děti před pohoršením, netřpte u nich zlých a pohoršlivých řečí. Pěstujte jejich stydlivost a šetřte sami náležitě počestnosti a nedávejte dítkám zlého příkladu. Jakmile počíná dítko mluvití veďte je rodiče ihned k Bohu, aby Pána Boha poznávalo, milovalo a poslouchalo. Sv. Jan Zlatoúst napomíná křesťanské matky: »Učte dítky záhy znamenati čelo svatým křížem a pokud sami toho vykonati nemohou, vtiskujte jim to znamení vlastní rukou.« Matka ať vykládá dítku o Pánu Bohu; dítko to velmi rádo poslouchá, duše jeho je od přirození křesťánská. Šťastné dítky, které mají dobrou, zbožnou matku! Co dobrá matka v útlém mládí vtípí v srdce dítky, zůstává v něm obyčejně trvale a provází dítko po celý život.

Čím více dítko roste, tím bedlivěji mají rodiče přihlížeti k dobrému jeho výchování, tím pilněji a účinněji mají vštěpovati do srdce jeho: dobrá naučení, obzvláště ochotnou poslušnost. Dítky, které se nenaučí hned v mládí rodičů poslouchati nebudou potom poslouchati jiných lidí, učitelů, mistrů, hospodářů, představených a vrchností světských i duchovních, nebudou poslušni ani zákonů božských ani lidských. Bez poslušnosti neobstojí na světě žádný řád a pořádek, žádná společnost, to přece uznává každý. Poslušnost dítek k rodičům má býti založena na lásce k rodičům. Ze všeho jednání rodičů má zářiti láska k dětem. Láska budi zase lásku. Rodiče nešetřte kárání i trestů, je-li toho potřebí. Již duch sv. napomíná ve knize Přísloví: »Kdo šetří metly, nenadíjí syna svého; ale kdo ho miluje, v čas jej tresce.« A jinde napomíná: »Neodíjme od pacholete kázně; nebo budeš-li je mrskati metlou, neumře. Ty je metlou mrskati budeš a duši jeho z pekla vysvobodíš.« (Přisl. 23.) A opět: »Metla a kárání dává moudrost; ale pachole, kterémuž se pouští vůle, zahanbuje matku svou.« (Přisl. 29.) A moudrý Sirach dí: »Máš-li syny, cvič je a zhybej je v mládí jejich«.

Abý v srdci dítek účta a láska k Bohu se zakořeňovaly, mají k tomu přihlížet rodiče co nejdříve, slovem i příkladem, pokud možno náboženským cvičením. Nemají tuto důležitou část výchovy rodiče doma zanedbávati a nechati ji až pro školu. Sem již má dítě přijíti připraveno, aspoň základy má již znáti od své matky. Matka je to, která má učiti dítko prvním modlitbám a základním pravdám sv. náboženství; otec pak má dítku předcházeti dobrým příkladem v pobožnosti každodenní. Těžko chápe dítko poučování v náboženských cvičeních, nevidí-li je konati na svých rodičích. Či jak se má dítě modliti, když rodiče se nemodlí? jak má milovati kostel, když je tam rodiče nezavedou ani sami tam nejdou? Proto nábožné matky berou sebou dítky do kostela a tu jim vykládají o Ježíšku, o Panně Marii, o andělich a tak budí v útlém srdci dítek účtu a lásku k Bohu. Přichází důležitá doba pro dítko první sv. zpověď a první sv. přijímání. Tot úkol nad míru důležitý pro rodiče, aby dítky své též doma připravovali

k těmto sv. svátostem a mají tak pomáhati duchovnímu v těžké úloze jeho. Rodiče poukazují dítko k tomuto posvátnému úkonu, napominají je, aby bylo hodné, aby odkládalo chyby své, aby se více cvičilo v nábožnosti a všech ctnostech a tím stane se srdce dítky čistým a mile vyzdobeným přibýtkem božského Spasitele a bude milostí jeho účastna v míře nejvyšší. Rodiče mají dítky své pilně do školy posílati protože dobře zřízená škola jest velikou podporou rodičů v vychování dítek. Miníme tu křesťanskou školu, v níž náboženství je hlavním předmětem. Škola má býti dítku po domově a po chrámě nejmilejším místem, aby dítko rádo do školy chodilo a v ní pilně se učilo. Jen tehdy je škola dítku prospěšná, když dítko s chutí a láskou školu navštěvuje a v ní pilně se učí. Proto mají rodiče o škole jen s vážností mluviti a pěstounů svých dítek sobě vážiti. Tito pak mají zase svým životem a svědomitostí účtu a lásku rodičů i dítek sobě získati.

Až vyjde synek nebo dcerka ze školy a přichází do společnosti dospělých, když mnozí se nebezpečí pro duši jejich, pro víru a mravnost, tu mají rodiče ještě více o ně pečovati a jim tím větší pozornost věnovati. Mají dítky své chrániti před špatnou společností, před všelikými zábavami a předvečerními toulkami, před čtením špatných knih a novin. Proto napominá moudrý Sirach: »Nad dcerou bujnou drž ustavičnou stráž, aby někdy neuvedla tě v posměch a nezahanbila tě v množství lidu.« (Sirach 42). Vždy jest rodičům i vychovatelům pamatovati slova božského Spasitele: »Kdo by pohoršil jedno z malíčků těchto, které věří ve mne, lépe by jemu bylo, aby zavěšen byl žernov oslíci na hrdlo jeho a on pohřben byl do hlubokosti mořské.« (Mat. 18.) Proto modleme se co nejvrouceněji o nábožné vychování dítek a mládeže naší v rodinách, aby mládež prospívala i moudrostí i milostí u Boha i u lidí.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu za křesťanské vychování dítek v rodinách a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby!

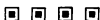
Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiši rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patronu citelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Helel apoštolské: Křesťanská výchova dítek

Úmysl v září 1913: Třetí řády.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Září 1913.

Narození Tvé, svatá Boží Rodičko, radost zvěstovalo celému světu; nebo z Tebe narodil se Ježíš Kristus, který přinesl pozhnání celému světu a přemoha smrt, daroval nám život věčný.

Prosba.

Obloha jest zachmuřena,
hustý padá déšť,
rozvodněn je potok starý,
teče bláto z cest.

Ptáci sedí v hnízdech skryti,
smutno po kraji,
jen ty vlny na potoce
divě bublají.

Prší měsíc bez ustání,
pláče hospodář,
žalostí mu nad obilím
sesmutněla tvář.

Pane Bože, světa Králi,
slyš nás na nebi,
dej, ať svitne slunce zlaté,
je ho potřebí.

Nedej, aby práce naše
všecka přišla v zmar,
aby zničen chléb vezdejší,
největší náš dar.

A Bůh slyší vroucí prosbu —
v nebi slunka jas
usmívá se na zem dolů,
pěkný nastal čas.

O pouti.

Tisíckrát pozdravujeme Tebe . . .
tak zpív vane vesnici,
když k Matičce naší milé
na pout spějí poutníci.

Zvony slavně vyzvánějí,
hudba hraje dojemně,
prosby vřelé k Matce Boží
zalétají od země.

A družičky v šatě bílém
nesou Pannu Marii,
kolem Ní je věnec krásný
z růžiček a lilijí.

Duše moje i to srdce
zachvívá se ve hrudi,
slza vřelá z očí padá,
lítost se v ní probudí.

O Maria, nebes Máti,
dej se ke mně také znát,
když Ti půjdu před Tvůj oltář
s poutníčky tu zazpívat!

A Maria ráda slyší
mojí duše chvějný hlas,
po mši svaté srdce moje
spokojeně tluče zas!

A. M. Kadláčková.

Triumf sv. Kateřiny Bolognské.

K 560. narozeninám zázračné světice podává Fr. Janovský.

(Pokračování).

Nedlouho po smrti sestry Samari-
tány zachváčena Kateřina tak těžkou
nemocí, že se zdálo, že brzy nadejde
konec života; hrozně strádala zimnicí a
ztrátou krve. Stálou její ošetřovatelkou
byla mladička sestra Magdalena, která
již v desátém roce věku svého byla do
kláštera přijata a v dvanáctém roce slav-
nými sliby nebeskému Ženichu se za-
slíbila; velice jí dojmaly ctnosti milé
abatyše, velice toužila stále jí býti na
blízku, s největší ochotností podjala se
úlohy nemocnou představenou obsluho-
vat; spávala vedle lůžka jejího. Lékař
poručil umýti nohy nemocné. S jakou
ochotností učinila to Magdalena! Umý-
vajíce však nohy své duchovní matky,
cítila z nich tak libeznou vůni, že ne-
chala umývání a co nejněžněji nohy ty
zlibala. Ve své skromnosti nebyla s tím
Kateřina spokojena a zakázala to. Slyšme,
co řekla na to Magdalena v duchu pro-
rockém: »Nyní mně samotné nedovo-
luješ, milá matko, abych ti libala nohy;
nezabráníš však, aby ti po smrti všecek
lid nohou nelibal a jich neuctíval!«
Vůně oné necítila Magdalena jenom při
onom umývání, nýbrž i dlouho ještě
potom; také naslouchala jejím svatým
hovorům s Bohem.

Když se nemoc horšila a sil ubý-
valo, zaopatřena Kateřina sv. svátostmi.
Po svatém tom úkoně dostalo se jí
zvláštního krásného nebeského vidění a
ujištění, že tentokráte ještě nezemře. Za
vidění toho stále slyšela nebeskou hudbu
a zpěv, z něhož jí zněla slova Žalmi-

stova: »Et gloria ejus in te videbitur —
A sláva jeho (Hospodinova) na tobě
bude spatřina.« Dala si přinésti ceteru,
a ač se dříve neučila na ni hráti, hrála
nyní a prozpěvovala libezně ona za-
slechnutá slova: »Et gloria ejus in te
videbitur.« Plny posvátného úžasu na-
slouchaly přítomné sestry. Po té se
vzchopila Kateřina s lůžka a zdráva
opět věnovala se svému pravidelnému
zaměstnání, což pak trvalo rok. Během
tohoto roku, posledního z jejího života,
takřka o závod běžela na cestě doko-
nalosti a svatosti.

*

Uplynul rok. Dne 25. února 1463,
v pátek po škaradě středě, shromáždila
Kateřina všechny sestry v kapitolní míst-
nosti, promlouvala k nim jako matka
k dcerám dlouhou, velmi dlouhou pro-
mluvou, omlouvajíc její délku tím, že
je to poslední promluva, kterou k nim
koná. Zarmoutily se sestry a divily se,
jelikož neznamenalý na své milované
matce nějakých známek blízké smrti;
neznamenalý jich ani následující sobotu
ani v neděli. Když však v tu neděli od-
cházela po večeři z jídelny, povzdechla:
»O Bože, kéž bys mně dopřál milosti,
abych skonala jako prostá sestra! Však
ne má, ale Tvá vůle se staň!«

Zaslechla ten povzdech sestra Illu-
minata a pravila: »Milená matko, je
ti špatně?« Odvětila: »Citím, že jsem
běh svůj dokonala.«

Illuminata: »Nedejž Bůh! Co si
počneme, sirotci?«

Kateřina: »Zachovejte si vespolek pokoj a buďte dobré myslí. Ani po smrti vás neopustím. Buď Bohu chvála, že mi dopřeje kýženého klidu.«

Ulehla. Hrozně dostavily se bolesti hlavy a prsou, pozbyla mnoho krve a zachváčena jest horečkou. Ležela celý týden trpělivě. Často, přecasto se zahleděla na sv. kříž na stěně, často si opakovala začátek písně, kterou byla složila. »Duše Bohem milovaná, pohled na Pána svého ...« Nadešel druhý týden nemoci, a středa, dne 9. března, byl její poslední den. Znova posilněna sv. svátostmi rozloučila se se sestrami těmito slovy: »Již odejdu, milé sestry a dcery, a přece s vámi zůstanu. Vězte, že pak vám budu mnohem užitečnější, než jsem byla dosud, až-li budete kráčet po cestě Boží a po stezce, kterou jsem vám ukázala, milujice se vespolek a zachovávajice pokoj a svornost. K tomu jsem vás, jak víte, vždycky napomínala; jestli pokoj dědictvím Kristovým, jež opouštěje svět zůstavil nejen apoštolům, nýbrž všem křesťanům, tedy i vám. Doporučím vám mladé spolusestry i svou zástupkyni i svou matku. Bojte se Boha, milujte a ctěte ho, jak se sluší; raději přijměte jakékoli břímě, než byste jednali proti rozkazu Božímu. Zachovejte dobrou pověst svou i tohoto kláštera, pověst, kteráž dosud nebyla ničím poskvrněna. Budete mými dcerami, tak-li učiníte, a uvidíte, že vám nikdy nebudu scházeti!«

V usedavý propuklý pláč milé sestry. Měla jich Kateřina co prositi, měla je co těšiti, aby přestaly plakati. Na konec jich ještě pokorně odprosila, jestliže kdy co řekla, co učinila, čím by která byla uražena; odprosila jich, zvolala třikrát nejsladší jméno Ježíš a svatě skonala, kolem 8. hodiny ranní, dne 9. března 1463, v padesátém roce věku svého, v sedmém roce svého úřadu jakožto abatýše klariského kláštera bolognského.

Po zádušních službách Božích skromně a pokorně dle řádu řeholního pochována jest na klášterním hřbitově. Tělo nespočívalo v rakvi, nýbrž jenom v látce zabalené položeno do hrobu; aby však ho hlina nestlačila, dána přes ně deska. Stále bylo cítiti líbeznou vůni, jakož i zář z hrobu probleskovala, což

bylo osiřelým sestrám důkazem svatosti jejich předobré zvěčnělé matky.

III.

Ctnosti.

Popatřivše v několika obrysech na zevnější život sv. Kateřiny, všimněme si nyní jejího vnitřního života, všimněme si ctností, kterými byla tak ozdobena.

Jaká byla její láska k Bohu, vidno ze slov, jež pravila spolusestře: »Od té chvíle, co jsem opustila svět, jest mou jedinou úlohou plniti vůli Boží a Boha co nejdokonaleji milovati. Tot všechna má snaha. Nic jsem se neohlížela, třebaš by celý svět mne byl nenáviděl, mnou byl pohrdal; jenom když jsem Boha milovala!

Když byla po několikráte objímala zjevivši se jí Jezulátko, často s ním hovořovala, obraz jeho na kolika místech v klášteře vymalovati dala, ve svých listech je kreslila, také na okrajích knih, jež psala, je vypodobňovala. A jako s božským Spasitelem, tak i s Bohem Otcem i s Duchem svatým rozmlouvala, na počest nejsvětější Trojice zbožné verše skládala, sestrám je předfíkávala, jim je učila. Kolikrát vyšla z úst jejích tato slova: »Jak ubohé jest srdce, kteréž komu jinému hledí se zalíbiti než Bohu, jenž nás svou předrahou krví vykoupil a sebe nám daroval!« Na otázku, kterak že možno dospěti k veliké lásce Boží, jaká na ní byla spatřována, odpověděla s úsměvem: »Musíme dojít poznání, že sami ze sebe nic nejsme a že jsme všechno dostali jen od Boha. Musíme povážiti svou zuboženost a krátkost života, z jehož každé chvíle bude nám přísný vydávati počet před Bohem. Pokud zijeme, můžeme si zasloužiti věčné blaženosti, avšak bohužel můžeme se jí též minouti. Pomněme veliké dobroty a lásky Boží, s jakouž se k nám chová a kterou zvláště osvědčil tím, že nám daroval Syna svého jednorozeného, jenž za nás prolil svou nejsvětější krev, kterou máme do srdcí svých jako do nádob zachycovati a v nich přechovávat.«

*

Úměrná lásce k Bohu byla zbožnost Kateřinina. Jak ráda se modlívala! Jak ráda rozjímal! Vyznala: »Vytvrlost v modlitbě jest mým životem, mou učitelkou, mou útěchou, mým zotavením, mým odpočinkem, mým bohatstvím. Vytvrlost v modlitbě zprostita mě všech smrtelných hříchů, modlitba mě živí, jako matka živí své dítky.« Modlívala se ustavičně, tedy i při práci a všelikém zaměstnání; ovšem nejmilejší byly jí chvíle, jež mohla v kostele trávit. Aby snad upřílišováním a odepíráním sobě potřebného nočního odpočinku na zdraví si neublížila, zjevil se jí jednou sv. Tomáš Berheda, biskup a mučedník, jež velice ctíla, zjevil se jí v biskupském úboru, kynul jí a napomínal, aby si všimla, co on dělá. I viděla, kterak se světec modlil, potom však si odpočinul a po té znova se modlil. Podal jí na konec ruku k políbení a zmizel. Od té chvíle dopřávala si po nočních společných hodinách přiměřeného odpočinku.

Jestliže horlivě, velehorlivě konala Kateřina své soukromé modlitby, což teprve společné hodinky církevní! Ve dne, v noci vynikala při nich svou sebraností a zbožností nade všechny spolusestry. Nikdy nepostřehla, nikdy nevěděla, co se v chóru událo mimořádného. Právila: »Kdo se chce hodinky církevní správně modlit, musí naplniti těchto pět podmínek: 1. Musí se chrániti lhostejnosti a ospalosti, musí jeviti největší uctivost a nesmí mysleti, že pouhým odříkáváním všechno jest vykonáno. 2. Musí setrvati od začátku až do konce. 3. Nesmí za pobožnosti té s nikým zbytečně mluvit. 4. Musí šetřiti povinných přestávek. 5. Musí se modlití trpělivě, horlivě, ne však překřikovati ostatní spolumodlíce se, nýbrž se svým hlasem pokorně se jim podříditi.« Toho všeho sama velmi svědomitě šetřila.

Ač plno mívala práce, ač nemocí byla svírána, ač pokušením souzena, nezanedala společných kůrových modliteb. Říkala: »Naše tělo a smyslnost sražíjí nás, a ďábel velice jest vynalézavý, aby nám zamezil v noci vstáti a jíti na jitřní hodinky. Kdybychom chápaly, jaký užitek plyne duši z vytvrlosti ve společných modlitbách, nedaly bychom

si ničím brániti.« Slyšíc hlas zvonu říkávala: »Hlásnice nás volá, andělé nás zvou, poslušnost si nás vyžaduje, připravme srdce svá, milé sestry, pojďme, zvelebujme Boží dobrotu!«

*

Veliká byla v srdci Kateřině láska k Bohu, veliká zbožnost, nemenší láska k bližnímu. Milovala své spolusestry, snášela jejich tělesné i duševní křehkosti s takovou trpělivostí, že s těží se nalezne matka, kteráž by měla větší lásku k svým vlastním dítkám, jako ji měla Kateřina k spolusestrám. Zpozorovávši, že jedna ze sester, duše čistá a hodná, souzena jest od pokušitele a doháněna k tomu, aby řeholi i klášter opustila, domlouvala ji s přívětivou tváří těmito slovy: »Milá sestro, přejí Ti, aby Tě Pán Bůh v Tvém zármutku potěšil, by Ti dopřál milosti, abys v začatém díle řeholního života statečně setrvala a proti ďáblu neohroženě a vítězně bojovala. Pokud se mne týče, jsem hotova za Tebe snášeti muka očistcová až do soudného dne a věnuji Ti část svých zásluh, mám-li jaké, jenom když zůstaneš v klášteře a zachováš věrnost svému Stvořiteli.« Sestra vidouc takovou lásku své představené, byla naplněna přeněžnou vděčností, denně se doporučovala do jejich modliteb, řeholnici zůstala, velikou horlivostí vynikala, až i sama stala se abatyší druhého kláštera.

Musila-li kdy kterou sestru kárati, činila to s takovou přívětivostí, že ji nebylo lze odolat; říkávala: »Chci, abys byla mou dcerou. Pomodlím se za Tebe, již jdu do kostela.« A věru, ihned pospíšila do kostela, poklekla před svatozátkem a modlíc se s roztazenými rukama doporučovala pokáranou sestru lásce Spasitelově.

Něžná, přeněžná byla její láska k nemocným. Co se za ně namodlila, aby svou nemoc trpělivě snášely! Co se jim naposluhovala, aby jim bolesti zmírnila! Těšila je: »Milé sestry, nyní ještě osvědčenějšími přítelkyněmi a nevěstami Kristovými; nemoci jako svatým postem jste s ním spojeny; onť rád u nemocných přebývá; v nemoci, v utrpení se ctnost zdokonaluje, jak praví svatý Pavel.«

*

Veliká byla Kateřinina láska k Bohu, veliká zbožnost, veliká láska k bližnímu, neméně její horlivost o spásu duší. Urážky, jakými hříšníci zahrnují velebnost a dobrotu Boží, naplňovaly Kateřinu ustavičnou bolestí, a neštěstí z hříchů těch plynoucí hrozně ji trápilo. Ustavičně se modlila za obrácení nešťastníků těch, převroucně toužila po jejich spáse; přechoťně byla by se podrobila za ně mukám pekelným, kdyby oběti touto bylo možno na cestu spáse je přivést.

Jeden odsouzenec pohrdl před popravou sv. svátostmi. Zvěděla to sv. Kateřina. Celý den, celou noc modlila se před svatostánkem za nešťastníka; pravila k božskému Spasiteli: »Pane a Bože můj, neodejdu odtud, dokud mi nedáš duše oné, jež přece také krví Tvoou vykoupenu. Otevř svůj milostivý sluch a slyš hlas mého úpěnlivého volání.« A ze svatostánku odvětil jí Pán: »Duše ta budiž ti darována, modlitbou tvou budiž zachráněna!« I děkovala světice dalšími vroucími modlitbami, za nichž přišel již posel zvěstující, že odsouzenec prosí, by za ním do žaláře přišel klášterní zpovědník posloužit mu sv. svátostmi. Stalo se.

Osoba jistě ve vysokém úřadě zneužívala důstojenství svého žijíc hříšně. Bála se sv. Kateřina, že z toho povstane mezi lidem veliké pohoršení. Když nespomohlo její napominání, vzala útočiště k osvědčené již zbrani modlitby a kajivosti. Modlila se, kála se, až osoba ta se vzpamatovala, duši své ulehčila, s Bohem se smířila. Podobně zachránila jednoho odpadlíka.

Jako se modlila za živé pro jejich spásu, podobně činila ubohým duším v očistci, zabezpečujíc si zase jejich přímou v nebesích, až se tam dostanou. Po obyčejných jitřních hodinách začala hodinky za mrtvé, jsouc pevně přesvědčena, že jim to bude s velikým prospěchem. Říkala, že lidé ve světě skoro ničeho se nepodjímají a nic protivného podstoupiti nechtějí pro spásu svých spolublížních, pro spásu dušíček v očistci; o lásce takové se jen zde onde čte v knihách, láska taková jen zde onde spatřuje se v obrazech na stěnách. Která toho příčina? Nedostatek bázně před

velebností Boží, nedostatek lásky k Bohu. Kdyby v srdcích lidských bylo více lásky, dály by se ještě větší divy obětavosti a svatosti, než o jakých čteme za starých časů. Pravila: »Kdyby se dnes vyskytla nějaká jiná Maří Magdalena, která by Boha více milovala než ona, o níž čteme ve sv. evangeliu, byla by i od Boha více milována a dostala by od něho znamenitější ještě milosti. Kdyby se dnes vyskytl nějaký jiný František, jenž by vroucněji plál láskou a více by vytrpěl než náš svatý patriarcha, dostalo by se mu navzájem od Boha větších ještě a bohatších darů a milostí!«

Jedné sestře pravila: »Rozjímám-li o lásce Kristově k nám lidem, děkuji za duši a tělo i nejposlednějšího, nepopvrženějšího člověka a nerozpakovala bych se za něho obětovati svou dobrou pověst a cokoli protivného za něho podstoupiti, kdyby tím bylo možno duši jeho zachrániti.«

*

Velikou láskou k Bohu slyňula sv. Kateřina, velikou zbožností, velikou láskou k bližnímu, velikou horlivostí o spásu, však i přehlubokou pokorou. Kde jakému vyššímu úřadu v klášteře uhýbala a nejráději vykonávala s největší bedlivostí a vytrvalostí nejnižší práce: zametala, umývala, na chléb zadělávala, pekla, o slepice se starala, úlohu vrátné zastávala. Co nejsvědomitěji podřizovala se abatysi a její zástupkyni, vřáskt se pokořovala i před těmi, kdož ji byly podřizeny. Nosila prachudé, spozašivané a zaplátované roucho: její závoj byl zbytek ze starého již a opotřebovaného závoje; její cingulum z několika kousků. Jenom k sv. přijímání lépe se strojila z úcty k božské velebnosti nejdrazšího Spasitele. Před svou rodnou matkou ukláněla se až k zemi. Dostalo-li se jí kdy jaké výtky, přijala ji s hlavou skloněnou, jakoby stála před soudnou stolicí Boží!

*

Nezbytným základem řeholního života jest poslušnost. I touto ctností zářila sv. Kateřina. Přesto hovořila o poslušnosti a dávala jí přednost před jakýmkoli sebezapíráním, před jakýmkoli umrtvováním, před jakoukoli kaji-

cnosti. Jakožto představená nabádala novicky a sestry, by si hleděly této ctnosti se vši horlivostí a svědomitostí; toť že obět, které Bůh na nás žádá a očekává, toť že sladký nad všechny sladkosti; toť ráj, toť zlatá archa, toť rozkoš andělů. »Přijměte kalich poslušnosti; jestit tak sladký od té chvíle, co sám Syn Boží jej přijal a poslušným učiněn jest až k smrti, a to k smrti kříže!«

Již řečeno, kterak jako sestra přepokorně milovala zaměstnání při zadělávání a pečení chleba. Zpozorovala však, kterak horkem u pekárny slabne jí zrak, až se již bála oslepnutí. Šla tedy k představené, řekla jí to poníženě a prosila, aby byla zproštěna práce té. Představená odvětila na to: »Neboj se, Bůh tě nenechá oslepnouti!« Pekla tedy dále, a Bůh odměnil tuto její poslušnost zvláštním způsobem. Stalo se, že zavítal do kláštera provinciál. Dáno znamení zvonom, aby se sestry shromáždily v kostele. Kateřina u pekárny zaměstnaná požehnala pekoucí se bochníky sv. křížem řkouc: »Odporučím vás Pánu Bohu,« a chvála do kostela. Shromáždění v kostele trvalo tak dlouho, že by chleby již dávno, dávno byly zcela spáleny; avšak nestalo se tak; naopak shledány pěkně upečenými, neporušenými; neodporučila jich nadarmo Pánu Bohu poslušná »pekařka.«

*

Přehluboká pokora byla sv. Kateřině také nápomocná, že se zdržovala všelikého nelaskavého posuzování. Reptajícím proti představeným říkala: »Běda duši, která nešetrně mluví o vrchnosti. Nečekejž jaké útěchy od Boha. Nikdy jsem neposuzovala svých představených a zpovědníků. I když se mi zdálo, že neplní svých povinností, ponechávala jsem soud Bohu.« Vůči osobám posvěceným chovala se velmi uctivě; třebas i byly chybní, omlouvala je říkajíc: »Každý máme své chyby a musíme se vespolek snášeti, bychom naplnili zákon Kristův, jak praví svatý Pavel. Žádný jazyk nedovede vypověděti, jaký vzácný mír panuje v duši, která všechno v dobré vykládá, nereptá, neposuzuje. Třebas se zdvihá proti ní

utrpení jako hrozivé vlny bouřného moře, zůstává vůle její klidná a spojena s nejsladší vůlí Boží, kteráž všecek soud zůstavuje.«

*

Jak pracovitá byla sv. Kateřina. Nikdy nebylo jí viděti zahálce. Říkala: »Jak zaslepeni jsou lidé, kteří nicotnými věcmi maří čas, jenž má býti věnován dobru nejvyššímu! Jsme tak nerozumní, že nepovazíme, kterak věčná spása či věčné zavržení závisí na použití či nepoužití času. Z ničeho nebude nám jednou vydati tak přísný počet, leč jak jsme použili času. K sebetěžším službám nabízela se s největší ochotou a žádostivostí; nic nebylo jí při práci odporným, nic nízkým, nic nečistým. Když jí spolusestra útrpně domlouvala, aby se tak nenamáhal, aby ze sebe nedělala služby všech ostatních, odvětila s úsměvem: »Jsem majetkem mých paní a nevěst Kristových. Toť moje sláva, toť můj odpočinek: sebe těžšími pracemi více než ostatní se unaviti. Ach, kéž chléb, jehož požívám, nepromění se mi v chléb bolesti, kéž almužny, z nichž žiju, nejsou duši mé ke zkáze!«

Velice pečlivě omalovala si svůj breviř, a to z úcty ke svatým slovům a modlitbám, kteréž se z něho říkají ke cti a chvále Boží. Při všeliké práci, při všelikém zaměstnání stále byla pamětliva spásy duše; proto stále a všude pamatovala na přítomnost Boží, však i také na utrpení Páně, kterýmž si všechno oslazovala.

IV.

Zázraky.

Viděli jsme, jak svatým životem, jakými svatými ctnostmi oslavovala sv. Kateřina Pána Boha; i oslavil ji Bůh navzájem velikými zázraky, zvláště její svaté tělo, jež oslavuje ustavičně. Slyšme napřed, co vypravuje očitá svědkyně, již svrchu zmíněná milá spolusestra Illuminata: »Z úcty a lásky k drahé zesnulé matce braly si sestry na památku po ní, co jen mohly, její roucho, plášť, cingulum. Rozmlouvaly o jejím svatém životě, kochaly se jejími ctnostmi a mile naslouchaly, když se četlo z její

knihy »Duševní zbraň«. Chodily též pilně k jejímu hrobu, z něhož vycházela libezná vůně, ač tam nebylo květín. Denně přicházeli tam i různí nemocní, doufající, že dojdou uzdravení; i oni cítili libeznou tu vůni. Sestra jedna strádala hrozně nemocí ledvinovou; přiblížila se ke hrobu, doporučila se zvěnělé matce, pocítila na nemocném místě jako pálení ohněm, a v tu chvíli jest nemocí zproštěna. I pomyslíly jsme si, že se nesluší, aby tělo od Boha takto oslavované leželo bez rakve. Oznamily jsme tudíž všemu zpovědníkovi, že hodláme tělo drahé matky vyhrabat, do dřevěné rakve uložit a znova na též místě pochovati; doložily jsme, kolik že nemocných u hrobu toho již uzdraveno. Užasl zpovědník, ale nedal nám hned určité odpovědi. Teprve když uplynulo od smrti matčiny osmnácte dní, pravil: »Chce-li tomu Bůh, aby se stalo po vašem přání, všimněte si tohoto: Učiteli při vykopávání zápach, nehýbejte mrtvolou, ale nechte ji, kde jest; pak-li učitěte příjemnou vůni, vytáhněte mrtvolu, položte ji do rakve a opět pochovejte. Daly jsme tedy ihned udělati rakve. Byla sobota. Bouřilo, pršelo; přes to však uložily jsme si, že večer dílo vykonáme. Nechavše ostatních sester odejít k nočnímu odpočinku, zůstaly jsme čtyři vzhůru a modlily jsme se, aby Bůh chystanou naši práci požehnal. Prosily jsme, aby ustal déšť; jedna sestra zasedši potom ke hrobu, prosila, aby se ukázal měsíc, aby zasvitly hvězdy, bychom na svou práci viděly; a když v obojí té příčině Pán Bůh nás vyslyšel, daly jsme se do práce. Vyhodivše z hrobu naházenou zemi a vytáhše prkno nad tělem umístěné, spatřily jsme drahou matku. Bohužel byly jsme zavadily prknem o obličej matčin, tak že byl porušen. Vůně z těla vycházela, žádané znamení zpovědníkovo se dostavilo. Když jsme tělo z hrobu vyndaly, postavily jsme je zatím do křížové chodby;*) bylo krásně bílé; obličej nabyl opět původní podoby, porušení ono zmizelo. Když se zvonilo na jitřní a sestry křížovou chodbou se ubíraly do kostela, spatřily drahou matku,

zulíbaly ji a radostí plakaly. Za jitřních hodiněk uložena matka do rakve, a chtěly jsme ji opět dát do hrobu; avšak dostalo se nám zvláštního vnuknutí, abychom ji zanesly do kostela před svatostánek, kdež sestry ještě se modlíly. Poslechly jsme vnuknutí toho; pocházelo od Beha. Libezná vůně naplnila všecek kostel; nám, které jsme těla se dotýkaly, utkvěla a zůstávala vůně ta na rukách. Tělo, jež napřed bylo bílé, zčervenalo jako žhavé uhlí, a přýštila z něho i vzácná tekutina, brzy čistá jako voda, brzy jako směsice, krev a voda. Velice jsme žasly a se divily. Přišel náš zpovědník, přišel s nim lékař Dr. Jan Marcanova; prohlíželi tělo, dotýkaly se ho. Přišel biskupský generální vikář, přišli řeholníci, přišli jiní lékaři, přišly vzácné osobnosti. Kde kdo žasl a divil se. Kardinál legát vyžádal si lněné roucho, jímž tvář matčina ve hrobě byla zastřena a jež všecko bylo plno oné zmíněné tekutiny; dovolil též, aby tělo celý týden zůstalo vystaveno. Co to přišlo lidu, aby spatřili tak veliký div! Sám biskup pořídil pak nový hrob ve způsobě oltáře, do něhož v dvojnásobné rakvi naše matka uložena. Byly jsme všechny přítomny, také náš zpovědník a jiní vážení mužové, mezi nimi zmíněný již lékař Dr. Jan Marcanova, Dr. Jan Mazoli a Dr. Jan Mezavacca. Tito mužové za sv. zpěvů uložili rakev do hrobu; zamkli také hrob dvěma klíči, z nichž jeden zůstal zpovědníkovi, druhý pak nám.

Na Velký pátek šly jsme se podívat na pohřbené tělo; vrchní rouška, kterouž bylo přikryto, shledána všechna mokra námořní již tekutinou; oči byly úplně zavřeny. Ve svatou noc velikonoční opět jsme hrob otevřely; jedno oko bylo již poněkud otevřeno, a po chvíli jsme zpozorovaly, že i druhé se otvírá, ráno pak na Boží Hod byla Kateřina všechna krásná, až zářila; červenala se jako růže a mile hleděla oběma očima. V pondělí velikonoční navštívili ji kněží a měšťané. Zpráva o divech těch nesla se dál a dále.*

Tot zpráva očitě svědkyně sestry Illuminaty; jest k ní ještě podotknouti, že tekutina ze svatého těla se řinoucí byla na radu kardinála legáta uschová-

*) Hřbitov byl uprostřed křížové chodby, tedy uprostřed celého kláštera.

vána, zbožnému lidu přenechávána a část její v drahocenném relikvii v klášteře na památku schována. Biskupský generální vikář přišel osobně, o všem se přesvědčil, všecko sepsal a zaznamenal.

*

Mezi diváky, kteříž po dobu, co tělo sv. Kateřiny bylo vystaveno, zblízka i zdaleka přicházeli spatřit veliký ten div, byla též jedenáctiletá dívka ze vznešené bolognské rodiny Poggi, jménem Eleonora. Šla tam bez vědomí svých rodičů, provázena služkou. Jen stěží protlačila se velikým davem

lidu k sv. Kateřině. A ejhle, jaký div! Svěťice jmenuje ji jménem a ohlašuje: »Eleonoro, chystej se! Budeš řeholnici, budeš mým miláčkem, budeš mítí na starosti toto mé tělo.« Slyšela ta slova dívka, slyšeli je okolo stojící; všichni jsou jati úžasem. Eleonora padá na kolena a slibuje, že učiní, co jí oznámeno. A věru učinila. Za osm let po této události vstoupila do kláštera sv. Kateřiny, stala se klariskou a po nějakém čase ustanovena tam strážkyní zázračného těla naší svěťice; skonala v Pánu r. 1529 v 74. roce věku svého.«

(Pokračování).

Ježíši Kriste!

Nebeský chlebe, daný nám s nebe,
v denní své mdlobě
spěcháme k Tobě,
Ježíši Kriste, spasení jisté!

Poskytni v boji útěchy svojí,
nedej nám zhynout,
nech se přivinout,
k Tobě jen Kriste, spasení jisté!

V nebeské vlasti, kde plno slasti,
ze světa viru
uveď nás k míru,
Ježíši Kriste, spasení jisté!

Důvěra.

Kdo v žití tebe nevzývá,
nedojde štěstí, pokoje,
kdo o milost tě ne žádá,
ten nešťasten a smuten je.

Kdo boly svoje vypoví
Mari, nebes Královně,
ten najde jistě pomoci
a klidně pohoví si v sně.

Kdo doufá v Tě, ó Maria,
ten najde blaho pokoje,
ten najde vše, co krásného,
ten šťasten povždy v světě je!

A. M. Kadlíčková.

P. A. ODRÁŽKA:

V tomto znamení zvítězíš!

(K svátku Povýšení sv. Kříže.)

Voláme po náboženských essayích, náboženských feuilletonech, jiní národové v tom oboru již pracují, nuže i my se pokusme! Prostého čtenáře prosím, aby se nelekł cizích dvou slov hned v první větě, a četl dále, snad i jemu to půjde — vždyť psáno »po moravsku«. Karel Albert Vögele má v řadě článků »Höhere Blicke« k Velkému pátku pod názvem: »Moc a krása kříže« tak krásné, dojemné myšlenky, že neváhám jich několik v překladu podati. Jiným může býti

pobídkou, aby podali čtenářstvu původní práce toho rázu.

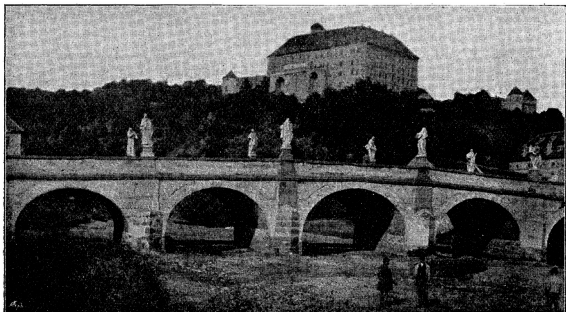
Vögele dí: »Svatý kříží! Od Tebe rozchází se cesty dobra i zla. Jedni tě milují, jiní nenávidějí, někteří zahledí se s láskou na Tebe a zaplácí dojemnou vděčností, však dost i takových, že pěstě zatnou a z úst vydere se jim strašlivé proklínání. Rvou, vyhazují Tebe ze škol, soudních síní, nemocnic, ze srdcí jednotlivců i celých národů, z obcí i celých států. O svatý, krvi Bohočlověka

zbrocený kříží! Jsi tvrdý, mučivý — byl jsi však smrtelným ložem Messiáše, a proto vineme se k Tobě s úctou. Není divu, že slunce se před Tebou zatmělo, země se třásla v útrokách, a skály pukaly, když necitelná srdce lidí jak by zkameněla.

Jak mohutné, světové, vyvolaly v život hnutí tyto dva neúhledné trámy s nápisem: I. N. R. I.! »Dej mi pevný bod,« pravil starověký počtář Archimedes, »a vytrhnu ti zemi ze základů!« Kristus svět převrátil opravdu, ovšem ne ten viditelný, zeměkouli, v lidstvu, v duších zavedl nový řád. A nástroj k tomu? — Svatý kříž . . .

nám s hor a věží domů na znamení, že Kristus přemohl svět . . .«

Zdá se mi, že zpráva o tom, jak svatý kříž zpět zanesen do Jerusalema a tam na dřevním svém místě vztyčen, jest i pro moderního člověka poučná. Breviř vypráví, kterak nesl císař Heraklius u veliké slávy na svých ramenou kříž do Jerusalema, kdež prý došel oděh jsa v zlatohav ozdobený drahokamy s křížem na zádech až k bráně vedoucí na Kalvarii, nemohl najednou s místa, a marna všechna námaha. Biskup Zachariáš jej poučil, že třeba mu na cestě, kterou Kristus Pán se v mukách ubíral, Spasiteli i oděvem a pokorou se při-

Most v Náměstí nad Oslavou.

O kříži sv., vroucně Tě zdravíme. Slzy lásky derou se z očí našich, smáčeji tvoje dřevo posvátné, skrápějí i předražené rány přibitého na Tobě Krista Pána.

Spasiteli, hle, kterak vše na Tobě hlásá lásku! Tvá hlava mírně skloněna, jako by k políbení, ruce přesvaté rozpjaty, jako by objat chtěly celý svět, srdce otevřeno, by zjevilo nám nekonečnou lásku.

O svatý kříži! Tys naší útěchou, když potkáme tě o samotě v polích či u cesty. K nábožným citům srdce probouzíš, zahleď-li se na tě člověk na stromě v lesích neb v tiché kapli, záříš

podobiti. A skutečně prý, když oblekl prostý šat a obuv zul, snadno se s křížem dále bral . . .

Přátelé milí, pravil jsem, že je to dobré poučení pro nás, žijící v r. 1913. Ostatně za sto let to bude zrovna tak platiti, jako již platilo před tisícem. Zdá se, jak bychom zapomínali na podstatu pravého křesťanství. Mluví se o sblížení katolické víry s moderní kulturou, že třeba nám dbáti pokročilé doby, vědy, umění, přizpůsobiti se. To vše jest možno, ale ne tím způsobem, jak někteří, řekl bych fixlaři, to provádějí. S náboženstvím pravým nelze prováděti obchodu,

smím-li užiti toho slova, tu nelze podle zdánlivé potřeby přidávat nebo ubírat. Chcete, aby se sblížilo náboženství naše s moderní kulturou, nuže ano, krásná je to myšlenka, ale správně ji proveďte! To ne aby se řeklo: tento článek víry je zastaralý, ono přikázání se mně nehodí do krámu — no, hodíme to pod stůl a hotovo. Ne: předně třeba náboženství co možná důkladně poznati, ne spokojit se pouze s tím co ve škole slyšel (a od té doby víc než z polovice pozapomínal), dobře nutno náboženství poznati, zalíbiti si je a věrně podle něho žiti, pak dále zkoumati, co jest v moderní kultuře (= vyspělost, vzdělání, »pokrok«) dobrého, to přijmeme, co pochybného neb špatného, zamítneme — pak máte opravdu moderního, celého katolika. Ale jak pravím, takovéto rozředěné jakési křesťanství, bezbarvé, bez chuti, jak se nám v některých časopisech a projevech podává, křesťanství, jež stydí se vřele po katolicku promluvit, uznává pravomoc biskupů, ale jen dotud, dokud oni mlčí, ničeho nepřikazuje, mluví o Kristu Pánu, ale spíš jen jako o moudrém zákonodárci, velikém člověku, kdežto božství jeho pomijí, takové křesťanství nás nespasí. A nyní si uvědomíme: katolické náboženství jest náboženstvím pokání. Vidíme to málem na každé stránce písmá svatého.

Proroci, kteří předpovídali příštího Vykupitele, vybízeli lid k pokání. Sv. Jan předchůdce Krista Pána napomínal: »Čiňte pokání!« Kristus Pán varoval: »Nebudete-li činiti pokání, všichni podobně zahynete!« — za naše hříchy trpěl a zemřel. A když vstal z mrtvých, co bylo prvního když se ukázal apoštolům? — Dal jim moc odpouštěti hříchy. A ať uvedu doklad z nejnovější doby: Sv. Panna Maria zjevujíc se v Lurdech volala: »Pokání, pokání, pokání!«

A nyní — ale dejte pozor, abyste mi porozuměli správně! — jak se s touto základní myšlenkou křesťanství náš dnešní život celkem srovnává? Dobře jist, ještě lépe pít, vénečky, výlety, veselice, národní slavnosti, kabarety, kinematografy, pikantní četba, polonahé obrázky nebo docela v oděvu Adama či Evy — to bych se nejmenoval, než bych byl aspoň z většího hotov! Ne-

smíme se tedy povесelit? Smíme, křesťanství jest náboženstvím lásky a radosti. Je to však naším předním nejvyšším životním úkolem? Ne, křesťanství jest náboženstvím pokání.

Vidíte jak mnohdy i náš katolický život bývá dost v nebezpečí! My našim lidem, zvláště mladým, musíme popřítí také radosti a to co nejvíce, ovšem dobré — na druhé pak straně dbátí jest nám, abychom vyhnuli se zmíněným shora chybám, úskalím. Světské naše spolky, celkem řekl bych, jsou krásné tělo, ale kosti jaksi poměrně slabých, křehkých.

Třeba nám kostry, pevných, oceľových katolíků, schopných kde třeba i hrdinné oběti! A takové katolíky našemu veřejnému životu, našim spolkům na ořeru vysílají církevní bratrstva a řády.

Že jsou pro tento měsíc odporučeny třetí řády, zmíním se pár slov o III. řádu sv. Františka.

Jest mi dokladem pronesených tuto myšlenek. Je to řád kajicný, jehož předním úkolem jest vzorný život, modlitba, sebezapření. Horlivý člen řádu si odírá i mnohou věc dovolenou, nehříchou (na př. postí se i ve středu od masa, nechodí k zábavám). Někdo s pohrdáním mluví o terciářích a terciářkách, zvláště zná-li ze svého okolí ne právě vzorné členy.

A zatím věšte, radost mezi nimi pobýti, kde jsou správně vedeni. Měl jsem příležitost to pozorovati ve Vidni. Předně duch řádu přináší s sebou obětavost plnicí údivem. »Chtěla jsem na pout do Jerusalema — obětuji našetřené peníze na spolkový náš dům, když v takové jsme tísní...« »Minila jsem si koupit klobouk, přednější jest náš časopis »Ráj« a p. Pak se nedivím, že čeští terciáři vídeňští, (a jsou přece po většině z tak zv. »nižších« vrstev) koupili prostranný dům, značným nákladem upravili tolik blahodárných zřízení (jako útulek pro děvčata, dílnu krejčovskou a j.) v něm v život uvedli a pomýšlejí na další podniky.

A myslíte, že život v jejich domě jest nějak zmařený, nevidný? Naopak všude se setkáte s pohledy přívětivými, laskavou odpovědí, za pár okamžiků

jste tam opravdu doma. A to jest pouze malá ukázka činnosti III. řádu. Jeho dějiny jsou čestné, po slavné minulosti jde vstříc záslužné budoucnosti. Od III. řádu již nebožtík sv. Otec Lev XIII. mnoho si sliboval, prosíme tedy v tomto měsíci, by třetí řádu u nás

i po venkově se rozmohly, měly všude hojnost dobrého členstva i dostatek vzorných, obětavých vůdců vřelého srdce, bystrého rozhledu, pak uvidíte, co III. řádu pro naše katolické hnutí znamená a dokáží!

Marii, Matce Páně.

O Maria, matko lásky nehynoucí,
slyš prosbu moji dětinnou,
kterou přednáší Ti srdce bolem mroucí
s nevratnou, pevnou důvěrou.

Zde kleším před oltářem Tvým, Božská
Máti,

a volám hlasem zoufalým:

„Rač se na mě v těžké chvíli pousmátí
se Synáčkem Tvým přemilým!“

Neopuť mě v neštěstí a zarmocení,
k pomoci mě, Matko, spěš,
vypros mi, ať žalost má se v radost změní,
neb věřím, že mi pomůžeš!

A Matka Boží mou prosbu vyslyšela,
již přednesla jsem v pokoře,
s klidným srdcem k domovu jsem spěla,
hříchu prosta i od boje.

Ranní.

Slunce zemi ozářilo,
nastal bílý den,
a já volným krokem kráčím
přes zahradu ven.

Skřivan krásnou píseň pje,
mile voní květ,
v zátií slunce jasné plane
celý Boží svět.

Všude život, kam jen vzhledneš,
všude radost, ples,
písni pěvců rozléhá se
luka, pole, les.

Duše moje k nebes vyšší
k Bohu letí zpět,
Jemu čest a chválu vzdává,
Jemu též jde pět!

A. M. Kadlčková.

Uzdravení šlakem poraženého.

Rozjímání. Napsal Ignát Záháněl.

Náš nejstarší a z nyní žijících spisovatelů katolických nejpilnější Petr Kopal, ač stár 80 let, přece ustavičně pracuje a píše duchaplné články. Přiznává, že napsal do denníku »Čech«, při němž píše a pracuje plných čtyřicet let, dva tisíce fejetonů a přes jedenáct tisíc úvodních článků. Letos napsal o svátku našich věrovestů a patronů naší milé Moravěny Cyrilla a Methoděje několik pozoruhodných myšlenek, z nichž tuto něco vyjímáme pro jejich důležitost a výbornost.

Kopal šel po Praze procházkou a zastavil se u sloupu, který, jak ve velkoměstech obyčej, byl všecek polepen rozmanitými návštějmi. Jaká tu rozmanitost barev, písmen a programů! Plakát červené barvy, jako květ polního maku, svolává monisty kamsi do schůze. Hned vedle je fialkovými barvami vyzdobený plakát a zve volné myšlenkáře ku lidové přednášce. Tu zase červený kalich nahore na bílém plakátě, čímž jak oheň červená barva tím více vynikne, kývá na ctitele mistra Jana Husa, aby ne-

zameškali pálení hranice k jeho počtě; nedaleko opět visí plakát a na něm krásným černo-červenozlatým písmem oznamuje nějaký všenešmecký spolek svou schůzi a čteme tu jeho heslo: »Jedna vlast! Jedna vira! Jeden císař!«

Kdož by se hluboce nezamyslel nad touto duhou barev, nad tím křikem hesel, nad tou pestrostí programů! Ale nutno uznati, že je to vlastně všecko jenom jediná barva, barva protikřesťanská a jediné heslo: »Proti Římu! Proti katolické církvi!«

Žijeme věru ve velmi podivné době! Dvacet století po Kristu již uplynulo, náboženství, které má dle zakladatele naší víry trvati tak dlouho, jak trvati bude svět, jest tak zvaným »pokrokovým lidem« věci zpátečnickou, zastaralou, patřící mezi staré haraburdí. Církev jest pryč, dle jejich úsudku, nepřítelem národů, a Řím největším škůdcem. A proto křičí se se všech stran a pokud možno nejhlučněji: »Pryč od Říma! Pryč od křesťanství! — Zpět ku vědě a zpět k nevěře!«

Nás však věrné ctitele našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista vše, cokoliv o Ném čteme, uvažujeme, slyšíme, vše, všechno má nás k Němu blíže přiváděti, má nám Jeho vznešenou osobu blíží učiniti. My voláme z plna Jemu věrně oddaného srdce: »Zpět k Římu! Zpět ku víře Ježíše Krista!« Dříve nebude pravého štěstí, pravého klidu, pravého pokoje, až bude dle Jeho slov: »Jeden ovčínec a jeden pastýř!«

Svaté evangélium, které se předčítá v neděli osmnáctou po svatém Duchu, vypravuje o člověku šlakem poraženém. Ježíš přišel na svých apoštolských cestách do »svého« města. Městem svým nazývá božský Mistr ani města, v němž se narodil, města Betléma, ani města, v němž prožil největší část ze svého 33letého života, Nazaret, ale nazývá městem »svým« Kafarnaum, město ležící na březích jezera Genezaretského. Zachovalo se do dnešních dnů z něho sice jenom několik po různu ležících balvů, ale poloha je rozkošná. Nyní je celé okolí tohoto jezera holou pouští, kdež daleko široko není viděti žádného stromu, žádné, oko osvěžující zeleně.

Ale lehce lze si představit, jak asi bývala tato krajina krásnou, dokud platilo také o ní slovo písma svatého, že »země ta oplývá a teče mlékem a medem.« IV. Mojš. 13, 28. Kdo byl tak šťasten a viděl nějaké jezero, třeba sebe menší buď v naší čarokrásné Šumavě anebo v horách alpských, dovede si představit i když nebyl ve svaté zemi krásu břehů jezera genezaretského a na jeho březích ležícího města Kafarnaum, které nazval Ježíš městem »svým«.

Tam přišel Ježíš po krátkém pobytu v Zajordání a kázal asi v domě svatého Petra, kdež se obyčejně zdržoval, meškaje v městě »svém«. Když se o tom rozšířila pověst, uslyšel tuto zprávu též člověk, který by byl velmi rád se dostal ku Kristu a vyprosil si od něj milost uzdravení, ale pro nemoc nemohl sebou hnouti, nemohl tedy jíti. Byl ochrnutý čili šlakem poražený čili, jak se nyní říká, měl v celém těle rheumatismus. Měl však dobré přátele, kteří se nad ním smilovali. Protože nemohl sebou hnouti, rychle odhodlání vzali čtyři z nich jeho postel a nesli jej i s postelí ku Kristu. Mnozí pak vidouce tento poněkud nezvyklý a podivný průvod, připojili se k nim, takže dojdouce k domu, v němž učil Ježíš, vzrostli ve veliký zástup a nemohli se dostatí dovnitř.

Přemýšleli tedy nosiči, kterak by bylo možno nemocného tak umístiti, aby jej viděl Ježíš. Tu měl některý z nich výborný nápad. Nejsou nám totiž poměry tehdejších budov docela jasny, proto nelze s jistotou říci, kterak si vlastně počínali. Domy ve východních krajinách mají střechy rovné a zábradlím opatřené, obyvatelé zdržují se na nich s velikou zálibou hlavně za chladných večerů a noci, ano někdy tam i noclehují v plátněných boudách. Někteří vykladači Písma svatého myslí, že vyučoval Ježíš na nádvoří, které bylo pro stín obestřeno plachtami, jež nosiči nemocného odkryli, odhrnuli a zábradlí střechy prorázili. Anebo byl-li Ježíš, jak praví jiní vykladači, ve vrchní světnici, buď vyňali ve stropě cihly, jimiž byla střecha pokryta, a učinivše příměřený otvor spustili provazy dolů nemocného. Anebo otevřeli pouze otvor ve střeše, který býval ve mnohých staveních, aby v čas slavnosti

»stánků«, když měli židé dle nařízení zákona bydleti pod širým nebem, skutečně zákon vyplnili.

Jakou důvěru měli všichni účastníci při tomto zázraku, ti, kteří nemocného donesli ku Kristu, tak také sám nemocný! Ale měli nejen důvěru, ale také podivuhodnou ochotu a lásku. Jak snadno mohli, vidouce, že není možno dostati se poblíže Krista, odejiti a ponechati šlakem poraženého svému osudu? Mohli snad také čekati, až se rozejde zástup a pak teprve přednésti svou prosbu. Mohli posečkati, až by se snad uvolnil přístup ku dveřím; ale nic podobného neučinili. Měli zajisté velikou lásku i důvěru v božského divotváře.

Ježíš vida jejich lásku i důvěru smilovně se. Potvrdilo se slovo, které se modlíme v modlitbě po chvalozpěvu: »Bože, chválíme Tebe«, kdež čteme: »milosrdenství Jeho není počtu a dobroty Jeho nesmírný jest poklad.« Dobrotivý Ježíš smiloval se však také nad hříchy nemocného a odpustil mu je.

Ježíš dokázal, že potvrdilo se na něm slovo, které pronesl již ve Starém Zákoně prorok Ezechiel, řka: »Pravit Bůh, nechci smrti hříšníka, ale, aby se odvrátil bezbožný od cesty své a živ byl.« 33, 11.

Dokud měl nemocný, o němž tuto mluvíme, dosti bohatství, zdraví, síly a svěžesti, nic se nestaral o Krista; šel širokou cestou zla, hříchu a neřesti, žil jenom tělu a jeho rozkošem, ale jakmile onemocněl, tu našel Pána, tu utíkal se k Jeho dobrotě a žádal o milosrdenství, a Pán, vida jeho skroušenost i lítost, smiloval se. O jak je náš Pán shovívavý a milosrdný!

Za starých dob, kdy ctili ještě pohanské bohy a ctitelů pravého, jediného Boha malý byl počet, žil kdesi v ústraní zbožný muž. Najednou však jinak se rozmyslí, pravil si: Nač zde žiji tolik kajicně? Raději opustím svou samotu, vrátím se mezi své, budu zase pohanem a ožením se s dcerou některého ze svých pohanských přátel. Úmysl svůj provedl, odešel z dobrovolně zvolené samoty, v níž byl již po několik let šťastně a spokojeně živ a šel opět mezi lidi, do své rodné obce. Ale tehdy bylo zvykem,

že, chtěl-li pohan něco důležitého podniknouti, ptal se věštiny. Šel tedy pohan, jehož dceru žádal onen křesťan za manželku, a tázal se věštiny, co má činiti? Odpověď zněla: At křesťan především zapře viru a odpřisáhne Krista! Křesťan odpadl. Ještě jednou šel pohan a ptal se, může-li mu nyní dáti dceru za manželku? Odpověď zněla: Nevěř mu, i když zapřel tento muž svou viru a odpřisáhl Bohu křesťanskému, přece křesťanský Bůh jej neopustil a je při něm. Když uslyšel odpadlík tuto odpověď, šel do sebe, uznal, jak je Bůh nesmírně shovívavý a milosrdný, opustil svět, vrátil se do své samoty a zůstal ji věren až do smrti.

Ježíš odpustil tedy šlakem poraženému hříchy, což nazvali někteří z přítomných rouháním. Zákoníci tuto přítomní totiž mysli, že se Ježíš rouhá, protože odpouští hříchy připisuje sobě moc božskou, neboť jediný Bůh může řici: Odpouštějí se tobě hříchové tvoji. Aby dokázal docela zřejmě a jasně své božství, řekl ještě Ježíš ku nemocnému: »Vstaň, vezmi lože své a jdi do domu svého,« což též nemocný, zázračně ozdraviv učinil. Nyní nemohl žádný z přítomných pochybovati, že Ježíš jest Bůh.

I nás navštěvuje Bůh přecasto různými nemocemi. Jak je snášíme? Trpělivě, oddaně do vůle Boží, či jsme netrpěliví? Mladému dělníkovi přišla v továrně, kde je hluk od strojů, že neslyšeti vlastního slova, ruka do stroje. Hrozně vyřkl. Ó jaké měl smrtelně bledé čelo; jaké krůpěje potu stály mu na něm, když nešťastníka zdvihali se země! Měl rozdrčenou pravou ruku. »Ubožáku!« volali spoludělníci, kteří se naskytli k tomuto neštěstí. A tu těžce raněný zdvihl levou ruku k čelu, pokřičoval se a pravil: »Pán Bůh dal, Pán Bůh vzal, buďž jméno Jeho velebeno! Zaplať Pán Bůh, že je tak, že stroj neschválil mne celého. I ta levá ruka vydělá chléb. Mám doma ženu a dítě...« Tu omdlel. Jaká to hrdinská trpělivost a odevzdanost do vůle Boží! Jenom kdo je pravým věřícím a je veskrze proniknut živou vírou v Ježíše Krista, je schopen takových rekovných skutků! Jediná víra v Ježíše Krista činí slabé tolik silnými!

V době velké francouzské revoluce byla s mnohými jinými uvězněna také v městě Nantes choť jenerála Lepinaie. Přišlo tam za ní její služebné děvče a nechťelo svou paní, jsouc jí oddáno věrnou přichylností a oddaností, opustiti ani nyní v tomto zoufalém postavení. Jednou ráno přišli vojáci do vězení, aby odvedli zajatce, kteří byli odsouzeni k smrti. Manželce jenerála bylo právě jaksi nevolno a vzdálila se ze světnice na dvůr trestnice. Když uslyšela služebná vyvolávati jméno své paní, nastoupila na její místo, vojáci ji uchvátili a dle rozkazu utopili v řece Loife, jsouce ovšem pevně přesvědčeni, že daný rozkaz věrně vyplnili a že utopili paní jenerálovou. Tak unikla nástrahám konventu a unikla jisté smrti. Dívka služebná obětovala se za svou paní. Takového rekoveného skutku je jenom schopen, kdo miluje Ježíše a žije podle jeho přikázání!

Chraň Bůh každého vši nemoce, ale kdyby přece ji na nás anebo na někoho z našich Pán seslal, snášejmo ji trpělivě a budme odevzdáni do Jeho svatě vůle. Domáci též mějte trpělivost s vrtochy, podivnostkami churavých. Kdyby se mu přitížilo, nezapomeňme na slova svatého Jakuba: »Stůně-li někdo z vás, uveďtež k sobě kněží a ať se nad ním modlí, mažíce jej olejem ve jménu Páně: a modlitba víry uzdraví nemocného a ulehčí jemu Pán a jestliže jest ve hříších, budou mu odpuštěni.« 5, 14--15.

Dějiny se opakují. Také za dřívějších století bývala církev Kristova pro-

následována, tupena, utiskována. Skoro tři sta let trvalo, co nebylo dovoleno veřejně hlásiti se za vyznavače víry Ježíšovy. Nepřátelé již již mysli, že vyhlazeno jest jméno Kristovo. V letech, kdy se psalo tři sta po Kristu, zurili nadmíru kruté ve východní říši Maximianus, v západní Diokletian. Oba dali utratiti tolik křesťanů, že se mysli, že vyhlazeno je s povrchu zemského jméno křesťanské. Maximianovi postavili pomník v Nikomedii a napsali na něj: »Vyhladitel pověry křesťanské.« Podobný pomník postavili Diokletianovi v Římě a též nápis dali na něj vyřti. Bylo to roku 304. po Kristu. A hle! Neuplynulo ani deset let, císar Konstantin prohlásil ediktem milánským roku 313 svobodu náboženskou a nyní byl všecek svět křesťanský. Křesťané byli na dvoře císaršském, byli v městech, byli na venkově, křesťanskými byli nejen vojáci, ale také jejich velitelé.

Nyní je rozšířena víra Kristova po všem světě, ale svět nám nepřátelský usiluje o obnovení starého pohanství, o zničení ovoce víry Kristovy na poli osvětovém, mravním, kulturním, společenském. Nebudme pomocníky těchto hrobařů, neposilujme jich svou restutodnou netečností. Na jejich zpátečnické snahy odpovíme silným životem katolickým a pak můžeme doufati v lepší budoucnost. Již staří Římané říkali: »Fortes fortuna juvat,« srdnatým přeje štěstí. Také nám pomůže Bůh, budeme-li srdnati, neschováme-li se před každým útokem, neutěčeme-li zbaběle před nepřitelem naší víry!

Kříž na rozcestí.

Na rozcestí dřevěný kříž stojí,
kde cest a silnice protíná se síť,
tělo Krista vpřed jest nakloněno,
vzadu opřádá jej pavučiny níf.

Zde, Kriste můj, visíš osamocen,
zde opuštěn jsi zůstal státi sám,
zde někdy jen chodec zastaví se
a oddává se tichým vzpomínkám.

Ve kraj stále ziráš dobrotivě,
ať léto pudí klasy ze země,
ať podzim svitem zbylým hřeje kraje,
míst slunných páli vrchům na témě.

Ó kéž vždycky mírným klidem zářá
Tvůj pohled lásky, Kriste, do dálí,
ó kéž smír Tvůj rozhostí se v srdci
lidském, jak jarem vzkvetlé fialy!

A. M. Kadlěková.

— AŽ —

Otčenáš před sv. přijímáním.

(Z knížčky P. Huberta přeloženo.)

«Otče náš!» Sv. přijímáním se v pravdě ukazujes našim dobrým Otcem. Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného vydal za nás. Svým vtělením stal se Ježíš Kristus našim bratrem, nebeský jeho Otec našim Otcem. Při sv. přijímání proudí božská krev našimi žilami, ó, jak jsme šťastní!

«Jenž jsi na nebesích.» Ach, ano, po prvním hříchu prarodičů se Bůh Otec jaksi, možno-li říci, ustranil do nebe, neobcovať již tak důvěrně s lidmi. Bez vykoupení nebylo lze nebe a Boha dosáhnouti. Postavení se však vtělením Krista Pána úplně proměňuje v náš prospěch. Nebe se otevřelo, ano říci možno, že při sv. přijímání je Pán Ježíš přináší s sebou do duše, jak praví píseň kostelní: «ve svátostném přijímání k člověku se nebe sklání, když se duše upřímná se svým Bohem objímá» — vždyť kde jest Bůh, tam je i nebe.

«Posvěť se jméno tvé!» Zveleben budí Bůh, jenž nám Syna svého jednorozeného dává ve sv. přijímání!

«Přiď království tvé!» «Hospodinova jsou nebesa i země,» jásá žalmista. Možno-li tedy o nějakých hranicích jeho království mluvit, pak je to srdce lidské. Nechce Pán Bůh nikoho nutiti, násilím se vymáhati něčí lásku a poslušnost. A proto se modlíme, dobré skutky konáme na ten úmysl, by hodní vytrvali a zlí se obrátili, co by i v srdce dosud zatvrzelá mohl Pán Ježíš slavit svůj vjezd. Každým zbožným sv. přijímáním se šíří Kristovo království.

«Buď vůle tvá, jako v nebi tak i na zemi!» Tim vysloveno přání

naše, aby i na zemi s podobnou ochotou dbáno bylo rozkazů božích, s jakou je v nebi zachovávají andělé a sbory světů. Má-li nám sv. přijímání býti k užítku, pak první podmínka: sjednocení a souhlas člověka s boží vůlí.

«Chléb náš vezdejší dej nám dnes!» Jako tělo i duše potřebuje potravu a čím častěji i vydatněji se jí výživu dostane, tím bude silnější, zdravší. Chlebem duše je sv. přijímání, a proto jenom zbožně rádi k němu — čím zbožněji a častěji, tím líp!

«Odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům!» «Přinášíš-li dar na oltář a rozpomeně se, že bratr tvůj má něco proti tobě, zanech daru, jdi prve a smíř se s bratrem svým, pak přijď a obětuj!» napomíná sám Kristus Pán. Pryč tedy s neláskou, závistí, odporem z křesťanských srdcí našich, prve než klekneme ke stolu Páně! Odpusťme ještě jednou ze srdce všem, vzbudme pravou bliženskou lásku, prosme za svoje protivníky!

«Neuvoď nás v pokušení!» Není chvíle vzácnější nad dobu po sv. přijímání. Zlý duch to ví, a proto hledí všemožně nás uvést v rozrůznost, připomíná různé starosti, znepokojuje. Nejlepší obranou je zbožně opakovati uvedenou prosbu.

«Ale zbav nás ode zlého!» Jediné zlé jest hřích. Před sv. přijímáním jsme se ho zbavili, však brzy hlavu pozvedá. Přičiníme se po této sv. chvíli s dvojnásobnou pilí o čisté svědomí a vytrvalost v dobrém. «Amen» tak buď, toho nám dopřej Pane Ježíši!

Vyznání.

Já svět tento milovala,
jemu věrně sloužila,
a čím víc jsem jemu dala,
tím víc dát jsem toužila.

Dala jsem mu celé srdce
a s ním lásku, přátelství,
za to však mě rvalo prudce:
zloba, faleš, neštěstí.

Nechala jsem světa býti
a šla na Tvé srdce snít,
nenechals mne odejítí,
já teď šťastně mohu žít.

Duše má se uzavřela
ve Tvé, dobrý Ježíši,
Tobě patřím nyní zcela,
v něm se bol můj utiší.

Na Tvém Božském srdci snítí,
jak velká to rozkoš jest,
chci Je věčně, věčně mítí
a vzdávat Jemu čest!

Večerní.

Soumrak již krajem se vládí,
slunko šlo za hory spat
a rosa květiny smáčí,
z lesíku zavane chlad.

Na nebi hvězdička jasná,
milostně blekotá tam,
jde jako dušička spasná,
zaveď, kdo chce jít kam.

V hníздеčku ptáčekové zmdleni
tulí se k sobě tu blíž,
na očka padá jim snění,
chce se jim spinkati již.

A krajem ztišeným zvonek
tichounce „Ave“ své lká,
svou šeptá modlitbu stromek,
pak celý kraj umlká.

I já se tichounce modlím,
když zvonek „Ave“ své lká,
třikrát „Zdravas“ se modlím
a ret blahem umlká!

A. M. Kadlěková

Obrázky z katolických missí.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

(Pokračování.)

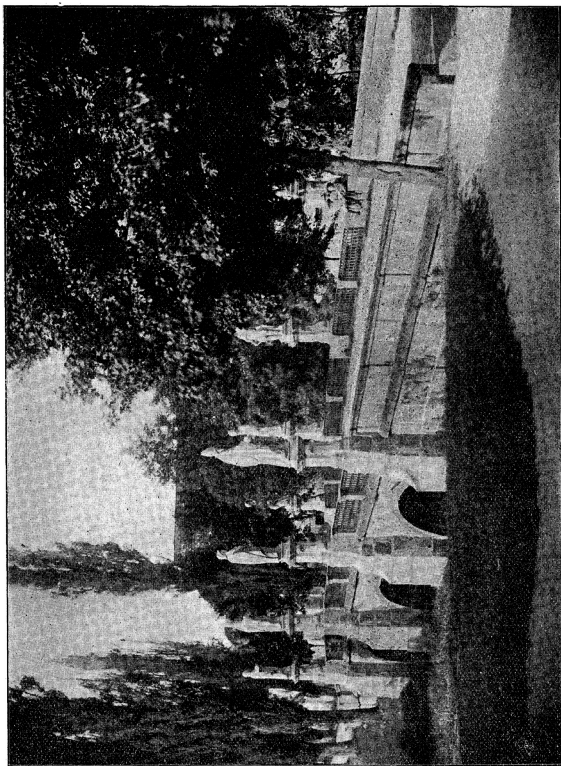
Tu mi napadlo, že bych měl svému farníku v hodinu smrti přispěti, ale jak? Zadržel jsem dech, abych lépe slyšel, odkud sténání přichází, a brzy jsem ono místo našel. Nebylo třeba než do zdi provrtati díru, abych s Ivanem mohl mluvit. Hmatal jsem po světnici, abych našel nějaký špičatý nástroj. Konečně našel jsem kus železa, — byl to bezpochyby zbytek nějakého nože — a hned dal jsem se do práce. Kameny byly pouze hlinou slepeny a daly se lehce odstraniti. Ježto se mi nejednalo o útěk, spokojil jsem se, jakmile můj nástroj stěnu provrtal. Potom zvolal jsem přidušeným hlasem: »Ivane, slyšíš mne? Jsi tu?« Bolestné záupnění bylo odpovědí. Tak jsem se tedy nemýlil, raněný ležel právě před mým otvorem. »Kdo jsi?« tázal se ubožák. Dal jsem se mu poznati, vysvětlil jsem mu, jak

jsem sem přišel a byl svědkem nočního výsledku. »Ach, otče Joane,« zalkal, »se mnou jest konec, cítím, že umírám.«

Jeho tělo byla jedna rána, tak že neměl více síly, aby se obrátil, ježto jej každé pohnutí hrozně bolelo. Snažil jsem se ho potěšiti a slíbil jsem mu, že v tom případě, kdybych sám byl osvo-bozen, o jeho rodinu — měltě pět dětí — se postarám. Potom mluvil jsem o nebi, kde všechny strasti přestanou a kde teprv jest pravá vlast každého křesťana. Roz-uměl mi a projevil žádost se vyzpo-vídati. K tomuto posvátnému úkonu sebral poslední zbytek svých sil a po-slední jasné vědomí svého rozumu. Naše smutná rozmluva byla několikrát zá-chvaty těžké mdloby přerušena. Skrčen pod svou lavici, nebo maje přiloženo ucho k otvoru, proléval jsem hořké slzy nad touto bídou. Konečně dal jsem mu

rozřešení a poslední jeho slova byla: »S Bohem na vždy!« Zbožné myšlenky a krátké modlitby, které jsem mu šeptal, nezůstávaly delší čas bez odpovědi, ale brzy přestal smrtelný chrapot docela.

by snad stopy mé práce na druhé straně zdi mohly býti viditelné. Avšak chlív byl velmi tmavý a turecká bezstarostnost je tak veliká, že ani v této příčině nebylo třeba čeho se obávat.

Most v Zámku Žďáře.

Zacpal jsem otvor zase, jak to vůbec potmě bylo možno. Na štěstí byla lavice nízká a široká, tak že má práce zrakům četníků a kafedžiho snadno mohla zůstatí tajna. Nicméně znepokojovalo mne, že

Po osmidenním pobytu u kafedžiho zavedli mne nazpět do vězení, aniž fekli, proč. Našel jsem tam většinu svých dřívějších soudruhů, mimo to však i jiné, kteří tam teprv dopraveni byli. Turečtí

vojáci procházejí totiž pravidelně bulharské vesnice a zatýkají podezřelé napořád. Noční výslechy a baštonády trvaly dále, ale po celé tři měsíce nepřišla nikdy řada na mne. Na mé otázky odpovídali vězeňští hlídači a úředníci hlubokým mlčením.

Konečně podařilo se mi po propuštění bulharském sedlákoví mému biskupovi poslati list a jemu mé trapné postavení oznámiti. Francouzský konsul marně se namáhal mé propuštění prosadit, turecký vali (místodržitel) však ho ujistil, že vlastně jsem na svobodě, že jsem toliko pod policejní dohlídkou. Později jsem se dověděl, že mnozí kněží z řádu Assumptionistů mne chtěli navštívit, ale od kajmakama bylo jim zakázáno.

Dlouhé moje věznění vzbudilo bezpochyby podezření u biskupa a mých příznivců. Soudil jsem tak z nenadálého předvolání před dozorce vězení. Týž pravil mi tónem co možná nejslavnějším: »Vysoká Porta vám prokazuje neobvyklou milost, že smíte bydlet mimo vězení. Policista zavede vás do soukromého bytu v blízkém hanu (hospodě). Mějte však stále před očima, že jest vám přísně zakázáno odtud se vzdáliti. Já se každý den o vaši přítomnost přesvědčím a bude vám každému pokynu vrchnosti ochotně se podrobiti. Doufám, že si této blahovůli vlády budete vážit, což nejlépe bezvýminečnou poslušností dáte na jevo. Každé jednání proti této příkazům mělo by pro vás nebezpečné následky.«

Po této cituplné řeči zavedli mne skutečně do hospody jistého Hadži, kde mi byl vykázan byt společný s jinými zatčenými politickými provinilci. Bylo tam tehdy několik mně známých Řeků. Můj příchod celou společnost jaksi oživil. Všichni mysli, že jsem úplně osvobozen a blahopřáli mi.

Náhlou změnu vysvětlila mi následujícího dne návštěva dvou pánů v evropském oděvu. Byli to vyslanci francouzského konsulu, kteří se chtěli přesvědčiti, zdali jsem skutečně ve vězení, jak můj biskup byl ohlásil. Turecký důstojník byl tehdy vyjimečně přívětivý. Zdvorným tónem pravil k návštěvníkům: »Zde můžete se tedy na vlastní oči přesvědčiti, že otec offendi zde úplně svo-

boden v kruhu svých přátel žije.« Já však nedal jsem se úlisností důstojníkovou mýlit a vypravoval jsem pánům ve francouzské řeči úplnou pravdu. Ačkoliv Turek ani slova nerozuměl, pozoroval přece na mém obličejí a mých posuncích, že jsem turecké vlády mnoho nechválil. Byl proto všecek rozčilen a snažil se hrozivými pohledy mne zastrašiti. Ale zmýlil se. Příležitost byla příliš příznivá, než abych jí nebyl použil, a potom jsou v Turecku odvaha a zmužlost cnostmi, které zřídka vedou k cíli.

Sotva oba páni se vzdálili, napsal důstojník ihned kajmakamovi, co se stalo. V nejbližší dny nestala se však žádná změna. Mé postavení bylo nyní snesitelné. Mohl jsem hlavně své denní pobožnosti pohodlněji vykonávat nežli ve vězení, toliko mši sv. jsem dosud sloužiti nemohl. Jedinou mojí zábavou byla rozmluva s denními hosty hostinského. Než dlouhé chvíle a pak i útrpnost s majitelem hospody, jenž mne živiti musil, nemaje naděje, že od soudu nějaké náhrady dostane, přiměli mne soudní řízení urychlit. Osada Orta-Köy má telegraf a tak poslal jsem telegrafickou zprávu francouzskému konsulátu, že již tak dlouho, ač nevinně, úpím v zajetí a že soudní projednání se stále odkládá.

Čeho jsem zamýšlel docílit, nedalo dlouho na sebe čekat. Ještě téhož večera byl jsem přiveden do konaku před kajmakama. Telegrafista ovšem byl mu odevzdal mou depeši. Kajmakam nepřijal mne příliš vlídně. Zlobil se na mne, že jsem nedávno oněma dvěma vyslancům konsulu pověděl pravdu a jal se mi vyhrožovati. Na to jsem právě čekal. Sebral jsem poslední zbytky svých duševních sil a žádal jsem neodkladné zasedání soudu. »Když mne nechcete souditi zde,« pravil jsem, budu své právo hledati v Drinopolí. Vaši vojáci mohou mne před branami Orta-Köy zastřeliti, avšak já vás činím zodpovědnými za následky, které ještě více způsobiti mohou, než jednoho nevinného křesťana zachrániti.« Tomu rozuměl konečně i vzor lhostejnosti a nehybnosti, jakým byl kajmakam. Vzpřimil se na svém divanu a zvolal: »Není-li to nic jiného jako to, co žádáš, může ti býti vyhověno a sice zítra již!«

A skutečně následujícího dne byl jsem před soud postaven. Mými soudci byli kaimakam, kadi a dva písaři. Obhájce mi nedali žádného a k soudnímu jednání nebyl nikdo připuštěn. Soudní síň pozůstávala z malé světnice vládní budovy. Po obvyklých předběžných otázkách přikročeno k vlastnímu předmětu, a mým vztahům k bulharským povstalcům. »Viděl jste toho neb onoho osadníka v ten a v ten den? Setkal jste se s jiným tam a tam? Proč nebyl jistý sedlák v onen den doma?« Takových a podobných otázek bylo mi kladeno celé množství a účelem jejich bylo, abych toho neb onoho ze svých farníků uvedl v podezření, že držel s povstalci. Také mi ukázali dopis, který prý mně povstalci poslali. Nemohl jsem ovšem dopis uznati pravým, poněvadž jsem od povstalců nikdy žádného dopisu nedostal, a žádal jsem, aby mi ukázali aspoň jediný řádek, který bych byl povstalcům poslal. Rozumí se, že nemohli.

Dále mi bylo za vinu kladeno, že jsem povstalecké čtyři zásoboval potravinami. Musil jsem se přiznati, že jsem skutečně několika mužům v tureckých šatech, kteří se vydávali za vyslance vládní a pronásledovníky povstalců, dal, ač nerad, chleba. Byl jsem nucen jim ho dáti, abych se vyhnul násilí. K tomu jsem doložil, že člověk musí podporovati chudé jak může. V očích soudců četl jsem, že zvláště poslední větu za přiznání mé viny pokládali. Konečně měl jsem protokol podepsati, odepřel jsem však tak učiniti, ježto jsem v celém soudním jednání tužil nastrojenou mi léčku a za důvod uvedl jsem, že zdejší soud nepokládám za dostatečný. Kaimakam uslyšev má slova, zarděl se zlostí, ale brzy se uklidniv pravil zkrátka: »Také dobře, ty budeš tak jak tak před vyšší soud postaven.«

Potom mi bylo oznámeno, že bezprostředně do vězení do Drinopole budu dopraven. To všechno byl jen kousek dávno připravovaný, který měl za účel mne zkotlouti. Nedal jsem však na jevo, že jsem dávno všechno prohlédl. Na dvoře bylo 75 Bulharů, kteří rovněž do Drinopole měli býti dopraveni. Znal jsem skoro všechny osobně. »Kde jsou povozy?« tázal jsem se četníka mne pro-

vázajícího. »Není žádných, půjde se pěšky!« zněla řízná odpověď. »Jak můžeš žádati, aby tito lidé, z nichž někteří dlouhým pobytem v žaláři na smrt jsou seslabeni, padesát kilometrů šli pěšky k tomu ještě těžkými řetězy spoutáni? A nevidíš, že někteří z nich jsou nemocni? Co se mne týče, já do Drinopole pěšky nepůjdu. Dělej nyní, co chceš!« Cetník ohlásil mé ohrazení čaušovi (dozorci vězňů), čauš obrátil se na důstojníka a důstojník zašel o radu ke kaimakamovi, jenž takto rozhodl: »Chce-li mítí povoz, ať si ho zaplatí.«

Tuto odpověď donesl mi čauša, zároveň dal mi na ruce pěkná pouta. Jimi ozdoben obrátil jsem se na své spolutrpitele, v jejichžto očích zračila se vděčnost, že jsem se jich ujal. »Bratři,« pravil jsem, »jsou někteří mezi námi příliš chudobní, než aby si místo na voze zaplatiti mohli; ale křesťané musí se navzájem podporovati i ve vězení. Čtyřicet piastrů dostačí na jeden vůz pro osm osob, případně tedy na každého muže pět piastrů. Já zaplatím první povoz a pak budu sbírat, abych potřebnou částku sebral pro ostatní chudobnější. Nebuďte skoupí!«

A nebyli. Zámožnější zaplatili místa za nemajetně. Za krátko byla naše karavana připravena k odchodu. Čauš byl bezmála dojat k slzám. Po celou cestu neřikal mi jinak než »milý otče«, a když jsem mu ukázal pouta, která jsouce příliš veliká, s mých rukou spadla, nabručel usmívaje se do svých mohutných knírá: »Jenom se upokoj; stalo se tak beztoho jenom na oko.«

Dne 23. prosince, dva dny před Vánoce, zavřely se za námi brány vězení. Drinopolské vězení jest prostranný sklep, do kterého se po několika špinavých schodech sestupuje. Dole je špína ještě ošklivější. Místnosti jsou mnohem větší než v Orta-Köy, jak se také na hlavní město vilajetu sluší a patří, ale uvnitř to vypadalo mnohem děsněji, než jsem troufal si představit. V našem oddělení bylo na 180 vězňů, kteří v pestré směsici tu leželi. Mezi vězni bylo pět popů a dva bulharští professori. Já, katolický kněz, byl jsem tu sám.

Vedle našeho oddělení byla ještě tři jiná a v onen čas všechna přeplněna.

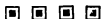
Celkem přechovávala drinopolská vězení tehdy 900 vězňů, z nich byli 300 provinilci obyčejní, 600 političti. Mezi těmito bylo 14 popů a 35 bulharských profesorů. Jednotlivá oddělení nebyla mezi sebou spojena, ale od vězňů, kteří byly vrtochy dozorců do jiných oddělení strčeny, dovidali jsme se, co se v tom neb onom oddělení děje. Ostatně všechna oddělení vypadala stejně, neboť Turek mezi vězni nečiní žádného rozdílu, jemu dostačí, když jenom všechny strčil pod zámek. Zavření musí hledětí sami, jak by se uvnitř nejlépe zařídili.

A zajatci zařizují se také, jak nejlépe mohou. Tvoří se třídy a skupiny, osobní přednosti a zásluhy přicházejí také zde k platnosti. Již záhy utvoří se jakási autorita, kterou většina mlčky uznává. Nezřídka přechází do rukou nejmělejších a nejsilnějších vězňů. V naší

společnosti měla však hlavní slovo skupina, která záležela z popů a profesorů a které jsem i já náležel. Bylo nás devět, které totéž smýšlení a tytéž názory svedly dohromady. Ostatní zajatci nám ochotně ponechali nejlepší místo pro naše schůze a náš koutek stal se brzy »vládním stolem.«

Nechci se chlubit, ale nicméně musím vyznat, že jsem byl v našem klubu jakýmsi předsedou. Můj vliv, který jsem si za svého tříměsíčního pobytu v Orta-Köy zjednal u trestanců, trval dosud a protekce cizích mocností vydobyla mi u Turků jakési větší úcty a vážnosti. Časem přicházel totiž někdo a doptával se, nebyl-li jsem bit a mučen. To se před tím nikdy nestalo a četníci i vězenští dozorcí s úžasem vždy větším na mne patřili. Moje osoba byla právě nedotknutelná!

(P. d.)

Anděl Páně.

Tříkráte denně zvony nám znějí,
volají chválu nebeské Panně,
tříkráte denně píseň svou pějí
a letí výše k nebeské bráně.

Jak ptačí píseň line se krajem
překrásné „Zdravas“ kovových tónů
po polích, v sadech, dědinou, hájem
slyšet je všude hlas dumných zvonů.

Tříkráte denně zaznívá píseň
utichlým krajem ku počtě Matky,
z duše nám prchá bolest i tíseň
a na tvář sedá úsměv tak sladký.

A. M. Kadlčíková.

Zbožnost ve vyšších kruzích.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Svatý Václav, náš patron přemilý, pocházel z rodiny knížecí, jako jeho svatá babička Ludmila. Zbožnost a svatost najdeme i ve vznešených rodinách, častěji, než by si kdo myslel, zatím co ve třídě prostřední a nízké, zvláště ve kruzích dělnických, náboženství mizí. Všechna čest šlechtickým rodinám, jež jsou šlechtěného smýšlení a věnují péči zbožnosti a dobročinnosti. Rakouské šlechtické rodiny jsou z většího dílu

mocnou podporou katolické církve ve vlasti naší.

Mezi svěťci církve katolické najdeme osoby z kruhů nejvyšších: císaře a císařovny, ku příkladu Helenu, matku Konstantinovu, jež objevila svatý kříž, Pulcheriu, panenskou císařovnu řeckou, Jindřicha a Kunhutu, panické manžely na trůně německém, Karla Velikého, jenž se čítá k blahoslaveným. Mnohé krále a královny, knížata a kněžny, jako

ku příkladu Václava, patrona českého. Leopolda, vévodu rakouského, jehož tělo odpočívá v Klosterneuburgu, Štěpána, krále uherského, jenž v Uhrách zaváděl křesťanství a říši svou Panně Marii zasvětil, od papeže dostal titul »apoštolský král«; syna jeho Emericha, uherského Alais; Kazimíra z pokolení polských králů, zemřel v mladých letech, jinoh nevinný; Hedviku, patronku Slezska; Ferdinanda, krále kastilského a aragonského (ve Španělech), zlomil moc mohamedánských Maurů; Alžbětu, královnu portugalskou (královnu míru), Ludvíka, krále francouzského, zemřel morem na křížové výpravě, jehož matka Blanka chtěla viděti raději mrtvého než hříchem poskvrněného; v Anglicku dva Eduardy, jeden mučieník (18. března), druhý vynovač (13. října); Markétu, královnu skotskou; Knuta, krále dánského, mučieníka; Olafa, krále norvežského; Alžbětu durynskou atd. To nejsou všichni, nýbrž jen ti známější. Nezapomeňme na svatě tři krále, kteří se přišli Ježíškovi poklonit. Vzpomeňme si i na zbožné krále z národa židovského, Davida, Joasa, Ezechiaše, královnu Ester.

Chtěli-li bychom zkoumati, z jakého rodu byli svatí katolické církve, shledali bychom, že byli z velkého dílu z rodu vznešeného, že byli rodiče jejich bohatí a vážení. Za důkaz nechť nám slouží: svatý Alois, Stanislav Kostka, patronové mládeže; František Xaverský, missionář, Ambrož a Hilarius, učitelé církve, opat Antonín, Raimund Pennafortský, František Saleský, spisovatel »Bohumily«, Petr Nolaskus, Ondřej Korsinus, opat Romuald, Jan z Máty, zakladatel Trinitářů, sedm zakladatelů řádu Servitského, mučieníci Faustín a Jovita, Tomáš Aqinský, pověstný učitel církevní, od něho pochází píseň Pange lingua, papež Řehoř Veliký, svatý Benedikt a sestra jeho Školastika, Jan z Damašku, Isidor, oba učitelé církve, Hermenegild, visigotský princ, Valerian, ženich svatě Cecilie, Anselm, Pavel z Kříže, papež Pius V., biskup a mučieník krakovský Stanislav, Řehoř Nazianský, Jan Křtitel de la Salle, biskup Uhal, Bernardin sienský, missionář, František Caracciolo, Norbert, zakladatel Premonstrátů, Jan Fakundo, Basilius, opat Vilém, Antonín Zakkaria,

opat Jan Gualbertus, Aleš, jenž se stal z lásky k Bohu žebrákem, Kamillus, Jarolím Amilianus, Ignác, zakladatel Tovaryšstva Ježíšova, Alfons Maria Ligorí, jenž zavedl Redemptoristy, Dominik, Kajetán, bratři Jacint a Ceslav, Filip Benitius, Josef Kalasantský, zakladatel řádu piaristického, Rajmund Nonnatus, opat Jiljí, Vavřinec Justinianský, František Borgiaš, Petr Alkantara, Karel Boromejský, ruský mučieník Josafat, Felix Valesius, opat Silvester. — Teď ještě několik ženských jmen: Cecilie, Kateřina, Bibiana, Barbora, Lucia, Martina, Hata neb Agata, Hyacinta, Kateřina Ricci, Františka, Gertrud, Magdalena Pazzi, Juliana Falkonesi, Marta a Maří Magdalena, Filumena, Johanna Chantal, Rosalia, Tekla, Brigitta, Uršula. — To jest jenom malý výběr z breviáře, jež jsem k tomu účelu zvlášť prohlédl, a kde lze čísti na začátku životopisu dotyčného světce: ex nobilibus parentibus natus, ze vznešených rodičů narozen, ex nobili genere, ze vznešené rodiny. K tomu přičísti dlužno ty, kteří nejsou sice vyhlášeni za svatě nebo blahoslavené, poněvadž se skrze ně žádné nestaly zázraky, kteří však velmi zbožně žili a dobročinné skutky konali, kostely, kláštery, chudobince, sirotčince a jiné takové ústavy založili.

Hleďme, jak moudře to Bůh zařídil, že mnohým osobám popřál v hojnější míře časných statků; neboť kdo by mohl kostely staviti a okrašlovati, dobročinné ústavy, školy, nemocnice atd. budovati, missie podporovati, k ulevení bídě větším obnosem přispěti, dobré účely podporovati? Obýčejný člověk může dáti jenom malíček, jež se v obnosu tomto třeba ztratí jako kapka ve vodě. Co nezmůže jednotlivec, to zmohou mnozí dohromady; ale sbírky dopadnou obýčejně skrovně. Na zábavy, lehkou četbu, modní šaty, lihové nápoje a podobné mají lidé vždy peněz dost; sbírá-li se na dobrý účel, hned jest bída tu. Jediná dobročinná a majetná osoba vyváží svým příspěvkem celou osadu. Kdyby nebylo lidí bohatých, dobře smýšlejících a zbožných, vypadalo by to bídně s podporováním dobrých věcí.

Mnohému biskupu, mnohému knězi závidí jeho příjmy; noviny sociálně-

demokratické mnoho se napiší o mrtvém kapitálu katolické církve. Na koho však se obracejí všichni, jedná-li se o podporu té neb oné osoby, spolku a věci? Vždy na prvním místě na duchovenstvo. Kam jdou ti »lepší« žebraři prosit? Na fary. Kdyby byly pozemské statky rozdělené, nedošlo by tak lehkou k uskutečnění té neb oné dobré myšlenky, chyba prostřednictvím státu a uložením daně jednotlivcům. Jak ochotně se však daně platí, ví každý ze zkušenosti; kromě toho má síla platební své meze.

Ještě dnes najdeme ve vznešené společnosti mnoho lidí velmi hodných, kteří chtějí náležeti k chudým duchem od Spasitele blahoslaveným a mnoho si zakládají na víře a ctnostném životě; a to je naše štěstí, neboť bychom jinak lehkou se mohli dočkat francouzských poměrů.

V naší císařské rodině je zbožnost a dobročinnost ctností zděděnou; zbožný císař Rudolf může býti pyšným na své potomky, neboť následují v jeho stopách. Císař pán plní svědomitě povinnost nedělní a velikonoční; na Boží Tělo nechýbí nikdy v průvodě, jde první za baldachinem; na zelený čtvrtek myje nohy 12 starcům za příkladem Spasitele; navštěvuje poutní místa, jest při každém svěcení kostela nebo položení základního kamene ve Vídni, dává značné příspěvky k zbožným a dobročinným účelům.

Jakého smýšlení jest císař pán František Josef, poznáme nejlépe z promluvy k zástupcům katolického kněžstva, kteří mu holdovali u příležitosti 60letého jubilea vlády a mu blahopřáli. Tuto promluvu svobodomyslé listy sotva uveřejnily, neboť se jim nehodí do krámu. Císař pán řekl: Nejsvětější statky lidstva

jsou složeny ve vašich rukou. Spravujete je, co daleko převyšuje všechno dočasné a měnlivé, totiž statky věčné. Věrným plněním povinností svého duchovního úřadu prokazujete však i státu a celé společnosti velikou, ba neocenitelnou službu. Všední starosti budou vždy lidi od sebe dělit; různicím a stranám nemůžeme se vyhnouti; vašim však posláním je, zvěstovati smír a pokoj, jež svět sobě dání nemůže. Víra jest bezpečnou kotvou, o níž se můžeme všichni opírat i v bouřích a bojích tohoto života. Při nauce víry a spravování svého úřadu může vždy býti ujištění ochrany státní. Já sám jsem věrným synem církve, jež mne učila oddati se ve vůli Boží v zlých časech, jež mi tak často v neštěstí útěchy poskytl, jež mně a domu mému byla věrnou vůdkyní na všech cestách života.

I následník trůnu, arcivévoda František Ferdinand, jest muž vírou nadchnutý skrz na skrz, jenž se netají svým církevním smýšlením, což jistým lidem není arci po chuti. Monarchie habsburská bude v budoucnosti podporou katolické církve; ona jest jedinou katolickou velmocí na světě; proto pracují nepřátelé náboženství na jejím ztroskotání podněcováním boje národnostního.

Když vznešené a nejvyšší osoby mohou býti zbožné, proč ne i my? Nám nestaví svět v cestu tak velikých překážek, jsme ušetřeni mnohých pokusů, jimž jsou vznešení vystaveni. Následujeme tedy všechny ony svaté, kteří obklopeni poklady zemskými, nedali si ujiti pokladů nebeských; buďme též věrnými syny a dcerami církve jako císař pán, zbožnými a ctnostnými, pracovitými a horlivými v získávání statků nebeských.

Maria, ochrana všech.

Bouře když zuří, blankytem lítá
a celým krajem víchřice zmítá,
za pomoc rychlou spjata je dlaň,
ó Matko milá, chraň nás, ó chraň!

V údolí tichém kaplička stojí,
Maria, Matka bolest v ní hojí,
tam spjaty dlaně, v prosbách lká hruď,
ó Matko milá, záchranou buď!

Ochraň nás vždycky, milostná Máti,
k Tobě se vždycky chcem' utíkat
a k Tobě ruce pozvedat výš,
ó Matko milá, vem nás v svou říš!

Bulharské katol. missie!

Bulharské katolické missie diecese drinopolské v Thracii v poslední (druhé) valce bulharsko-turecké téměř úplně zničeny.

Působením řeholníků Augustinů Nanebevzetí Panny Marie (Assumptionistů), k nimž náleží v poslední době již více kněží domorodých (bulharských), v posledních letech utěšeně květal katolické missie v bulharských osadách též na půdě turecké v okolí Drinopole (Odřinu) a rostla naděje, že sjednocení se sv. Stolicí se tam bude vždy více upevňovati a rozšiřovati. Po první válce Bulharů s Turky, zvláště po pádu pálměsíce v Drinopoli, naděje ta tím více se vzmohla, poněvadž Bulhaři, ač velkou většinou rozkolníci, unii nepřekáželi, neboť ústava jejich je ku církvi katolické velmi tolerantní. Než nastala v té příčině brzy žalostná změna následkem druhé války, jež tak smutně skončila pro Bulhary. Turci zmocnili se opět Drinopole a jeho okolí a při svém výbojném zpátečním pochodu naproti Bulharům ukázali svou odvěkou nenávist proti křesťanům ukrutným řádním v osadách křesťanských zvláště tohoto kraje.

Superior missií OO. Assumptionistů, P. Saturnin Aube, sídlící v Kara-Agači u Drinopole, kde jest bulharský katolický seminář, zaslal ze dne 1. srpna podrobnou zprávu do Rakouska, v níž líčí podrobnosti o hrozném zničení a hanebných ukrutnostech tureckého loupežného vpádu do nově dobytého bulharského území v Thracii. Naše deníky a jiné listy katolické asi uveřejní celou onu zprávu. Zde z ní uvádíme aspoň některé části.

»Přicházím dnes se slzami v očích a sebezapřením v srdci,« píše P. Saturnin Aube, »abych vám oznámil, že bulharská katolická missie v Thracii je téměř úplně zničena. Turecká vojska, kam nyní na svém výbojném pochodu přijdou, všude přinášejí zničení a zkázu. Z našich bulharských katolických středisk missijních nezůstává leč spáleniště. Věřící a jejich kněží unikli sice před nepřítelem útekem,

avšak jejich osady a chrámy Páně jsou zničeny, vydrancovány a vypáleny.« A nyní popisuje řádění Turků v jednotlivých katolických osadách bulharských. Jsou to předně Ela-Gönö, Lisgar, osady na čáře Media-Enos, jež první staly se obětí Turků, byvše vyplněny a spáleny. Turci se pevně na tom ustanovili, že budou páliť a plenití všechny osady bulharské, na které přijdou a v nich pobijí a povraždí všechny obyvatele. Ba bylo jim zrovna rozkázáno: drancovati, vražditi a páliť. Jistý katolický voják z Betléma sám pisateli zprávy upřímně s bolestí vyznal, že křesťanství vojnové tureckého vojska byli přísným rozkazem přinuceni ubíjeti a vražditi své křesťanské bratry, sice jinak očekávalo je samy zastřeleni jako zrádci. Tento hrozný úmysl a rozkaz byl též strašně vykonán jak na Bulharech katolických tak i rozkolnických. V celé Thracii od Gallipoli a Čataldze až ke staré hranici bulharské nezůstalo jedinké bulharské osady, nezůstalo jedinkého bulharského obyvatele.

A mimo plenění osad a hrozného vraždění obyvatelů, kteří nemohli uprchnouti, dopouštěli se Turci, jak to o nich známo a pověstno z dob minulých, opět hrozných hanebností naproti slabým a bezbranným ženám a dívkám, zvláště v osadě Ludžaku. Zde přepadli Turci i rozkolnický klášter ženský a vyplnivše jej neušetřili ani těchto Bohu zasvěcených řeholnic před svou zhovadilostí. Všechny ubohé řeholnice, v klášteře tehdy zůstávající, byly od těchto netvorů hanebně zneužity a znesvěceny. A byly to duše šlechetné, vpravdě Bohu upřímně oddané, neboť byly již na tom po několika měsících státi se katoličkami a oddati se božskému ženichu docela v církvi katolické!

Pisatel zpráv tak hrozných a bolestných popsal celou řadu pohrom, jaké stihly v poslední nešťastné válce zvláště katolické missie mezi Bulhary, s bolestí praví: »Zde se zastavuje na okamžik smutná a velmi dlouhá řada našich pohrom. Šest našich nejdůležitějších a nejčetnějších katolických

středisk missijních zmizelo, bylo úplně zničeno.* (Jsou to missijní osady dle pořádku doby, jak byly pustošeny: Ela-Göñö, Lisgar, Ak-Bunar, Mostratli, Kajažik, Sudžak). Kolik životů lidských bylo takto zmařeno? Toho nevíme; než můžeme souditi, že jest dosti veliký počet těch, kteří byli hromadně zavražděni, poněvadž nemohli neb nechtěli se spasiti útekem.

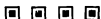
Co se s námi stane? A jaký bude konec této strašné války, která již téměř rok pustoší tyto kraje? Žijeme v nejistotě patřice k budoucnosti. Bůh sám má své úmysly a řídí vše dle úradků své neskončené moudrosti. My jej prosíme, aby ráčil znovu vzkřísiti z popela všechny naše zničené missie a modlíme se k němu, by tyto znovu

obnovené missie co nejhojněji rozmnožil a je ku požehnanému rozkvětu přivedl.

*

Těž my se modleme na týž úmysl a obětujeme ve prospěch zničených bulharských katolických missií v duchu apoštolátu modlitby denně své práce i svá utrpení a dle možnosti přispějme též nějakým milodarem na zachování a rozšíření království nejsvětějšího Srdce a Marie Panny zvláště v dotýcném missijním obvodu bulharském.

Příspěvky lze nejlépe zasílati na určité místo (P. Saturnin Aube, superior Assumptionistů v Kara-Agači (u Drinopole) prostřednictvím časopistu Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda v Kroměříži neb i jinou cestou, jak zvláště duchovní úřady ustanoví.

Obět mše svaté.

Dobrý Bože s výsosti,
vylej pramen milosti
na nás v světě v každý čas
a slyš vroucí lásky hlas.

Pějem chválu s jásotem,
bys nás dařil životem,
Bože, Otče nebeský,
a sňal naše poklesky.

Velký Bože zástupů,
neseme Ti k výkupu
obět Tvoji přesvatou,
za nás kdysi prolitou.

Vylej, Otče, na děti
z dnešní svaté oběti
hojný tok svých milostí,
ať žijem' vždy v radosti.

Skřivan.

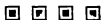
Když bílým polem tíše kráčím
a trhám rudých máků květ,
má duše slyší v nebes výši,
jak Bohu spěchá skřivan pět.

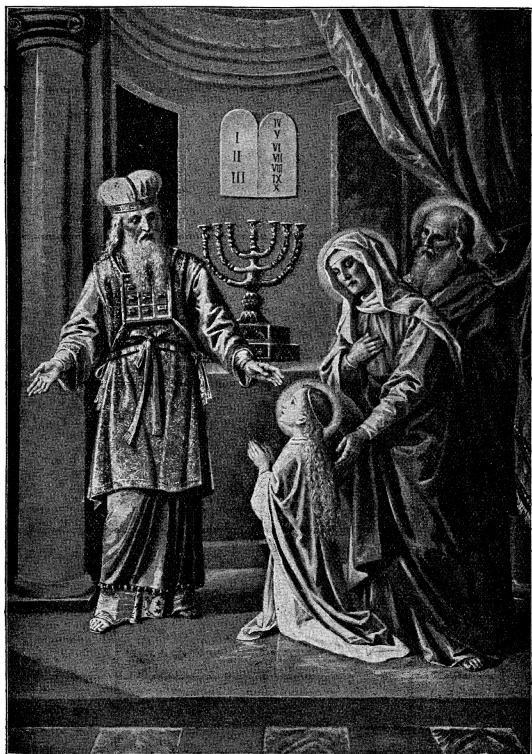
On letí vzhůru k branám ráje,
on letí vzhůru ku nebi,
tam jasným, čistým hlasem zpívá
a moudrost Boha velebí.

On zpívá časně od svítání,
on Bohu v písní vzdává čest,
vždyť vše, co okem v světě zříme,
to všecko dílo Boha jest.

Má duše jak ten skřivan malý
v své modlitbě jde také pět
a osvěžena písní jeho
se k nové práci vrací zpět.

A. M. Kadlěčková.

Uvedení Panny Marie do chrámu.

Rodokmen Kristův.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Evandélium na Narození Panny Marie každý rád poslouchá. Pozůstává ze samých jmen. Uvádí se v něm celý rodokmen Spasitele, počínaje od Abrahama až do Josefa. Rodokmen Ježíšův je zároveň rodokmenem Mariiným. Zde však jest každému hned nápadným, proč se tu uvádí rodokmen Josefův a ne rodokmen blahoslavené Panny? Ježíš byl synem Marie, a ne Josefovým. Na to odpovídám: Nebylo u židů zvykem, uvádět rodokmen žen; jenom u Judity jest uveden a sahá nazpět až po Rubena. Rodokmen Josefův jest uváděn, protože byl domnělým otcem Ježíšovým, neboť za takového považovali ho židé. Teď však přijde hlavní důvod: Rodokmen Josefův kryje se s rodokmenem Mariiným; neboť oba pocházeli z téhož pokolení Judova a z též rodiny Davidovy; jejich předkové byli s sebou spřízněni. David měl kromě jiných dva syny: Šalomouna a Nátana. Josef pocházel od Šalomouna, Panna Maria od Nátana. Otec její jmenoval se Joachim, její děd Barpanter, její praděd Panter. Tento Panter měl bratra, jménem Melchi, Melchi zase stal se nevlastním otcem Mátana, jehož vlastním vnukem byl Josef; kromě toho zplodil onen Melchi syna, jenž se jmenoval Heli; tento Heli adoptoval čí přijal za vlastního svatého Josefa. Svatý Lukáš uvádí ve svém evandéliu též rodokmen Ježíšův — evandélium na Narození Panny Marie jest od svatého Matouše. Svatý Lukáš jde zpět až na Adama a začíná s Josefem, jehož označuje jako syna Heliova, kdežto byl podle svatého Matouše synem Jakubovým. Oba mají pravdu, vezmeme-li ku zřeteli, že byl svatý Josef vlastním synem Jakubovým, a přijatým, podle zákona za takového uznáním synem Heliovým. Ovšem jest rodinný tento kmen spleteným a vyžaduje k rozpoznání bystrozrak. Svatý Jan z Damašku vykládá jej tak, jak jsem ho právě vyložil; držel jsem se jeho údajů.

Ježíš Kristus byl potomkem Abrahamovým; podle židovské mluvy, zvyku, řekli bychom: synem Abrahamovým. Abrahamovi přislíbil Hospodin, že v jednom

z jeho potomků požehnána budou všechna pokolení země. Co slíbil, to také věrně splnil. Vyplnění slibu toho potkalo se sice s velkými překážkami; ale proti prozřetelnosti Boží nedá se bojovat, ono přemáhá všechny překážky. Nic nemůže v nivec uvést její předurčení, ani vysoké stáří Abrahamovo, jenž už měl 100 let, když mu byl Isák zaslíben, ani neplodnost Sary, jež se směje nad přislíbením dítěte, ne nepřátelství Ismaelovo proti Isákovu, ani hněv Esauův proti Jakubovi, ani ohavný skutek Judův. Též ne utiskování Izraelitů v Egyptě a ukrutný rozkaz Faraonův, aby se utopila všechna pacholata židovská, ani oženění se Boozovo s bývalou pohankou; také ne cizoložství Davidovo se ženou Uriášovou a modlářství Šalomounovo, ani nevěrnost a modloslužba tak mnohých židů, ani zajetí babylonské. Taktéž ne chudoba, do které upadla rodina Davidova, ani nadvláda Římanů, ani ukrutnost Antiochova a Herodesova. Všechny tyto nepříznivé události nemohou překaziti úmysl Božích; přichází den Páně, dávno očekávaný se zrozuje. Jakub pak zplodil Josefa, muže Marie, z níž se narodil Ježíš, jenž slove Kristus.

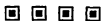
Boží prozřetelnost vládne dosud. Dle zaslíbení Ježíšova má katolická církev trvati až do skonání časů. Tomuto zaslíbení též se staví v cestu mnohé překážky: pronásledování křesťanů v prvních třech stoletích: statisíce musilo zemřít pro viru smrti násilnou, všichni papežové prvních časů jsou mučedníci. Císaři a králové oloupili církev o svobodu, kacíři ji roztrhali, schisma ji rozpoltila: ještě dnes krvácí církev z mnohých ran. Než důvěrujme! Co Bůh řekl, to také provede, a celý bezbožný svět nemůže mu v tom zabrániti.

V nádherném farním chrámu v Nisse v Pruském Slezsku, jest na stropě vy-malován celý rodokmen Vykupitele našeho; Panna Maria ho uzavírá. Jak zajímavá to malba! Náš vlastní rodokmen zůstane nám neznámý; sahá až na Jafeta, syna Noeova. U Jafeta se sbíhají rodokmeny evropských národů; potom jde to zpět až na Adama. My všichni jsme ditky

Adamovy. Nevěřící učenci vedou nás rodokmen zpět „až na opici“. To by bylo přece hanbou pro nás, kdybychom měli pocházeti z opice, takového ponížení lidské přirozenosti nemůžeme si nechati libiti. Mezi opicí a člověkem jest přece dalekosáhlý rozdíl. Dosud nebylo pozorovati na opicích žádného pokroku. Kdyby lidé od nich pocházeli, musily by nynější opice býti přece civilisovanější než ony před čtyřmi a pěti tisíci lety; tomu však tak není.

Jest však bohužel dosti lidí, kteří žijí jako zvíře, kteří se sami snižují, oddávající se svým naruživostem, cpajíce do sebe, opíjejíce se, smilnice: žijí jen pro tento svět, a ne pro nebe. Už žal-mista napomíná lidi: Nebudte jako kůň a soumar, kteří nemají rozumu. Člověk jest k něčemu vyššímu narozený; je stvořen podle obrazu Božího, má rozum a svobodnou vůli, jest nesmrtelným, máje jednou na onom světě šťastný život věsti; zde na světě musí prožiti několik těch let na zkoušku, aby si nebe zasloužil. Žijme tedy tak, abychom jednou šťastni byli.

Šlechtičtí lidé jsou mnohdy pyšní na svůj rod. Bez přičiny. Též nejsou z jiného masa a jiné krve, jak ti z občanského rodu; jejich rodokmen dosahá až na Adama a Evu, jejichž vinu též s sebou na svět přinášejí. Pravým šlechtictvím jest ctnost. To je pravý šlechtic, kdo šlechtěně smýšlí a šlechtěně jedná. Maria a Josef též byli z rodu šlechtického, z královského pokolení Davidova; oni však si nic na tom nezakládali; chtěli jenom šlechtěně smýšleti, šlechtěně mluvíti, šlechtěně jednati, ctnostný věsti život. Následujeme jich! Budme šlechtěného smýšlení, dobří, nábožní, ctnostní: pak jsme velicí před Hospodinem.

Rodné zemi.

Vlasti drahá, země česká,
ve svém srdci tebe mám,
za tebe a za svůj národ
Boha denně prosívám.

Bez tebe bych, vlasti moje,
ve světě nemohla žít,
tvoje krásné žírné lány
nikdy nechci opustit.

V rodokmenu Ježíšově vidíme i hříšné osoby. Pán Kristus se nezdráhal, pocházeti, ač ne bezprostředně, od hříšných osob; neboť k vůli hříšníkům přišel na svět, aby je zachránil. Jenom on sám byl bez hříchu, a jeho matka též měla býti úplně bezhříšnou. Pro původ z hříšných rodičů nemusíme nikým pohrdati. Za to nikdo nemůže, že jeho předci, snad i vlastní rodiče nejsou bezúhonní a snad i nepočestné skutky mají na svědomí. Každého třeba posuzovati podle toho, jaký sám jest. Každý bude za sebe odpovídati, a za ty, co mu jsou podřízeni, jen pokud se ho týká. Vykonal-li svou povinnost, pak není více zodpovědný za činy svých svěřenců. Čtemeť u proroka Ezechiele: Duše, která hřeší, ta nechť zemře; syn nemá pykati za nepravost otcovu a otec ne za nepravost synovu; spravedlnost spravedlivého zůstane na spravedlivém, a nepravost bezbožného zůstane na bezbožném. Nechceme tedy odsuzovati rodiče, když se jim děti nevydají; děti též ne, když rodiče jejich nejsou, jak mají býti. Špatní rodiče mají často hodné dítky, a hodní rodiče natíkají často na špatné děti.

Tak nám i evangelium o rodokmenu Vykupitelově, ač jen ze jmen pozůstává, přece skýtá příležitost k uvažování té neb oné pravdy. Podle těla pocházíme od Adama, podle duše od Boha, jenž duše při jejím početí bezprostředně stvořuje. K Bohu se máme také navrátiti; ba i tělo nemá navždy v zemi zůstat, ale z mrtvých vstanouti a přijíti k Pánu Bohu a k Panně Marii. Nechť nám dopomůže svoji přimluvou, abychom, kteří její narozeniny s radostí na zemi slavíme, je s větší ještě radostí jednou v nebi slavili.

Miluji svou rodnou chatku
a s ní celou českou zem,
pro ni dám své srdce vyrvat
a nastavím hruď svou všem.

Proto denně ruce spínám
tam, k té modré výšině
a od Boha míru žádám
svoji drahé otčině.

A. M. Kadlěková.

Různé zprávy.

Most ve Žďáře a v Náměšti. Praha chlubí se velkolepým mostem, jež vystavěl a ozdobil četnými sochami svatých otec vlasti císař Karel IV. Most tento znám jest po všem světě, nejen přátelům církevního umění, ale i všem citelům sv. Jana Nepomuckého. I u nás na Moravě máme několik podobně umělecky ozdobených mostů. Opatově, nyní zrušeného kláštera cisterciáků v Zámku Žďáře, vystavěli a vyzdobili sochami svatých most vedoucí přes nepatrnou říčku Sázavu a obtékající klášter i jeho zahrady. Most v Náměšti u Třebíče, vedoucí přes říčku Oslavu, ozdobil nádhernými, dvacíti sochami svatých hrabě Jan Leopold Kufstein.

Ženy kazatelky. V Americe, zemi všech možností, mají také již ženské kazatelky. Vynikající úlohu hraje v církevním životě americkém paní S. Dixonová, příslušející k Metodistům. Zprvu zdráhali se přijmouti ji za kazatelku, ale jedenkrát slyšel ji představený jejich církve kázati a byl jejím kázáním tak nadchnut, že učinil, seč byl s to, aby byla Dixonová ve svém úřadě potvrzena. — Jiná ženským kazatelem jest Mary Saffordová, pastorka obce unitářské v Jově, kde jsou s ní velice spokojeni. Ženští pastoři jsou prý mnohem horlivější nežli mužští a jsou prý hlavně výbornými kazateli, což se konečně také osvědčuje i mimo kazatelnu.

Kolik lidí chodí v Berlíně do kostela? V Berlíně je spolek lidí „bez vyznání“, který uspořádal na letošní neděli nejsvětější Trojice sčítání návštěv protestantských kostelů. V nejlepší poloze je uprostřed Berlína skvostně vystavený kostel, při němž působí pastor, čítající již osmdesát let. Je tam sedadel pro 1200 osob. V onu neděli bylo tam ze všech přifarněných tisíců 28 žen a 6 mužů. A pro těchto 34 lidí se zvoní, hrají varhany, vydržují se kostelníci, čističi, hlídači a jiní potřební příslušníci. Jiná farní obec, čítající 38.000 příslušníků, vyslala oné neděle do svého farního kostela 20 mužů a 46 žen. V jiném kostele bylo 15 mužů a 28 žen, v jiném, ku kterému patří 40.000 farníků,

bylo 15 mužů a 45 žen, v jiném, s 10.000 farníky 23 mužů a 49 žen. Ve všech protestantských kostelích berlínských bylo oné neděle 2995 mužů a 5888 žen. Kostelů jest 68 a farníků přes dva milliony. Průměrně přišlo tedy z každého sta přifarněných jeden skutečný návštěvník. A přece posílají k nám do Rakouska z Německa protestantské kazatele, aby ulovili nějakou katolickou duši pro sebe a kolik věčné práce měli by doma na potízení, aby naplnili své prázdné kostely? — Tato statistika, kterou uveřejnily katolické noviny v Německu, velmi pohněvala všechny protestanty, kteří tvrdili, aby se katolíci jenom starali o své a přihlíželi, jak jsou jejich kostely navštěvovány. Tu uveřejnili také berlínští katolíci statistiku návštěv svých kostelů. Kterousi nedělí letos bylo v kostele svatého Pavla šest mší svatých, při nichž bylo návštěvníků 8260 a 1200 osob přistoupilo ku stolu Páně. U sv. Pia bylo na čtyřech mší svatých 4100 věřících. V dělnické čtvrti jest kostel svatě Kláry, v němž bylo v onu neděli 4000 lidí. V celku lze říci, že ze sta přifarněných katolíků v Berlíně přijde v neděli a ve svátky do kostela 50 či úplná polovina. Zdali bylo by toto procento i u nás?

Návrat stoletého do církve. V Beaumont-Cum zemřel nedávno tamější anglikánský kněz John Cooper ve věku skoro sto let. Tři dny před smrtí dal si zavolati katolického kněze, do jehož rukou složil vyznání katolické víry. V jeho pozůstalosti našli list, jímž doznává, že jeho návrat jest výsledkem dlouholetých, úsilovných studií o katolické církvi.

Jesuité v Tokiu. Vláda japonská dovolila Jesuitům, aby tam otevřeli vlastní universitu. V rodné zemi, v Německu, nedopřává jim úzkopráš protestantismus ani trvalého obydlí, Japonsko, stát pohanský, otvírá jim dokořán brány!

Židé vládnou maďarským tiskem. V Uhrách vychází 1065 časopisů. Z nich jest 832 židovských, maďarské skoro všechny. V Pešti vychází 27 politických denníků, z nich jest 20 židovských, tamtéž vychází

18 humoristických listů, z nichž jest pouze jediný katolický. Ze 190 odborných, jest 116 v rukou židů. Mezi 52 nakladateli v Pešti jest 35 židů, dvě třetiny knižkupectví jsou židovská a ze 163 tiskáren jest 115 židovských. Věru, velmi smutné číslce!

Suфраžetky hanobí i kostely. Anglické suфраžetky, to jest bojovnice za volební právo pro ženy, starají se, aby nepozbyly jejich demonstrace pelu svěžesti a neustále vymýšlejí něco nového. Jednu neděli v letoším červenci zneužily v Londýně kostela a ztropily velikou výtržnost, která nemá příkladu. Na ranní bohoslužby v anglikánské katedrále svatého Pavla dostavil se větší počet suфраžetek. Z počátku chovaly se docela klidně, ale jakmile zanotili věřící chorál, spustily suфраžetky pronikavými hlasy: zachraň, ó Pane, naši vědkyni, paní Pankhurstovou, zachraň ji a smiluj se nad ní, vyslyš prosby naše! Shromáždění věřící byli v prvním okamžiku jako omráčeni a zachovali klid. Když však suфраžetky chtěly zpěv svůj opakovati, vrhli se na ně a hleděli je vytlačit ven z kostela, což se podařilo jenom částečně, neboť některé suфраžetky držely se zuby nehty lavic, až je teprve policie odstranila.

Zhoubný alkohol. Ročně umírá v říši německé otravou alkoholu 40—50.000 lidí, 200.000 osob přichází před soud, 53.000 přijde do blázince, 32.000 schudne a přijde na obec, aby je živila. 40—50 procent všech manželských rozvodů zavinil alkohol, 70 procent všech chovanců v robotárnách přivedl tam alkohol. Ročně vydá se v Německu na alkohol 3809 milionů marek (marka = 1:20 K).

Katolíci v Japonsku. Celé Japonsko má 60 milionů obyvatelstva. Z nich je katolíků 148.523, kteří jsou rozděleni v 1 arcibiskupství, 3 biskupství a 2 apoštolské prefektury v Korei. Kněží je z cizozemská 156, domácích, rodných Japonců je 33, kněží z různých řeholí je 127, řeholnic je 423. Veliký vliv má baron Montono, syn madriidského vyslanice japonského, který se stal katolíkem. Zdá se, že jej budou mnozí následovati.

Mniši v Rusku. Dle zpráv z konce roku 1912 bylo v Rusku 889 ortodoxních klášterů, v nichž bylo 81.009 mnichů a řeholnic. Protože vláda všemožně kláštery tyto podporuje, mnozí se očíividně. Kláštery

katolické jenom živoří, protože jim vláda nijak nepřeje a je neustále znásilňuje.

Potrestaná pomluva. 469 kněží ze severní Francie žalovalo redaktora listu „Hlas lidu“ pro pomluvy. Redaktor byl odsouzen k pokutě za každého 10 franků a 25 fr. každému jako náhradu. Přišla tedy drago tato pomluva.

* * *

(Zasláno.)

Veliká starost nastává pečlivým rodičům, když jest jim rozhodovati o dalším vzdělání milé dceryšky. Dnešní doba žádá přísné všestranného vzdělání zvláště od dívky, v níž klade tak mnohé naděje. Především je se jí seznámiti s domácím hospodářstvím ve všech jeho oborech, se všemi vymoženostmi naší doby, by mohla z nich v životě těžiti. To však ještě nestačí k jejímu úplnému vzdělání. Netřeba dokazovati, jak velkou důležitostí a cenu má zušlechtnění povahy. Také nelze pochybovati, že nejpevnější charakter vyrůstá z půdy nábožensky založené a náboženskou výchovou vzdělané.

A tohoto vzdělání realného i ethického dostane se dívkám v ústavě sester Dominikánek v Klimkovicích v Rak. Slezsku.

Velká péče věnuje se též cvičení kuchařskému, kreslení stříhů, šití prádla i oděvu.

Kromě oboru hospodářského vzdělávají se zde dívky na industrialní učitelky a učitelky školy mateřské. Také se vyučuje hudbě a němčině. Přijímají se též dívky školou povinné do školy obecné, jimž se dostává zvláštní péče po stránce výchovné.

Ústav nachází se ve zdravé poloze s rozsáhlými zahradami.

Prospekt ústavu, jakož i bližší zprávy podá ochotně správa ústavu.

* * *

P. T. pánům rodičům, kteří chtějí svoje dcery dát na obchodní vzdělání, doporučuje se dívčí obchodní škola v dívčím vychovávacím ústavu „Ludmila“ sester sv. Kříže v Napajedlech. Škola ta poskytuje theoretické i praktické vzdělání v obchodních vědách a uschopňuje takto k obstarávání kancelářské části závodů. Přijata může býti ta žákyně, která s dobrým prospěchem vychodila školu měšťanskou aneb

přijímací zkouškou dokáže, že bude moci s dobrým prospěchem sledovati učivo školy obchodní. Vzdělávací doba jest jeden rok. Počet vyučovacích hodin je týdně 30. Vyučuje se: Katol. náboženství, kupeckým počtům, účetnictví jednoduchému, podvojnému i americkému, obchodní korrespon-

denci české a německé, právu obchodnímu, řádu směnečnému a živnostenskému, zeměpisu obchodnímu, krasopisu, řeči německé, nauce o zboží, tésnopisu a psaní na stroji. Přihlásiti se možno po celé prázdniny. Podrobný prospekt zašle na požádání

feditelství ústavu.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Brna. Nejvroucnější díky vzdávám Nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše za vyslyšení a Matičce Boží a sv. Antonínu Pad. za láskyplnou přímluvu. Již vícekrát v životě, ale zvláště tentokrát zakusila jsem moci Jejich přímluvy.

Z Perné. Jako matka vzdávám tímto vroucné díky za uzdravení mé dcery Pánu Bohu a Panně Marii Filipsofské, a prosím všechny bratry a sestry, by spojili se se mnou na modlitbách, aby milosrdný Bůh odvrátil tresty od nás.

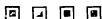
Z Rajhradu. Vzdávám vroucné díky Božskému Srdci Páně sladkému srdci Panny Marie sv. Josefu a sv. Antonínu za vyslyšení mých prosb v mnohých úzkostech. Čtenářka z Rajhradu Školy B. S P.

Od V. Ořecheva. V důležitém, těžkém postavení rodinném utíkala jsem se důvěrně k B. Sr. P. se slibem, budu-li vy-

slyšena, že veřejně poděkuji v tomto listě. Po několikrát opakovaném sv. přijímání v I. pátku v měsíci a vykonané pobožnosti byla jsem vyslyšena — zakusila jsem sama pravdu příslibení B. Sr. P., ve kterém se praví, že chrániti bude rodiny ty, kteréž Je uctívají. Veřejně budtež díky B. Sr. P. a Panně Marii Ust. Pomoci, za vyslyšení mé prosby a povzbuzením i druhým, aby se v rodinných těžkostech k B. Sr. P. utíkali.

F. B. v O. Ve vážném nebezpečí prosil jsem nejsv. Srdce Pána Ježíše a vzýval jsem nejbl. Pannu Marii a sv. Josefa za ochranu a pomoc. Byv vyslyšen, vzdávám vroucí dík za milost mi prokázanou.

Od Znojma. Nevýslovné díky vzdávám Pánu Ježíši a Panně Marii za vyslyšení a vyplnění mé prosby v jisté záležitosti. Odběratel Školy B. S P.

Třetí řád sv. Františka Seraf.

(Hlavní úmysl.)

Církev sv. musí ustavičně bojovati proti mnohým nepřatelům svým, kteří usilovali a dosud usilují ji zničiti. Byli to krutí pronásledovatelé ze židů i z pohanů, kteří tolik tisíců zničili křesťanských životů. Kdož by neznal pronásledování učenníků Páně a prvých vyznavačů Kristových se strany židů? Komu by nebylo známo krvavé pronásledování křesťanů se strany pohanských vládařů v celé říši římské? Komu by nebyla známa jména ukrutníků Nerona, Diokletiana, Domiciana a jiných? Nescházelo k tomu všemu ani takových, kteří vnášeli bludy do zdravého učení církve a snažili se bludy svými svěsti věřící křesťany, porušiti jejich mravy, mluvíce pohrdavě o přikázáních Božích i církevních a tak strojili záhubu církvi Kristově. Tak dalo se za času Krista Pána a později i za doby naší se tak stává; neboť Kristus a pravda byly vždy nenáviděny. Jako mne pro-

následovali, tak i vás pronásledovati budou,» pravil Kristus Pán. Ve Starém zákoně ve zlých dobách posílal Hospodin Bůh proroky k lidu israelskému, kteří slovem i příkladem svedení lid napomínali, aby zachovával zákon Hospodinův. V Novém pak zákoně posílá Bůh k lidu svému, drahou krví Ježíše Krista vykoupěnému, vyvolené své, aby žádná duše nezahynula. Proto Bůh v těžkých dobách bludů, nevěry, rozkošnictví vzbuzoval neobyčejné muže a ženy, kteří by zabránili zlému. Zjevovali se jako neobyčejné hvězdy na obloze nebeské, přinášeje požehnání celým zemím a celým národům. K těmto neobyčejným mužům náleží sv. patriarcha Benedikt a později sv. František Serafinský, který se narodil v Assisi r. 1182. Roku 1218 počal s nemnohými druhý vésti život řeholný a dosáhl potvrzení řehole své 1219 od papeže Innocence III. Právě na konci XII. a začátku XIII. století nastaly pro církev časy nejsmutnější. Křesťanský východ ztracen. Turci mečem hubili křesťany. Kázeň křesťanská a dobré mravy se ztratily. Vira mizela a ve mnohých krajinách povstaly rozličné sekty církvi katolické nepřátelské. Proto po potvrzení řehole počal sv. František se soudruhy apoštolské dílo své. Svým přísným a kajícím životem, strohou chudobou a hlubokou pokorou byli živým kázáním lidem, kteří to vidouce hromadně se k sv. Františku přidávali. S tímto světcem zároveň působila sv. Klára, která též založila podobný řád pro ženy, po dokonalosti toužící. Roku 1221 založen třetí řád pro věřící, žijící ve světě. Tento řád byl potvrzen téhož roku papežem Honoriem III. Třetí řád přijat od věřících s velikým jasotem. Jeden dějepisec praví: »Přemnozí z lidí vznešených i prostých, duchovní i světští přidávali se ke sv. Františku, toužíce pod jeho vedením ustavičně žítí a bojovati.« Třetí tento řád těšil se od prvopočátku veliké přízni papežů, kteří jej obdarovali mnohými milostmi a odpustky. Veliký papež Lev XIII. vida, že doba naše podobá se velice době sv. Františka, doporučil třetí řád jako nejlepší lék proti bludům socialismu. »Jsem přesvědčen, že třetí řád jest nejúčinnějším prostředkem proti zlu doby naší a nejlepším způsobem přivéstí svět k zachovávaní učení sv. evangelia.« Aby pak ulehčil přístup všem katolíkům do třetího řádu, dal nová nařízení, přizpůsobená době naší.

Než tato nařízení pomíneme a raději o řádu samém jednatí budeme. Nevymizí z paměti schůze a pronesené řeči na sv. Hostýně při slavnosti korunovační. Dp. P. Alois Jemelka z Vidně pronesl k terciářům řeč velmi poučnou. Pravil: Když jsem poznal vnitřnou soustavu třetího řádu a jak třetí řád může pracovati ve svém okolí, pravím upřímně, že třetí řád jest veliké dílo Boží na tomto světě, a bylo by žádoucí, jako všecko se ve světě reformuje. aby též třetí řád přišel novému rozkvětu, jak mu to patří a jak toho zasluhuje. Zasluhuje, aby kněží v duchovní správě třetího řádu se ujímali. Ujme-li se kněz členů jeho a bude-li jej jako kvítka pěstovati, vypěstuje květinu, která svou vůní bude omamovati celé okolí. Členové musí býti hned od počátku vychováni. Právě terciáři jsou lidé vybraní, od Pána Boha vyvolení a Pán Bůh toto povolání rád dává, vždyť v nynější době rozmařilosti a nevěry potřebujeme třetího řádu jako soli. Terciáři jsou obětavi, neutrácí peněz na zbytečné věci, ale rádi obětují na věci dobré a bohumilé. Co jiní světští lidé utratí na zábavy a na parádu, to terciáři věnují jen na dobré účely. Terciáři žijí mravy čistými, zachovávají totiž čistotu dle svého stavu a tím dávají jiným lidem krásný příklad. Láska ke Kristu ukřižovanému jest též znamením dobrého terciáře a láska vroucná k nejsv. Svátosti oltářní. Zde čerpají

silu svou ke všem obětem a ke všemu dobrému. Základem pak celého života terciářů jest pravá pokora, pokora sv. Františka, věrného to následovníka Spasitele našeho, jenž jsa Bohem nejvíce se pokořil z lásky k nám. Takoví terciáři bývají pravou rukou duchovního správce. Jsou mu ve všem možném snažení nápomocní, ku př. čistí chrám Páně, zdobí oltáře, šíří ve farnosti dobrý, katolický tisk. Pole činnosti terciářů jest obrovské. Konají veliké skutky ke cti a chvále Boží, k oslavě církve svaté, pro spásu nesmrtelných duší svých a spolubližních. Tak život terciářů je život modlitby a práce. Když tomu tak, zdaž nezasluhuje třetí řád sv. Františka veliké péče se strany duchovních, ale též všech lidí dobře smýšlejících? Takovým členům rád duchovní poslouží v jejich duchovních potřebách, rád poradí jim ve všelikých nesnázích a bude všemožně podporovat dobré snahy jejich. Aby terciáři byli utvrzeni ve svém povolání, shromažďuje je duchovní jejich představený, aby je poučil, povzbudil k vytrvání v dobrém. Kněz sám nemůže vše stihnouti pro mnohé práce a proto bude vždy vděčným takovým pomocníkům, jako jsou hodní a horliví terciáři a terciářky. Čím více jich bude mít, tím větší má pomoc v duchovní správě k zachování dobrého ducha v rodinách, ve spolicích, v družinách i ve veřejném životě a za to bude ochoten vždy vyslyšeti jejich sv. zповědi, udíleti jim sv. přijímání a bude jim vpravdě duchovním otcem a pastýřem. Protož se modleme za zachování a rozšíření třetího řádu sv. Františka!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvlášť Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření a vzrůst třetího řádu sv. Františka a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

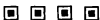
Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Pracovati na rozšíření III. řádu a na posvěcení jeho členů.

Úmysl v říjnu: Boj proti svobodným zednářům.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Říjen 1913.

Královno nebes, zdráva buď! Milosti plnou tvoji hruď, růžencem slavným slavíme, s andělem tebe zdravíme: Matičko Páně přemilá, zdrávas, zdrávas Maria!

Jen k Bohu výš!

V šeru noci, v světle rána
otvírá se lásky brána
nebeských bran ráje,
kde svit lásky plaje:
„Jen k Bohu výš!“

Srdce moje, moje duše
stále k Tobě, Bože, kluše,
jen Tobě píseň zpívá
a zrak se vzhůru dívá:
„Jen k Bohu výš!“

Zde ve světě vše zmirá,
krutá bolest srdce szírá,
zde roste trn a hloží,
však touha víc se množí:
„Jen k Bohu výš!“

Jen k Tobě, Bože, jen k Tobě
se přivínout chce Tvě robě,
jen k Tobě na tom světě
jak růže stkví se v květě:
„Jen k Bohu výš!“

Obět mše svatě.

Na oltáři světla vzplála,
něžně znějí varhany,
duše vroucně zazpívala,
létla v nebes ve stany.

Svatý, svatý, vždycky svatý,
rozléhá se chrámem zpěv,
a lid láskou zaujatý
prosí, odvrát, Bože, hněv.

Tobě chceme sloužit stále,
Bože, Otče, Pane náš,
všecko konat ku tvé chvále,
jen když síly k tomu dáš.

Vyslyš, Bože, vroucné lkání
lidu svého na zemi,
a lej svatě požehnání,
ať duch zvolá: „blaze mi!“

Obět svatá dokonána
svěceného od sluhy
a nám hojná milost dána
pro Kristovy zásluby.

A. M. Kadlěčková.

Triumf sv. Kateřiny Bolognské.

K 500. narozeninám zázračné světice podává Fr. Janovský.

(Dokončení).

Uctívání sv. Kateřiny, odpočívající nyní v novém hrobě, se zmáhalo a zmáhalo. Ani nebyla zvolena nová abatýše; sestry tomu nechtěly, pokládající od Boha oslavenou Kateřinu ustavičně za svou představenou a plnice vzorně a svědomitě všechna její mateřská ustanovení, jako by stále živa mezi nimi dlela a úřad svůj stále zastávala. Trvalo to tak dvě léta. Když přišel provinciál na visitaci, shledal všechno v nejlepším pořádku, takže ani jemu nevidělo se nutným přistoupiti k volbě nové abatýše; jelikož však pro veřejnost nezdálo se vhodným, aby klášter zůstal bez představené, poručil sestrám, aby předsevzaly volbu. Než ejhle! Žádná ze sester neosmělila se zastávati doma úřad, kterýž před tím byl svěřen tak veliké světici, jakou byla sv. Kateřina. Dostaly tedy novou abatýši z kláštera ferrarského.

Svaté tělo odpočívalo zatím v novém hrobě; avšak ani ten nezdál se sestrám býti přiměřeným; i usnesly se, že svou drahou matku přenesou do světničky sousedící s kostelem; kde přebývala za živa, měla odpočívati i po smrti. Ze světničky té přenášely zázračné tělo do chóru, když přichozí ctitelé chtěli na ně oknem z kostela popatříti. Toto přenášení těla ležícího bylo ovšem obtížné; i uradily se dále sestry, že pořídí skříň ve způsobě sedadla, dole s kolečky, aby snažší byla doprava ze světničky, z cely, do chóru a opět zpět. Skříň ona měla se otvírati se všech stran, aby se všech

stran bylo viděti zvěčnělou svatou Kateřinu. Uraděno, vykonáno. Ovšem nemalá nesnáž nastala sestrám, když tělo jejich svaté matky na převozném tom sedadle mělo usednouti; nedovedlyť toho samy. I poklekla nová abatýše před sv. Kateřinou a pravila: »Matko a sestro Kateřino, moci úřadu, ježž nyní já nehodná zastávám a moci sv. poslušnosti, kterou jsi tak milovala a ji slovem a příkladem své dcery a žákyně učila, poručím ti, abys usedla na sedadlo toto, jež jsme ti schválně daly zhotoviti.« A sv. Kateřina poslechla! Krásně, sličně usedla. Jak se podivily, jak se zaradovaly sestry! Vždyť viděly nový zázrak. Převážení a ostatní službu obstarávala pak svrchu zmíněná sestra Eleonora Poggi, jakž jí byla sv. Kateřina předpověděla.

*

Daleko široko vypravovalo se o zázracích, jimiž všemohoucí Bůh oslavoval svou věrnou, přepokornou služebnici; z daleka široka přicházeli ctitelé spatřit a uctít zázračnou světici a doporučit se její mocné přímluvě. Zavítala i neapolská královna Isabella. Stalo se to takto:

Kardinál legát bolognský přečetl knihu od sv. Kateřiny sepsanou »Duševní zbraň« a shledal ji tak znamenitou, že ji dal opsati pro Isabellu, choť Ferdinanda Aragonského, krále neapolského. Královna rovněž s velikým

zalíbením přečtla knihu tu, podivujíc se zvláště velké zbožnosti, jež z knihy vanula; a jestliže již pověst o zazracích pro sv. Kateřinu učiněných velikou důvěru vzbudila v srdci královnině, zvýšila důvěru tu nyní ona kniha; a že důvěra ta královnou nezklamala, brzy se ukázalo.

Království neapolské již po dlouhou, velmi dlouhou dobu velice strádalo; vždyt již po šedesát let jej ohrožovali a tísnilí Francouzi. I vzala královna Isabella útočiště k sv. Kateřině, doporučila její přimluvu u trůnu Božího svou říši, svého manžela, své syny, všecek dům. Vroucně, převroucně se modlíla, sv. Kateřinu vzývala a ejhle! — když byla nouze nejvyšší, byla pomoc Boží nejbližší. Válečné bouře pominuly, nadešel kýžený pokoj. Plna vděčnosti ubírala se královna do Bologně splnití učiněný slib, sv. Kateřinu navštívit, uctít, jí poděkovat. Bylo to roku 1465. Přišedši do kláštera Božího Těla, vrhla se královna sv. Kateřině k nohám, podala jí zlaté a stříbrné dary, sňala se své hlavy zlatou korunu, dala jí světiče na hlavu a pravila: »Vím a nezapomenu, co budu živa, že na Tvou přimluvu, sv. Panno Kateřino, zachráněno jest království mému manželu a mým synům. Za tuto ochranu vzdávám ti nejuctivější díky po Bohu. Tvou hlavu zdobíž koruna, kterou jsem nosívala. Přijmi mne na příští časy pod svou ochranu!« Sňala též s prstu svého drahocenný prsten a dala jej na prst sv. Kateřiny řkouc: »Tys pravá a věrná nevěsta Ježíše Krista; nosíš tento prsten!« Pomodlivši se zbožně u světiče, pomodlivši se v kostele, obdarovala klášter bohatou almužnou a vrátila se do Neapole.

Za deset let — roku 1474 — podobnou úctu prokázala sv. Kateřině snacha královny Isabelly, Hippolyta, dcera Františka Šforzy, vévody milánského, zasnoubená Alfonsovi, nejstaršímu synu královských manželů neapolských, Ferdinandu a Isabelly. Na cestě do Neapole stavila se v Bologně, navštívila klášter Božího Těla, poklekla tam před sv. Kateřinou, rovněž zlatou korunu jí obětovala a do její mocné přimluvy sebe, svého nastávajícího chotě, své rodiče, jeho rodiče i novou domovinu svou a všechno království doporučela.

Z obou těchto královských korun upravena koruna jedna, jež pak zůstala ustavičnou ozdobou na hlavě sv. Kateřiny.

*

Několik let zůstalo tělo sv. Kateřiny na převozném sedadle, až pak sama skrze svou opatrovnici sestru Eleonoru upozornila abatyši, že jí mají upravití z jizby přiléhající ku pravé straně hlavního oltáře kapli; ve zdi chrámové že se má prolomit okno, aby bylo do nové té kaple viděti; v kapli že má býti zřízen trůn, na něj její tělo že má býti posazeno, aby příchozí viděli je oknem oním. Stalo se. Když všechno bylo hotovo, přeneseno jest sv. tělo. Když se s ním ubíraly kostelem a došly k hlavnímu oltáři, tu na podiv všech sklonila světiče hlavu před velebnou svátostí. Trůnem byla jí v novém jejím příbytku židle, na níž za živa sedávala; seděla na ní nyní déle sta let, až pak roku 1584, jsouc již všechna vetchá, nahrazena jest nádherným pozlaceným trůnem, na němž sv. Kateřina sedí dosud. Věrná opatrovnice sestra Eleonora odůstojněna spatřiti nový div: Omlouvala se totiž sv. Kateřině, že hned její vůle stran nové kaple neoznámila abatyši, že váhala, nejsouc jista, zdali skutečně má se tak státi; prosila ji za odpuštění a že jest ochotna doplniti ještě, čeho by se nedostávalo. A ejhle! Sv. Kateřina upřela na ni oči, hleděla na ni přívětivě, sklonila hlavu, jako by za všechno děkovala.

Přenesení onomu do nové kaple byli přítomni mimo mnoho jiných vzácných osobností i kardinál-legát a kardinál-arcibiskup bolognský. Obšírnou zprávu o tom napsal Křištof Mansueti; čteme v ní: »Přístup do kaple jest z kláštera, pohled do ní jest oknem z kostela. Tam jako na biskupském trůně sedí sv. Kateřina u velké velebnosti. Kdokoliv na ni popatří, jest jat úžasem a úctou. Jest oblečena v nádherné hedvábné roucho, na způsob roucha levitského; mimo to splývá jí s ramenou hedvábný plášť. Tak jí po prvé dal obléci kardinál Calandrini a po něm jiní kardinálové a knížata. Také sv. Karel Borromejský, arcibiskup milánský, vroucí ctitel sv. Kateřiny, daroval jí podobné roucho. . . — — — — —«

Časem proráženy ve zdi chrámové poblíž zmíněného okna i úzké dvěře, jimiž za průvodu klášterního kněze směřují citelové sv. Kateřiny vejíti do její kaple a tam v bezprostřední přítomnosti své prosby ji přednášeti. Spatřují zářnou světicí velebně na trůně sedící, oděnou ve zmíněném roucho, se zlatou korunou na hlavě, s řetězem na prsou; v pravé ruce drží sv. kříž, levou má opřenu o knihu spočívající na klíně; ruce a nohy jsou nepokryty.

S obou stran trůnu stojí po třech velikých svících s hořícími svícemi; nad hlavou svěťice visí několik lamp. Ve stěně po pravé straně je zasklený výklenek a v něm housle, na něž sv. Kateřina za živa tak libezně hrávala, obraz Jezulátka na dřevě od ní vymalovaný a kousek jejího bývalého škapulíře. Ve výklenku po levé straně leží její rukopis »Duševní zbraň«, její rukou napsaný a obrázky ozdobený breviář a rovněž od ní namalovaný obraz Rodičky Boží. Naproti obličeji svěťice, nad oknem do kostela hledícím, visí na stěně sv. kříž, s něhož prý božský Spasitel k své věrné služebnici promluvil.

*

Nelze a nelze vypsati všelikých dobrodiní a milostí, jichž nejdobrotivější Bůh dopřál lidem na přímluvu sv. Kateřiny. Všimněme si alespoň několika zázračných případů.

Řeholní sestra Františka Mondini, jediná ze šesti panen, jež první byly přijaty do kláštera bolognského, za dvacet let po smrti sv. Kateřiny upadla do těžké nemoci, jež trvala skoro celý rok a na kraj hrobu ji přivedla. Ač ji raděno, nechťela Františka doporučení se sv. Kateřině, až se jí tato sama zjevila, k pokání a zbožnému přijetí sv. svátostí napomínala; což když nemocná plna litosti a opravdového předsevzetí učinila, náhle jest uzdravena k podivu celého kláštera. Stalo se to roku 1483.

Po roce 1500 zaznamenány tyto zázraky: Jedna novicka spadla s nejvyšších schodů. Padajíc doporučila se Pánu Bohu a sv. Kateřině. Zachytila ji a zachránila řeholní sestra, kteráž ihned zmizela. Byla to sv. Kateřina.

Jiná novicka nesouc těžké břemeno tak si ublížila na těle, že se bála, že nebude ani připuštěna ke slibům; zamlčela to však, až její tělo bylo všecko zuboženo. I modlila se vroucně. Zjevila se jí sv. Kateřina s nejsvětější Matkou Boží a pomohla jí.

Sestra Tadea ležela již deset let nemocná; přispěním sv. Kateřiny ozdravěla tak, že mohla alespoň do kostela choditi.

V klášteře sv. panny a mučednice Kateřiny ve Ferrare trpěla sestra Františka Scotti po mnoho let prudkými bolestmi žaludku a hlavy; kolikrát po dva dny ničeho nemohla požití a ležela jako mrtvá; lékaři už za ní neručili, již byla blízko smrti. I zašla si k ní sestra, kteráž velikou měla důvěru ve sv. Kateřinu Bolognskou a přemluvila ji, aby se doporučila této svěťici a zvláštním slibem aby se jí zavázala, dokládajíc, že jistě bude uzdravena. A stalo se. Celý klášter zasl, vida Františku úplně zdravu. Z vděčnosti poslala do Bologně své zachránkyni stříbrné pohary a dala jí na počest sloužití zpívanou mši svatou.

Jisté děvčátko v Bologně mělo prsa plno hrozných vředů, až jí bylo viděti do útroh. Ubohá matka jeho doporučila ubožátko sv. Kateřině a vyprosila si na sestřích kláštera Božího Těla nějakou relikvii po svěťici, kterouž by svou nemocnou dcerušku dotýkala. Daly jí kousek vlny; ráno položila ji dcerušce na prsa a večer byla všechna zdráva.

Jakob Gallus, měšťan z Guastally, meškaje v Bologně, zachvácen byl reumatismem tak, že nemohl v další cestě své pokračovati, nýbrž musil u přítele na lůžku zůstat. Tento mu vypravoval, kolika nemocným spomohla již sv. Kateřina a nabádal ho, aby i on se její mocné přímluvě doporučil. Poslechl a slíbil, že ozdraví-li, dá svěťici na počest sloužití slavnou mši sv. Stalo se.

V klariském klášteře sv. Voršily v Miláně žila kolem roku 1500 sestra Julie. Životopis sv. Kateřiny Bolognské tak jí dojal, že si umínila zdvojnásobiti svou dosavadní horlivost, aby se alespoň poněkud sv. Kateřině podobala. Den ze dne se doporučela její ochraně. Zjevila se jí sv. Kateřina, povzbudila ji, dpo-

ručila jí zvlášť pokornou poslušnost a sebranost myslí při modlitbách společných. Plna vděčnosti dala si Julie na modlitbách co nejlépe záležeti a dospěla veliké svatosti.

Sestry bolognské měly ve službě čeledína Blažeje. Nehleděl si své práce a služby, jak se slušelo; marně mu bylo domlouváno, až se abatyše i rozhodla, že ho propustí. Dověděl se toho nedbalý sluha a umínil si, že se abatyši pomstí. V předvečer Narození Panny Marie, když sestry v chóru pěly nešpory, dal si vyvolati představenou, aby ji, až přijde, kusem dřeva, jež měl nachystáno, zabil, chtěje se potom útekem spasiti. Zatím co na abatyši poblíž kaple sv. Kateřiny čekal, stanula před nim svěťice řkouc: »Znáš mě, Blažeji?« Ulekl se sluha a trásl se jako prut. »Já jsem Kateřina a dobře vím, co obmyslíš. Běda ti, učiníš-li to!« Sluha klesl k zemi, svěťice zmizela, abatyše byla zachráněna, hříšník obrácen a napraven.

Roku 1591 hrozně onemocněl lékař Quido Montizellus v Bologně. Z rodiny jeho posláno do kláštera Božího Těla a poproseny sestry, aby se k sv. Kateřině pomodlily za nemocného. Učinily tak. Přišť noc za hrozných bolestí spatřil Montizellus u lůžka svého sv. Kateřinu. Klečela tam, modlila se. Děkoval jí nemocný a doporučel se její mocné přimluvě i slibem se zavázal. A spomoceno mu, ozdravěl. Z vděčnosti sám přiběh ten napsal a notářem potvrditi dal.

Mnoho jiných a jiných zázraků jest zaznamenáno v aktech svatořečení naší veliké svěťice; veliká byla k ní důvěra, velikou osvědčovala se její přimluva. Ký div, že konečně prohlášena za svatou?

V.

Svatořečení.

Sv. Otec Kliment VII. v průvodě císaře Karla V. navštívil roku 1530 zázračné tělo sv. Kateřiny v Bologně. Přesvědčiv se dokonale o všem, dovolil sestrám klášterů Božího Těla a sv. Bernardina v Bologně, jakož i sestrám dvou klášterů týchž jmen ve Ferrare, aby dne 9. března, jakožto úmrtí den, slavily slavnost blahoslavené Ka-

teřiny, schváliv za tím účelem upravený formulář pro hodinky církevní i pro mši svatou; také dovoleno sestrám, by po celý rok při hodinkách činily zmínku o blahosl. Kateřině.

Roku 1592, za papeže Klimenta VIII., pojato jest jméno blahosl. Kateřiny i do římského martyrologia. Konečně po ukončeném procese kanonisačním dne 22. května 1712 prohlášena jest od sv. Otce Klimenta XI. za svatou. Přeradostnou událost tuto ohlásil pak papež Benedikt XIII. všemu křesťanskému světu bullou ze dne 4. června 1734.

Ve článku 8. bully té čteme:

»Tak se stalo, že papež Kliment XI. svědomitě šetřiv předpisů a pravidel Našich předchůdců, římských papežů, kdyžté byly prozkoumány a potvrzeny znamenité ctnosti Kateřiny a zázraky, ustanovil neděli nejsvětější Trojice, den to 22. května roku 1712, dvanáctého to roku jeho pontifikátu, kdež by Kateřina slavným způsobem byla přijata mezi svaté panny, jakož na sv. StoliCI nejvrouceněji si byli žádali králové, knížata, znamenití sluhové církve i laikové.

Kliment odebral se v ustanovený ten den u veliké slávy do basiliky sv. knížat apoštolských Petra a Pavla, kdež obklopen kardinály, patriarchy, arcibiskupy a biskupy, vyslav nejpokornější prosby k Bohu, by ráčil Kateřinu v počet sv. panen pojmuti, vyzývav Duchu svatého na počest nejsvětější a nerozdílné Trojice, na rozmnožení katolické víry, mocí všemohoucího Boha Otce, Syna a Ducha svatého a sv. apoštolů Petra a Pavla, po úradě a se schválením celého shromáždění — Kateřinu Bolognskou blažené paměti, jejíž svatost velikými zázraky jest osvědčena, za svatou prohlásil a v počet panen, jež nejsou mučednice, pojál. Ustanovil, aby ode všech křesťanů byla ctěna a vyzývána, aby ji na počest byly budovány chrámy a oltáře, na nichž by se obět mše sv. přinášela a každý rok dne 9. března, jakožto den, kdy její duše se vznesla do otčiny nebeské, se památka její, sv. panny, slavila. Kdyžté vzdány Bohu radostné díky, sloužil papež ke cti a chvále sv. Kateřiny a druhých sv. vyznavačů (kteří zároveň s ní byli svato-

řečení) u hlavního oltáře nad hrobem sv. Petra slavnou mši svatou a udělil přítomným plnomocné odpustky.«

*

Ejhle, jak se splnila sv. Kateřině přípověď Páně: »Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské!« Ze vznešené, zámožné pocházela rodiny, jako její duchovní otec sv. František Assiský, jako její duchovní matka sv. Klára; avšak opustila statky světa, zasnoubila se se svatou chudobou v chudickém řádě klariském a dostalo se jí bohatství nehynoucího, království nebeského.

Jak se jí splnila jiná přípověď Páně: »Blahoslavení, kteří lačnější a žízni po spravedlnosti; neboť nasyceni budou!« Málokterému lačnému člověku chce se tak jidla, málokterému žízni-vému chce se tak nápoje, jako se chtělo sv. Kateřině spravedlnosti, svatosti, ctnosti, jako se jí chtěvalo velebné svátosti; proto nasycena jest touha její, nasycena v chudickém klášteře bolognském a pak na věčnosti při hostině nebeské.

Jak se jí splnila další přípověď Páně: »Blahoslavení čistého srdce, neboť Boha viděti budou!« Zflekla se stavu manželského, zůstala čistou, neporušenou pannou, viděla často božského Spasitele i nejsvětější Matku jeho již za své pouti pozemské a vidí je ustavičně ve slávě nebeské.

Jak se jí splnila přípověď: »Blahoslavení pokojní, neboť dítkami Božími slouti budou!« Co nepokoje, co sváru,

co různic a bouří bylo tenkrát ve světě! Proto jej opustila sv. Kateřina a odebrala se do milého zátíší klášterního, kdež byla milou dcerou Boží a zůstává jí na věky ve vlasti nebeské.

Ach, kéž se jistou měrou podobáme této přeslavné jubilance! Kéž se jí alespoň poněkud podobáme zde na světě, bychom se jí podobali i na věčnosti! Ach, ujmi se nás sv. Kateřino!

Končíme modlitbou v Bologně a v ostatní Itálii známou a často, přechasto užívanou:

Ó slavná, svatá panno Kateřino, ty's od útlého mládí zcela se zaslíbila lásce Ježíše Krista a vždycky mateřské měla jsi srdce pro duševní i tělesné potřeby bližního; zároveň jsi věrně Bohu sloužila, hledíc si křesťanských ctností. Přimluv se za nás, prosíme tebe, by i naše srdce plála čistou láskou k Bohu, bychom i my za každé příležitosti svým bratřím v jejich potřebách ochotně pomáhali. Učiň, bychom i my věrně Bohu sloužili přes všechna nebezpečení hříchu a úplně se podřizovali vůli Boží přes všechna pokušení života. Pomoziž nám tvá podivuhodná a účinná přimluva, bychom si i my s úspěchem hleděli křesťanských ctností!

Oroduj za nás sv. Kateřino, bychom hodni učinění byli zaslíbení Kristových!

Modleme se: Přispěj nám, ó Bože, na přimluvu sv. panny Kateřiny, jejíž libezné ctnosti radostně pudí nás ku Tvé svatyni. Skrze Krista Pána našeho. Amen.

Pomněnka.

Pomněnka nad potokem
dívala se modrým okem,
dívala se do nebe,
já myslela na tebe.

Natrhám té pomněnečky,
uviji z ní dva věnečky,
uviji z ní kytičku
též pro milou maticku.

Vemte kytku, drahá máti,
chtějte na mne vzpomínati,
až v té dálné cizině
v zlém žít budu hodině.

A. M. Kadlědková.

Nebeský Jerusalem.

Napsal Ignát Zhdněl.

Staří národové, o nichž se dočítáme v dějinách, rádi a snaživě hledávali pravdu a pravou vlast. Po častých úvahách a po mnohém, vášném a dlouholetém přemýšlení docházeli ku přesvědčení, že není zde na světě všechno tak uspořádáno, že by člověk došel zde upokojení, štěstí, pokoje. Kdo měl příležitost pozorovati ve sbírkách uměleckých sochy, které se nám uchovaly z dávných dob, dobře si povšiml, kterak mají všechny tyto předměty společný rys okolo obličeje. Je tam viděti bolestný úsměv, výraz bolu, starosti, nepokoje. Totéž dotvrzují missionáři, žijící a působící mezi pohany. Lze až dosud pozorovati ve tvářích všech pohanů jakýsi výraz bolu, výraz, jakoby něco předúlehitého hledali.

Potvrzuje se tak pravda slov svatého velikána, genia naší víry, Augustina, řkoucího: »Duše nedojde pokoje, dokud nespočine v tobě, ó Pane!«

O svátku »Posvěcení chrámů Páně« máme sobě připomínati dobrodini, kterých se nám dostává skrze milost Boží v každém kostele. Připomeňme sobě, že není tato země naší otčinou, naší vlastí, ale, že hledáme vlasti nebeské. Celý náš nynější život má být přípravou, aby, když zamhouříme oči, když přijde onen kostlivec s kosou, mohl nám otevřítí nebeský klíčnik, svatý Petr, bránu nebeského Jerusalema. Uchovejme sobě víru, prosme o ni horlivými a častými modlitbami a berme útočiště k naší Matce Marii!

I. Víru si uchovějme! Svatý Pavel popisuje výbornost a důležitost jest těmito slovy: »Bez víry nemožno jest Bohu se líbiti.« (K Žid. 11, 6.)

Již ve Starém Zákoně slyšel tehdejší vyvolený národ, Židé, kterak zazníval za mpokého hrámání, za blesku, při zemětřesení hlas Páně, řkoucí: »Já jsem Hospodin, Bůh tvůj, nebudeš mítí bohů cizích přede mnou.« (II. Mojš. 20, 12.) Vícekrát za den říkáva každý z nás při modlitbě slova: »Posvěť se jméno

tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi.«

My všichni jsme tolik šťastni, že zrodili jsme se z rodičů katolických, že byli jsme od nejtětlejšího mládí v této svaté víře vychováni, žijeme v ovzduší, které jest naplněno prvky, hlásajícími jméno Páně a jeho víru; proto mnohdy ani nepovazíme, jakým předrahým pokladem jest pro nás všechny naše svatá víra. Když pak milujeme svou víru, máme býti pro ni nadšení a pomyslíti sobě, že je dosud mnoho milionů lidí, k nimž neproniklo toto světlo, osvěcující a oblažující náš život. Občejně se počítává, že jest na všem světě 1570 milionů obyvatelů. Z nich jest katolíků toliko 292 milionů, 168 milionů jsou příslušníci různých protestantských sekt, 100 milionů jsou příslušníky jiných křesťanských vyznání. Pak jest asi 10 milionů židů, 193 milionů mohamedánů a 806 milionů pohanů. Tedy skoro polovina všeho lidstva jest oddána modlám a prokazuje jim božskou poctu.

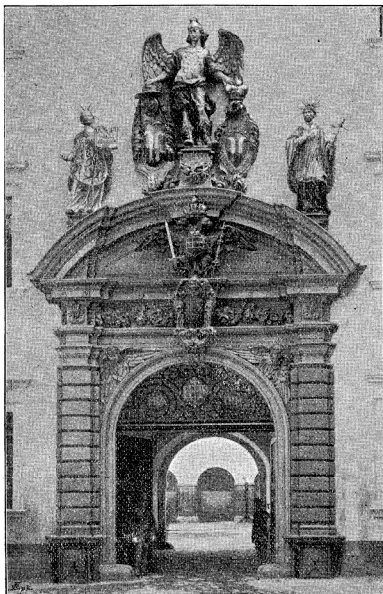
Kdo z nás miluje svou víru, bude tedy také missionářem, to jest přičiní se dle možnosti, aby mohla naše svatá víra býti rozšiřována mezi oněmi miliony pohanů, kteří dosud lpějí na své pověře. Tato vzpomínka vynucovala četné a hořké slzy z očí svatého Františka Xaverského a přčetných jiných zbožných mužů, kteří pak opustili vlast, příbuzné, známé a za největších strádání chvátili do zemí pohanských, aby tam rozšiřovali slávu jména Božího.

Kdo z nás nemůže podporovati svaté missie mezi pohany peněží, podporuj je modlitbou a seč síly tvé jsou se přičin, aby zavzníval ze všech stran hlas vždy mocnější a mocnější k nebesům: »Sláva Otci i Synu i Duchu svatému!«

Časy se mění, ale bohužel nikoliv k lepšímu, nýbrž jsou neustále horší a více neutěšené, špatnější. Neuplynulo ani celých šedesát let od té doby, co horlil na francouzských kazatelkách pro nápravu proslulý kazatel, kněz dominikán, P. Lacordaire. Tehdy mohl říci: »Bůh

jest nyní nejoblíbenější, nejpopulárnější jméno na světě. Opřen o svůj pluh, stoje uprostřed svých polí, pozdvihuje upracovaný rolník zrak svůj k nebi, mluví k dětem svým o Bohu slovy, která jsou tak rozechvěna, jako jeho duše. Chudás jej jmenuje, umírající jej vzývá, hříšník se třese před ním, šle-

ač je si dobře vědoma své moci, ač doufá ve svou nesmrtelnost, přece se neodváží Boha minouti. Přichází na stupně jeho oltářů a prosí o potvrzení slibů, které tak často přísahala. Jeho jménu klaněli se všichni národové, jemu vystavěli chrámy a jemu se zasvětili kněží. Jméno Boží jest největší, nej-

BRNO: vchod do bývalého jesuitského kláštera.

chetný jej chválí, králové mu svěřují své koruny, vojska stavějí jej vpřed svých oddílů, vítězí mu děkují, poražení hledají u něho pomoci, utiskováni ozbrojují se jím proti svým utiskovatelům. Není místa, není času, není příležitosti, není citu, v němž by se Bůh nezjevil, v němž by jej nejmenovali. Ani láska,

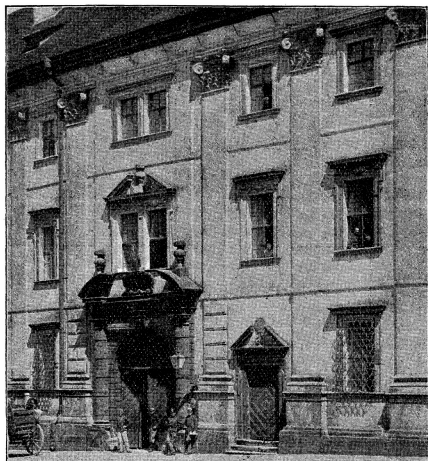
světější, nejučinnější, nejznámější, nejoblíbenější, které kdy měli lidé příležitost vysloviti.»

Ó, jak se změnily časy! Nyní nikdo by neopakoval těchto slov proslulého kazatele. Nyní jest mnoho míst, mnoho osob, které by se podivně tvářily, kdyby před nimi někdo velebil jméno Boží.

Zasluguje veřejné zmínky statečný muž, který se nestyděl veřejně k Bohu se hlásiti! Bylo to roku 1910, kdy oslavovali v Německu po všech osadách čtyřicetiletou památku velkých vítězství nad Francouzy. Mnoho se při těchto slavnostech mluvilo, zpívalo, vlastenčilo. Ale při všech těchto projevech nikdo si nevzpomněl na Pána Boha, kterého tehdy před čtyřiceti lety starý císař Vilém, oznamuje domů vítězné zprávy,

obrovským hlasem zvolal: »Vzpomeňme si dnes také na toho, který propůjčil Německu silu a vítězství, na našeho Pána Boha a proto zanotuji: Bože, chvalíme Tebe!« A nikdo neodmlouval, všichni přítomní zazpívali z plných hrdel tuto krásnou píseň!

II. Víra jest milost. Víra je dar Boží, jehož bez milosti nikdo nedosáhne. Proto nutno Boha o tuto milost

OLOMOUC: vchod do bývalé jesuitské koleje.

tak často vyslovoval. Ve Frýburgu v Bádensku také oslavovali toto vítězství a účastníci byli shromážděni v největší místnosti, kterou v tomto městě mohli vynajiti. Když bylo vše za ohromného účastenství lidí ze všech společenských vrstev ukončeno, tu povstal obyčejný muž, starý vysloužilce vojenský, jehož prsa byla ozdobena několika vyznamenáními, věřící protestant, podúředník plynární společnosti městské, Stein a

neustále a bez přestání prositi. Vždyť i sám náš božský Mistr napomínal nás: »Proste a obdržíte, hledejte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno.« (Mat. 7, 7.) Kterýsi novější učenec, který se ne-unavně obíral španělskou literaturou a znal výborně všechny spisy svaté Teresie, napsal: »Všechno, co napsala, jest modlitba« — a uchovalo se od této světky dosti spisů, snad asi deset velkých svazků. Kéž mohlo by se po-

dobně říci o všech našich řečích, skutcích, dopisech, o všem našem jednání, že je také podobno modlitbě.

Katolický farář ve Fryburgu, pilný a oblíbený spisovatel Jindřich Hansjakob má mnoho čtenářů, kteří jej příležitostně navštěvují. O jednom z nich, přebohatém anglickém lordovi, vypravuje ve svém nejnovějším spisu: Navštívil mne nedávno několikrát můj přítel lord Blacker. Je synem bohatého peruánského penězníka, jest narozen v Limě v jižní Americe a v Anglii vychován. Z počátku byl na proslulém vychovávacím ústavě jezuitském ve Stonyhurstě, ale pak dokončil svá studia na universitě v Oxfordě. Když mu bylo dvacet let, prohlásil jej otec za plnoletého a dal mu stálý roční příjem 15.000 marek (marka je dle našich peněz K 1:20). Neustále studoval a mluví plynně mimo anglicky také španělsky, italsky, francouzsky a německy. Staré řeči latinu a řečtinu ovšem také ovládá dokonale. Četl všechny staré klassiky, ale zná také dobře všechny latinské i řecké svaté Otce. Jeho nejoblíbenějším studiem jest náboženská otázka, kterou pokládá za nejzajímavější obor. Zná náboženství všech věků a všech národů. A jaký je výsledek jeho čtyřicetiletého ustavičného, neumdlévajícího studia, jeho mnohojazyčné pilné četby? Čítá přes padesát let a přiznává se, že nevěří v božský původ víry, jest pochybovačem! Uznává velikost a moc katolické církve, která jest mu největší událostí ve světových dějinách, imponuje mu tím, že má okolo svých pravd pevnou hráz, o níž tvrdí: »co teče mimo, není pravda!« Poradil nedávno známé dámě, která vrátila se z nevěry k víře, tázala se jej o radu, ku které víře má se nakloniti, aby vyznávala víru katolickou; ta otálejícím, viklajícím se nařizuje: »musíš věřiti, chceš-li býti spasen!« To imponuje přemnohým lidem. Závídí všem, kteří jsou věřícími a svou zbožnou chot doprovází každou neděli do kostela na mši svatou. Snad i jej Bůh nalezne a přivede do svého ovčince!

Při každé mši svaté volá kněz, což se při slavné zpívá: »Sursum corda«, to jest: vzhůru srdce! Vzhůru, k Bohu obračejme svou mysl, k němu obračejme

své myšlenky, k němu se utíkejme ve všech svých potřebách. Nazýváme jej svým otcem, modlíce se modlitbu: »Otče náš«. Nuže, uznávejme jej také za svého otce!

III. Ctěme Marii, Matku Ježíšovu! Ctihodný, šedivý stařec, arcibiskup z Agry v Indii, monsignor Jacoby vyprávěl jednou svým společníkům: Vycházej kdysi ráno z domu, spatřil jsem u dveří slabounkou, vetchou stařenku, opírající se o hůl. Bylo viděti, že vykonala dalekou cestu, neboť sotva stála na nohou. »Odkud přicházíš?« tázal se arcibiskup; »co hledáš, co pak si přeješ,« vyptával se pln vřelého účastenství. Jsem pohanek a jdu vás pokorně a uctivě poprositi, abyste mne pokřtili! Ptal jsem se, odkud přichází? Byla skutečně z daleka. Kdo tě sem ke mně poslal, zněla má další otázka, vyprávěl vlekně. Nevím, ale jedna předobrá paní vedla mne z naší dědiny až sem do tohoto místa. Když jsme spolu došli až sem, pravila, abych tuto u těchto dveří počkala na »velikého otce křesťanů«. Arcibiskup umístil sešlou stařenku ve svém sirotčinci a rozkázal, aby byla vyučována v naší svaté víře. Byla tam teprve kratičkou dobu a zavolala si v noci řeholnici, mající noční hliďku a úpěnlivě ji prosila, že by velmi ráda přijala svatý křest. Domlouvali stařence a hleděli ji všemožně upokojiti, ale nedala se a neustále opakovala svou prosbu. Uvědomili časně z rána arcibiskupa, který přišel, ale vidá ji v nejlepším zdraví, jak jest vůbec možno u starého člověka, nevyhověl její prosbě a určil, že bude pokřtěna, až bude ve všem lépe a důkladněji poučena. Byla právě neděle. Arcibiskup odešel ze sirotčince do kostela, aby sloužil mši svatou. Stařenka za chvíli opět pro něj poslala, že s plácem a snažně prosí, aby ji jenom pokřtili. Tu děle neodpíral, oblékl rochetu, udělil šedivé žadatelce svátost znovuzrození a poučil ji, že jí za chvíli přinese Tělo Páně. Odešel sloužiti mši svatou a když po ní přišel do sakristie, bylo mu oznámeno, že stařenka jest v Pánu.

Nenašli bychom snad žádného světce, žádněho světce, kteří by za živá nebyli

vroucně uctívali Matku Páně Pannu Marii. Kdo četl životopis svatého Alfonse z Liguori, pamatuje se, kterak tento světec vždy a všude doporučel úctu a modlitbu k Panně Marii. Říkal: »nezanedbávej modlitbu k Panně Marii; kdo se k ní často a vroucně modlí, tomu vyprosí šťastnou smrt. Jest nemožno, aby věrný ctitel Panny Marie, který ji věrně a horlivě slouží, byl věčně zatracen.« Mnozí učitelé církevní zřejmě tvrdí, že horlivé uctívání Panny Marie je známkou dobrých katolíků.

Modlíse modlitbu: »Věřím v Boha«, říkáme: »věřím v život věčný!« Nás všechny očekává onen hrozný okamžik,

kdy po smrti státi budeme před soudnou stolicí Boží! Připravujme se k této tolik důležité chvíli již nyní za živa. Budme pevní ve své víře, žijme podle jejich přikázání, zachovávejme věrně, k čemu nás naše svatá víra povzbuzuje. Nikdo nezanedbávej modlitby. Každý z nás uctívej vroucně Pannu Marii, matku našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista! Když aspoň toto učiníme, můžeme směle doufat, že otevře se nám jednou brána nebeského Jerusalema a že vejdemo do slávy věčné, kde bude nám dána příležitost s anděly a svatými provolávat: »Svatý, svatý, svatý, Hospodin Bůh zástupů!«

Náš kostelík.

V té naší vesnici
kostelík malíčký,
hlavní tam oltář je
Kristovy Matičky.

Sem každý pospíchá
ku Boží Matičce
a retý šeptají
modlitbu sladičce.

Modlí se k Marii
starý i mládenec
a ženy s dívkami
květ nesou na věnec.

A tu je kostelík
modlitby plničký,
kterou tu šeptají
zbožné ty dušičky.

V té naší dědině
kostelík malíčký,
v něm sladko, milo být
u Boží Matičky!

Dobrá Matka.

K Marii Panně
v nebi trůnící,
pospěšte rychle,
světa poutníci.

Ona vám utře
oči slzící,
potěší duši,
srdce pláčící.

Ona vám může
poklid v srdce dát,
za to ji chťtěte
zase milovat.

Ona vám zmírní
cestu trnitou
a kdys vás vezme
v říši nadhvězdnou.

K Marii Matce
v nebi trůnící,
v důvěře spějte,
světa poutníci.

A. M. Kadlčíková.

Cesta k Božskému Srdci Páně.

Roztály ledy, jarní slunko probudilo dřímající přírodu, země se otevřela — celý kraj oděl se v pestrý hář. Na zemi sněhobilá konvalinka s prostinkou fialkou šíří vůni kolem sebe, na výšinách pak skrivan a slavík v houštinách hájových libezně pějí chvály Stvořiteli. Všecek ten ruch a čilý život hýbá srdcem lidským a připomíná člověku, že blíží se královna máje — matka Spasitele. S radostí neličenou a s nadšením započata májová pobožnost k nebes kněžně v měsíci úrodném pro duši, at čistou a hříchu prostou, at hříchem stisněnou. — Na májovém oltáři přijímá Matka Boží důkazy lásky ode všech ctitelů svých, za něž matefsky se odměňuje. Duši hříchem zdeptanou k novému životu křísí, duši čistou v životě sílí . . . Takové dílo začíná Srdce Mariino v měsíci máji zjevně, toto dílo doplňuje, korunuje Srdce Spasitelovo v měsíci následujícím. Královna máje vede dítky své k prameni lásky — lásky největší — lásky Boží — k srdci ukřižovaného Ježíše, k Jehož účtě zasvěcen jest měsíc, bezprostřední po měsíci mariánském. Jak krásným a důležitým jest, že účta Panny Marie předchází účtu B. S. Páně!

Poddaný — provinilec má býti souzen od krále. Bázeň a strach ze smrti tisní jej a hrozná myšlenka, že nedojde u krále milosti. Strachuje se tím více, protože se provinil proti samému králi, jenž jest přísný a spravedlivý. — Avšak šťastná myšlenka připadá mu v mysl: nakloním si prosbou královnu, matku jeho, přimluví se za mne u krále a pak jistě nebudu odsouzen. — Jak si umínil tak učinil. — Předstoupil před krále, spravedlivý ortel smrti mu oznámen . . . Leč v tom pozvídá krá-

lovna — matka orodovného hlasu svého — vyprošuje mu milosti. Král vyhovuje přání jejímu, milost dává poddanému, přijímá jeho díky, přijímá jej zpět za poddaného svého, propouští jej na svobodu a dává mu příležitost získati a zasloužiti si opět jeho přízně. — Člověk předstoupiti má jednou před soudnou stolicí spravedlivého Soudce — Syna Božího, Jehož srdce kopím prohnal. Kterak se bude hájiti, když zneužal Jeho dobrotivost, kterak zodpoví svůj čin? Tíží jej vědomí, že ho nemine věčná smrt. Leč ve tmě a chladu duše jeho vystupuje světlo naděje: »půjdu k Matce Jeho, odprosím Její láskyplné srdce matefské, že jsem usmrtil Jejího Syna, prositi Ji budu o přimluvu a orodování u Syna svého — prositi Ji budu, aby mne sama zavedla k onomu soudu« — A hle, odpouští mu nejen Matka, ale též Syn odpouští, protože Jeho Máti mu odpustila a zaň orodovala. — Srdce Mariino i Srdce Spasitelovo neuhastitelnou hoří láskou k duši lidské!

Aby nám Panna Maria odpustila a odpustění od Syna svého vyprosila, o to ji prosíme v májové pobožnosti. Koho Panna Maria k soudu povede jako dítko své, nezahyne, ještě teď milosti dojde a důkazy podati může B. S. P., že se opravdově polepšiti a přízně a lásky Jeho opět si získati chce pobožností k B. S. P. v měsíci červnu. Zacelme Jeho ránu pobožností stálou, modlitbou a odprošením, opravdovým polepšením. Kdož Pannu Marii uctíváš v. máji, neochabuj v účtě k B. S. P., k němuž Panna Maria tě jistě vede.

O. H.

Matko, při nás stůj!

Jak jsi mocná, Matko naše,
hvězdo nebeská!

Záře Tvoje s nebe na zem
k hříšným problemská!

Těchu skýtáš bídným dětem
v slzi údolí,
za každého oroduješ,
kdo Tě vyvolí.

Proto k Tobě, Panno svatá,
jdeme s důvěrou,
neopouštěj hříšných synů,
když Tě prosit jdou.

Zůstaň s námi, Matko naše,
stále při nás stůj,
a až budem umíratí,
za nás oroduj!

Štěstí.

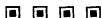
Na světě lidé hádají,
co prý je lidské štěstí,
a stále v knihách hledají,
kudy si cestu klestí.

Jedni dí: Je to bohatství
a hojnost ideálů,
druhý zas něco jiné ví,
střídmosti píše chválu!

A třetí praví: Láska je
ku štěstí pravá brána,
kdo od ní srdce vzdaluje,
tomu zní bolů hrana.

A já si myslím: poctivost
ku štěstí lidem schází,
ta v světě bývá řídký host,
tu závist krutá mrazí.

A. M. Kadléčková.

Obrázky z katolických missií.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

(Pokračování.)

Kdykoliv mi známé klášterní sestry pomerance a jiné sladké věci přinesly, poděloval jsem jimi nemocné a nejvíce strádající; ani mohamedánů jsem neopomenul, kteří pak vděčně vždycky dárky mé přijímali.

Někteří z mých druhů byli hmyzem tak trápeni, že vážně onemocněli, jejich oděv byl samé cáry, jejich prádlo, které nikdy nemohlo být za čisté zaměněno, děsně zapáchalo. Obětoval jsem proto svou malou pohotovost na penězích a koupil jsem každému novou košili. A neopomenul jsem ani dvou vyzvědačů, které policie na mne nastražila.

Byli to dva Bulhaři, jménem Stojan a Velčo, chudobní to pastýři z Baleg-Köy u Dede-Agače, jimž byla vláda bezpochyby zlaté doly za jejich zradu slíbila. Obtěžovali mne celý den vypravováním o podivných dobrodružstvích, kterých prý u komitův zažili. Při všech spiknutích hráli ovšem důležitou úlohu. Myslili snad, že mne svými vymyšlenými podvody svedou, abych v nestřeženém

okamžiku se přiznal! Nechal jsem je tlachati, dokud se jim líbilo, až konečně zpozorovali, že jsem jich prohlédl. A když jsem jim potom, jako ostatním, svou košili nabídl, stály jim v očích slzy pohnutí a lítosti, přiznali se mi ke smutné úloze, kterou dosud hráli a prosili mne za odpuštění, které jsem jim bez meškání dal. Zároveň však uložil jsem jim v jejich vlastním zájmu naprosté mlčení, neboť moji druhové byli by jim při nejmenším podezření krk zakroutili.

Zajatci mají mezi sebou strašná právní pravidla, jichžto překročení má obyčejně bezprostřední trest v zápětí. Tak jsem byl v našem vězení několikrát svědkem vražd, které za trest za krádež anebo udavačství byly spáchány. Pravidelně stávalo se to v noci u záchodů, které na konci dlouhého, úzkého dvora se nalézaly. Vrah čekal na okamžik, kdy vinník v noci vstal a šel na záchod, vplížil se do dvora a zvedl těžké řetězy, jimiž jeho ruce k pásu byly připevněny, na ramena a očekával mlčky přichozího.

Ubožák blíží se ospale, nic zlého netuše. Sotva však dveře společné místnosti za sebou zavřel, řítí se klubko těžkých řetězů na jeho lebku. Maličko záupř klesne bezduch na zem a vrahu netřeba jiného činiti, než mrtvolu za nohy odvléci a mezi trámy do stoky vhoditi. Tam ji strážníci nikdy hledati nebudou. Soudcům a dozorcům jest úplně lhostejno, jestliže některý vězeň zmizí a vězni sami zachovávají v každém takovém případě hluboké mlčení.

Mé časté zakročení ve sporných záležitostech dodalo mi časem jakési úcty a vážnosti a nejednou podařilo se mi spor po dobrém ukliditi. Jednou zachránil jsem dokonce ubohému provinilci život. Byl to rozkolnický pop z okolí Kirk-Kilisse. A proč byl od svých spoluvězňů na smrt odsouzen? Z hlavního města bulharského Sofie dostávali zajatci týdenní podporu, záležející z několika kil masa a pytle rýže. Turecká vláda poskytovala jim pouze chléb a to v nedostatečném množství. Zmíněný pop byl pak ustanoven, aby s čaušem potraviny dělili. Ale brzo se ukázalo, že Turek a pop se domluvili, čast daru zpronevěřili, prodali a stržené peníze do vlastní kapsy strčili.

Důkazy viny byly nepopíratelné a vinník propadl smrti. Marně bojoval jsem proti přisnému rozsudku. Když moje domluvy nic nepomohly, sáhl jsem k radikálnímu prostředku. Zřekl jsem se jejich společnosti a prohlásil jsem, že nechci s nimi nic mít, jestliže mi za život popův neručí. Konečně, kteří z našeho kruhu byli lepší a mírnější, svolili a jejich lepší uznání následovali i ostatní. Pop byl vydrancován a vypovězen do koutka, kde se mu každý jako morem postiženému vyhýbal.

Mezi vězni byl také Vlach, kterého Turci zavřeli jako penězokaze. Neznal turecky ani bulharsky a držel se, jelikož jsem byl katolíkem a trochu italsky rozuměl, nejraději mne. Když jsem se modlil anebo svým souvřecům některé pěkné místo brevíře vysvětloval, byl mi vždy na blízku a brzy podařilo se mi za přispění milosti Boží k opuštěné víře jeho mládí nazpět jej přivésti. Ovšem pobožnosti jeho provázela velká obrazovnost, jaká jeho národu jest vrozena

a skoro každého rána vyprávěl mi o zázračných snech a viděních, které pravidelně každou noc mívával. Tak zjevila se mu jedné noci nejsvětější Panna Maria a nařídila mu, aby chudobného uvězněného Bulhara, který již 54 dní o vodě a chlebě byl živ, ježto se mu k žebřání nedostávalo zmužlosti, podporoval. A skutečně od toho dne dělil se s Bulharem o své denní porce.

Seznámili jsme se krátce po mém příchodu do drinopolského vězení. Okolnosti toho jsou tak zajímavé, že zasluhují zmínky. Jednoho dne byla mi jeho zasmušilá tvář nápadná, i ptal jsem se na příčinu jeho zármutku.

»Já to déle nevydržím,« pravil, »já musím co nejdříve tamhle těm špinavým Turkům zlomit vaz.« A jeho zrak zamířil do kouta, kde mohamedánští vězni pohromadě seděli. »A co ti udělali?« — »Neustávají mne tupiti.« — »Učinil tys jim něco?« — »Ani to nejmenší; nerozumím turecky ani slova.« Divil jsem se velmi, ježto jsem o Turcích nikdy nic podobného neslyšel. »Opakuj mi,« pravil jsem, »jejich potupná slova.« Nejprve se stydlivě zdráhal, potom na mé domlouvání se přiznal a pravil: »Kdykoli z rána okolo nich jdou, říkají mi darebáci jeden po druhém: »Fa ballar l' orso!« (Nech medvěda tančiti.) Domnívají se asi, že jsem medvědářem a chodím po světě s medvědy. Ale já jim ukáži, jakmile je mezi prsty dostanu.« — »Upokoj se,« pravil jsem, »je to zajisté nějaké nedorozumění. Já tě ujišťuji, že tito Turci ničeho proti tobě nemají a že vůbec oněch domnělých potupných slov ani nevyšlovují. Pojď se mnou; jestliže tě skutečně urazili, ať se u tebe omluví.«

Poslechnuv mého vyzvání, šel Vlach se mnou. Turci vidouce, že jdeme k nim, otevřeli svůj kruh a pozdravujice nás dělali nám mezi sebou místo. Zapálena nezbytná cigareta a po obvyklých lhostejných otázkách a odpovědích vzal jsem hned onu historii s medvědem na přetřes. Turci poslouchali žasnouce a bylo viděti na jejich překvapených očích, že celé věci nerozumí. Posléze uchopil se nejstarší z nich slova a pravil: »Nikdo z nás proti Vlachovi ničeho

nemá, nechovali jsme se k němu jako k nějakému cikánovi, aniž jsme ho vyzvali, aby nechal medvěda tančiti. Bůh uchovej!»

Až dosud jsem jim domnělá potupná slova řekl po turecku, na to však napadlo mi, abych je řekl tak, jak se Vlach domníval, že je slyšel a opakoval jsem jim několikrát větu: »Fa ballar l' orso«. A hle! Turkům se najednou vyjasnilo a nejstarší z nich pravil: »Ano, my skutečně říkáme každého dne z rána: »Sabalar hair olsue« a to je náš turecký ranní pozdrav a to přece není pro Vlacha žádnou urážkou, ale naopak pěkným pozdravem.« Věc se vysvětlila. Když se Turci z rána pozdravovali slovy: »Sabalar hair olsue«, rozuměl Vlach, jakoby byli říkali: »Fa ballar l' orso«, t. j. nech medvěda tančiti, potahoval to na sebe a cítil se uraženým. Tato veselá příhoda vyvolala všeobecný smích a Vlach poznav svůj omyl, smál se také a od toho dne pro obveselení mysle, jak říkáme, pozdravoval mne a ostatní křesťany krásným pozdravem: »Fa ballar l' orso!« a mnohý z nich se divil říka: »Kdo by si byl pomyslíl, že se ten Vlach tak brzy naučí turecky!»

Při této příležitosti nemohu nezminiti se o jiné příhodě, která sama o sobě jsouc vážnou, měla nicméně přibarvení veselé. Byl bych se rád zase jednou zpovídal, ale jak to navléci, aby katolický kněz byl ke mně připuštěn? Byl jsem totiž přísně střežen a mimo krátkou rozmluvu s dragomanem francouzského konsulátu, která však jenom v řeči turecké a u přítomnosti aspoň jednoho četníka diti se směla a mimo krátké poděkování, rovněž v řeči turecké, missijní sestře, když mi nějaký dárek přinesla, nebylo mi možné s někým jiným promluvit.

Jednou se mi však přece podařilo sestře pošeptati, že bych se rád vyzpovídal. Sestra uvědomila missionáře P. Augustina Mossera, jenž se ihned do vězení odebral; ke mně však nebyl připuštěn. Nadarmo obrátil se na policii a valího. Když se úřady dověděly, že zpověď je tajná, vydali zákaz ještě přísnější. Ale P. Mosser nedal se tím odstrašiti. Za důvod uváděl, že i řečti popí bývají do vězení vpouštěni, aby se

nad nemocnými a mrtvými modlili, ano v neděli i služby Boží tam konali. »Ale to je něco jiného,« pravili mu, »to není žádná rozmluva s vězni, kteří modlitbám mlčky naslouchají.« — »Nuže, já nežádám také nic více,« pravil p. Mosser, »nechte mne nad mým nemocným spolubratrem Ivanem říkati naše katolické modlitby. Já si přinesu svou knihu a modlitby přečtu, potom zase odejdu, aniž jsem s ním jediného slova promluvil.«

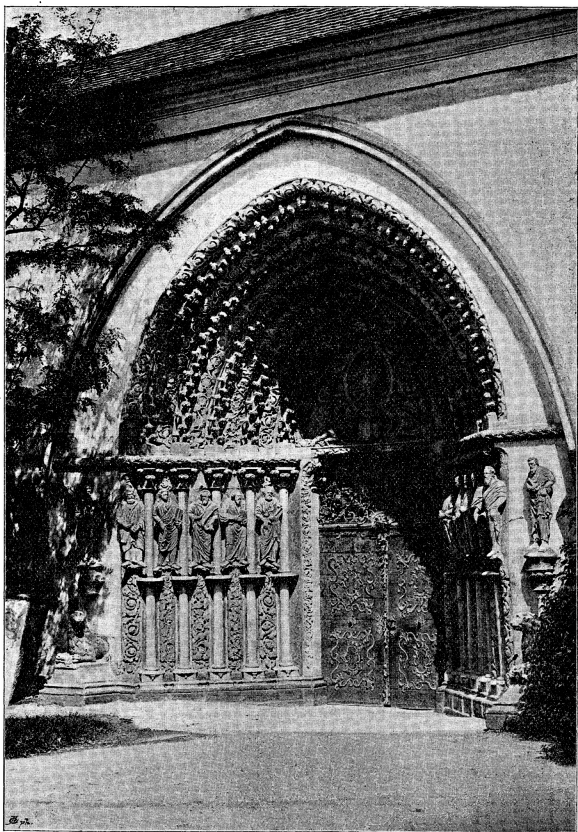
Za těchto podmínek bylo mu dovoleno mě navštívit.

Jednoho dne byl jsem zavolán k zamřížené bráně; venku stál P. Augustin uprostřed dvou četníků. Několik vězeňských hlídačů sedělo potměšile se usmívajíc na blízku. Můj zpovědník pokynul mlčky hlavou na pozdrav, vytáhl z kapsy fialovou stólu, pověsil kolem krku, nasadil brýle, otevřel svou knihu a začal tichým tónem modlitby v řeči latinské: »Můj příteli, na vaši žádost chci vaši zpověď vyslyšeti. Kniha, kterou držím v ruce, je zrcadlo zpovědní. Budu pomalu odříkávati celou řadu hříchů po latinsku a vždycky, kdykoliv si budete mysliti, že jste v tom neb onom případě pochybil, odpovězte: »Kyrie elejson«. U ostatních hříchů jednoduše mlčte. Na konec pak uložím vám pokání a udělím rozhrěšení.«

Rozuměl jsem mu a sklopil jsem zrak, neboť výraz mého obličje mohl mne prozraditi. Celá rota vězeňských hlídačů dívala se s největší pozorností na posvátný úkon. Můj zpovědník předčítal mi zatím seznam hříchů a já jsem tu a tam odpovídal kajícím hlasem: »Kyrie elejson!« Policisté, kteří vždy totéž slovo slyšeli, domnívali se, že je součástíku katolických modliteb. Po obdržení rozhrěšení pohlédl jsem srdečně na P. Augustina a vrátil se, záře radosti, ku svým spoluvězňům.

Jak jsem sám jednou ve vězení v Orta-Köy zpovídal, už jsem prve vypravoval. Mohl bych uvést ještě i jiné případy zázračného působení milosti Boží, kterých jsem na tomto špinavém místě zazíal, ale já se zmíním pouze o obrácení notáblů, t. j. nejváženějších občanů z osady Akö-Čelebi. Jejich rozmluvy se mnou přesvědčily je o pravosti a svatosti katolické víry; i slíbili mně,

že až z vězení propuštění budou, naši školu a proto oznámil věc apoštolskému víru přijmou. A skutečně vyslali potom vyslanci v Cařihradě Msgr. Eoretimu.

PŘEDKLÁŠTEŘÍ: vchod do kostela.

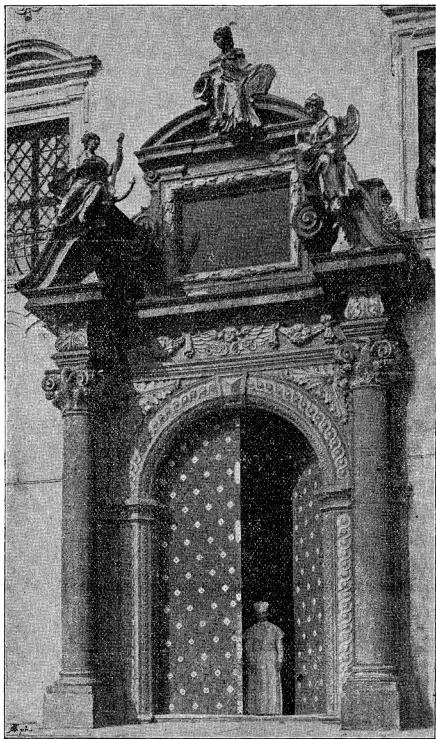
deputaci k arcibiskupu Petkovi. Bohužel neměl arcibiskup dostatečných prostředků, aby jim dal katolického kněze a zřídil

Avšak ani tento nemohl se nově obrácených ujmouti a tak věc časem usnula.
(O. p.)

Tajemná čísla.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Pěstění růží bylo v oblibě již za starých časů a dosud se se zálibou pěstují nejenom v parcích měst a bo- I katolická církev pěstuje ve své rajske zahradě už od staletí tři uslechtilé druhy růží. Čtenáři

SV. KOPEČEK: vchod do kostela.

háčů, ale i v zahrádkách chudých lidí. A právem! Růže jest a zůstane královnou květin.

Škola B. S. P. 1913.

uhodnou hned, jaké růže minim, totiž bílé, červené a žluté růže svatého růžence. Vždy pět růží téže barvy svinou

se ve věnec, k tomu se přidají tři kvítka božských ctností a ze stuhy kříž apoštolského vyznání víry. Takový věnec líbí se Matce Boží více než věnec z přirozených neb umělých květin.

Dobře jednáme, když růženec vineme k počtě Matky Boží; neboť ona sama je duchovní růží, jejíž vůně libezná drahou Božskou Osobu k sobě přitáhla. Vzrostla jsem jako růže v Jerichu, čteme v knize Sirachově a vztahujeme ten výrok na Pannu Marii. Jako jest růže královnou květin, tak jest Maria královnou svatých. V měsíci říjnu uctíváme ji jako královnu růžencovou.

Tak, jak teď se růženec modlíme, modlil se jej již svatý Dominikus. Původ růžence, alespoň zvyk, tutéž modlitbu vícekrát za sebou opakovati, sahá až do starého zákona. V žalmu 135 opakuje se 27krát průpověď: Neboť na věky trvá milosrdenství jeho. Chvalte Hospodina, neboť je dobrý, neboť na věky trvá milosrdenství jeho. Chvalte Boha bohů, neboť na věky trvá milosrdenství jeho. Chvalte Pána pánů, neboť na věky trvá milosrdenství jeho. Kterýž sám koná podivné věci, neboť na věky trvá milosrdenství jeho. A tak to jde dále až k poslednímu verši. Ač tatáž slova se mnohokrát opakují, jistě nezдал se žalm ten židům zdoluhavým; neboť první polovice každého verše zněla jinak. Proti nudě při růženci chrání nás oněch 15 tajemství o dětství, umučení a oslavení Páně a Matky Boží Marie, jež při něm pobožně rozjímati máme; jen bezmyšlenkovitě odřikávání činí růženec nudným.

V růženci se naskytují samá svatá, tajemná a významná čísla. První křesťané měli chvalný zvyk, žalmy se pilně modliti. V knize žaltární jest 150 žalmů; většina jest jich složena od samého Davida; některé i od jiných zbožných mužů. Mnozí křesťané tak byli horliví, že se za jeden den všech 150 žalmů pomodlili. Byly jim tak známými a zběžnými, že mnozí je uměli nazpaměť. Oni křesťané, kteří neuměli čísti, aniž si žalmy mohli zapamatovati, modlili se za náhradu 150 otčenášů. Aby jich nemusili počítati, používali při modlení růžence z kamének neb perel na šňůru navlečených. — A teď hleďte: celý troj-

násobný růženec pozůstává, nevězmeme-li na úvod žádného ohledu, ze 150 Ave Maria či zdrávasů. Celkem jest 15 tajemství, každé po deseti zdrávasech, dělá dohromady 150 zdrávasů. Mají vám býti náhradou za 150 žalmů. Tolik zdrávasů pomodlí se každodenně jedna růže živého růžence.

Jsou tři růžence: radostný, bolestný a slavný. Každý pozůstává z 5 tajemství čili 50 zdrávasů. Číslo 50 jest číslem svatým, číslem jubilejním, neboť každý padesátý rok byl u židů rokem jubilejním. Kněz slavi své zlaté prvotiny, když byl 50 let pracoval na vinici Páně: manželé slavi po 50 letech svou zlatou svatbu; jeptiška slavi zlatou profess, 50leté jubileum slibů složených; při té příležitosti dá se jí na hlavu zlatý věnec.

— Když se modlíme růženec, klademe panenské nevěstě svatého Josefa a skutečné nevěstě Ducha Svatého zlatý věnec jubilejní na hlavu. Růženec má i cenu zlata. Povídá se, za peníze neb zlato jest vše k dostání; ale nebe přece ne. Růženec může však nám nebe otevřítí. Brány nebeského města jsou zbudovány z perel. A dvanácte bran, píše sv. Jan ve svém zjevení, bylo dvanácte perel, každá brána z jedné perly. Necht nás upomínají na růžencové perly, jež už mnohému hříšníkovi, jenž už byl na tom, býti zavrženu, nebe otevřely.

Číslo 12 též je svatým číslem. I v růženci se naskytuje. Každý desátek totiž pozůstává z 12 modliteb: jednoho otčenáše, 10 zdrávasů a jednoho Sláva Otci. Dvanáct apoštolů provázelo Pána; dvanáct hvězd září kolem hlavy blahoslavené Panny Marie. Národ izraelský pozůstával z dvanácti kmenů. Vyvoleným národem, ne podle těla, ale podle ducha, jsme teď my křesťané. Doufáme, na přimluvu královny svatého růžence, že vejdemo jednou z dvanácti bran do nebeského Jerusalema. Modleme se jen pilně svatý růženec, plni víry v tajemství, jež rozjímaci, plni naděje a důvěry v milosrdenství Ježíšovo a přimluvu Marínu a plni lásky k Bohu a k Marii Panně.

V každém desátku jest 10 zdrávasů. Sčítáme li obě svatá čísla 7 a 3, obdržíme číslo 10. Obě čísla mají v životě blahoslavené Panny jakousi úlohu.

Číslo 3. V trojím poměru stojí Maria k třem Božským Osobám: jest vyvolenou dcerou Boha Otce, matkou Boha Syna a nevěstou Ducha Svatého. V troji důstojnosti stojí před námi: jako prorokyně, jako kněžka, jako královna. Tři roky byla stará, když ji rodiče dovedli do chrámu, aby ji Pánu Bohu obětovali. Třikrát mluvil k ní archanděl Gabriel: napřed ji pozdravil, potom ji zvěstoval Boží mateřství, konečně neporušené panenství. Tři dny hledala ztraceného Ježíše, třetího dne našla jej v chrámě. Třikrát deset let směla býti na blízku Božského Syna v Nazaretě. Tři dny leželo v hrobě tělo její a bylo potom na nebesa vzato. Třikrát denně zvoní se Anděl Páně a pokaždé modlíme se tři průpovědi s třemi zdrávasy.

I s číslem 7. potkáváme se v životě Mariině. Kdo by si hned nevzpomněl na její srdce sedmi meči probodnuté, na její sedm bolestí. I sedmero radostí Panny Marie se uctívá. Konala všech sedm ctností, cvičila se jak v třech božských ctnostech, tak i ve čtyřech hlavních neb kardinálních ctnostech, v nichž všechny mravní ctnosti jsou obsaženy. Těšila se ze sedmi výsad neb privilegií; tyto jsou: 1. Byla prosta dědičného hříchu; 2. byla prosta všelikého osobního hříchu; 3. byla prosta zlé žádostivosti; 4. byla matkou Boží; 5. byla a zůstala neposkvrněnou pannou; 6. necitila bolesti porodu; 7. tělo její neshnilo v hrobě, ale bylo vzkříšeno a na nebesa vzato. Písmo svaté uvádí sedm slov Mariiných: 1. Kterak se to stane, poněvadž muže nepoznávám? 2. Ejhle, dívka Páně, staniž se mi podle slova tvého. 3. Maria »pozdravila« Alžbětu. 4. Zpívala Magnificat — Velebí duše má Hospodina atd. 5. Synu, proč jsi nám tak učinil? Otec tvůj a já s bo-

lestí hledali jsme tebe. 6. Nemají vina. 7. Všechno, co vám řekne, učiňte.

Vidíme tedy, že samá svatá a tajemství plná čísla v růženci se naskytují; tím větší pobídka, abychom se jej pilně modlili.

Růžencové růže jsou troji barvy: bílé, červené a zlatožluté. Ty tři barvy: »bílá — červená — zlatá«, označil bych jako nebeské říšské barvy, i domácí barvy královny růžencové. Ukazují nám, za jakých podmínek dosíci lze věčné blaženosti. Bílá barva znamená nevinnost. Šat nevinnosti musíme jistě mít na sobě, když se rozloučíme s tím světem, abychom spasení byli; neboť do nebe nevejde nic nečistého, jakž v písmě »svatém« čteme. Světlí v nebi jsou dle zjevení sv. Jana bíle oděni. — Červená barva značí trpělivost v utrpení, obět a kříž. Cesta do nebe je totiž cestou křížovou, cestou trnitou, někdy i cestou krvavou. Červená barva poukazuje i na lásku. Kdo v lásce Boží zemře, bude spasen. — Zlato konečně znamená dobré skutky, skutky křesťanského milosrdenství, jinými slovy: zásluhy. Kdo nic dobrého nekoná, bude jako strom neplodný vyfat a do ohně uvržen. Dobré skutky jsou zlatem, jímž si můžeme věčnou blaženost zakoupiti.

Bílo-červeno-zlatý prapor, prapor růžencový, nechť vlaje i nad naším příbytkem. Nechť ukáže světu, že jsme zápasníci Kristovi, ale i rytíři Mariini. S vírou, nadějí a láskou modleme se růžencová tajemství; žijme nevinně; budme v bolestech trpěliví, obětaví, plní lásky k Bohu a k bližnímu: potom vejdemě jednou ze dvanácti perlových bran do nebeského města, nad nímž vlaje bílo-červeno-zlatá korouhev, prapor Krista a svaté jeho Matky.

Bůh Otče.

Velký Bože, světa králi,
Pane, Otče náš,
duše má tě stále chválí,
ví, že vše jí dáš.

Ty, jenž stvořil všechny tvory,
člověka i zem,
ptačtvo, kvítka, pole, hory,
Ty nám vládneš všem.

Ty jsi Otec dobrotivý,
Ty jsi všeho Pán,
ruka Tvoje všechny živí,
v nebi je Tvůj stan.

Velký Bože, Otče milý,
od zlého mne chraň,
volám k Tobě každou chvíli:
„Vůle Tvá se staň!“

Večerní

Hlahol zvoní po krajině
zaznívá přes pole v les,
na západě zašlo slunce,
do hnízdečka skřivan kles

„Anděl Páně“ ret můj šepce,
k nebi zvedám kalný zrak
a má duše rozbolněna,
v srdci temno, smutno tak.

Matko Boží, Matko milá,
útěchu v mou duši lej,
zažeň vše, co tolik bolí,
srdce moje láskou hřej.

Sklonila se hlava moje,
klekání zvon tíše lká,
a má duše posilněna
jak ten ptáček umlká . . .

A. M. Kadlěčková.

Královna sv. Růžence.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Podle náhledu katolické církve nemáme odlučovati účtu nebeské Matky od účty jejího Božského Syna. Matka a Syn patří dohromady; myslíme-li na Matku, musíme zároveň pamatovati na jejího Syna a pomyšleme-li na Syna, nesmíme zapomněti na jeho Matku. V růženci nalézáme tuto zásadu prakticky uskutečněnu. Sto padesátkrát modlíme se andělské pozdravení k milé Matičce Boží; ale v každém Zdrávasu pravíme: A požehnaný plod života Tvého, Ježíš. Kromě toho představujeme si patnáct tajemství z života Ježíšova živě před očí. Tím obdrží každé ave Maria svou zvláštní okrasu. Obveselujeme tím srdce Matky a zároveň srdce jejího Syna.

V loretánské litanii pozdravujeme blahoslavenou Pannu jako královnou svatého růžence. Tento titul vložil Lev XIII. do litanie 24. prosince 1883 a následovně odůvodnil: Ke cti vznesené Matky Boží Marie, na ustavičnou památku ochrany, jež na všech místech v měsíci říjnu od jejího nejčistšího Srdce bývá vyprošena, na ustavičné svědectví o přebohaté naději, již skládáme na

nejmilejší Matku, abychom co den tím vroucněji volali k ní o dobrotivou pomoc, chceme a ustanovujeme, aby v loretánské litanii po zvyvání: Královno bez poskvrny hříchu prvotného počatá, přidáno bylo: Královno přesvatého růžence, oroduj za nás!

Právem jest Maria Panna královnou přesvatého růžence. Ve všech tajemstvích ukazuje se jako matka velikého Krále, jako matka všemohoucího Boha.

V prvním tajemství zvěstuje ji archanděl Gabriel, že bude matkou Krále: Aj, počneš a porодиš Syna a nazveš jméno jeho Ježíš; ten bude veliký a Syn Nejvyššího slouti bude; Hospodin Bůh dá mu trůn Davida otce jeho a panovati bude v domě Jakubově na věky a království jeho nebude konce. Její dítě tedy má býti velikým králem; následovně obdrží tedy hodnost královnymatky.

V druhém tajemství pozdravuje ji Alžběta jako požehnanou mezi ženami. Proč jest požehnaná? Protože se stala matkou věčného krále. Viděly ji dcery sionské a blahoslavyly ji a královny ji chválily, praví velepišeň. Alžběta po-

zdravuje Marii jako matku svého Pána. Odkud se mi dostalo té veliké milosti, že matka Pána mého přichází ke mně?

V třetím tajemství vidíme se blížíti tříkráte a slyšíme je, jak se táží: Kdo jest nově narozený král židovský? Viděli jsme hvězdu jeho na východě a přišli jsme se mu pokloniti. Naleznou ho v Betlemě a klaní se mu; jako nějakému králi obětují mu zlato. Zajisté, že prokazují úctu i matce králové. Věří-li, že to chudé děťátko jest král, jistě též věřili, že jeho matkou jest královna-matka.

Plesej, dcero sionská, hle, král tvůj přichází k tobě, mohli bychom zvolati ve čtvrtém tajemství. Ozdob svou ložnici, pěje církev ve svátek Očištování Panny Marie, a přijmi Krista krále; přijmi Marii, ona jest branou nebeskou; nebost nese krále slávy a nového světla.

V pátém tajemství shledává se Maria se Synem svým v chrámě. On mluví k ní: Nevěděli jste, že v tom musím prolévat, co náleží Otci mému? Ježíš je totiž právě v královském zámku svého nebeského Otce a Krále, on, královský princ, má v tom domě své domovské právo a Maria jest jeho matkou.

V bolestných tajemstvích vidíme sice Pána Ježíše v jeho ponižení, v jeho bolestech; ale ani zde nezapomínáme na jeho královskou důstojnost a moc, již dal pocítiti chrámovým sluhům a zoldněřům v getsemanské zahradě. Při bičování a trnovém korunování představuje se nám jako král; na jeho královskou důstojnost upomínají nás: koruna trnová, plášť purpurový a žezlo z třtiny. Ovšem tropí si židé jenom posměch z něho, ale nám jest on skutečným králem. Královský jeho trůn jest kříž svatý; s kříže spravuje svět celý. Jedna antifona růžencového officia zní: Královská moc spočívá na jeho ramenách, s dřeva králuje Bůh. Čteme i na kříži nápis: Ježíš Nazaretský, král židovský. Pod křížem stojí však Maria; je tedy pravou královnou — matkou.

Jako král jeví se nám nejvíce Spasitel v tajemstvích slavných. Vítězí nad smrtí a peklem, osvobozuje spravedlivé starého zákona z jejich zajetí, slaví vjezd jako triumfátor do nebeského království, aby se ujal vlády nad ve-

smírem, sesílá Ducha svatého a zakládá na zemi království veliké, církev katolickou, bere Matku svou k sobě a korunuje ji za královnou nebe i země.

Blahoslavená Panna Maria je tedy právem královnou přesvatého růžence, jeví se v něm jako královna-matka. Než ona ukazuje i růžencem svou královskou moc a vítězí v slavných bitvách nad vojskem nepřátelským. U Lepanta stojí proti sobě silné loďstvo nevěřících Turků a slabé loďstvo věřících křesťanů. V též čas modlí se v Římě tisíce křesťanů svatý růženec. Bitva začne, na obou stranách vzplane zuřivý boj; křesťané, ač počtem daleko slabší, vítězí, moc Islamu jest na dlouhý čas zlomena. — Polní maršál Radecký stojí v dešti kulí a modlí se růženec; Maria popřává mu vítězství; vlastně ona sama je tou vítězkyní. — Přemáhá růžencem i vzdor kacířů. Na modlitbu růžencovou, svatým Dominikem všude rozšiřovanou, navracejí se statisíce do lůna pravého Kristova království a podrobují se náměstku nebeského krále.

V latinské a liturgické řeči jmenuje se růženec corona, to jest koruna. Už v tom výrazu leží poukaz na královnu velesvatého růžence. Slavné mariánské obrazy a sochy bývají korunovány. Lidé chudobní nemají ani zlata, ani drahokamů, aby jimi ozdobili hlavu nebeské královny. Nechť se jenom modlí růženec; taková koruna bude Matce Boží velmi milou. Královnou si představujeme mnohými perlami ozdobenou; celé šňůry perel vinou se jí kolem krku. Perly růžencové nechť nás upamatují, že jest Maria Panna královnou a tam má svou residenci, kde brány zdí městských pozůstávají z drahocenných perel, jakž se svatý Jan vyjadřuje.

Uctíváme tedy královnu růžencovou rozjímáním patnáctera tajemství; zde máme tu nejpěknější panorámu k divání se s 15 skvostnými obrazy; vejděme dovnitř, obhlédněme si je, podiváná je zadarmo. Při každém vyobrazení můžeme něco pochytili, něčemu se přiučiti. Růženec vytáhne nás do nebe, kdyby nedostačily naše síly ke slezení nebeského vrchu, tak lehkou jako lanová dráha, jež vede na pověstné kopce s krásnou vyhlídkou.

Lilie.

Pod Kristovým křížem lkala
Matka, Panna Marie,
a kam její slza padla,
vzrostla bílá lilie.

Vzrostla hodně do vysoka,
rozvila svůj bílý květ,
a z kalichu libá vůně
šířila se v celý svět.

Jest lilie symbol něhy,
lásky, velké neviny,
kterou choval ve svém srdci
sám Syn Boží jediný.

Od té doby lilje bílá
neviností hájí čest,
ona zdobou v ctnostném žití
mláďenců i panen jest!

Buď zdráva, Panno Maria!

Buď zdráva, Panno Maria,
ty Matko Pána Krista,
tam v nebi za nás oroduj
tvá svatá duše čistá.

Ó dej nám znáti lásku svou,
když bol nám srdce schvátí,
ó nedej hříšným zahynout,
Maria, Boží Máti!

Ty's Máti naše rozmilá,
zní světem, šírou plání,
vše před Tvou tváří milostnou
se v prachu země sklání.

Buď zdráva, Panno Maria,
Ty vzore všakých ctností,
lej v srdce moje mír a klid,
ať bolestí se zhostí!

A. M. Kadlěková.

Turecké ukrutnosti v Thracii.

Když začala druhá válka na Balkáně mezi Turky a Bulhary, roztrušovali Turci zprávy o »bulharských« ukrutnostech v Thracii a velká část evropského tisku klonila se k tomu, Turkům věřit. Jak se vlastně věci dle pravdy měly, již dosti známe. Čtenáři »Školy Božského Srdce Páně« zvěděli tu pravdu zvláště ve zprávě o zničení katol. bulharských missií v č. 9. Tato naše zpráva potvrzuje se novým dokumentem, který uveřejňují »Missie Augustinů Nanebevzetí Panny Marie« (Assumptionistů, katol. missionářů na Balkáně, zvláště v Thracii), vydávané v něm. jazyku ve prospěch katol. missií na východě v Dinsheimu v č. 9., pod nápisem: **Turecké ukrutnosti v Thracii.** Výzva vzdělané Evropy k pomoci. Časopis »Missie« oznamuje, že tuto zprávu odevzdávají německému tisku, aby bylo známo, kde jsou vlastní zločinci. Dokument je dopis, který jistý německý kněz, Assumptionista, obdržel od svého spolubratra P. Theopista, superiora slovanské (bulharské) missie v Mostratli (v Thracii u Drinopole) a který v zájmu pravdy a spravedlnosti odevzdává německému časopisectvu. A právě proto má tento dokument velikou důležitost.

Poněvadž v dopise se opakují mnohé věci známé již ze zprávy uveřejněné v minulém čísle »Školy«, uvádíme zde jen výňatek z něho.

Kara — Aga — Drinopol, 1. srpna 1913.

»Můj drahý velebný pane!

Od 20. až do 27. července jsme zažili takové dny hrůzy, že nikdy více nevymizí z naší paměti. Naše dva missijní domy v Mostratli, dům kněží missionářů a sester oblatek, naše dvě školy, náš kostel, naše lékárna pro chudé, hospodářské stavení, všechno stalo se obětí plamenů; ze ctihodného kláštera, který kdysi postavil pověstí svatosti požívající mnich Panteleimon, zůstaly nyní jen kouřící se trosky...

Skoro všechny naše katolické dědiny jsou až do základů vypáleny. Z kostelů a škol, které jsme za tak mnohých obětí vystavěli, nezůstalo ničeho více. Naše, ještě nedávno tak zkvétající

missie Mostratli, Lisgar, Elia-Gönö, Kajadžik, Pokrovany a Sudžak nejsou více! Všichni kněží (z missijních osad) musili před tureckým fanatismem utéci. Části z nich podávalo se spasilí se útekem k nám (do bulh. semináře v Kara-Agači); o některých není posud známo, co se s nimi stalo. Všichni naši katoličtí osadníci, kteří ušli hromadnému vraždění (massakrování), bloudí po bulharských silnicích.

Ó, politováníhodná bulharská katolická církev, do které jsme tak mnoho nadějí skládali a která nyní jest rozšlapána jako květina jarní! Kolik obětí, co času, námahy a peněz bude to státí, aby zříceniny byly opět postaveny?

Celá Evropa byla naplněna zprávami o bulharských ukrutnostech. Veškerý turecký a řecký tisk umí vypravovati opět a opět o těchto ukrutnostech a křesťanská Evropa souhlasně s ním všude opakuje toto rozhořčení nad vraždícími Bulhary. Jak je to možno, že též tisk zdá se, jakoby ničeho nevěděl o neslýchaných surovostech, které v Thracii, kdysi tak kvetoucí, od Čataldže až po Drinopol a odtud dále, proměnily v nesmírné pole zřícenin, kde ani jediná bulharská ves nezůstala ušetřena. Pomlouvačnému umění tureckého a též řeckého tisku se snad podaří, na pokořené Bulharsko svaliti i tyto ukrutnosti. Avšak jakožto očitý svědek pozvedám svého hlasu ve jménu pravdy a přeji sobě upřímně, aby vzdělaný svět tuto pravdu také brzy poznal a nezůstal obětí zlomyslného klamání. Dopustili-li se Bulhaři bohužel též ukrutnosti, pak je tomu naučili Turci. To praví muž, který svůj život v této zemi sám trávil.

Já jsem též sám viděl v krajině drinopolské v rozvalinách tyto osady: Mustafa-Paša, Mostratli, Archur-Köj, Čerinen, Kemal, Hadži-Köj, Ala-Dagh, Inia, Stara-Aden. Vasaš, Duandževo, Ismailtčo a Ak-Bunar, kde jistý kněz byl na kusy rozsekán. Jak patrně z toho, co nás potkalo, nebyli vražedníky a paliči žádní Bulhaři, nýbrž Turci.

V Hadži-Köj a Ismailtčo byli všichni obyvatelé, až na nedospělé dítky, porubáni. Do Sudžaku, půl druhé hodiny od Mostratli, vtrhla turecká jízda. Co se mohlo zachrániti, uteklo do lesů, jen několik starců zůstalo v místě na ochranu ženského pohlaví a dítek. Velitel jízdy žádal nedostížnou sumu peněz a mimo to deset mladých dívek a nově vdaných žen s úmyslem, aby je vydal zhovadilosti svých vojáků. Poněvadž obyvatelé se proti tomu statečně bránili, nastala na ulicích osady hrůzoplňná honba po ženském pohlaví; péro se vzpírá popisovati, co pak následovalo. V téže osadě Sudžaku je též ženský klášter, v němž bydlí asi patnáct bulharských pravoslavných řeholnic. Všechny byly po celou noc vydány nestydaté vilnosti tureckých vojáků.

Všechno to buď jsem sám viděl aneb to slyšel od hodnověrných očitých svědků. Je sotva některá bulharská ves v Thracii, ve které by nebyli bývali někteří obyvatelé zavražděni neb mučeni, nepadlo-li veškeré obyvatelstvo pod jaťaganem bašibozuků aneb tureckých jízdeckých hord.

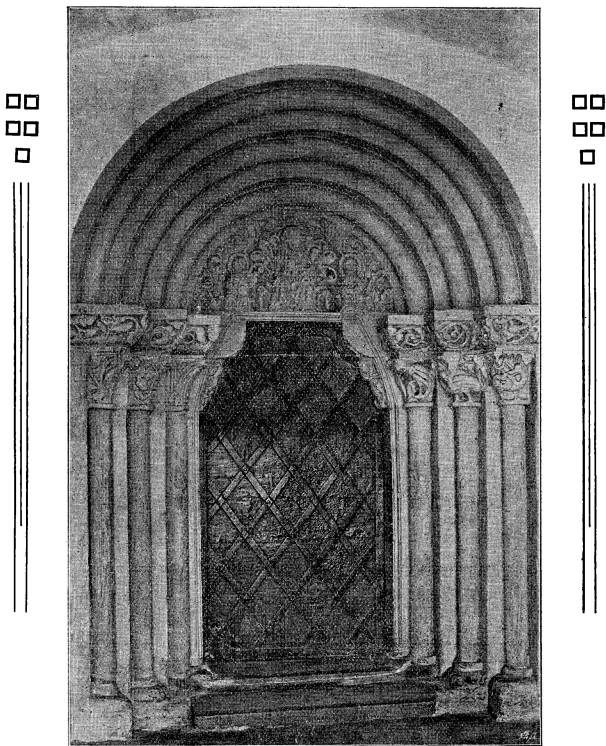
Řekl jsem dosti, abych umožnil pohled na zpustošení, jakým byla navštívena naše Thracie s našimi katolickými osadami. Dejž Pán Bůh, aby se nám za pomoci Evropy brzy podařilo zříceniny opět postaviti a rány zahojiti! Oč úpěnlivě prosíme, jest milosrdenství a spravedlnost. — P. Theopistos, superior missie v Mostratli.

K této zprávě, jakož i oné dřívější v č. 9. »Školy Božského Srdce Páně,« připojujeme ještě některé smutné zajímavé podrobnosti dle listu samého drinopolského katol. biskupa, J. M. Michala Petkova, které uveřejnil »Našinec« v č. 219 ze dne 20. září 1913. Zvláště bolestí nás naplňuje zde zpráva o zavraždění kněží, v níž se dočítáme:

V katolické obci Elia-Gönö měl missionář P. Athanasius Mintov svou odvahu zaplatiti životem. Všechno kostelní jmění padlo do rukou tureckého vojska. Obyvatelstvo, jež se již nemohlo spasiti útekem, bylo pobito; ženy před smrtí hanebně zneužity a pak teprve usmrceny.

Vesnice Ak-Bunar byla též zničena až do základů. Obyvatelstvo mohlo se ještě závčas zachrániti. Avšak duchovní správce obce P. Ivan Bonev

reckém žaláři. Tam se na př. dočítáme dojemného výjevu, kterak nemoha až k smrti utýranému svému farníku, který ve vedlejší místnosti umíral, jinak se

MĚŘÍN: vchod do kostela.

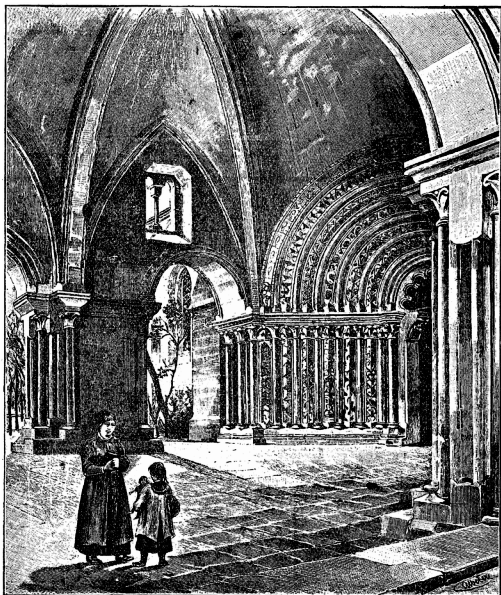
(P. Ivan Bonev jest onen kněz, jenž dle »Obrázků z katolických missií«, uveřejňovaných v naší »Škole Božského Srdce Páně«, vypravuje své zkušenosti a utrpení, jaká zažil v tu-

dostati, aby jemu poskytl poslední útěchu, učinil ve zdi otvor, skrze nějž vyslyšel pak sv. zpověď umírajícího a přispěl jemu slovy modlitby a útěchy až do poslední chvíle. Týž P. J. Bonev

byl tajemníkem (jednatelem) nově založeného katolického kněžského spolku pro diecesi drinopolskou: »Kněžské bratrstvo sv. Cyrilla a Methoda,« jehož účelem jest: 1. Sebeposvěcování členů; 2. podpora missií katol. mezi Bulhary diec. drinopolské. Bratrstvo toto

zbořená. Klášter Augustiniánů (Assumptionistů) a dům sester Oblatinek byl přes všechny protesty francouzské vlády vypálen, dvě sestry hanebně zneuctěny.

V katolické farnosti Kajadžiku nemohlo se obyvatelstvo všechno útekem

TŘEBÍČ: vchod do kostela sv. Prokopa.

se vřele doporučuje podpoře. Lze státi se též jeho členem přispívajícím, jenž farníky své měl k útěku, byl překvapen nepřátelskou hordou a za trest, že občany zachránil, mučen; dle poslední zprávy byl též zachráněn.

Missie Mostratli, farnost se 60 rodinami, byla dne 23. července úplně

zachrániti. Zvláště ženy, starci a děti byly pohaněny a pobity.

O farnosti Derviška-Mogila píše biskup Petkov, že když tam dne 30. července turecké vojsko přibýlo, co se zde dalo — nedá se pérem ani líčiti. Turci jako hyeny přepadli ženy a dívky, ano i malé děti. Před všeobecným

vražděním byl nejprve před zajaté farníky předveden 75 let starý P. Kosta Genčev a před očima farníků mučen a popraven.

O ukrutnostech páchaných od Turků v Sudžaku (což známo jinak již z dřívějších zpráv), píše též biskup o turecké jízdě: »Tam v pravém slova smyslu vše rozbořili, ženy a děti neldsky zhanobili, zmučili a povraždili.«

Ku konci svého listu píše J. M. biskup Petkov:

»Různá místa, jež jsem uvedl, respektive jejich počet, není ani z daleka úplný. Kolik missií bylo zničeno, kolik tisíc katolíků povražděno. Rozsah celé tragédie nemohu okamžitě odhadnouti. Ale nejen katolické farnosti, nýbrž i pravoslavné v celé Thracii, Gallipoli a až po staré bulharské hranice jsou vyplněny. Ani jedné bulharské vesnice, ani jedné bulharské duše není tam více.

Nemohu zakončiti bez vyslovení důvěry, že Bůh konečně všechno toto obrátí k lepšímu. Nebot od lidí a mocných tohoto světa, jak jsme se přesvědčili, nemůžeme mnoho očekávat.

Napomáhejte tedy všemožně k tomu, aby tato důvěra v pomoc Boží byla co nejdříve splněna. Abychom pomáhali, k tomu máme po těch mnohých zprávách o žalostném stavu katolických missií u Bulharů dosti důvodů. A když mnozí lidé nejen v cizině, ale též u nás nemají srdce a citu právě pro onu pohromu, jaká stihla nyní svatou církev u bulharského národa, ukažme tím více, my ctitelé nejsvětějšího Srdce Páně, svou pravou pobožnost k tomuto nejsvětějšímu Srdci, v poslední době uraženému jak oněmi ukrutnostmi na katolicích bulharských spáchanými, tak s druhé strany netečností a lhostejností křesťanské Evropy ku pustošení

království Božího na zemi a potěšme je častou a horlivou modlitbou a obětováním nějaké almužny na úlevu bídě duchovní a tělesné ubohých křesťanských bratří na Balkáně.

A slyšeli-li jsme nyní, že v době poslední Bulhaři, jichž převelíká většina žije v rozkolu, počínají uvažovati o sjednocení se svatou Stolicí římskou, tím více se modleme, aby předešlým úmysl ten byl pravý a přinesl trvalého ovoce. Bůh ve své nevyzpytatelné Prozřetelnosti umí moudře použiti jistých okolností k dosažení velkého díla. On může také a právě i toho smutného stavu pokoreného Bulharska použiti ku získání jeho dobra, které se nedá vyvážit žádným sebe větším slavnostním vítězstvím a ziskem hmotným. On může oloupenému Bulharsku za veliké ty oběti, které přineslo v boji za svatý kříž proti staletému sφεřepému nepříteli křesťanstva, za oloupení území krvavě dobytých a za ponížení, jež je takto stihlo a zvláště za utrpení a pohany, za prolitou krev a mučeníctví v katolických missiích dáti náhradu nejlepší. Veliké jejich pohanění a ponížení může býti základem nové a pravé jich slávy a nehybnoucího vítězství a povýšení. Krev těchto nových mučedníků kněží a jejich drahých svěřených nevinne obětovaných, může býti semenem k novému vzrůstu a rozkvětu sv. katolické víry v jednotě s nejvyšší viditelnou hlavou křesťanstva. Proto v duchu Apoštolátu modlitby vroucně se modleme k nejsvětějšímu Srdci Páně, k tomuto středisku všech srdcí a k Panně Marii, »Matce jednoty církevní«, jak za nynější katolíky bulharské, tak i za sjednocení rozkolnických Bulharů se sv. církví katolickou.

Před velebnou Svátostí.

Bože, Otče, Pane náš,
jenž mou bídu nejíš znáš,
před Tvou svatou, jasnou tvář
poklekám tu ku oltáři,
vím, že milost svou mi dáš.

Prostíčkého do chleba
skryla se Tvá veleba,
by nám zdraví, síly dala
a nám v práci požehnala,
kdy je toho potřeba.

Kriste, Králi, Pane náš,
láskou svou nás objímáš,
dej, ať svaté požehnání
nad námi se povždy sklání,
duši naši ctností dař!

O Maria, veď mne...

Vlny moře rozbouřené
lodkou žití zmítají,
ve svou náruč chť mne strhnout,
utíšiť se nedají.

Príval vášní a zlých skutků
k loďce moji buráčí,
a v tom hříšném světě víru
se všech stran ji obrací.

Kdo mně slabě ku pomoci,
kdo mně v světě přispěje?
O Maria, hvězdo mořská,
veď mne, Ty's má naděje!

Veď mne tímto bouřným žitím
tam v tu říši nadhvězdnou,
nechť dopluji k svému cíli,
buď předobrou Matkou mou!

A. M. Kadlěková.

Číslo 11. „Acta Apostolicae Sedis“ obsahuje dekret kongregace Ritů, týkající se obvyklých modliteb předepsaných Lvem XIII. po mši sv. Dle dekretu onoho směji se ony modlitby vynechat, když »se mše sv. slouží poněkud slavně (cum aliqua solemnitate) anebo když po mši sv., aniž sloužící kněz od oltáře odejde, bezprostředně a v souhlasu s rubrikami (immediate ac rite) následuje nějaký jiný posvátný úkon nebo pobožnost.« Dekret tento, třeba jest odpovědí na dotaz některých biskupů, má dle svého znění platnost všeobecnou a platí tudíž i pro naše kraje. Modlitby ony jsou, jak známo, předepsány pro mše soukromé (missa privata), při veřejné mši (missa publica) se mají vynechat. Podotknout třeba, že missa publica není totéž jako missa cantata, neboť i tichá mše sv. může být veřejnou, mše zpívaná však je vždy veřejná (publica). Kdy tichá mše může být veřejnou, to objasňuje dekret několika příklady: votivní mše de Sacratissimo Corde první pátek v měsíci, tichá mše

při prvním sv. přijímání, při generálním přijímání, při udílení svěcení, svátosti biřmování. mše za snoubence. K tomu dodává dekret, »si missa cum aliqua solemnitate celebratur.« Sem jistě spadají mše, jimž na příklad obcují žáci ústavu nebo členové kongregace, při nichž přítomní v lidové řeči zpívají. V těchto případech tedy dovoleno ony modlitby vynechat. — Druhý případ, kdy ony modlitby je dovoleno při tiché mši vynechat, jest dle dekretu tehdy, když po mši svaté kněz od oltáře neodejde, nýbrž když následuje bezprostředně buď nějaký posvátný úkon (sacra functio) nebo pobožnost (pium exercitium). Sacra functio označuje úkon liturgický; takovým jistě je požehnání nejsv. Svátostí nebo udílení sv. přijímání. Když tedy je hned po mši sv. požehnání, nebo když jsou tu věřící, kteří chtějí přijmout sv. přijímání, tu může kněz dle onoho dekretu řečené modlitby s dobrým svědomím vynechat, nesmí ovšem mezi tím slvěci kasuli a odejít od oltáře. Pium exercitium označuje mimoliturgickou pobožnost na př. pobožnost májovou.

Pobožnost taková musí rovněž bezprostředně následovat po mši sv. a musí býti církevně schválenou. Tedy není dovoleno místo předepsaných modliteb konat dle libosti pobožnost jinou, neobvyklou neb církevně neschválenou.

Dr. H.

* * *

Oznámení. Vldp. Dr. Fr. Grivec, prof. bohosloví v Lublani, oznamuje, že příspěvky a dary pro drinopolskou diecesi (pro missie katol. Bulharů) mají se posílati nyní na adresu P. Pavla Christova v Plovdivě (Collège S. Augustin) pro bratrstvo kněžské sv. Cyrilla a Methoda, které milodary svědomitě disponuje. P. Christov prosí snažně o pomoc. Putoval po Bulharsku a organisoval katolické uprchlíky a staral se o jejich návrat do Thracie.

* * *

Několik portálů na Moravě. U mnohých kostelů, klášterů budovaly se dříve umělecky provedené vchody, portály. K nejkrásnějším na Moravě čítáme portály, v Trebčíně u sv. Prokopa a v Předklášteří u Tišnova. Oba jsou pravé skvosty církevního umění; pocházejí ze století třináctého a jsou ve sluhu přechodním románsko-gotickým. Předklášterský jest ozdoben sochami dvanácti apoštolů. Kamenný portál měřinského kostela, též ve sluhu přechodním, má vypouklý obraz Matky Boží na trůně s Ježíškem. Portál bývalého jesuitského kláštera v Brně, nyní postavený vedle kostela, v;stavěl v renesančním sluhu Fr. kardinál Dietrichštejn asi r. 1580. Nahofe trůní archanděl Michael se svatými: Ignátem z Loyoly a Františkem Xavírem. Portál bývalého kláštera jesuitského v Olomouci je sluhu baročního z let 1641—67; je vchodem do budovy krásných rozměrů, v níž bývala kolej pro šlechtice. Portál na Svatém Kopečku u Olomouce je z let 1669—79, byl však později (1737) bohatě vyzdoben a opatřen sochami. Je ve sluhu baročním.

Pozoruhodný úsudek o katolických misijích. Německý cestovatel, učenec a politik, tajný dvorní rada dr. Hans Meyer vzdal katolickým misijím největší chválu, což je tím pozoruhodnější, protože, jak se sám přiznává, nepatří k žádné církvi,

ale missie tyto poznal z vlastního názoru. Mezi jiným píše takto: Při svém 25letém cestování po našich německých i jiných zámořských osadách, seznal jsem velmi mnoho misii a přiznávám se, že jsem stále víc a více naplněn podivem nad jejich prací kulturní, kterou velká většina mis-ionářů vykonává. Vytýká, že národní dar pro missie byl příliš pozdě započat, když již mnozí dali své peníze na jiné účely, kterých by byly missie více a nutněji potřebovaly. Přeje si, aby zájem pro missie se stal všeobecnější, aby lidé více jim podpory věnovali pro jejich „podivuhodnou kulturní práci“. Pokračuje: U nás málo se ví o kulturních, vědeckých, hospodářských, dobročinných pracích, pomoci nichž naši mis-ionáři v našich zámořských osadách obětavě, horlivě a vytrvale pracují o zvelevení domorodců i jejich zemí. V Anglii, Francii i v Americe setkávají se mis-ionáři s větším a všeobecnějším pochopením, jako u nás a poskytují se jim ku provedení kulturních úloh mnohem více peněžních prostředků. V celém Německu sejde se hlavně z církevních kruhů 7 až 8 milionů; ostatní lidé nemají žádného zájmu. A co vše vykonávají naši mis-ionáři ve prospěch naší kultury! Ve školství na příklad předtí daleko stát. Náš stát vydržuje v našich zámořských osadách v celku na sto škol, jež navštěvuje asi 7000 žáků. Není pravda, že by děti byly v těchto školách výhradně vyučovány anebo krmeny náboženstvím, ale učí se čísti, počítati, psáti a jsou naváděni mravně a právně mysliti a jednati jako Evropané.

Beznáboženství ve škole. Jistý mnichovský list se dívá, a s velikým roztrpčením podává veřejnosti následující zprávu: V Mnichově rozvinují již i „osvícené“ děti svou činnost ve škole a propagují náboženskou volnost. Nedávno přišlo dítě jistého dělnického dohlázele domů a vypravovalo, že by se také rádo stalo beznáboženským, potom prý by se nepotřebovalo ani modlití, ani zpovídati — tak mu řekly jiné děti. Co by za zkušenosti mohl mnohý z našich učitelů náboženství vypravovati!

K Římu! Na Rusi znamenatí jest mocný proud k Římu, hlavně od vydání zákona o svobodě náboženské: Tak se vrátilo: Na Litevsku r. 1905 32.970, r. 1906 14.028, r. 1907 1889, r. 1909 1660. Na Bílé Rusi r. 1905 5470, r. 1906

3161, r. 1907 1746, r. 1908 831. V Polsku (ruském) r. 1905 146.366, r. 1906 12.489, r. 1907 4149, r. 1908 2039, r. 1909 1298. Úbytek postupem let je snadno vysvětlitelný tím, že většina přestoupila k církvi naší hned od počátku, a kromě toho vláda ruská po čase nechala zákon na papíře, ale ve skutečnosti přestup nesmírně stížila.

Utěšený rozkvět katolické university ve Washingtoně. Biskupové američtí, hlavně pak kardinál Gibbons, založili katolickou universitu ve Washingtoně, která zkvětatá velmi utěšeně. K základní budově přibývá mnoho dalších budov a ústavů. Nedávno bylo zařízeno inženýrské oddělení a nazváno na počtu zakladatelovu „Gibbonshall“. Obětavosti amerických katolíků však neubývá; právě jedná se o to, aby universita byla rozšířena nákladem jednoho millionu dolarů, jež darovali vesměs dobrodinci. Budou za tento obnos postaveny dva laboratoře, nákladem asi 300.000 dolarů, což jest na našich penězích půl druhého milionu korun. Pak má být ještě zbudována jídelna pro tisíc osob, v níž bude poskytnuta studujícím možnost slušné a lacino pojití. Též má být určeno několik místností pro různé hry na osvětlení studentů. Katolické ženy americké chopily se záslužného díla; umínily si postaviti u university kostel, který vyžaduje náklad půl milionů dolarů. Touto rozumnou obětavostí amerických katolíků stane se universita jedním z největších ústavů toho druhu v Americe a vyprýti z ní snad hojně požehnání nejen katolíkům tamějším, ale i všem obyvatelům celé Unie.

Kříže se navrátili zpět do soudních síní. V Brasílii byly svého času z rozkazu státní vlády odstraněny ze soudních síní všechny kříže. Nyní se však opět vrací znamení spásy zpět do těchto místností. Stát prohlásil tam rozluku státu od církve a lid tamější míní, že neznamená tato rozluka, rozluku obyvatelstva od křesťanství. Stát Bahia byl první, který kříže zase dosadil do soudních síní. Ostatní státy následovaly. Zvláště dojemný byl tento obřad v Petropoli, kdež se dostavili guvernér, arcibiskup i všichni soudní úředníci. Na to byla udělena některým vězňům amnestie. Podobně učiní prý i jiné barsilské státy.

Katolicismus v Číně. Apoštolský vikariát Peking čítá v tomto roce 35.000

katechumenů, o 10.000 více než v roce 1911. Mezi nově obrácenými jest také jedna princezna z císařského domu.

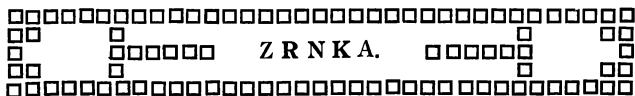
Všude jako u nás. V Mnichově měl veřejnou schůzi volnomyšlenkářský spolek, při níž mluvil žid dr. Bernstein z Berlína. Doporučoval vystoupení z církve a omezení počtu dětí, jako revoluční zbraně proletariátu. Toto je tedy v Německu dovoleno. Zakázáno jest však Jesuitům mluvit o náboženském předmětu, v němž se vybízí lid ku věrnosti ve víře, k trůnu a svatosti manželství.

Oprava. V časopise tomto číslo 7. str. 206 bylo omylem udáno pod čarou ** 7. řádek zdola, že maďarský časopis Apoštolátu modlitby vychází v 41000 výtisků, kdežto má správně státi jen 4100 výtisků. Uherští Slováci mají oproti maďarskému časopisu (r. 1911) 13000 exemplářů svého »Posla B. S. P.«

* * *
(Zasláno.)

Knížeczka o odpustcích, pateronásobném škapulíři a svatém růženci. Napsal Josef Strom. Vydala benediktinská knihtiskárna v Brně. Cena 10 hal. Obsahuje krásné naučení o odpustcích, o povzbuzení ku získání odpustků a čeho třeba k jejich získání. Dále pojednává o pateronásobném škapulíři a jeho výhodách. K tomuto druží se ponaučení o sv. růženci, co jest, jaké odpustky lze získati a jak lze rozjímati jednotlivá tajemství růžence. Ku konci je výstraha věřícím, aby se nedali klamati všelikými pověrečnými modlitbami a věcmi, jaké prodávají nepřátelé víry. Doporučujeme všem ku hromadnému rozšíření.

Právě vyšla v českém překladu „Svatá hodina“ — pobožnost k uctění smrtelných úzkostí Ježíšových na hoře Olivetské, jak ji dle návodu samého Božského Spasitele konala nedávno v pověsti svatosti zemřelá služebnice Boží Gemma Galgani. Všem upřímným citelům přehořkého utrpení Páně vřele ji doporučujeme. Třetina čistého výtěžku věnuje se pa proces blahorečení Gemmy Galgani. Cena výtisku 20 h, poštu 22 h. Obnos tento možno poslati ve známkách současně s objednávkou, které vyřizují Školské sestry O. S. F. na Král. Vinohradech, Korunní tř. č. 4.

ZRNKA.

Mít ženu, dům, cokoli jiného, je býti přikován. A každý chce mít, aniž vidí, že se zotročuje.

Vznešená povaha, pravá cena člověka jeví se v tom, že koná skrytě to, co schopen jest konati před světem.

Jsou lidé záslužní bez povýšení, ale není povýšení bez nějaké — zásluby.

Drsnost u mnohých je obalem povrchním, jenž příkrývá vybrané a šlechetné srdce. Než větší počet těch, u nichž opakem dobrota je — zevní zjevem.

Nejsnažnějším způsobem někoho milovati, je milovati vše, co on miluje.

Smích je bublinou, která se často mění — v pěnu.

Není větší způsobilosti u člověka jako umět — trpět.

Zhusta lidé přístupní velikým věcem jsou malichernými ve věcech nepatrných.

Bohatým třeba odpouštět, že nejsou vždy milosrdnými: přece mají tolik potřeb, ubozí!

Boha žádén neviděl. — Ba nechce ho žádén vidět. — Proč by ne? — Přec chodí mezi námi. — Blázníte? — Nikoli, chodí: Láska! . . . — Ach, té neznám, je pravda. — No tak!

Zájem chudáka, marnivost boháčova: hle, dvě páky podpírající lidskost.

Když lev zemře, skáčou po něm zajíci.

Kdo nic nenávidí, nemiluje.

Člověk svědomitý a jemnocitný nikdy nejde až do krajnosti.

Krásnými slovy skrbílek — činí dobré skutky a zapíná svoji kapsu.

Co blázen zatím koná, moudrý — sní.

Více než krásný obraz člověk získává, vidí-li se tak trochu z pozdalečí.

Zapomenouti znamená — omládnouti.

Boj proti svobodným zednářům.

(Hlavní úmysl.)

Mnohé a veliké boje přestala církev sv. od svého založení až po dnes. Právil již zakladatel její Ježíš Kristus: »Jako mne pronásledují, tak i vás budou pronásledovati.« A vyplnilo se vše do slova. Již sv. apoštolé trpěli mnoho pro jméno Ježíšovo od židů i pohanů. Byli žalářováni, mrskáni, kamenováni a konečně usmrceni. Ale se smrtí apoštolů nepřestala církev sv., nýbrž tím více nabývala síly. I proti bludům bylo církvi hned od prvopočátku bojovati. Víme, že sv. Jan, apoštol Páně, sepsal své evangelium proti bludařům, kteří popírali božství Pána Krista. Tuhý boj museli křesťané, kněží i biskupové vésti jak proti nepřátelům vnitřním (bludařům a kacířům), tak proti vnějším. Těmito byli mocní panovníci římského národa a jejich úředníci. Po 300 let tito všichni pronásledovali křesťany, tak že mnohdy krev jejich potokem tekla, těly křesťanů živena dravá zvířata i ryby v moři, anebo se stávali obětí ohně i meče. A ejhle, církev dobrý boj bojovala a zvítězila vždy nad nepřáteli svými. Tito zmizeli a církev se vždy objevila v nově, mladistvě kráse. »Ani brány pekelné jí nepřemohou.«

Též v době novější i naši musí církev bojovatí proti zjevným i tajným nepřátelům; neboť ďábel nedá pokoje a podněcuje zlé lidi jako nástroje své proti církvi Kristově. Mnozí nepřátelé bojují zjevně proti církvi a celému jejímu zřízení jako nevěrci, bludaři, odpadlici, volnomyšlenkáři a jiní jim podobní lidé. Opět jiní bojují urputně, ale tajně proti církvi po celém světě a to jsou svobodní zednáři; Tito podrývají jako krkci trůny i oltáře. Převraty státní, vraždění korunovaných hlav jest obyečné dilem jejich. Oni jsou to, kteří rozněcují války mezi národy a ničí mír a pokoj lidu. Zajímavým jest program činnosti zednářů, jak jej prozrazuje jeden z nich: »Všichni členové tohoto řádu (zednářů), jehož hlavním cílem je světová revoluce, musí nepozorovaně a bez zřejmé dotěrnosti šířiti svůj vliv na lid všech tříd, všech národností, všech náboženství, musí vzdělávati rozum, v jednom známém směru; ale pracovati dlužno jen zcela tiše a se všemožnou energií. A až tento vliv zavládne všude, pak síla může se objeviti na místo tajemné a neviditelné moci! Pak svažte ruce všem, kdož se nám zprotivují! Ničte, duste zlo v kořenech. — Uduste všechny, které nebudete moci přesvědčiti!« Není to hrozné? Není tedy divu, že všecku nenávisť svou obrátili svobodní zednáři proti církvi katolické, proti její nejvyšší hlavě, papeži a proti biskupům i s kněžími, není divu, že snaží se vymýtit církev s povrchu země. A proto chápou se všech prostředků, aby dosáhli cíle svého. Zmocnili se tisku, který řídí a tím hledí nejvíce uškoditi. Ničí úctu a vážnost lidu k duchovnímu, posměch si ze všeho tropí, co ctihodného jest a svatého. Kází lid, kází mládež, odcizuje všechny Bohu, jak opustivše Boha svého, sloužili světu a ďáblu. A daří se jim zhoubné dílo výborně. Nevěra pozdvihuje víc a více pyšnou hlavu svou, s ní pak neřestí a nepravosti všeho druhu! Vše, co jim vadí, chtějí odstranit! Kostely zavřít, manželství zničit, výchovu dítek odkřesťanit. Následky počínání toho již jsou patrný.

Kterak se ubráníme proti těmto tajným a mocným nepřátelům našim! Proti mocné organizaci zednářů organisujeme se i my katolíci ve spolcích katolických, vedených opravdu duchem křesťanským, duchem víry. Organisujeme na základě křesťanském všechny stavy, rolnictvo i řemeslnictvo, kněžstvo i učitelstvo, studentstvo vyšší i nižší. Organisujeme mládež v katolických spolcích omladiny, v marianských družinách, organisujeme dělnictvo tovární i zemědělské ve spolcích křesťanských. Takovými spořádanými šiky odoláme lehčeji útokům nepřátel křesťanství a náboženství vůbec. K zachování víry a života podle víry poslouží velmi Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda, jehož účelem jest rozšiřovati viru katolickou mezi Slovy, aby si vážili drahého dědictví sv. Otcův našich. K tomu cíli pořádá Apoštolát v jednotlivých farnostech missie, které blahodárně působí na osvězení a utvrzení víry v srdcích lidu našeho. Tomuto spolku velmi se podobá Apoštolát modlitby, který má širší ještě působistiště, zahrnuje v sebe členy ze všech národů světa a modlitbou nejvíce budí a povznáší ducha víry a ctností. S Apoštolátem modlitby souvisí co nejúžeji pobožnost K nejsv. Srdci Pána Ježíše a Bratrstvo věčného se klanění Pánu Ježíši v nejsv. Svátosti a časté i denní sv. přijímání. To jsou mocné organisace, jejichž členem by měl býti vlastně každý katolický křesťan. S velikou radostí jako mocnou obranu proti zednářstvu vítáme rostoucí marianské družiny, které udržují a upevňují nejen u členů, ale i jiných ducha křesťanského a úctu k bl. Panně Marii.

Proti zednářstvu a šířícímu se přepychu a požitkářství postaven III. řád sv. Františka, který druhdy způsobil velikou obměnu v lidu křesťanském a že bude mocnou ohradou proti svobodnému zednářstvu a jeho zhoubným snahám. Ochraňme rodiny naše spolkem sv. Rodiny nazaretské, aby duch její vniknul též do rodin našich a byl hrází proti útokům nepřátel na rodinu a na manželství! Komu patří mládež, tomu patří i bude budoucnost. Nedej Bože, aby mládež naší pohltil moloch zednářský! Proto pečujme o zbožné a mravné vychování dítek doma i ve škole, aby dívky náležitě vzdělány byly i na rozum i dle srdce a pevnými se staly v zásadách křesťanských. Katoličtí rodičové, buďtež učiteli dětí katolických!

Protože nepřátelé zmocnili se tisku, který tak zhoubně působí ve všech vrstvách lidu, proto snažme se vši silou o rozšíření dobrého katolického tisku, novin, časopisů i brožurek časových. Zde stojí na stráži jako obr spolek tiskový Pia X., jenž počítá již na 100.000 členů, kteří mají povinnost podporovati a šířiti jen katolické noviny, časopisy, knihy a rozvinul již činnost svou u nás časopisem »Sv. Vojtěch« a jinými spisy. Jemu po boku stojí, ovšem teprve v začátcích, náš Cyrillo-Methodějský spolek tiskový, který, Bůh dá, časem svým též mohutně vzroste a pomůže chránit dědictví Otcův našich.

Tolik máme pomocných prostředků proti nepřátelům našim! Nuže v boj, v boj spravedlivý — za Boha, víru a vlast! Nebojme se nepřitele; je-li Bůh s námi, kdo proti nám! A Ježíš Kristus jest a bude s námi po všechen čas a dá nám vítězství slavné!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(i), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za vítězný boj proti svobodným zednářům a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Hájiti víru proti nepřátelům.

Úmysl v listopadu: Duchovní čtení.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

LISTOPAD 1913.

Největší blaženost vyvolených pozůstává z patření na Boha. Vidí Boha, jakým jest, patří naň tváří v tvář; vidí ho v jeho všemohoucnosti, moudrosti, kráse a dobrotnosti. A to dělá je šťastnými.

Modlitba.

Já denně modlím se,
by Bůh mi síly dal,
by bol a neštěstí
ode mne vzdaloval.

By chránil od zlého
a dařil milostí
a z duše mojí vzal
všecky mé starosti.

A modlívám se též
za otce, matičku,
neb odvděčit se chci
jim za vše trošičku.

By Bůh jim dopřál jen
těch trochu blahých chvil,
tak za ně modlím se,
by Bůh jim odplatil.

Vím, že kdys po smrti
v té říši neznámé,
s otcem i s matičkou
se zase shledáme.

O dušičkách.

Dnes den jest věrných dušiček,
dnes den je všechněch svatých,
dnes každý spěchá na hřbitov
v svých srdcích bolem spjatých.

Dnes bolné zase vzpomínky
se v duše lidské vrací,
a na hrobě svých miláčků
jim srdce zakrvácí.

Na hrobech plane svící jas
a květy mile voní,
a hlava bolem umdlena
se níže k nim tu kloní.

A tichá bolest kol a kol
a v smutek vše se halí,
jen srdce lidské pováží
svým mrtvým svoje žaly.

I já sem spěchám v dumání
potěšit duši svoji,
modlitbou vroucí v srdci mém
se kruté žaly zhojí.

A. M. Kadlědková

Na dušičky vzpomínejme!

(Die Kellera • Armenseelengeschichten • 93).

Milý čtenáři! Podávám ti zprávu o zjevení se jedné duše z očistce; zjevení to událo se roku 1870. v jistém klášteře arcidiecése mechlinské v Belgii. Jméno toho kláštera se tají z té příčiny, aby řeholní družina nebyla obtěžována od dotěrných, zvědavých lidí. Zjevení to přesně podle pravdy vyličil a poprvé uveřejnil kněz G. M. Curique z diecése meteské; spisek jeho schválen byl arcibiskupským úřadem v Mechlině, vícekrát znovu vydán a též do jiných jazyků přeložen.

Duší, která se v onom klášteře zjevovala, byl zemiřelý otec ctihodné sestry Marie Serafiny, řeholnice téhož kláštera. Marie Serafina byla počátkem měsíce září téhož roku pojednou zachvátna nevylicitelnou duševní trýzní, jakéž nikdy ve věku svém nezakusila. Ježto příčiny svého soužení neznala, hleděla vši silou je překonati, než marným bylo všechno usilování. Bývala-li sestra Marie Serafina dotud vždy veselá a nevinných žertů milovna, nemohla se od té doby krutému zármutku ubrániti; ustavičně cítila, že jakási neviditelná moc celou si ji zaujala, že jakýsi stín všade za ní chodí, do kůru, do jídelny a jinam, ve dne v noci nenecháváje ji na pokoji. Svým představeným, kterým se s ničím netajila, vyznala, že často ji cosi tahá za škapulíř, pak zase že jakás ohromná tíž položí se jí na pravé rameno. Tu dne 29. září došla jí truchlivá zvěst, že otec její zemřel. Tím bylo vše vysvětleno, od toho

dne úzkosti a trýzně její se množily; slychala časté úpění a sténání, jakoby umírající otec ve smrtelných úzkostech si ulevoval; bez ustání zněl jí v uších pronikavý hlas: Dcero milá, slituj se nade mnou, slituj se nade mnou!

Dne 4. října zmocnily se ji nové útrapy; byla zachvátna zejména nesnesitelnými bolestmi hlavy, jež trvaly až do polovice měsíce října. Dne 14. října večer uzřela pojednou před spaním ubohého otce stojícího mezi stěnou a její postelí uprostřed šlehajících plamenů, v tváři jeho jevil se nevýslovný bol a zármutek. Dcera pohledem tím byla všechna zděšena; z útrpnosti s otcem propukla v hlasitý pláč a žalostné volání, bylot ji, jakoby ony plameny ji samu pálily. Příštího dne v touže dobu, když před spaním Zdrávas Královno se modlila, uzřela opět ubohého otce na tomtéž místě uprostřed plamenů. a tak vidala ho každého večera až do jeho vysvobození. I napadlo ji, zda otec nedopustil se při obchodě svém snad nějaké nespravedlnosti, než v tom ozval se jeho hlas řkoucí: »Dcero, věz, že jsem žádné nespravedlnosti se nedopustil, ale trápení své v očistci zavinil jsem svou ustavičnou netrpělivostí a jinými chybami, jichž ti vyjeviti nesmím.« Tu otázala se ho dcera, dostává-li se mu ulehčení v mukách častými mšemi sv., jež rodina jeho dává zaň sloužiti? »Ó ano,« odpověděl; »každého rána bývám skropen osvěžující rosou, která občerstvuje duši mou, než to ještě nestačí;

na vykoupení mé třeba jest konati křížovou cestu.«

Když byla tážána, jak vidění na ni přichází, pravila: »Slyším napřed jako lehké šustění, způsobené papírem, a v tom vidím již otce, pohled naň jímá mysl mou tak hluboce, že již nevím, kde se nacházím, a nevidím, leč jeho a slyším toliko, co on mluví.« A vskutku častěji ji našli klečící u postele, s rukama sepjatýma a očima daleko rozevřenýma, bylať tak pochtizena ve vidění, že nemohli ji k vědomí přivést. Dne 14. října otec opět se jí zjevil, tu z nařízení představené zvolala: »Každý dobrý duch velebiž Hospodina!« než nedostala odpovědi, i bála se, že se jí zjevil ďábel. Než v tom zvolal otec: »Ó ne, dcero má, já nejsem ďábel!« »Řekněte tedy,« pravila ona, »Pochválen buď Ježíš a Maria!« Sotva to dořekla, opakoval otec dvakrát sv. pozdrav, přidav k tomu ještě začátek evangelia sv. Jana: »A Slovo tělem učiněno jest« atd., při tom však žalostně záupěl: »Ó běda mně ubohému, již přes půl roku trápím se v očistci a ty se neustrněš nade mnou!«

»Ubohý otče,« odvětila dcera, »jak můžeš tak mluvit? Vždyť jsi teprve před necelým měsícem zemřel!« Načež on: »Ó dcero, kdybys tušila, co je to věčnost! Věz, jakmile duše při smrti uzřela Boha, bývá horoucí touhou uchválena neprodleně se s Bohem spojití a věčně ho požívat; já přebohý jsem na 6 měsíců odsouzen do očistce, bude-li však řeholní družina bedlivě se za mne modlití, budou muky mé o polovici zkráceny. Bůh dovolil, bych tě až do svého vysvobození trápením navštěvoval, ó mne nemyšleňho! Proč přičil jsem se tvému povolání do řehole, za to nyní nenalézám nikde ulehčení v útrapách svých leč u tebe, mé ostatní dítky vidí mne již v nebesích, skoro nic se již za mne nemodlí, toliko zbožná Jana (dlouholetá služka v jeho rodině) stále na mne pamatuje a mi pomáhá.«

A vskutku, ostatní dítky pokládaly otce již za spasena, proto poznal kdosi v listě k sestře Serafině: »Tvůj otec skonal jako světec a zajisté jest již v nebesích! Ó toho zhoubného omylu! Co přátelé a příbuzných stejně klame se stran blaženosti svých drahých nebožtíků!

Považují je za dávno spaseny v nebesích, nepamatují na ně, ponechávajice je tak dlouhotrvajícím krutým mukám očistcovým.

»Ubohý otče,« pravila mu kdysi dcera, »já jsem všechna k službám tvým, sužuj mne, kolik ti libo, šetři jen spolesester mých, přičiním se, aby mnoho modliteb se za tebe konalo, udej mi však, čeho zvláště si přeješ?« Na to on: »Žádám si, by 10 mší sv. se za mne odsloužilo a mnohokrát konána byla křížová cesta.« Později tážala se dcera, zdali také její matka nachází se v očistci? »Nikoliv,« odvětil otec, »když vstoupil jsem na věčnost, zvěděl jsem, že matka tvá po smrti přímo šla do nebe; ty jsi v poslední její nemoci obětovala zdraví své, nyní pak přicházím já, bych duši tvou na vysvobození své trápil.«

Dne 17. října spatřila otce hluboce sice zarmoucená, avšak ne již v plamenech; stěžoval si, že včerejšího dne dostalo se mu méně ulehčení než dne předeslého. »Ubohý otče,« pravila dcera, »nevíš, že řeholní sestry nemohou se celý den modlití, nýbrž dle ustanovení sv. řehole musíme různé práce a povinnosti konati?« Na to on: »Nežádám, aby se nepřetržitě za mne modlily, toho jedině si přejí, aby za mne obětovaly skutky bohumilé a sv. odpustky.« (Všeliký dobrý skutek a to i ten nepatrný, byl-li vykonán v stavu posvěcující milosti boží, rozmnožuje nám slávu nebeskou, vymáhá nám alespoň částečnéprominutí časných trestů. a duším v očistci, byl-li Bohu na ten účel obětován, otvírá bránu nebeskou; proto čím bedlivěji dobré skutky konáš, tím více prospíváš sobě i duším v očistci). »Nebudou-li však dále řeholní sestry se mne ujímati, budu tě nepřetržitě sužovati, neboť Bůh mi dovolil, bych si vše na tobě vynahrail; nezapomínej, že jsi při oblače Bohu přinesla se v obět, nyní musíš následky oběti té zakoušeti. Viz tu ohnivou propast, v níž jsem ponořen, několik set duší se v ní trápí; ó kdyby poznali lidé, jak děsná jsou muka očistcové, raději vše by trpěli, jen aby se tam nedostali, a ubohým duším ochotně by z očistce pomáhali. Ty musíš svatou řeholnici býti a svědomitě i těch nepatrných pravidel řeholních šetřiti, neboť duchovní

osoby mají ze všech věřících čistec nejkrutější.

V tom uzřela sestra tu ohnivou propast, z níž husté mraky černého dýmu se valily: později vyznala, že nikdy nezapomene, jak děsný dojem vidění toto na ni učinilo. Když otec opět v tu propast se ponořoval, volal ukazuje žhavý svůj jazyk: »Já žízním, já žízním.« Dcera vidala otce každého večera v jeho mukách a krutém zármutku, nebyl však již v ohnivě plameny zahalen jako při prvních zjeveních, když se však v tu propast ponořoval, volal s bolestí velikou: »Já žízním, já žízním!« Kdysi pravil k dceři: »Dávno jest tomu, co jsem se nezjevil.« Ale otče,« odušila dcera, »vždyť jsi teprve včera tady byl!« Na to on: »Ó kdybych jen 3 měsíce zůstatí měl v očiště, byla by to opravdová věčnost! Byl jsem na více roků odsouzen do očiště, že mi však ukrácen jest na několik měsíců, to děkuji přimluvám nejbl. Panny Marie.« Dcera později vyjevila: Ona milost, že směl otec z očiště pomoci se dovolávat, byla odměnou za jeho dobré skutky, byl vroucím cítělem nejbl. Rodičky boží, o její svátcích přijímal vždy ke cti její sv. svátosti, mival též velikou soustrast s lidmi trpícími, kde běželo o nějaký skutek milosrdný, neštil se žádné oběti. Když v jeho rodišti měl býti založen řeholní dům »Chudých Sester,« chodil dům od domu sbíraje na ten účel almužny. Dcera jeho častěji kladla mu otázky, než Bůh nedovolil mu, ke každé odpovědi. Kteréhosi večera podávala mu ruku, v níž držela knihu »Následování Krista« řkouc: »Milý otče, sám pozoruješ, jak ukrutně trápím se nejistotou a úzkostí, nejsem-li klamána, neb nejsou li zjevení tvá pouhým výtvorem mé obrazotvornosti, snažně tě prosím, dej mi znamení na ruce neb na té knížce, z něhož bych poznala, že ty to skutečně jsi!« »Nikoliv,« odušil otec, »toho znamení se ti nedostane, neboť právě toto soužení tvé chce Bůh, tou mučivou nejistotou tvou dojiti mám vysvobození.« Později přece dvakráte dotekl se jí prstem: jednou na pravé lopatce, podruhé nad srdcem, z toho měla krutou bolest, než nápadným při tom bylo, že kůže se zčernala, ale

v šatech nebylo žádného popálení. Poněnáhu se přesvědčila o skutečném zjevování otcově, a sice vyslyšením prosby, kterou tehdy jemu přednesla.

Jistá její spolusestra stížena byla prudkým zubů bolením; tu jí napadlo: Požádej otce, by přimluvu u Boha zbavil ji těch bolesti. A vskutku, sotva žádost otci projevila, již byla ona jeptiška bolesti prosta. Dne 30. října tážala se z rozkazu zpovědníkova, které pobožnosti nejvíce doporučují se na slavnost dušičkovou dne 2. listopadu? Na to otec: Svět buď netuší nebo nevěří, že oheň očišťovací podobou jest ohni pekelnému; ó kdo by sestoupil jen jednou do očiště, ten by se jistě nikdy nedopustil ani nejmenšího hříchu, poněvadž v očišti duše jsou i za provinny nepatrné krutými tresty trestány! Jindy vyzvíдалa na něm, opustil-li již onu ohnivou propast, ježto už 3 dny ho v ní neuzřela? — »Ó nepustil jsem ji,« zvolal; a jako na děkz pravil: »Viz jen!« A v tom uzřela tu děsnou propast, z níž bez ustání vyrážely husté mraky černého dýmu a ohnivě plameny, otec pak sklíčen jsa krutým zármutkem neustále volal: »Já žízním, já žízním!«

O slavnosti všech věrných dušiček jevil se na tváři jeho jakýsi radostný úsměv i pravil k dceři: »Dnes dostalo se nám hojně útěchy, veliké množství duší přijato bylo do nebe.« Tehdy ukázal se též i jiné řeholnici, která se trápila úzkostí o spasení svého otce; ten totiž po dlouhou dobu zanedbával svých křesťanských povinností a posléze náhle a bez zaopatření zemřel. I pravil jí: »Váš otec ušel sice zavření věčného, je však na 20 roků odsouzen do hrozného očiště; k svému potěšení pak vezte, že malá sestřička vaše N. před nedávnem vysvobozena byla z očiště a vešla do nebe.« — Považme, že toto 8leté dítko již před 16 roky zemřelo; nepochybně dopustilo se nějakých hrubých poklesků, za něž tak dlouho pykati musilo. O jejím otci však můžeme za to míti, že almužnami, jež často udílel, a ustavičnou modlitbou své manželky a dítěte, zachránil se od pekla a věčného zavření. (Almužna kloní Boha k slitování a vytrvalá modlitba podle sv. Jakuba, apoštola, působí mocí neodolatelnou na

srdce jeho.) Sestra Serafina prodchnuta jsouc upřímnou láskou k bližnímu žádala otce, by opět zjevil se oně řeholnici a ubezpečil ji o spáse jejího otce, ježto náramně se proň trápila; a vskutku brzy po té dostalo se té řeholnici plného ujistění, že otec její jest v očišti. Sestra Serafina vyzvídala na otci též osud jiných nebožtíků: na př. kde že se nachází jistá spolusestra, k níž ona za jejího živobytí velkou úctou a láskou laula. »Od nedávna,« zněla odpověď, je v nebesích.« Když se však tázala, nacházejí-li se přítomně v očišti některé spolusestry, nedovolil Bůh k té otázce odpověděti. Rovněž se tázala: Známí-li jsou duším oni křesťané, kteří se za ně modlí, a orodují-li duše v očišti za věřící na světě? Odpověď zněla: »Ano, tak jest.« K otázce, trápí-li se duše v očišti též pro hříchy, jež páchají se ve světě a hlavně v rodinách jejich, pravil: Ó přenáramně se trápí, utrpení toto jest zvláštním jejich trestem. Kdysi zjevil otec dceři, že v okamžiku smrti spatřil Boha v nevýslovné kráse a spanilosti jeho, též nejsv. člověčenství Páně a přeblahosl. Pannu Marii, pohledem tím že byl uchvácen do vytržení; odtud že neustále roste horoucí touha jeho, Boha opět spatřiti a věčně ho požívat. Mimo to vyznal, že i sv. Josef přítomen byl při jeho soudp, a tento světec že s nejsv. Pannou několikráte sestoupil do očiště potěšit ubohých duší; jemu pak že častěji ukazuje se anděl strážný, by zmírnil kruté bolesti jeho.

Při zjevení se dne 23. listopadu zdál se jí otec býti již bližší než jindy, avšak tehdy náramně stoupily trýzně její, mělaf pocit, jakoby byla samý oheň, prudký žár planul v jejím nitru, v hlavě i v uších. Tehdy pravil jí otec: Bude-li řeholní družina i nadále tak bedlivě zaň se modliti jako dotud, že o svátích vánočních vysvobozen bude z očiště, mimo to jí svěřil, že známy jsou mu všechny dobré skutky, jež kdo zaň vykonal, a že jistá řeholnice náramně zmírnila jeho muka skutkem křesťanské lásky, ježž za něho vykonal. Z nařízení představených kladla mu otázky jako na př.: je-li pravda, že muky očištcové krutější jsou všech muk sv. mučovníků? To stvrzuje volal: »Ach, to je jistá

pravda!« Dále, bývají-li členové arcibratrstva Panny Marie Karmelské skutečně v první sobotu po smrti vysvobozeni z očiště? I to dotvrdil slovy: »Ano, když povinnosti sv. škapulířem uložené bedlivě plnili.« K otázce, nacházejí-li se v očišti duše, jimiž i 50 roků jest tam pykati, odpověděl: »Ó ano, než jsou tam i duše, jež až do skonání světa se tam trápiti musí, duše ty zakoušejí muky nejkřutější a jsou ze všech nejopuštěnější.«

Dne 30. listopadu slyšela dcera otce úpěti: »Ó mne přebohého, již celou věčnost trápím se v očišti!« Tehdy znova vyznal, že největší trýzní jeho je neukojitelná touha spatřiti milovaného Boha. »Nepřetržitě,« pravil, »vznáším se k němu, než v tom bývám zpět uvržen do té ohnivé propasti, někdy ocitnu se již až na pokraji jejím, leč chtěje se z ní jižjiž vyšinouti, zadržén bývám spravedlností Boží, již jsem ještě za své viny zadost neučinil.« Od 14 dnů dcera oně ohavné propasti již neviděla; tehdy žádala otce, by na Bohu vymohl jí síly, aby při těch krutých mukách tělesných a zápasech duševních, s nimiž stále bojovati musela, nezhržela a milostí boží nepozbyla. Otec jí ujistil, že se za ni přimluvil a nadále že za ni orodovali bude, posléze však doložil: »V odměnu za tvou trpělivost připravena buď na útrapy ještě krutější, jež potrvají až do mého vykoupení.«

Dne 3. prosince ukázal se jí otec skličný a zarmoucený, ale již jasnější a stkvělejší. Se záplem nevypravitelným vyjevil jí lásku svou k Bohu a horoucí touhu spojití se s ním. Když se ho dcera tázala, kterak duše v očišti milují Boha, pravil k ní: »Já projevuji mu svou lásku takto: Volám: Ó Bože, dejž, bych Tě tak horoucně miloval jako ti láskou planoucí serafové; ba co více, dej, ať miluji tebe tolik jako nejsv. srdce Panny Marie, a dokonce: Ó Bože, proč není mi dáno, bych tě tak miloval, jako ty sebe miluješ?« Ubezpečiv dceř, že jí vyprosí lásku sv. serafoů doložil: »Bůh dovolil mi ti oznámiti, že i při svém slabém zdraví velkých ještě zakoušejí budeš utrpení až do hodů B. vánočního, kdy z očiště budu vysvobozen.« Tu se ho dcera otázala: »A co pak bude se mnou, nabudu opět svěžích sil, bych

Bohu sloužiti a sv. řeholi dokonale zachovávatí mohla?« I odpověděl: »To je u Boha.«

Ode dne 3. prosince až do večera 12. t. m. se ji neukázal, když ho pak 12. a v následující dva dni spatřila, byl oděn velikou záti a jasností; od 14.—25. ho neviděla, tehdy ukrutně trpěla, že se do kaple sotva dovlékla, přece však na hod Boží s napjetím všech sil a ne bez přispění otcova dostala se na půlnoční mši sv. Tu mezi prvním a druhým pozdvihováním ukázal se ji otec jasnější nad slunce a stkvěje se samou blažeností zvolal: »Vykonal jsem pokání své, přicházím nyní, bych tobě i řeholní družině poděkoval za ty mnohé modlitby a dobré skutky, jež jste za mne obětovaly, ode dneška orodovati budu za vás všechny u Boha.« Když se dcera vrátila do pokojíku svého, uzfela jej znova, ale již naposled. Ubezpečiv ji o svém vysvobození vzdal jí ještě jedenkrát vroucí díky za vše, co pro něho byla činila a trpěla. Ona pak ho zapřísahala, by ji se zdravím těla vyprosil potřebných sil, by řeholi svou zachovávatí mohla. »Já ti vyžádám,« odvětil, »bys dokonale srovnávala se s nejsv. vůlí boží a po smrti bez očistce přímo vešla do nebe.« To dopověď zmizel a vícekrát ho neužfela. Při tomto posledním zjevení stkvěl se tou měrou, že mu dcera ani do očí popatřiti nemohla, rozpoznávala toliko obrysy tváře jeho, ostatní tělo bylo jako rozplynulé v lesku nebeském. Sestra Serafina oplývala radostí a štěstím nevyslovitelným, v nitru svém citic přebílený klid duševní. Nyni byla si jista, že se neklamala, ani že ďáblem klamána nebyla, což ji dosud krutou naplňovalo obavou. Než v tom již počala trpěti zvláštním neduhem: touhou po nebi. Práhla nyní po spojení s Bohem, tak jak to pozorovala u otce svého. V týž den hodů Božího zpozorovala počátek této své nemoci, která ji po 6 měsících přivedla k vytoženému cíli: do nebe. Svá dlouhá a přetěžká utrpení snášela s trpělivostí opravdu mučnickou, hodně a důstojně jsouc připravena zesnula v Pánu dne 23. června roku 1871. ve 4. roku svého řeholního života.

Milý čtenáři! Zajisté že jsi přečetl s velkým pohnutím tuto zprávu o zje-

vení se onoho otce, trpícího v očistci. Viděl jsi, jak krutá muka bylo mu zakušeti za chyby, jež byly jen všedními, neb jak ty říkáš, malými hříchy. Ó poznej z toho, jakým zlem je všeliký, třebas jen všední hřích! Zhřešil-li člověk z lidské křehkosti a slabosti a skroušeně pak Boha prosí za odpuštění a snaží se polepšiti, pak mu zajisté Bůh, jenž jest milosrdný a slitovný, rád odpustí. Ale nedělá-li si člověk, jak to u mnohých pozoruješ, z hříchu nic, nebo pokládá-li jej za maličkost, na niž mnoho nezáleží, pak zlehčuje velice nejsv. Boha, dává mu hrubou nevšímavost na jevo, ukazuje, že si ho málo nebo nic neváží; kdo takto jedná naproti Bohu, jenž jest ku člověku samá láska, samo milosrdenství, ten páše zlo veliké a donucuje Boha, že ho slehati musí na věčnosti krutými metlami. Trápi-li se v očistci duše 50, ba i více roků v krutých plamenech, buď jist, že jsou to duše těch, kteří málo hříchu se báli. Ó boj se hříchu a čín za ně pokání, abys Bohu se líbil a jednu mukám očistcovým ušel.

Onen otec byl horlivým citelem nejsv. Matky Páně. V této zprávě jsi četl, jak bohatě se mu za to odměnila, ó važ si i ty Matky nebeské a horlivou úctu ji prokazuj! Neslibuj ti sice, že Královna nebeská bude tě za to zahrnovati penězi a bohatstvím — po těchto pokladech baží jen ti, kdož statků nebeských si neváží a věčnému zahynutí spějí vstříc — ale bude tě zahrnovati poklady drahocennějšími nad veškeren svět, učiní z tebe křesťana podle srdce Božího miláčka Krista Ježíše, šťastného a spokojeného člověka na tomto světě, v potřebách a souzeních doznáš vždycky pomoci její, vyprosí ti šťastnou hodinku smrti, a ocitneš-li se v očistci, bude ti matkou milosrdenství, nakloní ti srdce Krista Ježíše, tvého soudce, a otevře ti bránu nebeskou, za to že jsi byl věrným jejím citelem! Ó važ si velice Matky nebeské! Buď však také milosrdným k bližnímu, hlavně však k duším v očistci, rád a ochotně jím pomáhej, snaž se, abys jim získal co nejvíce odpustků, obětuj jim své kříže, chudobu, nedostatek i jiné časné svizele, krot a přemáhej svůj hněv, nechuť k bližnímu, lenivost k povinnostem svým, potlačuj

bedlivě choutky smyslné a nepočestné, ochotně odpouštěj tomu, kdo ti ublížil, a neoplácej mu zlé zlým! Buď ujistěn, že tímto jednáním velice potěšíš ubohé duše v očistci, mnohým z nich bránu do nebe otevřeš, sobě pak tím milosrdenstvím prospěješ; věz, že duše v očistci, jak tato zpráva dosvědčuje, velikou moci

vládnou u Boha, budou tě za svého dobrodince považovati a stále za tebe se přimlouvati, vyprosí ti vzácných milostí na Bohu a doprovodí tě po hlaženě smrti u vítězoslávě do nebe. Ó jak si potom budeš libovati, že jsi byl pomocníkem duší v očistci! Amen.

Jeseň

Prchlo léto, krásné léto,
prchly černé chvíle,
kdy tak všechno krásné bylo,
zněly písně milé.

Prchlo léto, krásné léto,
zkoseny jsou lány,
které boží úrodou tu
byly požehnány.

Prchlo léto, krásné léto
a s ním všecka krása,
příchod slavný slaví Jeseň
a radostně hlásá.

Netruchlete, že vám léto
záhy umíralo,
i já vám chci poskytnouti,
co ono vám dalo.

Dám vám sladké plody z vinic,
ze zahrad i sadů,
a pak jak to smavé léto
ve hrob hlavu kladu.

O Maria!

O Maria, Tvé jméno tisíckrát
za den v světě vyřkne lidský ret,
a každý chce se povždy k Tobě znát,
oklame-li nevďečný jej svět.

O Maria, kdo může zaplašit
nám chmury s čela a z duše žal?
Kdo od trudu nás může uchránit
než Ty, již Bůh nám za matku dal.

O Maria, ty všechny boly znáš,
dáš do srdce balsám hojivý,
a svou pomoc též ráda podáváš,
toť každý ve světě dobře ví.

O Maria, Ty's Matka stísněných,
vše zří k Tobě jako k světiči,
žal konejšíš a odstraňuješ hřích,
svou láskou hřeješ srdce truchlící.

O Maria, Tvé jméno tisíckrát
za den vyřkne lidstva chvějný ret,
vždyť u Tobe jen zapomene ztrát,
jež připravil mu šalebný svět!

A. M. Kadlčíková.

O účtě obrazů svatých.

Napsal Ignát Zháněl.

Pení zajisté nikoho mezi námi, kdo by neměl na zdích svého příbytku nějaký obraz. Jsou to snad obrazy našich drahých rodičů, bratří, sester, dobrodinců a vůbec lidí, které milujeme, ctíme, jichž si vážíme. V domech, v nichž bydlí katolíci, najdeme zajisté nějaký obraz našich světců a světic. Každý katolík si rád opatří kříž anebo

aspoň obraz svého svatého patrona. Úcta svatých je prastará a od začátku v církvi zavedená.

Nikomu ani nenapadne horšiti se, když nosíme u sebe nějakou podobiznu a častěji na ni pohlédneme. Krásný příklad pravé, krásné účty dětinské ukázal při válce na Filipínských ostrovech jistý americký námořník na po-

čátku roku 1899. Bylo právě před bitvou u Manily a na válečné lodi byl dán rozkaz »Rychle do boje«. Námořníci stáli u děl, vše chystali, neboť nepřítel byl již poblízkou. Tu spadla jednomu námořníkovi přes palubu kazajka. Ihned předstoupil před velícího důstojníka a úpěnlivě prosil, aby mohl kazajku vytáhnouti z vody. Nebylo mu však dovoleno. Voják odskočil na druhou stranu lodě a vzdor zákazu skočil do vody a kazajku šťastně vytáhl. Oblékl si ji a postavil se do řady, jakoby se nic nestalo. Byl ovšem pro neposlušnost postaven před válečný soud a protože byl jinak docela spolehlivý, byl odsouzen pro neposlušnost na více let do vězení. Rozsudek měl podepsati admirál Dewey. Jak je zvyk, byl mu onen námořník předveden. Otázal se jej, co bylo příčinou jeho neposlušnosti. Voják byl velice skličen a vyňal z kapsy kazajky, kterou vytáhl z vody, podobenku a podával ji admirálovi, aby se na ni podíval, a jenom smutně řekl: »Má matka!« Měl totiž v kazajce uschovaný obraz své matky a nechtěl jej pro nic na světě ztratiti. Admirál byl překvapen a zároveň hluboce dojat. »Pojď sem ke mně, synu, blíže!« pravil ku trestanci. Když se voják přiblížil, políbil jej admirál ve tvář a se slzami v očích pravil: »Jdi v pokoji! Syna, který pro obraz své matky nastavuje život, není potřeba trestati pro zbabělost, dá také zajisté krev svou za vlast a není potřeba dávatí jej do želez!«

Kéž bychom naší podobně i my obrazy svatých, jako ctil tento vzorný syn obraz své drahé matky.

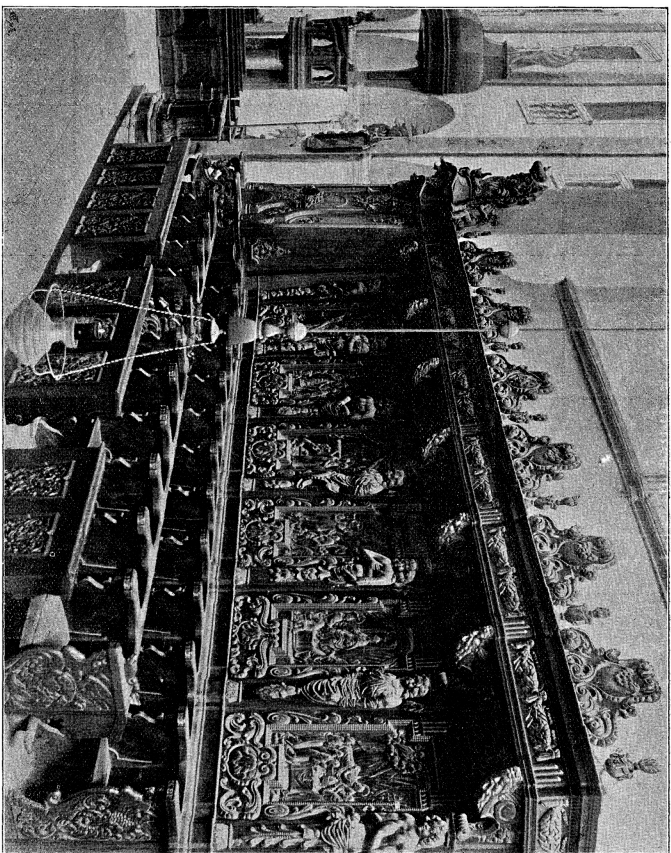
Jest článkem naší svaté víry, že je dobře, užitečno a prospěšno ctíti obrazy, sochy svatých. Je jenom zakázáno jim se klaněti. Již cit lidský poroučí míti v účtě obrazy svatých. Kdo byl v Drážďanech a navštívil tam přebohatou obrazárnu, zajisté nejvíce byl dojat obrazem od veleducha Raffaela, představujícím Madonnu. I když je pozorovatel nezalcem a nemá žádného třeby smyslu pro krásu barev, pro krásu umění malířského, je dojat posvátným tichem. vládnoucím v této komnatě. Kdo vstoupí v tuto siň, bezděky smekne, jde po spíčkách a je tu

ticho jako v kostele. Každý pln zanícení a podívu pohlíží na toto veledilo posvátného umění.

Cirkev od počátku ctíla obrazy. Již v katakombách najdeme četná vyobrazení, i když nedokonalá a začátečnická, přece jsou důkazem, že měli první křesťané v účtě obrazy a sochy svatých. Ne nadarmo má se za to, že byl svatý evandělita Lukáš malířem a že byl první, který namaloval obraz Matky Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista. V mnohých kostelích uctívají se až do dnešního dne prastaré, začernalé obrazy, které se připisují svatému Lukášovi. Jsou zajisté asi dle prastarého originálu zhotoveny. V katakombách vidíme obraz holubičky (Ducha svatého), obraz dobrého pastýře, obraz beránka, lodičky (cirkve), kotvy (naděje), větve palem (odznak mučedníků) a jiné mnohé.

Povstali sice později hlavně v Cařihradě někteří císaři a zakazovali uctívati obrazy, utínali ruce malířům a jinak trestali ty, kteří dále ctíli obrazy. Ba pronásledovali i ty, kteří tuto prastarou úctu hájili. Tak dal kterýsi císař utíti ruku svatému Janu Damascenskému, který hájil spisy i kázáními úctu, soch a obrazů. Ale sama svatá Panna Maria objevila se mu, jak se vypravuje v legendě, a useknutou ruku připevnila mu a uzdravila jej.

Učení toto hájil druhý církevní sněm v Nicei r. 787 a výslovně tam určil: »Je dovoleno, aby byly upevněny v kostelích na posvátných nádobách, rouchách, v domech a u cest, kříž našeho Pána a Spasitele, obrazy naší Matky, Panny Marie, andělů a svatých; neboť je tato úcta od počátku v církvi zavedena.« Je proto zajisté chválihodný zvyk, že mají na našem yvenkově v každém skoro domě v siní zavěšený kříž a ve světnici plno svatých obrázků, hlavně památek na různé poutě. Kéž by také odpovídal všechen duch této výzdobě. Či lze schvalovati, když pod křížem leží na stole časopis, který si tropí ze všeho, co nám katolíkům je svaté, smích, ne nepodobný výsměchu všelikých spustlíků? Je to v pořádku, když leží v takovémto domě špatná kniha, v níž se pisatel vysmívá naší

LOUKA U ZNOJMA: Kostelni lavice.

svaté víře a křesťanským mravům? Proto pryč z každého našeho domu se špatným časopisem a špatnou knihou! Do domů, v nichž se setkáváme s obrazy našich milých svatých, nepatří podobná nečistá společnost. Ó kolik bylo zničeno, rozbito, zhanobeno uměleckých, vzácných děl, obrazů a soch v oněch dlouholetých válkách a četných nepokojích, jimiž byla navštívena během uplynulých století naše vlast?

Svatý Vincenc z Pauly věnoval se chudšům všeho druhu a pomáhal, kde mohl. Na kterési své missionářské cestě obrátil dva jinověrce. Přidružil se k nim třetí a pravil: »I já bych se rád stal katolíkem, ale jedna věc mně vadí.« Pln pravé apoštolské laskavosti vybil Vincenc muže tohoto, aby mu bez okolků řekl, co se mu nelíbí při katolické víře. Tu odvětil jinověrec ukazujíc na kamennou sochu mariánskou, která tam nedaleko stála: »Nemohu věřiti, že by tento kámen měl nějakou moc, že bych se mu měl klaněti!« Poblízku stálo malé, asi desítileté děvčátko. Světec na ni pokyvl, aby přišla blíže a tu se jí pak otázal: »Co učí církev o účtích svatých?« Děvčátko odpovědělo: »My se obrazům a sochám svatých neklaníme, ale my ctíme v nich ony osoby, které se jimi představují.« Tato moudrá a jak se na své oči onen jinověrec převěděl, neobjednaná odpověď, získala jej naší církvi. Dal se více poučiti a stal se katolíkem.

My katolíci ctíme obrazy a sochy svatých buď tím, že před nimi smekáme anebo jejich obrazy líbáme a vůbec jiným způsobem svou úctu dokazujeme. My dobře víme, že nejsme žádnými modláři, že nedáváme úctu, neprosíme o pomoc to dřevo, ten kámen, ten obraz, na němž světec vymalován, ale že úcta tato se vztahuje na toho, kdo je tu představen. Jenom jedinému Kristu Ježíši, pánu života a smrti, dárce všeho, co svým nazýváme, se klaníme, všechny ostatní svaté a světky, jakož i Pannu Marii ctíme a o pomoc prosíme; vždyť všemohoucím jest jediný Pán a Bůh náš.

Podivným, nezvyklým dojmem jest dojato srdce naše, když cestujeme krajinou obydlenou jinověrci. Nikde ne-

uhlídáme žádného kříže, nikde nenajdeme tohoto znamení naší spásy. I kostely jinověrců připadají nám jako poušť, vždyť není v nich ani jednoho obrazu ani jedné sochy, zdi jsou tam docela holé. Jak krásný pohled poskytuje nám naopak náš kraj! Skoro u každé křížovky cest najdete kříž, u polí uhlídáme Boží muku a v ní buď sošku naší Matky Marie nebo některého světce. Někde zase setkáváme se s kaplicemi menšími, většími. Hlavně byl to od mnohých mylně nazývaný »tmavý« středověk, který mloval takovou výzdobu měst, osad i polí. Největší znalec středověku, anglický spisovatel Digby, vydal dílo o mnoho svazcích, kdež popisuje středověk a přichází k docela jinému výsledku svých mnoholetých studií. Stůj zde aspoň něco z něho:

Ve století čtrnáctém vystavěli si v italském městě Sieně novou věž na své radnici. Na jejím základě vystavěli pak překrásnou mramorovou kaplici. Ba dávali něco náboženského i ku předmětům, kde by toho člověk nijak neočekával. V Tyrolsku podivují se cizinci na náměstí kteréhosi města nádráže vody, kde stojí na sloupu socha Ježíšova a z jeho ran teče voda a na podstavci jest pak nápis: »Vy všichni, kteří žijíte, pojdte sem ku prameni všeho života!« Ve středověku bývalo po ulicích osad tolik soch Marie a svatých na jednotlivých domech, že v noci, kdy hořely před nimi lampičky, bylo na ulici docela jasno; vždyť bývalo tenkrát zvykem, že volila si každá rodina některého svatého za svého patrona a jeho obrazem anebo sochou ozdobili pak svůj dům.

Bývalo ve středověku zvykem, že byl v každé soudní síni obraz na zdi, představující umučení Páně a ovšem nechyběl také kříž. A nyní se docítáme, že i z těchto místností, zasvěcených lidské spravedlnosti, odstraňují toto znamení spásy. Ale bohudky přicházejí v mnohých krajinách opět k lepšímu názoru a dávají zpět do soudních síní kříž. Tak stalo se v jižní Americe, že z usnesení státní správy byl kříž nedávno odstraněn opět zanesen na své bývalé místo. Stalo se tak pravdomně u přítomnosti všech úředníků, obyvatelstva

i kněžstva. Tím mělo se aspoň částečně nahraditi, čím se předkové provinili.

Četl jsem následující zaručenou, od hodnověrných svědků dosvědčenou zprávu: Nedaleko světového města Lyonu v jedné menší obci pracovalo na břehu řeky Rhony několik dělníků. Šel okolo nich pohřební průvod. Jak jest zvykem, byl v jeho čele nesen kříž a pak za křížem kráčeli kněz i ostatní účastníci. Jeden z dělníků smekl před křížem, což považoval za svou povinnost. Druhý však se nad tím pozastavoval a pravil, nechávaje zúmyslně klobouk na hlavě: »Nestydiš se, ty, dobrý republikán a smekáš čepici před kusem dřeva, na němž je kus pomalovaného plechu?« Takovými rouhavými slovy označil kříž Kristův. »Ano, sundávám klobouk,« pravil dělník, »ty však,« dodal k soudruhovi, »měj se na pozor, abys nebyl donucen také tak učiniti.« »Co?« zvolal rozzloben, »kdo pak by mne chtěl donutiti, abych smekl klobouk, na toho bych se věru podíval, tomu by se to nevyplatilo!« Sotva to řekl, zadul od vody náhlý náraz větru, uchopil jeho klobouk a dříve než jej mohl zachytiti, byl odmrštěn daleko do řeky a stal se kořistí vln. »Volný myslitel!« velice se horšil, což však na věci pranic nezměnilo; klobouk byl smeknutý!

Nynější Francie podává nám příliš jasný příklad, kam se to dovede bez Boha. V městě Vendôm zachovala se ze století XV. zvonice svatého Martina, který ve století čtvrtém pokřtil v oně části Francie její tehdy pohanské obyvatelstvo. Zvonice je překrásnou památkou gotického slohu a byla po rozdělení cirkve od státu dána i s kaplí, která je na patě její, ve správu města. Nyní je tam nevěrec starostou. Postaral se, aby zasedali s ním vesměs jeho přátelé, neznabozi. Když zvonice přicházela v úpadek a byla nutna oprava, podali tamější katolíci žádost, aby úplně nezhylnula, že potřebuje opravy. Byli odmítnuti. Obrátili se na komitét pro zachování uměleckých památek ve Francii. Protože byla naděje, že bude tato žádost příznivě vyřízena, dala obecní rada návrh, aby ve věži byl zřízen »veřejný záchod«. Jeden toliko člen měl

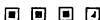
tolik odhodlanosti, že se opřel proti tomuto drzému urážení citů katolíků. Ale nepřipustili ho ke slovu a vyvedli ven ze zasedací síně. Práce tolik poháněli, aby záchod mohl býti odevzdán svému účelu na nedaleký »Velký pátek«. Ale věc dostala se na veřejnost a bylo tomuto bohaprázdnému činu zamezeno. Tak daleko dojde se, když se někdo spustí Boha!

Před sto lety vtrhla vojska Napoleonova do Moskvy a učinila z kostelů Uspenského a Archandělského konírny; všeobecně je známo, jaký trest je za to stihl. Nyni opět ve Francii i jinde chtějí zednáři a nevěrci učiniti z kostelů, kaplí a jiných nám katolíkům svatých míst třeba i záchody. Boží hněv však zastihne zajisté každého takového rouhače! Nadarmo se neříká: Mlýny boží melou pomalu, ale jistě.

Obtížná jest naše pozemská pouť, mnoho překážek staví se nám při ní v cestu; často potřebujeme radu, pomoc, potěchu, posilu. Pozorujeme-li, že také jiní kráčeli touto cestou a šťastně dosáhli svého cíle, snáze se rozhodneme a pohneme k jejich následování. Takovými vůdci jsou nám svatí. Jak často byli lidé již pohledem na některý svatý obraz pohnuti, že se polepšili a kráčeli po cestě, která je zavedla do věčné spásy. Četl jsem v kázáních jednoho maďarského biskupa (Szabó) tento příklad: Jakýsi mladík nebyl již několik let u svatě zpovědi a vůbec zanedbával velice všechny povinnosti a předpisy naší svaté víry. Jednou vstoupil do jednoho kostela, aby se podíval jeho uměleckým pokladům. Zablhl tam zajímavý obraz a zdálo se mu, že má velkou uměleckou cenu. Proto přistoupil bližší a pozorně jej studoval. Představoval krále Davida, kterak klečel na zemi všecek zkroušen a oplakával své hříchy. Vedle něho stál anděl, držel v ruce zlatou nádobku, zachycoval do ní Davidovy slzy a vznášel se s nimi do nebe. Pod obrazem byl nápis: David zhřešil jenom jedenkrát a oplakával po celý život svůj svůj hřích a ty hřešící neustále a přece nikdy neopлакáváš svých hříchů! Obraz tolik dojal onoho mladíka, že se obrátil a žil pak příkladně až do své smrti.

Ozdobme své příbytky obrazy svatých! Nebud' u nás ani jednoho domu, kde by neměli kříže a nějakého svatého obrazu! Netrpme na zdích našich pří-

bytků nic, čím by náš náboženský cit mohl být uražen. Ctíme obrazy svatých, važme si jich a následujme je svým životem.

Dušíčkový večer.

Již křídla temná večer rozestírá:
jak zaplanuly rovy hřbitova!
Zde lampa září, svíce vosková
tam za matičku dítku svítí síra.

Slyš! V prsou mnohých vzdech jak bolně
znírá,

jak šepotá ret prosby poznova,
ať Bůh jich drabě muk již uchová!
Jak plane v srdcích láska, naděj', víra!

Jdu po hřbitově v záři mnohé svíčky:
mé oči k jasné zemi skloněné,
ret modlitbou se chvěje za dušíčky.

I myšlenky se smutné v hlavě rojí:
zda na mne též si někdo vzpomene,
až s chorem duší na žuly smrt mě spojí?

Eugen Oborský.

Patření na Boha.

K svátku Všechny svatých. Napsal Jarolín St. Pavlík.

Radujte se a plesejte, neboť velká jest vaše mzda v nebesích! Tak těší nás Božský Spasitel v evangeliu o osmero blahoslavenstvích; a my potřebujeme opravdu této útěchy. Život náš je neustálý boj o vezdejší chléb a o existenci, boj se živly přírodními, boj se žádostmi těla. s různými pokušeními, boj se zlým světem, jenž je vynalézavým v prostředcích k svedení nevinné duše, boj o víru, o níž nás chtějí nevěrci oloupiti, boj o práva křesťanská a občanská, boj se satanem a jeho pomocníky. Abychom v tomto mnohonásobném boji, jež jest nám podstoupiti jako členům církve bojující, nezemdleli a nezmalomyslněli, abychom se nevrhli do

proudu nevěry a nefesti, potřebujeme povzbuzení a útěchy. Útěchu tuto škýtá nám zaslíbení odměny, jež na nás čeká na věčnosti. Radujte se a plesejte, neboť velká jest vaše odměna v nebesích. Mili svatí a vyvolení dokončili již svůj boj a slíbenou odměnu již obdrželi.

Tato odměna jest opravdu veliká, ona převyšuje všecku naši představu, všechno naše přání. Čeho oko žádné nevidělo, ucho žádné neslyšelo, co na mysl nikomu nevstoupilo, připravil Bůh těm, kteří ho milují, praví svatý Pavel. Opojení budou nadbytkem tvého domu a z proudu rozkoše je napojíš, čteme v žalmech. Radosti vyvolených tak jsou veliké, že ani všechna muka mučedníků

Ty náš kostelíčku!

Ty náš milý kostelíčku,
v lůně krásných českých hor,
ověnčen jsi láskou lidí.
jež tu pěj slavný sbor.

Zdá se mi, že anděl s nebe
pěje s nimi slavný sbor.
tak jako když ozvěna jde
do údolí s tichých hor.

Zdá se mi, když zahlaholí
stříbra zvonů temný zvuk,
že v mé duši rázem zmlká
vzbouřeného srdce tluk.

Ty náš milý kostelíčku,
zvon tvůj ráda jímám v sluch,
neboť z něho ke mně mluví
sám předobrá Otec, Bůh!

A. M. Kadlčíková.

nebyly by dostatečnou cenou, aspoň jednu hodinu nebeské blaženosti si zasloužiti. Tam nám nahradí Bůh stonásobně, co jsme pro něho opustili. Kdo svůj dům, ujišťuje nás Spasitel, nebo bratry nebo sestry, nebo otce nebo matku, nebo ženu nebo děti, nebo pole opustí pro jméno mé, stonásobně za to obdrží a život věčný mítí bude.

Největší blaženost vyvolených pozůstává z patření na Boha. Vidí Boha, jakým jest; patří naň tvář v tvář; vidí ho v jeho všemohoucnosti, moudrosti, kráse a dobrotivosti, poznávají jeho dokonalosti daleko lépe než my zde na zemi. A to je dělá šťastnými.

Na zemi jest mnoho krásných věcí: krásné chrámy, krásné zámky, krásné sochy a obrazy, krásné krajiny, krásné květiny, krásné zjevy přírodní, ku příkladu večerní červánky, krásní lidé. Máme radost, vidíme-li něco krásného. Jak se budeme teprve radovati, když patřiti budeme na původ vši krásy. Lidé považují se za šťastné, když opět přijdou na nějaké přírodní tajemství, ku příkladu v optice, elektrice. Vyvolení vnořují se do pozorování tajemství Božích. Co teprve později lidé objeví a vyzkoumají, to vidí vyvolení již teď; čeho lidé dosud nevystihli, je vyvoleným už teď úplně jasno a zřejmo. Bůh odhaluje před jejich očima poklady své moudrosti a zjevuje jim své úradky. Dalekohledem a drobnohledem vidíme mnohem více než pouhým okem. Tu teprve žasneme nad rozmanitostí a krásou stvořených věcí, o nichž jsme neměli dosud potuchy. Jak podivuhodná jest kresba, když přerážneme stoněk rostliny a pozorujeme průřez pod drobnohledem, jak půvabná hvězdička sněžná nebo malinká škeble. — V každé kapce vodní objeví se nám celý nový svět, pln živočichů, všichni nekonečně malíci a přece dost velcí, aby mohli žítí. Jak velkolepý jest hvězdný svět, patříme-li naň dalekohledem nebo zachytime-li jej na fotografické plotně. Duchovní oko vyvolených podobá se dalekohledu a drobnohledu, jenž odhaluje před nimi všechny divy přírodní a všechnu moudrost Boží a v úžas je uvádí. Ó, jak šťastnými cití se obyvatelé nebesí, když v Bohu nejvyšším moudrém

jako v nějakém zrcadle vidí všechno, co je nám dosud hádankou.

Královna ze Sáby zaslechla o bohatství a moudrosti krále Šalomouna. Vydala se na cestu do Jerusalema, aby se o všem osobně přesvědčila. Když tedy viděla moudrost Šalomounovu a dům, který vystavěl a přibýtky jeho služebníků a pokrmy jeho stolu a pořad služebnictva a jejich obleky atd., tu ji takřka došel dech úžasem, i řekla králi: Pravdivou je řeč, kterou jsem slyšela ve své zemi o moudrosti tvé a nevěřila jsem těm, kteří mi to vypravovali, až jsem sama přišla a vlastníma očima viděla a se dozvěděla, že ani polovička z toho mi nebyla sdělena. Moudrost tvá a dila tvá jsou větší než pověst, kterou jsem slyšela. Blažení tvoji lidé a šťastní tvoji sluhové, kteří stojí před tebou neustále a slyší tvou moudrost. Tak i nám bude, když přijdeme do nebeského Jerusalema, kde trůní Božský Šalomoun. Už teď se nám mnoho vypravuje o slávě Boží a jeho nebes; ale to je jenom malým úlomkem ze skutečnosti, jenom stín pravdy. Ó, jak blažení musejí býti sluhové Boží, jeho andělé a svatí, kteří po všecken čas stojí před Bohem a slyší jeho moudrost.

Abychom mohli patřiti na Boha v jeho slávě, k tomu je potřebí obzvláštního světla Božího (lumen gloriae — světlo slávy jmenují je bohoslovci), jimž Bůh vyvolené osvěcuje. Přírozenými očima buď těla, buď duše, by toho nemohli. Nesnšli by velebnosti a slávy Boží, jako i naše oči nesnesou žáru slunečního. Mojžiš mluvil jen s Bohem a obličej jeho byl pln lesku, tak že Israelité nemohli naň patřiti; musil po každé, když sestoupil ze Sinaje, tvář svou závojem zahaliti. Když se mu ukázal Bůh ve kři ohnivém, zakryl Mojžiš obličej svůj. Taktéž i apoštolé, když se jim ukázal Spasitel na hoře Tábor ve své slávě. Pozemské oko nesnese velebnosti Boží, k tomu náleží oko oslavené.

Prorok Ezechiél líčí nám velebnost Boží, jakž ji viděl u vytržení. Viděl nad oblohou něco jako kámen safírový v podobě trůnu a na tom trůnu byla jakoby postava lidská. A viděl jsem, píše, cosi jako rudu lesklou, k spatření

jako oheň a jako duhu v oblacích. Slyšme svatého Jana, co ten praví: Trůn stál v nebi a na trůně seděl kdosi; a který tu seděl, byl na pohled jako kámen jaspis a sardis a duha byla kolem trůnu jako smaragd; a kolem trůnu bylo 24 stolců a na těch stolcích sedělo 24 starců, oblečených rouchem bílým a na jejich hlavách byly zlaté koruny. — To je 12 patriarchů starého zákona a 12 apoštolů nového zákona. — A z trůnu vycházely blesky, hlasy a hřímání; a sedm lamp hořelo před trůnem, to je sedm duchů Božích. A před trůnem bylo jakoby moře skleněné, podobné křišťálu a kolem trůnu byly čtyry živé bytosti; první se podobala lvu, druhá býku, třetí měla obličej jako člověk a čtvrtá se podobala letícímu orlu. A každá z těch čtyř živých bytostí měla šest křídel a kolkolem a uvnitř byla plná očí a neměla pokoje dnem i nocí a volala: Svatý, svatý, svatý jest Pán Bůh všemohoucí, který byl, který je a který bude. A když ty

čtyry bytosti vzdaly čest a dík tomu, jenž seděl na trůně a žije po všechny věky, padlo na zem 24 starců a klanělo se Bohu a položilo koruny své před trůnem, řkouc: Zasluhuješ, Pane Bože náš, přijati čest a oslavu, neboť jsi stvořil všechny věci.

Šťasten, kdo bude připuštěn k patření na Boha, nešťasten, kdo bude na věky z něho vyloučen. Kdo však bude připuštěn k patření na Boha? Spasitel odpovídá na tu otázku, an dí: Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou. Do nebe nesmí nic nečistého. Venku jsou psi, píše svatý Jan v poslední kapitole svého zjevení, kouzelníci, modláři, vrazi, chlipníci a všichni, kteří milují lež a konají ji. Zachovejme tedy duši svou čistou, očistme ji, je-li poskvrněná, chraňme se hříchu, zachovejme milost posvěcující, duše šat sva-
tební, v němž předstoupiti musíme před nebeského ženicha, abychom se s ním na věky spojili.

Na dušičky.

Procházím hřbitovem
a hledím v tiché hroby,
v nich dávno zteli-
ti, již zašli v doby.

Zde tiše vzpomínám
a čas ten se mi vrací,
až musím zaplakat
a srdce zakrvácí.

A srdce krvácí
a bol mou duši svírá,
a ruka třesoucí
si slzy z očí stírá.

A bolné vzpomínky
se táhnou mojí duší,
a srdce samotou
tu na hřbitově tuší.

Procházím hřbitovem,
kde všechen rozdíl mizí
zde vedle sebe spí
přítel i zcela cizí.

Bohu.

O Pane náš, slyš vroucí hlas,
to přání duše celé,
jenž hloubí srdce prohlédáš,
slyš hlasy naše vřelé.

Ztíš bolest duše, stesk i žal,
neb svět nám klidu nedá,
jen srdce stále by nám rval,
a duše tebe hledá.

Osvitni blahým světlem svým,
když bolest srdce truí,
a zasviť synům zbloudilým,
je přitiskni k své brudi.

Slyš prosbu naši, slyš náš vzdech
a sejmi všakou muku,
Ty's tvůrce mocný světů všech,
nám podej svoji ruku.

O Pane náš, slyš vroucí hlas
a těš nás v strastech různých,
jež hloubí srdce prohlédáš,
nás neopouštěj nuzných!

A. M. Kadlěčková.

Pokání dušiček.

Promluva od Jarolima St. Pavlíka.

Na dušičky v očistci můžeme sice po celý rok pamatovati; nejvíce však máme to činiti v měsíci listopadu. Poslední měsíc v roku církevním je těm zasvěcen, kteří častěji v roce svatou zpovědi od svých hříchů se očistivše, teď v posledním stadiu očisty se nacházejí. Očistec se jmenuje tak i v latinské řeči; případné jméno, jež označuje účel jeho.

Očistec je pokáním od Boha uloženým. Protože jsme za živobytí za mnohé hříchy žádnoho pokání nevykonali, nanejvýš jenom nepatrné, bude nám ho třeba v očistci dohoniti; tam však je pokání mnohem přísnější než na zemi. První křesťané káli se velmi přísně ze svých hříchů. Postili se ku příkladu čtyřicet dní o chlebě a vodě, modlili se mnoho, konali daleké poutě na svatá místa, předstihovali se ve skutečích tělesného a duchovního milosrdenství. Světci katolické církve ukládali si veliké pokání za zcela malé chyby, jako ku příkladu svatý Alois. Naše pokání je obvykle velmi lehké; proto ho musíme v očistci doplniti. Slyšel jsem za mlada od jiných, že nám bude každou započatou svatou píseň, kterou jsme na zemi nedokončili, v očistci dozpívati. V tomto dětském náhledu leží jádro pravdy: totiž že každé pokání na zemi započaté, ale nedokončené, v očistci se musí dokonati, pakli nás nějaký odpustek získaný od něho neosvobodil.

Přijímáme-li svátost pokání, zpytujeme napřed své svědomí. Nejdůkladnější zpytování svědomí čeká na nás hned po smrti. Pán Bůh osvíti duši nebeským světlem; ve světle tom pozná hned všechny hříchy svého života, i ty nejmenší, jichž si dříve ani nevšimla; stavu svého bude si úplně vědoma. Ovšem bude velmi a snad nemile překvapena, vidouc, že se věci zcela jinak mají, než si myslela. Teď přijde na ni lítost. Ach, myslí si, kdybych mohla ještě jednou život svůj započati, teď bych to jinak udělala! Teď bych se nedopouštěla tak lehkomyšlně tolika všedních hříchů, za které nyní musím v očistci

trpěti. Duši je potom upřímně líto, že Boha, Otce nejlepšího, urazila; ona si umínuje, kdyby to bylo možno, ještě jednou na svět se vrátiti, že by více nehřešila; v očistci samém nemůže již více hřešiti. Na absoluci, na rozhřešení musí čekati, až je pokání její u konce. Ona sama nemůže sice rozhřešení to urychlit, ale druzí to mohou. Dušička očistcová stojí ve spojení neb obcování se svatými v nebi a s křesťany zde na zemi; když Tito společně se za ni přimluví, bude spíše od svých hříchů a trestu rozhřešena.

V evangeliu slavnostní mše o všech svatých se dovidáme, jakými ctnostmi lze dosáhnouti věčné spásy; jsou to: chudoba v duchu, tichost, kajcnost, hlad a žízeň či touha po spravedlnosti, milosrdnost, čistota, mírumilovnost a trpělivost. Tato cesta, označená osmerym blahoslaivenstvím, vede do nebe i duše v očistci; pouze je jim musíme při tom pomoci modlitbou, obětováním dobrých skutků, přivlastněním odpustků, nejvíce však obětí mše svaté.

Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské. Dušičky v očistci jsou opravdu chudé a ubohé; až v nebi budou bohaté. Nemají žádných pozemských statků, o ty se podělili dědicové; pouze zásluhy jsou jejich majetkem. Jsou však jim prozatím jenom k dobru připsány; nedostanou aktiv do ruky, dokud nezaplátily passiva. Pomozme jim, aby brzo, abych tak řekl, za plnoleté pro nebe byly vyhlášeny a mohly se ujeti nebeského dědictví.

Blahoslavení tiší, neboť zemí vládnouti budou Tichými jsou v pravdě dušičky očistcové; v tom se liší od zatracenců; Tito se vztekají ve svém hněvu, jež mají na Boha a na lidi i na sebe samy, zuří a proklínají sebe i druhé; ale dušičky jsou úplně pokojné a tiché. Trpí sice mnoho, trpí však ochotně, odevzdány do vůle Boží; vědí, že utrpení jim nebe otevře. Jsou však vděčné za každou pomoc, kterou jim poskytneme.

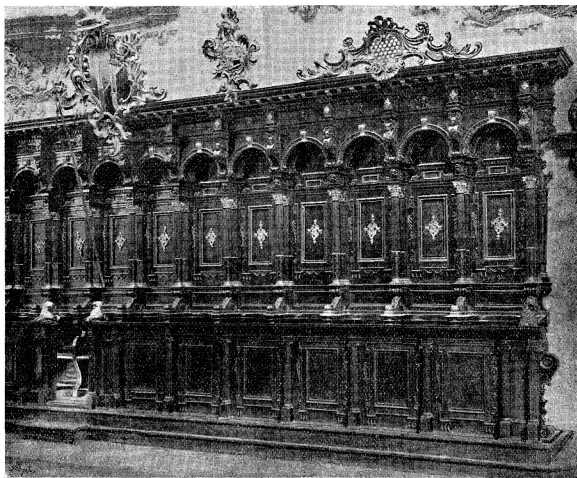
Ony patří i k truchlícím, jež Spasitel blahoslaví; truchlí velice na

místě vyhnanství a oplakávají hříchy své. Potěšme je v jejich zármutku vřelou modlitbou.

Mají též veliký hlad a velikou žízeň po spravedlnosti a svatosti. Jsou sice spravedlivými, jinak by nebyly v očistci; ale ještě ne tak spravedlivými, čistými a svatými, že by už mohly přijít do nebe. Lační a žízni tedy po naší pomoci; neodpírejme jim pomoci té.

Jsou i pokojné a mírumilovné; v pokoji s Bohem a s bližním odebraly se z tohoto světa; úplný a dokonalý pokoj kyne jim teprve v nebi. »Nechť odpočívají v pokoji!« modlíme se tiše za ně.

Ony trpí protivenství pro spravedlnost, ale v jiném smyslu než na zemi. Zde na zemi trpěly protivenství, protože byly zbožné a spravedlivé; teď je pronásleduje spravedlnost Boží, protože

BRNO: Lavice v jesuitském kostele.

Ukažme se k nim milosrdnými; pak se i ony ukáží k nám milosrdné a vyprosí nám mnoho milosti. Ba, ony to činí už teď v očistci. Důkazem je nám nápadná pomoc v různých potřebách, když se za duše v očistci modlíme.

Blahoslavení čistého srdce! Čisté jsou dušičky od hříchu smrtelného, ale ne od hříchů všedních; musejí být úplně čisté, potom teprv Boha viděti budou.

nebyly tak spravedlivé, jak by měly být, aby hned do nebe se dostaly.

Pomozme tedy dušičkám očistcovým, aby i druzí nám pomohli. Smilujte se nadě mnou, alespoň vy, přátelé moji, neboť ruka Páně dotkla se mne! Tak na nás volají; rozpoznáváme v tom volání i hlasy s námi spřízněných. Ať nevolají nadarmo! Konejme v měsíci listopadu něco dobrého a obětujme to za dušičky v očistci; ony se nám za to odvděčí.

Na dušičky.

Smutný podzimní den! Přestal a vy-
mizel už v přírodě rušný život,
pominuly její krásy a půvaby — zvolna
ukládá se příroda k zimnímu spánku,
odumírá veškerému životu. Sero roz-
prostírá se nad krajinou, bělavá mlha

V dálce plno světél, toť »svaté
pole«. Jdu též s ostatními. Mlčky —
ticho cestou — nikdo nemluví. Zmizela
veselost z tváří — divno v duši. Vážné
myšlenky zaujímají úplně mysl lidskou.
— Vstupuji na hřbitov; u brány modlí

VELEHRAD: Lavice kostelní.

zahaluje už vrcholky stromů, z jejichž
větví tíše k zemi padá zčervenalé listů.
Ztrácí se obzor lidskému oku — vše
kolem připomíná zmar veškerého života
pozemského. Zástupy venkovanů ubírají
se na hřbitov k hrobům svých drahých
zemřelých; slaví se památka všech věr-
ných zemřelých!

Škola B. S. P. 1913.

se chudši — vítají pozdravením při-
chozí s věnci a svíčkami. Na pravo —
na levo opravené hroby, ozdobené věnci
v hlavách u kříže, znamení to Spasitelovy
lásky nebožtíkovy, pak víry a naděje —
hoří světla, hoří hrobní lampa. Tu a
tam u hrobu klečí muž — žena —
sirotci — hlava jejich k chladné zemi

skloněna, oko k rovu upřeno, v něm slza žalu. Procházím mezi hroby — všude týž smutný pohled, obraz, na všech tvářích zjevný bol a žal — vážnost. Přicházím ke kříži, v jeho stínu odpočívají zemřelí. Kolem kříže klečí nejvíce věřící. Společně se modlí za duše svých zemřelých. Litostné a úpěnlivé: »... smiluj se nad nimi,« vychází ze stisněného srdce, vystupuje k Ukřižovanému... Jdu dál mezi hroby na druhou stranu hřbitova. Zás týž obraz dojemný — hlavou víří divné myšlenky. Od hrobu k hrobu dál! — Zde však klečí mladík, hlava smutně dolů svěšena — oko upírá svůj hled na šedý drn — jest to můj přítel Jindřich. Stojím stranou — nevyrušuji — klečí u hrobu své matky... Dmou se mu prsa, bolné vzdechy derou se mu z těsně sevřených rtů, slzy kanou po lících a dopadají v chladnou zem. Tklivý, smutný pohled, dojímavější pro toho, kdo aspoň poněkud dovede oceniti lásku matčinu. Zahlonbán ve smutné vzpomínky na smrt matčinu, hledá zajisté tam v záhrobním světě tu dobrou duši roznícenou láskou k sobě. — Jdu k němu blíž — slyší kroky, zvedá zrak k přichozímu — milčky se vítáme. Hojně zroseny jsou oči jeho. Na otázku, jak dlouho tu dli, neodpovídá — nemůže, překáží mu vnitřní pohnutí a rozechvění. — Teprve po chvíli řekl: »Oldřichu, už celé odpůldne dím zde u hrobu své matičky, rozpomínám se na celý život až do její smrti. Vzpomínám těch dětských let, kdy mě s láskou vychovávala, Pána Boha znáti učila — vzpomínám toho okamžiku, kdy žehnala mému odchodu z otcovského domu a opět po čase mne domů vítala — a vzpomínky hlavou se mihají trapné, smutné oněch dní; prvého, kdy na smrtelné lože ulehla; druhého, kdy mi osamocnému na cestu do života požehnala slovy: »Veď tě cestou ctnosti do věčnosti« — třetího dne, kdy život svůj dokonala, laskavá a dobrá moje matka. — Rozmýšlím a v mysli hledám, čím jsem jí odplatil její lásku? Co jsem vykonal pro ni velkého a významného? Jak skromným je mateřské srdce! A protože svého vděku málo nalézám, kleče tu, prosím Všemohoucího, aby jí laskavě a milostivě oplatil za mne její

lásku ke mně — — než, což pevně věřím a doufám, s matkou svojí se shledám v životě posmrtném; a viš, proč je moje naděje tak silná? Poslyš: matka moje na svátek Panny Marie se narodila, Marie se jmenovala, svatou Pannu vroucně, stále uctívala, Ona si ji též na svůj svátek k Sobě povolala, po té, když mne Panně čistě poručila. Hleď, čitatele své nebes Máti neopustí!! — — Zde to místo, kam jsem svoji matku uložil, tento drn mne od ní dělí; po-nejprv ve svém životě jsem dnes u hrobu své matky a ponejprv těž cítím v nitru, kde je a kde hledati se má filosofie života... Hojně slzy kanou mu s očí, nemůže mluvit — klekl, já s ním a z duši našich vychází modlitba k Pánu Bohu za onu drahou duši, jejíž tělo skryl nyní osvětlený drn a vzdechy: »Panno sv., oroduj za ni!« — —

Po chvíli, když se rozloučil můj přítel Jindřich s hrobem matky své, jdeme spolu dál. A jaký to obraz! — Ilrob — bez světla, bez věnce — zanedbaný, zpuslý! Nikdo neohýbá kolena u hrobu tohoto nebožtíka. Zemřel, zmizel, zapadl beze stopy. Duše jeho zdržuje se v očišci, jak ji usoudila spravedlnost božská. Jest odloučena od pramene nebeských radostí, nemůže se k němu nikterak přiblížiti, nemůže dosíci žádných zásluh, žádných úlev, žádných odpustků; a na zemi není přítele, není smrtelníka, který by se nad ní smíloval a přivlastnil jí zásluhu k smazání jejích vin, k ukončení žalostného pobytu v očišci. Může a musí jen trpěti — trpěti, až vytrpí a s dostatek zadost učiní uražené velebnosti božské, pak teprve bude se radovati z patření na Pána Boha. Ale kdy to bude bez všeliké pomoci? — Jdeme dál — zpět ke kříži, pokročil čas — chceme odejít. U kříže znějí dosud prosebné hlasy za duše v očišci. Trudno, teskně je v duši při myšlence na neznámý a nejistý život záhrobní, vždyť nevíš kdy, kde, jak a v jakém stavu duše své zeměš, při myšlence na poslední věci člověka. Bude kdo klečeti u tvého hrobu, uleví ti svými modlitbami a dobrými skutky očišcová muka? Anebo budeš úplně zapomenut i od těch, s nimiž jsi byl spjat páskou přibuzenství a přátelství? Kdo se za tě pomodlí, kdo slzu jedinou

na tvém hrobě uroní? — — Hledej si proto nyní přátele věrné, pomoz jim ty napřed z utrpení, prokaž jim službu lásky a milosrdenství, pomohou pak oni tobě, až budou požívatí věčné blaženosti — věrné dušičky...

... Ohýbá se koleno, oko slzu roní, rty se chvějí a šeptají: »Smiluj se nad

nimi. — Matko milosrdenství, oroduj za ně...«

»...aby mohly na nás vzpomínat, až my budem umírat...«

Opouštíme hřbitov — srdcem všech prochvívají dušičkové dojmy, ale proč jen tak na krátko, proč ne častěji — stále?!

H. O.

Svatá Hostie.

Potůčku libé zurčení
je hlas Tvojeho učení,
Ježíši Kriste, Pane náš,
Jenž v Hostii se ukrýváš!

Ty život dáváš každé duši,
jež při Tvém stánku lká a buší,
Ty světa pouť s námi jdeš
a rány srdce sceluješ!

Vždy buď nám otcem, Synu Boží,
když bídy na bedrách se množí,
v krásu ať ctnost se rozvíje
v Tvém světle, Svátá Hostie!

Pojďte ke Mně...

Prázdnou v duši, pusto v srdci,
když Ty, Pane, nedlíš tam;
kdo jsem, Bože, v širém světě,
když je kolem lež a klam?

Prchá noha, nezná klidu,
když ji, Kriste, nevedeš;
ruka tápe, tma je v oku,
když mu světla nerožněš!

Ty však řekl's, Mistře dobrý:
„Pojďte všichni s žalem svým,
pojdte všichni ke Mně, zdroji,
krví Svou vás občerstvě!“

Petr Hluchý.

Obrázky z katolických missí.

Podává MAXMILIAN WEINBERGER.

(Pokračování.)

Zajetí a věznění těchto dobrých lidí je rovněž s to, aby necností tureckých úředníků do pravého světla postavilo. Vojenská komise, kterou turecká vláda jmenovala, aby nad komity bděla, využila svého postavení, aby v pohraničních bulharských vesnicích kořistila. Dala jednoduše zatknouti třináct nej přednějších notablů v Akö-Celebi a

žádala za jich osvobození 12.000 korun. To se stalo v r. 1901 a v roce 1903 byli ještě všichni ve vězení. Sebrali již přes polovici výkupného, ale toto rozdělili mezi sebou důstojníci. Zajatci prosili nadarmo za propuštění, aby doma zbývající ještě částku výkupného sehnali.

Konečně vyšel podvod na jevo a Aarif paša oznámil vše sultánu Abdul-

Hamidovi. Z paláce sultánova byl ihned odeslán telegram tohoto znění: »Pošlete zajatce do Cařihradu.« Avšak Aarif paša znaje intriky sultánovy, radil jim, aby na cestě sultánovi telegraficky sdělili, jak se věci mají a prosadil také, že se průvod na cestě zastavil, aby depeše na sultána mohla být sestavena a odeslána. Následek toho byl, že zajatci nebyli vrženi do velkých žalářů cařihradských, odkud zřídka nějaký vězeň se ven dostane, ale že jim bylo poukázáno malé vězení v Makri-Köy.

Sultán jmenoval novou komisi, aby akty zkoušela. Jejím předsedou byl kurdský důstojník, který se svými předchůdci nebyl příliš zadobře. Pře se zajatci z Akó-Celebi byla znovu vzata na denní pořádek a když ještě celý rok 1904 upěl v žaláři, byli konečně puštěni na svobodu.

Hodina svobody udeřila konečně také pro mne; před tím však musil jsem se ještě podrobiti dvojmu výsledku. Oba výsledky byly však jen povrchní. Při prvním spokojil se soudce otázkou, jak se zajatci jmenují, jakého j-ou stavu a povolání a pod. Ježto nás však bylo velmi mnoho, soudce z celého výsledku měl pouze to, že měl naše jména na papíře. Znátí nás nemohl na žádný způsob. O proviněních nebo zločinech nebylo vůbec řeči. Při druhém výsledku šlo to zrovna tak jako při prvním. Potom povstal písař a předčítal dlouhou řadu jmen; za každým jménem následoval počet roků žaláře, ku kterým majitel jména byl odsouzen.

Zdělil jsem se, vida takové soudnictví. Nechtěl jsem ani svým ušim věřit a proto štlchl jsem do svého souseda a ptal se ho potichu: »Rozumiš něčemu z toho, co ten tam nahore čte?« Předseda soudu to však pozoroval, přerušil písaře a ptal se mne, co jsem právě řekl. »Effen-di,« pravil jsem, »tázal jsem se svého souseda, zdali něčemu ze čteného rozumí, neboť já nevím, o čem se jedná.« Předseda odpověděl ochotně: »Jedná se o rozsudky a co se týče tebe, je rozsudek osvobozující. Vzhledem k tvému písemnému prohlášení, že jsi s komitě neměl co činiti a jejich jednání zavrhuješ, zalíbilo se vrchnímu soudnímu dvoru trest ti odpustiti.«

Po té se ve čtení rozsudků pokračovalo. Ze 300 vězňů bylo 23 propuštěno. Pro ostatní kolísaly se tresty mezi 15 a 100 roky. Později jsem se dověděl, že jsem byl zpočátku mezi odsouzceni storočnými, t. j. doživotními.

Co způsobí často náhoda, ukázalo se při odchodu odsouzených. Rozloučiv se se svými nešťastnými spolutrpiteli, spěchal jsem vězeňským dvorem na svobodu. Touže dobou byl sestavován průvod vězňů určených pro žaláře lozengradské. Vozy přijížděly a plnily se po pořádku. K vozům přiblížil se stařec, aby svému synu, jenž byl mezi zajatci, dal malou částku peněz. Hledaje svého syna, potácel se mezi vozy. Najednou chopil ho surový čauš za rameno a vhodil do jednoho z vozů. Stařec křičel a vzpíral se, ale několik ran holi přimělo ho, že mlčel. Nelidský Turek zabručel potupně: »Budeš ticho, ty synu feny! Ty jsi také odsouzen!« Tak byl stařec, který komitův vůbec ani neviděl, odsouzen na 15 let do vězení a syn, pravý odsouzenec, byl svoboděn. Čauš odpovídal své odsouzence a vida, že počet je úplný, odejel, nestaraje se o mladého muže, jenž dosud dlel mezi diváky.

Odcházaje, pravil jsem si: »Jaký pán, takový krám! Co dělá čauš v malém, to dělá kadi ve velkém.«

Otec Ivan skončil těmito slovy své vypravování o svých zkušenostech v tureckém vězení. »Doufejme,« pravil jsem na to, »v Boží spravedlnost anebo lépe ještě řečeno v Boží milosrdenství.« »Amen, staň se,« odpověděl a tiskl mi ruku. Konečně vykonavše večerní modlitbu v jeho polozhořeném kostele, odebrali jsme se na odpočinek.

Z první bulharsko-turecké války.

Bez odporu je válka jednou z nejstrašnějších útrap, kterými pokolení lidské navštíveno bývá. Avšak, tak jako Božská prozřetelnost každé zlo dovede obrátiti k dobrému, tak poskytuje i válka příležitosti ku konání skutků milosrdných a k osvědčování pravé lásky k bližnímu. Na důkaz toho podáme zde zprávu ředitele katolické školy v hlavním městě bulharském Sofii bratra Florina, o ošetřování raněných Bulharů v tamějším ústavě školských bratří.

Dne 30. září 1912, odpoledne o 4 hodinách, byla všeobecná mobilisace prohlášena. Sotva naši dělníci, kteří stavbou druhého poschodí našeho domu zaměstnáni byli, o tom se dověděli, opustili v tutéž hodinu staveniště, aby se — počtem asi 50 — na svá místa dostavili. Ano, i dva stolaři, kteří před tím hledali pro sebe zástupce, nedali se zdržeti a ocestovali do své dědiny, aby tam další rozkazy očekávali. Válka byla od toho dne neodvratná. Skutečné vypovězení války králem, který se z důležitých příčin teprve později k tomuto rozhodnému kroku mohl odhodlati, stalo se teprve 18. října.

K válce samé chystalo se již od delšího času a krvavé události v Macedonii byly jenom její poslední pohutkou, byly takofaká jiskrou, která velký požár roznítila. Velké projevy národní nejen v Sofii, ale i v celém Bulharsku, žádaly válku a pomstu za krev křesťanskou v tureckých zemích. Volání po válce bylo tak veliké, že králi nebylo možno, tomuto všeobecnému přání se stavěti na odpor. Co každého, zvláště cizince, naplnilo úžasem, byl klid, za jakého mobilizační rozkaz byl proveden. Všichni zbraně schopní a povinní mužové, až do 45. roku, dostavili se ihned tak zmužile a nadšeně, že sama vláda nad tím žasla. Ačkoliv vojenská skladiště byla plna a vojenské úřady sporně si vedly, už pátého dne nebylo možné všechny přihlášené vyzbrojiti a vojenským oděvem opatřiti. Proto poskytovaly také mnohé oddíly, jak mladších tak i starších vojáků, zcela zvláštní obraz, ježto každému z nich ta neb ona součástka oděvu nebo výzbroje scházela. V hlavním městě Sofii páčil se počet povolanych vojinů na 60.000. Před odchodem na hranice byli umístěni většinou ve školách, které byly pokud možná upraveny za kasárny. Vojenská cvičení konala se na veřejných místech, ulicích a náměstích.

Zásobování a stravování tolika lidí uvedlo v první dny občanské obyvatelstvo do nemalých rozpaků, ježto všechny zásoby potravin od vojenské správy pro vojenské účely byly zabaveny. Náš bratr „hospodář“ bude dlouho na ony dny vzpomínati, ježto musil, aby

pro chovance a vůbec celý dům chléb zaopatřil, často celé hodiny, od krámu ke krámu choditi a byl konečně rád, když mohl aspoň to nejpotřebnější koupiti. Jeho řeholní roucho zjednal mu všude přednost před ostatními kupujícími, kteří pekařské krámy obléhali. Budiž zde podotknuto, že ačkoliv Bulhaři náležejí církvi pravoslavné, nicméně všichni katolíti řeholníci a tedy i školní bratři všeobecně vážnosti se těši. Když jsme na př. v čas mobilisace tu a tam nuceni byli přes ulici nebo silnici přecházeti a nezřídka celými řadami táhnoucího vojska procházeti, nikdy se nestalo, že bychom byli slyšeli nějaké posměšné nebo potupné slovo anebo nějaké nepřátelské jednání proti nám pozorovali. Ostatně obdrželi jsme brzy od místního velitele povolení, abychom jako prve své nákupy pro kuchyni a dům, kde nám libo, obstarávali.

Odchod vojska začal čtvrtý den po prohlášení mobilisace. Jaký pohled naskýtl se tu zrakům našim! Vozy, oděv, zbraně, zvláště pak čapky odcházejících byly zelenými ratolestmi a květinami okrášleny, jakoby se šlo na nějakou radostnou slavnost. Z jejich chování, z jejich zářících obličejů a z nadšeného jejich zpěvu bylo lze vycítili nadšení, že nelze většího ani sobě mysliti a které jenom v nehlubší lásce k vlasti a oddanosti ku královskému trůnu mohlo míti svůj základ a svou příčinu.

Uprostřed takového ovzduší uznávali i ti, kteří doma zůstali, za svou povinnost k všeobecnému blahu také něčím přispěti. Bratr ředitel katolické školy napsal proto následující list a poslal bulharské královně Eleonore, ve kterém se se svými bratry stavi do služeb vlasti a k ošetřování raněných se nabízí:

»V úmyslu, vykonati skutek křesťanské lásky a zároveň odvděčiti se naší milé bulharské vlasti, nabízím se nejuctivěji podepsaný ředitel katolické školy v Sofii Vašemu Veličenství, že v místnostech své školy zařídím vojenskou nemocnici. Vaše Veličenstvo může se na úplnou oddanost učitelského sboru tohoto ústavu v této pro naši drahou vlast tak těžké době spoléhati. Znamená se v nehlubší úctě oddaný sluha bratr Florinus.«

Již následujícího dne poslala Její Veličenstvo královna svého pobočníka setníka Červenkovu, aby řediteli za jeho nabídku poděkovala a jej poprosila, aby se s Radevem, generálním ředitelem bulharského červeného kříže, domluvil, aby v nabídnuté školní budově nemocnice byla zřízena. Brzy na to prohlédl si zmíněný pan Radev v průvodu dvou lékařů a francouzského vyslance náš ústav, jakož i školu sester sv. Josefa v bezprostřední blízkosti stojící a obě budovy byly pro zmíněný účel upraveny. Pro náš dům přichystal červený kříž 100 a pro dům sester 60 postelí. Zároveň bylo ustanoveno, že v našem domě má být zřízena operační síň pro oba ústavy a že nejtěžší ranění mají nám být přiděleni. Za všech těchto příprav pokračovali jsme ve vyučování našich 406 žáků až do pondělka 28. října.

Potom však musily dvě velké spárny na rychlo pro nový svůj účel být upraveny. Bylo třeba vše, čeho se nedostávalo, opatřit: lůžka, prádlo a pod. Ve čtvrtek dne 31. října došli první ranění, z nichž 36 nám a 60 sestřám bylo přiděleno. Jak srdečný pohled naskytl se, když s velkou námahou s vozů místní dráhy anebo s nemocničních vozů byli skládáni! Někteří, kteří se domnívali, že se budou moci na nohy postavit, padli slabotou na zem, neboť byli již pět a více dní na hrubých, volky tažených vozích anebo na obyčejných jarmarečních kárách na cestě. Za celou tu dobu byli téměř bez potravy a všeliké pomoci. A přece, co teprve říci o těch, kteří byli přineseni na nosítkách? Tito leželi tu nepohnutě,

někteří s roztržštěnými nohami, jiní s krvácejícími ranami na hlavě a opět jiní s údy koulemlí provrtanými! A Tito všichni byli nyní našimi milými hosty. S největší opatrností přenášeli jsme je do připravených ložnic. Většinu z nich bylo třeba šaty, které byly docela krví prosáklé, rozfázati, aby se jim větších bolestí uspořilo. Když podle možnosti byli umyti, čerstvým prádlem opatřeni a do vyhřátých postelí uloženi, uklidnili se poněkud a snášeli hrozné bolesti s větší trpělivostí.

Následujícího dne, ve svátek Věch Svätých, začala činnost lékařů v operační síni. Naši bratři laici přisluhovali jako ošetřovatelé a pomocníci a tu měli příležitost pozorovati strašné následky moderního válčení v bezprostřední blízkosti. Nemocní, kterým se bylo podrobili operaci, dopravovali se do zvláštní menší síně určené pro těžce nemocné. Není možná bédování a sténání ubohých raněných blíže vyličiti. Večer téhož dne 1. listopadu přišli noví ranění, tak že jsme jich potom měli padesát.

V tento den měli jsme ovšem málo času, abychom svaté, jichž památku jsme konali, podobným způsobem oslavili jako jindy a také následujícího dne nemohli jsme se za své drahé zemřelé jak náleží pomodlit; veškeren náš čas byl věnován našim milým raněným a božský Spasitel z lásky, k němuž jsme v raněných jeho bratry ošetřovali, zajisté nám proto své milosti a svého požehnání neodepře. Na dušičky přišlo k nám ještě asi 20 raněných, tak že všechna naše lůžka byla obsazena. (Dokoučení.)

Beránku!

✓ svatých Tvojiých ranách, Bože,
dej nám plesat, Lásko světa!
Beránku, v Tvém utrpení
ať nám růže dobra zkvétá!

Dlel jsi, Mírný, mezi Svými,
apoštolům hlásal's Boha, —
dosud chráníš Svoji církev,
Petrova kde stojí noha!

Ty ji sílíš věčným slovem,
krví Svou a Tělem živíš,
jasným světlem k slávě vedeš,
hříchu strážci cesty krvíš,
Spasiteli, Šíte nás!

Petr Illuchý.

Nová stanice „Nejsvětějšího Srdce Ježíšova“ v Africe.

Dle afrického missionáře P. Sebesty zpracoval P. J. Gerecký, S. V. D.

Je tomu asi 14 dní, kdy můj spolubratr se vrátil z delší cesty. Navštívil dvě naše školy, asi 30—40 mil vzdálené od hlavní stanice „sv. Františka Xaverského“. Vrátil se trochu rozčilen a zamýšlen a jen krátce mi odpověděl na dané otázky. Že nám hrozí nebezpečnosti, že jsme obklopeni brzy ze všech stran od protestantů. Již zase zařídil protestantský missionář novou missijní stanici a totiž blízko našich škol. Je zde sice jen jeden protestantský missionář, holandský Bur z jižní Afriky, ale ten člověk nám pracuje! Již 12 roků je zde, na počátku byl daleko vzdálený od nás, pomalu se blížil a plížil a konečně nás ze všech stran brzy obklopil...

Takým způsobem postavení naše zde není právě růžové. Naše stanice je ještě nová, ještě málo rozvinutá a půjde-li to tak dále, budeme skutečně za nedlouho ze všech stran obklopeni protestanty — a nám nezbude nic jiného, než opustiti tuto krajinu a všechno zanechat protestantům. Ale dosavad k tomu nemáme chuti ani dost málo, naopak vezmeme řetěz, který protestantský missionář již nám klade kolem krku, mezi zuby a buď si zuby vylomíme a potom teprve půjdeme dále, buď ten řetěz padne a potom zde bude hezká práce. Tak jsme se odhodlali celou tu krajinu ještě jednou dobře prohlédnouti a okamžitě založiti též novou stanici a novou školu — nedbajíce našich mizerných peněžitých poměrův.

Jednou v pondělí ráno jsme se vydali na výzkumnou cestu. Černoši nesli za námi potřebné nám věci. Toho bych milým čtenářům také přál, pozorovati jednou naše černochoy na cestě. Sám jsem se divil, jak člověk zůstane po takové cestě ještě živ a zdrav. Každý černocho nese nejméně 25 kg a kráci o hladu až do poledne; jak statně si při tom vykračuje, je věru k neuvěření. K obědu má 0.25 l mouky, vařené ve špinavé vodě, bez soli, bez omastku; a potom zase dále přes hory a lesy, nebo horkým pískem, nebo travou několik metrův vysokou. A k večeri zase jen 0.50 l mouky, tak připravené jako v po-

ledne a k tomu 0.25 l fazolí. Spí potom na holé zemi nebo na rohožce. Který Evropan by to vydržel!

My, missionáři, jsme jeli z jedné dědiny do druhé na kolech; cesty není, chodník podobá se více příkopu než chodníku, není tedy divu, že často jsme se ocitli v trávě vedle kola.

Prvního dne jsme přešli kraj nám již známý, druhého dne vedla nás cesta přes hory a přišli jsme do neznámého nám dosud kraje. Tamější vrchní náčelník byl nám nakloněn; sám se vydal s námi na cestu, ba i povolal všechny náčelníky svého kraje, bychom se s nimi poradili, kde asi by bylo nejlépe zaříditi nové školy. Večer sešlo se jich jedenáct. V chatrči byli jsme shromážděni. Po nejprv seděl jsem v takovém sněmu na zemi, jako ostatní černoši. Mluvílo se to i to — kafrské pivo podávalo se od jednoho ke druhému. Konečně jsme se rozhodli založiti v tomto kraji pět nových škol a se stavbou že začneme hned. Ale vhodné místo pro missijní stanici jsme zde nenašli, ačkoliv jsme ještě celé dva dny širou okolní krajinu skrz na skrz prohledali. Jeli jsme tedy ještě dále, až na břeh řeky Marve, kde jsme byli velice mile překvapeni. Před námi se otevířela velká rovina. »Zde bude vhodné místo pro naši novou stanici!« V celém kraji ještě není ani jedné školy, žádného učitele, lidí však až dost. Kraj tento je horami pěkně ověřený a dosud zde ještě není ani jednoho bílého člověka. Půda zdá se býti dosti úrodná. Tak na tomto místě chceme zaříditi novou missijní stanici. Byla již sobota a bylo nám třeba vrátiti se domů. Od toho času již zase jsem byl dvakráte na tom místě. Vyhledali jsme si dobrý kus země, právě na záplavě dvou malých řek; to jsme již začali s prací k novým nutným budovám. Začínáme skromně, ale rychle, abychom mohli co nejdříve počítii svou missijní práci.

Radili jsme se, jak bychom pojmenovali novou tu naši stanici a ustálili jsme se na názvu: »Nejsvětější Srdce Ježíšovo«. Vždyť lepšího a mocnějšího

patrona nelze vůbec najít. Doufáme však pevně, že Nejsv. Srdce Ježíšovo se také postará o to nejpotřebnější pro stavbu své stanice. Až bude vystavěná a On bude skutečně sidliti na oltáři, On, »král srdcí« a až se bude denně obětovati na mši svaté beránek Boží, zajistí rozezhřeje též brzy srdce ubohých našich černochů a božskou svou mocí potáhne je k sobě.

Snad mnohého z laskavých čtenářů »Školy Božského Srdce Páně« bude zajímati nová missijní stanice »Nejsvětějšího Srdce Ježíšova«, tam daleko v černé Africe. Snad nám také pomohou buď modlitbou, buď milodary. Odměna Božského toho Srdce je hojná za to očekává.

V Angonii, Afrika orientál, Sambezie.

Víra.

Víra toť věru krásná ctnost,
jež koření se v duši,
ta blaží v dobách nejkrutších,
aniž to člověk tuší.

Však nelze všemu věřiti,
co pravdou by se zdálo,
jsou mnohdy věci s vrchu lesk
a uvnitř dobra málo.

Nechcem-li býti zklamáni,
tož věrme sami sobě,
a Bůh nám sílu k tomu dá
do srdce v každé době.

Jest víra naše naděje,
s ní láska se tu pojí,
kdo ctnosti ty si osvojí,
ten nezahyne v boji.

Matko Boží!

Matko Boží, drž svou ruku
nad mou zmdlenou skrání,
utíš srdce rozbouřené,
utíš v duši lkání!

Matko Boží, veď mne světem,
hlučným rejem davu,
přivíh k sobě na svá prsa
moji těžkou hlavu.

Matko Boží, svít mi ve tmě,
ať v ní nezahynu,
sejmi s duše každou bolest,
odpuť mi mou vinu!

Matko Boží, útěchu dej,
když bol duši kruší,
Ty's má naděj, Ty's mé všechno,
Tvá jsem tělem, duší!

A. M. Kadlčková.

Různé zprávy.

Kostelní lavice. V kostele jesuitském v Brně jsou v kněžišti — přesbytáři — překrásné pracované lavice, pocházející z r. 1700. Lavice velehradského kostela zhotovil stolař umělec Jan Martin Heyden z Litovle roku 1685. Lavice v bývalém klášteře v Louce u Znojma vynikají rovněž uměleckým provedením a pocházejí z roku 1680. Všechny tuto jmenované a vyobrazené lavice jsou vzácnou památkou slohu baročního a vynikají bohatostí soch, uměleckým truhlářstvím i řezbářstvím; jsou ozdobou naší vlasti Moravy.

Vojenští kněží ve Francii. Vojenský ministr francouzský vydal dekret, kterým se zavádí opětne vojenská duchovní správa. Je prý nutno a nezbytno, aby byl zaveden a pěstován náboženský duch u armády, nemá-li se rozpadnouti v úplné bezkázní a anarchii.

Nadbytek sil. Ve švýcarském městě Sv. Havel vypala jistá firma místo pro slečnu u psacího stroje. Dostala v 6 dnech 322 nabídek. Tolik je tedy nyní lidí bez služby. A služek není prý tam možno dostati ani za drahé peníze. Snad jako u nás.

Každé děvče chce býtí dámou, ale sloužití nechce žádná. „Já mám měšťanku a mám jít do služby,“ namítá!

Podivná výstava. V Paříži měli letos o prázdninách ojedinělou výstavu, totiž výstavu „bída“. Podivaná byla velice smutná. Nechyběla i kuchyně chudých lidí.

Lidé bez vyznání v Německu. V Německu přibývá v některých krajinách úžasně odpadů od státní církve — evangelické. V Berlíně bylo při posledním sčítání (1910) 67.061 osob bez vyznání. V poslední době jich velmi přibýlo, roku 1912 bylo 10.000 odpadů, proto není prý přeháněno tvrdit, že je nyní v Berlíně přes 100.000 osob bez vyznání. Ve velkovévodství Výmar — Sasko je počet odpadů tak veliký, že se brozí příslušné kruhy.

Katolíci v Peking. Počet katolíků v Pekingu a okolí stoupl počátkem letošního roku na 35.000, o 10.000 více než loni. Mezi novokřesťany je také vnučka císaře dřívějšího a neteř nynějšího. Její bratr King dal se na smrtelné posteli pokřtiti.

Podpora zámořských misíí. Spolek pro rozšíření svatě víry měl roku 1912 příjmů 8,051.575 K, o 777.348 K více než rok před tím. Dosud dává Francie nejvíce příspěvků, totiž 3,106.840, v čemž je příspěvek jedné osoby ve výši 10.000 K. V Americe se za posledních 15 let příspěvky zdvojnásobily a ustavičně jich přibývá. Potřeby misijnářů jsou rok co rok větší, kéž by podobně vzrůstala i obětavost uvědomělých katolíků. Spolek misijnářský „Dětsví Ježíšova“ sebral v Německu loni 2,905.000 marek, což je na vykoupení pohaných dětí.

Pověra u pohanů. V jižní Africe, v Australii i jinde je u pohanů rozšířena pověra, že lze dáti někde na cestu dvě dřívka položená přes sebe a když se pak vysloví jméno onoho muže, anebo ženy, kteří mají býtí odstraněni, umrou náhle. Říká se tomuto kouzlu Juju. Ovšem napomáhá pak asi jed.

Katolíci v Severoamerických Spojených Státech. Koncem roku 1912 bylo tam 14 arcibiskupů, mezi nimi tři kardinálové, 100 biskupů a 17.945 kněží. z nichž je světských 13.273 a řeholních 4672. Kostelů je 14.312. 85 bohosloveckých ústavů s 6169 bohoslovců. Kato-

líků je 15,154 158, s osadami je jich 32.3mil. Katolíků je více než všech sekt dohromady. Je jich mnoho úředníků, ve třech státech jsou guvernéri katolíci, v pěti státech je mistogovernér katolíci. 60 úřadů kongresu a vyšších úředníků jsou katolíci.

Idealismu přibývá. V Bruselu měla společnost pro vědy a umění veřejnou schůzi, již byl mezi jinými přítomen také belgický král. Přednášel kardinál Mercier filosofickou řeč, v níž dokazoval, že všude lze pozorovati, že přibývá idealistů. Citáty z mnohých, nejnovějších filosofických spisů dokazoval, že přibližují se pomaloučku i nejšířší kruhy opět k osobnímu Bohu, ku nadpřirozenému zjevení, takže je naděje, že při opravdové vůli, najíti pravdu, přijdou snad mnozí k úplné pravdě. Přítomní odměnili kardinála, který proslavil řeč jasným, zvucným, milým hlasem, velkým potleskem. Král také k němu přistoupil a stiskl mu vřele ruku.

Nové odkryté katakomby. Mimo katakomby, dosud známé, byly nyní odkryty nové, poblízkou města Grottaferrata. Patřily k biskupskému městu Tuscolo. Katakomby tyto jsou výborně uchovány a objeveno dosud osm galerií, k nimž se sestupuje po dvaceti schodech. Některé jsou velmi zajímavé, jako na příklad hrob paní, jménem Aurelia Prima, kde jest nápis: věřím v Ježíše Krista, našeho Pána. Na jiném hrobě jest obraz, kdež odevzdává Kristus svatému Petrovi knihu starého a nového zákona.

Zázraky dervišů. Americký miliardář Carnegie poskytl učenci Schwindtalovi z Basileje podporu, dostatečnou na cestu tří let do Egypta, aby zpytoval a vědecky odůvodnil, kterak mohou turečtí derviši konati věci, které se zdají býtí na první pohled docela nemožny. Jsou to mohamedánské řády Mewlawi a Bektaši, kteří mají jakousi zvláštní školu duševního výcviku. Dovedou se na příklad volně vznést do vzduchu. Mnozí cestující pozorovali tento úkaz, ale nemohli jej vysvětliti vědecky. Má se to státi touto výpravou, které se účastní více evropských učencův.

Byl Verdi věřícím katolíkem? Nedávno slavil všechen hudební svět stoletou památku narození hudebního genia Verdiho, při které příležitosti byla přetřásána otázka, byl-li věřícím katolíkem? Složil překrásné, nábožensky procítěné „Zdrávas Maria“, založil v Cerro nemocnici, při níž se po-

staral o důkladnou duchovní správu. Před smrtí dal se zaopatřit a zemřel jako věřící katolík. A co bylo nejpodivnější! Zanechal kromě nesmrtelných hudebních děl také v rukopisu dějiny papežů.

Dvojí loket. Právnik Richard Riedel, který při studentské schůzi, jednající o soubojích, volal na předsedajícího básníka Hofmannsthalu, že týž jakožto žid »nemá co mluvit o cti a pojmu cti,« byl k žalobě básnickové odsouzen pro urážku na cti do vězení na dva měsíce. — Na schůzi socialistických demokratů v Chebu dopustil se řečník žid doktor Emil Tauber urážky proti tamnějšímu předáku strany křesťansko-socialní katechetovi dru. Arnoldovi a byl odsouzen pouze k pokutě deseti korun. — Poznámek k tomuto dvojímu lokti není třeba.

Generální guvernér zástupcem ministranta. Z Montrealu se píše 6. července: Pěkný výjev udal se v kostele Mariánském ve Kvebeku, nejkrásnějším kostele ve starém Lorenci. V nepřítomnosti generálního guvernéra navštívil téhož dne ráno kostel jeho zástupce, aby přítomen byl mši sv. V též kostele jako chlapec často ministroval. Sotva že kněz k oltáři přistoupil, ministrantovi udělalo se nevolno. Přicházely mu mdloby. Sotva že to místogovernér zočil, postavil se na ministrantovo místo a ministroval dále. Byl to pohled dojemný. Starý, již šedivý, vrchní kanadský soudce zastupoval ministranta. Všichni přítomní vzhlávali mu úctou.

Františkáni v Norimberce. Z Mnichova se oznamuje, že tam do Norimberku byl uveden katolický řád Františkánů, kteří byli v době reformační odtud vypuzeni. Uvedl je tam do kostela sv. Anny bamberský arcibiskup. To zase bude řava!

Výborné výdělky. Švýcarský časopis katolický praví, že uvěřejňuje beze vší poznámky, že mají nyní nejlepší obchody továrny na gumové výrobky. Vyplácí vysoké dividendy. Jmenuje je jménem, některá platí 250 procent dividendy, jiná 125, třetí 70 atd. atd. Věru, přesmutný to úkaz!

Následky špatné četby. V Paříži popravili gilotinou vraha Moniera, který byl nazýván automobilovým banditou. Jeho cesta k popravě byla doslovně vydlážděna špatnými knihami. Ve své poslední vůli jmenuje své nejmilejší knihy, totiž sebrané

spisy Rousseauovy odkázal své sestře, aby jimi vychovávala svého syna. Darwinovy spisy odkázal městské knihovně, jakož i sebrané spisy Rubeliový a Spencerovy. Svému obhájci odkázal spis Guyanův: mravověda bez povinností a bez odpovědnosti. Mimochoodem řečeno, jsou tyto spisy ideálem všech přátel »svobodné školy«.

Školní dívky stávkují. V Bostonu v Americe stávkují všechny školní děti. Nepřišli jednoho dne do školy a žádají, aby bylo méně učebních hodin. Stávkující postavili ku budovám školním stráž, která násilím zabráňovala, aby žádné dítě nešlo do školy.

Pryč s náboženstvím. V Sasku byla podána sněmovně žádost podepsaná 19.000 rodiči, v níž se vyslovuje přání, aby bylo ve školách (protestantských) odstraněno náboženství a aby byly přiměřené dobám nynějším pozmeněny zákony o vystupování z církve.

Návštěvy bohoslužeb. V Berlíně čítali protestanti, kolik věřících navštěvuje v neděli bohoslužby a přišli k těmto výsledkům: Lazarův kostel má sedadek pro 1400 osoby a bylo tam 88 lidí, v kostele Zwingliho při 1000 sedadlech 72, sv. Ondřeje kostel 120. sv. Jakuba na třech po sobě následujících nedělích 60, 110, 82. Nejvíce lidí chodí do domu, což je právě módou pro výborný kostelní zpěv, má místa pro 3550 osob a bývá tu vždy přes 1000, ale hned vedle je kostel Werderův a tam není více než 30 návštěvníků. V Bremách bývá v protestantských kostelích nejvíce v domě, totiž něco okolo 300, v ostatních kostelích průměrně 100, ale je též více kostelů, kde bývá pravidelně 30 až 50 posluchačů. I nejvýtečnější kazatel mívají tam na nejvýše 60 posluchačů. V Hamburku chodí v některých městských čtvrtích jen 1 ze sta na bohoslužby. V malém městečku v Brandeburgu, kde je 2000 evandělů, bylo na první neděli adventní 9 dospělých v kostele. V městečku Lach v Sasku bylo na velký pátek 12, v neděli dvě staré ženy v kostele. Ze 30 před 14 dny konfirmovaných nebyl ani jeden. V některých osadách litevských je příslušnými úřady předepsáno, že musí kazatel odbývat nedělní bohoslužby, když jsou přítomny tři osoby.

Z četníka knězem. Pád tímto nadpisem sdělují listy: Ve farním kostele jednoho menšího místa u Rudině v Štýrsku

měl 27. t. m. primici 51letý novosvěcenec Ant Bratkovič. Narodil se r. 1862 a od 26. do 33. roku svého byl četníkem na různých místech Štýrska. Pak odešel na odpočinek a zároveň začal se obírat studiem. Dokončil studium gymnasijní, věnoval se stavu kněžskému. Slavnosti 27. července b. r. účastnilo se mnoho příslušníků četnictva, bývalí to Bratkovičovi kollegové. — Zajisté vzácný to případ, dokazující jen, že, jak se v Písmě sv. praví, Duch sv. všude věje — t. j. milost boží že všude působí.

Katolická církev v severoamerické Unii. Dle letošní zprávy „Catholic Directory“ o stavu církve ve Spojených Státech je tam 23,329,077 katolíků, z čehož 15 mil. připadá na Unii samu, 7 milionů na ostrovy Filippiny a zbytek na ostatní kolonie. Při tom nutno povážiti, že oněch 15 milionů katolíků jsou vesměs věřící, kteří svoje náboženské povinnosti opravdu konají, kdežto počet všech katolíků i s tak zvanými matričními je ovšem daleko vyšší. Hierarchie církevní má 3 kardinály (New York, Boston a Baltimore), 14 arcibiskupů, 100 biskupů, 17 opatů, 13,275 světských a 4672 řádových kněží. Kostelů a kaplí je v Unii 14,312, jeptíšek 57,060, 914 kolejí a pensionátů s 183,140 chovanci, 5257 farních škol s 1,360,761 žáky, 85 seminářů navštěvuje 6169 bohoslovců a ve 288 domech je 147,415 sirotků. Nejsilnější police má katolická církev mezi slovanskými, irskými a italskými přistěhovalci na východě, ve středu a na jihu Unie. Zatím co všechny ostatní sekty vedou stížnosti na vzrůstající lhostejnost u víře, katolíci naproti tomu se v horlivosti u víře zrovna předstihují. Vliv katolicismu je následkem mocné morální autority, která i v protivníkovi nutně vzbuzuje úctu. Na to ukazují i protestantští vynikající kněží, jako na př. rev. Henson a Campbell, kteří vlouí ve dvou anglo-amerických listech do jasného světla postavili vzrůst katolicismu a úpadek protestantismu v Americe. Rev. Henson píše ve „Westminster Gazette“: „Jednotlivé sekty americké zapadají ve svém mátožném, nepochopitelném kresťanství; jejich myšlenky v praxi se ukazují nemožnými a za několik let budou mnohé z těchto náboženských obcí nuceny hledati pro sebe nějaký způsob, aby aspoň zbytky zachránily. Rev. Campbell zase líčí Boston,

toto staré středisko puritánů, jako „nejpevnější tvrz katolicismu.“ Jesuité mají tam kvetoucí výchovné ústavy. Tisk v celé Unii má více respektu před katolictvím než před protestantstvím. Co píše rev. Campbell o tolerantním chování se amerického tisku ke katolicismu, je velmi důležitou. Pro tuto tolerantnost nemohou ani katolíci tak snadno zakládat své vlastní listy a proto také nevychází v celé Unii ani jediný katolický denní list v anglické řeči. Naproti tomu ovšem je 1 katolický denník v české, 2 v německé, 3 v polské a 7 ve francouzské řeči, dále 115 katol. týdeníků a 128 měsíčníků. Nynější prezident Wilson dělá pro katolicismus vše možné. Kardinál Gibbons z Baltimore, jehož díla „Vira našich otců“ se prodalo milion výtisků, nehledě k překladům, byl požádán, aby zahájil demok. sjezd požehnáním. Kdyby tak u nás někdo navrhl něco podobného! Soukromým tajemníkem svým ustanovil prezident Wilson mra. Tumultyho, odchovance jesuitských škol, nad čímž volnoomyšlenkářské listy spustily bandurskou, že prý Bílý dům washingtonský bude doménou římsko-papežského panství. Ale i republikáni jsou nejlepšími přáteli katolíků. Obětavost amerických katolíků je bezmezná. Jediné farní školy stojí ročně 70 milionů korun. Mnohdy i protestanté přispívají na katol. účely. Tak na př. věnoval protestant Huntington místo a 150 tisíc korun na stavbu španělského kostela v New-Yorku. Všeobecným názorem prozíravých mužů v Unii je, že dnes je katolická církev hlavní morální mocí ve Spojených Státech, která je s to, aby udržela sociální rozklad, hrozící to následkem příliš materialistického a rychlého rozvoje kultury.

Dopis umírajícího francouzského poručíka. Francie — země nevěry. Tyto dva pojmy zdají se mnohým býti jedno a totéž. Pravda jest, že ve Francii mají nevěrci veliký vliv a že až příliš často dovedou celé zemi vnutiti svoji vůli, ale při tom nesmí se zapomínati, že Francie ve svém jádru, možno říci ve většině obyvatelstva, jest hluboce věřící. Katolíci francouzští jsou však mírní, trpělivi, a to působí, že odpůrci jejich, výbojní a nesašseliví, třeba že jsou menšinou, rozhodují a velí. Pádým důkazem toho je dopis, který oúskl pařížský katolický denník

„La Croix“. Poručík Variiegieu byl smrtelně raněn v Maroku v bitvě u El-Kisba. Rodiče jeho dostali tyto dny dopis tohoto znění: „Drazí rodiče! Nemohu Vám psátí svojí rukou, přítel můj mne ochotně nahradí. — Snažil jsem se býti hodný, jak bylo možno. Prosim Vás, abyste mi prominuli, nebýl-li jsem u Vás vždy takový, jakým býti bych měl, znáte mne. — Chtěl bych umístiti jako pravý křesťan, ale že není kněze u pluku, není mi to možné. Prosim Boha z hloubi srdce svého, aby mi odpustil viny, jichž jsem se dopustil. Doufám, že bude milosrdný. Prosim Vás, abyste byli silní a věřili, že je to zkouška, která nebude mít dlouhého trvání. Snad brzo se shledáme všichni tři a dokonale šťastni. Nutno doufat. — Naposledy Vás objímám v duši co nejsrdčněji. Váš syn, jenž Vás stále vřele miluje...“ — „L'Echo de Paris“ otiskujíc tento dopis, podotýká: „Poměry, na které poukazuje tento dopis hrdinův, jsou žalostné. Což vláda není povinna rekognovm vojákům, kteří se bijí pro Francii, opatřiti duchovního, když si ho přejí? A voják, který klesá pod kulkami marockých nepřátel, nezaslouží tolik ohledu, jako vrah na smrt odsouzený, jemuž se neodepře nikdy útěchy duchovní?“ — Francie, země katolická, úpí pod jhem hrstky bezvěrců.

Královský zámek klášterem. Starý bavorský královský zámek Herrenchiemsee, v němž se nalézají pověstné komnaty královské, obývané kdysi králem Ludvíkem II., byl do nedávna majetkem bavorského průmyslníka svob. pánu šlechtice z Cramer-Klettů. Baron daroval zámek Benediktinům ke zřízení kláštera. Tak Herrenchiemsee, které před mnoha lety bylo benediktinským klášterem, vráceno svému původnímu účelu.

Kardinál Bourne a světový kongres lékařů v Londýně. Starobylý cech sv. Lukáše, sv. Kosmy a Damiana a katoličtí členové kongresu dostavili se do westminsterské katedrály na zvláštní pozvání kardinálovo. Asi 1000 lékařů v neděli 13. srpna pozvání jeho uposlechlo. Kardinál Bourne na to k hostům promluvil na text Písma: „Byl jsem chorý a navštívili jste mne!“ Lékaři jsou nástroji Božími v tomto životě, ano i na onom světě. Mohou své poslání naplniti jen tehdy, zůstanou-li si vědomi své zodpověd-

nosti před Bohem a světem. Ztráta křesťanského přesvědčení stává se lékařům osudnější, nežli jiným stavům. Lékaři nesmějí se vzdávati péče též o tělesné blaho svých pacientů, kteří na jejich slovech, na jejich autoritě visí. Lékaři této důvěry zasluhují jen tehdy, uznávají-li též suverenity Boží nad sebou. Pro lékaře obsahuje křesťanství nejsilnější důvody ku svědomitému konání svých těžkých povinností. Je to především pomyšlení v trpícím člověčenstvu nalézati Krista. Vy všichni, kteří kolem tohoto oltáře stojíte — končil kardinál svou řeč — pohledte k tomu dnu, v němž konec vezdejšího života bude položen, a kdy všechno lékařské umění přestane, kdy i vaše duše budou státí před Tím, jenž za naše vykoupení zemřel. Necht' On i tehdy k vám promluví: Byl jsem chorý a navštívili jste mne. — Po pontifikální mši svatě přijal kardinál ještě několik set lékařů s jejich dámami, jimž opět vyjádřil své přání, aby příjemných chvil v Londýně užili. Těšilo je, že tolik katolických lékařů své náboženské přesvědčení v katedrále osvědčilo, což prý na ostatní lékaře učinilo hluboký dojem.

Svítlá ve Francii? Má se za to, že nyní jest největším kazatelem v jazyku anglickém a snad vůbec na celém světě P. Vaughan. Pobyl delší dobu ve Francii, kde studoval tamější náboženské poměry. Vrátil se do Anglie, měl v městě Liverpoolu před předčtným posluchačstvem přednášku o svých zkušenostech a mezi jiným řekl: ve Francii rází si cestu názor, že se nedá udržeti republika bez Boha. Největší dobrodiní, které prokázali nepřátelé církvi proti své vůli, záležejí v tom, že byla církev oddělena od státu. Církve byla dříve jako otrokyně přikována ku státnímu vozu a nyní obdržela svobodu, kterou jí dříve odpirali. Obzvláště jest potěšitelným zjevem, že se mládež vzpamatovala, že vyrůstá nové, pro věc katolickou nadšené pokolení, které míní napravití hříchy otcův. Řečník tvrdí, že mládež anglická jest za francouzskou velmi pozadu. V Anglii jsou vlašni a málo se starají o náboženství, ale ve Francii otvírají se každodenně nové prameny.

Spravedlivý úsudek o středověku. Nynější president Severoamerických Států Wilson, dal pěkné svědectví svému pozorovacímu talentu a své nestrannosti.

O středověku napsal tato pozoruhodná slova: Jediná příčina, že státy středověké nezahynuly a nezpráchnivěly, byla ta, že mnozí z největších jejich výtečníků vyšli z církve, byli kněží. Církev byla tehdy ojedinelá. Byla již tehdy, jakož jest až dosud, demokratická. Nebylo sedláka, i kdyby byl pocházel ze sebe chudší rodiny, že by se nebyl mohl stát knězem. Žádný kněz nebyl tolik nepatrný, že by se nebyl mohl stát třeba i papežem. Každý středověký královský dvůr, každá kancelář podléhaly vlivu těchto obětavých, zkušených, učených, dovedných mužů, kteří byli příslušníky této mocné, vládnoucí společnosti. Co udržovalo středověké vlády na životě, byly otevřené vchody, jimiž mohla šláva neustále vystupovati z nejnižších vrstev lidu až nejvýše. Z řad lidu neustále vystupovali jednotlivci až k nejvyšším místům.

Francie přeje si návrat Milosrdných sester. Ve všech slušných francouzských časopisech vyslovuje se přání, aby se navrátily do všech nemocnic zpět Milosrdné sestry, které z nich před málo lety vypudili. Pokus, nahraditi je světskými silami, se nezdařil, úplně selhal. Obecní zastupitelstva velkých měst, totiž Paříže, Marseillu, Brestu, St. Quentinu, Remeše, Limoges, Amiensu, byly donuceny veřejně vyznati, že vyžadují nyní jejich nemocnice tři- až desetkrát větší náklad, než dokud tam působily sestry řeholní. V Avignonu a Toulusu vypukly nakažlivé nemoce, černé neštovice a hlavníčka. Světské ošetřovatelky odesly a bylo nutno okamžitě povolati řeholní sestry, které ihned převzaly ošetřování. V Cherburgu, Annecy, Rouenne a Clamecy usnesly se obecní rady za souhlasu socialistů a zednářů, že mají do nemocnic býti dosazeny zase řeholnice. Největší nepřátelé církve katolické a původci zákonů proti ní, Combes a Clemenceau, když onemocněli, dali se ošetřovati řeholnicemi. Spolek francouzských lékařů, čítající 20.000 údů i sdružení lékařů, v němž jest 10.000 členů, veřejně protestovali a dále protestují proti sestátnění soukromých klinik a nemocnic, v nichž také nemají býti trpěny řeholnice.

Kolik jest hvězd? První, kdo se obíral otázkou, kolik jest hvězd, byl starořecký učenec Hipparch, který zemřel roku 125 před Kristem. Dle jeho výpočtu bylo

viditelných hvězd 1025. Počet zajisté dosti veliký při nedostatečných prostředcích tehdejšího věku. Nyní čítá se všech hvězd, které lze uviděti pouhým okem, daleko hledelem a fotografickou plotnou, na třicet milionů. Přesný počet není znám. Roku 1887 započalo mezinárodní počítání hvězd a dosud není ukončeno; ve známost vešlo jenom několik dat. Tehdy mysli učenci, že bude všech hvězd na 30 milionů a domnívali se, že budou s výpočtem hotovi za dvacet let. Zatím však postoupili práce sotva do třetí části očekávaného počtu. Kdyby dnešního dne chtěli spočítati všechny hvězdy, podali by návrh, že jest jich na 50 milionů. Jak již zmíněno, dosud zachytili hlavně na fotografických plotnách třetí část hvězdnatého nebe a napočítali přesně 8,325.000 hvězd. Dle světlosti, jakou vydávají, rozecňávají hvězdáři čtrnáct tříd. Hvězd první třídy jest jenom 38, druhé 99, třetí 317, čtvrté 1020, páté 2865; hvězd těchto prvních pěti tříd je tedy 4339. Tyto lze viděti pouhým okem. V dalších třídách jest: v šesté 9082, sedmé 31.578, osmé 132.000, deváté 159.000, desáté 303.000, jedenácté 575.000, dvanácté 1,092.000, třinácté 2,076.000 a čtrnácté 3,943.000; dohromady 8,325.000 hvězd. Výpočet je dle výsledku z prosince 1912. Kdož by nevolal: „Jak podivuhodná jsou díla rukou Tvých, ó Hospodine!“

Smetí v knihovnách. V každé půjčovně knih mají francouzské knihy, ale nikdo se neptej, jaké! Kdosi dal si práci a sepsal seznam těchto knih a zaslal jej známým do Francie s otázkou, jakého druhu je tato literatura? Obdržel odpověď: Stydíme se přiznati, že máme ve vašich knihovnách to, co u nás nikdo nečte. Je to vývoz nejhoršího druhu. Kdo něco takového u vás čte, patří svým vzděláním k nejnižší společenské třídě. Polovice těchto francouzských knih jest přímo nemravná.

Švýcarské vojsko a zednáři. Vrchní rada švýcarská vydala následující prohlášení k důstojníkům, co se týče zednářstva: 1. Přísaha důstojníků nestrpí žádné jiné přísahy, protože s první nemůže býti nijak sloučena. 2. Důstojník zednář, který vykonává své zednářské povinnosti, bude z vojska vyloučen. 3. Důstojník, který není sice zednářem, ale jest přístupem vlivům zednářským, bude též z vojska vyloučen.

4. Žádný důstojník nesmí příslužeti zednářstvu.

Sjezd protialkoholický v Miláně. Katolíci italsí uspořádali první katolický protialkoholický sjezd v Itálii. Kardinál milánský Ferarri sloužil mši svatou. Sedm kardinálů zaslalo pozdravné telegramy, přitomno bylo 20 biskupů a mnoho prelátů. Bylo zjištěno, že v Itálii pije se ze všech zemí nejvíce vína. Co do spotřeby líkérů, které jsou zdraví lidskému mnohem nebezpečnější, přináleží Itálie na třetí místo.

Psí hřbitov. V Berlíně dospěli tak daleko, že mají tam zvláštní hřbitov pro psy. Za jedno místo platí se 15 marek, za zakopání, zasypaní šest marek, za obložení květinami tři marky. Každý musí se zavázati, udržovati místo v pořádku, jinak se mu vezme a prodá jinému. Jsou tam též nápisy, z nichž uvádíme zde některé: buď hodná. — Zde odpočívá náš malý, sladký miláček, náš věrný přítel, věrný průvodce. Jeho láska k lidem byla láskou všech lidí. — Zde odpočívá naše věrná Milka. Odpočívaj v pokoji milý příteli. — Vzpomínám na tebe, zůstaneš mně nezapomenutelným. Čím jsi mi byl, mohu nyní oceniti. Myslíval jsem sem, myslíval jsem tam. Toliko jedno jsem nepomyslíl, že by jsi mi mohl zemřít. — Protestantský list berlínský, z něhož tuto zprávu vyjímáme, podotýká: mnoho jest mezi námi lidí, kteří beze všeho vynaloží ročně 30 marek na psí hrob, ale 20 marek platiti církevní daně nechťejí; raději vystoupí z církve.

Světské ošetřovatelky úplně selhaly. Z francouzských listů se dozvídáme, že zavedení světských ošetřovatelek, když byly vyhnány řeholnice, úplně selhalo. V přemnohých městech se přesvědčili, že světské ošetřovatelky přicházejí mnohem dříve a že vzdor zvýšenému nákladu přece nevyrovnejší se Milosrdným sestrám. Obvyčejně utíkají, jak mají volno do místností, kde jsou taneční zábavy a pak nedbají na obvozování, převazování a obsluhování nemocných a starají se pouze o zábavy. Mnohé správy nemocnic byly nuceny žádati, aby byly povolány zpět sestry. Byli to sami socialisté, kteří ve svých listech oblažovali nezbytnost povolat zase řeholnice. V Avignonu a v Toulouse vypukly následkem nedbalosti opatrovnic slečnovice a tyfus, před nímž všechny slečny utekly. V Cherburgu, Annecy, Rouenu a jinde volají otcové města,

ač jinak svobodní zednáři a socialisté nazpět do svých nemocnic Milosrdné sestry. Když se rozstali původcové zákona, vyhnati sestry z nemocnic, ministři Combes a Clemenceau, nechťeli míti za ošetřovatelky — než řeholnice. V Dieppe má protestant dr. Steg svou kliniku a má v ní ošetřovatelný — Milosrdné sestry; podobně činí žid Perriér v Paffži. Spolek francouzských lékařů, čítající na 10 000 členů, podal protest proti vypuzování řeholnic z nemocnic. Nyní právě vede se ve Francii zuřivý boj o Milosrdné sestry a světské ošetřovatelky. Kdo zvítězí?

Mnoho sblhů. Francouzský měsíčník, který se čítá k nejváženějším a nejlepší, „Revue de Deux Mondes“, uveřejnil článek, nadepsaný „štvání proti vlasti“, v němž poukazuje na smutnou skutečnost, že roku 1909 obnášel počet jinochů, kteří se nedostavili ku službě vojenské a z ní sblhli 23.370. Roku 1911 vstoupil tento počet na 76.370 osob. Francie sklízí věru ovoce anarchismu, jež si sama vyhýškala.

Zvláštní zvyk při svatbě. V katolické Bretagni, v malém městečku v Plougastelu, jest již od nepamětných dob zvyk, že se tam odbyvají všechny svatby v jeden den, totiž 9. března, ve svátek svatě Františky, patronky města. Tento den slaví se v celé této obci jako svátek a nikdo nepracuje. Všichni obyvatelé jsou pozváni na svatbu a těší se na tuto slavnost lidovou po celý Boží rok. Brzy z rána shromažďují se snoubenci, kteří mají býti toho dne oddáni na náměstí a když se všichni sešli, jdou v procesi na starostenský úřad, kdež se prohlásují jako manželé. Odtud jdou s hudbou do kostela k oddávkám. Po nich jest na náměstí, pod širým nebem svatební hostina. Některý rok se, již stalo, že bylo v tento den pozeňnáno i 70 manželstvům.

* * *
(Zasláno.)

Zřízení spolku „Apoštolát modlitby“. Ve farosti Frýdlantské u Mistku zaveden byl dle církevních předpisů „Apoštolát modlitby“ a aggregace učiněna byla dle diplomu dne 25. září 1913.

Ig. Janák, farář.

(Ku většímu povzbuzení budeme rádi oblažovat nová zavedení „Apoštolátu modlitby“).

Duchovní čtení.

(Hlavní úmysl.)

Mnohý se pozastaví nad tímto úmyslem, že jej sv. Otec ustanovil. Ale není třeba se tomu diviti. Sv. Otec dobře ví, jak důležité jest duchovní čtení netoliko pro duchovní stav, nýbrž i pro lid žijící ve světě. Prospěšnost duchovního čtení mnohý ani nepochopí, tím méně jej ocení. Právě na duchovním čtení záleží mnoho za doby naší. Lidé sice čtou a mnoho čtou, ale samé marné, světské věci, ano i špatné, a tím také hyne duch křesťanský a s ním i ctnosti křesťanské. Duchovním čtením probouzí se kajicnost, očisťuje se duše, duch bývá povznesen k větší svobodě a celý člověk k vyššímu s Bohem spojení. Duše naše musí mít známost o duchovních věcech, musí naplněna býti zbožnými city a to se děje duchovním čtením. Čím více člověk se musí zabývatí světskými věcmi, starostmi a mnohými povinnostmi, tím více potřebuje poučení, útěchy, totiž duchovního čtení. Proto napomíná sv. Pavel biskupa Timothea: »Zabývej se čtením, napomínáním a poučováním bez ustání. Tím dojdeš sám spasení a taktéž ti, kdož tě slyší.«

Má-li ale duchovní čtení užitek přinést, musí řádným způsobem se díti. Předně třeba jest dobrého a čistého úmyslu, čísti knihu k tomu cíli a v též duchu v jakém psána jest, aby totiž poznání Boha a lásku k němu rozmnožila a tím ke spáse naší pomáhala. Dále máme mít duchovní hlad a vroucnou touhu po umění svatých; neboť kteří lačněji a žízni po spravedlnosti, nasyceni budou. Také musíme pokorně a upřímně uznávati svou nevědomost v božských a duchovních věcech, tak že nás jen láska k pravdě ku čtení vábí, abychom duchovní knihy tak rádi četli, jako jiné vzdělávací knihy. Pokorným dává Bůh milost svou a pyšným se protiví.

Chceme-li z duchovního čtení mít prospěch, musíme čísti pozorně, rozvážně, beze spěchu; neboť moudrost záleží v tom, abychom četli mnoho a ne mnohé. Naučení a pravdy poznané máme na sebe obracet i mezi tím kratičké modlitby k Bohu vysílati, dobré předsevzetí činiti a celou knihu dle pořadu čísti.

Po čtení duchovním, kterému máme každého dne aspoň půl hodiny věnovati, máme si zopakovati a dobře v paměť vštípití, ano i zápisky si máme činiti, bychom na mnohé krásné myšlenky nezapomněli. Děkujme Pánu Bohu za osvícení mysle a rozumu, za povzbuzení vůle naší a prosme o milost, bychom všechna dobrá předsevzetí vykonati mohli. Blaze každému, komu je dobrá kniha poučná — v duchu křesťanském psaná — přítelkyní. Kolik lidí již duchovní čtení ze hříchu vyprostilo; kolik slabých posilnilo v dobrém, kolik lidí nalezlo v duchovní knize největší útěchu v soužení! Kdož to může vše vypověděti? Svatí stali se svatými, že duchovní čtení pilně pěstovali. Nevymlouvej se nikdo, že nemá k tomu času! Jak mnoho času mnohý promarní zbytečnou rozmluvou, zábavou, čtením novin a světských knih! Odřekni si to neb ono a najdeš hned chvíli pro duchovní čtení, buďto ráno nebo navečer, hlavně však v neděli a ve svátky.

Mnozí zase jsou v rozpacích, nevědouce, jaké knihy čísti mají. Především čtěme Písmo sv. s výkladem, tak jak jej církev sv. ku čtení doporučí. Čtěme knihu Život Krista Pána a provázejme Pána na všech cestách jeho, vízme skutky i svatý život jeho. Čtěme knihu Život Panny Marie a sv. Josefa, kde máme dosti krásného k uvažování a povzbuzení našemu. Čtěme knihu Tomáše Kempenského

Následování Krista Pána. Je to zlatá kniha plná krásných naučení a určení pro duchovní život křesťana. Čtěme životy svatých, abychom příkladem jejich povzbuzení, tím raději jich následovali ve spravedlnosti a svatosti. Čtěme knihy, jednající o duchovním životě, aby duch křesťanský víc a více oživil v lidu našem. Právě proto lid náš upadá v požitkářství a hmotářství, protože nečte duchovní knihy a nevzdělává v sobě mysl i srdce. Jak mnohého již dobré čtení duchovní zachránilo od záhuby jisté!

Máme s dostatek dobrých knih s duchovním čtením. Máme Duchovní knihovnu, máme Školu Božského Srdce Páně, máme Knihy Mariánské, máme Růži Dominikanskou, máme Hlasy Svato-Hostýnské; samé to krásné časopisy s dobrým duchovním čtením. Máme naše Dědictví Cyrillo-Methodějské na Moravě a Svato-Janské v Čechách. Co to krásných knih již obě dědictví vydala! Jak v mnohých rodinách si dosud váží těchto knih a jak rádi v nich čtou v neděle a ve svátky, hlavně v dobu zimní. Bohužel, že ubývá členů oběma dědictvím! Kéž by na místo starých zeměfých členů zase nastupovali noví a noví členové, aby knihy dobré a s nimi i duchovní čtení více a více se ujímalo v lidu našem, aby vše obrozeno bylo v Kristu.

Co dobrého dosud v lidu zachováno, jest jistě nemalou zásluhou čtení duchovní a dobré křesťanské knihy, katolických časopisů a novin. A proto doporučujeme všude prospěšnost duchovního čtení, podáváme lidem dobré knihy; životy svatých, ale hlavně knihu zlatou o následování Krista Pána, kterou by měl mít každý katolický křesťan jako příručku každodenní pobožnosti své. Duchovní čtení dobře konané divy činí v duši naší!

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svatosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření duchovního čtení a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Horlivě pěstovati duchovní čtení.

Úmysl v prosinci: Dekret o sv. přijímání dítek. \

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník XLVII.

Vychází počátkem každého měsíce.

PROSINEC 1913.

Láska k lidem působí bolest, ale láska ke Kristu Ježíši potěší srdce, protože milujeme Krista, který z lásky k nám vtěliti se ráčil.

Ve Tvé nebe . . .

Ve Tvé nebe, Bože milý,
zalétá duch každou chvíli,
tichým hlasem šeptá ret :
„Jak je krásný, boží svět!“

Ve Tvé nebe, Pane Kriste,
narození z Panny čisté,
ve Tvé nebe každý den
spěchá duch můj unaven.

Ve Tvé nebe, světa Králi,
kde je plno Tvoji chvály,
tam mé srdce i můj zrak
přelétnout chce černý mrak.

Ve Tvé nebe, Stvořiteli,
kde andělé chválu pěli,
tam má duše každý den
vznést chce se k Tobě jen !

Matko Boží.

Matko Boží, Panno čistá,
na mne bidnou hled;
vím, že's brána k nebi jistá,
životem mne veď!

Veď mne vírem toho světa,
nedej zahynout,
veď mne tam, kde blaho vzkvétá,
zbav mne hříchu pout.

Jsem tak žitím ujařmena,
podej ruku svou,
neboť síla Tvého jména
oživne hruď mou.

Matko Boží, Panno svatá,
útěchu mi dej,
když je bolem duše jatá,
aspoň ty mne znej!

A. M. Kadlěčková.

Oblecme se v odění světla.

Napsal *Igndt Zhdel.*

Adventem počíná v roce církevním nové období, začíná nový církevní rok. Jako vždy, používá církev svatá i této doby, aby nás napomínala ku bohumilému životu. V evangeliích adventních vystupuje neohrožený kazatel, svatý Jan Křtitel. Napomíná sice jenom ty, kteří byli přítomni u jeho kázání, ale významná slova jeho nepozbyla platnosti až po dnešní den, platí zajisté také nám všem, žijícím za nynějších dob.

Účelem našeho pozemského života je, připravovati se na věčnost, používati času, který nám vyměřil Bůh, pracovati, aby když zavzná hlas, volající: vydej počet z vladařství svého, každý z nás mohl se vykázati skutky dobrými. Blahoslavený, ku kterému promluví Pán: „vejdi do slávy věčné,“ ale běda tomu, kdo by uslyšel hrůzoplňné slovo: „odejdi ode mne!“ Co činiti, abychom se nebáli a tolik nestrachovali před posledním soudem? Čiňme, k čemuž radil Jan Křtitel: „čiňme pokání, vše, co křtívé, buďž rovné.“

1. Čiňme pokání. V době když Kristus vstal z mrtvých a zůstal po čtyřicet dní na zemi, objevil se jednou apoštolům svým, shromážděným při zavřených dveřích pro strach před židy. Stál uprostřed nich a řekl jim: „pokoj vám, přijměte Ducha svatého, kterýmž hříchy odpustíte, odpouštějí se jim a

kterýmž je zadržíte, zadržány jsou jim.“ (Sv. Jan 20; 19—23.) Přiklekněme častěji ku zpovědnici, sudme sami sebe, poznávejme, jsme-li přátelé či nepřátelé Kristovým! Zpytujeme své svědomí a zpovídejme se dobře nejen jednou do roka, jak žádá svatá církev, ale vykonáme na sobě tento soud častěji v roce, ano kdo může, přistupuj každodenně ku stolu Páně, pak upokojí se tvé srdce a nebudeš mít tak velikého strachu před poslední svou hodinkou.

Slavný francouzský filosof Montaigne (čti Montěň) praví: „kdybych psal nějakou knihu, napsal bych seznam mnoha úmrtí, ale různého druhu a připojil bych k tomu příslušný výklad. Neboť nejdůležitější jest, naučiti lidi, jak umirati. Kdo by je tomu naučil, dal jim již také návod, jak mají žiti. Smrt je nejdůležitější úkon z celého lidského života, je mistrovské dílo, které rozhodně nade vším ostatním.“ Když blížil se poslední okamžik slavného vojevůdce francouzského Montmorency, těšili ho přítomní, jak uměli a nejlépe dovedli. Ale umírající křesťanský hrdina pravil: „byla by pro mne nevýslovně velká hanba, kdybych, maje věku svého osmdesát let, nedovedl umirati a hleděti smrti vstříc jedinou čtvrt hodinku.“ Francouzský vojevůdce Villars byl se svým vojskem na polním tažení v Belgii, která

tehdy patřila k nám, k Rakousku. Jindy často prálo mu válečné štěstí, byl uvyklý vodit vojiny své od vítězství ku vítězství, ale tehdy, stoje naproti velikému a věhlasnému našemu vojevůdci princovi Evženovi, podlehl a byl v bitvě u Malplaquetu také nebezpečně poraněn. Jeho okolí domnívalo se, že poranění je životu maršáلكově nebezpečné a připravilo ho, aby se dal zaopatřit svátostmi umírajících. Aby se nestal nějaký rozruch, chtěli, aby kněz přišel potichu, tajně, aby toho nikdo z vojáků nepozoroval. Ale poraněný hrdina, uslyšev o tomto úmyslu, pln rozhorčení protestoval a doporučil, aby byl slavně a veřejně zaopatřen, doloživ: „má armáda mne bohužel nevidí umírat jako vítěze a neporaženého reka, nuže ať mne aspoň vidí umírat jako dobrého křesťana.“

Není tedy bezvýznamno, že modlíme se tak často a tak rádi za šťastnou hodinku smrti. Kéž smluje se Bůh nad námi a také nám dá milost, abychom uměli smířeni s Ním. Prosme často a úsilovně, aby se tak stalo.

Velmi zle vedlo se katolíkům v zemi anglické za panování krále Jindřicha VIII. Okolo roku 1535 odpadl od pravé církve, protože papež nemohl vyhověti jeho přání, aby byl rozveden se svou manželkou; odpadl sám a přinutil i svůj poddaný lid, že musil také odpadnouti od Říma. Vyšly hrozné zákony, jimiž se na příklad zakazovalo pod trestem smrti, že žádný kněz nesměl sloužit mše svaté, nesměl žádnému umírajícímu přispěti svatými svátostmi. Král tento chtěl ve své říši z kořene vyvrátiti celou katolickou církev. Ovšem zůstali vzdor jeho zákazu mnozí horliví kněží v zemi a pokud stačili síly, pomáhali svým ovečkám. Tehdy jel kterýsi biskup podle tehdejšího zvyku na koni a byl právě v horách škotských. Přiblížil se večer a když pro tmou nemohl dále, zaklepal na dveře nejbližšího domu. Otevřeli a vidouce cestujícího prosícího o nocleh, ochotně vyhověli jeho žádosti. Přisedl si k jejich stolu a večerel s nimi; ovšem nikdo neměl tušení, kdo by byl cizinec. Za řeči vykládali domácí, že ve vedlejší komoře leží těžce nemocen jejich otec. Cestující se nabídl, že se na něho podívá. Domáci, myslyce si, třeba je lékařem,

anebo aspoň rozumí nemocem, ochotně vyhověli jeho přání. Biskup sedl si k posteli nemocného a brzy rozpoznal, že jsou asi hodiny jeho života sečteny, proto mu ve vši lásce a dobrotě domlouval, aby se připravil na smrt. Ale nemocný odpověděl pevným hlasem: „vím, že nyní ještě neumru.“ »Odkud to víte?« tázal se cizinec. Nemocný díval se pevně neznámému do očí a ač věděl, že je pod trestem smrti zakázáno, přiznati se za katolíka, přece pravil: »jsem katolík, bydlím v této samotě vzdálen od lidí po třicet let. Modlival jsem se při každé příležitosti po celou tuto třicetiletou dobu za šťastnou hodinku smrti; jsem z toho srdce přesvědčen, že vyslyší Bůh tuto mou prosbu a pošle mi, až přijde má poslední chvíle kněze, který by mne připravil na smrt.« Uslyšev toto vyznání, zaslzel biskup a dojat řekl: »příteli, Bůh vás vyslyšel, já jsem katolický biskup, mám při sobě Tělo Páně, neboť jedu po své povinnosti a mám též při sobě svaté oleje; okamžitě zaopatřím vás.« Kdo měl větší radost, jako nemocný? S největší zbožností a úctou smířil se s Bohem a biskup nebyl ani ještě docela hotov, když zemřel nemocný všecek tichý a šťastný v jeho náručí. Ano, Bůh neopustí svých věrných, podivuhodné jsou cesty Boží prozřetelnosti. V Londýně na kterémsi předměstí byl volán před lety, dokud nebyla velká města tak moderně zařízena jako nyní, v noci kněz k nemocnému. Tehdy bylo tam zvykem, že měly v domech, kdež byly větší a prostrannější sklepy, dity sklepní poblízku zdi domovní. Protože nebylo tehdy také žádných svítilen na ulici, držel se, kdo šel za tmy ulici, zdi domů. Též kněz tento šel vedle domů, ale nešťastnou náhodou spadl podobnou sklepní dírou do hlubokého sklepa. Sotva se poněkud vzpamatoval ze svého úleku, uslyšel bolestné sténání ze kteréhosi kouta, jež ihned upoutalo celou jeho pozornost. »Ve jménu Božím, kdo je zde a kam jsem zapadl?« tázal se kněz. »Nebojte se, odpovídal slabý hlas, já vás znám, vy jste katolický kněz, pojďte blíže ke mně a přispějte mi, abych mohl pokojně umřít.« Zároveň přiblížilo se ku knězi malé dítě, které laskavými slovy povzbudil, aby šlo nahoru a do-

neslo světlo, což se stalo. Umírající přijal z ruky knězovy potěchu a než odešel, zemřel.

Na každého člověka přijdou doby, kdy vyláskou se mu jeho zuby a přestanou kousati. Jenom zlému svědomí nevypadnou a nevyláskou se zuby. Časem zapomene se na všechno, časem zaroste vše trávou, jenom nad zlým skutkem nemá čas žádná moc. Utopte ho a vyplave z vody, spalte jej a vyleze z popele, zakopejte jej a dobudete se z hrobu. Chceme-li zmírniti svůj strach před posledním soudem, suďme častěji zde ve světě sami sebe; varujme se všeho zla; když jsme urazili Boha, smířme se s ním platnou zpovědí. Dobře pravil jednou opat Winfred: »láska k lidem působí bolest, ale láska ku Kristu potěší srdce.«

2. Křívě budiž rovné. Víra budiž naším vodítkem, víra budiž naší hvězdou, vedoucí nás po všech našich cestách a dovede nás jednou ku trůnu Božímu. Jakou útěchu najdeme ve slovech sv. apoštola Pavla, když píše v epistole k Římanům: »spravedlivý živ jest z víry« (1, 17.) Víra budiž základem, pramenem, podstatou celého života, z ní můžeme pak čerpati posilu ve všech útrapách, bolestech, křížích, trápeních životních.

Mnoho vytrpěl pro Krista apoštol Pavel; jakoby uleviti chtěl svému rozbolavenému srdci, popisuje, co vytrpěl pro Krista: »v práci, v hladu, v žizni, v postě, v zimě, nahoře byl jsem; trpěl jsem od židů pětkrát čtyřicet ran bez jedné, třikrát mřskán jsem byl metlami, jednou byl jsem kamenován, třikrát tonul jsem na moři, dnem a nocí byl jsem v hlubokosti mořské,« totiž v širém moři, bez lidské pomoci. (II. Korin. 11, 23—27.) Když blížil se poslední okamžik tohoto apoštola, těšil se slovy: »dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil, víru jsem zachoval. Naposledy složena jest mi koruna spravedlnosti, kterouž mi dá v onen den Pán, spravedlivý soudce.« (II. Tim. 4, 7, 8.)

Bohužel zapominají mnozí naši, že žádá se od nás netoliko víra, kterou by někdo vyznával jenom ústy svými, ale že musíme mítí víru živou, ukazující se skutky, o níž mluví tak důtklivými slovy svatý apoštol Jakub, řka:

»co prospěje, bratři moji, praví-li kdo o sobě, že má víru, nemá-li skutků. (2, 14) a dále ve verši 26. dokládá k tomu: »jako tělo bez ducha mrtvé jest, tak i jest víra bez skutků mrtvá.«

Proč spouštíme se své víry a nežijeme více přesně podle ní? Jak zahnbují nás naši zbožní předkové? Známý náš spisovatel Šmilovský vypravuje ve svých spisech, ve svých vzpomínkách na svého dobrého dědečka následující událost: v domě, kdež bydlel dědeček z dcery, měli pro tovaryše a učedníky zvláštní světnici, kdež visela na zdi socha sv. Václava. Jednou poručil mistr, aby druhého dne vstali tovaryši i učedníci před čtvrtou hodinou, protože bylo velmi mnoho práce na poděláních. Jeden s učedníků klekl si večer před spaním před sochu onoho světce a prosil ho, aby ho zítra ráno zbudil před čtvrtou, aby nezaspal. Ráno probudil se však až za bílého dne; tovaryši vstali, druzí učedníci také, ale tohoto souduhru schválně, jako na zlost nechali spáti. Když viděl, že tolik zaspal, rozlítl se hoch, ve své zlosti, v níž se neznal, vzal do ruky hůl a bil do sochy, až spadla ze zdi a porouchala se. Jak se to dozvěděl dědoušek a mistr, okamžitě zlostného chlapce propustil a nic nepomohly jeho prosby, že klekl před nimi na kolena, že přišli rodiče jeho a také prosili; nebylo vyhověno jejich žádosti, domácí báli se, by jich nepotrestal Bůh za nezvedenost rozpustilcovu. A netrvalo ani půl roku, přišla zpráva, že onen hoch se utopil při koupání v řece Jizefe. Když se to dozvěděl dědoušek, zasmušil se velice a pravil hlasem tak vážným, že každý v domě podržel to v paměti: »to jest trest svatého Václava, Bůh budiž duši utopence milostiv!«

Boží mlýny melou sice pomalu, ale melou jistě, Bůh najde jednou každého, kdo ho urážel a jemu se vysmíval.

Starý básník Homer, jehož jméno nesmrtelné jest, vypravuje, že byl v městě Troji na náměstí sloup s pomníkem pohanské bohyně Pallas, kteréž si velmi vážili a již velice uctívali. Bylť toho mínění, že od tohoto obrázku závisí osud města i celé země. Na podstavci bylo totiž napsáno, noznámo či rukou: když

bude tato socha ukradená, jest město ztraceno. Proto usiloval řecký rek Ulysses se svým soudruhům Diomedem, když již marně po celých deset let město Troji dobývali, kdyby se mohl zmocnit této sochy, což se mu konečně také podařilo. A brzy na to bylo město zbořeno. Čím byla těmto pohanům ona socha, budiž nám dle slov proslulého kazatele Klause, víra křesťanská. Z ní mnoho obdržíme; je nám jako pole, jako základ domu, jako pramen. Čím plnější pramen, čím má více vody, tím plnější je studně, čím silnější základy má budova, tím pevnější, jistější jest celé stavení, čím úrodnější jest pole, tím větší přináší užitek. Proto namáhá se tolik náš nepřítel ďábel, aby vyvrátil anebo aspoň seslabil víru v našem srdci, neboť dobře ví, že, podmele-li základ, sesuje se celá budova, rozbije-li a zničí se pramen, vyleje se všechna voda a pramen vyschne, rozrýpe-li se role, nebude na něm žádná úroda. Odkud tolik zla ve světě? Mnohé mohlo být zamezeno, kdyby bylo dosti viry, kdyby byla mezi námi živá víra.

Rozmarný, zajímavý je pohled na parforsní honbu. Záleží v tom, že pronásledují myslivci koňmo z klece vypuštěnou vysokou zvěř tak dlouho, až ji dostihnou anebo až ji doženou psy. Ubohé zvíře utká rychle, jak umí a může, ničím nedá se v běhu o život zastavit, žádné křoví, žádný příkop, žádné trní, nic nezastraší je, není překážky na cestě, které by nepřekonal, nic je nezaráží. Podobně úsilovně, podobně vytrvale, nelekajíc se žádných překážek, nezastavuje se nikde, měli bychom usilovati o spásu své nesmrtelné duše. Ať staví se nám v cestu, co chce, ničím nedejme se zdržeti a uchýliti od pravého směru, který dovede nás ku cíli, totiž ku věčné spáse.

Ustavičným a nedostižným vzorem jsou nám první křesťané, kteří dle slov svatého Pavla „vírou přemáhali království“, (K Židům 11, 33), totiž troje království: ďábla, těla a světa. Kdo není všecek dojat, slyše o svatém Štěpánovi, že nazval kameny, jimiž kamenován byl, milými, sladkými; svatý Ondřej pln radosti pozdravil kříž, na němž měl být ukřižován, za nic měl rozpálený

rožeň svatý Vavřinec, svatý Cyprián podaroval katy, kteří ho mučili, dva hoši Justus a Pastor, uslyševše, že vedou křesťany na popraviště, utekli ze školy a hlásili se jako křesťané; nebylo nic obzvláštního, že uprostřed neslychaně bolestných muk dali se mučedníci do zpěvu. Víra je síla, víra dodala jim tolik podivuhodné srdnatosti.

Konec. R. 1452 dobyli Turci za sultána Mohameda II. Cařihrad; krev tekla v potocích, v houfech byli vražděni křesťané od krvelačných Turků. Kdo zůstal na životě, byl otrokem. Sultán spatřil mezi nimi Irenu, dívku, vynikající nesmírnou tělesnou krásou. Ihned poručil, aby ji odvedl do jeho paláce. Tak se do ní zamiloval, že ji nabídl manželství a slíbil, že ji učiní císařovnou, jenom od přísahne-li Krista. Nešťastnice přislíbila, že zapře Ježíše i jeho evangelium. Mohamed jsa jist, že bude Irena sultánkou, nestaral se dále o osudy dobytého města, zanedbával své povinnosti a chystal vše, co bylo potřeba ku veřejnému prohlášení Ireny za svou choť. Vojsko však bylo s tímto jednáním svého sultána nespokojeno, hrozilo vzpourou a taseným mečem chtělo se zmocnit nové sultánky. Mohamed II. určil den a hodinu, v níž veřejně Irena zapře Krista a odpadne k mohamedanismu. Po jeho přání vykrášlila se co nejkrásněji, oblekla se do právě královských rouch, celé tělo své měla poseto drahokamy, že zářila jako nějaká bohyně. Byla tázána: „Odříkáš se Krista, od nynějška budeš vyznávati Mohameda?“ Přisvědčila na tyto otázky a řekla hlasitě: „Ano!“ Ale v tom okamžiku ze zadu sultán vytáhnuv svou šavli, utal jí hlavu i s korunou, kterou měla na ní. Nohou odkopl hlavu a zvolal: „Máte sultána, který umí poručeti nejen jiným, ale také sobě!“

Kdyby ona kráska byla sobě vzpomněla na slova Pisma svatého: „Co je platno člověku, byt získal všechnen svět a na své duši škodu trpěl?“ (Mat. 16, 26), mohla snad vládnouti v nebi se svou svatou patronkou, se svatými mučednicemi Cecilii, Kateřinou a jinými reky-němi naší svaté viry. Ale toužíc po věcech pozemských zaprodala sebe, svou

duši, zapřela Krista, zapřela svou víru, proto zaslepil Bůh její rozum a podlehl pokušení.

V čase adventním uposlechněme napomenutí svatého Jana Křtitele:

»Čiňme pokání!« a vezměme si k srdci slova svatého Pavla: »Odvrzme skutky temnosti a oblecme se v odění světla, oblecme se v Pána Ježíše Krista.« (K Řím. 13, 12—14.)

Není lásky na zemi.

Ne, není lásky na zemi,
ó stíš se, srdce, stíš!
to sklamání si do duše
i do myslí své vpiš!

Ne, není lásky ve světě,
jen zloba bije v líc,
když ruka cizí udeří,
si myslí: „Vše je nic!“

Ne, není lásky, všechno klam
a všechno pouhé nic,
co chceš má duše ještě tu,
co chceš mé srdce víc?

Zde v světě platí bohatství
a zlata třpytný lesk
a pro tebe jen zůstává,
má duše, pouhý stesk.

Když lásku hledáš, štěstí snad,
že přijde tobě blíž?
Tu zlobu, hněv a nenávisť
mé srdce pocítíš.

Však netruchli a nezoufej,
vždyť Kristus lásku má,
tou celý svět i duši tvou
On sám vždy objímá!

A. M. Kadlěhová.

Sčítání lidu na onom světě.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Téhož času přihodilo se, že vyšel rozkaz od císaře Augusta, aby byl popsán veškeren svět. (Luk. 2, 1).

Podivné jsou cesty Boží. Zaslíbený Vykupitel měl se v Betlémě naroditi; neboť prorok Micheáš byl prorokoval: Ty Betleme v zemi Judské, nejsi nikterak nejmenší mezi knížecími městy Judskými; neboť z tebe vzejde kníže, jenž můj lid israelský spravovati má. V Betlémě tedy podle úradku Božího měl zrozen býti Vykupitel; svatá rodina však bydlela v Nazaretě. Jak se mělo proroctví Micheášovo splniti? O Pán Bůh zná cesty a prostředky, jak by uskutečnil své úmysly. Římský císař mu musí sloužiti. Vánoční evangelium vypravuje:

»Téhož času přihodilo se, že vyšel rozkaz od císaře Augusta, aby byl popsán veškeren svět. To první popsání stalo se od vladaře syrského Cyrina, a šli všichni, aby se udávali, jedenkaždý do svého města.« Maria a Josef šli do Betlema, protože byli z rodu Davidova. Davidovým rodištěm byl Betlem. Sčítání lidu hraje tedy ve vykupitelském plánu Božím velkou úlohu.

Sčítání lidu známa jsou již ze Starého zákona. Čtvrtá kniha Mojžišova, jež se jmenuje Numeri, má své jméno od sčítání lidu, jež sám Bůh nařídil. Všichni mužové k boji schopní, kteří měli přes 20 let, byli sečtení podle svých pokolení a rodů. Bylo jich 603 550.

Levitě byli zvlášť čítáni, rovněž prvorození mladší dvaceti let. Dříve než bloudění po poušti bylo u konce, byl lid ještě jednou sečten. Čteme však ještě o jednom sčítání lidu, jež se Bohu nelíbilo; to bylo sčítání za času krále Davida. V návalu jakési pýchy poručil David vojsko sečísti. Litoval sice brzy své ješitnosti, ale trestu neušel. Prorok Gád mu zvěstoval, že se toto sčítání Bohu nelíbilo, a že si může teď jeden ze tří trestů vyvoliti: buďto sedmiletý hlad nebo tříměsíční útek před nepřítelem nebo 3denní mor. David si vybral mor, jenž se potom opravdu dostal a 70.000 mužů na onen svět sprovodil.

Proč byl lid čítán, an právě měl Kristus na svět přijíti? Papež Řehoř odpovídá na tu otázku v prvním čtení o jitřní. On píše: Proč je lid čítán při narození Kristově? Proč jinak, než aby se ukázalo, že ten se objevil v těle, jenž svoje vyvolené jako občany nebeského království chtěl zapsati? Za to o bezbožných praví prorok: Ať se vymaže z knihy živých a k spravedlivým ať nejsou počteni.

Je tedy i na věčnosti sčítání lidu. Ježíš se rodí, abychom k vyvoleným mohli být připočteni. Sčítání lidu na onom světě je trochu podobno onomu na tomto světě; jedná se při něm o tytéž otázky jako při obyčejném sčítání, jenom že ze smyslu a zodpovězení těch otázek je zcela jiného rázu.

Při pozemském sčítání lidu jsou všichni bez výjimky počítáni; nikdo se nesmí sčítání vyhnouti. Taktéž při sčítání na věčnosti, Boží komissi musí se všichni lidé představit, k soudu Božimu každý se musí dostavit; žádný člověk mu neujde, nikdo nebude se moci před ním skryti. Svátý Pavel píše: My všichni musíme se ukázati před soudnou stolicí Boží, aby každý obdržel podle svých skutků.

Při sčítání udá každý napřed své jméno. I na věčnosti bude mít každý svoje jméno; ale rozdíly stavu pozbudou platnosti. Tam se nepíše »z« a »na«, tam se netiluje šlechtic, svobodný pán, baron, hrabě. Spasitel též si nepřikládal titulů; »syn člověka« se nazýval, když sám o sobě mluvil. Před Bohem platí jen šlechtictví duše, šlechtná mysl.

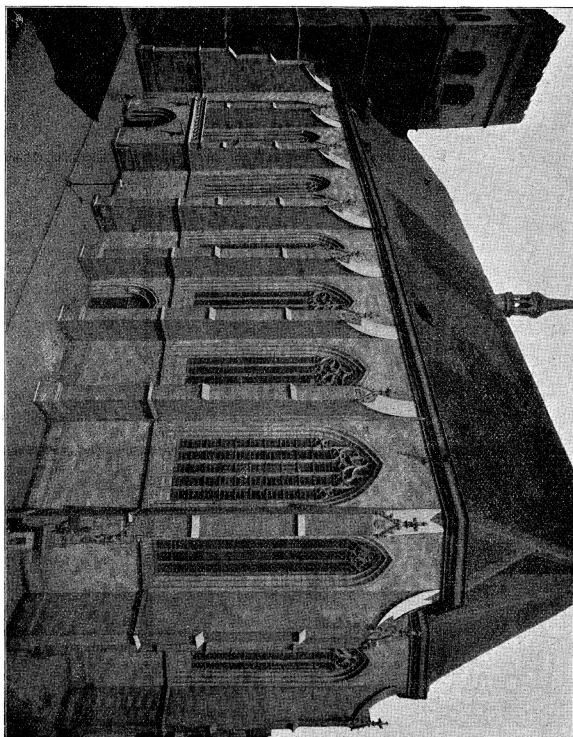
Šlechtná duše je u Pána Boha ve vážnosti, bez rozdílu, patří-li hraběti nebo nádeníkovi. Po jméně bude se sice Pán Bůh ptáti; ale zároveň bude se ptáti, zdali jsme svoje jméno čisté a bezúhonné zachovali, zdali jsme tak žili, jak to jméno naše vyjadřuje; zdali jsme se podle příkladu onoho světce řídili, jehož jméno nám na křtu svatém dáno. Biskupovi církve v Sardis psal svatý Jan z rozkazu Božího: Víím o tvých skutcích; máš jméno, že žiješ, a jsi přece mrtvý; neboť neshledávám, že by byly tvoje skutky dokonale. Proto buď pamětliv toho, co jsi slyšel, a čiň pokání. Nebudeš-li však bdíti, přijdu k tobě jako zloděj, a nebudeš věděti, v kterou hodinu k tobě přijdu. Máš však přece několik málo jmen v Sardis, kteří neposkvrnili roucha svého; ti budou se mnou choditi v bílém oděvu, neboť jsou toho hodni. Kdo zvítězí, bude oblečen v bílé šaty a jména jeho nevymaže z knihy života, a chci jméno jeho vyznati před svým Otcem a před jeho anděly. Mili křesťané, zvláště vy mladí lidé; přemáhejte pokušení, neposkvrňujte jména svého, zachovejte je čisté a poctivé, aby nebylo vymazáno ze seznamu vyvolených. Možná, že jste chudobní a nemáte jinak ničeho; máte-li však dobré jméno, jste bohatí. Ježíšek též byl chudobným; měl však jméno, jež jmenujeme nejsvětějším a nejsladším.

Při sčítání lidu tážají se nás po náboženství. Při posmrtném sčítání též bude o něm řeč, ba ono bude věcí hlavní. Bude-li někdo nucen říci: Já jsem protestant, žid, mohamedán, bramin, budhist, bude Pán zkoumati, nebloudil-li ten muž z vlastní viny. Nebyla-li to jeho vina, nebude mu třeba se z toho zodpovídati; bude však tázan: Zachovával's-li aspoň desatero přikázání, jež jsem ti do srdce svého vepsal? Jednal jsi podle svého svědomí? Dal jsi sobě práci s vypátráním pravdy? Pakli ano, přijal jsi křest žádosti: chci ti být milostivý. Dá-li však otázaný na odpověď: Ano, jsem katolickým křesťanem, jsem pokřtěn: proto ještě nemusí myslět, že bude spasen jako fariseové, kteří se chlubili: Otcem našim je Abraham, proto dojdeme spásy; ale Spasitel jin pravil: Neříkejte: Máme Abrahama za otce. Ne

každý, kdo mi říká: Pane, Pane, vejde do království nebeského, ale kdo plní vůli mého Otce, ten vejde do království nebeského. Řekne-li tedy otázaný: Jsem katolickým křesťanem, jest mu ještě

viru opustili! Běda křesťanům, kteří pohansky žili! Pohanům lépe se povede, protože se budou moci omlouvat; avšak pohanští křesťané, čím ti se budou moci omluviti?

OLOMOUČ: Kostel sv. Mořice z jiho-vých. strany.

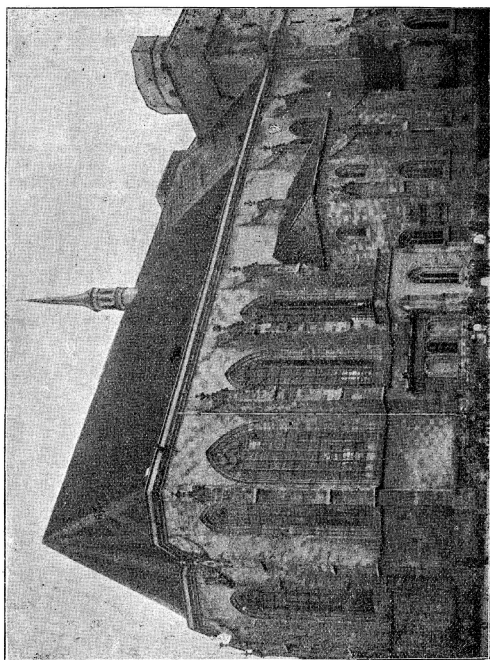

doplňovací otázku zodpovědět: Žil jsi ale jako katolický křesťan? Modlil jsi se, chodil jsi do kostela a k velkonoční zpovědi, zachovával jsi předepsané posty? Běda atheistům a bezkonfessionálním v onen den! Běda všem, kteří pravou

Při sčítání lidu jsme tázáni po stavu nebo zaměstnání. Ina onom světě platí ta otázka, ale s poznámkou: Plnil jsi povinnosti svého stavu? Ty jsi dítětem nebo jsi byl dítětem. V nebi je už mnoho dětí; byly to však neynné

a poslušné děti. Jak jsi poslouchal svých rodičů a představených? Ty jsi otec nebo matka. Vychovával jsi nábožně svoje děti? Varoval jsi je před zlým, naváděl jsi je k dobrému? Vedl jsi je k Ježíškovi? Ty jsi manželem, manželkou. Zachoval jsi věrnost manželskou? Byl jsi dobrý k své společnici? Ty jsi

my. U něho platí jenom ony dny, měsíce a roky, jež jsme prožili ve stavu posvěcující milosti! Na ten způsob je možno, že mnohé dítě žilo u Pána Boha déle než obstarlý člověk. Čteme jistě v knize moudrosti: Ctihodné stáří nezávisí od dlouhého trvání a od počtu let; neposkvrněný život je pravým stářím.

OLOMOUC: Kostel sv. Mořice ze sev.-záp. strany.

rolníkem, řemeslníkem. Světil jsi neděli? Neoklamal jsi nikoho při práci a v obchodě? Všechny stavy budou v nebi zastoupeny, ale jenom pořádní lidé, kteří dali Bohu, co Božího, a bližnímu, co bližního jest.

Při sčítání lidu jest nám udati i stáří. Pán Bůh počítá roky jinak než

Časně život dokonav, dočkal se spravedlivý mnohých let; ale národové, kteří to viděli, nerozuměli tomu. Léta ve smrtelném hříchu strávená jsou pro nebe ztracená; léta v nevinnosti prožítá mají plnou platnost. Kající lotr žil pro Boha jenom několik hodin, protože se až na smrtelném loži obrátil. Milý Pán Ježíš

žil jen 33 let; kdo však vypočítá vše dobře, co on v onom čase vykonal! Nikdo se mu zásluhami nevyrovná.

Kde narozen? zas jiná otázka. Nic na tom sice nezáleží, zdali kdo ve městě neb v dědině, v paláci nebo chatrči na svět přijde; jen když je v lůně katolické církve zrozený, lépe řečeno znovuzrozený! Pochází-li kdo z bohatých rodičů, musí sdělit k jakým účelům používal svých statků. Dobře tomu, kdo jich ke šlechetným účelům použil, ke cti a chvále Boží, ke blahu bližního. Měl-li kdo chudobné rodiče, otázka se ho soudce: Snažil jsi se za příkladem svaté Rodiny státí se bohatým na ctnosti a dobré skutky?

Při sčítání lidu tážají se nás i po obcovací řeči. Na obcovací řeč vezme se ohled i na onom světě; ne sice v tom smyslu, jak kdyby bylo rozhodným, zdali kdo mluvil česky neb německy, italsky nebo francouzsky; ovšem ale v tom ohledu, nebyla-li naše obcovací řeč nečistou, pomluvačnou, utrhačnou, pohoršlivou, rouhavou, bezbožnou, lživou. U mnohých lidí je klení jejich obcovací řeči; nemohou ani jedné věty ukončiti, aby aspoň jednoho zaklnutí do ní ne-

přímichali. Taková řeč není ani česká, ani německá, ale pekelná. Neslušná obcovací řeč též je u mnohých obvyklou; nemohou ženské na setkání minouti, aniž by neslušného vtipu neprohodili. Lidé s takovou obcovací řečí nebudou v nebi trpěti. Naše obcovací řeč má býti nábožnou, skromnou, příkladnou, vlivnou, láskyplnou.

Štasten bude, kdo všechny ty otázky v příznivém smyslu může zodpověděti už teď. Otázkou se už teď svého svědomí: Je moje jméno bez úhony? Jsem pravým křesťanem a ne snad jen křesťanem podle jména? Jak plním povinnosti svého stavu? Jak jsem starým u Pána Boha? Jaká je má řeč v obcování se spolubližním? Chybi-li něco v tom neb onom ohledu, neváhejme chybu napraviti. Narození Pána Ježíše nechť je nám pobídkou ku vlastnímu znovuzrození v milosti, v mravech, ve víře, abychom, jakž svatý Pavel v epistole chce vánoční, zřeknuvše se bezbožností a světských žádostí, mravně, spravedlivě a zbožně žili na tomto světě a k občanům nebeského království připočtení byli na onom světě.

Co je smutek?

Co je smutek v lidském zítí,
co je bolest, co jest žal?
Je to štěstí nesplněné,
které člověk pochoval.

Ztratil se jak pouhá pára,
sotva duši zahřeje,
místo smíchu vzdycháš, pláčeš,
slza tvář ti zaleje.

Nemáš klidu, neznáš radost,
smutek tkví ti ve tváři,
ráno, večer, ba i v noci
v zraku se ti odráží.

Co jest smutek v lidském zítí,
co jest bolest všeliká?
Je to slabost křehkých lidí,
jež se rodí v tolika.

Panně Marii.

Maria, ty děvo mladá,
vše jsi ráda snášela,
nedotkla se hříchu vada
vtěleného anděla.

Milovala's jenom Boha
láskou čistou, plamennou,
k Němu létla prosba mnohá,
bys nebyla nevěrnou.

Oslavena nyní stojíš
před Beránkem na nebi,
boly naší duše hojíš,
celý svět tě velebí!

Koruna a lilje značí
vítěznou tvou nevinu,
pros, ať zmizí, co nás tlačí,
chraň nás v smrti hodinu!

A. M. Kaalísková.

Na útěku před tureckými hordami.

Východ jedné bulharské vesnice — Původní dopis od P. Ivana Boneva.¹⁾

I. Před novou bouří. První začátek tureckého vpádu a řádění.

Ak-Bunar, kde jsem katolickým farářem, jest vesnice bulharská, vzdálená severně od Drinopole²⁾ (Odřina) asi 3½ hodiny.

Během minulého podzimku viděl jsem první srážky Turků, našich dřívějších pánů, s Bulhary a po celých pět měsíců patřil jsem bateriemi obléhajících dělostřelců, z nichž jsem měl u sebe ubytovány důstojníky, na oblehání města Odřina. Ale těšil jsem se, že, jakmile se Thracie stane křesťanskou a bulharskou, nastane též konec mým útrapám. Tu však náhlý výbojný návrat tureckých vojsk nás neočekávaně překvapil v našem klidu!

Dne 13. července odebral jsem se do Odřina, abych tam nakoupil některé věci potřebné k dokončení stavby našeho nového kostela. Tam mi vypravovali důstojní otcové Assumptionisté z Kara-Agoče, že Turci právě překročili svou novou hranici, čáru Midia-Enos a že prý, jak se mluví, zpusťovali neb vypálili křesťanské vesnice. Toto však všechno nebylo posud ještě nic jiného, leč pouhá pověst; a všeobecně se tak velice důvěřovalo v zakročení Evropy, tak že obyvatelstvo bylo velmi málo znepokojeno.

¹⁾ Tento skutečný příběh z posledního vpádu tureckého (v červenci 1913) do území Bulhary dobytého liší svým zajímavým způsobem (jak známo čtenářům »Školy Božského Srdce Páně« ze článku »Obrázky z katol. misie« z r. 1913, kde vypravující osoba jest totožná s líčiitelem tohoto příběhu) účastník jeho P. Ivan Bonev, katolický farář osady Ak-Bunar, která s mnohými jinými byla od Turků zpusťována a vypálena. O P. J. Bonevu byla dle prvních zpráv o zničení katol. bulharských misíí rozšířena domněnka, že asi s jinými byl od Turků zavražděn, neboť nebylo o něm žádných zpráv (viz na př. »Školu Božského Srdce Páně« 1913 č. 10) i želebo bolestné ztráty právě tohoto tak oblíbeného výborného kněze a horlivého missionáře. Nyní P. Bonev sám dosvědčuje svým dopisem, že bohudík byl zachráněn před jistou smrtí, která mu hrozila. Z jeho vypravování dovidáme se smutně zajímavých zpráv, na příklad o prvním překročení (se strany tureckého vojska) hranice u Čataldže, o prvních vpádech Turků do nejbližších osad »nového« Bulharska, dle nichž lze hlouběji vniknouti do tehdejšího

Dne 14. července zpozoroval jsem v městě jakýsi rozruch a mnoho zkomoučených tváří; vypravovalo se zcela potichu, že vrchní úředník města M. Potijev, odebral se téhož rána se svou rodinou do Mustafa-Paša a vzal s sebou svůj nábytek. Veřejné archivy byly v noci zavezeny do Starého Bulharska. Tamtéž chtěl se odebrati sám místní velitel. Jen na rozhodné přimlouvání přednosty stanice na nádraží v Kara-Agači, uvolil se, že zůstane v městě.

Dne 15. července byla zpráva o vpádu Turků úředně potvrzena, avšak vykládala se ještě jako nějaké nedorozumění a dodávalo se k tomu, že se již nazpět vrátili. Přece však, přes všechno tento konejšívý výklad stavu věci se strany bulharských úředníků i nadále a někteří vojáci, vrátivši se z Lüle-Burgasu, vypravovali bez obalu, že Turci táhnou přes Lozengrad (Kirk-Kilis) na Drinopol a že most přes Ergene byl vyhozen, aby se takto zdržel pochod nepřítele.

Dne 16. července objevili se v městě první uprchlíci z Malgary a z Kešanu. Také již bylo slyšeti zprávy o vypálení měst a vesnic na jihu, jakož i o hromadném vraždění obyvatelů jejich.

Musulmanské obyvatelstvo změnilo od té chvíle své chování: místo »kalpaků«

šišo stavu věci a posouditi, kterak Bulhary ku své škodě přilíží spolehlí na jistostě zakročení »Evropy« proti rušení ustanovení londýnského míru se strany Turecka a kterak poznali svůj klam přilíží pozdě. Byl proto překvapení neméně než jejich noví křesťanskí poddaní v Thracii. Zároveň však lze poznati upřímnou a obětavou péči, se kterou jinak těžce zkoušené Bulharsko vše možné přispívalo ku všásnému zachránění ohrožených křesťanů a uprchlíků z Thracie poskytlo tak ochotně pobohinství přístřeší a s nimi se dělilo bratřsky takměř o poslední sousto chleba, které jemu ve vlastní bídě ještě zůstalo. Nejkrásnějším obrazem příběhu toho jest však ona v pravdě otcovská péče dobrého pastýře o zachránění aspoň holých životů, hlavně pak pokladů sv. víry etí a čistoty, těch obzvlášť mravopěstností osvědčených křesťanských bulharských rodin, jejich matek, dívek a dětí. P. Bonev (P. Ivan Bonev žije v bezženství jako ostatní katolíci kněží východního obřadu v diecesi drinopolské) jeví se nám zde jako představitel takovéhoto katolického duchovního správce mezi bulharskými katolíky, jehož

(čepic) objevily se na hlavách tu a tam fezy a ne jeden mluvka (tur. »babajit«) kroutil si kniry, patře na nedávné vítěze. Bulharské úřady cítily nyní potřebu zdvojnásobit stanice policieji. Okolní osady byly vyzvány, aby zaopatřily zbraně a náboj pro své obyvatele.

Ráno dne 16. července odebral jsem se s P. Josafatem, Assumptionistou, na telegrafní úřad v Kara-Agači, před-městí odřinském, abych se dověděl určitých zpráv; tu shledali jsme na ulicích a v nádvoří nádražním plno uprchlíků, kteří přijeli drahou z Uzun-Köpri. Byli zde též obyvatelé okresu malagarského a kešanského, které turecká jízda před sebou hnala, vraždic a pálic. Tento ubohý lid přebíhal sem a tam, aby vyhledal ztracené členy svých rodin a byl šťasten, když mu nezahynuli! Útěk děl se v takovém zmatku a zakusil za dne i v noci tolik zřepnutí od Turků, že sotva jedna rodina byla celá pospolu. Viděl jsem, kterak matky plačící hledaly své dítky, od zástupu k zástupu přebíhající; i na noc zůstaly před nádražím v naději, že je spatří při příjezdu některého následujícího vlaku.

Nemohl jsem dlouho snést pohledu na takové divadlo, abych sám neuronil slzy, i prosil jsem P. Josafata, abychom se poněkud vzdálili. Brzy na to vrátil jsem se na »bryče« (malém voze o jednom koni) do města. Po celém naspu pozoroval jsem karavanu uprchlíků, kteří

sobě vší i sami rozkolníci. Proto netřeba se příliš diviti, že povstala i pověst, že P. Ivan Bonev, jenž farniky své měl k útěku, byl překvapen nepřátelskou hordou a za trest, že oběť zachránil (bylť skutečně všichni zachráněn, též rozkolníci, až na ty některé, kteří nechtěli jeho poslechnouti a raději »rakije« (alkoholu) hověli), »byl nejprve mučen a pak zavražděn« Horlivého cítele nej-světější Svátosti oltářní mile domně zde vypravování, kterak P. Bonev, nemaje již více času než deset minut a nemoha žižného ze svého majetku zachrániti, spěchal ještě do chrámu Páně, aby zachránil ten nejdražší majetek: Nejsvětější Svátost oltářní před hrozným zneuctněním svatokrádežnou rukou zutivých nepřátel svátostného Spasitele, kterak, uschovav ji, pak na koleno odporučil Panně Marii svůj drahý, s velkou péčí dostavěný kostel a celou osadu a pak na útěku posilňoval se svatým přijímáním nebeského chleba, který byl někdy po celý den jediným jeho denním pokrmem. — P. Bonev poslal svou zprávu z Plovdiva, kde se jemu zároveň s mnohými jinými katol. kněžími dostalo laskavého pohostinství v klášteře dp. O. O. Assumpti-

nemohli použití železné dráhy. Zde bylo ještě více pláče a křiku než v Kara-Agači. Muži kráčeli smutně neb se sebezapřením za svými spřeženími volů neb buvolů, vezoucích něco málo nábytků a nářadí, které jim bylo možno na rychlo zachrániti. Bylo viděti zde zástupy malých polonahých dětí, které celé vyjevené patřily na čarokrásu hlavního města se sty minaretů. Ubohé, nevinné oběti! Domnívaly se, že jdou sem na nějakou slavnost

II.

Vraždění v Bulgar-Köju. Vypravování popovo.

Na hlavní ulici v Odřinu zpozoroval jsem nějakého popa (rozkolnického kněze); stál na chodníku vedle domů a prohlížel bedlivě mimojedoucí povozy; měl vzezření smutné a starostlivé a zdálo se, že někoho hledá.

Jda okolo něho, pozdravil jsem jej a táži se:

»Odkud jste, dedo pope? (Dedo == děd, obvyklé oslovení popů).

»Jsem kněz z vesnice Bulgar-Köj, okresu Malgara,« odpověděl laskavě.

»Bezpochyby někoho očekáváte?« tážal jsem se dále.

»Ano, čekám, zdali zde uvidím mezi přicházejícími někoho ze své vesnice; avšak vozy, které tuto jedou, jsou

onisti — jako dopis s uvedeným nápisem vdp Dru Frant. Grivcovi, professoru bobosloví v Lublani, ve francouzském jazyku, pořízením asi dle šestního vypravování P. Boneva od P. Pavla Christova, rozeného Francouze, dlouholetého missionáře mezi Bulhary, bydlícího nyní též v Plovdivě. P. Dr. Grivec, obstarav uveřejnění dopisu v katol. listech slovinských, zaslal laskavě originál dopisu nám, abychom opatřili jeho překlad do českého jazyka a rozšířili jej v českých katolických listech. Podáváme tedy list tento, rozdělený na několik částí (původní list nemá žádného takového rozdělení) ve dvou exemplářích k uveřejnění v českém překladě, určeném předně pro časopisy: »Skola Božského Srdce Páně« a »Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda« v Kroměříži. Další reprodukování dopisu — aspoň částečné neb ve výtahu, ponechává se k dispozici též jiným katolickým časopisům a novinám. Účelem uveřejnění a rozšíření dopisu toho jest hlavně povzbudit ku podpoře katolických bulharských misí a katolických bulharských »přehliků vůbec.

*) Druhopol zoveme dle slovinského názoru Odřinu.

všechny z Čop-Köju a já musím proto asi ještě dlouho čekat!»

»Aspoň tedy nezůstávejte zde na veřejné cestě; chcete-li, půjdeme si sednout tam dole před kavárnu a vypijeme něco kávy a při tom zároveň budeme pozorovati karavanu.«

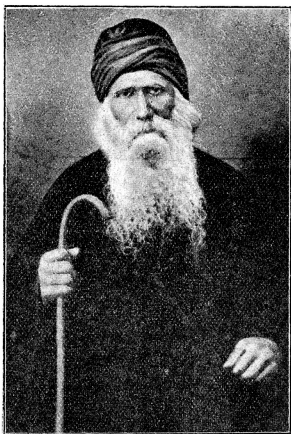
Milý pop přijal můj návrh; zasedli jsme si tedy před »dukian« a já jsem objednal dva šálky kávy. Zatím, než byla káva donesena, nabídnul jsem svému soudruhu tabatěrku s cigaretovým tabákem. Mezitím, co on zmotával cigaretu, pokračoval jsem v otázkách:

Při otázce této vyňal ubohý kněz svůj kapesník a utíral si dvakrát neb třikrát oči; když mohl opět mluvit, pravil:

»Slyšel jsem jen hlas »popadije« (manželky popovy¹⁾, která volala na děti: »Utečte! Skryjte se!« Potom jsem jich již neviděl a nevím, co se s nimi stalo.«

»Vy jste tedy byl ve své vesnici, když bašibozuci do ní vpadli?«

»O jakých bašibozucích to mluvíte, bratře?« zvolal můj vypravovatel, pozvedaje hlavu; »ani zdání o bašibozucích!

O. PANTELEIMON, mučedník na Balkáně.

»Co se to stalo, dedo pope, ve vaší vesnici?«

»Ach, netázte se mne na to!« odpověděl s bolestným povzdechem, »jest to příliš hrozné!«

»Mohli obyvatelé zachrániti aspoň holý život?«

»Bohužel, ne,« pravil slabým hlasem.

»Tedy se stalo tam hromadné vraždění (massakrování)?...« »Avšak vaše vlastní rodina?...«

Jsou to naskrz řadoví vojáci turečtí, kteří zničili naši vesnici. Až do té chvíle neviděl jsem leč vojáky, opravdové vojáky.«

V té chvíli přinesl nám kafadžija naše dva šálky kávy; i zamlčeli jsme se na chvíli. Můj soudruh učinil po způsobu tureckém velmi hlučně dva neb tři

¹⁾ Popové východního obřadu bývají ženatí. Katoličtí kněží vřeh. obřadu v diecesi odřinské žijí však v celibátě (nežení se).

hlty horké tekutiny, utřel si rukou vousy a hledě mi do očí opakoval své tvrzení:

»Ano, bratře, vojáky jsem viděl, jejich důstojníky a žádné loupežníky (bašibozuky)... Ostatně, můžete se hned přesvědčiti z podrobností mého smutného výkladu.«

A maje oči stále obráceny na jednotvárnou řadu po silnici jedoucích vozů, začal mi ubohý pop vypravovati:

»My jsme ovšem v Bulgar-Köju slyšeli zprávy o ukrutnostech, kterých se dopustili Turci v Rodosto, avšak konejšili jsme se myšlenkou, že naše vesnice bude jistě chráněna, na základě závazností učiněných smlouv, poněvadž leží na naší straně nově vyznačené hranice a má proto případnou k Bulharsku. Úřady bulharské ostatně totéž tvrdily a mluvily stále o zakročení velmocí, aby smlouvy londýnské byly dodržovány.

Jaké to bylo proto pro nás překvapení a naše zděšení, když dne 15. července večer jsme viděli, kterak naše vesnice byla náhle zaplavena oddělením šesti nebo sedmi sty tureckých jezdců, jejichž důstojníci se ubytovali v dukianu (hostinci) naší vesnice. Když minul první okamžik zmatku, vyhledal jsem několik čorbadžijů (vznešenějších občanů) a šli jsme pak navštívit velitele praporu, abychom vyzvěděli, proč přišli.

Turecký důstojník nás hned na prahu přivítavě pozdravil a pravil nám s blahosklonným úsměvem: »Nemějte žádného strachu, dobří mužové a řekněte obyvatelstvu, aby se nic nebálo; nestane se vám nic zlého. My jsme přišli jednoduše proto, abychom se přesvědčili, zdali tato vesnice patří k Bulharsku či k Turecku. My odjedeme zítra ráno. Buďte však té ochoty a obstarejte nám dnes večer ječmen pro koně a potravu pro vojáky.

To bylo řečeno tak zdvořile a tak přesvědčivě, že jsme byli zcela upokojeni. Ihned se všechno vykonalo dle nařízení velitelova a potom každý se odebral domů k nočnímu odpočinku. Všechno zdálo se klidným; než, běda! Zatím, co jsme spali, přijeli jiní nepřátelé bez hluku a obklíčili vesnici dvojtým kordem ozbrojených vojáků. My jsme o tom neměli tušení. Při svítání násle-

dujícího dne otevřel každý svůj dům a svůj dvůr a vyváděl dle obyčeje svůj dobytek až na velké prostranství, kde čekali pastýři, aby jej hnali na pastvu. A stádo za stádem šlo na své obvyklé místo za osadou.

Nedlouho na to viděli jsme přicházeti po sobě pastýře hovězího dobytka, kozáka a ovčáky, kteří nám plni zděšení vypravovali, že dobytek byl zajat od tureckých vojáků, tábořících okolo vesnice.

Na to jsme se opět radili s čorbadžijí a já jsem šel s nimi do kavárny, kde byl ubytován turecký velitel. Tam jsme sobě stěžovali do takového bezpráví a připomněli jsme mu jeho upokojující slova minulého večera. Důstojník nás vyslechl klidně a pak odpověděl s chladnokrevností u Turků obvyklou: »To nic není, to jest případ bezvýznamný, všelikých vážných následků. Vojáci potřebují maso a proto se zmocnili stáda. Stačí jen, abyste věděli počet odejmutého dobytka; později se vám škoda nahradí.«

Prosili jsme jej ještě, aby nařídil, by nám byl ponechán aspoň dobytek, kterého potřebujeme do práce hospodářské. Když jsme ještě mluvili, tu najednou ozvaly se pronikavé výkřiky z rozličných stran naší vesnice. I běželi jsme ihned odtud, nečekajíce již odpovědi tureckého velitele. Tu spatřili jsme na rozličných stranách muže, kteří utíkali a ženy, které zápasily, aby unikly vojákům. Vesnice byla přepadena se všech stran najednou od turecké pěchoty.

Zděšen, dal jsem se do běhu ku svému obydlí. Avšak, zabočiv s cesty, spatřil jsem před sebou tři vojáky, kteří bili mého souseda Antona holemi a bajonetý. Jeden z nich odhodil s opovržením dva neb tři úpisy bulharské banky a šlapal po nich, křiče: »My chceme turecké peníze a ne tyto špinavé kusy papíru!« Potom jej vlekli, bijíce ho k jeho domu. Já jsem se díval na tento výjev z úkrytu svého za rohem zdi a tu jsem potom zaslechl svoji ženu, která volala na děti do dvora naší fary: »Utecte, skryjte se!«

Nyní jsem opustil své místo a vracel jsem se nazpět s úmyslem, požádati tureckého velitele o pomoc; dva

občané, které jsem potkal na cestě, se ke mně připojili. Křik se ozýval vždy četněji po celé osadě. Když jsme přišli na místo, spatřili jsme celou prostoru před kavárnou naplněnou jezdci, kteří již seděli na koních a byli přichystáni k odjezdu. Avšak velitel seděl ještě uvnitř. Tam jsme jej prosili se slzami v očích, aby učinil přítrž takovému řádění. On se zdvihl a učinil s námi několik kroků po ulici; když ale slyšel ten zoufalý křik a nářek žen a dětí, dal znamení, aby mu přivedli jeho koně a obrácejí se k nám, pravil: »Vojáci, kteří tropí takové věci, patří ku pěchotě. Nejsou tedy pod mým komandem. Obratě se s tím přímo na jejich velitele; co se mne týká, nemohu pro vás učiniti ničeho.« To řekl, vyšinul se do sedla a odjel tryskem z vesnice, dav své četě rozkaz k pochodu.

My všichni tři zůstali jsme chvíli na místě jako zkameněli; než nebezpečí nás brzy vzpamatovalo. Moji dva soudruzi hleděli se zachrániti, utíkajíce spolu jedním směrem, kdežto já jsem utíkal v jinou stranu, hledaje, kde bych se ukryl. Napadlo mi, dostati se nějak do blízkého lesíka, kde bych se mohl ve křoví zachrániti; i dal jsem se tím směrem do rychlého běhu, přeskakuje přes ohrady a přelézaje přes ploty, nevšímaje sobě při tom trní, kterým jsem si zranil nohy a ruce. Byl jsem při tomto útěku vystaven velikému nebezpečí střelby z pušek, avšak, díky Bohu, nebyl jsem palbou zasažen. Solva jsem mohl dýchat, když jsem konečně dospěl do křoví. Zde jsem padl tvář k zemi a zůstal několik minut ležeti jako smyslů zbavený. Slyšel jsem zatím stále děsné bédování, které se neslo z vesnice, jakož i vždy častější a častější rány

z ručnic; avšak jsem se neodvážil ani hlavy pozdvihnouti a ohlednouti. Když jsem poněkud nabral nové síly, začal jsem se ohmatávat, abych seznal, zdali jsem nebyl raněn; upokojil jsem se, nezpozorovav na sobě žádné krve. Nyni jsem si dodal smělosti, dívati se na Bulgar-Kój, který jsem mohl ze svého úkrytu dobře celý viděti... Běda! Ze dvaceti neb třiceti míst vystupovaly již sloupky černého dýmu, známky to ohně. Oddíly tureckých vojáků běhaly ulicemi; jiné vnikaly do domů a viděl jsem, kterak vojáci odtamtud násilně odváděli ubohé ženy jen nuzně oděné a kterak tyto všemožně se snažily vyprostiti se z moci jejich. Slyšel jsem také zřetelně pláč, bédování a úpěnlivé prosby o pomoc těch nebohých obětí: »Ó Bože! Majko!... Olélé!...« (Matičko! Ach, běda!) — a zkrátka konečně všechno to, čím lidský hlas vyjádřiti může své srdcervoucí volání o pomoc. Tyto hlasy ubohých žen byly přefušovány ranami z ručnic, neboť se blížila k vesnici druhá řada (kordon) vojáků, zatím co první tam již byla vnikla a hubila ranami z pušek ony ubožáky, kteří se snažili utéci před ohněm.

Zůstal jsem ukryt půl hodiny na témž místě, doufaje, že některý občan na útěku sem přijde a se ke mně přidruží; než nikdo nepřicházel.

Potom jsem se vzdálil z křoví ležmo; přešel jsem konečně lesík a přebrodil pak říčku a odtud jsem se pustil směrem k Uzun-Köpri. Pokud trval můj útěk, neodpočinul jsem si nikde, leč ve křovinách a houštinách, vyhýbal jsem se všemožně místům holým, pozoruje občas s vysokých strání krajinu a procházejí se největší rychlostí místa neporostlá.

(Pokračování).

Ke komu jíti?

Víš, Vševědoucí, srdce stíny,
křehkosti naše dobře znáš; —
co říci Tobě, jež Ti skryto? —
Ty sám hrud' naši otvíráš!

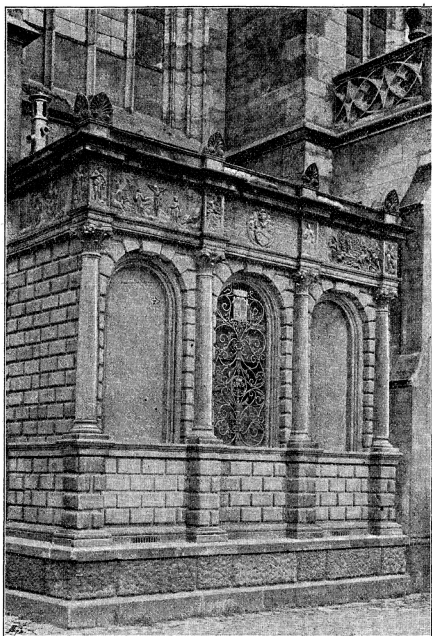
Co prosby tak a svaté touhy
nám nechal's ve dnech soužení: —
ke komu jíti, Místře Svatý? —
Vždyť ty máš pokrm spasení!

Petr Bluchý.

Maličkost.

Nedávno četl jsem v jednom našem katolickém denníku nabídku, v níž jeden měšťák vypisuje konkurs na policejního strážníka. Ku konci nabídky, mezi posledními podmínkami stálo doslovně:

na pohled nepatrných a nevinných a přece z nich hrozí křesťanské rodině a dítkám velké nebezpečí. Při čtení onoho inserátu vzpomněl jsem si na článeček v jedné německé brožurce a neměl jsem

OLOMOUČ: Kaple při kostele sv. Mořice.

•Ženati, bezdětní uchazeči obdrží přednost.• Mnohý z čtenářů zakrouží snad hlavou a pomyslí si, že v tom praničeho nevidí a že takových oznámení najdeme všude a dosti. Ano, bohužel, shledáváme se s nimi denně v každém listě a v každé nabídce. Několik slov

pokoje, až jsem požádal o dovolení překladu a podávám onen článeček v českém rouše: »Velké nebezpečí hrozí křesťanské rodině také z toho, že ti, kteří zadávají místa, poskytují je právě jen rodinám buď úplně bezdětným anebo aspoň s málo dětmi. (Bohudíky, že se

ještě dosud stát této stávky proti dětem nesúčastní). Nouze o lidi je na venkově nyní velká a přece rodina s 12 dětmi najde těžko i třeba nejskrovnější místo. Tak si počínají všude, při všech soukromých místech u nejrozmanitějších stavů a povolání a jen zřídka kdy objeví se nějaká výjimka.

Čeho se bojí? Bojí se, že ona rodina nevyjde, že sáhne z nouze i na cizí majetek, bojí se nepořádku a znepokojujícího křiku. Ale jsou přece i hodné křesťanské rodiny, o nichž můžeme být jisti, že se tím více uskrovní, čím více bude dětí.

A kdybys snad i měl dáti takové mnoholetné rodině malý příplatek, tak potěšíš bcžského přítele dítek, obšťastníš křesťanskou rodinu, pomůžeš ji a získáš

si ji. Co se tkne křiku a špíny, tomu lze snadno předejiti. Dokonce má snad byt oné rodiny takovou polohu, že bys mohl zcela dobře popřáti dětem malé rejdiště. Tím lip. Ať se jen veselí a ať se vyvíjeji. Popřej jim radosti a zdatného vývinu. Sám budeš mít z nich radost, vždyť pod tvoji záštitou a s tvou přízní našli útulek, chléb, světlo a vzduch a co ony jednou dobrého učiní, ty jsi na tom spolupůsobil, ty jsi to umožnil.

Tedy vy všichni, kteří zadáváte místa, neptejte se po počtu dětí, nebo ještě lépe, vy se ptejte po něm, ale jen proto, abyste při rozhodnutí dali přednost rodině na děti bohaté právě proto, že její nouze je větší. (Z německé knížky: »Zachraňte manželství a dívky!« Em. Huch, Münster ve Vestfálsku.)

Bol.

Kam půjdu s bolem svým,
kam skloním hlavu svoji?
Kam půjdu, dobře vím,
znám lásku, Matko, Tvoji!

Když svírá srdce žal
a bolest duši šíří,
vždy spěchám z domu,
tam ku Kristovu kříží.

Zde nacházím svůj klid,
ret Zdrávas tiché pje,
zde milo vždy tak být,
když bolest srdcem chvěje.

Zde srdce, duše má
svou tuchu stále hledá,
mou duši objímá
zde tvář Tvá, Kriste, bleďá.

Ty's útěchu jí dal
vždy v bolu, však tě tísni
a proto každý žal
Ti nesu ve své písni.

Ty's lásky vonný květ,
klid v ni se tiše vrací,
tak šeptá můj vždy ret
a bol se z duše ztrácí.

A. M. Kadlěčková.

Obrázky z katolických missí.

Podává MAXIMILIAN WEINBERGER.

(Dokončení.)

Náš dům stal se v nejkratším čase jedinou nemocnicí. Sotva před osmi dny ještě rozléhaly se všechny místnosti našeho ústavu veselými hlasy čilé mládeže a nyní byl útočištěm trpících, kteří bolestmi jsouce trýznění a žalostně nariikající nejlubší soucit všech přítom-

ných vzbuzovali. Mnohé dámy z nejvyšších kruhů prosily na příslušném místě za povolení, aby nám za dne při obsluze nemocných vypomáhaly mohly, což jim ovšem co nejochotněji připověděno bylo. Některé z nich vypomáhaly lékařům, zvláště při nejtěžších operacích

a zasluhuji za to obzvláštní pochvaly a neomezeného uznání. Neboť nelze něžněji a láskyplněji takové nešťastné nemocné ošetřovati, než jak tito viditelní andělé lásky činili. A ubozí zmrzačení byli také zpočátku jako vyjevení, vidoucí se ve společnosti tak vzácné a ušlechtilé a pozorující, že sami jsou předmětem toliké lásky a tak něžného soucitu. Avšak i ku bratřím ošetřovatelům nabyli nemocní plné důvěry a dávali svou vděčnost k nim různým způsobem na jevo. Někteří slibovali, že až přijdou domů, pošlou bratřím nejlepšího vína a nejučtější beránky; jiní zase, a to zámožnější, ujišťovali, že nám své dítky svěří na vychování, jsouce přesvědčení, že tyto nikde a od nikoho nebudou moci býti lépe vedeny a vychovány jako od těch, kteří jejich nemocnému otci tolik lásky a péče byli prokázali.

Třeba také zmíniti se o tom, že jsme také od svých větších žáků a jmenovitě od bývalých, nyní dospělých chovanců co nejochotněji při našich mnohonásobných pracích podporováni byli. Onino vypomáhali nám, seč byli, za dne, tito byli nám nápomocni při službě noční.

Dne 15. listopadu došli poslední ranění; byli hrozně zkomolení. Jeden z nich měl děsnou ránu na hlavě a zemřel také již druhého dne, aniž nabyl vědomí.

Plného uznání zasluhuji oba francouzští lékaři, kteří bydleli v našem domě, aby ve dne v noci, kdyby toho potřeba žádala, mohli nemocným přispěti. Pokud bylo možné, vyhýbali se velkým operacím, vyjma případy, kdy toho k zachování života nevyhnutelně bylo potřebí, a docílili u mnohých těžce raněných skvělých výsledků. Z 306 raněných, kteří od 31. října do 27. prosince u nás byli ošetřováni, podlehl jen 10 svým ranám. Je to zajisté pěkný výsledek, považíme-li, že právě nejtěžší ranění nám byli svěřováni. Také od cholery a tyfu zůstali jsme ušetřeni, což mimo ochranu Boží až úzkostlivě čistotě a opatrnosti našich bratří máme co děkovati. Vždyť je známo z novin, jak strašně zvláště cholera v bulharském vojsku řádila.

Mezi vzácnými návštěvami, kterými naši ranění počtění byli, třeba vytknouti návštěvu královny Eleonory. Její Veličenstvo přišla 14. listopadu v průvodu svých deor princezen Nadeždy a Eudoxie. Šlechtná pani prodléla celou hodinu v nemocnici a ke každému nemocnému několik slov útechy a povzbuzení promluvila; ba u některého lůžka se i posadila, aby se s nemocným důvěrně pobavila. Obě princezny pak darovaly každému vojínu pěknou květinu z královských sklenníků a krásnou pohledku. Za těchto výjevů nezůstalo žádné oko těchto tak otužilých válečníků sucho. Řediteli našeho ústavu vyslovila královna plné uznání a spokojenost se vším, co viděla, a děkovala jemu a všem bratřím za vlastenecké jejich působení. Vysoká tato návštěva zanechala u všech hluboký dojem a bude v dějinách ústavu jednou z nejkrásnějších událostí.

Budiž zde také učiněna zmínka o stravování raněných. Podle dohody s bulharským červeným křížem měl se o dodávání všech životních prostředků pro celý dům starati stát. Avšak za prvních 14 dnů nebyly dotyčné vládní orgány s to, aby na všech stranách vyhověly, a byli by proto naši milí ranění musili trpěti hlad, kdyby z jiné strany nebyla pomoc přišla. Bratr ředitel činil, seč byl, aby na své útraty nemocným, co jim scházelo, nahradil, aby se jim denně zdravé a dostatečné potraviny dostalo. Od různých dobrodinců dostal zásilky pečiva, vína a pod., což vysílené vojiny značně posililo, tak že přese všechnu ztrátu krve těžkým operacím se podrobili a bolestné obvazy snadněji snést mohli. Také generální představený školských bratří poslal našemu řediteli 2100 franků podpory. Tato byla tím vítanější, ježto po celý ten čas vyučování v našich školách nadobro bylo přerušeno a tím i obyčejné příjmy pro domácnost odpadly.

Poměr našich bratří a jejich pomocníků k nemocným stal se poněkud zcela přátelským, ba rodinným. Všichni se snažili jim za dlouhých bolestných dnů skytati příjemnou zábavu. K tomu se velmi dobře hodil pěkný gramofon, který celou řadu znamenitých hudebních kousků, jmenovitě vojenských přednášel.

Naši bývalí chovanci hleděli zase hudbou, zpěvem a provozováním kratochvilných i vážných divadelních výjevů svým novým přátelům čas krátkati a je obveselovati.

Jest nám také zmíniti se o neobyčejné zmužilosti našich ošetřovanců. Všichni žili v tom přesvědčení, že za úspěchů věc, totiž za vítězství kříže bojovali. Tato vznešená myšlenka sílila je při všech velkých námáhách a trampotách válečných a neméně po dobu nemoci. Ačkoli většinou byli otci rodin, litovali nicméně, že nemohou ku svým bratrům na poli cti se připojiti a s nimi úplného vítězství dobytí. Stařec jeden, jenž měl ve válce tři syny, přišel k nám, aby se na ně přeptal. My jsme se divili jeho klidu, odevzdanosti a nadšení pro všeobecné dobro. Ale stařec odpověděl zcela vážně: »Co je to něco velkého? Oni konají jednoduše svou povinnost jako všichni ostatní.« Jindy přišla k nám matka navštívit svého umírajícího syna. Snažili jsme se ji potěšiti. Ale dobrá žena řekla svým prostým způsobem: »Ach, Bůh to tak chtěl, co On činí, dobře činí.« Podobných příkladů křesťanské odevzdanosti do vůle Boží mohli bychom uvést mnoho. Vůbec má bulharský národ mnohé dobré vlastnosti ducha i srdce, které vypěstovány přiměřenou vzdělaností k tomu přispějí, že dříve nebo později vysoký stupeň v evropské národní rovině zaujmá bude. Již dnes je vláda ku katolické církvi tak vpravdě »liberální«, že nám úplná svoboda ve vyznávání naší víry zákonem je zajištěna.

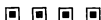
Dne 10. prosince odešli od nás první uzdravení vojáci, počtem 22. Loučení bylo velmi srdečné. Každý dostal od bratra ředitele 12 pěkných pohledků s ústavem. Jak velkou radost způsobil jim tento malý dárek! Mnozí poznamenali si na pohledce lůžko, kde v bolestech odpočívali, aby je, jak pravili, svým milým doma mohli ukázati. Loučice se nemohli ani najiti dosti slov, aby svůj dík za všechno dobré, jehož se jim v ústavě dostalo, vyjádřili.

Ve čtvrtek dne 19. prosince přenesli jsme zbylých ještě 14 nemocných do velké síně, která už byla prázdná. V tento den konali jsme také slavnost sv. Mikuláše, která je v celém Bulharsku slavností všeobecnou a národní. Naším nemocným připravili jsme dobrou večeři, podarovali je pečivem, ovocem a vínem, které jsme nedávno z Francie byli dostali. Že také náš gramofon toho večera nejkrásnější své kousky přednesl, netřeba doložiti. Byli jsme tehdy všichni v náladě v pravdě slavnostní.

Následujícího dne dověděli jsme se, že 26. prosince budou všechny soukromé nemocnice zrušeny a všichni zbylí nemocní do městských nemocnic převezeni. Na rozloučenou chtěli jsme našim milým ošetřovancům připravit poslední radost a uspořádali jsme proto 25. prosince pěknou slavnost vánoční. V nemocnici zřídili jsme pěkné jesle a na štědrý den postavili nádherný stromek vánoční. Nesčetná světla zařila na něm a jeho větve ohýbaly se pod tíží cukrovinek a ovoce na nich zavěšených. Naši žáci zapělí nábožné písně vánoční. Malá domácí kaple slavnostně ozdobená a osvětlená naplnila se o půl noci do posledního místa a otec spirituál sloužil slavnou jitřní mši svatou. Také nemocní mohli, ježto kaple je v bezprostřední blízkosti nemocnice, zpěvy a modlitby sledovati a k pobožnosti se připojiti. Vzpomínka na tuto naši slavnost vánoční nevymizí jim zajisté nikdy z paměti.

Rozumí se, že po odchodu ošetřovanců důkladného vyčištění a nového zařízení celého domu bylo zapotřebí. Tyto práce zaměstnávaly nás celých osm dní a poněkud vrátil se do našeho domu starý pořádek, ačkoliv žádoucí všeobecný klid ještě nenastal.

Končíme tuto prostou zprávu přáním: Kéž dobrotivý Bůh přijme milostivě naše slabé služby lásky k bližnímu a šlechetný národ bulharský žehná a chrání! A kéž by také Školským bratrům bylo popráno s milostí Boží hodně mnoho pro výchovu a vzdělání bulharské mládeže učiniti!

Sirotek.

Na zeleném rově
siroteček malý,
hledá milou matku,
již mu pochovali.

Pláče a nařiká,
vřelé slzy roní,
a zemlenou hlavu
na chladný rov kloní.

Nikdo ho neslyší,
jen ten Pán Bůh milý,
který sirotkovi
žehná v každé chvíli.

Žehná sirotkovi
s nebe jeho matka,
by pouť v světě širém
nebyla tak vratká.

Zdrávas Maria!

Den kráčí přes hor temena,
v ně zlaté písmo ryje,
má duše Panně Marii,
z tří Zdrávas vínek víje.

Své dráhy nebes k západu
paprsky slunce lije,
má duše Matce nejčistší
z tří Zdrávas vínek víje.

Již večer sedá v údolí
a v šero zemi kryje,
má duše Matce milosti
z tří Zdrávas vínek víje.

Bolest když spát mi nedává
a srdce bouřné bije,
má duše Panně Marii
z tří Zdrávas vínek víje.

A. M. Kašlůvková.

Panna věrná.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Právý poklad vznešených a krásných myšlenek chová v sobě litanie lo-re-tanská. Netrvá to sice dlouho, než se ji vymodlíme; dlouho však by trvalo, kdybychom chtěli ji celou přerozmítati. Každý název ukazuje nám blahosla-venou Pannu z jiné strany, a ačkoliv vždy máme tutéž Matku Boží před sebou, objevíme na ní vždy nové před-nosti, nové krásy. Je nám jak při po-hledu na krásnou krajinu; snad ji známe velmi dobře, ale jen z jedné strany nebo dvou tří; můžeme ji však z mnoho stran pozorovati, a pokaždé se jinak nám ukáže, pokaždé bude dělati na nás jiný dojem.

Ve svátek neposkvrněného početi zasvěcují zbožné, zvláště panenské duše život svůj Matce Boží a slibují jí věrnost. Vyvolují svatou Pannu, neposkvrněně počatou, za svou duchovní nevěstu, tak jako vyvolují Ježíše za svého ženicha. U nás lidí obyčejných může nevěsta mítí jenom jednoho ženicha, u Ježíše jest jinak; on může současně tisícovým nevěstám býti jejich ženichem a žádná

nená má příčiny, býti žárlivou. Pán Bůh dárce a věnuje se každé duši tak, jak kdyby jen ona a žádná jiná nebyla na světě. Podobně se to má s vyvolením blahoslavené Panny za duchovní nevěstu. Každému, kdo ji miluje, věnuje svou lásku a zachová mu věrnost, jak kdyby jen ti dva tu byli. Sv. Josef vyvolil si ji — tak tomu Bůh chtěl — za svou skutečnou nevěstu. To byla ta nejlepší partie, jaká vůbec byla na světě. Lepší a věrnější nevěsty nebyl by nikde nalezl. Neměla sice peněz — dnes se poptávají napřed po penězích — měla však čisté a věrné srdce. My ji jmenujeme v litanii »pannou věrnou«. Krásný název, jenž nám praví, že Panna Maria, měla čisté a věrné srdce nejen pro svatého Josefa, ale i pro nás. Název ten je předmětem tohoto článku.

Věrným je ten, co drží, co byl slíbil a k čemu se byl zavázal, kdo smýšlení svého nemění, kdo v přátelství setrvává. Byli i pohané, kteří se věrností vyznamenávali. Čím více lze pohledávati věrnost u ctitelů pravého Boha, o němž

víme, že je nejvyšší věrný a že i my věrní býti musíme. Čteme o sv. Josefovi v Egyptě, že věrně spravoval statky svého pána a že něchtěl nic míti do činění s nevěrnou ženou Putifarovou. David a Jonatas uzavřeli spolem svazek přátelský a zůstali si věrní za dnů dobrých i zlých. Makabejští bratři zůstali věrní zákonům vlasti své. Muž věrný mnoho bude chválen, praví písmo svaté. Nejpeknější příklad věrnosti dává nám blahoslavená Panna Maria.

Byla věrnou Pánu Bohu. Milujíc ho z celého srdce, sloužila mu po všechny dny svého života, zachovávala na vlas všechno, co přikázal, věrně vyplnila všechny náboženské předpisy, ku příkladu předpis očistování v čtyřicátý den po porodu dítěte. Zůstala věrnou Bohu i ve chvílích nejtěžších. Zavázala se, panenství věrně zachovati; slib ten Bohu učiněný i dodržela i tenkrát, když jí byla nabídnuta veliká čest, státi se matkou Vykupitele; hned dělala námitky: Kterak se to stane, ani muže nepoznávám.

O kéž by chtěli všichni křesťané věrnými zůstati Pánu Bohu. Škoda, že tomu tak vždy není. Ach, kolikrát se stane člověk Bohu nevěrným, kolikrát ho opustí a přidrží se ďábla! Na křtu svatém jsme slíbili, Bohu věrnost zachovati; tento slib obnovili jsme při prvním svatém přijímání; zachovejme jej! Budme věrní u víře, věrně a svědomitě plíme náboženské povinnosti, ku příkladu přikázání mešní a postní, i když je s obětmi spojeny. Odměnou věrnosti je život věčný. Buď věrným až do smrti, a dám ti korunu života, praví Syn Boží ústy sv. Jana.

Panna Maria byla věrnou svému ženichu, svatému Josefu, jako nevěsta, jako manželka, ovšem manželka panenská. Manželskou věrnost vůči sv. Josefovi nemohla v tom smyslu zachovati, jak my ji obvykle rozumíme, neboť zůstala pannou i ve stavu manželském, a svatý Josef byl s tím srozuměn. Jinak mu byla v každém ohledu věrně oddaná. Zůstala u něho i tehdy ještě, když změněný stav její dal sv. Josefu příčinu k různým pochybnostem. Doprovázela ho na všech cestách, do Betlema, do Egypta, na svátky do Je-

rusalema, třeba bylo počasí nebo cesta sebe špatnější. Stále mu byla po boku; pomohla mu hledati ztracené dítě, starala se o hospodářství s největší svědomitostí, pomáhala mu při práci, kde mohla, obsluhovala jej, když přišel domů unavený, těšila jej v soužení; jedním slovem: byla věrnou svému manželovi, věrnou do smrti, až do té chvíle, kdy v jejím náručí zemřel.

Kéž by si vzali křesťanští snoubenci a křesťanští manželé příklad na této snubní a manželské věrnosti Panny věrné! Ó jak méně bídy, méně hříchu, méně pohoršení, více požehnaní bylo by ve světě. Ale jak to jde? Kde je dané slovo, kde je slib před oltářem? K vůli každé malíčkosti rozejdou se mnozí a každý žije pro sebe. Cizoložství stalo se v jistých kruzích modním hříchem; v divadlech nevidíme nic jiného, v románech nečteme nic jiného jak o samé nevěrnosti, která se však nevydává za něco špatného, ale se spíše omlouvá, vysvětluje, chválí a hájí. A třeba i manželé zůstanou u sebe, oni se navzájem klamou, obelhávají, okrádají, jeden laje na druhého, když přijdou mezi lidi jsou k sobě nepřimní, mají své tajemství, též se spolu hádají a vadí.

V stavě snubním též to jde mnohdy podobným způsobem. Jak mnohý chasník slíbil děvčeti, že si ji vezme; potom ji nechá seděti, poněvadž se mu nahodila jiná partie. To zajisté je nepěkné, a opovržení nejhodnější, když jí uškodil na cti. Proto na pozor! Nemíni to každý upřímně: jako ženich dělá se beránkem, skrývá své chyby, šálí nevěstu; potom teprv ukáže svoji povahu. Slíbil všechno dobré, ale brzo se na všechno zapomene. Jak často se ve smíšeném manželství mezi protestantem a katolíkem zruší přívěšek, že všechny děti budou po katolíku vychovány. Ten, který je zkrácen, je obvykle katolík.

Panno věrná, pros za nás! Pros za snoubence, aby věrnými zůstali danému slovu a bez důležité příčiny nevzáli je zpět; pros za manžely, aby vytrvali u sebe v lásce a věrnosti, v radosti a žalosti, až je smrt rozloučí.

Blahoslavená Panna byla však i věrnou matkou svému Božskému dítěti. Věrně při něm vytrvala u chu-

dých jeslí v studeném chlévě; věrně je provázela na útěku do Egypta; věrně je opatrovala v milém přibytku nazaretském; věrně sledovala stopy ztraceného pacholika, věrně jej následovala, když vykonával svůj úřad učitelský, kde ji v tom vyšší ohledy nebránily; šla za ním až na Kalvarii a vytrvala srdnatě pod jeho křížem. Všecky povinnosti věrně vyplnila, jež byla jako matka na sebe vzala.

Mám napominati křesťanské matky, aby své děti věrně opatrovaly? Ovšem jsou i macechy na světě a ukrutné matky, jež se na svých dětech zapomenou, svoji přirozenost zapřou a děti snad již v životě mateřském usmrtí; ale to jsou přec jen více méně výjimky; věrná láska k dítěti vlastnímu je matce Stvořitelem do srdce vložena. Raději bych napomenul děti, aby věrně se přidržely svých rodičů, ani krejcaru neopronevěřily, rodičů na stará léta neopustily, ale je věrně opatrovaly, až se odeberou z tohoto světa a i po smrti ještě u věrné lásce na ně pamatovaly.

Nejenom svému skutečnému dítěti zůstala blahoslavená Panna věrnou; i svým přijatým dětem křesťanům. Mateřské povinnosti, jež vzala na sebe u paty kříže, vyplnila věrně každý čas. Je-li matka vždy nejlepší přítelkyní svému dítěti, tak je Maria Panna jako naše nám na kříži doporučená matka nám nejlepší a nejvěrnější přítelkyní. Takovou byla již apoštolům. Nevzdálila se od nich po nanebevstoupení Syna svého, těšila je a povzbuzovala, modlila se s nimi a za ně až do onoho dne, kdy Ušitel Duch Svatý na ně sestoupil, A i potom ještě stykala se s nimi důvěrně a přátelsky; svatému Janu byla věrnou průvodkyní až do smrti. Jako přítelkyně osvědčuje se všem, kdo ji za matku považují a jako přítelkyni milují; uděluje jim mnohá dobrodini, vyprošuje jim mnohé milosti, o čemž svědectví vydávají četná poutní místa. Ani těch neopouští, co se stali nevěrnými jejimu Synu; ujímá se jich a prokazuje jim nejlepší přátelskou lásku tím, že se snaží je přivésti opět na pravou cestu, jim odpuštění a milost vyprositi. Věrně splácí i nejmenší službičku, kterou ji

kdo prokázal, nejmenší modlitbičku, již se kdo k ní pomodlil.

Milí čtenářové, buďme věrně oddáni Matce Boží! Čtíme ji slovem i skutkem, rozmnožujeme její čest, hlásíme její chválu, velebme její lásku, obracujeme se na její dobrotu. Možná, že jsou mezi námi i takovi, kteří zkusili, jak falešný je ten svět. Obejděme se bez spolehlivého přátelství světa, za nímž se ukrývá mnoho závisti, škodolibosti a přetvářky; přidržme se Panny věrné, její přátelská láska je skálopevnou. Mnohé vody, čteme ve velepisní, nemohly lásky uhasiti. Mluvíme k ní: Celá krásná jsi, přítelkyně má, a žádné skvrny není na tobě. Polož mne jako pečeť na srdce své, jako pečeť na rámě své. Dítě požaluje si své matce, přítel svému příteli; požalujeme si své matce a přítelkyni, Panně věrné, vypravujeme ji, co nás tlačí a sužuje: ona, matka dobré rady, těšitelka zarmoucených, matka ustavičné pomoci neopustí nás.

Ještě jedna věrnost je, již bych nerad pominul mlčením: minim věrnost k císaři, věrnost dynastií či lojalita. Je Panna Maria též příkladem věrnosti k císaři? Ovšem! Poslušna rozkazu císařova, koná obtížnou cestu do Betlema, aby se ohlásila při sčítání lidu. Nestěžuje si, ač by mohla mít příčinu k stížnosti, protože byla v pozeňnaném stavu; nereptá, nelaje, an Pilát jménem císařovým Syna jejího k smrti odsuzuje, o němž židé lhali, že prý zapovídá odváděti daň císaři, ačkoliv řekl: Dávejte císaři, co je císařovo! Panna dávala císaři, co bylo císařovo, čest, poslušnost a věrnost.

Zůstaňme i my věrni císaři pánu, neposlouchejme zrádců vlasti, kteří nejsou nakloněni naší katolické dynastii, kteří nám s věrností k vladaři i věrnost k náboženství a svatému otci v Římě chtějí ze srdce vyrvat. Pryč od Říma a pryč od Rakouska jdou spolu ruku v ruce. Zůstaňme věrni po příkladu Matky Boží jak pozemskému, tak i nebeskému Králi, aby tento nám jednou řekl: Aj, služebnice dobrý a věrný, že jsi nad málem byl věrným, nad mnohým tebe ustanovím: vejdi v radost Pána svého!

Vůle Páně.

Nekal, hříchu, srdce naše, —
Boží láska v duši plaň!
Vůle Páně děj se vždycky,
co chceš, Bože, to se staň!

Vládni, vládni nebem, zemi,
nejvyšší moudrý, svatý cíl,
ježí jsi, Mocný, tvorů vložil,
aby věčně Tebe ctil!

K nebi, k nebi pni se čelo,
Bůh ti věčný život dej,
Ježíš Kristus, Jeho Máti
v ráji tebe uvítají!

Petr Hluchý.

Zdrávas Maria.

Klekání zvoní, hlava se kloní
a retý tiše v nebeské výše
šeptají sladce nebeské Matce:
„Zdrávas Maria!“

A větrík jemný nese hlas temný
kovových zvonů do dálných honů
a šeptá sladce nebeské Matce:
„Zdrávas Maria!“

Utichly zvony, slyšet jich tony
po ztichlém kraji, jak v posled hrají
nebeské Matce něžně a sladce:
„Zdrávas Maria!“

A. M. Kadláčková

Advent národů pohanských.

P. J. Gerecký, K. B. S.

Snad jste již četli něco o oněch dlouhých, tak zvaných »arktických« no-cích? Čtyři až pět měsíců slunko nevy-chází a brozná tma leží na širém ledovišti. Čas od času jen na okamžik vzplanou od severního polu záblesky: překrásný to ohnivý žár! A zase tma, ještě pří-šernější tma. S jakou touhou očekávají obyvatelé toho pásma východ slunka, jaká to radost, když konečně zase se ukáže!

Tyto noci hrozné, ledovité — hle, obraz časů před Kristem Pánem. Nebyly to časy věru tmavé, smutné časy, v kterých »lid dlel v tmách a národové země seděli v krajině stínu smrti?« (Mat. 4, 15.) A jen čas od času pro-rocké zjevení ukázalo se na tmavém pozadí, — hlasatelé to přicházejícího Mesiáše. A potom zase ještě tmavší noc a příšernou tmou jako tichý zněl pláč a vroucí modlitba národů: »Vyros nebe Spasitele a oblakové dštěte Spravedli-vého«.

Dlouho trvala tato noc, trvala sta-letí, tisíceletí, — až konečně nastala plnost času, kdy poslán byl zaslí-bený a tak dlouho a tak toužebně očekávaný Spasitel Ježíš Kristus....

»Lid, který seděl v tmách, užírl světlo veliké, a těm, kteří seděli v krajině stínu smrti, vzešlo světlo.« (Mat. 4, 16.)

Slyš... zvony zvucí a hlaholí — adventní to zvony! A jak to? Vždyť docela jinak, než obyčejně zní to jejich hlaholení, tak bezradostné, — téměř smutné — a tak toužebné. A zase jak tichý pláč a vroucí modlitba vznáší se k trůnu Nejvyššího: »Vyros nebe Spasitele a oblakové dštěte Spravedlivého«!

Či snad ještě nepřišel tak dlouho očekávaný Spasitel světa? O ano, že přišel, že září světlo jeho, světlo svaté jeho pravdy... ano, že září nám šťastným. Ale »pozdvihněte oči svých a podívejte se na krajiny (pohan-ské), že jsou již bílé ke žni«! (Jan 4, 35.) — Na rovině u Sichar stál Božský Spasitel, Božský Missionář. Před jeho duševním zrakem se snilo člověčenstvo všech národů, všech časů; nepřehledná to věru žeň pro stodoly nebes, aneb pro stodoly pekla... Jeho spasitelské Srdce se zachvívalo touhou po spáse lidských duší a tak pravil ku svým žencům apoštolům: »Pozdvihněte oči svých...«

A co pak by řekl Pán Ježíš nám, nástupcům apoštolů, když k nám znova přišel dnes po 1900 letech a ukázal na nesmírné pole světa pohanského asi na 1000 millionů nesmrtelných duší, kteří žijí na zemi vedle nás, avšak dosud neznají trojjediného Boha a jehož On poslal, Ježíše Krista? Slysíme, že asi 1000 millionů lidí ještě »sedí v tmách a v krajině stínu smrti«, v té hrozné tmě, kde ještě nezáří světlo svaté pravdy Kristovy?! A co říká Pán Ježíš právě nám? Nevola-li ještě mnohem důtklivěji: »Pozdvihněte oči a srdci svých! Zapomeňte na své málicherné a sobecké záležitosti! Chopte se missijního srpu, neboť žehná národů jest zralá, přezralá a jen čeká na ženu! Rozhodná chvíle, dlouho očekávaná se blíží. Advent národů pohanských se končí, nastává i pro ně plnost času! Vítězství pravého království Božího na světě a spása miliardy nesmrtelných duší jest složena v ruce naše.«¹⁾

Hodina rozhodnutí se blíží! To je úsudek všech missionářů celého světa. Co jen se připravuje v té prastaré říši »nebeské« v ohromné Číně? A stane-li se říši křesťanskou, říši katolickou, to nejspíše rozhodne modlitba a práce,

¹⁾ »Poslední vůle Ježíšova«. Napsal P. H. Fischer, missionář B. S. P. Missijní knihkupec Sv. Gabriele, Moedling u Vídně

totiž modlitba a práce nejen ženců, missionářů, ale modlitba a práce všech katolíků.

Čas adventní — čas vroucí modlitby. Modleme se též aspoň trochu za ubohé, doposud pohanské národy.

»Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj lidem dobré vůle! Brzy zase to budeme zpívat s anděly na nivách Betlemských.

Sláva Boží, — pokoj — spasení všech lidí! Hle, program celého života Krista Pána, od první až do poslední chvíle. A to je též naše dědictví, dědictví všech věrných jeho následníků, to jest první a poslední vůle Ježíšova. »Jdouce, učte všechny národy...«

Zdá se, jakoby jeho divotvorná ruka ještě jednou zasáhla ve struny harfy jeho duše, by na rozloučenou z nich vyloudila ještě jednou všechnu tu žhavou lásku a touhu po spase člověčenstva, již Božské Srdce jeho vždy bylo provanuto, aby zvuk ten pro všechny časy dále se ozýval a rozezvučoval se v srdcích jeho věrověstců a tam podobnou vřelou účast a podobnou mocnou touhu po spase duší probouzel.²⁾

Nuže, co smí očekávat Božský Spasitel od nás, v této rozhodné chvíli?

²⁾ Poslední vůle Ježíšova.

Pod nebem.

Tam u lesa blíž
tichý větřík vane,
v duši velká tíž,
z očí slza skane.

Duch můj bolem spjat,
hlava chorá bolí,
a ten lidský kat
štvě a bije holí.

Nikde lásky tu,
nikde upřímnosti,
nikde soucitu,
falší svět tě hostí.

Srdce krvácí,
bolem sténá duše,
zpět se navrací
k Bohu svému kluše

Jen On k sobě zve,
rány moje hojí,
Mu dám srdce své
a nezhyňu v boji!

A. M. Kadlčíková.

Různé zprávy.

Kostel sv. Mořice v Olomouci. Mohutný gotický kostel svatého Mořice v Olomouci pochází z dob kolem r. 1412. Přistavená k němu kaplice-hrobka rodiny Edelmanovy je z roku 1572 ve slohu renesančním.

Mládež a noviny. V Curychu vyptával se učitel, zda čtou jeho žáci, hoši od 12 do 15 let, noviny. Výsledek byl: 81 procento četlo denně jedny noviny, 18 procent četlo týdně třiikrát, 21 procent denně dvoje a několik hochů, synů hostinských, četlo denně až osmery noviny. Noviny byly až na jeden případ vesměs politické.

Osvobozený kněz. V Montieres u Amiensu ve Francii vedl kněz dívky společně ku svatému I. přijímání. Policie zakázala tento průvod, že prý je to procesí. Ale soud osvobodil kněze; uznal, že jenom zlomyslnost může spatřovati v tomto průvodu procesí a že neodpovídá moderním názorům o svobodě zabraňovati takovému průvodu.

Hřbitov ve dražbě. V Mataincourt ve Francii prodávali nedávno dražbou zrušený klášter augustiniánek. Je při něm také hřbitov o dvou řadách hrobů. Ani tohoto každému člověku posvátného místa neušetrili a prodali je za 150 franků. Zloba nepřátel naší víry nešetří tedy ani mrtvých.

Volby v Berlíně. Zajímavé zprávy byly prozrazeny v Berlíně ve zprávě strany sociálně demokratické. Letošní volby způsobily straně vydání 112.298 marek. Protože mají deset svých poslanců, stála volba každého z nich 11.229 m.

Naše mládež. V Berlíně otrávil se dvanáctiletý hoch, protože mu otec odepřel jakousi prosbu. Požil morfium, které našel v domácí lékárně. Když jej našli rodiče, byl již mrtev. Něco podobné úžasného stalo se po blízku Berlína. Tam vytáhlo devítileté děvče pětiletému dítěti z ucha zlaté naušnice a samo si je dalo do uší.

Vyznamenání pro řeholníky. Poslední úřední číslo francouzského listu oznamovalo, že bylo řády vyznamenáno 20 kněží z rozličných řeholí. Jsou roztroušeni po

celém světě. Jsou-li uznáni za hodny tohoto vyznamenání, proč pak je stát pronásleduje? Podobný případ stal se v Tonkýnsku. Sestra Maria Teresie dostala záslužný kříž, při čemž tamnější guvernér vyslovil Sestře největší chválu za její obětavost na všech bojištích, kde bojovalo francouzské vojsko od roku 1859. Vojsko, které bylo této slavnosti přítomno, vzdalo Sestře vojenskou čest.

Jak se lže. Ve Skutari bylo umístěno vojsko v budově Jesuitů. Zpráva pocházející od náčelníků vojenských pravic, že byli Jesuité velmi laskaví a na nejvyšší přívětiví. Nepřátelské noviny docela jednoduše to překroutily a napsaly, že byli Jesuité na nejvyšší nepřívětiví a nelaskaví. Takovými zbraněmi se bojuje.

Mariavité. Mariavité mají nyní v ruském Polsku 52 kostelů, 126 kaplí, 55 farních budov, 49 škol a dvoje noviny.

Spolek svatého Vincence. Počátkem roku 1913 bylo na všem světě 7200 konferencí s 100.000 činných členů spolku sv. Vincence. V Německé říši měl spolek 700 konferencí a 13.000 činných členů a vydal na své účely 4 mil. m.

Kláštery v Německu. V Německu se velmi rozmnožily v posledních 40 letech kláštery. V Prusku bylo roku 1875 596 klášterních domů s neznámým počtem obyvatel. 1886 bylo 746 domů s 7248 řeholníků, 1889: 988 s 10.428, 1894: 1399 s 17.398, 1908: 2113 s 30.825. Nyní obnáší počet všech řeholních osob v Prusku asi 35.000. Nejvíce je jich v Bavorsku. Roku 1910 bylo tam 1993 řeholníků a 16.870 řeholnic, každá 124. žena byla klášternicí. Roku 1908 bylo v Německu 22 mil. katolíků a 5173 řeholních domů s 60.535 řeholními osobami; v téže době bylo v Rakousku 24 mil. katolíků, 2900 řeholních domů s 38.000 osobami řeholními.

Katolické školy ve Francii. Ve Francii jest nyní 10.800 soukromných národních škol. Národ, který přináší takové peněžní oběti pro své děti, nemůže být nazýván vesměs nevěreckým.

Katolické tovaryšské spolky. Koncem roku 1912 bylo 1259 těchto spolků, Počet skutečných členů obnášel 84.021. mimořádných 137.041. V Německu bylo těchto spolků 954, v Rakousku 162, v Uhřích 81, ve Švýcarech 36, v Nizozemí 10, v Severní Americe 7, jinde 10. V Rakousku bylo členů 13.418, v Německu 64.988, ve Švýcarech 3.018. Ze všech členů bylo 30 procent ve věku od 17 do 19 let, 53 procent bylo od 20 do 25 let a mají 408 vlastních domů, v ceně 43 mil. marek. Během roku 1912 bydlelo v nich stále 6486 členů, cestujících tam nocležovalo 95.997 docela zdarma a 16.510 dní byli stravováni zdarma.

Potěšitelný výjev z letoších manévru. Dne 12. září t. r. byl povolán před polednem farář z Koznic v Čechách k nemocnému do přifařené obce Ostředku. Jel na železném voze, oděn rochetou a štolou a žehnal velebnou svátostí lidu. Právě táhlo přes tuto osadu vojsko od Sávary k Benešovu a dále k Táboru. Byly to pěší pluky č. 92 a 94 a hulánský pluk. Když kněz vyšel z kostela, byly tam právě první čtyři huláni. Jakmile ušel velitel kněze s velebnou svátostí, velitel vojska zastavil, čelem se obrátil k Velebné Svátosti a vzdal zbraní čest. Pak činil totéž jeden oddíl po druhém a kněz jel tři čtvrtě hodiny a po celé této cestě vzdávala vojska čest svátostnému Spasiteli.

Jan, syn pluku. Během letoších manévru v jižních Čechách, přidal se kdesi k hudbě, která se mu asi zalíbila, hoch 14 letý, Jan Šíp z Mostecká. Šel s hudbou několik dní, až si povšiml vojáci otrhaného, vyhladovělého hošíka a dělili se s ním o jídlo. Vypyčovali se, odkud je a proč pořád s nimi jde? Vyprávěl, že jeho otec vše propije, nechává rodinu o hladě a v největší bídě. Byl prý hladem vyhnán z domova a potkav vojáky, kteří byli na něho laskavi, připojil se k nim. Důstojnický sbor zvěděl o této věci, přesvědčil se o pravdivosti udání a usnesl se ujmouti se hochá. Vykonalá ihned sbírka, která vynesla 200 K. Hošík přišel s plukem do Prahy, dán do učení k holici a všichni důstojníci přislíbili, že jej budou dále, zůstane-li hodný, podporovati.

Účinek zpovědi. V Turině přinesl farář z poblížké osady Borge na policejní ředitelství dopis, v němž bylo 150.000 lir

ve státních úpisech. Kterýsi farník našel je a odevzdal svému faráři, aby se postaral, aby byly vráceny.

Ubývá víry. V Louisville v Severní Americe utvořilo šest mladíků 18 až 22 letých spolek. Skoro každodenně se scházeli a bavili se o otázkách filosofických a uměleckých. Přišli k názoru, že nemá život, jak jej nyní lidé vedou, žádného účelu a proto se usnesli, že společně zemrou, ale tak, aby smrt najisto následovala. Shromáždili se v 17. poschodí domu, kdež se obyčejně scházivali. Svázali se všichni u rukou dohromady provazem, rozloučili se srdečně ve spolek a pevně spíati skočili dolů. Mrtvolky byly tak znetvořeny, že policie nemohla nikoho z nich poznati. Ve spolkové místnosti našly se zápisky, v nichž byl protokol jejich schůzí.

Krematoria v Německu. Koncem roku 1912 bylo v Německu 36 krematorií. Z nich bylo v Prusku 5. V červenci 1913 bylo tam spáleno 798 mrtvol, z nich bylo protestantů 662, katolíků 71, židů 25. V prvním pololetí 1913 bylo spáleno 5149 osob oproti 4517 v téže době 1912.

Rektoři universit v Německu. Jako všude jinde chtěli někteří, aby v Německu při nově zřízených universitách ve Frankfurtě a v Hamburku nebyla žádná bohoslovecká fakulta. V Halle sešli se rektori všech universit z celého Německa a radili se mezi jiným také o této otázce. Byli to ovšem výlučně světské pánové, je tedy jejich úsudek tím důležitější. Usnesli se na následujícím: Nedá se z přirozených důvodů odůvodniti, proč by se měla fakulta bohoslovná ze čtyř starých universitních fakult nyní vynechati. Snad je dnes rozšířeno mínění, že beze vší škody mohla by býti vyloučena tato fakulta, ale my uznáváme toto mínění za politování hodný omyl. Bohoslovné fakulty jsou naopak nevyhnutelným členem ve vývoji státoprávním a dějinném v našich universitách a proto nutný jejich oddíl. Organisační, která by měla za účel zpytovati z pramenů křesťanství a převzala by tyto práce za svůj obor, neměla by žádných nároků na vědeckost a byla by tedy docela zbytečná. Nikdo se neodvolávej na americké university, kde mají státoprávní poměry docela jiný vývoj. Velký počet různých vyznání náboženských znemožnil tam zakládání bohosloveckých fakult, ale pranic neznámá,

neboť Amerika nemá žádných dějin. U nás jsou v obojím směru jiné poměry a při ustálených vyznáních byl by to protivný názor světový i dějinný. Ejhle, takto odůvodňují v Německu protestantští univerzitní rektori nutnost fakulty bohoslovecké. A u nás?

Nepřítel o Římě. Zednář a missijní dozorce, protestant Witte, napsal v dopise z Říma: Není papežského státu, ale hlavní město Itálie je na zevnějšek docela ovládáno Vatikánem. Ze všech koutů světa hrnou se tam poutníci. Nesmírná moc je tu soustředěna, což přirozeně působí také na státní život italský. Možná vládnouti také bez koruny. Jak je nepatrný Kvirinál, sídlo korunovaného krále, jak leží mimo všechen ruch na klidňoučkém náměstí, jednoduchý, nepřehledný, mizí v rušném životě velkoměsta, dvojnásobně nepovšimnut, protože Vatikán a svatopeterský dům vše vábí k sobě.

Politika a náboženství. Univerzitní profesor a žid Dr. Artur Sachs píše: Pod žádnou podmínkou neuznávám věty, že politika nemá nic dělati s náboženstvím. Mám právě opačné mínění, že náboženství jest základem vši politiky.

Návštěva kostela v Londýně. Ze vznešených Angličanů chodí v neděle a svátky do kostela sotva jeden ze sta, tak dosvědčují hodnověrní svědci.

Herna v Monaku. Herna v Monaku nezná žádných obtíží válečných, hospodářských, ale má vždy velmi dobré obchody. Je akciovou společností. Akcie jsou po 500 francích a loni—1912 vyplácela se dividendy 340 fr. z jedné akcie. Čistý výtěžek z herny obnášel 18 mil. fr. Knižeti platí se ročně 7 mil. fr. za dovození. Knižectví monacké nemá žádných daní, vše zaplatí herna. Ale kdo pováží, kolik krve samovrahů lpi na těchto penězích, nebude se z nich radovati.

Dovolená kazatelů. Každé léto odcestují američtí kazatelé na prázdniny, většinou do Evropy. Jediné katolické kostely jsou otevřeny po celý rok. Kostely různých vyznání jsou v určitém pořádku zavřeny. Odbývají se totiž společně bohoslužby pro sedm různých vyznání. Jednu neděli káže kazatel Baptistů, druhou Metodistů, třetí další, až se všichni vystřídají.

Vyznání v severní Americe. Roku 1906 byla poprvé při sčítání lidu sestave-

na statistika vyznání a přišlo se k těmto výsledkům. Kromě církve katolické je v Severoamerických Spojených Státech 214 různých křesťanských vyznání. Ku protestantům hlásí se 53 luteránských sekt, 17 baptistických a 12 presbyteriánských, ostatní přináležejí k ruskému a východnímu rozkolu. Jsou tam však také Budhisté, kteří mají 62 čínských a 12 japonských chrámů. Je tam také jakési nové náboženství, nazvané Behaismus a Babismus. Poměry tyto jsou zajisté nanejvýše nezdravé, neboť pro toto velké množství různých sekt je přes polovici všeho obyvatelstva beze všeho vyznání. Skoro šedesát procent Američanů nepřináleží k žádné náboženské společnosti a žijí jako moderní novopohané.

Jubilejní missijní dary. Za příčinou letošního císařského jubilea uspořádali všichni obyvatelé v Německu jubilejní sbírku ve prospěch missií. Katolíci sebrali 1,300.000 m, protestanti 2,503.000 m. Obnosy budou odevzdány příslušným missiím; peněz od katolíků použije se výlučně pro jejich missie, peněz protestantských opět k jejich účelům.

Smí biskup zakázati čísti špatné noviny? Soudní dvůr ve francouzském městě St. Etienne učinil zajímavý rozsudek. Zemřelý lyonský arcibiskup, kardinál Coullie, zakázal krátce před smrtí svým diecesanům čísti tři víře nepřátelské časopisy, které jménem vyjmenoval. Správa jejich kardinála žalovala a žádala odškodnou. Soudní dvůr žalobu odmítl a v rozsudku praví mezi jiným: kardinál měl právo v mezích svého biskupského úřadu určité časopisy jmenovati a prohlásiti, že je nesmějí věřící čísti. Tento zákaz platí pro osoby, které se docela podrobují církevní kázni, biskup zakazem nijak nezasáhl v úřední světskou moc, má k tomu nepopíratelné právo.

Věrný sluha. V Pittsburgu v Americe zemřel dlouholetý sluha miliardáře Parkera, jemuž vystrojl pán velkolepý pohřeb, což nikoho nepřekvapilo, protože se vědělo, že si ho pán velice váží. Překvapila však slova, která pronesl Parker při pohřbě nad otevřeným hrobem. Pravil, že mu zemřelý sloužil věrně, oddaně po celých třicet let a nikdy nedal příčiny k nějaké důtkě. Dodal pak, že tento tolik svědomitý, pokorný, poslušný a dovedný sluha býval dříve loupežníkem, že jej zastavil jednou na silnici a žádal, aby mu vydal vše, co má u sebe. Parker mu vše

dal a začal s ním rozprávku. Loupežník se přiznal, že by rád započal nový a lepší život, kdyby jenom se naskytla příležitost. „Naskytuje se,“ pravil Parker, a přijal jej do svých služeb, nikomu neprozradiv, jak přišel k tomuto klenotu a pokladu mezi sluby, až nyní po smrti věnoval mu vzpomínku a podotkl, že nikdy nelitoval svého dobrého skutku, který tomuto vzoru pravého sluby prokázal. Po třiceti letech zemětel jako zbožný a všeobecně vážený muž, jinak by byl jistě skončil na šibenici.

Kláštéry v Belgii. Ve všech klášterních školách belgických je 642.000 žáků; malých dětí dělnických opatruje se tu 195.000; nemocných mají ve svých nemocnicích 44.850. V chorobinech je 18.280, v sirotčincích 12.125, choromyslných 8220, čímž ušetří stát ročně svým poplatníkům 77.804.000 korun. Kde na světě učinili socialistní demokrati taková dobrodini lidstvu? V Marseille vypudili z nemocnic milosrdné sestry, čímž přibyl městu v jediném oboru chudinství dluh přes 1·3 mil. K. Ročně doplácí nyní město na nemocnic o 300.000 korun více než v době, kdy tam byly sestřičky.

Katolíci v Dánsku. Od roku 1888 do 1912 stoupl počet katolíků v Dánsku z 3690 na 10.031, roční křty stoupily ze 119 na 617, svatá přijímání ze 26.706 na 251.042, sňatky ze 26 na 191, pohřby ze 56 na 182, konverse ze 116 na 285, školní děti ze 639 na 2242, kostelů a kaplí je 59. V létě bývá tam při polních pracích na 14.000 Poláků, jinž bývají obdávány bohoslužby na 400 místech.

Police a první svaté přijímání. Až kam vede zrovna šílená zášť všeho katolického, lze poznati z následující zprávy z francouzského města Amiensu: Asi 50 dítek šlo společně do domu ku svatému prvnímu přijímání. Byly ještě ve škole, kde jim kněz dával poslední napomenutí. Když pak šly do kostela, rozeznalo je dvacet policistů pod záminkou, že pořádají průvod, který jest dle statutu obce zakázán. Dítky utekly do kostela. Když pak vycházely po ukončení obřadů z kostela, stáli tam opět strážníci a nedovolili, aby dítky šly průvodem. Rozeznali je a dítky musily po jednom se rozejíti. Police ani nedovolila, aby kněz se s ní domluvil, byl zatknut a až do půlnoce vězněn. Toť tolik oslavovaná svoboda svědomí!

Křivé přísahy. Počet křivých přísah roste ve Francii úžasnou měrou. Před přísahou není tam žádného obřadu ani světského ani náboženského. Obraz Spasitelův je dávno již odstraněn ze všech soudních síní a místo něho dali tam poprsí republiky. Přišlo to již tak daleko, že stíhají z tisíce křivých přísah sotva jednu a ani tu nepočínají si nijak vážně. Nejvyšší trest bývá čtyři neděle vězení.

Františkáni v Norimberku. V tomto městě žije přes 100.000 katolíků, kteří mají velmi málo kostelů. Nynější bambercký arcibiskup, který býval po léta farářem v Norimberku, chtěl tam zříditi františkánský klášter. Povstala z toho hrozná vřava, ale arcibiskup veřejně odpověděl na vše, na čem se usnesla městská rada, a dokázal, že neporušuje ani on ani katolické kněžstvo náboženského pokoje, ale štváči, jichž řemeslem je rozhnutí k boji a rozeštvení vše. Františkáni byli tam uvedeni a působí při nově založeném kostele. V Bavorsku jest o 130.000 žen více než mužů. Je zajisté skvělým důkazem zbožnosti bavorského katolického lidu, že je tam každá 124. žena klášterní sestrou. Kolik dobrých skutků vykonají tyto andělé v lidské podobě na poli křesťanské lásky, milosrdenství a jako učitelky a vychovatelky?

Katolíci ve Francii. V Paříži bylo od dob, kdy byla církev katolická rozdělena od státu, posvěceno dvacet nových kostelů. Jeden z nich je bývalý sklep na brambory, který daroval kdosi pařížskému kardinálovi. V celé Francii je na 30.000 katolických kostelů, ale jsou všechny v ubohém stavu, nejen co do vnější úpravy, ale i co do návštěvy. V Paříži přestávají lidé choditi do kostelů, stejně asi jako v Berlíně do kostelů protestantských. Semináře kněžské se prázdní, tam kde bývalo kdysi na sta bohoslovců, jest jich nyní deset. Byla vydána statistika návštěvníků kostela v neděli; návštěvníky označují slovem: katolíci výkonní. Nejznámějším kostelem býval dříve v Paříži kostel sv. Rocha, neboť byla k němu přifarněna část města, obydlená šlechtou. Má 30 tisíc katolíků, ale v neděli chodívá tam sotva 2500 osob do kostela. Ostatní jdou místo do kostela vedle na nádraží, jezdí na výlety a vrací se večer domů v nadšeném stavu, mnozí z nich ve stavu pod božím obrazem. Kostely vyšly nyní

z módy. V pařížském kostele Notre Dame, kde mají 6800 přífarněných katolíků, čítá se návštěvníků jenom 400, u sv. Ludvíka z 10.000 900, u sv. Jenofey z 22.000 jenom 1400, u sv. Sulpice z 38 000 s 20 kněžskými dosud 6000, u sv. Klotyldy z 15.000 4000, u sv. Magdaleny ze 28.000 2400, u sv. Markéty ze 96.000 sotva 1800. Na venkově je poměr sice značně lepší, ale i v krajinách výlučně katolických a dříve přehorlivých začíná lid vlažněti, ačkoliv i tam pracuje duchovenstvo horlivě.

Socha Pána Ježíše v paláci míru v Haagu. Na velikém schodišti je tam postavena bronzová socha Vykupitele dle vzoru obrovské sochy, stojící na hřbetě And mezi Chile a Argentinou na památku smírného rozhodnutí mezi oběma řísemi. Příčinu k tomu zavinila šlechtná paní Oliveira de Costa, zakladatelka a předsedkyně spolku míru, jež z Buenos Ayres vydala se na cestu do Haagu, aby socha ta z Bruselu sem převezena byla. K tomu píše Osservat. Rom.: S velikým zadostučiněním četli jsme a uveřejnili tuto zprávu jakožto důkaz o náboženském přesvědčení a ušlechtilém srdci paní té. Paní Oliveirová skutečně odpomohla politování hodnému opomenutí a mezeře, že by byl v budově, určené k hájení zájmů míru a oslavení jeho, scházel obraz toho, jenž na zem sestoupil mezi lidi, aby lásku, bratrství a povšechný mír hlásal a jenž sám zakladatelem míru byl. Sdělující čtenářům jméno té nábožné dámy, je naším přáním, aby všude panoval duch spravedlnosti a milosrdenství, bez nichž mezi lidmi není pravého a ustavičného míru.

Mniši a vojáci. Primas řádu Benediktinů dne 13. srpna v Bensonu zeměřil Hildebrand de Hemptime byl z těch, kteří od vojska odešli do klášterní komůrky, v níž vydobyli si úctu a vážnost. Bylo mu teprv 17 let, když spěchal do Říma, aby Pioví IX. sloužil jako důstojník a bránil hranice církevního státu. Pocházel ze staré aristokratické rodiny z Gentu. Za ním přišel ještě bratr. Bylo mu tehdy 20 roků. Události vzaly svůj neodvratný konec. Dostal radu, aby se navrátil nazpět do Belgie, kdež měl do vojska dráhu volnou, ale volil zde cestu do kláštera, do něhož vstoupil v Bensonu. Tehdy dostavoval se velikolepý dům „Gueranger“ v Solesmes. Hildebrand de Hemptime stal se duší

obnovené stavby. Pověst tohoto mnicha brzy vnikla do Říma. Nejen v Belgii, ale i v Německu a Anglicku Hildebrand velikolepé opravy prováděl. V Maredsous v Belgii bývalý důstojník znovuzřídil opatskou školu, jež vydobyla si světové pověsti, dále školu skolastickou a j. S P. Gerardem provedl znovuzrojení velkých opatství z předešlých věků. Nový papež Lev XIII. zvolil si ho za primasa Benediktinského řádu. Dílo své dokončil zřízením opatství sv. Anselma na Aventinu v Římě. Tutéž myšlenku provedl Lev XIII. v řádě Trappistů. Ale i zde byl to vojín mnich, jenž úkolem tím pověřen. Byl to též zuáv, Hemptimův soudruh — P. Sebastian Wiart, býv. setník u papežských zuávů, jenž úkol ten provedl. Když byl zuavský kabát svlékl, oblékl se v roucho mlčícího Trappisty. Ze setníka u vojska stal se generál Trappistů. Oba již zemřeli, ale zanechali po sobě veliká díla. Znovuzřízení papežského státu provést nemohli, ale znovuzřídili obnovu velikých řádů.

Trest za procesí. Farář v Andicourtu ve Francii uspořádal na žádost svých farníků právdou na slavnost Božího těla. Byl proto obžalován pro neposlušnost zákonů a odsouzen na několik dní do vězení.

(Zasláno.)

Konečně dostal se nám do ruky barevný vzorek obrazu sv. Cyrilla a Methoděje, který vydá revue „Archa“ v Prostějově k Vánocům na subskripci ve velikosti asi 1 m. Byli jsme velmi mile překvapeni krásnou komposicí mistra Köhlera i souladem ornamentů a barev. Vše dyše duchem slovanským, duchem lásky k našim věrověštům. Můžeme nyní z vlastního názoru vřele doporučit všem svým čtenářům, aby si výtsik tohoto vzácného díla zavčas zajistili. Kdo zapraví obnos do 15. prosince, dostane obraz franko za 5 K; po této lhůtě bude krámská cena 10 K.

* * *

Dějiny světa v obrazech. Díl čtvrtý. Nový věk. Vydalo Dědictví cyrillo-methodějské v Brně svým členům jako podíl tohoto roku. Nejlepším doporučením všech dřívějších dílů jest velice častá poptávka čtenářů a opotřebení těch knih, znamená, že byly velice horlivě čteny. Tak budou všichni i tento

díl čisti, tím více, že podává dějiny nového věku v jednotlivých obrazech. Proto doporučujeme Dědictví cyrilomethodějské co nejvřeleji, aby získávalo vždy nových členů a tito by měli krásné knihy ku čtení a vzdělávání svému.

REDAKCE.

* * *

Pohřbívati či spalovati mrtvol?

Pod tímto názvem právě vyšel pěkný spisek, který snahy po spalování mrtvol podrobuje kritice se stanoviska věde-

ckého i se stanoviska náboženského a dospívá k závěru, že spalování mrtvol přiči se nejen naukám církve katolické, ale i zdravému rozumu lidskému. Spisek jest psán jasně, že mu každý snadno porozumí a proto jej svým čtenářům co nejlépe doporučujeme. Cena 10 h, poštou 15 h, 5 exempl. 50 h, 11 exempl. 1 K poštou. Aby se brožura mohla snáze rozšiřovat, posíláme 30 exempl. za 2 K poštou vyplaceně. Objednávky přijímá: »Česká sekce diecévního komitétu v Čes. Budějovicích«.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z farnosti Sebranské. Plnic slib svůj vzdávám tímto veřejné díky sv. Josefu a sv. Antonínu Pad. za vyslyšení prosby ve vážné záležitosti. Nejsvětější Srdce Ježíšovo, bohaté ke všem, kteří Tě vzývají, smiluj se nad námi!

Odběratelka »Školy B. S. P.«

Nejsrdečnější díky vzdávám P. Bohu, Panně Marii Lurdské, sv. Antonínu Pad. za vyslyšení v duševní nemoci.

J. V. v Březi.

Z Neveklova. Vzdávám neskonale díky nejdobrotivějšímu Ježíši, nejsvětější

Trojici za uzdravení svého syna. Nech každý jen s důvěrou v souzení svém k Bohu se obrací, smilování Boží ho nemine.

M.

Z Prahy. Nejvroucnější díky vzdávám nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše a na přimluvu láskyplné Matičky Boží před Týnem za uzdravení ve vážné nemoci.

A.-Z.

Z Brna. Vroucí dík vzdávám Panně Marii za vyslyšení prosby o uzdravení v jisté nemoci dítěte.

Bývalá čtenářka »Školy B. S. P.«

Dekret o sv. přijímání dítek.

(Hlavní úmysl.)

Ustanovením o sv. přijímání dítek korunoval sv. Otec Pius X. dané nařízení o častém denním sv. přijímání. Sv. sněm tridentský, dobře znaje nevyvážené poklady milostí, jichž se věřícím křesťanům dostává přijímáním nejsv. Svátosti oltářní, praví: »Přál by si ovšem sv. sněm, aby při každé mši sv. přítomní věřící nejen duchovně, nýbrž skutečně a opravdu Svátost oltářní přijímali«. Z těchto slov patrně jest přání církve sv., aby všichni věřící denně se účastnili nebeské hostiny a tak vždy více a hojněji se posvěcovali. Aby věřící denně přistupovali ke sv. hostině, touží Ježíš Kristus i církev sv. hlavně proto, aby křesťané, svátostí s Bohem spojení, nabyli síly k přemáhání zlé žádostivosti, k obmytí denních pokleskův a k uvarování se hříchů těžkých, do kterých člověk při své slabosti snadno může upadnouti. Nemá však sv. přijímání býti především prostředkem k uctívání a velebení Boha, ani odměnou a uznáním ctnostného života komunikantů. Proto nazývá sv. sněm

tridentský Eucharistii protijedem, jimž býváme osvobozeni od hříchů všedních a chráněni před těžkými. Tuto vůli Boží dobře pochopili křesťané prvních dob a přistupovali denně ke stolu života a síly. »Trvali pak v učení apoštolském a ve sdílnosti lámání chleba«. (Skut. ap. 2). A že i v stoletích pozdějších k utěšenému rozkvětu dokonalosti a svátosti tak se dělo, zřejmě vidíme ze spisů sv. Otců a učitelů církevních. Později nastala jakási chladnost a hostejnost k nejsv. Svátosti, tak že křesťané méně již přistupovali ke stolu Páně a proto bylo třeba prikázání o velikonoční sv. zpovědi a sv. přijímání. Vroucím přáním však církve sv. zůstalo napořád, aby věřící co nejčastěji ano i denně nejsv. Svátost přijímali. Z těch příčin ustanovila církev svatá jistá pravidla týkající se častého i denního sv. přijímání, o nichž má kněz lid svůj poučiti. Jak lze z ustanovení dekretu vyčísti, také dětem jest doporučovati denní sv. přijímání, pokud již byly připuštěny k prvnímu sv. přijímání; nemají býti zdržovány od častějšího sv. přijímání, naopak k němu nabádány a povzbuzovány. Co nejdříve mají dítky vedeny býti k Ježíši Kristu, jejich nejlepšímu příteli. Že Ježíš Kristus zde na zemi dítky miloval, četná místa sv. evangelia zřetelně dokazují. Nemile nesl, když je učenici odmítali a káral je za to důtklivými slovy: »Nechtež maličkých přijíti ke mně a nebraňte jim; nebo takových jest království nebeské«. A jak velice cenil dětskou nevinnost a čistotu duše, ukázal s dostatek, když děti k sobě přivolav, učeníkům děl: »Zajisté pravím vám, nebudete-li jako maličci, nevejdete do království nebeského. Protož kdožkoli se poníží jako toto pachole, ten větší bude v království nebeském«. »A kdo by přijal jedno takové pachole ve jménu mém, mne přijímá«. Proto církev sv. od počátku trvání svého snažila se maličké s Kristem Pánem sblížití svátostným přijímáním, kterýmž přísluhovala již jako nemluvnátkům. Tak děje se i nyní v církvi východní. Aby nemluvnátka chléb svatý z úst vypustiti nemohla, byla jim dána z počátku nejsv. Svátost pod způsobou vína. V některých církvích bylo zvykem, že dítky přijímaly hned po duchovenstvu, jinde zase jim podávaly částky, které zbyly po přijímání dospělých.

Od toho zvykem bylo později upuštěno v církvi západní a dítky připuštěny ke stolu Páně teprve pak, když poněkud přišly k užívání rozumu a jakousi vědomost o nejsv. Svátosti si přivlastnily. Tento nový řád schválen byl na sněmu lateránském IV. r. 1215, kterýž vydal známý článek, jimž se nařizuje svátostná zpověď a sv. přijímání věřícím, když byli k užívání rozumu dospěli. Sněm tridentský nezavrhuje nikterak starý zvyk přísluhovati sv. přijímáním dítkám před užíváním rozumu, nýbrž rozhodnutí sněmu lateránského potvrdil.

Dříve se všeobecně mysliło, že mohou dítky až v dospělejším věku jíti k prvnímu sv. přijímání, až byly dostatečně poučeny o nejsv. Svátosti oltářní a chodily obyčejně nejprve k sv. zpovědi a později ke sv. přijímání. Nyní je jinak. Sv. Otec Pius X. nařídil, že mohou i nejmenší dítky, jakmile dospěly k požívání rozumu a rozeznávají způsobu chleba při nejsv. Svátosti od obyčejného chleba, vedeny býti ke sv. přijímání. Jsouť takové dítky v nejšťastnějším stavu prvotní čistoty a nevinnosti a tudíž nejhodnější zázračného toho pokrmu, jednak pro zachování této nevinnosti duše, jednak proti tolika nástrahám a nebezpečím duše. Jak milé to jest patřiti na takové malé, nevinné dítky u stolu Páně! Jak září radostí jejich oči, jak nevinné jsou ty maličké tváře! Jaká touha po nebeském pokrmu, jimž jest Ježíš Kristus sám!

Aby však dítky přece dostatečně připraveny byly, mají již rodiče jejich doma je poučovat, koho přijmouti mají ve sv. hostii, mají v dítku touhu budít a lásku k Pánu Ježíši v nejsv. Svátosti. Rodiče mají dítky své ihned, jakmile počnou rozeznávat dobré od zlého, vésti jen k dobrému slovem i příkladem, mají je učit modlitbám, mají je vodit do kostela, aby viděly, jak dospělí přistupují ke stolu Páně, a říci jim, jak se mají těšit a jak hodné mají býti, aby též co nejdříve mohly také přijmouti Pána Ježíše do srdce svého. S takovými dětmi má pak učitel náboženství lehkou práci. Takové dítky snadno připraví jak ke sv. zpovědi tak ke sv. přijímání, protože jej rodiče v učení podporují. I hodný učitel neopomene dítky napomínat k dobrému a povzbuzovat ke ctnosti právě, protože mají jíti ke sv. přijímání. Jakou pak mají radost rodiče, učitelé a všichni věřící, vidí-li takové malé dítky u stolu Páně! O kéž by přání a vůle sv. Otce Pia X. nalezla všude stejnou ochotu vésti dítky po sedmém roce ke sv. přijímání! Těm, kdož péči o dítky mají, dbáti jest, aby tyto po prvním sv. přijímání častěji, možno-li i denně ke stolu Páně přistupovaly a aby to činily s takovou zbožností, jaké ve věku svém schopny jsou. Zejména onemocní-li takové ditko, má býti poučeno a vedeno k tomu, by přijalo sv. svátosti pro nemocné, a častěji aby v nemoci přijmulo sv. Tělo Páně. Nejvhodnější doba ke sv. zpovědi a sv. přijímání dítek jest doba velikonocní, do kteréžto doby mohou býti dítky dostatečně připraveny. Kdož je s to vyjádřiti tu radost a štěstí dítek po sv. přijímání, odcházejících z kostela v průvodu svých rodičů a nesoucích sobě obrázek jako památku na první sv. přijímání! Protč nezdržujeme dítek od pramene všech milostí, ale vedme je záhy k Ježíši svátostnému, k jeho přelaskavému Srdci, které tolik nevinné dítky miluje.

Ovětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za první a časté sv. přijímání u dítek a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce, Srdce Ježíše, a Marie! zachraň církev, řiší rakouskou, vlast naši a národ náš českoslovanský! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati sv. přijímání u dítek.

Úmysl v lednu 1914: Apoštolát modlitby ve školách, kolejích a seminářích.

